

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לא חדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוֹך. גם באזה הוודאי דבריה דגש שם אין בכח האדם לברא ייש מאין, רק למוג ולהתייחס כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל באי עולם, ותו"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגות בה במשמעות הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחיינו הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שטענו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמיירא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דמים חתימת המשנה קיימו וקבלו שזרות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הזכיר ענן גדור ונוראה כה, בכל הש"ס בבלי ויורשומי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין ذכר ושרש לכוראה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה אמר כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלכות וכן לעיל מני' דרש ריבר"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שאתה כתב אי אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה אי

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדורש אחר הנster והנעלם והרטוקתו זו את היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי לאו כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגביה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשות".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשות כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ול העני נראה לקיים פירוש הראב"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור לאחר ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בזה סוף התורה בתחילת. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכונתם שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, וזה במא שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. וזה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולבן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות וכן מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי דוחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרץ הקושי? למזה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן קצ"ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו"מ לא נתנו כדי שלא ישתכחו" עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית ב' מחלוקת, אין להבין דבריהם, אדם עלולים להיות נשכחים, למה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לנו. ובחוט השני רצה לאמר, אדם כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמותו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדרוקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למזה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המדות דהרי אין לדין ק"ו מלהכה, גם אין לקין על הלהכה ועיין בטור יו"ד סיימן רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמ' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנгла לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח' ז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפיו אם נקבל דברי המלבים בהקדמותו בספר ירמי, שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיים מלאה במלה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, ואשר עיננו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכוnis בו מעט מהשגתו והבנתו הפרטית, ועיין ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למיימר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליה שבירך וועל תששבע"פ קפריך ושם אמר מה לא נכתבו ולא

אתה רשאי לאמרם בכתב. עיין ברשי' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרה לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראיתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, لما הוא דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמותו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חיבור שלמים דcumo אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש בי"ד או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב יושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת ח' ז"ל כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בוגר' עירובין דר' כ"א ע"ב, אל ר' ר' לחאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך"חדים גם ישנים" מהו. אל אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש ר' מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה ר' אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העober על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה ר' אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדש שנתחשדו בכל דור ודור לגדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה יותר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalkerו בהם חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפה דקרו נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהוא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבה בכל אלה עכ"ל. ואחר' בד"ה עשה והל'ת עשה וכדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. וספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תששבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנאל הנדפס בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תששבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תששבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני חדשים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מהה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח' כ הא דאל ר' ר' לחאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליו שבירך וועל תששבע"פ קפריך ושם אמר מה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" בgmtrei טبع, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כדרךו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושו בתוי' דוינם הקדומים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפנינו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להחלוק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתערker תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערקו כאן ציוו התורה בקורע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקורע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצר טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקענינו רבנן לקידושן מנין, ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרוזבול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו רואו דאית ב' הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא' מקרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאייכא גס תושבע"פ, אבל לא רשאי לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה הוא נתנית טעם על כתוב לך הדברים האלה עי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז'יל דקדום שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי' ג"כ על תושבע"פ, ורק לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פ' הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) וכעפ' קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעלמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להлок על דרשה זו ג"כ,

טעמא, שהטעם מותהף לפי שנייו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, دقינו דהושמע לא ישמור המlotות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבי' נחיות התורה, כי שניינו הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורותיהם שניינו דיניהם תקנות ותקינונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהיינה בה הבנות מתחולפות, וכתב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של ח"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להשיב על דברים בטלים כלו ויפה היה שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכחות בה, איינו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה ממחמת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתה, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי אכן היא כתובה, וס"ת שחרר אותן או יתראות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלויה בהינת השופט שבימייך, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפילו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם וז"ל אפילו תהשוו בלבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق אל חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אוטי האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפילו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה ייעשו סיג לתורה" בא"ל ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שירצתה כשיאמר על ימין שהוא שמאלי ועל ימין שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצתה, וכן מסרה לזקנים וכו' זזה את מהשיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה **לבי"ד** הגדול לעשות כמו שירצתה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המlotות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, מען לא יבא סתירה גלו'י בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מכות שנצטו ב'ג' המ, אשר בלאה"ח חיבים לשמרם, ועינן מה שכתבתי בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמים הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנהו מכות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרשuni לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את הרשות בק"ז טעמי, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא ברית עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ'ל' כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצינו מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשויה. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את הרשות בק"ז טעמי, כמו שאמרו ז'ל' בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גינד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדרש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא ברית עלי פיך ר"ל ותשער על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב כי על פי הדברים האלה כרתי אתך בירתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דורות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתת הברית, כי "ויאת שנותת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנותת מוסר, מילא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר"ל שלא תהי הבננים נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר"ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראים בני אמך, בני ובוני אומתך, בהם תנתן דפי. ומה'ט'/manו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תהי' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטוח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקורה על פיה ח'ו, וע"ז' anno מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שנותנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר"י מתחלת למד משה תורה ושכחה, עד שנותנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע"א), ולפי האמור פירשו דמתחלת עליה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרש ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרש בהם בראצנו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

וთמייה' רבתא יש לי על הרמב"ם ז'ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז'ל: "יאעפ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובב"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע"פ מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע"י היתר כתיבה עשו מותשבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabim אחריהם שלא לחלק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב"ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלהוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחכמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרח הגדול שאצלום לצד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מوطב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון הנטז'ה יתברך היה בה מה שחלק התורה לשתיים כתוב בעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעלת אדם בהבנת תורה"ק ומזכותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח אויה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, ומימות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ז'ל' כל הדר בחו"ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"ז רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, ומילא מובן דין להניח בידם כת זה שנותנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תורה בראשי' שבשותות ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרביה אחורי רבי נתחרה המשנה. וע"ש בראש"ש מש'כ' בזה וכן הוא בראשי' ב' מ' ד' ל' ג' ע"א ועמדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שכטב. כי ע"י שנותנה המשנה בישראל, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו שעד אותה העדן היו מפרשים תורה שכטב. כי ע"י שנותנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקפת תורה שכטב, הסובלת לטהר עפ' המדות הרשות בק"ז טעמי. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב"ם ובعل' השו"ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר למסורת בית ישראל וברוכת התורה "אשר בחר בנו פרשטי ע"ג נסח ברכיה ראשונה שברכות התורה" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא נגד מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא זורת משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהחזרה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחזרה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותו אביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומו庵, אל מה כתיב בה, אל לא תנאף וכו'.

ודינים ממש כמפורט בפרק, כמו קידושי כסףஆ"פ דקרי לי "ד עיין ריש הלכו" אישות. ובוגין העניין הלא הרמב"ס לשיטתו ס"לrical דרבנן אית' ב"י לאו דלא תסור, והא דספיקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיה"י ספק שלחם מותר, וא"כ במה שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, וש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי" דקרו דלא תסור ד"קיא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתיב בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונזהר לעניינינו: דעל ידי עשיית קיומ לחששבע"פ בכתבano אומרים, דאפיילו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמוחט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה ימצא שבعلي המשנה טעו, לדור, שאם דור אחר חתימת התלמוד ימצא שבعلي התלמוד טעו, וכן דור אחר שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא, וכמוש"ב לנו אלא מה שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא החינוך דMOVט לבנו לסביר טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חלילה כל הבניין, ואפי" דבר הבניין על חכמת הטבע ושאר חכמוות, אין אלו יכולות לזו מה מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו ז"ל בחולין נ"ד ע"א וכי להסביר על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים. ז"ל הרמב"ס בפ"י מהלכ' שחיטה הלכ' י"ב ויג' עוזר חוץ מאלו שמננו חכמים הדורות הראשונים, והסכים עלייה בבתיה דיני ישראל, אפשר שתחמי, ואפי" נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, ע"פ' שיראה מדרך הרפואה שבידיינו שמקצתן אין מיטין ואפשר שתחמי מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ' התורה אשר יירוץ עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רחוק דעת הרמב"ס מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שroxצה להכחיש המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ס דעת אחרת עמו באמרו מאחר שתתקבל הדבר בבתיה דיני ישראל, וע"י הכתיבה עשו לדבר קיומ הדורות, אין לנו אלא מה שאמרו רחוק דעת הרשב"א מדרך הרפואה יושב הקב"ה וזה מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לטרץ מינא הוא דמקרי ביצי כנים ובאמת בזמןנו מוסכים בחכמת הטבע, דיליכא בע"ח בלי פoir וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתור דינא אפלו להחמיר נגד הכרעת והסכמת חכמיינו ז"ל, בכתמים של נדה פחות מגברים תולין במאכולות, ועינוי בשו"ת מעיל צדקה דמאכולות שלנו אפלו חלק ריביעי אין בדמה, וצ"ל דנתקטנו הרבה, ומ"מ גם בזיה"ז אנו תולין בה האע"פ שבטע מגוף האשפה Kata'a עיי"ש, ועינוי במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מותיא בן CHRUSH אמר דמי שנשכו הלב שוטה מאכליין אותו מחצר הכלב שלו וחכמים אוסרים. וכותב הרמב"ס בפיימן"ש אין הלהה קר' מותיא בן CHRUSH אלא כחכמים דסבירו דין עוביין על המצות אלא ברפואה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עיי"ש. ועינוי בתוס' שבבבשות ט"ז ע"ב ד"ה אסור להתרפאות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ס. ולא ידעתני למה השמיתו כל

יל טובא, דמנג'ל דלא היי דנין באיזו זמן מן הזמןים עין ממש כיון דהוא ז'ל בעצמו כתוב דבר כל דרישות ז'ל, יש כה לחולק על בי'ד שלפנוי, הלא און זה הלמל'ס אשר לפ' דעת הרמב"ס אין חלק עליהם, אלא דחו'ל דרישו כן מסברא ומה ברורה תחת חבורת המש'ב שם הרמב"ס, ובכען זה בודאי היה כה לאיזו בי'ד באיזו זמן לחולק. אלא דכלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לארעים, דברים שהיו נוהגין כן מימיות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגו מניין לנו מקרה. והגם שעל זה גופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חוי הנ'ל, דמצינו הרבה פלגותות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אספסח דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמייא והל דפליגו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זה חולין במקווה, דלשמא לי' כלל, דבר הנוגה בכל יום ובכל אשא ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ורי' ס' לדגה'ג אינו נהג אלא בשיל מין וכדומה און מספר, כמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והנביאים מצינו זהה, דעין ברמב"עעה'ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר חרמס מן האדם לא יפה מות יומת" ופירשו, דבזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסוק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז'ל דיפתח ונחנס עי' גדלותם לא רצוי לילך זה זהה, כדי להתר נדרו ונענוו שניהם. וכן בדור המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממואב והיה רוע גדול על זה, עד שדרשו עמו עמווניות מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וחיה בהם ולא שימות בהם הי שובתים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביב חולה שיב'ס לא חלו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ס ז'ל, דהרי הא קרא בנטיגת אשא הרה כתיב, ואס' הי' אס'ו, ונתת נפש תחת נש, עין תחת עין וכו', והנה בנפש בנפש פליגי אי נפש ממש או ממש, ותלו בפלוגתא דר'ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ס פלוגתא זו דאמ עין בעין, ידעו באיזו דרך דנו כל בת דיני נפשות, א"כ גס בעין נמי לא דנו אז, דזאת הו ג'כ דיני נפשות, במקצת נפש ככל הנפש, וגם אפשר בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי', ומה תאמר כיון דז' כבר בטלו דימוט בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלקות פליגי ר' ישמעאל סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש'ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גס בעין נמי לא דנו ורבנן ד' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בעין, אי עין ממש ודאי דהוה דוקא בבי'ד של כ'ג, ובלשכת הגזית, כשאר דיני נפשות, אם לא שנאמר דומה גופא שיוי דניין אז בחבלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דניין אותו בממון, וא"כ בנפש בעין נמי נאמר כן דנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ' ע"א, דר'א קאמר עין ממש, ופרק עין ממש ס'ד, דאיך פlige על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמייך ולא בדמייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך אייפליגו אי בדמייך או בדמייך, כיון דידעו ממעשה בת דיניים שלפניהם, גם זאת הי צרכיהם לדעת אי בדמייך שמו או בדמייך. שוב ראיית בהגהת מהר'ץ חיות ז'ל בב'ק פ'ד ע"א שמספר ג'כ דברי הרמב"ס אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני י寥פותות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקש' עיל ר'א, איך קאמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי' עדיי במקומן עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ס דקרי לכל מה שנדרש ב'ג' מדות ד'ס ומחקל בינם, להלמל'ס ובכמה מהם ע"כ אנו צרכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, הרבה החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ומתהני על מעלהתו וכי מפני כן ענקש علينا את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות ונחית להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוות היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווך הדברים האלה תראה עד כמה בהילה נשפו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמא.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלוּני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבריו דבוסף דבריו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה לימירא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' וככטço בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במה שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הגאון ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שאינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדיימת הרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפעים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשחשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דיננו רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולאכול גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ז מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמןן אףלו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים מכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הום חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יוציאם, דומה בכך, הלא על זה נאמר: י"ג בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרה העצם הביא לידי כך לעשوت לחשב עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקוץ של יו"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו מזוזה וממש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעבורו עליינו לפחות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון השר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשים שאין לי עסק בהם ועםם ובهمונם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצת לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לאמר: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמו פ"א וכו' ואלפים קושיות מתגוללים כת בת עוזה"ר בבתי מדשאות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שבילי פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לאמר: תדע מכך קושי מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקsha

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת אהובת מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת לקוטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד לבני יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקורר ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"י ודברי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולא דוקא באוטו מקום דפלו. וועליך עבודתי היהה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"י ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדה שבעה"י כונתי לאוותה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכיה וזה בכיה, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטעמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל msecata ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מחוורים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכך אפשר שתמצאהם סברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטף בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה אם תמצאה סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז' הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחריין וערבאי לדברי האחرونים ז'ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם ממש' ב' הנבי' כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועין בnob"ק חוות' סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי"י היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחرونים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ'ו מה שכתב הגאון ז'ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז'ל וז"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו nob"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הום היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקור ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"כ מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפקים לצאת נגדו במצח נחוצה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו بي וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רלי ריבים לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשי והייתי תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבוקשים האמת ולהאהבת האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרכפים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגתני על רבותינו הקודמים לנו ז'ל כונתי האמת, כי רמות רוחא כזו הוא בערות מאין כמוות, ובפרט שהוא סטור את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גופי טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם יטעה, אם הטעות היא מלטה דלא שכחא אצל, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפי שכל ולבנתני. אבל אין רצוני שיקבלו דברי גם גס אחר הבאותם בדףוס ואחרי שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

הייו צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר וכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו לתורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעירוי. חוץ מהתמדתו הנפלאה הצטיין ביראת אלקים, והי' לפלא בבית מדרשו של רבו הרראשון הגאון האדורו מה"ז בער מיקאלאש זצ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזיות ביהמ"ד, וכי' למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נהג בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצטיין בענות רוח וטובת לב, יוצא מוגדר הממושצע. תמיד ביחס התחרות עם חברים עניים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדיו - מחלוק ועד בגדי העליון - לבחורים עניים. וגם חבריו אלה גם אחר חותונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק יינק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכו לפrensנה מרווחת כמותו, ושלח להם בכל רגע ורגעמנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנאי בעיני, לשם אוורה היה מי שיחיה, והיה תמיד מן הנעלמים ואינם עלביבם.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות בפנקס כל מעשי מידיו יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפיו מחשבה לא טוביה רשם שם. ואספраה מעשה שהיה כמי ששמעתיה מפי אאמו"ר זצ"ל CSL שלמדו אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר זצ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו זצ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבוחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורזה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקי"ץ לירגנון על אייה שביעות, קרא לו שישע עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א זצ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לsegor את הארץ אשר בו הוה מונה הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלגולותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהתו מבלהה. כי מובן מלאיו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראה לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתוליה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהיו מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא והוא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כולך יפה ומום אין בך" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, כאשר שאל אותו גיטו זקני הכהג"ג מו"ה דוד צבי עפ"ז, האם כשר הדבר בעניינו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא הייתה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שחווא מצוה מן המובהר למרור כמבואר בשו"ע א"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב היוגערטען דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצלע הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרששתי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, אלא זה הדבר אשר דבר האדו החת"ס זצ"לDBC ממקום שהסבירו ושכל הישר מכיריה שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון החזו או המאמר בש"ס, אפיו בדוחק, למען לא נטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו זצ"ל ז"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנים להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות והתחומין, עד שקשה מאד לידע, עד היכן הוא דורייתא ומתי מתחילת הדרבנן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצאה פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לבני חברו זה, לבדר וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעו אקדם אבואה דשמייא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחשוי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקראי, ירו משפטיך לעקבות ותורתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכאות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראי"ו רק אז, ואל השופט. וזאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיהיחסים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדים לפריש שכלם, תולדותיהם וקורותיהם למען ידע מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"א לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, לספר מקצת שבחי אאמו"ר הגאון ר' אברהム בן אידל זצ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אאמו"ר הגאון זצ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתני ולבניהם אחרים, וומרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קריסולם מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבניהם אחריהם.

אאמו"ר זצ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לראענברג (בסלואוקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראייתו אוטם בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחו ומיד כארץ בלבנון ישגא, בעודו יתרגדל שמו. מפיה, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהיה בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוא יתברך כי ירא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתקוanza בהז דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אברהם, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבנו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחרכו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, וממי ה' יכול לחשב עליו שהי' נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לויע' יצא ממצאים ובעוד ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזד ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהו שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בזאה"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תהה מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגעו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתי מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תmid מהiar להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכבר עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, אל"ר ז"ו וארון גברא הוא, אלא אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני ואמרי לה כי מבדרי, ופרש ז"ל סטום וחותום, והמאמר צדיק באור, ואמר הוא ז"ל בគונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשונים דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להטאפהה וממתניינן על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלאו ולא לא יקבלו שכבר כאלו הטעלו בעשרה, ע"ז קאמרו ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים באורו, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, לכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי כאלו שעאו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתניינן שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרנון דילפין מני' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שכבר כאלו שעאה. ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל למדני האלפה ביתא ולא רצה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ן ואמר לי: ראהبني לשילך עליון זה יש ג' ראשון והוא נקרהת שי"ן אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לי רק ראש אחד על השי"ן שיש לה ג' ראשן דרכ הלחצה לעניין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בישראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתPsi. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג'כ' עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישתי בינה בין הבחרותם לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדת" רגיל ה' לאמור לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכسنיא שלה והפריש בזה דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כאשר בלבנון ישגה אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותתו: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אביו ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה יחידה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרות מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעת פה, ונפטרת אמי מורת ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשי פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקה המפורסמת בכרונון מעשה מודות צבי תחיה. ותגמלתי ביתו מלא תורה ויראת ה' וכל תורהני, מראשית למודין, קיבלתי מאמו"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל בין שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהילתך הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי שלוי ושל אבי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל אברכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזורים אחרים הם הנ בטוחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקווה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ' שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמייכנא. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה^ז ולא בעזה^ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם ATI בכתובים ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעל ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמו"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל בר ברב צדקתו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"ב כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקה המפורסמת בכרונון מעשה מודות צבי תחיה. ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקה המפורסמת מרת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריצל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמו"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ם ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גס בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאה הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאה הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בת"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנור והמעקר שכטב דהנירה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי". ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' או דהנירה בסימנים זהו, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאה דם הנפש, אז פשיטה דאסורה היה להחוץ בסימנים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת באבמה בקדשים כמו מליקה הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה באבמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניות בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנירה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנוראה נתמך התומי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנור שכ', דנירה היינו קרווע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, דמשמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנור והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אנהור ומפרש דנורר הסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما שכ' דנירה היינו קריעה לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפוּ הוא, דנחים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקראו נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שעינן מה שכתבתי שם ומצאת עונג נשף.

ראיית נחץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלות עמווקות, בפרט בשיטת הרמב"ם ז"ל, דברים שלא שערום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרט הענינים הייתה צריך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבת שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

יעיקר א' השחיטה והנחירה

תוה" ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכיליה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואני כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההקשר בשאר לאכיליה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז"פ הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממש כיסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילית אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלרי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"זיל ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע Dunnichא לי" דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת נשנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ז דיליף איש בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתרמן מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי לשם הווא תורה שכטבת. וה' מלוכחה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפא בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ילי" ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בבר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא כשם קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ילי" ר"ע דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפא בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ילי"פ איסור שחויט חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף מוגעת מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף ילי"פ מקריא דDEMIM שפּק, ומיליקת בעוף מוגעת מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי' שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, וליפא שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה נשנכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר נשנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ' אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצוות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נתון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ומיעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ולי"פ שחיטה בחולין, מדכתיב וαιלך מצוות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנהוג בכל יום ובכל אדם שחיטה חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליף שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחיר והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknum בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דועוף בשחיטה כמו בהמה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצוות כייסוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידענן מדפרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש Dunnichא דכלה הקרא על מצוות כייסוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ז קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלאopolא, אך אם נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך
יתישב מה דכתוב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא
אתנא כל לhortות לו הלוות שחייבת. ולי נראה דיש לתאריך קושיות
רש"י דלא"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אם במדבר
היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומכיון בוגרמא לךון פ"ד ע"א
דאמר ל"י יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכל בהמה לסימנים
ニימא נמי בהמה בכל חיה לכיסוי, אמר ל"י עלייך אמר קרא על
הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף דם איינו חייב
מכיסוי. ולכורה האי קרא דפ"כ ירחיב עיין בהגחות מהרש"ש
שם) רק על כניסה לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמות הי' בהמה
בכל ח' לכיסוי אלא דבשוג' שס ביארתי בארכוה, דהאי יעקב
מינאה רק לרי"ש פריך דرك לדידי אפשר לומר דהא דכתיב כי
יצוד דדייר הכתוב בהוויה, ממש' כהרמב"ס שם בפ"ז מושום דבר
בקර וצאן נאסר להם במדבר, ולכן דבר רק מה' וועפ', אבל
עלולם אייתרמי ל' בקר וצאן בעלי מומין, דמותר לשוחות בחוץ,
הי' צריכין כיסוי אבל לר"ע דברק וצאן אינשתרי فهو ע"י נחרה,
למה כתוב כי יצוד, اي בהמה בכל חיה לכיסוי עי"ש בארכות,
ולפ"ז ייל' שמעאל דה' חייב בהמה בכיסוי וכעשי דאינשתרי
להו בשר תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר צויתיך
בקדשים بلا כיסוי הדם, ה'ג מעתה גם בהמה כבבמה חולין לא בעי
כיסוי, והאי דרשעה דעל הארץ השפכנו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא
אמר ל' להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני'
כמה עניינים, דוק ותשכח.

עוז קשה דלפי שיטה זו איך מתפרק ל'ר"ע הא קרא דוכי רחיק ממקום המוקם, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זביחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלוי זה בירוח מקום ועין בלב ארי' ז"ל דקמתנהו כן, וכותב דהאי כי רחיק וכי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הzbיחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בירוח מקום, אלא בכינסה לארץ תלוי' המזוכה זביחה. ועוד קשה על שיטות רשי' ז"ל דס"ל דר"ע ילך נחירה מושפך את דמו וכן שכתבנו לעיל, מגמרא גופא דקמasha בשלמא לר"ש היינו דתנן השווות וכוי' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמרاي פטור מלכסות, עיין רשי' דכתבת דלר"י' ש' ניחא אפלו למ"ד השווות את הטרפה חיב לכסות דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה. אבלanca ניחא דשחיטה כתיב עכ"ל, משلون זה ממשע לכאר' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. וכשה דהא הקושי' שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. גם ל'ר"ע אליא רך אי אמרין שחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה, והיינו משום דילפין שפיקחה משחווטי חז' א"כ גם ל'ר"ע אילכא גז' לחיב' דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ'ל דס"ל לר"ש' דהא דילפין גז' דלבעי שחיטה הוא רך לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רך שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאונן המכטיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ הא גז' על הנחירה הוא דאותן וכמוש'כ רשי' ז"ל בד"ה אלא לר"ע, לדידי' נחירתן זהו שחיתתן כן צ'ל עכ', אלא דזה ניחא רך אי אילכא איזו למוד לר"ע ממקומות אחר דנחירה מתרת, אז אפשר לאמר דהגוז' להכி הוא דאותן, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רך מקרו דושפך ילך לי' דנחירה סגי, כיון דחויזין דס"ל להגוז' ש' א"כ למה לא נלוף באמת גז' שפיקחה שפיקחה לחיבו בשחיטה ממש דומי' דשחווטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילך שפיקחה שפיקחה כיון דגם בשחווטי חז' דם שפך לנחירה אתה ואעופ, וכמוש'כ לעיל בבאור האי פלוגותא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשעה הפושטה דרי' ש' שם מאן אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דם שפך, היינו דוקא כיון דיעידין

ובני' הרואים להקרבה נאסרה הרשותה בחוץ, והמליקה ממועצת מקרים דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתייר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגם חירותה התיירה בחולין במדבר, סברא גדולה הוא דגם בחוץ תואר הנחירה, כי שחייטה דוקא למיה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחייטה, ע"ג דבוחז גם נחירה מתרת, משום דברדים בעין דוקא שחייטה ולא חייבה תורה בחוץ רק עין פנים, אבל בתרומים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועצת בחוץ וע"כ פרפה דבחולין אין המליקה מתרת, וכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגנים שפיר מכשרה, וכיון דרצה לאסור גם בעור מהכי תמי יקפיד על השחייטה דוקא שאינה דומיא דפנוי, גם אינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דם שפק לרבות השחייטה [וללא דוקא שחייטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחייטה כיוון דעתה נאסרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין כייסוי, עתה דנאסраה הנחירה בטל מצות כייסוי ממנה, הכני נמי לעניין שחווטי חוץ במדבר הי' חיבור גם על הנחירה בעופ, וכעשי כיוון דאטסר אתסר וד"ק] וגם יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והוא חיבור על נחירת חוץ בעופ כמו על השחייטה, וכען אוא"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חיב' ה"י במדבר גם לעניין אוא"ב, ונשארו ביוםא דף ס"ד ע"א דדחייתו לזכוק הינו שחייטו בנחירה, ע"ג דכתיב שחייטה, ורק בשחווטי חוץ דכתיב ואלפתח אוול מועד לא הביאו,-DDRSHIN דבעין ראי לפתח או"מ, בעין שחייטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא אעופ דביע מליקה בפנים, ע"כ צrisk לאמר כן דלר"ע נחירת עופ בחוץ חיבור, דאל"כ הא כיוון דלר"ע נחירה מתרת, ע"כ צrisk איזו מיעוט למעט נחירת חוץ, וPsiṭṭā דדם שפק אינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפץ את דמו ילי' נחירה, וכמש"כ ריש"י כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, ע"כ התייחס צrisk לאמר Dao אשר ישחט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאית' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דרש מאו אשר ישחט דכתיב ברישא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרא מרבה שחייטה, וריש"י שכטב שם בזבחים Dao אשר ישחט כתיב אחר דם יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגם ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחווטי חוץ בעופ, אלא Dao אשר ישחט ממשע לכוארה רק שחייטה וע"ז כתוב דם יחשב הכלול, גם בנחירה כנ"ל, וכיון דaicaca שנוי ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתו, דלא לית' בק"ז Dai למעט נחירה ומילקה בamat את' בק"ז, Dao יחשב למיה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאסרה. והדברים מוכרים וסבירו לעינים בס"ד.

ודע דאיפלו לר'יש דמרובה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג"כ דגש על חולין חייב משום שחוותי חוץ לשיטות רשי' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסרת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאוה, אבל הותר להם אכילת בשער ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישנו בת"כ ריש ויקרא, ואם מן העוף עולה קרבנו, עולה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתרורה אסירה להם אכילת בשער מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כਮובן, וע"כ בהתייר בשער תאוה לא האזירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהנני גם במדבר לא נאסרו בעוף אלא נזקן בקדושים.

12 היא שיטת רשיי ז"ל, וקשה על דבריו ז"ל, דמש"כ דדר"ש אתה
האי וזחת המיותר למגרמי, או לגיאזה ועובדותה, או לחולין שנשחטו
בעירה, או דאורחה בקרה למכות זביחה בגבי אכילתבשר, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יקח אדם מן השוק ת"ל ובחות מבקרך ומצאנך יכול יקח כל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דקי"ל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והו ר' עקיבא סבורו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממאית דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיטות רשי", ועוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע מאה למץך קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן את בולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיב מכך וכו' ומהذا דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא בולך קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי גדולה על שיטת רשי", כי איך נאמר שער"ע שהה דרוש על כל קוז וקוז תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לאמיר דהторה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכן יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרשי מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לאמיר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת וודען קשה דהאי ברייתה דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחיותה בעין סטמים ומסתמא בהמה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם הינה הלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שחיותה דוקא, דגס בנחירה בעין סטמים ומסתמא בהמה דנפיש חייתה בעין תרתי, ובעו"פ דזוטר חיותי בחדאaggi, כי פשוטה דגס בנחירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופר בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל אין אפשר לאמיר כי הרי הגمرا מביא האי ברייתה דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחיותה לעופר מן התורה, דיליף היקש צובייל ולפסולי המקדשין חייבות שחיטה, אבל עופר דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופר יש לו שחיטה ואיixa צוויי עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עופר, ונראה עכ"ב מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופר, ואיך נכלל עופר זהה. והotos' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל לדריש מה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראותק דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבهما והעופר דשניהם ציריכם שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכמי שכתבתני גם מצד הדוחק א"א לאמיר כן דבלא"ה אנו ציריכם להני תנאי דאל"כ עופר דביני שחיטה היכי כתיבא דמלעל"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובערט ללקות עלי, ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דהתוס' לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בהמה ורובה של אחד ממשו ר' עיי"ש, וא"כ רבוי לא צרייך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דביני שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שחיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חייה אבל עופר מאן דכר שמי", עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיב מכך וכו' ומהذا דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא בולך קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי גדולה על שיטת רשי", כי איך נאמר שער"ע שהה דרוש על כל קוז וקוז תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לאמיר דהتورה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו משום דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ"פ ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבענן דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכונח, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשמע לולי הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש שבש"ס, יהי איך שייה" רשי"ז ע"כ ס"ל המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהי איך שייה" רשי"ז ע"כ דר"י דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דר"י בר פנחס אליבא דר"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח"י ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער לייא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליאק קרא לחיב, ממי לא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והוא האי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ קר"יש ס"ל, דבאמת ממש ליף רשי"ש דבענן שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפריש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי משום דהאי זובחת שנכנסו לארץ נאמר להם, ואם משם נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה בהמה כיוון דבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבקר, ורשי"ש הוא דיליפ מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציווי על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על רישי', ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפיילו נאמר לנו דכל המקראי ATI להורות שرك בקר וצאן הוה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רש"י זל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחזו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציווי ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציווי שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציווי שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציווי שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא ישראלי, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמן ימי, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשר במדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת רשי"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה רשי"ש סבר בשר נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא לימייא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרשי' והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ לבמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי התר, אבל עופ לא, דכך כתבנו, דרכ' גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדים אבל עופ חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובור דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט דברך וצאן למי את הלא זובחת מברך וצאנך כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודז'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג ארא'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנוך הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבנן ואמר כדבירותם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא בדקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרת'ה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עופ מאן דכר שם' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל' ובקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חיה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין חיה במשמעו, אבל עופ ודאי אימעט בפירוש דאל"כ פרט דברך וצאן פרט למה לי, ולמאי אתה.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנין הצואר משא'כ' וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבה ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב ושות'ת, ולא יצטרך לאמיר כאשר צויתיך. ועוד ר'אי' לדברי מהגמרה לסתו פ"ה ע"א, דפלייג ר'יש ור'ם בשחיטה שאינה ראי' באוא'ב ר'יש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעינן ור'ם ילי' משוחשי חוץ להיפך והקשׁו על ר'ם ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб' ילי' פינן שחיטה משחיטה, ולא ילי' פינן שחיטה מטבחה, ומקשה בגמרא מי נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צוותא ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עופ בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעופ מדהטייל הכתוב עופ בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל' במדבר, ור'י' בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעופ מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביבה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מ' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר'י' בר פנחס מפיק במרוא דכר'א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעופ כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחריו הראשון, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט חי' ועופ, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עופ לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מני' מה עופ בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. עכ"פ צרייך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת, מא' פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכל' דזוחבת, Mai אתה לא מטעט דבקר וצאן, דרך עופ עכ"פ, ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', הכל' ולא נצטרך ילפנות על חי' ועופ, ומדובר לא שמענו דאך אחר הכל' ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק'א הכל' ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף חי' מהקיsha דצבי ואיל ויהי הכל' ופרט דברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמKeySpec על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר'א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשׁו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק' דר'א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעופ מה"ת אליבא דר"ע, די' הו אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ הי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעופ מה"ת תל'י' בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למפסיק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעופ מון התורה, וע"ז קשיאל מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER'ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיטה לעופ מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבא, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בNUMBEROKI Uh"t, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיטירם חולין בכל מקומות, ובבד' שיהי' זוחין כאשר צוהה מותחה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משתומם על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מודה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן ובל' ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דבר הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ ואשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואני הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ היו מן הצורך לצוות על איזה אונן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מצווין שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, ואני אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבללה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבך קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממש"א היל' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, מכך לא היל' טרפה היה או חתכה בסיכון, ומה ל' כולה מה ל' מקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחרה להחשיר הבשר, וכסתם לשון השיס' חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל' ובmittata היל' מלטה, הרי דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, ה'ב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחיד ישנא דבר מטעם מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקל רושם אשר הוא ח' הכתוב בפרשタ נח, עיי' בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם, משומם דגום שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש עי"ש ניחרו בסוגים הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחרה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציא דם נשפש תלוי בו ד' בנחרה לתוכן הלב שם נמי יוצאת דם הנפש והווחת רשי' ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס' נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומם דלא דמי שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרוי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה' בללא' דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סיימי הצואר, ולא כמש"כ רשי' ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תווייט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי' ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחתת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבאר במקומו אלא דגם זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי ז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פליגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחתה פ"ד ה"ז ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחות לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדבר בשחוט בחוץ אלא לנחור, או להבאים להקרבה, לא היו רשאים לשחות בחוץ אלא לנחור, ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליק את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וובהת מבקיך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומם ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכתשת, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרה ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהויל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ עי' נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם זביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, היינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הנחירה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזיכר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר היו, שייכים בקדושים, ולא החריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע הייתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミלא נשמעו דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיוון במה דאמור זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אוזבחת אין לו פירוש, כי על התר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכתב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפירוש כמו בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ"י דבמדבר היהת השחיטה עבודה ופסולה בזර) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפילו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היהת שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיוון במה דאמור זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אוזבחת אין לו פירוש, כי על התר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכתב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןינו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק רתק להלו דרביה, דלי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון להלו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהכתא כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקי' הון בח' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבר טרואו, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש' לנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקס להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בח' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לח' וזאת א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ' איזלן בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקס לשבמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקן פסקי הרמב"ם שכתב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשבמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבמה לעניין שחיטה, ובועף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפק את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם הח'“, עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשולמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטייל הכתוב בעוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוט' על הש"ס, ומה אמר רביה היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דנימאה לי למ Zhao דרביה סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאינו מביא כלל הא דרביה, אלא ממציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרביה שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש בקרה, דגס אברך וצאן צרכי ציווי חדשה על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופא דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצורה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון זהה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתת המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחתה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אס שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"ג שיך מי איכא מידי כמבואר בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיוון עד"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזבוח ולא לנחוור אבל להקל להתרIOR איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישיר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לאין להבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דהוא לא שבעלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גורינו משאר לאור בככלות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרIOR מכח דרשה כזו, לאו מפורש בתורה שגם ב"ג מוזהר עליו אם לא שידעו ממ"א דהשיחיטה מתרת מיד, ותדע עוד דהרי האי קרא דלי"ת על הדם בפ' קדושים נכתב וכל הותר להם מפרקסת, ואיך תבא אז זהה ראייה ז"ל נצטו על שיחיתת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך תבא אז זהה ראייה ז"ל נצטו כיל הוצאה דם הנפש ע"פ שifarcastה הרי הפרקסט מלא דבר הכתוב לאחר שהתז' הראש דהו צאנב הלטאה כי מקרא מלא דבר ריש כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מות ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקסט צו שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה עיין בסוגי מש"כ מזה. וכעכ"פ דברי הפרמ"ג תמוון.

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צייתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גיזה, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זדמאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריבצ"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבאר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedא גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מתרש הקרא דבשר תאוח לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzת בשר מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דהשוחט בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורה השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מייל' ששוב הע"ח כמו ע"י השיחיטה הכסירה. אולס בנהירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטה דלא התירה הנחרה מיד קודם שצאה נפשה, וכ"כ הפלתי ז'ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפץ את דמו דכתיב גבי כס"ה"ד בחיה וועף, למ"ד ר"ע במדבר סגי להו בנהירה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאת בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון דבעין הוצאה דם הנפש ע"פ שifarcastה הרי הפרקסט מלא דבר הכתוב פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מות ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקסט צו שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכון מסוים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים והתר לך כאן אחת לאכול בשעריך חולין הנשחתיןומי שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפו.

וראה זה דבר נפלא איך מפושט דבר זה במה דעתך בקידושין דף י"א ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשאר תמותות שחוטות, מלאكل בשאר תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות מהותות שחוטות - וכי לא יפלא על פירוש זה, חדא דמסוכנת היתיר גמור הוא ורק יחזקאל מותפאו שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשאר כוס כוס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתירה תורה בקיושי נגדי יצ"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלת"ק צרך להמתין בift תואר ג' חדש ואחר כל המעשים ובראשם בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דגאע"פ שאינה רוצה המבוادرים בטהרה מותר בה, ורשב"א אמר דגאע"פ שאינה רוצה מטהילה ומשחררה ומותר בה מיד, וע"ז אמר שם דמוות וכיו', והגירסה שם משובשת קצת עי"ש. הרוי דמדמה פ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשאר תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שם案 מייר' באינו רוצה להמתין אחרי השחיטה עד שתצא נשפה, וחותך כיitz בשר מבית טביחתה, או מתייז את ראשה, וקרי ל"י בשאר תמותות שחיתות דעתך בי תרתי - וזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטות הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיסטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחוט והתייז את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיסטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לארץ כנגד יצ"ר כמו ift תואר, ולכן באמת צרך זהה שלא להניח לדקור בסיכון תוך החוט אחר שחיתה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צריך להמתין שתמותות עי"ש שחיתה ולא עי"ה התזות הראש.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחדשה עשה לאבוה כשנכנסו לארץ, ומתחדשו עמו קולא זו דשחיטה מתרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא הותרה הנחירהomid במתן תורה היתה השחיטה תיקון נבלה כנחירה לר"ע, ואדרבה במדבר נאסר להם בשאר תואה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשאר תואה, וע"ז אתא קרא דבכל אותות נפץ תאכל בשאר דהינו בלי הקربה, א"כ על הא דשחיטה מתרת מיד אין לנו שום לפופתא, והוה השחיטה לר"ש כמו נהירה לר"ע תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הוכחותי לך בעicker הראשון דר"ם קר"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרה, ואית דוקא לר"ש דליך עשה דaina זבוחה, אבל לר"ע דaicא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו במעי amo איכא הא夷 עשה, ועין בסוגי' Dat"c פשטים מה' ב מהרש"א שנסנתקה מהו הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגלו עכו"ם אית ל' דלא אסורה תורה אלא קדרה בעי', ולמה לא ניחה לי למימר דר"ע קר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל ע"ב מה' מוקי קרא דنبלה בסרוח מעיקרה כיון גזבוחה.

ועתה אנחנו נתקדム מקום אחר להראות, כי ר"מ קר"ש ס"ל ולית לי' דשחיטה מתרת מיד. כי בהמה המקשה פלי' ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטת amo או לא. והנה היתר שליל עי' שחיטת amo ילי' שם בגמרא מקרא דפ' ראה, כל בהמה וכיו' בהמה תאכלו

וראיתי בתשי' ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חי"ד סימן י"ז שנתקשה ג'כ מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד ע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטען הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרча דחויה ללמידה דבר זה מהיתר בני מעיים. ומחלוקת כל דבריו שם בנויים על הקדמות רעוות כאשר תראה בחודשי לזמן בסוגי' דאי מזמין דף ל"ג, ואין עת האסף פה. ואני בקונטראסי הלכה למשה העלתי תאכלו אשר מזה לפין בראשית פרך בהמה המקשה דבון ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטת amo, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמות, איך נותר הولد שלא מת ולא מות לעולם מחמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמור, וזה נכון מאד, אבל גם לא מומו עמו, כי גם היתיר שליל בمعنى בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא חדש דבר גדול זהה, מכח האי דרצה דגאע"פ דהוא דרשה גמורה, הרי תורה דר"ם חלק ומוקי לקרוא לבן ט' מת ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמת וכאחד מאבריה אבל להתיר בן ט' חי אי' אכן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בהזה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפץ תאכל בשאר אשר ממננו דרש ר"יש דהותר להם בשאר תואה שנאסר להם עד עכשו, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למלעה בעicker א'. והוא דבר שא"א, וכן צרכין אנו למשננא נפשנא למצוא איזו דרצה לר"ע בקריאה המיותר להזה, ותל"י' מקום הניחו אבותי להתגדר בו והוא.

דהנה כל זמן שהחירה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשאר צרך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיסטרא ואדרבה כל שמהר להמיית את הביע"ח שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדושים שניצטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיסטרא כי היא המכחלת בין שחיטה לנחירה ששניהם בשמנים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו ממש'כ רשי' ז"ל בראש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת ובח, אותו למעט גיסטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושהתט וرك אחר כל המעשים קבלת אוריקת הדם והקטרת אימורי זכו משלחן גבוה לאכול בשאר.ומי שתאב הרבה לאכול בשאר היה נוחרו ומוטר בה מיד דהרי יכול לעשות גיסטרא אם רצה שימות הבעל' מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחירה ולקדשנו במצוות שחיתה גם בחוין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפילו אינו רחוק, כי תאה נפשו לאכול בשאר ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדושים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצ"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיסטרא אחר השחיטה אמרם ז"ל, דשחיטה מתרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ריחק מנק המקום ואמרת אוכלה בשאר, והוא הכת אשר הייתה מביא שלמים אם לא שנתרחק המקום, ועוד כת שני' שתאמיר, אוכלה כי תאה נפץ לאכול בשאר, ולהותר אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"ט אמרה תורה וזבחת כאשר צויתך ולא תנchor, ולעומת המטאוה אמר דאיינו צרך להמתין עד שתמות רקס, בכל אות נפץ תאכל בשאר מיד, כי השחיטה מתרת מיד, וממילא נשמע שגם גיסטרא אחר השחיטה מתרת מיד, אלא דדבר זה לא הותר אלא כנגד יצ"ר והוא ממש כמו פ"ת דדברה תורה כנגד יצ"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארדי דורס ואוכל ואינו מותין עד שתמות, כך ע"ה מכיה ובועל ואינו מותין עד שתתפיס, ובעל נפש ודאי לא

פתחה

אבל הלאו דלא"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת"ב פ' ראה אנחריה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמות לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסקינו בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. וחרי תראה ברמב"ס בפ"ד הי"ז ממ"א פסק דכל שני לאוון משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוא. הרי ע"כ דמלאו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ו דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מivid אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יחד כיוון דשניהם הם - ומה שכתוב הרמב"ס ז"ל שם בהלכ' ז' ו' ז"ל: טרפה זו הוא האמורה בתורה זו שטרפה אותה חיית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוא נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא אינו מדבר אלא שנטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשוליך דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוכחותו, כי מה שכתבadam מיתה הרי הוא נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כתוב כל התורה נשנית במת"ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש דברי עצמו באמרו, דא"כ מה לי מתה מלאיה או שברתת חיה, אלא דר"ל דבשלוםאי הקרה מייריל בא מטה נמי, אז דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ס לקמן, וזה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אטורה, אבל אם אמר דמייריל בהמיתה דוקא או אפיקת הכותות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למות, אבל לא להיות נטרף ע"י חיית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והוא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמורadam מיתה הרי הוא נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סתם מתה או נבלה אבל לעולום טרפה כולל גם הנבלה כי"ל. ומעטה אם כוונת התורה כלל דنبלה רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מזהיר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמת כפי הנראה נתקשה הספר בז' וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ס ז"ל, ככל כל או"א מפרש לפי דרכו לפיה שנתקשה בעיניהם. ופלא ש濫ולם העברי עיניהם מן הפשט בתכליות המשפטות, דהספרינו נתקשה לה' מהות במת"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דחויה תחולת נבות, דעת"כ מה"ט לא הזיהיר בפ' משפטים על הנבלה, מושם דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהזיהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספרי איזיל בזה לשיטתי דהרי בעיקר אי' הדועתייך הדהספרי המובה ברמב"ז ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדושים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרוא דלא"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכולן נבלה וטרפה, ונשנית במת"ת מושום נתינה לגר וכירה לנכרי, כי רק במדדבר שלא ה' להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שמריש כלב הינו נכרי ריש"י עה"ת ובמקילתא ודוו"ק. אבל לר"ע דס"ל דנחריה אשתרי. במדדבר שפיר בעינן הלאו דלא"ת כל נבלה על הנירה, שלולי לאו זה לא הוה בשער נחירה אלא בעשה דזבחת, ונתחדש האי לאו דنبלה ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה גור או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה הנוטה למות ומנפרכת, אינה ראוי' לאדם הנברא בצלם אלקים,

- ועין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רש"י עה"ת בפ' שמיini, שדרש זאת מקרה דכתיב כל מפרשת פרשה וכוכ' בבחמה תאכלו, וכתב הוא ז"ל דכן נדרש בת"כ. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היתר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שמיini, עיין שם בקרובן אהרן דעתך ע"ז עי"יש. ובאמת גם בפ' שמיini, מיותר האי תיבת בבחמה, אבל שם לא כתוב כל בחמה וכוכ' בבחמה אלא כל בבחמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"ר מ" דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רך מת, לא יליף מבהמה בבחמה רך מכל בבחמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בבחמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בבחמה שלמה ויש לה שחיתות עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתות אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרוא דפ' שמיini שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיתת חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתה, לא רבתה התורה להשילך רק ע"י כל בבחמה, ורק ב"ט מות או ב"ח דהוה מות, אבל בט"ח לא, דדי לווד להיות כאמו, ובאמו הלא בmittah תלי' מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנקטו על שחיתת חולין, והתחדשה ג"כ הحلכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נתוסף גם היתר להשילך בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בבחמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחלהכתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדיק האי בבחמה בבחמה רק כל בבחמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי בעicker הראשון, כי לר"ע שיעור השחיטה ב' בבחמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלכה שנכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנוי מזאת תורת הבחמה והעוף ומאות ראשיו שכבר הותז או ממה שהטיל הכתוב עוף בין בבחמה ודגמים כմבוואר בראש השוחט מושום דהני תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדושים וא"כ רבי אליבא דר"ע דבמי האי כאשר צויתיך על ההלכה שיעור השחיטה בבחמה ובעוף ע"כ דבמדבר בס' בקדושים לא הי' שיעור ב' סימנים מעכבר. והדבר נכוו ומובן מalto דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיתה והוא עכ"פ תוכ' מעל"ע כאשר בארנו א"כ שיעור למאי עמי,adam באמת מותה בפחות מ' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי וرك עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטת. - ורק עפ"י הקדמה זו נBIN דעת ר"ע במשנה דר"ב דסובר לפני חזירה בשחתת את הושט ופסק את הגירגרת או להיפך או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה דמהני האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) ומיליכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזירה וקיבלה ההלכה מר' ישוב שככל פסול בשחיטה נבלה, עיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכואו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחירה במדדבר הרי דנחריה הייתה מתרת מידי נבלה וניהו דכשכננסו לארץ נקטו על הזביה אין זה אלא לעשה ולא לעקור הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי נבלה וממיילא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטאת דרי' ישב נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד שחתט סימן ממה שזה דוחק גדול נפרק מהה במתניתין או שחתט סימן אחד אלא ודאי דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בפסקה אלא דוחז ממה שזה דוחק גדול נפרק מהה במתניתין או שחתט סימן כולה בנחירה לא דנניהו דכאשר צויתיך רק עשה הוה על הזביה,

נבלה, מקרה דלי"ת כל נבלה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמהו, שלא היה נהוג במדבר גם בקדשים. ועתה נתחדש בהלה, לא אתה הלהך אז אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזבחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבלה כל שנחתט סימן אחד בקשרות, ומזה מה שחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתהר מטומאות נבלה כי הלאו דלי"ת כל נבלה לא קאי אלא על נחירה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישוב בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהך ז' דבעי ב' סימנים, קאי גם לפרש הלאו ד Nebula, ולא רק עשה דזבחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתי' שחת את הוושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם ומהתו לה עד שמותה. הנה האי והמתין לה עד שמותה הוא לכורה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מטמא משום נבלה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאות נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי מוות מן הבאה, עיין לממן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיטת נכרי נבלה ומטמא במסה, ולא כתני אחר מיתה טעם טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עליו עונש גדול ע"פ נמוסי בכ"א בכל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציווי האביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וכותב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יוצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דר"ע דהותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרכבי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעין ב' סימנים, דאי את לי' למה לי הלמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דأتא בחו"ל דבמי נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמיר ניחו דנטטו על הזביחה בחו"ל, איינו אלא לגבי איסור נהירא דעד עתה הותר להם הדדרסה והעוכר, ומעתה בענין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ "א"א לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בrixoch מקום, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לshitot התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דآخر שנצטו על זביחת גמורה בהמה גם

רק לכלב, אבל האי נבלה שנטנבלת בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואיפואו לגר שאתה מצוה להחיותו. היוצא לנו מכל זה דלר"ע נמי ע"כ איכא לאו ד Nebula על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא כנחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתו לפרש דברי ר' ירמי "ב' יומא לע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו ד Nebula, דלריש"ג לאו לאו מעלייה הו, ולר"ע לאו מעלייה הו. ופרשתי נגד רשי' ותוס' ז"ל דהכוונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי, והאי לאו נתחדש ע"י עשה דזבחת, וס"ל לריש"ג אכן לוקין על לאו כזיה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חירה הווה ס"ל דליקא בبشر נחירה ר'ק עשה דזבחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזבחת כאשר צויתיך דאתא לחדש זביחה בחו"ל נטמא מכח הקרא דלא תאכל כל נבלה דנטקהשו לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבלה ועין רמב"ז ז"ל עה"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנתוסףו במ"ת ולא נזכר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכחיהם, ובלאו ד Nebula א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עליו עונש גדול ע"פ נמוסי בכ"א כל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציווי האביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וכותב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעין טומאה נאמר כפרשי' שם, דבר הנביא אבל שכח דר"ע דהותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרכבי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעין ב' סימנים, דאי את לי' למה תולה היתר זביחת בrixoch מקום, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לshitot התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דآخر שנצטו על זביחת גמורה בהמה גם

פתחה

ומקרה דוחחת כאשר צויתיך, מ"מ כתוב דעוף בשיטתה מהקיים
דci יצד CID חיה ועופ השיפוט דס CID חיה, ולעיל עוקר
הקודם הארכטי להוכחה זאת דלא על ההלכה קסמרק רב' לחביב עופ
בשחיטה מה"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא DR' ישמעאל
והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי" DRISH השוחט, ולדידיו באמת
גיסטרא פסול משום דברינו מיתה עי" שחייב אבל אכן CR'ע
ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם
מספרצת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה פע"ד
האמת לאמתו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחיטת את הטרפה או שוחט חולין
בעזרה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד
איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש אי שמה שחיטה או
לא. ונפ"מ לעניין או"ב ולענין כס"ד כמבואר لكمן DF פ"ה, אבל
אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה,
דמיודה ר"מ שאין מתייה שחיטת טרפה את ב"ט כי הנמצאת בהמה
(דהינו רב' אליבא DR'מ) ולא לכל אמר ר"ש שש"ר לא שמה
שחיטה דמודה ר"ש דמתורת מידי נבלה עי"ש בגמרא.

והנה הגם דפרש שם בגמרא, DR"מ יליף משחוותי חז' דשש"ר
שם שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה,
כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנות
כallow שאין הכרח גמור, דהלא אכן לא למייר גם להיפך אין אלא
אסמכות ועיקר הדין או שיידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן
הוא, או שמקח הסברא לנו כן וכך יש לעיין, דבשלמה סברת ר"מ
מובנת, דכוון דעתך השחיטה אין כאן שום חסרון, רק מצד אחר
איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא קרא שחיטה לבני
או"ב ושאר מילוי, ומהכי תיתי למימר דלא עבר אלאו דוא"ב
לא תשחטו או בגנב וטבח משום דאית ב"י אישור מצד אחר. אבל
טעמא DR"ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה והן גאה"כ הוא דשש"ר
דמשום דכתיב גביachi יוסף וטבח טבח והכן גאה"כ הוא דשש"ר
לאכילה, לאו שם שחיטה עליה ופטור משום או"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק כאפרכסת ושמע דעתם DR"ש הוא, משום דס"ל
דכל שחיטה הרואי לאכילה, אית בה מצוה דכתיב וabit וacct וacct
כאשר צויתיך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה,
מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשחיטה היה ועופ. ואח"כ
יאכל וכו' ורק כשחשיטה מצווה אז התיר ה תורה לאכול מיד
וכנדג יצה"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו
ח"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה
מצותו הותר לאכול ממנו מיד, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את
הטרפה וכודמה דין כאן מצוה לאבחן דאין זה לצורך אכילה, היה
האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה אישור אבמה"ח,
והא דינו מטה מא עתה כנירה משום דעל זה איתן קרא מיוחד,
דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דci ימות מן הבמה כתיב, מקצת
בבמה מטמא ומיקצת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, כמבואר
בשיעורין ע"ד ע"א. ודוקא לעניין טומאות נבלות מהני האי שחיטה,
אבל להתריך אישור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת התוס' שבת
ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבעיר יותר הראשונים ז"ל שנמשנו
אחריהם. עיין י"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת
וזוחני שלא לכבות נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ובדבר
זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר
תראה באריכות בסוגי" דד' סימנים אכשר בה רחמנא DF ע"ה בימה

ашתרי גם מפרקשת בקרא דכל אותן נפשך תאכלبشر, והוא
היתר מדויק נגד יצה"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה
לעופ מה"ת. באמת לא הותר מפרקשת בעופ. והפלתי סימן כ"ז
תמה דלא לשתמייט תנא למימר דבעופ מפרקשת אסורה, וכי
שהראתיך גם בהמה היתר מפרקשת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות
גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פסחים י"ט ע"א
דרצה להוכחת דלית לי לר"ע רביעי בתמורה וחמיishi בקדוש, דלא
לשתחמייט תנא וכו', ופרקיך אי הכי ניקום ונסמק. ועיין ברא"ש
בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופ
מה"ת, וכן בתשי' בשמיים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא
בשם הר"ר ישע"י שפסק אין שחיטה לעופ מה"ת, והגמ' דשיטה
זו ייחידת הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופ
מה"ת, אבל עכ"פ להקל להכות על ראש העוף כשבועה למות,
שמFTER הרמ"א ז"ל בי"ז סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבא" דלא
בבמה לפיה שחחש הרמ"א בסיון כ"ד על שיטת הרבא" דלא
לשוו"י גיסטרא, וכאשר ארנו שיטתה זו מדין שחיטה קתינן עליה
דהסוגי" DRISH השוחט אליבא DRISH ושאר תנאים דעמי" אלולא,
דלית להו הא דרבבי דדרש מכasher צויתיך דאתא על שחיטת חולין,
עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמת נתמעט
גיסטרא מושחת ולא הותר שנכננסו לארץ, ולא מטעם הבלתי
DEM באברים (עיין ט"ז סכ"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי
קשה הדבר מאי דמשום הבלתי דם באברים נעו בה, כיון דקרו
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דLER"ע
ד浩כתה כוותי אשתרי מקרו דכל אונ נפשך תאכלبشر, ומאן
דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט גם לר"ע לאו היתר
גמר הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת,
ודאי דיפה עשו להחמיר בזה, וא"כ מכ"ש בעופ דaic נס דפסק כוותי"
דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופ מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי"
דאין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומ"כ הפלתי
ז"ל דיל' עיין שכטבו התוס' יבמות לעניין עד אחד בעדות אשא.
בדבר הדומה יש כח בז' חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע
וא"כ כשתקנו שחיטה בעופ התירו מפרקשת, ותמונה על פה קדוש
איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על
אשר דיקא ומינשבא, ומtopic חומר שהחמרת עליה בסופה הקלה
בהתלה מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתייר מפרקשת או
להחות על ראש דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח,
בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתך וזה יאיר עיני.

אחר כתבי כ"ז ראיתי קדוש א' מדבר בעניין זה והוא הנגה"ק
בעל השיב משה בתשוו' כ"ג ושם ביאר באריכות גודל לדידעת רשי"י
וראב"ז ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו
שלא תה"י נפרק מכמה מקומות בש"ס, חדש לון דאן דרבבי ס"ל
דשוחט עופ מהללם"ס דענין, והקרו לא דבר אלא משחית
בקר וצאן, אין לנו קרא על פסל גיסטרא אלא בהמה ולא בעופ,
ובזה מושבים כל הקושיות על שיטת רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר
זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו.
הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל
ההתקומות בדברי רשי"ז דלאו פסל שחיטה קامر הוא על חנס,
אלא דמה שהמציא הנגה"ק ז"ל לחלק בזה בין בהמה לעופ הוא דבר
זר, לא בלבד מפני דוחק העניין בעצמו, אלא דחלילה לו לומר דין
לנו שחיטה לעופ אלא מההלה, dazu ה"י עופ שנפסל בשחיטה אין
בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוין עליו. והרי תראה דהרמב"ם ה"ס
בריש הלכות שחיטה עופ' שפסק כרבי דכל הל"ש הללמ"ס ה"ס

ההרתקה, אבל אתירוץ בתרא דקאי על רבו של אחד כמהו, לא פירש מידי, וע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעינן לכתה סימנו שלם, וכן הבין הראי"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסוק כלשנה בתרא ולא כמו משה דני חרי לשנא בדרבן פלגי.

ושיטה זו היא מחוסרת הבנה למורי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא ATI למייעב רובא חד עבד הרתקה שישחות לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי"ז ע"כ מודה לך ל"ב דlatent לה עינן סימן שלם דהרי בחד'י תנן במתניתן אחד בעוף שיטה פסולת בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחתה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר יכל, ואיך קורא להאי שחתה שחתה פסולת והוא תמייה גדולה שאין עלי ישוב אחר אלא עפ"י העתינו דכל שחתה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחתה פסולת הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין איסור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שמנרכשת שחתה פסולת ואילו ניכר דאסורה באכילה, דשחתה פסולת ונבלה תרי מיili נינהו, כאשר נברא אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחזר לר"ע והודה לר' שבב, בכל מקום דכתיב שחתה פסולת הינו נבלה, אבל קודם זהרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אלבא דר"ע קודם זהרה, لكن שפיר כתני לשון שחתה פסולת עפ"ד אין בה ממש נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצי למתני כלל האי לשנא דשחתה פסולת. וזה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ב' הסימנים וצ"ע.

(ב) **שיטת הר"ר** או שיער שבתו"ס لكمן לי ע"ב ד"ה החlid המשיטו שם נצמה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחתה לכתה הון בעוף והוא בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה לדיעבד דהוא ז"ל מפרש האבע"ד דשחה במעט סימנים Mai דקאי או שוחט בסיכון שאין חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק כיון דבר חתק רבו הוה כנחתק כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברgel והוה שי"י בשחיטה בין סימון לסימון. מותק דבריו מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דlatent הוא ברוב וرك מדרבן משום הרתקה בעין כלו וא"כ הוה הא שחיית מעוט בתרא כחותך ביד וכל דאי מה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעללה על הדעת וברגל דאי מה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעללה על הדעת ולא רבו בלבד שי"י בו ממש שי"י וכחותך ביד או ברgel.

ולהאי שיטה ג"כ קשה קושיות הנ"ל ועוד יותר וכיון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרתקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרתקה להרתקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא בעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלגי הני תרתי לישנא בדאורייתא והאי דקמבע"ד בהחליד או בשעה במעט סימנים קמסתפק בהאי דינה אי סימן שלם בעין מה"ת או רוק מדרבן.

(ג) **שיטה** השלישית והיא המחוורת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובו שים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הל' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והוות השחיטה המעליה שיחתכו שניהם בין בבהמה ובין להעוף ולזה יתכוון השוחט וכו' עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרשטינו עיי' בראי"ר ריש פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פליגי כלל אלא דשני דיעבד כתני במתניתן אי בעוף ורבו של אחד כמהו וע"ז קאמר בעל מסדר הש"ס דמתניתן נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

ונ' **שיטות** אלו פלגי בהבנת דברי רב בבריתא דדרש כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות ועל הקנה ועל רוב אחד

שבארתי שם, וזולט זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביham"ד. ובזה נבון נמי האי דכתני במשנה דף מ' ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהחיטתו פסולת, ופרק בגמרא פסולה אין זכי מותים לא, ורמנהו וכו' ומ שני הא דשחת להר והא דשחתת לדגא דהה. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחתתו פסולת, וכן בשאר המשניות שם אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחתה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר יכל, ואיך קורא להאי שחתה שחתה פסולת והוא תמייה גדולה שאין עלי ישוב אחר אלא עפ"י העתינו דכל שחתה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחתה פסולת הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין איסור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שמנרכשת שחתה פסולת ואילו ניכר דאסורה באכילה, דשחתה פסולת ונבלה תרי מיili נינהו, כאשר נברא אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחזר לר"ע והודה לר' שבב, בכל מקום דכתיב שחתה פסולת הינו נבלה, אבל קודם זהרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אלבא דר"ע קודם זהרה, لكن שפיר כתני לשון שחתה פסולת עפ"ד אין בה ממש נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצי למתני כלל האי לשנא דשחתה פסולת. וזה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתו פלגי בששא"ר דכביר כתבנו דל"מ דס"ל קר' ישמעאל גם בשחיטה הוגנה לא אשטרי איסור אבמה"ח דהרי אין בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נחירה לר"ע וא"כ מה בין שחתה ראי' לאינה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכרע"ע ס"ל דמצואה אכן באזיהת חולין שנתחדשה שנכנס לארץ וגם זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל שלא ע"פ דמצצת מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מתרתת מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לר"ש דבמקומות דבעין שחתה, שחתה שאינה ראי' לא מקרי שחתה, כיון דאית' מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדקטיב אשר יכל, ולפי העתינו לכארה תמו, דהרי רבינו קר"ע ס"ל, וכאשר ארנו בארכוה בעיקר א'. ולדידי השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחתה אבל באמת לך"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, הינו דינו ולא טעםו כאשר תראה בבואר הסוגי' שם באריכות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובווע'

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושים בבהמה שחתתו כשרה, ורבו של אחד כמוו, ומפרש בגמרא דלישון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דlatent שנים בעין או משום רבו של אחד כמוו דlatent בעין כלו, והנה יש בזה ג' שיטות:

(א) **שיטה** רשי"ז דהא דבעין ב' סימנים בעוף לכתה לתריזן קמא הוא רק הרתקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רבו דחד, אבל הא latent בעין סימן שלם וرك בדאורייתא לפיכך אתירוץ של אחד כמוו שבתריזן בתרא, הוא דאוריתא לפיכך קמא דआחד בעוף קאי, מפרש דיעבד רבנן הרתקה ומפרש טעם

פתחה

שליט"א איך מצי הרמב"ם לחלק על האי סברא מבורתת, שאפיילו היא מצוה אינה עשויה בעצם עשייתה, אלא כמו דתבילה ATA לטהר הטמא השחיטה ATA ג"כ לטהר ולהקשר הב"ח, וכיון דבשחיטת רוב ובעו בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכליה, מה מוסיף תות כח המעות הנשאר שנאמר דלמצוות לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד הראה לי, Tos' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרבן يولדת דאיינה אלא להתרט באכילת קדשים וביאת מקדש דכן מבואר בשבעות ח' ע"א דקרובנות דילוד וدمצערו כולן באין לטהר ולא לפטר עי"ש ברשי' ותוס', ומ"מ אייכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל והשבתי לו דלק"מ, דאייני קרבנות דבעלמא מצוה אייכא בהבותן לנו גם בהני דבאו להקשר ולטהר נמי אית בו עשייתן מצוה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאיינן אלא למצוה ולא לעכב, כמו שלא להקריב פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכלי שרת לסומך על הקרבן, והקטרת אימורים, דכל אלו למצוה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרובנות يولדת ומצערו אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וגם בקרובנות הבאים לכפר הלא אייכא סברת התוס' דכל שנתכפר בלאייה' למה לי למייעבד יותר אלא ודאי קרבנות שאני דבמקום אחר מצינו שבאים למצוה, لكن בכל מקום אית בהו מצוה חז' מתכליתן, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצוה לטבול אלא לטהר טמאים, ומה שמצינו בכח"ג ביה"כ חמיש טבילות ממש אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות היום וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין ללימוד שם שהוא מצוה, ולכן סברת התוס' לגבי טבילה שיריה וקיימה וקשה מילא מ"ש שחיטה.

ומתווך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאות וובהת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות בבחנה שניצטו עליה בטלה הנחירה ונעשה נבלה, כי הלא דנבללה ג"כ נתחש ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף ל"ז דלאו דנבללה אינו לאו מעיליא. ונתחדש הלאו על הנחירה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות בבחנה נתבטל האי הקשר ונקרה בשר נירה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה דבטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהר טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחירה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה שחיטה תחלה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחמי הרב מו"ה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגמורא סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר"י ורבנן אי תקיעה ותורעהacha הוא או תرتני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תرتני נינהו מזכות, ובתקהיל את הקחל תתקעו ולא תרעשו, וא"ס"ד תקיעה ותורעה אחת הוא, וא"כ פלא מצוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האי לסימנא בעלמא הוא דעתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שוו' מצוה. ופרש"י ז'ל שמצוין להקהיל בסימן זה ולא באחד עי"ש, הרי מפורש דנינו אין לתקן זה תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דמצוי למייעבד סימן אחר להשיג האי תכלית ורחמנא קפיד זוקא אהאי סימנא מכל דמצוה אייכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, דהרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחירה, ורחמנא קפיד זוקא אשחיטה ע"כ משום דaicא מצוה בדבר, ולגוזל המצווה אסורה התורה שהיתה התקיקון עד עתה. וכן אין זה דומה לטבילה דעיקרה לטהר ולתקן, ושם לא מצינו למימר דלמה הקפידה התורה דוקא אטבילה במים, דמי י"מר דaicא תיקון אחר בעולם להוציאו הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מותיקון נחירה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"י כל זאת לר"ע דנחירה הייתה מבורתת במדבר אבל

בעוף וועל רוב שנים בבהמה דהרבמ"ס ז"ל ורש"י ז"ל מפרשין הא דנצטו על הווע וועל הקנה היינו לכתלה צריך לשחות قول וועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה היינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הווע וועל הקנה קאי אבהמה דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שניים בבהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ס הפירוש מרוח דאין חילוק בכתלה בין עוף לבהמה וכאשר כתוב ה"כ משם בראש הפרק דלרמב"ס דיליף עוף לבהמה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי עוף ע"כ דשווין הן עכ"פ בשחיטה ולכתלה, והעוף או ממה דהטייל דילפו עוף מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרוי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר ארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא כרבי אליבא דר' ע,ճ כאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלהכה הכי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בבהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אוושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, האי הלהכה דקרו אמר רב הכי מתפרשת, שנצטו משה על הווע וועל הקנה דהינו מוקם השחתה, ולא פוקי בלבו או זגו וazon כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהכה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, והוא עכ"פ שיעור דכתלה.

וננה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמה וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב חן בקדשים והן בחולין כמו קרייה בחליצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקו הלאו, ושלא כריצ"ב"א בתוס' שביעות כ"ד, וכאשר הארכנו בזה בעקרים הקודמים, שפייר י"ל דלמצוות לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדייעבד דסגי ברוב ובעוף בסימן אחד, אבל לר"י' ז'ל בשחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ס ז'ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצוות עשה לשוחט לאכול בשר והוא כר'ע ורבי דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהכה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בבהמה והן בעוף.

אללא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ס שליט"א עורנו דבמצוות שאינה אלא הכהר אסור אף דמצוות מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר הישר והפשוט, מבוארת בסבירותה או המוכרת ומוסכמת אל השכל הישר והפשוט, בתוס' נדה דף סי' ע"ב ד"ה כל הראוי לבליה שהקשו שם למה לא נבעיא ביאת מים בביבס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה בחיליצה ובכורים ותרצו ז"ל: דין סברא נגי טבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטה האדם, ואין לאמר דלכתלה לבעי' דכיוון דבידייעבד טהור לכתלה נמי לא בעי, ותעללה לו טבילה אבל ביהלה ומקרה בכורים וחיליצה מצות נינהו, הלכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דעת"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומ"ה בשם מצוה תקראי. וכך כל שהשיג תכליתו ונטהר בלי ביאת מים בביבס"ת אם נאמר דמי' מי אייכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בלי תכליתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין, דיעיכרן מצות נינהו, ביאת מים ונאמרה הקרייה רק למצוה. ולפ"י נתקשה הגאון

דוחט משמע ב글וי ולא בחלדה, וכן משמע מتوسط שם ל' ע"ב ד"ה החליד דחלדה פסולה ממשום דברינו שחייבת מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראה דהוא מטעם מסתמא לא מכך שחייב שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' בשותח הסכין תחת העור, וכיון שכתבו הראשונים גבי עיקור דבה"ג דבשימים עקרים לא מכך שחת בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל כו' וקצת ראי' יש לה ממה דלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזכיר לפולגותת ר' ישוב ור' ע"ד ל' ב' ע"א ושם כתני בזה"ל: שחת את הושט ופסק את הגרגרת וכו' או שהחליד הסכין תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה ראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דאי' הינו רישא ולמה לי החליד איז' דהאי ופסקו בשחיטה קאמור ומלמטה למעלה וא"כ למה נקט לישנא דעתם דמשתמע פסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמיינו דפסול דחלדה הוא מטעמא דעתם איז' שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין במה שכתבתי בזה במשנה דף ל' ב' ע"א. ושהיי' נמי נתמעט מושחת דומי' דחץ דהוא בב' וא לא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשהיי' הוא על שיעור שהי' ולקולא דלא תימא דאפילו שהי' מועטת, כל דחו פסולת, ואל תשיבו נאים מתקיימים גם ייחד לדעת הרמב"ם דבעינן מה' לתחלת כל הסימנים אין מקום לשהיית ר' הוועי' כנ"ל, אלא אכן פסקינו כלום לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דב██ שאיינו חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ם דבעינן מה' לתחלת כלום לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דב██ שאיינו חד בעוף כשר לד"ה, דאי להר"ר הוועי' דפוסל בשהיי' כהגו' מו' משום דהוה כחותך ביד וברגל, ע"כ דלא עי' לתחלת כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש ההלכה דעל השוט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בהחמה הוא השיעור דلاتחלת ודוק'ק.

עיקר ה' פסולי שחיטה

אבל כאשר תדקך בפרש"י لكمן דף ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינה תראה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב'ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהודרות בפירושו על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקרים אחר תקנו דהדר ב' מנוי, וכן גם בעין זה דכאן הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דף ל' ע"א, דוחט והתייא את הראש בב'א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש ככל צואר בסכין אשר מזה מצין לדיק היא בפחות מזה שחיתתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דחתיא את הראש בב'א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה ל' ב' ע"א דפליגי ר' ישוב ור' ע"ב בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דף ט"ו ש' ב' דשם כתני עיקר דין דעתך, דbullet שוחטין חז' מגיל קצר והמגירה מפני שהן חונקין - אלא ודאי דרש"י ז"ל השמייט הני משום דשם המזכיר מכלו בדרשה או בעיקור דחתיא את הראש בב'א יכול בדרשה, ושחט במגיל קצר ומגירה כולם בעיקור ומקרא מלא דבר הכתוב ושות ודרס ולא וערף בצוואר והוא מקום שחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שניתם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה' דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חץ שחוט לשונה, ופוסל בשוחט בב' וג' מקומות. ואכן לא פסקין כוותי' אלא כרב בלב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם אנן דרשין צזאת, דקרה דחץ שחוט דהוא רק גל'ם בעלמא

ר' ישמعال דס"ל דמעולם רק שჩיטה הייתה מורת ומכירת אין בשחיטה מצוה ורק תקין כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימן כשר בדיעבד ה"ה דלא עי' לכתלה יותר מה' תכ'פ'.

ולפסק הלכה חששו הפסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ם דשחיטה המעליה שישוחט שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' ואושעאי בסימן כ"ג ס"ד דחשוחט בסיכון שאין חד ונתעכט בשיעור שהי' בשחיטה מوطט האחرون של סימן הראשון הרי זו פסולה. ותמה הדרישה מובה בט"ז ר' ס' כ"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסיכון שאין חד עי"ש מה שנדחק הט"ז. ובמבחן'ת של הניג גאנומים כאן לא חשו לקומם, דלפי דעתם היה להם להקשות דאפילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, דאם צרכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא אית בי' שהי' גם בדיעבד לפסול, וכך לרש"י בשחה ממש במעוט בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית בי' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלה כלל כי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם ייחד לדעת הרמב"ם דבעינן מה' לתחלת כל הסימנים און מקום לשהיית ר' הוועי' כנ"ל, אלא אכן פסקינו כלום לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דב██ שאיינו חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ם דבעינן מה' לתחלת כלום לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דב██ שאיינו חד בעוף כשר לד"ה, דאי להר"ר הוועי' דפוסל בשהיי' כהגו' מו' משום דהוה כחותך ביד וברגל, ע"כ דלא עי' לתחלת כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש ההלכה דעל השוט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בהחמה הוא השיעור דلاتחלת ודוק'ק.

שגור בפי בעלי התלמוד חמש הlagenות שחיטה שהי' וכו' וקראים הlagenות משום לכך נמסרו לנו בהללמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גמורא ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקטו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומש' כרש"י כגון כתיב כמו דריש דעיקור בסכין פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דריש דממושט נמי מושחת ולא וקרע וכאשר תנן בשונה דלקמן דף ט"ו ע"ב דbullet שוחטין חז' מגיל קצר והמגירה וכו' מפני שהם חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותcin אלא קורעין מפני הפגימות. ויש לתמוה טובא אם תرتטי מהם מפוזרים בקרא איך כללים יחד בהlagenות שחיטה לאמר שהם רק מהלהכה, הלא יש נפקותא רבתא בזיה אם הוא תושב"כ או תושבע"פ וכאשר תורה לפניינו. אלא דאי אומר שאם תדקך תראה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלהכה אפילו על אחת מהן. דהנה הג儒家 הר' שחת שלא במקומות שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיוון דאן ידען דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש' כהרמב"ן ז"ל עה' תדושת משמעו בלהה"ק כריטת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפינן מליקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצוואר הוא מקום שחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שניתם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה' דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חץ שחוט לשונה, ופосל בשוחט בב' וג' מקומות. ואכן לא פסקין כוותי' אלא כרב בלב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם אנן דרשין צזאת, דקרה דחץ שחוט דהוא רק גל'ם בעלמא

פתחה

לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הליש', וכמו שאמר רבי והוא אליבא דר"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי האcir בהאי הלכה דכאשר צויתיך על השוט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה, והשmitt מכל וכל הנ' הלכות שחייבת של השהיי וכו'. ורש"י ז"ל בגמרה שם ובפירשו ע"ת הרגש באזה וכותב דלאו Dok'a אלא דעתה על הלכות שחייבת וכן הרמב"ם ז"ל בפ"א כתוב דכל דיני שחייבת נאמרו למשה ע"פ ונסמכו אcker דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דרבבי בבריתא היה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציר ושת וקנה ושיעורן בבהמה ובעוף אין זה הלכות שחייבת, שכן בנחירה נמי בעין ושת וקנה ומסתמא ב' בבהמה דנפיש חייתה ואחד בעוף דזטור חייתה כמש"כ רשיי ותוס' כמה פעמים במס' ז' דגש נהירה בסמנים בעין - אלא דכבר כתבנו בערך ב' דלר"ע בין בשחייבת ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בבהמה ובין בעוף, דהרי בmittה תלייא מלטא, דהינו בmittה תך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתחdish איסור נהירה ונצטו על האביה בחולין ג'כ', נתחdish ג'כ' היתר מפרכסת שהחייבת אסורה עד עתה, וכן החוץ לקבוע שיעור שחייבת בבהמה ובעוף, כדי שנדע שהוא בטח ראוי' להmittה מיד בשהיי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתריר מפרכסת מבון, עי"ש היטב, אמרו מעתה דכל זאת לגבי שיעור השחייבת דהוא הלכה מחודשת שנצרכנו לה עתה, אתה עתה ההלכה על פה, אבל בהני' ה' הלכת שחייבת, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף וشنים בבהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פוסלים הני' ה' דברים את השחייבת, א'כ מהיכי תיתי נאמר דעתחdish עתה חומרא מחודשת על שחייבת חולין, שלא היהת במדבר בקדשים, ואם תאמר דבריו היו בקדשים פוסלין השחייבת, א'כ לא ה' כאן צריך לחדים, ועל כן יפה אמר רביך דכאשר צויתיך אתה רק על שיעור השחייבת בבהמה ובעוף שהוא הלכה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם נהירה והותר להם האביה בחוץ, ולא יכול מיד מחמת תאונות נפשם لأنו הוצרכו הני' תרתי דהינו שיעור ב' סימנים בבהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחייבת בקדאו קא', ואי הני' ה' דברים פוסלים השחייבת, ע'כ דכבר נהגו כן במדבר ע"פ תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדים, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתי נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחייבת חולין מה שלא ה' במדבר בקדשים.

אבל ה' אנן ושמע דברי אמת המאים עני' חכמים ומגליים סוד הטעום בעין גודול הלהוא. והוא דבר כותבנו דכל הנ' הלכות שחייבת כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר גם שהיי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא עיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגרמה, דanno הכרת סמני הצואר מול עורף בעין. וחילדה כבר מلتאי אמרה מושום דעתחdish עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא בעין עיקור של בה"ג שכתו ז"ל דעתמא דפסול מושום דלא מציז שפיר. ואם תרצה גם חילדה ממעות כמו שהיי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי וביב"א, ודרכ' הלכה ולא דרך דרשה ועיקור. וא'כ אין לנו צורך לשום הלכה לידע אל, אלא דלולי ההלכה לא הינו פוסלים השחייבת אלא בכלו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהיי' בשחתת בהפסיקות הרבה עד שלא נשחת רובו בפעם אחת, אבל בעsha כל הני' במעט הסימן באופן דאי'קא אין רוב סימנים שחוטאים שפיר דתהי' השחייבת נפסקת מושום הא' מיעוט זאת לא ידענו מקרה. ולא מבער דלא הוה ידענו דהשחייבת נפסקת בכך והוה כנהר וחנק, אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידענו בפיסול מקצת הסימנים לא בשוט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועיקר בשליש

זהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחייבת נידונית כנהירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלכה. וכן מביא רש"י ז"ל אפסול דרשה סיפא דמתניתן דשחתת והתי' את הראש דשם דרכ' הולכה ולא דרך דרשה שחתת אלא דמחמת קוצר הסיכון לא ימלט שלא דרש במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, שחתת את השוט ופסק את הגרגת, דהתס' ע"כ לא במגל קציר ומגירה מירוי דא'כ איך שחתת אחד ופסק אחד אלא ודאי בסיכון פגום איינו עוקר רק מקצתו מבון ועיי"ש בתוס' ובמש"כ שם - וכעכ"פ כאן מתרץ רש"י ז"ל שפיר דלכלון קרי לי הלכות שחייבת דגש דרשה ועיקור במקצת הסימנים א'א לפסול מקרה דושחת כל שחתת רוב הסימנים בלי דרשה ועיקור. וא'כ דרש ועיקר בمعنى קמא, לא מבער' דלא הוה פסלין השחייבת ממש זו לא אמר דתו אין כאן בשחייבת, והוא אידך בנחירה, אלא דאפי' טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרה, לויל' דאתא הולכה ופסלה לשחייבת מכל וכל כאשר תורה לפנינו היא. ולכן שפיר קרי להו לבול' הלכות שחייבת דרכ' הולכה אנו יודעים דמעקבים השחייבת.

אלא דלפ"ז נצמה לנו קושי' חזקה עד מאי' והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו דכל הולכה דלא אתה לפרש ר"ל דבלעדת מתפרק הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי' שחייבת יהיו פסולין השחייבת כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתפרק מעצמו כנ"ל ואתה הולכה רק להוציא איסור, דאפי' פסול במקצת השחייבת פסולת א'כ מלוקות וטומאות נבלה מני'ל. והפרט מג' ז'ל בפתחה לה"ש נתעורר לחזור על שאר הולכת שחייבת חוץ מדרצה (ופלא דשכח עיקור דרואה ג'כ' למפורש בקרה) אם יש להם דין תורה לעני' ספקן וכדונה' ופשיטה ל' דין תורה ממש יש להם כמו דרשה ממש דאתא הולכה לפרש הקרה - ותרי' תיווה קחצינאaca - חדא דגש על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בדרש ועיקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בדרש ועיקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודול' הולכי הולכה גם מעשה טרפות ליכא, דא'ת לחצי חיים בלי האי הולכה דר' ישבב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הולכה לפרש הקרה כיון דהקרה מתפרק בזה לעיל בעיקר א'. אבל לאמר דכולל גם ששחה או החליד וכדומה לוקה מה'ת דהני אגמרי' רחמנא למשה שעון שנאמר ל"ת כל נבלה הכנ' הוא" ע'כ וזה הלאו דל'ית כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' ראה לאחר שנאסרה נהירה על נחר ומעיקר נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בש נהירה בלוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לאמר דכולל גם פסולי' שחייבת במקצת סימנים מנין לנו.

ויתר תימא דלמאן אמר הפרט מג' דהלו'ת שחייבת דהינו ה' דברים הפסולים השחייבת נאמרו לפרש הקרה בין לר'יש' ובין לר'ע א' אמר כך, דלי' ישמעאל דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחייבת כלל רק מושחת דעתב' בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורת הבהמה והעוף וכאשר צויתיך קאי' אקדשים הכל כמו שביארנו בעיקר א', לא מצינו שום הולכי' על האי ושות', כי הכל יליף מקרים, דב' בבהמה וא' בעוף מבואר בראש השוחט וכל הסוגי' שם אליבא דרי'ש אזלא, ולדי'י' ולא כה הולכת שחייבת רק הולכה בעלמא נינהו, כי אין לשום הולכה סמק' בקרה דושחת שמתפרק מעצמו ומהיקש ידען' שיעורי' שחייבת בהמה ועוף, ופשיטה דין לאוקין על הולכה כזו ומכ"ש דין לאמר דהוה נבלה לטמא כי הולכה גופה לא לעני' טומאה נאמר, ולאו דבולה' אצטוויך לנחר ומעיקר דליך' שחייבת כל - אלא אפילו לר'ע

בבמה, שוב כל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיתה, נפסקת בחיתתה מקרי ונבלה הוה כמו נהירה. כך הוא שיטתו של ר' ל' אבל ר' יוח' דהוא בר פלוגט' בכת'ם, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית ל' סברת ר' ל' דבשחט רוב הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולא דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית ל' סברא זו, ולא דוקא הריה אלא אפילו הקנה עצמה כמון דמנחא בדיקולא, אשר הוכחות זאת באורך בסוג'ם. ומהאי טעמא מץ' סבור דכתחללה בעין כל הסימנים בשחיתה, ורק אידייעבדagi ברוב, והוא מן התורה, דכך מתפרשת ההלכה על הקנה ועל החושט ר' ל' כולל, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכיון דאין תורת שחיתה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמר דמקצת בפיסול מפסיד השחיתה משום דליך רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו ממש מעשה טרפוות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול במקצת המעשה טרפוות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפיו נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעיל'ע, מ'מ' אסורה באכילה מצד שנתחדרה ההלכה דעתה בעין עכ'פ' רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מידי טומאה נתהר. ולפי'ז ר' ע' קודם חזרה היה סbor דסימן בפיסול למורי הוה כטרפה, ופיסול במקצת אפילו בשני סימנים כשר מה'ת לגמרי, משום דס'ל דכל מה שנתחדר עתה עכ'י איסור נהירה ושיעור שחיתה שני סימנים הוא, דנחרה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונחרה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה כשר בקדשים במדבר לא כדי להיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסימן אין כאן בדיקולא, ושיעור השחיתה באמת גס לכתחללה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר' ר' אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, דכל שחוח יותר מרוב הוה כחוות ביד וברג', וא'כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיתה כי מיעוט בתרא לא יחשב שחיתה כלל ורק רובי הראשון, ולכו אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיתה. ולפי'ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיתה הונגת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיתה נפסדת דליך רבו בשחיתה. ולפי' דעת ר' ל' הא מלטא את ל' גס קודם חזרה, דעכ'פ' שהיה סbor דסימן אחד בשחיתה וסימן אחד בנחרה מוציא מידי נבלה מ'מ' היה מודה דב' סימנים רובן בשחיתה ורק מיעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רבו בשחיתה ומעוטו בפיסול דnable הוה, דדוקא סימן אחד בנחרה וס'י אחד בשחיטה ס'ל דטהרו מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גס באכילה בקדשים, דכיוון דביביתת תלי' מלטא אפשר להיות בשחיתה אחר הנחרה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחרה פעולתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיון דנחרה לא נאסרה, וא'כ גם עתה שנאסרה הנחרה אינה אלא כטרפה ששחטה, אבל בשחטה פיסול גס במקצת פיסול הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושחט אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ'ל. ועיין בדף ל'ב בסוג'ם שס'ס'ם דכתבתאי דבאמת גס זאת דכל שוחט רוב הוה מנחא בדיקולא ידעינו מהאי הלה דכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ור' ישבע החיזרו עכ' הכלל שקבל מר' יהושע, דכל שנספסלה בשחיטה נבלה. ואע'ג גם ר' ע' ידע דפיסול בשחיטה נבלה, אבל היה סbor דזה לא נקרא פיסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מחודשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ'ל, מ'מ' ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פיסול בשחיטה המחדשת, דהינו שני סימנים, ופליג אסברא ר' ע' לאמור דכל שנתחדרה ההלכה דבעין שני סימנים

האמצעי באופן דבעת שנספסק הרוב היה בדרסה, דהרי תראה בהಗרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכיוון דהני ב' שלישים מצטרפים להיות שחיתה כשרה, לא מצורף למעשה טרפה. אלא דשאני במקום שחיתה כשרה, לא במקומות שחיתה, כמו ש' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם'ס הוא דבמקומות שחיתה הוה פסול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי'ש בחידושי, הרי דלולי ההלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גס טרפוות לא היה במקצת הגרגרת אפילו בשליש אמצעי, ובושט נמי אי טרפוות לח'ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחיל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לו אי דורס ועוקר מkeitן מושן בשעת שחיתה דבחדא מעשה קחشب. ומ'ה בעין ההלכה שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דامرיה דבעין ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, ולולי ההלכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד'ה הוא, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יוח' והר' ל'קמן דף ל'ב, וכמה פלוגתוח שביניהם תלויות בזאת. ולא אאריך כאן בavor כל הסוג'י' דשם, ושאר הנסיבות המסתעפים ורק ראש פקרים הראשונים כא' ומ' שרצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק העניינים יעין בחידושי בסוג'י' שם, ובוג'י' דף ע'ב דפלויגי אי ישנה לשחיטה מותחלה ועד סוף ובוג'י' דמגרמת יט ע"א.

ותמצית היוצא מכל הלין סוגיות דרי'וח ר' ל' ישבו על מדוכה זו, لما יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ'ל, וס'ל לר'ל דטעמא דהא מלטא הוא משום דכל שנספסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיתה באמת גס לכתחללה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר' ר' אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, דכל שחוח יותר מרוב הוה כחוות ביד וברג', וא'כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיתה כי מיעוט בתרא לא יחשב שחיתה כלל ורק רובי הראשון, ולכו אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי'ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיתה הונגת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיתה נפסדת דליך רבו בשחיטה. ולפי' דעת ר' ל' הא מלטא את ל' גס קודם חזרה, דעכ'פ' שהיה סbor דסימן אחד בשחיתה וסימן אחד בנחרה מוציא מידי נבלה מ'מ' היה מודה דב' סימנים רובן בשחיתה ורק מיעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רבו בשחיתה ומעוטו בפיסול דnable הוה, דדוקא סימן אחד בנחרה וס'י אחד בשחיטה ס'ל דטהרו מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גס באכילה בקדשים, דכיוון דביביתת תלי' מלטא אפשר להיות בשחיתה אחר הנחרה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחרה פעולתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיון דנחרה לא נאסרה, וא'כ גם עתה שנאסרה הנחרה אינה אלא כטרפה ששחטה, אבל בשחטה פיסול גס במקצת פיסול הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושחט אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ'ל. ועיין בדף ל'ב בסוג'ם שס'ס'ם דכתבתאי דבאמת גס זאת דכל שוחט רוב הוה מנחא בדיקולא ידעינו מהאי הלה דכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ור' ישבע החיזרו עכ' הכלל שקבל מר' יהושע, דכל שנספסלה בשחיטה נבלה. ואע'ג גם ר' ע' ידע דפיסול בשחיטה נבלה, אבל היה סbor דזה לא נקרא פיסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מחודשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ'ל, מ'מ' ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פיסול בשחיטה המחדשת, דהינו שני סימנים, ופליג אסברא ר' ע' לאמור דכל שנתחדרה ההלכה דבעין שני סימנים

פתחה

חולין, עיקר בפניו עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחיטה לא נזכר לא בשונה ולא בברייתא, ואדרבה תנן במתניתין ט"ז ע"ב, ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה, וכי סתם סכין פסול לשחיטה איך מוציא דקה אלו שהמה כל אומניות עשיית פגימות על פni כל החוד, כיון דגס בסתם סכין העשו לחותך פסולה השחיטה. ומה שאמור בגמרה שם כען מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסcin כען מגל קציר ומגירה שניינו, דהה לעומת מגל יד דרישא כתני, וכן כתני בהדי שנים וציפורן, אלא דהש"ס מדיק דడוקא פגימה כען מגירה בעין לפסול. ורק ממירמא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לרשותה חוויב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמורנו מניין בדיקת הסכין מה"ת שנאמר ושותם זה, והוא קרא דכתיב בשאל המלך, והויל להקשוט ע"ז דhai דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעת' כזה תוס' על דברי תורה, דב תורה כתיב רך ושותט או ושותט ולא כתיב "בזה" ושותל הויסף ושותטם "בזה" הרי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדקו לא בתחללה ולא בסוף, ורק שאל הקפיד מדאמר "בזה" ואיך אמר דבדיקת סcin הוא מוה"ת, אבל לעומת זה פריך להיפך, פשיטה כיוון דכי נקב טרפה, וממשני בעי בדיקה לחכם אמרין וכו', עד שלבסוף הסוגי' מסיק דבעי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחיטתו פסולה וכן הלכתא. וממי לא ישנותם על המראה הנוראה הללו, דכמה רוחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעcobא, מדינה דמתניתין דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקן.

אבל עשה אונז' כאפרכסת ושמע איך יתפרש המשנה והגמ' ומוטוכם הרבה פסקי הרמב"ז ע"ל. כי רך הוא היחיד והמיחוד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבין דברי חכמים והחכיא מדבריהם סלת נקי, בירור הלכה האמתית. ואני העני יגעתי יגיעה רביה ונוראה, ובשבבי על מטהי ובהליך ביתוי, בחצרי וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובדברי עם הבריות לא השחתי דעתני מעיונית, עד שתכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמים תליית בכל מקום שימושכני נפשאי למצוא האמת באזכות האבות הקדושים נ"ע וזה הוא ג"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנזון לעיף כת.

הנה בין לרשי"ד דעיקור דהallocot לשחיטה הוא שוחט בסcin פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסקין פגום, לשניהם סcin לא נאכר כלל. דלבב"ג כתבו התוס' דר' ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסcin פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנasm בהלכות שחיטה, וכיון פגומה איינו שוחט נמי מושחת ומי מחכם ויבין את זאת, דמ"ש מדרש דממעט נמי מושחת ולא ודרס ומ"מ חשבם בין הל"ש. וגם לרשי"י נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחונק, וכגדתנן במתניתין מושם דהן חונקין וכפרשי"ז ע"ל שם דאיון חותכן אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחות"ס י"ד סימן ט"ו שכותב שם בתוך הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו לממ"ס עיקור ושהיה' נאמרו וכו'. וכיון דליך לא קרא ולא הלכה על סcin פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבנטיקת סcin לעכב, דהרי כל שאינו מרגיש בשחיתתו שקרע רק שהוליך והביא הסcin בili העכבות דבר "ושוחט" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או שניראה בתוך החתקן אייזו מקום שיקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכרכה דכיוון דזה נקרא,, "ושוחט" וזה,, "וקרע" ע"כ המעשים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למשעה. ופלא תורה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא אמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דפגימת הסcin לא נזכר כלל בהלכה. ובלב Ari'

בקדשים, כי בקדשים בבהמה הוה סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעו"ז לא היה נהוג ששחיטה כלל, אבל בפסולי שחיטה הנה בכולא סימנים והן במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהוא במדבר בקדשים, וכך לא האקרים רבי כאן, וכל המשניות דמכילתן נשנו כר"ע קודם חורה, וכך באוא"ב וכסחה"ד, לא פטור אלא בנותר ומעקר דלא שחת כלל, אבל פסולי שחיטה במקצת הסימנים, דיינם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי ואוא"ב, והשותט ונתבנלה בידו דקטני התם, היינו שמתעם גמור שחיטה ולא שנספלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין בזה במה שכותבי שם בפ' אוא"ב ובפסקין הרמב"ס שם, דברים המכrichtים לפרש כן ותרוחה צמאונך.

ול כל זאת אליבא דר"ע, דנחרה הייתה מכשרת במדבר, והשחיטה הייתה מצוחה תחללה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחרה מכשרת רך ששחיטה, מAMILא דהשחיטה לאו מצוחה היא רך תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מיד איסור אבומה"ח, רק במיתה תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאי היהת בב' סימנים וצדילף את ראשו דבר הותז, ומAMILא דגס לכתחללה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה באמת מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרוי דנקט רק רוב שנים גם לכתחללה, ואע"ג דמאי ראשו שכבר הותז ילייף, משומם דגס רוב מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בDAOיריתא א"א חלק בין לכתחללה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרובי כמותו, ע"כ דהוא השיעור דכתחללה דהה אין בשחיטה כבשאו רך הקשר ותיקון בעלמא. וכך לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחיטה אפילו במקצת השחיטה, כמו שביארנו לר' אליבא דר"ע. ואפיו אם נאמר דלי"ש נמי לאו מקראי ידע שיעור ומוקם השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא וזוחבת כאשר צויתיך דhai קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דושחת את בן בברקי כי שם איכה ציוו על השחיטה הנה בקדשים והן בחולין. ולידי' פשט ההלכה דעל הוושט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחיטה לכתחללה.

וראה עתה כי רביב אליבא דר"ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחבתת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל הוושט ועל הקנה היינו לציוו מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידענו מושחת בקדשים וכונו דכתבנו, דלא אתא ההלכה על שאר הלכות שחיטה שכבר קבלו ע"כ במדבר בצוויו דושחת, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציוו מקום השחיטה דהוה קנה וושט, אלא ע"כ דגה זאת על השיעור אתה דבעין לכתחללה שני סמנים שלמים, הון בבהמה והו בחוי' ובעו"ז דעד עתה לא הייתה השחיטה נהוגה בחוי' וועוף. ומזה ג"כ ראי' לרמב"ס דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתחללה, דאי בעוף ג"כ לכתחללה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סמנים שלמים בבהמה לכתחללה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גם עופר להצריך לכתחללה ב' סמנין' ודוק היטב כי הדברים אמתאים ועמוקים תליית'.

עיקר ו' בדיקת הסcin לשחיטה

יחדתי עיקר מיוחד בדיקת הסcin, מפני שהוא עניין סגור ומסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מڪצע גדול בדיני שחיטות כידוע, וכבר חרטמי קונטרס מיוחד לבירור העין הרם והנשא הלה, הנקרה בשם,, הלה למשה" ומאז שיצא החבור לאור עולם, ניטוסף לי בזה תוספת מרובה, לכן אמרתי לייחד כאן בפתחת חבורי על

לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבדיקה ייחירה והבנת הלב, דע"ז קאמר להבדיל בין התמא והטהור, בין נשחת ח齊ו או רובו של הסימן, ועיין מש"כ בזה בפרק אלו טרפות דף ע"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושיש', דפשיטה דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סכין, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שצරיך לבדוק סכינו, ומוה חידשין ר"ח, ומתרץ דבבדיקה לחכם קאמרין, ר"ל דחידשין הרבה, דלא תלי הדבר באט נקב או לא נקב, אלא בסכין, אם פגום או לא, אשר זה בעי חכם לראותו. כי להרגיש בפיגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבוי הבנת הלב והבנה יתירה, ציריך חכם. ועיין פריך דהרי האי בדיקה לחכם באמות אינה מעכבות, ואין בה אלא משומס כבודו של חכם, כדאמוד ר"י דלבתוליה היה הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לו בה, כי כך הייתה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבואר, ע"ז משני דמדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא, ר"ל לא תימא דהאי חיוב בבדיקה על פגימה דקה דבוי חכם הוא מדברי קבלה שהי' כן מאי, כי היכי דתקשה על ר"י דאמר דאיו אלא סלסל של בעלמא מפני כבודו של חכם דזה ליתא, אבל חומרא דרבנן הוא מהחמירו החכמים אחר ר' יוחנן, וסמכוו אמקרה דושחתותם בזה, אבל באמות מקדמת דנא לא hei בזה פסול בפיגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואני קורעתו אלא לכתתלה. כך הוא הפירוש האמתי לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר"ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם ע"ל כדמותו הרבהה פסקו בעין זה וכאשר אבואר.

דינהנה כבר הרأتي בעקרים הקודמים, דלר"ע קודם חזורה לא הי' בכל פטולי שחיטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק איסור מדברי סופרים שאין בו מלוקות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקם לקולא שאור ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליבא דר"ט קודם חזורה שפיר קאמרה דבכל שוחטין חוץ מגיל קצר והמגירה, דבשתום סcin דאיו בו אלא ספק פגום אם שחת בוחשיטה ודאי כשרה דניהו דמדרבנן הי' פסול אם הייתה קורעת מקטת הוועט, אבל כל שלא הרגיש שום עכבות דבר בשעת שחיטה וגם לא ראה במקומות החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסcin, ומחייב"כ דלא דקדוקו על פגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתתלה לשחותו בו, ולכן אין כאן מוקס תימא שלא נאר בשום משנה או ברייתא בדיקת הסcin וגם פסול פגימת הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם הי' פגום במקומות אחד והרגיש או ניכר שמייעוט הושט נקרו ע"י פסול מדרבנן אם לא אתא ההלהה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע ע"כ הלכי דושחתותם בזה, שלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהscin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, שלא סמיכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. וורי תראה דלקמן ליב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבדוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתבי שם דהרמב"ם ז"ל הי' מפרשabi הכי, לא דבשתום שחיטה אפשר דלא בעי שום בדיקת סימנים, דיויכל לסוך דמסתמא שחיט שפיר. אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת ציריך ביקור להבחן אם הוא מחיצה או רובה בבדיקה כזו בעי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהותם ודאי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלאadamaire' דשחת שחיטה מצומצמת בעי להראות

נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עיין בהගות הגאון רצ"ה חווית ז"ל שכטב וז"ל: גמור פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיין ש"ס סימן י"ט סק"ד מה שתപס על הדרישה שכטב בטעם בדיקת הסcin משומס דכתיב ושהתפס בזה, ודחה הש"ק מכאן, אמרנו דע"ז לא ציריך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחcit דבברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר"ח, מנין לבדיקה הסcin מה"ת שנאמר ושהתפס בזה, משמע דלא hi לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בגمرا, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אtmpar, עכ"ל הגאון ז"ל. וכוונתו דמכך האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם יריגש שמנקב וקורע, או שיראה במקום חתך שיש שם איו קרע שאיןו חלק, שמוכיח דשם לא נחתך רק נקרע דטרפה, וממילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו ח"ל ברכה בשם מלכות על השחיטה ודאי לצריך לבדוק את scin תחלה, אבל לדריש מקרה לצריך לבדוק הסcin מהחמי תתי ועי"ז משני דבוי בבדיקה לחכם קאמרין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס ציריך ביאור מבון, גם מה דפריך אח"כ, והא אר"י לא אמרו להראות scin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, ומשןי מדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא הוא, איןו מובן, וכיון דאיין בהראות scin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבנן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר' יוחנן לבודיקת scin וכו', אדם בבדיקה לחכם קאמר דאיו אלא מפני כבודו של חכם, לא שיק לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. ועכ"ד דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מר"י וכי לא ידע דמדברי קבלה לא ייפין דינים חדשים, עיין בב"ק ב' ע"ב ובמקילתן קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה אתיא גיהה ודוק. אבל ידועה דעת הרמב"ם ז"ל דסל' דמשום לתא דיסורא נגעו בי, ולא משום כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכי כ"ז מה"ש: כל טבח שלא בדק scin שלו שחתה בה לפני חכם וכו' מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותהי' פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבה דוי נשבכה לישיב דעת הרמב"ם ולהשוותה עם הגمرا דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחcit העלו חטא בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעינן הוראת scin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' תכם קלשו הרמב"ם, הוא משומס דגס פגימה דקה שאין בכתה לעקר נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבנן דסמכו זאת אקרוא דשאל פוסלת השחיטה, שלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהscin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, שלא סמיכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. וורי תראה דלקמן ליב ע"א במשנה ר"ש אמר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבדק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתבי שם דהרמב"ם ז"ל הי' מפרשabi הכי, לא דבשתום שחיטה אפשר דלא בעי שום בדיקת סימנים, דיויכל לסוך דמסתמא שחיט שפיר. אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת ציריך ביקור להבחן אם הוא מחיצה או רובה בבדיקה כזו בעי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהותם ודאי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלא adamaire' דשחת שחיטה מצומצמת בעי להראות

ואמרו בשמו כאלו היהת נתקשה קושי' זו בבית מדרשו של ר' ר' יר' אבל באמת זה אינו אלא דרב'א המציא תירוץ זה מטעך דברי ר' ר' המחולק עם ר' ר'ל, בהא דמקום חתק ושלא במקומות חתק, וא"כ בימי ר' ר' עדיין לא נתקבל עכ"פ חזרת ר' ר'ע, ומילא דכל פסול שיחיטה במקצת הסימנים אינם לכל הייתר אלא מדרבנן אסורים, ולכן שפיר אמר ר' ר' דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דין בה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו באיתר כתראי קבלו חזרת ר' ר'ע, ובquo' ממשמרות נתועים דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה כנחריה ממש, שבוי החמירו בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקראי דוחשתחטם זה לפסול סכין פגום, אפיו אין בכך האי פגימה ליקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדינה כאשר באיתר כי כל זאת באורכה במקומה ומילא שבוי הוה הוראת הסכין לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאסורה, ועל חנוך טרח הפלתי צ"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתנו חז"ל להראות סכינו לחכם מפני בויהו טעם, שאון מראין סכין לחכם בויהו טעם, שמא ימצאננה פגום וישחינה במשחות שלא, עיין עוד לקמן בהז, ולפי תירוץ של הפלתי, מהה ייחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביטו, לבדיקה שבדק בפני החכם, ועכ"כ הchein לו סכין בדוק בעי"ט מבון, והוא תשובה נציגת לדביו אלא ודאי ברור כשם, לדעת הרמב"ם, אכן חש דבידקה בינו לבין עצמו הי' בהעbara בעלמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזרת ר' ר'ע חש פסול דאוריתיא שמא יקרע משהו בשוט, ובדיקה לפניהם חכם תה' על פגימה הנרגשת דחלקו אר"ח, רמב"ם ורא"ה צ"ל פסקו כר"ח, דחירות הצפורן דהינו הרשות הצפורן פסול בסכין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דגזרו חז"ל על סכין פגום עג' דין בכו עוקור הסימן, וסמכותו אקראי דוחשתחטם בהז, וזה אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עי"ש בארכיות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם צ"ל המעדדים כולם עדות מכונות ע"ז דפוגמה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה ה תלם זהה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרך שמי הפגימה נכרת בה שיחיטה כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום, וכשתחזר אותה בהבאה תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלואה נלאו כל אנשי חיל למצוא ידים ורגלים, דהרא"ש צ"ל תמה כיון שהפגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אצבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעי"ט הלץ بعد הרמב"ם לאמר דכונתו דין הפגימה קורעת בירידתו, אבלDOI וαι נרגשת להבודק, ומשי"ב הרמב"ם ולא תרגיש ההינו פגימה הקורעת. מי הוא זה

שhot את הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו' ועיין ברא"ש שכ' ולא ידועין כי אחרונייתא ואזילין לחומרא, ועיין בהגות מהרש"ש שתמה ע"ז דהויל"ל דהדר ב' מחדא דכען זה לא מצין בש"ס אבל כתוב דמנה שאמר הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, אכן קודם חזרה וכו', ר'ל בזה דמעולם לא ה' ר'ל מתרץ כלום אלא ר' ר'י ה' מתרץ עי"ש,ומי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק בדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר'ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחת הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו', כמה האי מימרא דמתרכז בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט מארח דהאי אחרינה דנקבה הריאה בין סימן לסיון, לית לנ' כוותי', הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכחלה תא, הן אמת דכפי שכותב הרשב"א צ"ל דלגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, לא קsha זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוצו של ר'ל, דבלאה הוליל, כיוון דנפסק הקנה, מה לי מקום חתק ומה לי שלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"כ, עד שאנו אומרים דאפיו מאן דחולק אדינא דנקבה הריאה בין סימן לסיון, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר' ר'י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר' ר'י בעצם אמור אלא ארחב"א משמי', וגם זאת רק בלשון, אלא"ו לאחר שדחה דר'ל לא תירץ מיד' ואם בבי"ד של ר' ר'י נתקשה קושי' זו דורמינו וכו' ור' ר'י מתריצה כנ"ל, ודאי ה' צרך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסדרו לבסוף שפרשתי הסוגי' אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיין לקמן בחוזשו שדרשה או בעיקר לדעת הרמב"ם, כי ר'ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישבב, דאפיו שhot הרוב בהקשר השחיטה, פסול מקצת בדרשה או בפסול לשוטתו נבלה וככלוח נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפסול מצטרף להשלם הרוב, דמייעוט בתרא לא מצרי מצטרף להשלים רובא בשחיטה, משום דכיון דיאיפסק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחות אפיו לכטאלה לא, וכשיטות ר' אושיעא בתוטס' לי ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ שני המימרות אמורים ר'ל, כי תלוות זו בזו, כי רק מכח דס' לדחiar פסיקות רוב הסימן הר' הוא CMDMB"ד, מצ'י אמר האי טעמא של ההלכ', ומה מקצת הסימן במייעוט קמא בפיסול פסולת את השחיטה, אבל בזה לא מתורץ הקושי' מפש"ג דקנתני נמי בין הטרפות DMAH"ט גופא הוה לי ליחסוב נבלה כיוון CMDMB"ד,תו לא מצרי שחות הר' ע"כ דר'ל מעולם לא אמר מלתי' כדי לישב המשנה CR"U לאחר שהוזדה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישבב, ע"ז קאמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה וממנה לא זהה מקומה, הנה גם זאת אינס דברי ר' יוחנן, אלא ר' חייא בא"י למד תירוץ זה, ממה דר' ר' מחולק ה' עס ר'ל, על מה דאמר לחק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק בפיסול במקצת הוושט, DR"I לית לי' CMDMB"ד לא הריאה ולא הסימן עצמו, ולכן ס'ל דלכתהלה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות חתק מצטרף שפיר מיעוט בתרא להשלים הרוב בשחיטה, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרפות בסימנים ואפיו רק נקב בשוטט, הוה כנחרה, כי ס'ל ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, וה' לנחרה מוחילה ועד סוף, ומתני' דאלו טרפות CR"U ATI דלית לי' האי הלכה DR' ישבב, זאת אמר ר' ר' ורא"ה הוסיף מדיל' דמילא לאחר שבימי' כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב' R'U צ'ל דמשנה לא זהה מקומה כמו שהיתה שנוי' קודם חזרה, אבל כמו DR'ל לא אמר תירוצו על קושי' הש"ס מלאו טרפות, כן ר' ר' לא אמר בה מיד', אלא הקושי' נתקשה בימי' רבא, ורבא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעensis תירוץ משום ר'ל דה' מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ואשר נדחה, דההני תרי מערות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר ר' ר' אליבא DR'י,

וראה איך הרוחנו פירוש מרווח בוגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי"ז"ל שמלחך בין פגימות דמגל קציר ובין האי דמוסוכסת, כי כל דברי רשי"ז"ל וראשונים בהז דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי ודוק".

(ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לענירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתלה וצריך ישראל כשר לבדוק את הס寧 ואח"כ יתגננה למומר זה לשוחט בה מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי הרי הוא עכו"ם וחויטתו נבלה. הלכ"ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין עצמו, אם היה מומחה שאינו מינה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיו הרשעים בהםם, עכ"ל הזחוב והמוזיק שבעתים בכל מה שבר ויתר, ובכל זאת אין יצא ואון בא בשתי הלכות אלו כאשר אבא ר' וזה. א"י אין מחייב בבדיקה שכין ונוטן לו לכל מומר אפיו לעבירה קלה מנבלה שלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתא לא דבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סcin' עבירות. ומונן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעדות, דהינו באנו מומר וחוזק בכך רק שעבר פעמי אחת ואפיו אוכל נבלות, דשוחט ביןו לבין עצמו, אף בודק סcin' ונוטן לו לא עבי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קוצר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא אינו מדייק לאמר דודוקא נבלות ולא אישור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטעמא דהאי היתריא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבק היתריא ואכל איסורא, ומ"מ בדיקת סcin' ונוטן לו עבי, משום דמיirth לא טרחה. אבל הרמב"ם בחלוקת הראושונה במומר לא האזכיר האיט טעמא, דלא שבק היתריא, ובחלוקת השני דהינו בפסול לעדות דאיינו אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיו בדיקת סcin' דלא שבק היתריא ואן לא עבי בדיקת סcin' כתוב הטעם דלא שבק היתריא אכל איסורא ואן הרי לא צורך הוא דהרי אפיו בדיקת סcin' דלא שייך בי' האיט טעמא, נמי לא עבי וע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא עבי בדיקת סcin' עכ"פ לחשוד לנבלות. ד') בדוחש לעבירות דהינו עבר פ"א כולל הרמב"ם כל העבירות ואפיו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהesi' וע"כ דוקא מומר קאמר דאם לאו דוקא הוליל' האי דינא בחלוקת שנייה בפסול לעבירה מן העבירות דודוקא בשאר העבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סטירה גלו"י למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותט בשבת כתב שם שאם היה מיד משיעשה תבורה או עכ"פ בתחלת השחיטה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיטה פסולה הויה, הרי דגס בפ"א דינו כמומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מtopicתא מפורשת דברדו לו גדיי או שנגנו עין דריש וש"ך סימן ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלטי הרמב"ם המשmitt מה"ט נגנו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ' ואין משום התופסתה לא הייתה מקובלת אצל וכו', מי הוא זה אשר בין אית' זאת, דרמב"ם לא היה מקובל התופסתה ומחדש דין חדש לצריך בדיקת סcin' נגד תופסתה מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שליש עכ"פ מוכרח להזdotות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומו אරיך לסתור את דבריהם. ובפרט על הזdotות הזאת, שזה בעצמו מורה שלא זכו לירד לסוף דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימיות משה עד משה לא Km ממשה.

אבל לפי הצעתינו אין התמהלה לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים.

אשר יקבל דוחק גדול ונורא כזה בלשון הרמב"ם ז"ל שהוא לשון ערומים. אבל חוץ מה האקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחולק הרמב"ם בין פגימה אותה להרבה כמו שמלחך בוגרמא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה הנגשת היליכתו הול' מגל קציר שב"ה מכירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחתת דרך היליכתו ונינו דשם בוגרמא כאמור דרך לעניין טומאה מכירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל דלא קיימה מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז"ל שם, והגמרא ובריתא דהכא דקאמר דבהרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא היליכתה.

ויאמר נא המעיין וכי ניחא לי' לרמב"ם לתלות בי' בוקי סרקי דברים שאסור לשומען, דבריתא ושקלא וטור' סתמא בוגרמא אזלא אליבא דב"ש, במקום דכל דיבנו בידינו דב"ש במקום ב"ה אינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דבמג' קציר דרך היליכתו ב"ה מכירין, וסמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומה נדע דאין חילוק בין אחת להרבה, אע"פ דהבריתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcin' שיש בה פגימות הרבהה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים אלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם הלאה מודוקדק ומכוון להלכה ביל' שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכן הבריתא דח"ר ולכך שם במשנה קתני במג' קציר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת לצד השני באופן שידעו שלא נקרוו הסמנים מ"מ גרו ז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גרו. וע"ז כתנו בבריתא דזה דוקא בפגימות הרבהה דאיכא רוב בפסול אס שחת דרכ' הבאות והוה נבלה גמורא, لكن גרו בה גם בהיליכתו אותו הבאה לעשוון מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבן, אבל בפגימה אחת דאין, זהה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רוק פסול מדרבן כמו שבארנו לעמלה, לא גרו הולכה אותו הבאה, והש"ס מתחלת לא ידע דמהויליך ולא הביא מירוי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפגימות הרבהה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה השחיטה עכ"פ מדרבן וע"ז משני דכהוליך ולא הביא דאי ליכא חשש שנקרע באמות, אלא דראוי לגזר הולכה אותו הבאה, ולא גזר רק בפגימות רבות במג' קציר, אבל לא בפגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת אע"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטה מא מדרבן, א"כ דינא במג' קציר דמתניתין נפל בבירא מכל וככל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרך היליכתו, אבל נרגשות מהה וכל סcin' שפנות בהרגשה פסל את השחיטה וגם לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגיןה זו כדי לחזקה ועשואה כפסול בשחיטה דאווריתא. וכך לדין יש לנו נדון חדש דין סcin' שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפורן. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבהה הרבהה לפגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהילכה ולא בהבאה ואין כאן רק דשחט בסקין פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחצין דפגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאה התריה הבריתא בשחתת בהיליכתו ללא הבאה ה"ה דליידן דלא מקרי שחת בסcin' פגום כיוון דאיינו מרגיש הפגימה בהיליכתו ולכך שחתתו כשרה, אבל בשחתת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיתת דרבנן. וה"ה אם הסcin' מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותט במג' קציר דרך היליכתו כשרה, אבל בשחתת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן פגום דהוה נבלה מדרבן, והוא לי' שחתת בסcin'

פתחה

וליכא למיימר שמא עשה תשובה וכן שחייבתו פסולה ומדרבנן אבל אי חחת ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאינו מוחזק למוחלט שבת. ועתה נבא לא חלהקה השנ"יumi במני ובוDK אמר שם בגמרה דחמצן של ע"ע מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מעריחין וא"כ כ"ש דמתריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגם בכשר, ועיי' ריטב"א שנחכח הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל הרי כתוב שהחזקתו שאינו טורח לבדוק, ולא מהמתה הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אنبולות עצמו אף بلا בדיקת סכין. והטעם כן"ל, אמנם מאחר דaicא בעיריות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אنبולות דווריתא, א"כ לא יבודק כלל הסכין גם יקלקל בשחיטה עצמה, لكن החדרך לטעם דלא מניח דבר מותר ואוכל דבר אסור. וכותב במתוק לשונו הזחב דזה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שבhem לדולוי דaicא חזקה אלימטא על זה, הרי הוא ספק דאויריתא, דשמא לא עשה תשובה, אז ישחוט بلا בדיקת סכין כלל, גם לא ישגיח לשחוות כהוגן, וכן בעין כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסרא, וכי האי טעם גם ארישא דטטריל לעיל גם במומר לנובלות בבדיקה סכין, ולא נייחוש לפסולי שחיטה אלא דמונטיין לכתוב האי טעמא לבסוף, מושום אצטריך לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפלו בדיקת סכין איןנו מה"ט דלא שבק היתרא דהרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום בחשוד אין כאן חזקה שלא יבודק שפיר, והרי לעיל בחלהקה ראשונה כבר כתוב-DDOK אבמי שחוותינו שאינו טורחBei בדיקת סכין, והאי אין בו חזקתו בסכין פגום מדרבנן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנון דהינו אי טרח עליה בשומת לב כדי ורק ע"ז אמרו דין בו יראת שמים לטורח עליה יראה פגימה אז, שמצונה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיוון שכן הוא לא חשו לה רק במומר ומומר שבין מומר לחשוד הוא דמומר שעבר ג' פעמיים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר לעשות תשובה, דניהם דגש בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות עיינן מוחזק בנסיבות והיא עכ"פ איןנו מוחזק בנסיבות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ איןנו מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאמרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ הרי דב"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סכין דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת פגומה ויחם נמי לא עבדין לכתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסכין פגימה כלל, וכן מותר לכתלה לסומך עליו בלא בדיקת סכין ונוטן לו בפרט אם אין לנו שותח אחר. וזה שמדיק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צrisk לשישראל כשר לבודק לו הסכין, מפני "שחזקתו שאינו טורח לבדוק" כדי לכתוב "חזקתו" דזוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, א"כ חזקתו שאינו טורח לבדוק, דמקלו יגיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיתתו פסולה למורי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבנן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומכ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבנן וחיקתו בין מומר לאחד מותר הנשחט וכאן באמת לא התיר ליתן לעכ"פ בדיעבד ששחט מותר הנשחט וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשחות. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שחת בשבת במאיזד הוה שחיתה פסולה לך"מ, דהתם בשבת עצמו שחת

ולכן באבדו לו גדיי השמייט הרמב"ם גנבו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לק"מ על הרמב"ם, דגש היא נשנות קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבראה ואטופרא אצרכתא לעכ"פ, ומשנה לא זהה ממקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגש בבריתיא שייך לאמר משנה לא זהה ממקומה ומה"ט רק ספק בדיקת סכין זו שהוא מושום פגימה דרבנן י"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"ו נבלה נגד Tosfeta מפורשת דנקה"ו אז אינו אלא טרפה דגש האי Tosfeta נשנית קר"ע קודם חזה וזה פשוט וברור.

ג') בפ"ד היל' ט' מהלכות יו"ט כתוב הרמב"ם ז"ל, אין ממשחין את הסכין במשחצתה שלא אבל מחדודה ע"ג העץ או ע"ג חרש או אבן או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחזור בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכולת לחזור כלל, אין ממשחין אותה אפלו על העץ, שמא יבוא להשחיז במשחצת. מפני מה אסרו להראות סכין לחכם בי"ט, שמא תהי פגומה ויאמר לו אסור לשחוות בה מושום פגימתה, וילך וייחד במשחצת, וחכם שראה סכין לעצמו הרוי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגהותיו לא"ח סיון ת"ח וזה שאל ב"ז הריעשו על טעם זה של הרמב"ם, דמהיכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא בעי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאל כתוב הלא בלא נמצאת סכינו יפה מעברינו לי' כמבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמחלוקת לא' לקש לסתום בקושיותו בכלל, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דיסורא בעין הוראת סכין לחכם ומשום דטבחים קלי הדעת המוחץ דהרי לר"מ במשנה דריש גיה"ג אינם נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום לתא דע"ז. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשוחט שבת. וא"כ מי שרך פעם אחת עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ עכ"פ בדיעבד ששחט מותר הנשחט וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשחות. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שחת בשבת במאיזד הוה שחיתה פסולה לך"מ, דהתם בשבת עצמו שחת

מוקצת, ולפי הנ"ל ל�"מ, דהרי על עז ואבן יכול לתקן זהה שר להחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף-DDI היה על עז ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עז ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הlin פסקי הרמב"ם ז"ל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפנימה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבנן אחרי שקבלו חזרת ר"ע שגזרו אומר דסcin פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עוקר הסימן וסמכותו אקרא דושחתות זהה דלי להשגיה על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרש ועיקור, אלא דגם על הסcin צrisk להשגיה שלא תה"י פגומה, וכל שנקראת פגומה השחיטה פסולה יותר באור השיטות זהה עיין בסוג' במקומו.

ורק זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרא דושחתות זהה, דכיוון לדמדדו דבוי בדיקה להחכם, ע"כ בדיקת הרגשה בחוש המשוש ולא בדיקת ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דחווש הראות חזק יותר אצל ההמוניים העוסקים בעובדה גשmitt ולא במושכלות, וחולש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חולש אצל ההמוני עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דabdיקת חכם קסמכין מAMIL דבדיקת הרגשה בעין דהוא יותר מוכשרת אלה. והא דבעינן אבשרה ואטופרא נדחקו הראשונים ז"ל, והתוס' כתבו דבשרה לנגד ושת וטופרא לנגד קנה והאחרונים ז"ל חקרו למה עבנו לנו בדיקת בשרא. ולול' דבריהם ז"ל התייחסו אמר דהבדיקה צריך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסcin צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכו' והוא שי"ה פיה חד ולא יהי' בה פגום, ולכן עיין אבשרה להבחן אם חותק היבט שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נוהגין אנו גם עתה לבדוק הסcin על בשර היד אם חותק כראוי יידוע, עד זאת ראוי להזכיר כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס ז"ל בחשי הנ"ל דגימה אית' בה מושום עיקור או מושום שי"ה, וזה לכארוי פלא, נהי דבמקום שהוא פגום איןו חד ואיןו חותק אבל שי"ה כ"ז כו הרי מדינא אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשחיי' משה, ואיך אפשר דבסcin פגום מושום שי"ה נגע בי'. אבל ניחא לי בשנאמר דכיוון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל היום כלו כשר, א"כ השהיות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחו"ל חששו על כל פגימה אפי' לאינה אוגרת ואני קורעת מושום דעת' פ' מקום הפגום איןו חד ויש חשש שי"ה בשחיטה אריכתא لكن לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפי' לאינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעתת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגחות רצ'ח ז"ל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בדיקת הסcin אנו למדין מושחתות זהה, וממילא דלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסcin פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סcin פגומה גם بلا עיקור ר"ל אפי' אין בכח הפגימה לעקור, איך נחשוב עיקור דסcin, וכן תראה בחינוך שהוא הראי' ז"ל שמנה הל"ש וכדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממוקם חיבורם בליחי ועל מתוקן מנא, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרי על עז ואבן, זהה הוה כמו בשאר scin אפשר לשמש בדוחק, אין בו מושום מתוקן מנא, אבל במשחזה שלה לעולם אסור לגם בסcin שרואוי' לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דקהשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושום פגום והוא לי מטלטל

כפסולי עדות דספק שמא לא בדקנו כראוי' על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו הינו באינו טוב דלא תקנו להראות הסcin לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סcin לו לחכם דודוק ולא יפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסcin ממשמע דקשר ולא נדייק מרישא דודוק בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש ללמידה מן הרמב"ם ז"ל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אצלبشرא דטרפה, ועיין בחודשי לKNOWN דהרבמב"ם לשיתתי מוכרכה לפרש כן, ועל כל בשרא הינו אותו הבשר ששחט בili להראות הסcin לחכם שא"א לעמוד על הסcin לבודקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר אבפי' הראה סcin לחכם יקסחו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סcin יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לביר הבהיר סcin והבן. ועכ"פ ל�"מ דכל שמרת הסcin לחכם אין בכך כלום אם הטבח לא בדקה רק בהעברה בעלמא מפיגמה האוגרת דהרי מוח"ט תקנו להראות סcin לחכם מוחשׁ דחודדים הם בכך. אבל אם עבר ושחט בלא הורות הסcin לחכם ונמצאת פגומה מעברין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח צוק' ל"ש מוכחה מהאי רmb"ם דאם מוחירין לש"ב הסcin שהראת בתורת יפה שהוא פגום דלא מעברין לי', דאל"כ איך חשו להראות סcin לחכם ביו"ט שהוא מושם פגומה. והוא קושית הגאנום הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הוראת סניין לחכם ואיך נעביר את הטבח שעשה בתקנת הזה'ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סcin לחכם אבל עתה באזנו שכתו הראשונים ז"ל דמנינים אנשים ידועים ומוחרים, וגם אין שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלת התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סcin פגום אין ראי' ממש דאי' לknoso, אמנס לדינה ודאי הכל הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקהשה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיות הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסcin באופן שams בדוחק איןו ראוי לתשמשו, אז גם לחודה על עז ואבן אש שלא נתקן לממרי אסורה, דהוה תקין מנא ביו"ט. אבל אם לא נתקלקל כ"כ רק שמ"מ טוב לחודדו שיחתוך יותר יפה, אז על עז ואבן שרי ואין מוריין כן לרביבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור מושום זהה מלאכה גמורה עיי'ש. וא"כ קשה בסcin של שחיטה כל שנפוגם איןו ראוי כל למלאכתו ומה ל' עז ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם לאמר דילך ויחדד במשחזה הרוי בעז ואבן נמי אסורה כל שאינו ראוי' כל ועיין בשוו'ת ק"ז החת"ס ז"ל י"ד סימן ט"ו דנטקהשה זהה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהו אן שם על מטלית אבל מה עניין זה לעז ואבן וחרש שדבר בהם הרמב"ם, הכי נאמר בפיגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עז ואבן אתמה.

אבל אם נאמר דהי פגימה שאפשר שניצא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבנן, אז דברי הרמב"ם סמאוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דץ יט ע"א דכל שנטמא בלבד הטעמה מטבליין אותו בי"ט ופרש"י כיון דמה"ט חז'י אלא מדרבנן אסור לית ב' מושום מותקן מנא, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרי על עז ואבן, זהה הוה כמו בשאר scin אפשר לעולם אסור לגם בסcin שרואוי' לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דקהשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושם פגום והוא לי מטלטל

فتיחה

דבר חדש שלא שعروו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבאר זהה, וכל המעיין ישפט בצדך דcn הוא.

דף י"ז ע"ב עי"ש היבט.

וזיל הרמב"ם זיל ספרה ממא, „מצא בה עובר חי אעפ' שהוא בן ט' גמורים ואפשר שישחיה אינו צריך שחייבת אלא שחייבת אמו מטהרטנו ואם הפריס עג'ק צריך שחיתתה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ ואיל, „ושחייבת זו אינה אלא מדבריהם משום מראית עין וככתב רבנו בפיהם", ודע אינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטופה מפסdotno, לפי שהוא אצלנו בשחוותו אעפ' שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א זיל וכוכ"ל הכה"מ. וכי לא יודה, דהרבנן זיל לא היה רשאי לכתוב סתום, ואם הפריס עג'ק צריך שחיתתה בלי האי תוספת הדבריהם „ומשם מראית עין", כי בכ"מ תמצאה שהרבנן זיל מדייק מאד לבאר מה שהוא מראית ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"ג ובמקומות אין מספר, ומכך מה שהוא רק משום מראית עין, איך יכתוב סתום צריך שחיתתה שהוא לשנה דתנאה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טוען שחיתתה, והוא מה"ת.

וראה איך במחכ"ת של הכה"מ זיל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים זיל שכתו דבהתפריס עג'ק דין השחייבת הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדברי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם משמשתי דין זה מותברו יד החוקה. זיל בפיהם"מ „זה בט"ח שמותר לאכלו ללא שחיתה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ובברי ריש"ש שמותיר אפיקו הפריס עג'ק ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובברי הלה"ה עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס אינם הלה"ה ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דהשחייבת של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כידוע, ומעטה נצמחה לו חקירה, אם תהי האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומם סברא חזונה כמו דחלבו אסור משום דמカリ שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבירי האם כמו כן יחי הטפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו זהה ליתא דניהו דגבוי חלב נידון כשר שלם בפ"י, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם זיל פ"ד ה"ז ממא, ולכן כל שאין הנבלות פסולת בו, איך תפסול הטפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מות לכ"ע שחיתת אמו מຕירתו, ואיך יחי הטופה החי גרווע מהמות. דין זה ממשיענו הרמב"ם זיל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והתוטס ויתר הראשונים דפלייגי זהה על הרמב"ם, וס"ל דחלבו מותר, אין מן הצורך שישמרו דאין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"יו מhalb, אבל לעומת זאת בהפריס עג'ק דס"ל דבעי שחיתת רק מקדרבןן, נתהוה להם חקירה מה דינו אם טרף האין בן פקוועה לאחר שהפריס עג'ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דהשחייבת גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמא סכך פגום. אבל הרמב"ם זיל לא דבר מדין זה כלל לדידי טען שחיתתה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחדושים בפנים בסוגי' שס, דהרבנן זיל מפרש הסוגי' דר' מרשיא ואבוי פלייגי בזו אי חכמים דרש"ש מה"ת אמרו או מדרבןן, דר' כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג'ק איכא בגיןיהם, וע"ז הביא דר' מרשיא דבן פקוועה הבא על במה דעלמא הولد פלוגתא דריש"ש ורבנן, עיין בחדושים ק"ז החות"ס זיל שם, דמתמה הרבהה ע"ז, אבל הרמב"ם זיל קmortץ ברוחב ביןתו חומרא זו

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקוועה

דיני אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקוועה מבוארם בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. וכך בארטני בפנים דעת הרמב"ם זיל בבאור הסוגי' היא המחוורת ומתΚבלת וכל נשואי כליו וגם לרבות הראשונים זיל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגישו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ ربtagא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתני אמת וצדקה תל"ה.

הרמב"ם זיל בפ"ה ה"ט ממ"א כתוב ואיל: עובר שחוץיא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפיילו החיזיר אותו אבר לمعايamo ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דלכאו' נראת שדין זה כולל לכל עובר שחוץיא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמת זה טעות, שא"כ ברוב הבעיות ימצא איסור בהרבה אברים שיצאים קודם הלידה. ואף שמדובר הכלבו מוכחה שהיה סובר ברמב"ם פשוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לא עכ"ת"ז. ומכך האי אמת שלו, נתקשה בבי"ר הרבה, שהשימייט הרמב"ם זיל הא דר' מרשיא דד"ה ע"ה ע"ב דאמר בן פקוועה הבא על במה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לירע האבר, וכן השמייט הא דאבי"ר דאמר התם הכל מודים בקליט בן פקוועה דשי דמלטה דתמייה מדכר דכוורי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בארטני כמשם בצהרים דברי הרמב"ם, ידו על התהותה, כאשר כתבת בהקדמה, דהרבנן זיל רבנו הרמב"ם, על פקוועה דשי דמלטה דתמייה מדכר דכוורי אנשי, שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכרכח ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ולא ישטע לתרי אגפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבונן, ולכן תמיד משכנתני נפשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوطות ממשען, ותל"ית בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם זיל דابر היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית ב"י איסור טרפה גם קודם שחיתת ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דהשחייבת מטהר את היוצא מידי נבלה לטרפה. ופלוגתת ר"מ ורבנן הוא ביש לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דלרא"מ יש לידה לאברים, ולכן לא נגרר קרא כלל לאסורה אבר היוצא דכיוון דזהו כילד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחייבת האם, וממילא דזהו כשיар אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל לאין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובשר בשדה טרפה דמרビין מני אבר שיצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שהחיזיר האבר דבטלה הלוז ע"פ שנולד אח"כ. אבל בנולד כדרכו אף שחוץיא תחולת האבר מה בכך לאו אגלי מלתא למפרע דהכל חד לידה ואין כן יציאה חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי' דמכברת ס"ט ע"ב דברים חמדים קילוריין לעינים תל"ה. וכן על חנוך קומתמה הב"י זיל, דהא רוב לידות נמצאה אבר היוצא דהרבנן רק בהחיזיר כתוב הרמב"ם זיל האי או נולד, והוא ודאי לא שכח שיוציא אבר ויחזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הללו מוכרכחת מдин דין פקוועה, דהרבנן זיל סובר דין פקוועה שהפריס ע"ג קרע טען שחיתתה מה"ת, והוא

חלבו כרת, ומה ל' הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע דאם הפריס פשוטא דחיבר כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוים אין תרופה למכת עורונו בעניינו כלו.

ג') והוה יותר בולט, דהרבב"ס פ"ב הל' ז' מהלכי אהה"ט כתב וא"ל: השוחט את הבמה וכי ואם מת קודם שיפריס עג"ק הרי הוא טהור שחיתות אמו מטהרטו עכ"ל. ואשוחט את הטרפה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבואר דאם הפריס עג"ק ומת מטמא כנבלת והוא מנ"ל לרמב"ס, דמהיכי תיתני נימה דמשום מר"ע גרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סימן יג' טו"ז סק"ד דרצה לאמר דכל עצימות השחיטה משום מר"ע איןו אלא לכתלה ולא לאסור בראש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש בסוסון ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ה דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה בראש"ש וכל מקום שננה רש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש במוסון ובתרומות מעשר. הלכה בראש"ש רק בהני תרי אלא דבאיך אין כן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגתכם רק בדרבנן ומושום מר"ע, אין מקום לפ███ דלא בראש"ש המוסון. אלא ודאי משום דר' אש"ל דלא כאבי אלא כר' מישריא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיכך יפה עשה דלא הביא לא דר' מישריא ולא דאבי משום דר' מישריא אליבא דרש"ש אמר למלאי ואנן חושש לפ███ כחכמים דפליגי, וס"ל דמאיר דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים נס שאור פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכונות דמה"ח טוען שחיתה כאשר תראה מן הפסוקים שבאי זה.

א') בפי"ב מהלכות שחיתה ה"י כתוב „adam yatz hauber chi" והפריס עג"ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה" עכ"ל. מהא דכתב דאיינו לוקה נמי מוכח דעת"פ איסור תורה אייכא דבאמת אין לוקי עלייו, מושום דהא אייכא כמה אמראים דאמרו הלכתא בראש"ש נויו דפסקין להחמיר בשל תורה כחכמים, ולא סמכין אהאי כלל דר' חייא דבכל מקום שננה רש"ש במשנתינו הלכה כמותו, אבל להקל להלקתו חושש לדרש"ש. ולא עוד אלא דמואה דאסר הרמב"ס ז' לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דטעו שחיתה מדינה, דהרי קי"י אייכא אם אין הטרפות פסול בו מפני מה שכתו התוס' והראשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, מושום דלא חששו מושום מר"ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטריפות וכן על פגימת הסכין לא חששו, מכש"כ דאי לחוש מושום או"ב דמן דראיה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו הימים, ורך מפני מר"ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בודיי ליכא מר"ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו הימים, ומהיכי תיתני ייחודהו בידע ושחט. ואפיקו אם נדחק דמ"מ שיק כאן מר"ע, עכ"פ יידוש דין שחידש הרמב"ס מדעת"י דפשי' שאין דרכו בכ' למלה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז' הלשוניתו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி כלל מטעמא ידי השמיותו, דהמה לא נתנו כלל ליה לדעת דהרבב"ס מצרך שחיתה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשימותו מושום דלא מסתבר فهو לחוש לмерאית עין גבי או"ב لكن לא חשו להביוא.

ובטעמא דהא מלטה דיש חילוק מה"ת בין הפריס ללא הפריס עג"ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעיקרים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה אינה מותירה עד שמתה הבע"ח, ורק שנכנסו לארץ שנאסרה הנחירה הותר להם מפרקסת עי"ש שחיתה אבל לעומת זה נתנו להם שעור ב' בבמה וא' בעוף דיניהו שלא בעין מטה והשחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח אבל מעשה הממית בודאי תוכז מעל"ע בעין עכ"פ. אמרו מעתה די לولد להיות כאמור דכל שהשחיטה אינה מミתיה דהינו שאנו רואים שלא פעלת כל מהיכי תיתני נתיר. דהא דammo מותರ מיד משום דכל שנחנכו שני סימנים מן הנמנע שחיי' זמן רב, יותר מעל"ע דהרי נשחטו שני סימנים באיש וברוח אשתו מותרת. אבל האי ולד דחי' יחי' ולא מות מחתה השחיטה לעולם איך יחי' מותר. עיין בפנים בארכיות ודוד"ק.

בפשיטות, דר' מישריא דוקא לרשות' קאמר למלאי משום דהוא היה מפרש דברי ר' כהנא חמיו, דהפריס עג"ק אכן בינייה מדויריתא קאמר, וא"כ לדעת חכמים דינו אין לו מקום רק לרשות' וועל זה חולק אבי' וס"ל דגס לחכמים אין עזען שחיתה רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ה דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה בראש"ש וכל מקום שננה רש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש במוסון ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין רק הלכה בראש"ש רק בהני תרי אלא דבאיך אין כן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגתכם רק בדרבנן ומושום מר"ע, אין מקום לפ███ דלא בראש"ש המוסון. אלא ודאי משום דר' אש"ל דלא כאבי אלא כר' מישריא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיכך יפה עשה דלא הביא לא דר' מישריא ולא דאבי משום דר' מישריא אליבא דרש"ש אמר למלאי ואנן חושש לפ███ כחכמים דפליגי, וס"ל דמאיר דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים נס שאור פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכונות דמה"ח טוען שחיתה כאשר תראה מן הפסוקים שבאי זה.

ב') בפי"ז הלכה ג' שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מוותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומצאו ח' ע"פ שלא הפריס עג"ק ואינו צריך שחיתה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ"ל.ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „עכ"פ שלא הפריס עג"ק" שכותב הרמב"ס אין לו שחר, אם נאמר דכל השחיטה בהפריס עג"ק אינה אלא משום מר"ע, דהרי הרמב"ס הכא מכרת דבר דחיבין על

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ופרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בראשו ד"ה ולכן.

אבל דעת רשי"י ותוס' הלכו בזה לשיטתו, כי התוספות סברו דוחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זובח, כמו"ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti שחנותס' סברו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואפילו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש שחיתת שבנה שבנה חדשה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שבתו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דחויקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חדש, וא"כ הכא נמי חזקת טורה דברמה חזקה לא לימותא להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דאע"פ שהחיה היהת טורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נזקינה לטורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טורה אפילו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הון לענין אישור והוא לענין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחית שפיר מה"ת טורה ומורתת אלא דמדרבן החMRIו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה שלא אפשרי טומאה ולמד" ד נבללה ס"ל כיון דזהות תרתי מיל' דסטרי השוו מודתויהם לאמר דגם לענין טומאה מटמא מדרבן.

אולם דעת רשי"ז זיל' היא, דענין חזקה היא לאמר ולא נתוהה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבללה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא הייתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבללה הוה גם לענין טומאה, מה תאמיר והא היהת טורה ע"ע וכן דעדין טורה הוה נג' חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' ח' שהפריסTAG טען שחיטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ופרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחודשנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמoria על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבללה או טרפה לכל חד כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבללה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרה. והנה שורש מיימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת חצוי של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעינן נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההליכ' המיווחת, ולמה לי' האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנינו. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגוראה דקאי ר"ה עלייהו, ומובאים בהאי דרשיה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבללה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואודה הינו אומרים שלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו الآחרונים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חדשון דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל"ה והש' כ' כהמיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה لكن מוכח-DDיבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה שהוא נכלל בלאו זה והשתא שזכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילו נבלה שנשנית במ"ת לכאר' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה איזה דבאתם האילו נבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזיהה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילו היהبشر נחירה איסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו נבלה מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבע, אפלו בפסיקת השיחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, הדני אינס ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ ר' הרב"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גטם לנכרי בעי נחירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכירה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישבעו בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו נבלה מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מביע, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופוא אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי"ש ככמה סוגי' בשמעתון דאילו כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולרי"ש הלאו נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי"ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השיחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלה, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שבספרת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תייז' בספרי שהוא אליבא דרי"ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזא"ז דטרהורס שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ה ע' שני עניינים בחד בהמה דין לחולות זב"א, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקל הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נAMD דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היתה נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היתה נchorה, דמה לי שחייטה המכשרת או נחירה הפויסלט, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דינוי על המעשה אי היה באופן המכשיר או באופן הפויסלט, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדיק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה“

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתייגע הרמב"ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאות הנים מליהוים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאות לא נהי במדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האי לאו דנבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, שלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבاهיזר קשר זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האילו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש' א' דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע' משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה,adam תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה טרפה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרשית במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמץ הרמב"ס ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הנ"ל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חית השדה צאב או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה לתחיות מןין שהוא ג"כ בכלל טרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שארע בבית, אבל מניין לו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החוט והריה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממשום דעתנה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו דנבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשנות משפטים טרפה ובפ' ראה בהלה, וע"כ חד לאו הווה כנ"ל וקאמר „טרפה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשנות משפטים כתיב טרפה דע"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל“, וכదדרש בספריו הנ"ל, וע"כ שנייהם משום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת משום גמור הנבלות, ומיליא ידעינו דכמו דנבלה לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולק בטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, משום דיבר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טרפה ע"כ בנתונה למות הקרובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועכ"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנתנה למות, ועכ"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלols הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, דחיך לאו הוא, אליבא דר"ש נשנית, דהנירה לא אשטרי במדבר, וע"כ דהאי לאו דנבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הוא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשיליכון אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו גור בצד אחד אמרתך כון, דקתיini שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה"ה בעצמה שם אמרתך כון, דקתיini שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה"ה בבייה, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלילות ורש"י ז"ל ע"ה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכואנו עליילו' מividת להקשי טרפה לנבלה דבשדה לאו בעי יליפות' מividת להקשי טרפה בשהה, אתמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה נבלה כדי להקשי אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, וטרפה ונבלה כדי להקשי אהדי. ואלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכואנו במלבי"ס והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא דנבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מה לי הקשי הלא שם לא כתיב ובין ובין כתיב וטרפה בשדה, אלא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ"מ בין בית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשבו בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה וחוץ לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כו, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוט' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמהה שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בראש פ"ה מהליש' ודברים אלו חתומים וסתומים הם, א') דורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהוה" וכו' עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא, דדיבר הכתוב בהוה, וגם דורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשי"א דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתיאורים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis הקשות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בתמה העתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייה"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מתוק הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואם שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, אע"פ שהנרצח מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאנו דין عليهم בטרפota בתמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתצא נפשה, היהת מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הדין נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושהטה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שטה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מיירי בקדם ושהטה, והוא מוכרת ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבעה עין בשר, וכמו-DDRSHIN בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושהטה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיירי הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, א"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מיירי בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסיס וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיيري, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמת בנבלה שנטבלה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היו"צ לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פא"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר בעיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכדאמרן ושאר מין טרפות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהללמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליו ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכتب תחלה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהוה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שהיא חולת מחתמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתנה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אוכל, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי ייכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כל נפש תלו בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההلاقה אתה דהני חי"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפסים לומר דעתם אית' לי' מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגוו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של חי"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבמ"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מנג' כיוון דגם לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בהז איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נKen במוח או بواسט מוציאו מחזקתו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב השוט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבון, שהני זיין מיני טרפויות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם דהלהקה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מניל', דאפשרו נאמר דארוי מצ' ג' ב' לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מיני טרפויות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי'ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מיני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הנ' ח' מיני טרפות אלא אומרים דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב וארוי, כי ע"י קו"ץ וחולי' לא שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש'כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חץ לתוך לבה וריאותה, וסיבות אלו רוחקה מיציאות ה', נגד טריפת הזאב באזע עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, ומילא דהלהקה של הנ' ח' מיני טרפויות ביל השקפה על נתה למota, תוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הן דרושא והן איןך, וכן לשאר דיני תורה לא משגיחין בהלהקה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני האי הלכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרון.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה' כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס' דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה' מ' בפי' מהל'ש תמה עלי' דבר זה לא ניתן להאמור ע"י' ש, אבל ק"ז בעחתת' ז' זל' ביו'ד תש' ע"ב רוח' ק' דבר ב' בכתבו, דהרבנן' סובר דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר המיני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה'כ' לזה, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצואי דעת, עכ' הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מיני טרפויות קו'ץ מדרוסה,adam לעני פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מיני טרפה הבאים מהלכה, ממש'כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש'כ רשי' סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זל' עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החות' ז' זל'adam זרך חץ בלבה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה ליטרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך חץ בלבה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכח הנתחה למota, כך ל' הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota נמי, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטחה למota מירוי, אבל בלא נתה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפויות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה'ח' ט של הלהקה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתחה למota מחמת מכח ה'אי' איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה'ח' ט של הלהקה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא'ב סעיף י"א פסק המחבר "המושך בהימה

הלהקה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזן מן ההלכה דאית להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי' ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו חסובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ' מסיק שה' ז' זל' בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי'יש, וע'כ הטעם ממש'כ וע'כ הקדמות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ' מהל'ש, דתחלתה כתוב „טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה ארוי יכו"ז עכ' הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח'כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ומשמעותם מיני טרפות נלמ'ס ואלו הן, דרושא וכו' הרוי דמונה דרושא באלה הלאים שיתווספו מהלכה, וע'כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה ארס, אלא טרפה כמשמעותה למota CID, קאמר טרפה ע"י חי' העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה' הא אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ' א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם, וכוכש שלא תחולק וכו' עכ' הרוי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ' הרוי לא מדרושא של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע'ז קאמר דדייר הכתוב בהווה, דכיו' דס' ס' נטחה למota, מה לי אם ע"י טרפת ארוי, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת חץ בלבב או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון זהה נטחה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו'ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל' ש' שם אח'כ וע'כ וע'כ שכולן הללמ'ס הן הויאל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי' הכי מתפרש, אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא דבש' בדשה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אצבעוני, ובין נטחה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מיני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתרפרש האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטחה למota, אז שייך לומר מה לי ארוי ומה לי קו'ץ או חולין, כל שנטחה למota ע"י מכח בכלל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין שטחה למota ובין לא, אך נאמר דה'ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב ארוי ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט'ח', אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא'ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאת, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נטחה למota, הרוי הוא גזה'כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא'ח, אין הטירף תלוי בחוית דכל שニック בע"ח אחת מן הני מיני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס'ט א' מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה' וע"כ צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בגמ' בשיעוטן אמרין וכי משה קנייגי או בטלורי היה, ועוד אשאליה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה دقינו דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו דאמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדיות הדגם'ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמתכתבנו לעיל דכללים כאלו אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובכמה צפור השמים ומוג'ה. ועלILD קטע זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלוקות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על הח"ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שייה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד"ר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' החרגו חייב כמו דגונס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דה"ה בהמה אי ע"י הכהה חייזוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אמרו הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכי הוה מק"ט וצריך להזuir לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות איננה ראו', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגס בנמצא טרפה מחמת סרנא חזור נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק בפירוש, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה ראו' לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה ראו' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להחות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתקה בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכא נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הו, אבל אין מפני שמכר בפרק לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הци' נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזור המקח, במצב טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם וז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכו' ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וככו"י" איק' הoxic' הרמב"ס די' זה מגמ' דלא האצירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הлокח מיד' במה ששחטה, דהרי אינה ראו' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעש שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והפסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, ומה שכתב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומכש'כ' דמוהני האי חזק שלם דבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיעוד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עלולאת לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, וע"כ דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכחד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילהו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכילתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בניטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית ב邏ינה שחיתה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית בהמה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למורה וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחיתה בדקוקו שחיתה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר בסמלה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשוחות ואח"כ יאלל שלא לשוחות או"ב, לסתות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין ביאור של האלו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה של מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אינו כן, לא יכולתי לכבוש מלhaltות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיתה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחיתה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכmarsh"ב התוס" ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין שחיתה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדענו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני" דריש פ' העור והרטב, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ"נ נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמ' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין אישור לטומאה בטלה ומובלטה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לoka משום אבמה"ת ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מברר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שפט כראוי הרוי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ" שלא ע"י שחיתה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שחיטה כראוי, הרוי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונטotta למotta" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטotta למotta מהמת מוכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוquin ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושנה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להכשרו וכן כתוב רשי" במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להכשרון ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להכשרה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטotta למotta ע"י הכאח היצוניות ע"פ שאין בה חסרון אבר דין צרפה לרבען דרייב", ולרייב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', אין אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י' ש חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל ששתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתה למotta כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתה למotta ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתה למotta כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי" ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוויל להשמעינו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג'כ' למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבשד בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נאמרה במדבר אלא נתהchanged עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדו עם האי הילכה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבל נבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבי עי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם ומה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שנספק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

פתיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכים שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עני יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אאמו"ר"ה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י צ"ל דהאדמה שנינה מהה שצטויה להוציא עז פרי עשה פרי, שייה' טעם עז פרירה שווין, והיא הוציאה רק עז עשה פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופיריש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחטא האדם, כי יצירת האדם מן האדמה לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוציאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאות, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתועקש להכניס בדברים ברורים אלו בונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא על הרמב"ם ממשה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מהיים, כאשר אבאך לך כוונו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונחנבלת לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר השחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נשרהה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונחנבלת הוה נבלה למפרע, וכמו בבעל חוב שшибען נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מתחלת השיעוב, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דההקרע של המלה מוחלת השיעוב, ואת לאכ"ע דהכל מודים דההקרע או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופריך, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והח"כ חל עליהם לאכ"מ גם נבלה, ולן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא במינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשעה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשער דאם חותך צית בשער מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשער בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשער טרווף מן הבמה הוה, ואפילו לעני חלב וביצים אין איסורם טרפה, אלא משום יווץ מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שוחתך ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניון זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתמיהין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעל, עי"ש שלא ידע פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג הסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

לי הרמב"ם, וקיים משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלעניןacha"ע אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבלacha"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבעות כי"ג ע"ב, דכל דעתא מרובוי הכתובים כעינן אסמכתא ייחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחמיר אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד בדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר' החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, הנני נאמר דאם כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מון ההפסד, ואינו מולד בו הנני חוכנות רעות שעלוול להחוליד במני שניין ממנה, הנני נבלה סרכוה שאינה לגר, איןנו מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתנבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דأكلיה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א לקבלו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולא כמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ-DDיבר מטריפת חית עיר, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לא כמעט מקרה יום, מושם דהסבירא ווונתא דאין חלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירה ווונתא חלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתנו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מՃתיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין בי"ד מצווין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טביעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דוגרums גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דאיינו בר עונשין מחלת דעתו לא נפרשו מה הפסד, הלא לא תעמוד על דם ריעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למזה נראה בחיבור ידים איך האקי קטן מטפסים את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא סנהדרין נ"ה ע"ב בקטנה דמאיידה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענסה מושם דרhamna חס עליה.

אבל דע כבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפילן רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונימא לי' באמרו, דבאיסור כל שהתרה התורה, אף' אי איתרמי דأكل איסורה הרי הוא אнос ברשות התורה, ולית לו בה, משא"כ בימים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יזק וימית, لكن אין לסמק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאן בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאו נשאל למה אסרתון התורה, וכיון דעת"כ לומר דיש טעם לאיסורו, הדרה הקושי לדוכתי דמה"ט דמה"ט מהוים לחוש להאי הייך טبعי שיש בהם כמו שאנו חוששין בסכנתא להפסד טبعי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד וגרועו הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו אריס הממית מיד, אלאadam האדם רגיל ליין בהם לאט לאט מולדים בגופו הנני תכוונות ומזרות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיוון דהתורה הצריכה לאسرן, מAMILא עבר אמירא דרhamna בכל ציטת וציאת ואפלו רוק פ"א שאכל חייב על אכילתנו, וכן בספק ומ"ש בדאיכא חזקה ורוב ואין כאן מקום לחוש שיתמید באכילת איסור, לא אסורה תורה ומה"ט נמי אמרין דזוקא דרך מתרמי דיאכל בכהג'ו, והן אין אנו מצוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכיל בידים, א"א שיأكل הקטן דבר איסור רק דרך התadmונת ובזה אין כאן הייך טبعי.

ודבר זה יוצא מפורש מתוך הסוגי' דעכbara בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב אמרין שם שרצים המאוסים דאסורה תורה חדש הוא

ולא הוציאה עז פרי עושא פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפח"ח, והוסףתי אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעץ הגן שאין טעם העץ שווה לפרי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יוצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שיהי' חלש ומזוקך, ולא יעכב יותר מדי מהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדותיו לצוות לו על מזונו שהוא המחליף את חומרו אינס מקלקים את טבו ומדתו כי"ב, ממאכלות האסורות אפלו אינס מקלקים את טביהם וمتגשימים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתעבים ומתגשימים בولد הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העיריות והנדחה, מוכשר רק מי שניזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכניע את יצרו בעניין האישותCID, ולכן מתנאי גדר העрова הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשוח"ש, "שריך אגן הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בששנים" (פ' פסוק ג') שරיך ובطن שמתקבץ מזון, ואם שומר את נפשו מלהתגעל במאכלות המתוועבות, ואל יחר המזג, אז יהיו בכל סוגה בששונים, שדרשו ח"ל על פתחי נדה, שאם אמורה לו לאשתו, כושונה אדומה ראייתי מיד הוא פורש. כי המעווצר הזה אין לו רק מי ששמר השרר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המונחים את האדם ביותר, ולזה כיוון ר' שמלאי בדורתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכלות לדיני עрова. ואומר כשם שיציריתן קדמה לצירת אדים והוא טעם להכחיש ולזכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לכך את חומרו כדי לגדרו בעיריות ולהוליד כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל תורה הקודש, ומה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן ב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי במצוונה תחליה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו ח"ל לגדור ולהחמיר בהני תרתי איסורי המאכל ואיסורי אישות יותר מר משאר מקצועות שבתורה עד שנעשה הלכות מאכלות אסורות להלכתא גבירתא בשרשים וענפים וענפי ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה ונטשטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרוא ומה הוא שדרשו והוסיףו, ומה הוא גורה וחומרא, והלא יש בו נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרוצה להורות כהלהכה ולא לאבד ממנה של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבודה בחיבוריה, לעמוד על רשי הדברים ולהגבילים כל א"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרא, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"ד דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסתכתא עד כליה, ואצין כאן רק אייזה כללים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי ח"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רוחות בישראל דأكلיה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוגם המאכל, או הכרו בסיב עד שగרנו אינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכזית מכדי"פ, בכל אלו אין לoka וחוץ מחייב שיעור גם איסור תורה ליכא, ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל הלב רק דברי סופרים קרי

פתחה

מסתייע שיכשל בה הצדיק וקושי התוס' מכל הני עובדות אין להם התחלה כלל לפि פירש"^י, עין בחודשו שם ותורה צמאונך, ורק ש"י בזה לשיטתי" דהכא איזל דאכילת איסור לעתים וחוקים אין בו מושם גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא יעבור אמיירא דרמחנה אוף' בשוגג דבר הצריך כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודז"ק.

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפורט אוכל גה"ג של טומאה מכולם, דעתן טומאה הלא אגבנן^ט, ומשום גיד נמי ליכא, דזוקא מי شبשרה מותר אסורה התורה הגיד שלה, אבל לא מי شبשרה אסור, ולפי הצעתו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר הזה, דר"ש דזרוש טעמא דקרא טובר, דחא דאסר' התורה אכילת גה"ג, אעפ' שעץ בעלמא הווא אין בו טעם לחיך משום דמ"מ אاقل הגיד עם הבשר כدرכו דמי פתי ייסיר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו בעץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הויא, משום דבלאי"ה בדילין מני לאכול בכחגיו, אבל בגה"ג דדרכו לאכלו עם הבשר אין כאן חדש שאסרו, אמנם כל זאת בטורה, אבל בטמאה דברשו בלאי"ה איינו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום אין בו טעם, דעת הויא, וניחו דברוכ גה"ג של תורה בפ"ע ודאי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין טמאה שפיר דרשין הכר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודז"ק.

עלפ'י האמור למעלה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הנוו לעдел"ת אשר נתקשו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע ללא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והא דלוקה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרמחנה, אולס קיומ מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי מצוות שנוהgin רקס עסם בשנה, כמו מצה לולב ושופר, וכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דזל המירא דרמחנה, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המזווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הויא מהא שכותב הר"ץ ז"ל בפרק לולב הנגולו ונון הרשב"א והרבא"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מחייב האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנ"ז בהגה, והוא פלא לפי הצעתו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגע אליו הא נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרמחנה, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מרצוינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צורך לפזר רק שליש בממוני, יבטל המצוה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שיקיים המצוה, וגם בלאי"ה יש לתמורה הרבה להילכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך ומה נאמר בכל מאדים, ואם נאמר בכל מאדי' ומה נאמר בכל נאמ' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממונו נאמר בכל מאדי', עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צריכין למסור נפשנו ומאננו, ואם כדעת הר"ץ ז"ל דבכל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ל"ל קרא כלל, ולא עוד דהרי חינן דבהרבה בנ"א

דמאייסו ובדייל אינשי מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אחרה בדייל אינשי מני ולמה לי' דازה רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים ATA דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה דעין דהאכלו בלאו, וכן פירשו דחידוש הויא, דמן הדין הי' להתרין כל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"י בעהחות"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, דפרש"י ז"ל מוכרח מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אינשי מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שנינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו אcolo את הדם, ומה אם דם שנפשו של אדם קצה בהם וכו' וע"ז אר"ח בו עקשי' ריצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצות על אחרות, על שकצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטריך לצות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דהתנא קאי על ריבוי הלאו בדם ובשרצים עי"ש. ואני תהה דאם אכן היה צריך כדי ללקות עלי גם היתרים הן בדם והן בשරצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך ללאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרמחנה, אבל מירא דרמחנה לא באה כדי ללקות, ואם אין צורך בלאו רק כדי ללקות לשtopic קרא מני, ולא יקח אדם מישראל חכם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטריך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יידמן פעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליקא סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת הייתה קושי התוס' על רש"י, אבל דעת רשותי, וכן דעת האי משנה דמכות שבביא החתת"ס ז"ל הויא, דבשביל שיאידמו לעתים וחוקים שייאלך דבר איסור לא היה התורה איסור אם לא כמו שאמר רחਬ"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוןיהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשותי קשה איך רוצה ללמידה דגס נטפל"ג אסור, דהרי משום דרצה הקב"ה לזכות את ישראל נכתבו, תמן הני דה"ה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חדש על חידוש, הלא כל גدول בידינו אין לך בו אלא חידושים, וכן פסקין בסיסי ק"ד והוא מרשב"א ז"ל דआ"ג דשרצים מסוימים בעצם איסורים, אבל תערובות שלהן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוני ריק בהוו"א ריצה לומר דעתם אדרבא מושם דבדיל אינשי מני, אבל רבא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחוי משבית, עי"ש הרاي דלא חש לדרצה לומר בתקלה דשאני שרצים דחידוש הויא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשותי דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי ממשנה דמכות גם נצבה, והתוס' דפליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת פ"א גורמת הפסד ניכר בגין ונפש כמו בסכנותא, היא פלא מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הני קושיות שהקשינו עלי.

ועלפ'י דרבנו אלו תמצוא שרשותי ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהתוס' שם דה"ה צדיקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידידי דבר אכילה מהם דאיון הקב"ה מביא תקלה לצדיקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רשותם בגין האדים לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דאיון לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רשות הניכר בגין והוה ננאן, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע פנוי הצדייקים עי"ש שוגג שום דבר כתוב ז"ל: "האיך יגרום שום שטן לפני הצדייקים עי" שוגג שום דבר עון" עכ"ל, וכן כופל רש"י הדברים בדף הסמוך דשום דבר עון לא

אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא ממה שהביאו האין ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זו"ל האינדרטב"ם שכ', דכל שאנו רצון איןנו חייב בע"ז וה"ה ברוצח, ובהנני כיון דמוחיב למסור נפשו ולא עבור, מה לי אם עבר מחמת אונס נפשות ומה לי מחמת אונס ממונו, ופלא ראייתי עוד כי בדין דעדים שאמרו אונסין היינו בכתבות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מחמת ממון לבין מחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם דאם אין חתימתם יצאה מקומות אחר נאמני לומר מוטעים או מוטעים ההינו, ואינו מחלוקת בין מחמת נפשות למחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם מחלוקת זהה אבל מ"מ הדבר לפלא בעני שבחבورو יד החזקה המשמעו, כלל לא של דבר עניין זה צ"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שמוחיב האדם להשאר הוא וביתו בערום ובחוור כל ולא יציל את אשר לו בעברתו לאו, ועיין בתהוס' כתובות לג' ע"ב ד"ה אלמלל נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלחו לגמו, שהקשו והוא כשהוחציאו את ר"ע אמר וכוי' משמע דבכל נפשך מيري אפיו היו מיסירין את האדם ביסוריין קשין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגחות מהר"י י"ב"ץ כתוב ע"ז, דסריקת בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגנה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"יש. וא"כ עניות תמידית כל ימי שהוא יסוריין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמתו, וכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrensנס את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין זה אלא צער הפסד ממון, אבל איינו דומה לפ"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הנו ורכשו שמתפרנס על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו גנותו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחי' צער של עניות, ואע"פ שחייב זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד'ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילאי אינשי מנ"י לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתרחק וליזון ברגילות ממאלכות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכותב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תה"י דאיתא לומר קדש את עצמק במורור לך ו/or שללא יה"י זול וסוביה בריבוי הכמות וריבוי משאל, וקרוי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעשים את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תומ"מ מתבאותו ומשליך לאיוב, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כריו מתקון מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להכחיש דכל עצימות איסור טבל נצמו ממה שרצה התורה להחזיק את השבט מרשותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בראש העמוד שכתבו וז"ל,, טבל ע"ג דאיינו בשאלת, כיון דאיסורו איינו אלא מחמת תומ"מ לא חמירי מיניהם" עכ"ל) מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של ב"אadam יאשר הטבל בעונש מיתה בי"ש כל או"א יפרש תומ"מ, וכל

חביב עליהם יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציג פכים קטנים ששכח, וכיון דנפשו פשוטא דאין חייב למסור כל ממונו שחביב אכן כופו או עוד יותר לממה יהיו מחייב למסור כל האיל הלה, שוב נזכרתי דלא על הר"ן ודעמי תלונוני, אלא דהלה זה דאין לעבור על הלאו בשביל הצלת ממוני, היא הלה רוחת בישראל, עי"י עירובין דף מ"ה א"ר א"ר ור' וכן תנ"י בבריתא, כותים שצרכו על עירויות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיון ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי ממוני, וכו' ושבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לבכotta ולבת' ובשבת פ' רוחת בישראל אין יצאי על החיל שום דבר מחייב לרה"ר, אלא דהרמ"ג ז"ל בא"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, דלא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמדות בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומוכיח לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לבכotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשירות אש, ואעפ"י שעני חשוב כמה והתורה אמרה וחוי בהם, לא נתיר איסור כיבוי בשביל הצלת ביתו והנו ושביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבטא בעניין, וסותר למה דאמירה תורה בכל מדוך דוקא בע"ז, הרי דהשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאינו ביהרג ועל עבור, ה"ה דאיינו מצווה למסור כל הונו, עד שהי' מושליך התוצאה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קומו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חז"ל מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבטא על האי דינא ד אסור לבכotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיסחה"ת ה"ד כתוב ז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיתין אותו אין מלקין וממיין אלא לעובר מרצינו ובעדים והתראה של' וכו' ומפני השמעה למדו „ההוא" ולא אונס ולא מותעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מן הכל העobar אותה באונס אין חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ו לשאר מצוות האמורות בהרורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכו' עכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתוב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בין הרמב"ם באה דהרבמ"ס ודאי מודה דלא מטעם דלא קיביל אלהות פטור דאל"כ ק"ו שלו פריכה דשאני ע"ז דכל שאנוש בדבר לא עבד כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי" לרמב"ם להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלבד לא הו דברים, וכן אין לפטרו אלא מטעם אונס, דאנן רצון בעין כדי לחיב, וכל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דונדקשתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם לרוץ דכל שאנוש במעשייו לא נהרג עליון, ומה שיש בזה מן התימא ממה שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ו דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מחמת אונס פטור, וא"כ פשיטה לי דה"ה מחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דמוחיב ליתן כל ממונו כדי עבור, הלא נפשו נמי מוחיב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור מטעום דרצון בעין וליכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון עובד אלא מחמת אונס אדמנונו ולמה יהי חייב, שי"ת ריב"ש ז"ל סי שפ"ז מובה במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו

פתחה

המצווה דקדושים תהיה, וכל שאסור לכל מין האנושי הנאהה בחוק הנמוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי אילך מדידתו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חיקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדנו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בין פקעה הנמצאת בבטן הבמה גם מוכרים לאחרים בתורה, דבר עגל רך, דבר המתועב ומואס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתריך אכילת ומיכרת מסוכנת, עפ"פ שפטה ידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש החק"צ ז"ל, ולפי דעתינו דכל זאת יש לאסור מדינא, מפני שמדרגתנו צריכה להיות תמיד גבוהה מדרגת שאר האומות בניmos ובמושר, ולא נמוך מהם.

עוד אביא לך לדוגמא מה דאייתי בכתבבות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם און בניו ובנותיו הקטנים, אבל און אוטם כהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שיש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהחקינו באושא, ודעת הרץ ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשא היא, ולכן אין דבאיין לו אשא פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכותב דהרא"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בזיה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבאיין, אלא שהמל"מ מצא סעד לדברי הרץ בlushון הרמב"ם שכותב "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עיי"ש, ואני אומר אדם כוונת הרמב"ם הי' לחלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הרץ הוול"ל, כך חייב במזונות בניה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודקדק, דהויל"ל כיון חייב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ז עה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו ש"כ ז"ל, ונראה עיין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלא התורה על האשא והוא ברחמיו להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאי' האל ברחמיו לאחר ש הוא מתקנת אשוא, אבל ע"כ לומר דסביר בגיןו, ורק אחר שע הוא מתקנת אשוא, אבל ע"כ מתקנת אשוא, והוא ברחמיו להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאי' הרמב"ז ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טבעי ונימוסי, ואעפ" שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, ע"ס הנמוס הלא אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובנו עמו, דעת שי' משעביד לאדוני האדון נכנס תחתוי בחזיב זה של פרנסת אשוא ובנו, ולהיא כיון הרמב"ם במתוק לשונו לומר, כשם שחייב במזונות אשתו המפורשת בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאינו מפורש בתורה, מפני רק ימוסי בני אדם הנארים, ועל נימוסים ומוסריםقالו אמרו לקמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם ב"ג ולא מקיימים מהן אלא שלשה, עיי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חידוש הוא דחיה להיות מותר לאכול מפני פגון כל נטוף"ג דעתמא, הוא לפלא עייני רק לצדים המאוזים שכל נפש אדם בר דעה גועל בהן לאכלן והיא הנונת לאסרן, אלא דלא צריך לאסרן כמש"כ, דכבר נאסרו מכח חוק הנמוס בעלי שיטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל بما שאמרו נבלה הרואי לגר קרווי נבלה, ושאיינה ראוי' לגר אינה קרווי נבלה, לא שייה' מותרת לאכלה, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דעת בר נש, ולא ניתן להולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפני נבלה הרואי לאדם.

שהפריש למה לא יקיים מצות נתינה לכלה, וממילא די במ"ע לבן לא איצטרך להזהיר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשפט הנבחר, אבל פשוטה דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכלה, וכך ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגיע העניין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב באזה קושי התוס' החמורה קידושין ל"ז ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא איינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלצדה נ"ג ונדחקו כל הראשונים בישוב קושי ז"ו, ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסירה התורה להנות שלצדה נ"ג הוא משום דבלאי"ה בדיל איישי מינין להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקומות כ"ז ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורגי ערלה, אבל אם ע"י שאסירה התורה להנות מערלה ומכ"כ, אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלצדה נ"ג, וממילא יהי דמים לערלה ולחמצ' בפסח לייש ואלitin בהן ולקדש בהן אשר, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי, דעתא שלא נה"י נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי הח מקדש והוא המתקדשת שניים נהנין בערלה זו, דהוא לך בה האשה והיא קבלת דבר השוה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלצדה נ"ג, והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לкусוי ז"ו ודוד"ק.

עוד תדע דבריהם המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מתוועב ממי שעובר על או מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עייני בני אדם הנארים לתوطבה אפילו איינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גдол לילך ערום, בחית השדה, ויתבשו ויתפרעו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העיטה, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷שה מوطב לצאת ערום בקרית חוץות שאין באזה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, עיין בויז"ס סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ ילש הכתנות והמכנסים, ובעני פשטות הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתני ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעל דעה, והעובר עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמורי מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שיב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חייט, ובשר אדםiziaה בשירiacל הכי נאמר, דיאכל בשיר אשא בו איסור תורה עפ"פ שמקוח הנמוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשיר אש אסוד מודח מהיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ז שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעבור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקומות שננתנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוכרים, וכבדרי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב עייני אמות הנארים אסורה לנו بلا חילול ה', מטעם

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות פרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמניין ילפינן דאלענן בתר רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בתר רוב דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם באחינו דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרינו דגם האי שאנו דיננו עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירבת חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עיי"ש. ולכאורה הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכתבנו לעלה, דכיון דהוא מלטאת דלא שכח שיזדמן אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטה, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עיי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואיל בה כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכיןanno להויסף מיא ולהויסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עיי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, אע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להכריע להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, וההתורה גזרה לילך אחריו אע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזה מה דאייתי בשמעתן דך קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דלייספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לא כאר' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הווא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצוח על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים וגבילות (ר' למחות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הרוי הוא אומר רק חזק לבתיו יכול את האדם וכו', ומה אס דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי"ע להשאר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מאי אידי, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר עליו מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתី דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ס, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בהלכה מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מאוס ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הויה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה באלה נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי אע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד, וכן בשיר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין להשיב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המותה מאלי" שונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המועלק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, וככל המועתק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, ושירם שייאמרו עליינו עם טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצא דהא איזלען בסנהדרין בין בממנות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסmock על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמונו, ואם הי' אמתה מוחלט בדי והינו כיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא הינו יכולים להוציא ממון ולגמר את דין הרוץ על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכובין האמת, דין זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני ממנות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נעשה ונתהווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו בסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומיניה דהה בתערובות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובא פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי' בטל, דכיון דחצינו מסנהדרין דהמיוט נהתקף מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלו לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי' בטל ממש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שימושות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתנו שמעלה נביין מה דאמר בגמ' מנא הא מלאה אמרו רבנן דזיל בת"ר, רובה דאייתי קמן כגון ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לו כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגון קטו וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דליל לפוטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היני דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל דסמכין ארובה דליתא קמן, וכותב שם רש"י זיל דע"כ לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרע ממה דמחקל לעיל בין רובה דאייתא לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחרונים לפרש דמעיקרא מאקי כסבר ולבסוף מאוי כסבר, גם מה דמחקל בין אפשר לאפשר קשה לשמעו, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי זהה, ועתה הaire ד' לי אוור חדש בעניין זה, לירד לעומק מחשיבות זו".

והנה הלב אר' זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאייך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רק מדרבנן ומוחלך בין אפשר לא אפשר, להא דרצהليل' מדאורייתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות היפוטא דר"א משחיתה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא יליף מהרג את הנפש, שם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב אר' זיל דבහאי פירכא דר"כ, לא כל הני לפוטות דלעיל רצה לסתור כפרש"י זיל, אלא רק האי יפותא

ニחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser אוכל ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכותב זה בשמעון דר' י ע"א ודו"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאיון אנו דעתן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד' עכטוד'ק הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים כראיך ביאור דלא כור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למימר דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכיר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכותבنا באות הקדום, דכל זמן שלא עמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בחברעה, אם יהי' הרוב לכך כיאן או לכיאן, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציל לדוחות רק ע"י ביטול כי לויל' זאת באמת הוא האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע הינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתה מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הכהירה, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בנסיבות ביניהם, היהת כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת כשרה, והכשרה מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי הי' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרוב הлокין, משום דהאי רוב אינו מצורך מקביעות רבות, ועין בי"ד סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב"ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנוב' זיל' אצלי הוא ברור דלא שייך זהה קבעו, וש להביא ראי, אלה מוסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף ג' ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, וה' העיר הקרויה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר הקרויה, ולא הי' לחיב העיר הקרויה כננד רוב העירות, אלא יביאו כולם ייחד דהינו כל המדינה, וע"כ לומר דהא לא קשי' לי', משום דכל עיר ועיר קבוע. ואנו מסופקים מאייזו עיר הרוץ יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקורובה מכריע לצד הקרויה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפישא, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרויה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קרויה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"י' דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכח'יו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהינו הדעה אנו דינן, והוא ניד' ר'יל' דקבע עשו רך אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמציכים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' ב' לחיביו או לפטריו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאיון הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

קמן ללייטה קמן אלא דכל הני ילפותות דלעיל קמו וגם נצבו ולא נפרק רק אוקימטה דר"א ובפנים בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהביטול חד בתרי הוה ממש כמו בסנהדרין דהמייעוטisman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלת מ"מ לבטול חתיכת אישור בשנים של יותר לכתלה, אסור מה"ת לשותן וכן כמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס י"ה, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שהרי בדורייתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטא הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgor ולא הורתה, וכן מה"ת מחויבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין א羅וב סנהדרין ואין וחושין אדעת המיעוט הוא מדווח, כדי שלא תפריד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך בזה, וא"כ ה"ה לבטול בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקידם נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למוכר להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקרא מלא דבר הכתוב בנבליה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרי כתיב, "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך דראך דיאכלנה בעצמו, וכי האי ואכלה גם אונקרי, ואם תרצה לדקדק יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בגין שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ירושלים, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדי.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עלי', אבל בלח שהאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעם, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפנימ חדות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל התעם הוא משום דאמרין בכוכורות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, ולכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חד בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחות דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס צ"ד בגמ' דחלב תה"י אסורה מכח דס נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלחה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטיל"פ בחמצץ בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מה קושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא איסור חדש, וכן אף החמצ אין חמץ, אבל יוצא מה חמץ, ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקום דאייא לברורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאני דעל הספק לא נהרג, ולא אאריך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאותם כאן אלא מפני שגם בדרךו אלך לפרש דר"כ רק לסתורו לפותא דר"א כאמור, אבל לא מטעמי' דלב ארוי' אלא מטעם אחר כאשר אבא זה בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקדום רובה דאייא קמן דילפין בסנהדרין, היינו דילפין חד בתרי בטל ונחפק האיסור להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמות של המיעוט נתהפק לשקר, מחתמת שהרוב מכריע את המיעוט, אבל במקום דלא שיק לבטול את המיעוט מכל וכל, מאיזה טעם שייה', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטא דאמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כגון קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיilonות מפני שטעותים המה, יתבטלו ברובה דשר קטנים, או מיעוטם מבוטל ברוב הנסיבות שביעולם, ויהי המיעוט מבאן דליתא, זהה א"א כיון דעתם להתרבר בבהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא גידול ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמובן, אלא דנאריך דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם ההמה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרפות, זאת מנ"ל, וניהי דבტ' חניות אמרין בנסיבות הלא נctrיך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאייא קמן דנצמג ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היי פורשות מן החניות לחוץ היי כולל מותרות, משום חד בתרי בטל, ק"ז דאית שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אצל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני ילפותות מקרבות ומרוצח וע"ז דבכלן ע"כ סמכין אצל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דניהי דבדקינו אחר הטרפות אבל מה נעשה בנסיבות שהחיתה שמא היה שם נקה"וו, וע"ז השיב ר"כ שכנות גדול, דאין זה דומה לכל הני ילפותות שלפנינו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סמכין אצל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכורובה דאייא קמן,adam היינו שוחטין את כל הנסיבות שביעולם ובודקין אותן מכל הטרפות הוי כולן שרות, די משום מקום שחיתה דאיון לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגוע בשוחט אחית מהו דהוא יציבי באראעה וגיורא בשמי' שמי', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבודוק, הוא בעצם גרט עי' מעשה השחיטה שלו, והוא כלכך מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הנסיבות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום דאפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלקלק בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל דאפשר לבדוק מצד מציאות הטרפות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחח משום דאיסור לנויל' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זהה יליף שפיר רוב מנוייהו ולא נשוב לחלק בין אפשר שלא אפשר, דכל שגלהת התורה דסמכין אצל דפריש מרובה פריש, מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי הטרפות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, שלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ז ולא צריכין לדוחוק, דהש"ס חוזר ממה דבר מתחילה לחלק בין אייא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמונא לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטעמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטעמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתنا אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רַב יְעֵד

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראוי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממנה חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בצד, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אכלת בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים וכן יישרנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולעמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומצדך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי היה לי להתנה לאבחן בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא ישמיעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאנגדתא ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחווי על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי" רוחוק מהת"ח בדעותיו ובמעשייו כרחוק מזרח ממערב לא הי' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקול, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו מיכפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפת"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכללה הנפש של הב"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שוכן לתukan נפש הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנה בפ"א יהי ביתך בית ועד לחכמים והו מתאבק בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, ממי לא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שייצא יהי שמשפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחייב טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדייעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם יחד כדיוע, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדליךן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתב אמת הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבכל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו מיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרשות"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתק לעשה ולא איתיר הלאו השני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיר ריק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתק לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא מיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דזהו עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה ונראה דאפשר שאינו מודקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בע"ג מדינית שחיטה גרידא לא מירי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מודקדק, אולם לפ"ז הגמ"י מ"ב כוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלאגבי זאת לא מהני עומדים על גבוי דמי'ם אינם ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' ודאי אשא שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' ששותות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיבעד כיוון דאייכא אשא דשותות לכתהלה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים ובארוכה בקדשים וכארוך כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכארוך כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכארוך אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני ריק לדידי' אין לנו מנו מה הקרא דושחת מאומה אלא מקרה דושחת כאש צויתיך, וכארוך ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני' הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרה דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהחא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואליבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אליך אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר"ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פטול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בזה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לatoi' הוא מסום דבגמי' שקידל וטורי אי האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואילו דהכל לאtoi'আיה היזדוש, איך מצי אומר הכל שוחטין בדייעד דא"כ מאן לשוחט לכתהלה, ולכון באמת פירשי ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל. וה"ק "הכל תורה שחיטה נהגת בהן שאם שחוטו אותן הפטולין דמטריבי תה' שחיתתן כשרה" עכ"ל ולכון מקרים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"כ ATI לרובי' איזה שוחט שיש לגמג עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדייעד מושם דקאי אהאי שוחט שמרביבן, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקוק רק את ה'ג' אוקימיות דאייכא לפרש אליביהו הכל גס בדייעד משא"כ הני תורה לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המשקנא דהכל דהא לכתהלה הוא, ונחזי הני אוקימיות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדייעד נוקמי בסכך קצהה וכארוך אפרש בזה לסתמן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במדור ובכלהו אייכא ריבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמובן, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבדק או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרביבן, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעבד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהז' א"ה בסוף הסוגי' דכללו כרביבא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיתא המוזכרת בגמו' ולכון שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומчин ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מוחכם דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתון וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דלא"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומчин ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטון באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שhit בינו בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקט שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחיט עג'ג שאון לו נאמנות משות دقין דמומחה הוא ודאי שחיט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאון לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם בדקתני טעםא על הכל מערכין וכן רשי' זל لكمן על יקלולו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי זל להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' דהוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וצע"ג.

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זרים כי כהנות אוכלות בתרומה וпотירות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראלים ונשים כהנות וטמאים ונתקט עבדים מושם אכן או ג"כ עבד של כהן דוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס' .

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגיגה י"ז ע"ב ד"ה וסמרק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמרק דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחיתות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיוון דידיין דלא עבודה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמית עדין קושי התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמרק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי למייתני נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי התוס' חגיגה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי התוס' חגיגה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דיאתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרביי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא חומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה לחיבב נשים עכ"ב דנסים שחיתות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחיתות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדרכך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבב דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיועטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת ה' זל שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגיגה זהה בהם שכתבו דיאתרא ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונות דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט משום טמא במקדשין או אינו מומחי אבל חשי' זל אפילו לכתלה שחיטון באחרים רואין עכ"ל בכתלה עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו משום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלתי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זצ"ל ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' لكمן ד"ה דליך קמן עניין בפלתי זל מה שכתב זה,

אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויתמאנה טומאה דאוריתא, וזה נכון.

ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאזר או סכין קצחה קאי דלא מסתבר כלל לומר בsburgן ארוכה אין יכול ליאזר, ולכן בטמא בחולין שוחט בסכין ארוכה אין צריך שאלת כל דתלין אלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפילו בסכין ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא אסור תורה ואם שחת בsburgן אפילו בקצרה סגי בברוי וצריך הברוי אפילו בסכין ארוכה כאשר באבר, אלא דבליטה קמן לצריך אחרים רואין אפשר דלא צריך רק בשחט בסכין קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמיירי בבמה דהוה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים דעתו באלו בסכין ארוכה חישין לשם נגע וצריך ברי' דוקא משום דעתו באלו חז"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע עבר אדרבי חז"ל שאמרו לאוור הנר ר"ל משום דברי חז"ל שאמרו לא יקרה לאוור הנר ר"ל משום דברי אדרבי חכמיםaira ע"ז וכן עיין לממן דר' ה' מה שכתבת בענין זה ברשי' ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין ורישא בסכין ארוכה וסיפה בקצרה ובברוי לי' ובלייטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מיריע דלמה לא ישחוט אפילו בסכין קצחה דהאlica שום אסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר אבל בסכין קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דבלמא משתalli דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתalli כדעליל וחוץ מהה להלן שחיותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר שר וראוי לאכלו בימי טומאותיו ושאני בקדשים דניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין ראי' לאכילה דבאת שירפה היא ולא קאמר דזדוקא דברי לי' שלא נגעתי שחיותו כשרה וראוי לאכילה משא"כ בחולין דב' כוב' ראי' לאכילה ודז"ק.

ע"ש ואם שחת וראוי ברוי לי' שלא נגעתי, הקשה בגלוי הש"ס למה לי ברוי לי' כיון דזעורה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דלייטה קמן לצריך אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיתם לכאן, ולפענ"ד נראה לישיב דזדוק הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דאיכא לבורוי, מבירין אלא קשי' לי' דלסני גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי נגע הרוי דלא הוה רמיה עדתני להזhor ואיז קרוב לוודאי שנגע ולכן צריך ברוי דוקא ולא סגי בשמא אבל בלייטה קמן דלשטייל' שפיר נתקשה לתוס' כיון דלייטה קמן אפשר דה' נזהר מלייג' ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרים לתרץ דרוב פעמים אין יכול לאחר מליגע ר"ל אפי' היה ג"כ שכיח יותר ליגע ודז"ק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, ראי' מוקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מדויק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דהתם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מדויק אלא הכוונה דהא טמאים דתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחייבן כשרה בדיעבד וכיון שמיירι בכל טמאים מדויק היטב לשון דיעבד, ומיוישב בזה ג"כ קושי' התוס' אהכל' א"י דלעיל אלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחה כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנה שם טמאים ודז"ק.

לו דעת ובודאי אין חושש אלף� עור ולא עדיף מכותי ולכון שפיר אמרין דעדין האי לשון לכתלה שמורה קלקל בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שמסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפי' ברוב טבחיו עכו"ם ה' בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקך בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דתקני טעמא פ' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום ווסף את הארבעים עכ' התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דיעבד דאיכא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל התם דקושי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתלה ולא שארם רשאי דיעבד כמו שמקשה הכא על מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מותפיסין בגמי דהכא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילו דיל' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ רושי ז"ל מתרץ הכל דמשום ווסף את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל מהה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש'י ז"ל, הכא בתירוץ הגמ' דתנתם דתקני טעמא דתרכתן דהנתם רצה לתרץ ממשקנא דהכא דאיכא הכל דיעבד מילא לא צריך לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל הוצרך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דאיכא הכל דיעבד تو ליל' האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודז"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתלה ולא חיישין טמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טהרת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אין אלא מדרבן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"ל כאן וכמו שמבוואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה' להקל כמו שפסק הרמב"ס ז"ל ריש פט"ז מבות הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בלייטה קמן גם בחולין שנעשה על טהרת הקודש צריך אחרים רואין אותו מושום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאון ז"ל גמי' רמב"ס הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע ה' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' אין שוחט לכתלה כיון דסביר פעמים נגע וצריך לומר דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפילו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזדוקא בפירות דשייך בה טרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דגס ביה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מאילימרא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואי דמותר לאכלו ביל' שאלתו זה ליתא לפי דברי הראי"י, וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליהר מליגע וצריך באמת ברוי לי' או אחרים רואין, ואי דהא גופא קמ"ל דבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלמא לימיירא, אלא ע"כ דאיין זה תירוץ דמה עניין זה לשחיטה ולא שייך למס' זו.

שוב נתישבותי לקיים דברי הראי' דניהו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא טרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשאר זה לטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי נמי טמאים ספק טרומה נגעה בה ואיך נתיר

טופח עלי' וכל זמן הפירוכס דהוה כח' לפי סברת התוס' ודאי לא מהני הבהיר, וגם לפיד רצינו זה מি�ושב מה שלא העמידו קושיותם על חולין שנעשו על טוהרתו הקודש דשם איכא הקשר דם חולין שהיא אדרורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק'.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נישאר פסולים תנא נמי טמא במקודשים וכותב המהרשות'א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כהלוות א"י דנשים לא ישחו לכתהלה ונקט.htm התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מכתהלה אדי'ב אלא ודאי כהלוות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא'ם הכא עיקר דכלוא פרkon בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ'ך דהא"י לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומר宾ן בי' כל הני פסולים דפ' כה'פ' ובלבב שלא יהי' טמאים אבל אם הם טמאים לא ישחו ולא שחו בסיכון ארוכה ואמר בר' לי שלא נגעתי שחיתתו כשרה והוא דמוקי בחשונטה'ק הוא משום דאי'ל לפי האב'א דהתם עיקר, דבלא'ה הר' כתבנו ל�מן בתוס' דה' חשונטה'ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צרכין למימר דמבייא סיכון ארוכה שלא יען וסביר חשונטה'ק בקדשים דמי' לא מצין למימר דהכל שוחטין אפי'ו בא סיכון ארוכה משום דס'ל חשונטה'ק לאו בקדשים דמי' עי'יש' ומעתה אמר אמי' דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטין לרבות זומם וא"כ קשי' לו' תרתי מתניתן ליל' וצ'ל' כהלוות א"י בנשים לכתהלה לא אפי'ו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא' דלא מצין לרבי' נשים גם בשחיתתן כשרה דהאי' שחיתתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלישנא דשחיתתן הכי' משמע, ואני טמאים דמצוי קאי' אוכלן דזרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצימות אלא סיבה מקרית והוא כמו' מומחין או מוחזקן דמוקמי'ן לקמן רישא במוחמי'ן או מוחזקן וסיפא בא' שחת', לפניו או לא ידיעין אי' מומחאה הוה כמו' כן מצין לאוקמי' רישא בטהורים וסיפה בטמאים והכי' קתני הכל שוחטין כשהן טמאים טהורים אבל לא כשהן טמאים ובדי'ב שוחטו כשהן טמאים שחיתתן כשרה, אבל רישא באנשיס וסיפה בנשים א"א לאוקמי' משום לשנה דשחיתתן, ולכן' נשנה משנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמש'כ' המהרשות'א ז"ל זודוק.

דף ג' ע"א רשי' דה' ואפי'ו כותני מוסרין לו' בהמה לכתהלה לשוחט דמצואה שהחיזקו בה היא וכי' עכ'ל וכותב הראי' ז"ל לצריך להא ע"ג' שעומד על גביו הוא משום דאי' לאו דהחיזקו במצאות שחיתה הול' כמו' מומר להכuis דלאו בר' זיבחה כמו' של' התוס' לקמן דף ד' ע"ב דה' אלא מומר, ותמהני' איך מדמה מומר להכuis לכוטוי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מוחזק בה כלל, ועוד דאי' הוה דינו להכuis א"כ מה אהני' לו' בה שמחזיק במצאות שחיתה הא סכ'ס' אינו מחזיק בכמה מצות אחרות והוא מומר להכuis לשאר עבירות וקיי'ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו בעכו'ם כמש'כ' התוס' הנ"ל וכן פסק המחבר בס' א' סע' ה', ובר' מן דין געלמו ממנה דברי' רשי' עצמו ג' ע"ב דה' חז' מחשו'ק' שכטב שם בסוף ז"ל: אבל להכuis אפי'ו נמצאת סכ'ינו יפה לא דמועד לנבל בידים עכ'ל מזה מוכח דס'ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זיבחה דאל'כ לא' ה' לו' לכטוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאי'ו בר זיבחה, ובאמת הביא הרמ"א בשם ב"י שהכריח מלשון הרא'ש דמי' שאינו חשש בשחיטה ואוכל נבלות

רש'י' דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, אלא דלא פירוש'י' ז"ל כן במתני' על שמא יקללו דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקללו וכי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חז' אדי'ב קאי' דשמא האכל שוחטין קאי' וכדמתץ לקמן דף י"ב ע"ב דאפלו באחרים רואים אותם אין מוסרין להם לכתהלה אבל כאן אמר בפירוש אפלו דיעבד נמי לא הזרך רשי' ז"ל לתוך לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חם ציין ז"ל דבריו על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סגי' לי' לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק'.

תוס' דה' ובמקדשין לא ישחו שמא יען בשר, ע"ג' אמרין ל�מן מפרכשת היה' חי' וכי' מה שלא הקדים קושיותם על חשונטה'ק ולא עוד אלא דגס תירוצם שמא יען אחר הפירוכס לא מספיק על חולין דא'כ מה מהני' סיכון ארוכה, נראה לפענ'ך' דלכא' יש לתרצ' קושי' התוס' דחשש שמא יען בסימנים שכ' דרך להזכיר ידו על החתק לראותם נחתו כראוי' וסימנים הנה מנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפלו מען דל'ל' הא דר'ל' שמש דשחט הקנה ואח'כ' ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודעה ועכ'פ' בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנחא בדיקול' עין בו'ז סי' כ"ז, וועין מה שכתבתי בזה בסוגי' דהנתם ודוק'ו) וכן הראה כנ'ל' דאית' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' כנ'ל' דאי' מותלמי' שבספר יעבד' על מס' חולין באמת מתרץ קושי' התוס' כן, ואולם לפ' מה שכתבו התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמי'רי' שהעבירה בנهر ועדין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ'ל' דאי' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' הקשר של במאה דלקמן בעור ורוטב דף קכ'ז ע"ב פליגו בה אי' בהמה נעשית יד לאבר ואפלו למ' דגעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי' מקשו למה לי' סיכון ארוכה כיוון דמפרכשת דהא אפשר לומר דחושין שמא יען בסימנים שהמה ארבעים המודולדלים ואי' משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא'כ' בקדשים לצריך לומר שהעבירה בנهر הר' ליכא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קsha הר' מפרכשת חי', ומישב בזה גם קושי' האחرونינ' דלפי תירוץ התוס' שמא יען אחר הפירוכס מה מקשה'ai טמא דאי'מי' במא'י' דוקשי' הגמ' קאי' על חולין דאי'ה הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יען אחר הפירוכס וכן מיושבים שאר דקדוקים וגם קושי' התוס' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנם בעיקר קושיותם הרובה לתמונה הל'א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דמפרכשת מטמאת אוכlein הלא הא דמפרכשת היא חי' לא ידיעין אלא מאותו המשנה דור ורוטב כמש'כ' התוס' בעצם ל�מן דף ל' ע"א והנתן עי'יש' וקושי' זו באמת צריכה נגר ובר נגר דיפרקי'ני, ולול' דברי' לעיל הזכיר אמור דוקשי' ז' ושני תירוצים שתירוצו משלובים הם בשני טעמי' שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעין הקשר אי' חיבת הקודש מכشرת או שהעבירה בנهر, ונאמר דהנתם' כאן סברו כדעת הרמב"ס ז"ל דחיבת הקודש אינה מכشرת אלא מדרבן ולהי' מה שהוכח'h הל'א בהעור והרוטב הא דמפרכשת מטמאת טומאת אוכlein נמי' רק מדרבן דמה'ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ'ז' הי' סברת התוס' דהרבנן לא מסתבר למר וכיוון דהטומאה עצמה מדרבן צריכין עכ'פ' הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע'ז' תירוצו דחיישין שמא יען אחר הפירוכס אבל בא' שכתבו דמטמאה טו'א כמשנה דור ורוטב סובבים דביריהם למוש'כ' בדה'ק' דמי'רי' שהעבירה בנهر הקשר תורה, ונחיא לפ'ז' ג' למה להעמיד במציאות שהעבירה בנهر כיוון דאי'ה הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגות', אבל לפ' האמור יჩאה כדי' שלא נצרכ' לומר דחשש הוא שיע' אחר הפירוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירוכס בלבד'ה אין לומר שהעבירה בנهر ועדין משקה

הרי דלפירים"י ז"ל צריכין לדחוק דהאי שמא יקלקל מרבה דין באחרים רואין אותו ע"פ שבבאו או מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפי אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דחוק אם הינו מפרשים דחוק מחשוך"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקלקל וזה ה'י ממש דין של רבא, וכן לתרץ זאת כתוב רש"י ז"ל, "דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דעתה דהיא יותר מרווח לפריש האי חוץ מחשוך"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיתון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד ע"ג לצרכין לסביר הדחוק בתיבות שמא יקלקל לשם שימוש באחרים רואין אותם אשר לא מיירי מזה השטא, ותמהני על הראי" שהריגש בדברי רש"י אלו ולא נחתית לדבר פשוט זהה, ודוד"ק.

תנוס' ד"ה המניח קתני דיעבד לאו לשינוי אלבאה דברי קאתי וכוי' אי נמי כל זמן שיכול לתקון ע"י חותך צית בשר ונוטן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהקה لكمן בראש"ש דהיכי דבديיעבד מותר בלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שהי' חותך צית בשר כיון דבديיעבד בלאי"ה שרי, ואין לומר וכיון דצורך תיקון לא מקרי לכתלה ממש"כ הראי"ז ליקמן לנין צרך עומד על גביו דוקא שהיה מותר לכתלה בלי תיקון, זה איןנו דעין لكمן בראש"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאין לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד כשר דאיתיך אמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא הוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך קאמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביזוא ונכנס לא יהא גם ביזוא ונכנס מצי שחיט על סמק שיתן לו בזיתبشر, ובראי"י אילא עירובם דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבינה אמר הכי קתני הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי אכן סובר רבינה להקל בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלעין מומחין לא סמכינו ארוב אפילו בדייעבד ולענין מומחין אפילו לכתלה ובאיתא קמן אין צרך לשאלו ובלי"ב מהף סברתו דלעילופי אפי' בדייעבד חיישנן ובמומחין אפי' איתא קמן א"צ לבדו ולא ראייתי מי שירגש בה.

ונלפען' ד' דהנה כאן נגד הרוב דמווחין ומומחין אכן חזות אשיסור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש ליקמן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמוך מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתם רוב או משום דהוה רובה או משום דאיינו מומחה ומוחזק נמי מצ' שחת שפיר, והנה רובה דרובא הוה כודאי ולא מגערע לי' אפילו אלף חזות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דיעבדין בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגרע לי' החזקה ומctrפה למייעוט להשותתו ספק ואסור אף בדייעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמווחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמווחקים הוה רובה דרובא ומילא משתנה הדין ע"י האי מעליותא וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיוון דמווחקין הוה רובה לא צרך שאלה כלל דהאי חזות איסור איינו יכול לגרען רובה דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדייעבד לא מהני משום דסמוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינה סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החלוק איינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובה דרובא וזה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דאית להו רוב מצוין אש"מ דוקא בדייעבד אבל

בלא תיאבו ע"פ שאינו עושה להכעיס דינו כמוור להכעיס, ועיין בב"י שהרץ ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפי שיטתה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חושש בה הוה כמושר להכעיס דהה כל טעםו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צריך לכון להכעיס את קונו אלא כיוון דלא אשכח כל במצבו זו הוי כמושר להכעיס א"כ אף בשאר עבריה כן דמ"ש וא"כ לכוא' צריך לה辨 פפי שיטה זו מהי היא כותי בר זביחה, אלא כמה דברים שבע"פ שאינו חושש מכך שאין לו תורה מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חושש עליהם וכך לפ"ע שבע"פ אינו בכלל להכעיס אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי" שופרכים.

ומה שנלפען' בכוונת רש"י ז"ל היא דהנה הא עומד ע"ג דנקט אבי גבי כותי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה דשם מيري בשחיתת חשוך"ק דמוועדין הון לקקל וכן הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע שיחטו כהונג אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי קאתין עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שהיא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמק דהה לרבא ביוצא ונכנס ספר דמי זהה דלא מהני בחשי"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושהיט שפיר ומיליא מדרבנא נשמע לאיי דלכן צרך עומד על גבי כדי שהיא מירתת דהה לא פלייגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עומד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת כאשר הביא ראייתו ממתני' דאן השומר צריך להיות ישב ומשמר והתס ודאי לא הוי טעמא אלא משום דמירתת, זה ברור, עיין תוס' ליקמן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיון שכן הוא עי"ג לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהוכותי יחשوب שהוא מומחה ממילא ספר מירתת ושהיט כהונג ע"פ שבאמת העיג' אינו מומחהಲכו שנייה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין דאחרים משמע שוחטים כי מהם המדובר במתני', אבל עיג' הינו סתם אדם אלא שהוכותי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

והשתא דאיתית להכא דהאי ע"ג אינו מומחה באמות א"כיפה כתוב רש"י דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דלא"כ איך סמכינו דשחיטה שפיר אם איינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד ליקמן מזה.

ומה דלא פירש"י דASHMEUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד ליקמן דלא מוקי כאבי ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל משום דאי אין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשוך"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימטה דרב"ע ובשאר אוקימטות דלקמן, ונראה לפען"ד משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה אבל בדייעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נקשר שחייבתו כיוון דקתני דשמא יקללו את שחייבתו דהה דחו"ק לא שיחטו לכתלה אבל בדייעבד א"כ דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצינו לפרש דחו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר לכט לכתלה לשחות אפילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייבתו דמוועדים הם קלקל כשית רשי"ז לבהא מירמא דרבא ליקמן יב' ע"ב אבל בדייעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהיא עומד על גבי הוא באמות מומחה וראיה השחייבת, ומיליא הוה ידען דאם שיחטו בין לבין עצמן שחייבתו אסורה דהוה ק"י מהאי דינא דאין מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מירוחין הרבה בפירוש זה לפי שיטות רש"י ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסקין

עליו למה לא מוקי הרישה במומר והסיפה בכוויי כנ"ל ע"ז משנה דע"כ לית לי' הא דרבא דסמכין אמור לאוטו דבר דלא שבך התירה וס"ל דכינוי דעתם בי' מהTierא דמי' לי' ולכן מוקי הרישה בכוטוי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש בי' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דומור לד"א הוות מומר לה' אלא לרבעא קשי' למה לא מוקי רישה במומר כשמעת' וסיפה בכוטוי ולא נצטרך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישה במומר וסיפה בכוטוי.

אמנם لكمן נайд מהז כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס "ול כי באורנו ועשה אזיך כאפרכס לשמעו עמוק עני הלה" - דתנה כבר ביארתי בפתחה ולאחר מכן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סיכון ממשום דמיירא דלא טרח הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בדיקת הרישה אבישירה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בדיקה זו צריך יראת שמים לבדוק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכינו לחכם ממשום בימי אמראי בתראי נתחש חומרא זו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היה בדיקה וזה אלא חומרא לכתחה וכן אמר ר"י להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל הרמב"ס פסק דזהו ממשום לתא לאיסורא ובחנים נתחשו האחرونים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו במומר בודק סכין ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה שחוּש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמтиינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצי רבא לאוקמי רק הסיפה דהכל שוחטין כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחורי זה אינה דקתו ושותיפון כשרה והוא ע"י שבודק דלא קטני ושותיפון כשרה אבל הרישה דהרי בדיעבד קשר בלא שום בדיקה - ולשון ושותיפון כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' כטוו"ז - וע"ז בראי' שהביא כמה ראיות לסברת הטוו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא או לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישה במומר ומפרש שוחיטון כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

ונהנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא איל' רביינה לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד ר' מרשיא ממשך דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אל' אבישירה ואטופרא אמרי אתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אין פסיקין להלcta דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמרוי בתראי ודכלוא חלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותיחו וא"כ ר"א משמי' דנפשי' אמר האי דינא לצריך בדיקת הריגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכasher ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת' דהרי הוא רק לכתחה בעי' בדיקת סכין למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר"א שהוא אמר לצריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מהני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטון כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר"א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבריט' כוות' ודלא קר' ען ואיך נאמר דאבי' קר' ען דמסקין בתיבותא אלא אבוי' כרבא רישה בכוטוי וסיפה במומר ולאוונו דבר כנ"ל.

וזה דלא תקisha לך איך מוקמינן מתני' כרבא במומר לאוטו

לכתחלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקין להלכה בש"ע ריש ה' שחיטה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה כollow א"כ לכתחלה נמי לא נצטרך בדיקה ואי ס"ל דזהה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דאייכא חזקה המתנגדת, ונראה מהה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעומן האי רוב פשוט מצינו אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לשלק החזקה ואין זה דומה לשאר מעשה סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אדייעבד לאחר שנעשה מעשה להזכיר הנחתט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחת ואפשר לבסר הרוב מבוריון, ועיין עוד لكمן מזה ודוק'.

גמר' אבי לא אמר קר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא רבא מ"ט לא אמר כשמעתיה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותוי וחדא לאtoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פrisk דקמייחא איבעי לי לאוקמי כשמעת' - ומוי לא ירגיש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי' מא"ט לא אמר קר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקמאր, רבא לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידיך מותני' בכוטוי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חדא בכוטוי וחדא במומר הרוי דמשנה ראשונה מוקי בכוטוי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רב אשי משמי' דפשיה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמי' דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkill וטרוי' ז' הווא סוד גודל ר"ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכה גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטוי שמעין א') דכותים גרי אמתה הון והוא בר זביחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גבוי ולא סמכין אותה צית בשר אה"כ דלמא משתיל, ג') דבוחות צית בשר סמכינו עלייה וכרשב"ג لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת"ק דבעי כתיבא ואחיזק וא"כ איכא רבותא הון ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטון כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמカリע להקל בפלוגתא דת"ק ורשב"ג דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איכא רבותא דסמכין אמור בשחיטה עצמה ממשום דלא שבך התירה ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סיכון ממשום דמיירח לא טרח ובדיעבד בודק סכינו אחריו והמשנה שנייה דלא כתני בה שוחיטון כשרה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע דכותים גרי אמתה הון ובר זביחה עד שבעומד על גבוי שוחטין לכתחה אבל הא דבוחות צית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת"ק דרשב"ג לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו אפי' לכתחה דלא שבך התירה ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סיכון לא נרמז' כלל אבל בלא"ה הלא דין זה הבני על הסברא דמיירח לא טרח ונוכל להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי בבדיקה סיכון ומילא בדלא בדקנו לו הסcin' ושחט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי לכתחה ונוה לי דיעבד כיון דהסבירא נוונת דמיירח לא טרח - ועתה נזהה אן אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטוי וחדא במומר פשיטה דנוקי הריאונה במומר והשני' בכוטוי ולא להיפך כי אם הריאונה בכוטוי צריכין להקל כרשב"ג לסמוך אחיזק בדלא כתיבא משא"כ אם השני' בכוטוי לא נカリע להקל דלא כת"ק וא"כ מהיכי תיתי נוקי הריאונה בכוטוי וכן פריך תחלה על אבוי' למה לא אמר קר' אשי ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידיך משנה דמצי' מוקי במומר מ"מ הקושי' חזקה גם

ונדריך בדיקה מסוימת דלגביה אמרינן חזקה שלא למד ואם נתנו לו בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנחתת דכיוון דברך דנו על השוחט והנחותו בספק מומחה חזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפילו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק'ק כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמר ברוי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום דהוא מומחה ויודע דאם נתעלף שוחיתתו פסולת מה לא יתנו לו לבתיחה לשוחות וגם בדיעבד מהה לשאלו וביתיא קמן למה תפSEL החשיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שארינו מתוקן וכי"י אם הוא קילקל תשחיטה ע"י עילוף זודאי יגיד למי ישנתן לו לשוחות כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאללה זו ומה זודאי הי' מגיד לנו בלא שאלה והוא תמורה בעניין מואוד לא ראוי מי שנטעור באזה וצע"ג.

תוס' ד"ה דלייאן קמן דלביקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רשותא דאפיילו איתא קמן ולא ידע סגי באחרים רואים אותם סגי גס בידע דלא גמיר ואיך נאמר דתחנהן איתא לאשמעין דבר פשוט כזה, וכוונת הגמ' דבליטתא קמן צרך אחרים רואים אותם ולא סגי בל"ה ולא נאמר דבליטתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיתה, וראיתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתירץ קושי התוס' נ"ל ונחenti שכונתי לדעת הגאון בעל ת"ש אלומ רראי' המליך בעד קושי התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מدلא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע זודקה בדיעבד שי באחרים רואים אותם אבל לכתיחה אין ליתן לא גמיר אפיילו באחרים רואים אותם וכductה הריבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנתי מה העיל בזה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפרשנת דר"ל דלקמן כיון דיוטר יש לדחות האי דינה דרבינו ברוך ונאמר דברם שרי ליתן לאו גמיר גם לכתיחה וצע"ג וגם מן הריטב"א ז"ל ונראה דפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דהקשה לעיל על הא אמר לעיל בליטתא קמן דנסיליל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפא מבררי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה רק' מ"ה הרבהות הוא להיפך דבליטתא קמן לא סמכין אסתמא אויר ולא נגע אלא חישין דעתו וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועין מה שכתבתי לעיל בתוס' ד"ה שמא קילקלו וצע"ג זודוק.

תוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתיחה אבל אין לפреш בדיעבד הוא דהוא שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה הפרש הגאנונים ז"ל בהאי שמעתתא CID ד' הטובה עלי.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דהנץ אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפיילו לכתיחה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדק' כל, וכותבו התוס' דאין לפреш זודקה בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה מושם דקשי להו וכולן הא גם לדידהו וכולן קשי' ר"ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטען הכל מומחיין ע"פ שאינם מוחזקי ושותתן כשרה היינו אינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתי מאי על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מدلא הביא הטור שיטת התוס' דגס הס סוברים דlatent להביך זריך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתיחה היינו על סמק' שיבדקנו כductה הגאנונים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו „אבל אין לפреш בדיעבד היא דהוא

דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנחנדש בדורות האחרנים כי כן דרך של חז"ל כמו שסמכו הרבה דין דרבנן אקרה בדרך אסמכתה בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להספיק דיניהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקו זריך להודות להזאת וכן ראייתו מובא בשם הגרא"ז ז"ל שכתב הא דמצינו בגמ' חסורי מחסירה והכי קתני וכדומה מן הדחוקים הרחוקים מן הפשט הוא כדי להעמיד דיניהם דרך אסמכתה במשנה - כי לולי זאת איך יטלה על הדעת כי התanja דלא הזכיר כלל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אבאר דבר זה במשנה דחשוחט במיל קצר - יתכוון להשמעין לנו דין מומר דלא שvik התירא וגם דין בדיקת סכך שהמומר מיטרח לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושוחיטון כשרה ועיין בריש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכותבת שם זודוק' היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכוי' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישיב עפ"י מה שכתב הפ"ז ז"ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל בברורות כ' דרובא דתלוי' במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה שוחיטה מומחה הוא תליא במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' ידועה סברת הרשב"א בטעה דרובא דתלוי' במעשה דלא הזהה רוב מוציין אצל דוחה סברת התוס' ורא"ש מושם דחזקה שלא נעשה מעשה וידוע ג"כ סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל שלא שיך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובא דעלמא שעין עליו לא שיך חזקה דהא ידוען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שיך לאוקמי חזקה ולומר דניינו דaicא דיצאו מחזקה זו אבל הא נידוע לא יצא מחזקתו וסבירא זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמנין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למיר דאוקומו הוא אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא תרגנגולת שוחטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדיון עליו והnidion הוא רק על הנחתת זהה גם רבינה מודה דאמירינו אחד מן הרוב שחת דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד נ"ל זודוק' היטב.

ובזה נ"ל לישיב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א דlatent להרבה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיילו הוא לפניו א"צ לבדוקו והוא חמוה דכיוון דהוא לפניו הרי זה ממש לכתיחה, יותר תמהה שהבי' כתוב לדעת בעל העיטור אין ליתן על סמק' שיבדקנו כמו דשרי לדעת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות היפות כזו דהא לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר דאפיילו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמק' שיבדקנו ולבעל העיטור דקיל הבדיקה בדיעבד אפיילו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמק' שיבדקנו, אבל לפי האמור לעילה יש לישיב הכל ע"ג דהנני סברת בעל העיטור הוא נ"ל דאם דניין על הנחתת ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחיין דהוא רוב גמור אלא דהו בסבירא או בחוד דרגא לעילה דאפיילו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנחתת לא איכפת לו מה שהוא לפניו, והוא כעין סברת הריב"ר ז"ל גבי אישתמודענא דהאי אחווה דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסול מצד דלא הזהה רק גiley מלתא בעלמא דעדין לא דניין עלי, וא"כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דין דניין עלי אלא על הנחתת ועל הנחתת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותנין לאחד לשוחט הרוי תסובב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא

וחכל מומחה שוחטין אע"פ שאינם מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל הקשה ע"י דינהו דהאי אוקימטה דרבينا אידחי שפיר אבל עדין יכול לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכתב בראש"ש רביבנה במומחין ר"ל לאפקי אכן דלא מוקי כלל לעוני דינה דמומחין אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתב בעמיו"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהగאנום רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כל מוחזקין ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים והרא"ש דהינו מוקשיתן על הגאנום משמע דלא כסברת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא הי' קשה קושי הראי'ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בליך בדיקה בליהא קמן דהא שחיתתן כשרה ע"ז תיקון משמע, ותמהני על הגאון ז"ל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מותס' גופא שכתבו "דאין לפרש דידייעב הוא דשחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דקשי' להו וכולן" הרי גט התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתן כשרה בליך תיקון דודאי כך היא הכוונה במא שכתבו דאין לפרש דאי'ן למור דרצונם לפרש שחיתתן כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי'ן לא הזוכר כלל במשנה דין דרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכינו ארוב וממש כרביבנה ובמה פליינ, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתן כשרה בליך בדיקה באיתא קמן וא"כ הווה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעירא ליתא דודאי האי דיליה קמן היא התיקון אשר על ידו יצאנו מידי חיוב בדיקה דכיוון דיליה קמן לא מטרפין מה שחתוט וממכין ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר לאפילו באיתא קמן לא צריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני' קשה לשפר בכחג"ו, והן אמת כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדין עצמו אין צורך בכתהלה צריך בדיקה והבעל באיתא קמן לא צריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סבור כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לשפר כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמייר' ב"י ברישא וכיוון דמייר' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתן על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני' לא קשי' משום דכיוון דמצריך בדיקה הרי נעשה מומחה ושפיר קאמו ר' קשא מומחן רק שנחזקו אח"כ שהם מומחים כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון "ושחיתתן" אלא דאי'ן כוונת הטו"ז אז באמת קשה עליו גם מתוס' נ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחים ושחיתתן כשרה בגין מומחין אבל לא דרביבנה גופא האי וכל קאי גם איני מומחין ובלא בדיקה כמו שmediקינן מלשון ושחיתתן הינו אותו מומחין כמו כן מצינו לדיק לשון וכולן דקאי ג"כ אהני דלעיל וכן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא قضית הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי

שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מוחני בהכי משום דקשי' להו וכולן" והוא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דקשי' להו הכל דמשמע بلا תיקו ולדיודה צריך לתקו של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מציא שחית על סמך שיבדקנו. ומתחז חומר הנושא עלה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתבו דהוה מציא לאוקמי מתני' בהכי נ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פלייגי אתרתי לישנא דרביבנה ובשניותם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כל מוחזקין ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאמרו כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים וליתא קמן נ"ל ולכון ע"כ צריכין לפרש דכוונת הש"ס במא שאמרו דפליינ ארביבנה וסביר רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין הינו אפילו לכתהלה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק גם אידיך לישנא דרביבנה פליינ וס"ל לעלופי לא חיישין שב לא צריכין למיימר דס"ל במומחין ומוחזקין דאפילו לכתהלה לא צריך בדיקו אלא בשניותים רק בדיעבד סמכיין ארוב ומ"מ לא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מיידי כיוון דלכתהלה צריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום הא צד דפליינ הני אמוראי רק אלישני קמא ורק אלישני קמא ר' רצוי במוחזקין ס"ל כרביבנה ואז ואדי צריך לומר דמומחין ומוחזקין אבל במוחזקין דל"ל לרבות כשרה קאי אידי'ק לישנא לא צריך אפילו לכתהלה אבל לפ"י מה דמסיק דפליינ אתרתי לישנא לא צריכין לממד דמקילין אף כתהלה רק מכריעין לבני תרתי, זה הוא מה שנלפענ"ד לישוב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפילו לכתהלה לא צריך מומחים והנה הראש יוסף ז"ל כתוב דදעתה התוס' קשה לשינה גטמי' דבמומחין קאמו רוב מצוין אצל שחיטה מומחה ובמוחזקין קאמו לעלופי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל אבל במומחין ליכא רק ר' רוב, וכזוב צ"ל לדעתה התוס' דלעלופי לא חיישין אפילו ברגיל להתעלף כדעתה ה"ב" אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא הтир רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתהלה לא חיישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל כי לא לישנא ד"ס מודדק היטב דלבגי מוחזקים אפילו ידעין דלא שחת מועלם לא חיישין לעילוף משום דרוב בא"י אים מתעלפים لكن קאמו לעלופי לא חיישין ולא מציא קאמו רוב מא"ש מוחזקין אבל במוחזקין צריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אמורים דמסתמא כל הועסק במלאת הזיהה מומחה הוה لكن קאמו דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטות ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה ברא"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רביבנה וرك בליך קמן סמכין הרוב מצוין אצל שחיטה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי' נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפרוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בליך קמן סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומ"מ לא קשה קושי התוס' דאי' לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדיעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמו דבחכי א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו ולכון שפיר קאמו הרש"ס דנאדו מהני אוקימטה

לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דיןא הכא דבשלמא אי סובר קדשים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחוט וב███ן ארוכה ולא חישין שמא יגע בשער שפיר שיק זאת לענין שחיתה אבל אי לאו קדשים דמי ולא בעין סכין ארוכה אין עניינו לבא, אמן אם אמר דחא עיקר לאשמעין דיןא דסיפה דשחיתות כשרה בקדשים וחולין דרישא אגב גרא דסיפה נקטה, שפיר מצין למייר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי ע"ג דלא שיק לבאון כיון דדין אגב גרא נשנית, משא"כ אם התם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צרייך לאשמעין ברישא דחכל שוחטין דין השיק לשחיטה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מותר לכתלהanca להאי ה"ר נראה דעתות הדפוס איך הכא וצריך לציין "מורתרת" וכי ארישא דבריתא דשחיתות כתמי מורתת וכותב רשי"זיל דהאי מורתת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואה דיש לקיים הנירסא שלפנינו ולומר דכוונת רשי"זיל לומר דלא תימא דוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חוות כיית שליא פסיד בהמה אלא אפי' שוחט בהמת עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חוות צית ונตอน לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי" דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א שלא אישתמי לנו בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת בייתר הול"ל דזה שנינו למון דזיך סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ם ריש ה' שחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מזיד הבשר מותר, עכ"ל וכותב היכ"מ וכן בהגמ"י לאפוקי מאלדד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדוקן דבריו ושל רבנו הרמב"ם זיל אנו למדין טעםא דמן דפוסל כי לא על חנם נקט הרמב"ם הבשר מותר ולא סתום שחיתתו כשרה, והנראה ביה הוא, דהנה כל ברכות המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"ז וע"י בהגנות מהר"ץ חיות שס, ושגור בפי האחרונים דהטעם שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיתין כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנג"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ם זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה מושום כוונה נגעה בה אז יותר ה"י הסברא להזכיר ברכה בצדקה בקרח חולמים והכנתת כליה וכדומה מתיקעת שופר ושאר מצוות שבין ד' קעביד דאל"כ לא ה"י עושה מעשה זו מוכחת דלים מצוות ד' קעביד דאל"כ במצוות שבין אדם לחברו רק שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעושה לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בה ברכה, ואל תשיבנו דבמצוות המכון משא"כ במצוות שבין אדם לבין המקומות כיון שהגנו התקלית המכון לאו מידי קעביד ולא יצא כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשובות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא נס בלא כוונה למצווה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דליך ע"פ' בא כוונות מצוה ואפ"ל דרך מתעסק השגנו התקלית דהנדה טהורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהה"ל לחז"ל לתקן ברכה בנטילת צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו השית', لكن נלפנען דטפ"י מה שכתבו ספרי הקבלה דיש

מה שabajar לפניו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי הב"י במה שהעmiss בשיטת בעל העיטור דלא יבין לי על סמק שיבדקנו, עיין לקמן, ולכן היותר מחוור בזה הוא ממש"כ הרא יוסף דהנאנום לאו מצד הכרע התוס' חדש דין ואקו"ש הרא יוסף דהנאנום לא קשה להו בלא"ה דכוון דלא ניחא להו וכולן תו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שוחחיכי כן מדברי הרשב"א וא"כ מילא גם לשיטת בעל העיטור מצין למייר כן ועינו עוד מה שאכתב لكمו בקמם בשיטת בעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנום זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מקריםיהם הם דלכתלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמכין או רוב מה לא אמר הש"ס להיפוךណאדו מאוקימות דרבינא משום דעתה להו דבעין מוחזקין ומומחין לכתלה ומ"ה לא מציא לאוקמי כרבינא דהא הכל מוקמי דמתני ע"כ לרובי אתה ומה מרובה אי הכל מומחין ומוחזקין דוקא שוחטין לכתלה והוליל להש"ס דפליגו ארביינה בחומרא בהני תרי לישנא וניהו דליקא נפקותא לדינא אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או איינו מוחזקין לחומרא אבל הטעם דלא מוקמי מתני כרבינא יוטר פשوط ומסתבר אי ה"י אומר דפליגו בשניהם לחומרא דזא לא מציא לאוקמי רישא דחכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלוא שפיר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתו כשרה דסיפה אם לא שנחיש דין יוסף דרישא סמק שיבדקנו, וממש"כ לפ"י מש"כ בשם הרא יוסף דרישא מצד כולן דמתני נאדו דזוק גдол הוא וצע"ו.

שיטה ה' הוא שיטת בעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצע דברי רבינא דאפיילו אי איתא לפניו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדיעבד בלבד בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' ד"ה" ואם שחיתתו בודקי אותו" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו משום אדם דין על הנשחת סמכין או רובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב ה"ב" בשיטת בעל העיטור דין ליתן על סמק שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקמו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסירין גם בדיעבד את הנשחת, אלא דפל"ז ה' לנו אוקימאה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני אתה שפיר דחכל שוחטין מומחין דוקא שוחטין ואפיקו על סמק שיבדקנו איינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחטו בדיעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמק שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואין במקום דנתנו לו על סמק שיבדקנו אדם יש אחרים מומחין רואין אותו למה יתנו לו על סמק שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הצדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהיליל ואחרים רואו בלשון עבר, ומדאמר בלשון הוה משמע דברונה עומדין שם לראות, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת בעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואין אותם וכשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באוף אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תורה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחין משום דגס האינו מומחא מציא שחיט שפיר ולכן מהני הרוב אפיקו נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, אדם אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכן צריך לכתלה לבודקו אבל אם שחיט שפיר ואנו דין על הנשחת, סמכין בלבד בא בדיקה אפיקו הוא לפניו דהוא רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' ד"ה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי האי טעמא הוה מציא לימייר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלאכו' למה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דמי לכון שוחטין אפיקו טמא ובלא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה

לא שחת רובה דזאת אינו תלוי בברצונו וודעתו ותירץ דמסתמא יבדוק בסימנים מיד ואם ניתן שחת כשיור ישלים החתק טרם שיעור שהי"י - אבל לפ"ז נצחה תמייה רבתא איך הוקע האי דינא דרבא בש"ע להלכה לדין דאוסרין כל שהי' אפילו משחו.

והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוס' דין בדיקת הסימנים לאחר שחיתו אלא מדרבנן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא לתלי' במעשה הו ולא אלין בתירה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי שנחטו אם בב"א או בש"י בinityים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין כאן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניו שנחטו הסימנים כולן או רובן ועל הספק אם בב"א או באיזי שפיר מעיד הרוב דשחט שפיר דבב"א נעשה ודוק' - עיין لكمן דף ט' אריכות בעניין זה.

הרמב"ם ז' בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בבדיקה סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה מומר לכ"ת, הנה לפען"ד הרמב"ם ז' נשמר מקושי' ז' דהוא ז' אילינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטריה לטרח לכפריש"י ז'adam ימץ הא הסcin פגום לא יחוור אחר סcin אחר רק מפרש מיטריה לא טרכ לבדוק יפה ומישב באזה מה דקsha בגמ' לפרש"י דהה מיני' ובמי הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטريقין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז' בליחדו יונדחק לחלק בין טרחה לטרחה אבל לפ"ז פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתרח את עצמו לבדוק קרואי' ומכלו יגיד לו שהסcin יפה וכאשר כתב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' דנשים לא ישחטו לכתהלה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו אלא בבדיקה סcin קרואי' דזה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה יקלו לבדוק בהעbara בעלמא עיי' והמפרש כן יפה פסק הרמב"ם דזה'ה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתרח לבדוק הסcin קרואי' דהינו בבדיקה סcin אחריו פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבנן כאשר ביארתי בקונטראesi הלהקה למשה ועיין لكمן זהה במקומו ובפרטיה בארכות בודאי דיש חשש שכ העובר עבירה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בשחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' בתירא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז' יש מקום לישיב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפין הכוונה שמחזירין אחר החלפה אם ימץ בנקל להחליף ללא טרחה יתירה וכן בסcin ודאי ממי מחזירין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמצן מירידי דלא ידעין בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק ספק הוה שמא נשאר להם ולכן מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא ה' להם חמץ כלל, ואז אף או לשׂו אחר הפסח, ואם מיד משׂ דיליכא שיעור לisha ואפי' שמא לקחו מן הנקרי בכיסף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלתה בידם להחליפו כי המה מחזירין להחליף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת אישור ודאי לא סגי לנו בהא דאנו אומרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלתה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישיב מה דתמונה האחוריים ז' למזה השמיינו הפסיקים האי דינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור יול'adam הביריתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה'ת אלא דקנסא קנס לכאי יש לתמונה אי מירידי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלאי' מותר לכל ספק דרבנן להקל, ואי דaicא ודאי

לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמי' המצוות דנראה בע"ז ר"ל שמכבד עצ' ובן ומה"ט אומרים בהשותנא כשמסלקין הד' מינים למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נטעה ח"ו לכבד את הד' מינים כי תשמי' מצוה נזקים ואין בהם ממש קדושה ורק מפני כבוד המציאות אין נוטלים ומחבבים אותם בשעת קיום המציאות אבל לא חלילה שיגיע להם אזיא כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו חז'ל לפען"ד בתיקון ברכה עבר לעשית המציאות לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המציאות, וממש"ש שיש לחוש באזה במילה ושותה שלא יהיה' כמל לשם הר גרים ושותה לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' החש דמאי שתקנו חז'ל ברכת השחיטה והוא היזד ולא בירך הרי יש לחוש שם שחת לשם אחד מכל הנני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל בארכ סcin והלכה ושחתה כדרכה ע"פ שלא בירך כיון דנופל החש שחת לשם ע"ז או ד"א ממילא השחיטה כשרה דלא בעי כוונה אלא דהרמב"ם ז' לא סל האי סברא וכדי לשלו זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפלת בכך מה שלא בירך אלא גם הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מחתמת הרהור ע"ז נכון וברור.

דף ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גבוי דמי, הינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לא וממצו לדינא כמו שਮוכח מהני מתניתיא דע"ז דלבבי יי'ג יוצא ונכנס שרי לכתהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ولكن מוכרכ לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עוסק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא הנפק הוא דמלישנא שעומד על גבוי א'א להכニיס יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דדמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתהלה כמו שניינו גבי יי'ג דיויצא ונכנס לכתהלה נמי שרי וכאשר כתב הלב אריה לעיל לרבא דנירוז דמודה להליך דקאמר אבי הכא נגע והתס לא נגע אבל הוא סובר דביויצא ונכנס מירתת כ' כ' כמו בטומד על גבוי ולכן קאמר לישנא "דدم" ומה ראי' למה שכותבת ליעיל דהא עומד על גבוי דקאמר אינו שוחט מומחה המבini אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, האם דעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני' שמעמידן על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס אם מהני הוא מטעם מירתת ועומד על גבוי לדיני דיויצא ונכנס אם מהני' ה' מירתת היא עדות של מומחה שפה שחט הכותי, אלא ודאי כמש'כ', ולפ"ז לכאו' תמהני על לשון רש"י ז' ד"ה כעומד על גבוי דמי ז': ועומד על גבוי דקANTI תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נרא דריש' רצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרא יוצא ונכנס בלשונו עומד על גבוי, ואולי כוונת רש"י ז' במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר אכן בהאי עומד על גבוי מעלה יתרה מיזא ונכנס דאינו כמו אחרים רואים אותם ומビינס רק עומד על גבוי בעלי' להשגיח על מעשי' או אינו מבין כלל מה שעשו רק שייה' הכותי מירתת כמו בייצא ונכנס, אח'כ מצאתי ברטיב"א ז' שכותב דמש'ה קאמר לבבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מצא קרי לי' עומד על גבוי עיי' ונהנת' ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבו בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז' דהרי אמר לפקן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמור דילמא

הינו אפילו אם יכולם למכור חמץ לנכרי בזול ג"כ אינם מבערין וממצנעים החמץ לאחיה"פ להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עטם בעלי הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה"פ דאל"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח בזול ומלשון הבריטית מוכך דמייר בעובי עבירה קודם הפסח בזול וממשון הריביתא מוכך דמייר בעקבות דמפני הפסדן כלו דאל"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימכרו מי שיחליף עטם שוה בשווה יקחו בוקיר פת מנכרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכלו כיון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דודוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשי"ד "ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצז בפסח, הנה דברי רשי"זיל תמהין לפום ריהטה וכאשר תמהון עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף וראיתי בשורת"ס צ"ל בעל החת"ס ק"ז בלא"ח סי' ק"ב וביתר ביאור בחודשו לחוליין כאן דכוונת רשי"זיל כי הי"א מה שיטת הרמב"ן זיל בפ' השוכר ד החליפין מותרין ממש דאיו אלו דמיון של איסור הנאה וכדרבי הירושלמי קדושיםן על המשנה דמיכרן וקדש בדמיון מקודשת וא"כ ילכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי' לי' לרשי"א"כ מצין דמים לחמצז בפסח דהא שרי לכתחלה למcor אלא דבאותם הרמב"ן זיל נשמר מזה כמו שכ' החת"ס דעתם דהא מלטה הווא משום דאי"ל למcor דאיו לו בעלים והמעות שקיבל מהנה או גזל הווא, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי' רשי"על הי"א דאי"ל למcor דאיו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשי"י בכתוב דאיו זה דיקא לכתחלה אסור למcor דזה ודאי ליתא דאם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה א"ז מミלא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורא וכאשר נברא בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשי"זילadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורא במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצז, אלא דנפרדים דברי רשי"י כמש"כ הרשב"א דאיו זה מכירה דאיו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן זיל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר ישיבתי אש במס' פסחים ובגיטין עי"ש ודוק.

תוס' דה מותר מיד, וכוי א"ג כפ"י ר"ת דבבצק מيري וכוי והשתא אתה שפיר וכוי' ומותר מיד דקרו אמר הינו שישור לעישה עי"ן במהרשי"א ובפ"י דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בזק להגצל מאייסור פת עכו"ם דמייר לא טרכ ולחלוות שהי' לו בזק והחליף בבצק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך ה' לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדעadam לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיטה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתיא קר"ש ATI דחמצ שעה"פ אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאייכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי' לו פת אסור אפילו אחר לעישה ואפי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספק מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha"פ כדרך כל הארץ, אבל הא לא קשי' adam נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעטה לרבעא לפי מה דקרו בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ברייא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזודאי מוחזרין להחליף כיון ATI מוצאים להחליף כל הארץ לא נשאר להם חמץ ואם נשאר הלא מוחזרין להחליף ושם מצאו מי שהחליף להם אבל כאן

חמצז להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחייבין כיון דועשה רק ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרנים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אורחים מה שפלפו בהז, אולם "יל דריש לשיטתי" באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי ATI האי ברייאתא קר"ש ומירי בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזודאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דיל' בהא קר"ש באמת אין מכך ספק דרבנן ואי ידעין דה' לו חמץ ודאי לא מהני סברת מכך מחליפין דסכך' ס הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגתא דרבנן ור"ש במקווה שנמדד ונמצא חסר דלת'ק כל טhorot שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמות ודיי ור"ש אומר ברה"י תולין ובברה"ר טהור ומסיק דשניהם למדונה מסוטה ור"ש יlf' סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה אין כו ורבנן שברו ורבקה איכה חזקת טורה ובסוף טומאה איכה חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א זיל כאן בחולין لكمן ד"ט ד"ה א"ל אבוי למדתי ישוב נכון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אין אלא במקומות שמסתפקים متוי יצא הדבר מחזקתו בזה ילפינו מגע דሞקמינן אחזקה דמעיקרה אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספיקים אם נעשה כראוי או לא לא שייך לומר דאומני אחזקה ולמרם דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התירה התורה בלא"ה, עי"ש היטב, שכטב הרשב"א דזה טעם דריש' דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגתת האחרנים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה אדם נאמר דגם בספק במקורה מוקמינן אחיזקה לשוטטו כוזאי דלא נשנתה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנתה הדבר מהני להתייר, וזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלה להתייר חמץ של עובי עבירה הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן בגין קבוצה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דינא דחמצן של עובי עבירה שום מציאות וכלן השמיותו הפסיקים, ודוק' היטב.

ע"ש תנוי דמסיע לך חמוץ של עובי עצירה מותר מיד מפני שהוא מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא איכה לרבעא דהא החשוד על ב"י הקל לא חמוד על אכילת חמץ שעעה"פ החמור עי"ש וצריכין אנו להוציא לבאר הקושי" דניהו דחשודים נמי ליהנות מחמצז כי ע"כ לתכלית זה אינים מעירין החמצז כדי ליהנות ממנה אחר הפסח אבל עדיין איכילה דחמור מהנה לא חשידי וה"ה להכשיל אותנו באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכטב הרש' יוסף لكمן בד"ה עוד אbara לך דהא דמליחף אסוריין לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכרי אבל במחליף עם ישראל לא דהמעות שקיבל מישראל גזל או מתנה הוה עי"ש, וא"כ לכאו' יש לומר דמה' לי. מחליף עם נכרי או ישראל דבכוב"כ עבר רק אחדא איסורא דמחליף עם הנכרי עבר אדאורייתא בהחלפה עצמה דהנה בשעת המקח בקניון החליפין ובהחלפה עם ישראל ניהו דבער אלףין עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורא. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל ועם לפני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסורו חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכטבנו בדבור הקודם לק"מ דהא דamarri מפני שוק מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושדים ומהזירין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

ודרש כי חרס היא למיעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסין דמיון והותס' לא בקש יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה רבה בין החמצ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין אז התמייא יותר גדרולה על רשי"ז"ל שכתר דאיין כאו אלא הרוחה פורטא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת דזה פשיטה כיוון דאיין תופסין את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיוונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה"י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורטא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור DAO-ריאיתא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה ההחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום דגזרו על החליפין וממילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדרולה ולא פורטא ולכן הביאוראי' מרשי"ע"ז דהחליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגת' ישנה אם ע"י רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח"כ ו"יל': ונראה שפושט לרשי"ז' אסור מדרבנן מכמה שכתב כאן דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח ואין זה דיווקה וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ"ל ומפני ישנותם על לשונם שכתבו ונראה שפושט לו לרשי"ז' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"יא שمبיא וכו' ה"י להtos' כתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאל"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala אייכא איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם אלל' אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלי' מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דרש"י אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מרשי"ע"ז כיוון שכתב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצ בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני ה"יא שمبיא רשי"ע"כ לא ניחא להו לומר דמשום הרוחה פורטא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים נס בעין החמצ אין מסתבר לומר דמחזרין בטירחה אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע' לומר דר"ל למחליף עצמו שרי דהינו דלא עשה איסור תורה בהחלפה וממילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל"יadam מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועילו באמרים דשרי באכילה כיון שכבר עבר DAO-ריאיתא בהחלפה וכן כאן רק הרוחה פורטא אלא ודאי דלה"יא גם בהחלפה לא עבר AMDI' וכאשר באממת כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומוקשו מירושלמי קידושין על מתני' דמקdash בערלה שכתב בטעמא דמכרון וקידש בדמיון מקודשת משום דאיין דמיון והוה גזל או מתנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנאה בעלים כלל ומקרי אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצין דמים לחמצ בפסח, אלא דלי' האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיין זה מכירה שלא מצי מוכר דבר שאיןו שלו ואכ"כ ליכא דמים לחמצ בפסח אלא דרש"י ז"ל לא נחית לטעמא דהא מלטה ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דרש"י החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז' אלא להוכיח דאייכא איסור תורה בהחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראיה דהוכחו ה"י מהא דכתב כאן לדחות ה"יא על גוף ההחלפה דאסורה ה"ה דחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו דזה ליתא דעתו שיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודיל' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

בשותך דאייכא חזקת איסור ודאי מה שהחצר לשוחט כהונן דשמא לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתא דודאי סגי כאן במה שמהדר לשוחט יפה דאייך חזקה אלימתא דאיין קלkol יוצא מות"י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולעין בדיקת סcin' באממת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סcin' יפה דלמא לא עלתה בידו ממש"כ למלعلا.

אבל התוס' שהקשו דהוה פט עכ"ו'ס עכ' לא סברו דלא ידעינו אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי איסור פט עכ"ו'ס תלין להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמייר' בדיעינן שנשאר להם עיסה חמץ או עיסה בודאי ורובה רובה עדיף אפיקו מדרבנן להאי מ"ד וכן קאמרו דע"כ מיררי הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם ואכ' בבקש שפיר לוקחין אבל אם נמצא בידם פט וANO יודיעין שנשאר להם פט אין ליקח משום פט עכ"ו'ס, ויש להם קצת ראי' DAO-ריאיתא מיררי שידיעין שנשאר להם חמץ מהה דפריך הש"ס ממאדי דרי' היא דלמא ר"ש היא ואיל' ידעינו שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מציאatti' קר"ש דהא אז בלא טעמא דחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קامر דלמא ר"ש היא ומיררי בדיעינן שנשאר להם חמץ אבל אי ר"י היא אז מיררי بلا ידעין ודוק'.

בא"ז ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידן מיהא שרין ונראה שמרוחיכון גם לגבי DIDHO למה דס"ד השטא דהוה DAO-ריאיתא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ"ל עין בלב אריה שכתב דגס רשי"ז"ל כתוב DEMARICHIN גם לדידחו והא DDIK לכתוב בהתייא טפי פורטא עג'ג' דאייכא הרוחה רבה DAO-ריאיתא לדרבנן DIK לכתוב כן למסקנה דמציאatti' CR"SH ומ"מ אייכא הרוחה פורטא גם לר"ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור"ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב ברכונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורטא דהשתא DKAMER דאית' CR' אייכא הרוחה טוביה, אלא דמה שהמליצ' בעד רשי' הלייא טובה דהא השטא לר' KIYIMIN אבל במח'ת כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז"ל יפה כתוב דגס לר' לי' ליכא אל הרוחה פורטא דנייהו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בהחלפה שנתעורר להשיג היתר תמורה איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוגו' DISCIN של ע"ז עיי'ש', ואם תדייק בדברי רשי' ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא לבב' דהא מתהני מחמץ שעעה'פ' דאי לא דהיה בלי' לעכ'ו'ס לא יהיב לי' DIDI' וכו' הרי' DIK על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה וכן כתוב רשי' ז"ל דאיין אכן אל הרוחה פורטא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עלי' לדעת הרמב"ס ואפיקו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ"מ אייסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז"ל שכיר באמרים DMAHAR שנון ז' לאסור החליפין למחליף שוב לא עבר DAO-ריאיתא כלל בהחלפה עצמה דהוה כהחליף איסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטיב בדברי התוס' ירא' ויבין כי לכך ציון דז'ל: ונראה שמרוחיכון נמי לבב' DIDI' וכו' דבלוקי' דחליפין' אחרות בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדדק דבתיבת "דחליפין" אחרות הב' יתרה והול'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורין" בלשון רבים ולא "לא אסורה" בלשון יחיד, יותר יש לתמונה שהביא RAI' מרשי' בע"ז שפירש DAO-ריאיתא החליפין מדרבנן הלא לא בעי ראי' לא אסור אלא דלא אסור מה"ת וזה מבואר בgeom' עצמה שם

וכו' ואיך כתוב רשי"י דר"ע אהיה ברייתה קאי ואמור דעתך דזהה ככופר בכחית מ"מ בר זビחא הוा.

ה' הקשו האחרונים דלאחר דאיתותב ר"ע מה נעשה בראשיתו מיהושפט שאכל מב' טבח דאהאב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש יותר הראשונים פסקו הרבה מושם דהאי ברייתה דהכל שוחטין ואילו מומר ע"כ במומר לאותו דבר מיירי וכברא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו ג"כ על הברייטה דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמי' דאמר לי' רבנן הרבה תניא דמסיע לך.

אבל הת אנק ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפ' דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו' חומר בעזיה'ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי' לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר להשוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה השוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לענין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכך ובשניהם סגי לסתוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורה דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' בתירא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הווא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א הווא כמו' כמומר להכחית ואילו צדקה עינן דלא תימא דמומר לא מוקי בגמי' בר זביחה ולכן שפר מבי ראי' להאי דינא דרבנן מברייטה דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה'פ' אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחלה' לאחח'פ'chosdim לאכול וכאשר בירנו זאת למעלה דק' מيري האי ברייטה ועיין לעיל דבזה מישוב כל מה שנטקשו האחרונים זהה. ולכן הראי' מהאי ברייטה לדינא של רבא לא קמה במסקנא שזכה חלק בין השוד למומר דבמומר אל' דש ב' וכחתира דמי' לי'.

ואח"כ מביא ראי' מברייטה שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. וудין לא נחית לחלק בין השוד למומר ומ"מ ממומר לערבות ליכא ראי' לרבעה מושם דמומר לערבות לא מקרי חמוץ מנבלה או כדעת הש"ד מושם דאי האסורים שיון או כדעת הדגול מרובה משום דזהה בשואה'ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מתוך דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל דחשוד לד"א הווא חישד לכחית אבל הראי' לרבע הוא מאפיilo ישראלי מומר דקתני אח"כ דאי במומר לד"א ושאיינו חמוץ מנבלות ההינו מומר לעאר עבירות בעי במומר לנבלות והה' דזהה מציא לאוקמי במומר לחומר מן נבלה כמו' חמץ בפסח או חלב ודם שחושד לנבלות הקל ממנהן אלא דכיון דעתין לא ידע חלק בין השוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקתני ההינו במומר לאותו דבר דמיiri ב' וע"ז מדחה הש"ס דילמא מומר לאותו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם דשיך על ע"ז כਮובן אלא דגס אי נקי כן הרי נשמע כדרבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה השוד לנבלות لكن חדש עתה דמי' מילא ראי' לרבע דשאני השוד לאותו דבר מומר לאותו דבר בינו' דליך בי' ואיכא למימר דכתה'ריא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' ז"ל הנחמודים מהב' ומפע רב תמצוא בדברי דעל הא דקאמר אלא מומר לאו' דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיابו ואיצטריך לאשמעין דאפיilo מצוה דחשוד עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ' הרוי ריבותא אחרית בדינו של רבא אלא דעתך דחשוד לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דזהה הוא דר' ען וקאמר כדרכ' לא אלא כדרבא במומר לאו' דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבו ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיון חדש ב' כחתירה דמי' לי' וכוי' עכ' הרוי דעתה נתחדש לנו' דרבנן

גמר' לימה מסיע לי' הכל שוחטין אפילו כתוי ואפי' ערל ואפילו ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקודות ואסדרם אחת אחת.

אהאי ערל דקתני מוקי במומר לערבות וקמ"ל לד"א לא הויה מומר לכחית כולה ופרש' ז"ל וחיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"ל ברכות דף ל' דחישוד לד"א הויה השוד לכחית (ועין לקמן בראש הסוגי' דחשוחט בשבת בתוס' וראש يوسف שם ובפלתי ודז'ק) וא"כ אינו חשוד לנבלות וחיט שפיר וגס בדיקת סכך אינוצדיק לשיטת רשי' ז"ל ומוכח מכאן דערל ע"פ שהוא חמור מנבלה דאית ב' כרת לא משוי לי' השוד לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ך י"ד קי"ט סקי"ב ממש דבשני מיני איסורים לא אמרינו השוד לחמור השוד לכל או ממש'כ הדגול מרובה שם משום דזהה בשוא'ת ויש לו שהות עדין למול לדעת הרמב"ס אינו חייב כרת עד שימוש עין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפреш דלעולם מומר לערבות דקל מני' אבל מ"מ שוחט שפיר משום דלא שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הויה מומר לכחית ולא דחשוד לנבלות לא שביק התירא - ומתווך כך אני תמה אקרא על הגאון בעל הגחות יד שאל שם בו"ז שהקשה למה לא מוקי בגמי' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לערבות השוד לנבלות ואילו צדקה עכת'ד והמה נפלאים ממנ' דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמי' במומר לערבות וקמ"ל דלא הויה מומר לכחית דהינו שואה בר זביחה ולא כפרשי' דחשוחט שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול משלחות וכמש'כ הפלתי והראש יוסף שצ'ינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א ההינו מומר לערבות דלמא מומר לד"א שהמור מנבלה ואז לאו ההינו מומר לערבות דאיו השוד לנבלה והאי מומר לד"א החמור מן נבלה השוד לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאו' דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהיתира דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאו' דבר דהרי המבaira ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאו' דבר ההינו מומר לערבות אלא מומר לאו' דבר אלמא דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט ועינן ב' ממש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוד הקשה והגאון הנ'ל דר' ען המוכחים דינו מיהושפט שאכל מטבח דeahab, לדעת הרמב"ס דגם במומר לשאר עבירות בעי בדיקת סכך קשלה לדנPsi' איך אכל יהושפט מטבח דeahab בלי' בדיקת סכך דהרי אמר דלא הויה מפלג מני' נPsi' כל. עי' יש שנדחק.

והנה כפי מה שבירנו שיטת הרמב"ס דמייטה לא טrho לבדוק בדקוד והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה עי' פגימה הנרגשת נחהה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק"מ כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראשונים דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכך הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשלה הא מומר לע"ז ודאי השוד לנבלות, וכאשר בארא לפנינו ודלא כב' דבוי דוקא מני' איסורים שיון. וחשוד לנבלות ודאי עי' בדיקת סכך כמו' מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר בארא וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי' בדיקת סכך בעי' שוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקתני לעכו'ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכחית' וא"ה סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל הרואה ישתומים הלא מהאי ברייטה נפרק דינו של ר' ען וכדליך דקאמר דלא כר"ע משום דאמר מר

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו החרוגים וגם הרשונים ז"ל עמהם במחלוקת לא ירדו לדעת הרמב"ם ז"ל שמננו יצא החילוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימוקו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על חשוד אפילו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרינה הי' לרמב"ם בזה לא משום דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אין לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכוכ' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר להכחית חוץ ממומר לנסך הרבה הין ולחחל את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאו דווקא דבר דdash ביבי' הוה דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת דהוא מודה דעת הרמב"ם בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה אין חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוה מומר לחמור מנבלה דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכותב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכחית אבל חדש ודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חוץ ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דdash ביבי' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' אין נסיך על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יצוא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הרשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר דגム רבא מודה לשברת דש ביבי' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכול לא הוה כהתראה ולכן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו משווה לי' כדי להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם הוי' שוחט בסcin פגום ע"ג דיזוז שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה לכך כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלולי שהיה רואה ברמב"ם שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם איכה הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, ומימירה דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לקהל אתה דמותר לסמוך אשჩיות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הוי הוה ואיך בדיק דחשוד לא בעי בדיקת סcin.

ומומר לרבותה נקט מושם דASH ביבי' ומ"מ לא שביק התירה והה ברור ואמת.

ולפי האמור גם בהא דרי' ענן אייכא ס"ד ומסקנא בדס"ד סובר הש"ס דר"ע ממשמעו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מחויר לכל הוא מ"מ לא שביק התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכו' נמי מותפרש דהוה חדש להכחית וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכחית אבל אין מומר להכחית והוא בר זביחה כאשר ישראל אלא כאשר מסיק דכר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכחה לחשוד דבר' ענן טעמא אחרינה אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמיר ממר חמורה ע"ז וכו' והוה ממש כמושם דמומר לד"א חדש זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא כר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה מנבלה דכיון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוה דוחל לאווקמי בהכי.

ולכן כמה הראי' לרבה מבריתיא ז' ולפ"ז דרבא אפי' במומר DDS ביבי' קאמר שלא שביק התירה משום דל"ל דכתהeria דמי' לי' ומשום דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית להו וא"כ מכש"כ לחומרה במה שבעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טrac' פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותה דגס מומר סמיכין עלי' דלא שביק התירה אבל להקל בחשוד דלא לביעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה דלא כן הוא וראש המדרבים זה הוא הרמב"ם ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiotות שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ' כתוב שם דמלשונו מוכח דאפילו חדש לאוותה דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוותה דבר צריך גדייה בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ם מלא במלה אשר מלשונו משמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לנוטות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאוותה דבר חדש כמושם ובאי בדיקת סcin ושרשו נרשם ביבי' - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' ביבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנים דבשוחט בחנים דינו כמעיד בשל אחרים ואנו פסקין כריש"ג בביטחון דחישוד על הדבר מעיד עלי' דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתא הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמואה דמה עניין זה לעדות הלא כאן אמרין דמטרח לא טrac' לתוקן הסcin הפגום עיי' ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על פנוי עור חנס בל"א דבר אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחא גדולה אשר נוטנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחבירו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצופה ממנו איזה טוביה להבא, ואינו לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנס לנכרי ומשום דנדירים דמודר הנהה מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדרים דמודר הנהה אסור למדוד מקרה במקומות שונים שכר וכלן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדדנה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחישוד דמומר אינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם ומסתימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשל אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיטתו משום דלא שביק

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני חזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם וחיתתו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כולל גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמש"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתייר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתוק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לסי פירושינו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא דגס אינו אינס חזשין על זה אלא גבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דῆמה שביקט לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששומכין על גוף השחיטה שלא קקלול ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתיא גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכווארה הייתה אמיור דיש הכרע נזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב' בטחים דחאכاب בלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ' דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ' זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר נדונים כי מושתאי אחאכ ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאכ וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקייף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שחיקף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר ממשך זכה"ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח"ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפרש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צואו ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליף החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפרש מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורוח, אלא הכוונה שבודק בהעברה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צואו צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דר"ז יי' ובפתחה בעירק מיחוד שכן הוא דעת הראה"ה והרמב"ם ז"ל יי' כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורוח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצאה מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפי"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם טכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריכה בע"ז שם גם בצעה הוה כמפורט להכweis. ומה שעלה בדיון בזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכח"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת במ"י נסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו יים של גוים מושם בנותיהם ומגען בין שלנו מושם תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונו את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושם בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגעו בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדמה בה מהחול שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה הרבה ר' יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי בדברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באאר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצורך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוך על דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

דף ה' ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמי' סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח' דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ואדי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח' ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרוא"ש סוף אות ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרוא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרוא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני' כיוון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רക אכל ושתה ויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב בזה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונל וע"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעיני עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעיני עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבהמה ר"ל שמדובר מונקיים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיחעורר תשובה ובהזה אם ייחס בעיני עצמו כבבאה גוריאותהacula הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין ברשב"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז הנה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איך בא שחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו וכו' א"כ לא לך מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר לננטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי כיוון דבاقילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביני כיוון דאית ל"י דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר אישור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וע"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש קרא דהכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדשות פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדשות בה"ב משעת דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדשות מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מטשה ודאי אסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמינה לה מהה ש' התוס' لكمן ז"מ ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז ד"כ נ"ז כו' נמי במקדיש ותתיי לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' לולב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חיל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיון דאסרו הקדש חיל עליו ע"י מעשה אבל קרבנו פסול הוא לפי שאינו "מכם", וכן בב"ק דדרש אם עלולה קרבנו למעט גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ' כי יקריב מכם קסמא דמכך נדע דכל שאינו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל אינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקינה ביאוש נמי פסול ומשוע מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואסרו אבל אינו ראוי דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו "מכם" לא עבי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש וגם הטעם דאיינו "מכם" לא עבי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי איך יאsha יאוש ושינוי רשות ומשוע ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האmittiy לפע"ד ובסוגי"ד דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובהמה תושיע ד' וכו' ומשני התם אדם וגמה הכה באהמה לחודיה - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בהמה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בהמה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבהמה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובהמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין ואינו רוצה בקרים נ - וע"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ - והחם און ובבאה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעיני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal כאן לדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ויש לי שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מhalb בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהזאה כי גס מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ובייה הראשה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר „היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רש"י ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה אטו מיינוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושח חערובות דמאי אל"ל לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפ"ע' דכדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעת אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל איסורה והקשה הרاش' יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו איסורה

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפניהם שחשודה מחלפת והוא הכא דלאו לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמשם' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי וובמשם' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יתור דרשי' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונתקשה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה זא או זא لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמס' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואס דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דחו להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאו המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ בבדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המחדש אבל בבדבר פשטוט לכל אין באחים נידול שמו וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הנחותה בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עליו ודוק.

עמ"ש גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכי' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ול נראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנה נחלקות לשלהי סוגים א' הקשה ומ' א' מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلלא דחה רבי את המעד בקושי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז' לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מיסוג שני דהינו שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזח לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז' שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ובקושי' האחזרונה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נמצח לי' קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעורר היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתערובות דמאי ולאו אדעתי' וא"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שמי' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מידיו דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך哉 שווי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ"ש גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מותר כמש"כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס הטעם קדתני טעם וא' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו' שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכתב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק וא' יוציא על הרמב"ם שפסק דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb ארוי' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר אני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחשודה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש"כ הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש DMAI ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי' משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחס לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ"ב גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי"ש במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק"מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי החסידיו ישמור כמובן. ומטהה אמרו אני דרפסי" ברוב ענותנותו שללא רצה לגלות הדבר אכן שלא יוכל הוא ממשיא עכובתו את חומו שללא יוכל דמיין לכך תלה הדבר בחומו והשיב להם מחומרה אנטשה היהת וכן משמעו נמי מגמ' דילן שמביא דברי רפסי" שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותה טבל. הררי דתלה הדבר בחומו שיש בו דעת ורצון ולא שעכובתו מלאכול משמי" מפני מעלת רפסי" וגם אמר שמאכליין אותה טבל ולא קאמר דמאי מפני שהיא ידעה שלא עשו והוא טבל גמור ולא דמיין. וכל זאת אמר רפסי" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמני בזעם יותרה שבחומו אלא בשבilo עכובתו מלאכול דמיין שלא יכול בו הצדיק מכך"כ שלא יוכל איסור של בהמתו נשתרם הצדיק מכך"כ שלא יוכל בעצמו דבר איסור. וכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבמה דמיין וא"כ אין כאן שום מכשול לבעליו ודוק".

ד' ח' "א גמר' א'ר'ז אמר שמואל ליבן סיכון ושהחט בחריטה
כשרה והוא אכן צדדין בה'ש מרוחה רוחה. וכתבו התוס' דמכאן
משמע שאם ניקב החותם כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במא
שכתבו, "בגדי מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשיטא דטרפה
דייש טרופות לחץ חיוט ולא עוד אלא אפילו נבלת נמי הוה דהא
אותו הקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל
בנוקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה
פשיטה דזרחיין כן מבואר لكمן דז' ל' ע"א דשחט בשנים ושלש
מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למטה אבל
בשווה זה למעלה וזה למטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ
נבלת הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מה' טרפה מיהא
הוה משום דייש טרופות לחץ חיוט ולא תאמר דזוקא באבר אחר
קמיל' ר' ז' דאפילו באוטו אבר עצמו הדין כן דע"ג דلغבי צירוף
שחיטה האי נקב שכנגד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם
נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מה' טרפה
מיהא הוה, אלא דלפ' ז' הוה מצינן נקה'יו שייהי טרפה ולא
טרפה מיהא הוה, אבל שחט שלא במקום חתק דהיינו חך דכל שלא
נבלת ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתני' דalgo טרופות,
אבל כד תדיק באמת מוקי בהכי ר'ל שם באמרו כאן שחתט
במקומות חתק וכן שחט שלא במקום חתק דהיינו חך דכל שלא
משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ' ז' ר'י דפלג ומתרץ
מתני'algo טרופות שנשנית קודם חורה ס'ל באמת דבר מעשה
טרופות בסימנים נבלת הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נחירה עליו
והוא שיטת הרמב"ס ז' דכל נקה'יו נבלת מקרי וכן הוא ברמב"ס
לפי גירסת הטור סי' ט' שנקב זה כנגד מה שחתט פסול השחיטה
אבל הב' היביא גירסא שرك טרפה. ולפע"ד ברור שגירסה מוטעת
היא דלשיות הרמב"ס אין במציאות שם טרופות על החותם ועל
הקנה שם מקום הנחירה ואם תרצה להבין הדבר על בוריי תעין
בדרבינו לבראו בגד בחינוי' יש ובכתובה יורה אומאייז

עד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והאとにか צדדין לפי שיטת רשי"י לזכור שם בסוגי" דר"ז לית לי" הא דיש טרופות לחץ חיות אקדמי פרץ כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והואとにか צדדין ובdochק ייל' כיון דבשם שמואל אמר המימורה ואנו פסקינון דיש טרופות לחץ חיות שפיר פרץ על שמואל דמסתמא הי' סובר כהLECתא יש טרופות לחץ חיוט ודדו"ק.

יעוד יש להעיר בהאי ענינה דלקמן דף ל' מובהר דברchat בשנים וושלשה מקומות דהינו בשנים שוחטים בב' סכינים זה למעלה וזה למטה או ששחט מקצת הסימנים ופסק ושחט במ"א בל' שיעור שהשי' השחיטה כשרה וכן פסקינו בו"ד סי' כ"א והוא כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניה לו המעשה כמות שהיא
וגם מודה לו שיש ממש בדבר ללמידה מהנה האי חידוש דין כפי
הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו עישר את העלה שאכל
ודבר זה התייחס במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חברו אם לא
בחכמה נפלאה ורוחה קח והוא גואה ורמות רוח תיירה לסמך על
עצמם שיפה יריד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבוי שלא חש לקושי' זו
משמעותו שזו מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה ופרש"י ומסתמא יפה
כיוון ודקדק בדבר זה אין לסמך אלא על אדם גדול רם
ונשא - וכעין זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב דפרק ז ולמרא מעירקרא
לא כיוון דעתיה ולבסוף כיוון דעתיה ומשנני חז' מאן גברא הרבה
דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשבה היה ציריך לדון וקסמכו
עליו דיריד לדקדק על מחשבתו משום דגברא הרבה הוא - וראה
זה כאן איך>Dקדק בטל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יهوושע בן זורז בן חמיו של ר"מ לומר דברן גדולי הדור הוא כי אביו
זרז ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחטנא כר"מ אדם
גודול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדולה
היתה ולכן לא חש רבוי לקלע עדורתו ולא אמר לו רמות רוחה הו
זה להיעיד שלא נתן עינוי בעצם זה ואכל בעצם אחר וזה מסוג השלישי
שהיה יכול להקשות ולא הקשה בכך אמריו לה אין מוחיחין אותו
מלשון זוחרי הלב וכפרש"י גאותך גרמה לך שלא הטית אזון וכו'
שלא ירדת לסוף דעת ר' מ' לידע אם לא נתן עינוי וכו' ודוק"ק כי
נכחו הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל אם אתה חולק גורני עליך שלא יעברו לך מים לעולם - ויש להעיר שלא השיב לו על טענותיו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ד הוא דבזה שאמיר לו אם לאו גורני עליך מצא תשובה נצחית לטענותו מפני שהבינו בשיעושה רצון צדיק ג' עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ' עד שיוכל לגוזר על הנחר שר לא עברו בו מים לעולם ומשום ותגוזר אומר ויקים לך א' אם ישמע לו לפולוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו כדרכו ודוק'.

על ש"ש גמר" אר"י כמה נפיש גברא ממשה ושיתין רבונו דאלו התרם חד זימנה והכא תלתא - ולכארו' קשה טובא מנ"ל דאם משה היה צריך לבקווע הים שלש פעומים שלא הי' בכחו לנזור כן עד שמחליט דרבבי"י הי' נפיש זכותי יותר ממשה - וכן נראاه דמכאן יש סטירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב וא"ל "משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכוי אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשאים לא להביא ראי' על הנבואה הי' צריך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו'" והנה אגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשו כדי לחזק אמונה ישראל بد' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להצילם על אופנים טבעיות וכן לאונם ולהשיקותם בעלי נס ואם נאמר כן יפה קאמר אלו היה בידי משה לבקווע את הים כמה פעומים בזה אחר זה היה עושה כדי לחזק יותר אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחזק את האמונה אלא ודאי דלא נפיש זכותיה יותר ודוק".

ע"ב תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי וביב"ר לא משני מידי אלא
הшиб להם דמחمرا אנטשה עכ"ל לפע"ד אין כאן פלוגתא בין
הירושלמי לנמר' DIDEN דלפי הירושלמי דמחمرا אנטשה היהת צ"ל
זהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים
שהי' אותו החמור שרוכב עליו אברהם ובלעם ושמעוותד לעני רוכב
על החמור דעת חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחمرا אנטשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יימר ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו哉 לצדדין אבל על הא חדודה קודם ללבונה ליכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטט אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שמנגע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באיז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלירין לעיניהם בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי"ר פעמים ששוחט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשוחט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנינה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר אסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והיה בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מה שהדם מוחשע ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה שוחח Ach"c למעליה או למטה מהו למה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצוי דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשנים ז'ל בטעםא דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמוראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יימר פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראשנים ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני ראנונים לומר דהני אמוראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשמע فهو דהאי מימרא הוה מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מומרא בלי חולץ ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבא בא זה.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אונגרת כולם פסולת השחיטה אבל היא חומרת אמוראי בתראי דלפני כן רק לכתלה קסדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך נחלה המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתלה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתלה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתלה וגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתלה לא ומ"ה אסיקנא דלכתלה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יימר הוא שהי' לומד לכתלה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לכאורי' אינס מובנים איך למד ר' יימר לכתלה מידיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יימר הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניחא דלכתלה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדין גם הטעמא דהראשנים דס"ל דצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי' הסכך חלק מכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי' שם א"כ און כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משפט הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותקן והרי זה התיקון מהנתן ממשי ע"ז" עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאת אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משומש שהוא מתקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חובל וublisher הנאה המלאכות שבעצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל וublisher ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של הבע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשوت כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאת איסורי הנאה שגורם הנאה מותר כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב כלום כיון שקלוקו יתר על תקוננו" משמע דמשום שמחשבין שכר נגד הפסד לא חשוב הנאה זהה ליתא דא"כ תקשה קושי' הירועות שלמה לאחרים ליתסר בהמה בריאה דחרי להם ליכא שום הפסד, אלא הטעם דכל שלא עבר בשעת מעשה איסור תורה לפי שאין במעשה ריבוי הנו שוב לא איסרו חז"ל הנאה שבא לאח"ז בהגroma מעשה זו.

אבל מה שיש להעיר הוא מה שהקשה הנאו הנ"ל ני' וכן הוא בלב אריה דבכל שחיטה כיון דהתחיל לנקב את הושט ומכש"כ בשחט סי' אחד שוב הוה במסוכנת ואני רואוי לא חרישה ולא לנידך רק עומדת לאכילה וא"כ הסוף שחיטה תיקון בדור הוה אלא דבזה ייל' כמו שכ' הר"ן ז"ל כאן דזהה כמו שהשנינו בע"ז דמה שמשביח בנביה פוגם בצל אבל הגאון הנ"ל הרבה בתימה דזה דעת הת"ק שם ע"ז מ"ח ע"א אבל ר' יוסי פליג ואיסור לזרע תחת האשרה וא"כ קsha טובא למה נתיר לשוחט בריאה כיון דסוף שחיטה תיקון גמור הוה, אבל חד מתלמידי חילק בסברא נcona

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנו"פ ומ"מ ילפין מאו מכור לנכרי יותר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומכוnis את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות איסור תורה ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשוחטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הוה לאוטו ההנהה שנאהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחליפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחליפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' ב"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שנאהנה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקთני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקთני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמושור מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחליפין וכיון דמושור ערלה הוא משומע דבר איסור תורה בהחלפה ובמכירה אבל כאן במה שמלאכתו בערלה בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ עלי"ע. ואתה לדעת שיש חילוק בין החליפין נשארים ביד הנכרי היו מוכנים לפניו אצל הנכרי כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דשנתנה למלעלותי' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שנאהה ממנו נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נכי הואר בגד בכרכר של ע"ז שלא עבד הנכרי שום איסור מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למלאיותה לגבי אחريנא ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שוחחלו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנכרי היו מוכנים לפניו אצל הנכרי כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דשדי היא בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספר' מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין הזה באדם העושה ולא כתני פת שנאהה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסביר נכונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

והנה הא דחקשו דסגי בעניצה כפי המבואר מתריצם קאי למד' דביה' ש צונן וא'כ' קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם בעניצה לא בעי וככלקמן והלכתא בענין וע'ז' הי' להם לתרכז דהש'יס רצהה לתרץ אפלו למ'ז' ביה'ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ' האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד'ה' והלכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא'כ' הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא בעניצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ'יל' לד' דבקושי' הראשונה דתסאי בעניצה לא הקדימו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוצרכו כאן להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש'ס בדיני הגעהה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך דוקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בsicin עכ'יל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לKNOWN בסוגי' דרביצה דע'פ' שאין אדם אסור דבר שאינו שלו א'פ' בשחתה במתה חבירו לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה במתה חבירו לע'ז' דליך שום איסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסcin נאסר מצד ממשי' ע'ז'. ולזה כיו'ן רשי' בamarro דע'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה במתה חבירו לע'ז' עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה במתה חבירו. אלא דאיini אומר דאפיקו במתה חבירו דלא נאסרה הហמה משום דאי' דש'יש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר דלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הហמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסcin לא נגרר אחר הហמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע'ד עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א עיין סברא ז'.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מCKER דאם להנות ניתנו וזה שגיאה דאפיקו נחירה במסוכנת מתיקן מקי' דאם לא נהרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ"ת סי' יוז' א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר במתה בריה לשוחט בסיכון של ע'א' ולא נctrיך השלcta דמי שcar הסcin לims המלה ואם נאמר דבאמת צרייך זאת וראי' הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסcin לims המלה וצ'ע' עכט.

תוס' ד'ה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיות על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתרכז שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל'adam בחדר מושך מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

רש'י' ד'ה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותן משום שמנוניות וכו' עכ'ל', המהרש'א ז'ל הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מיריב דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המיריב דר'ג', והנראה לפע'ד דרש'י' ז'ל' בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצי מקשה דלכארוי' מה פריך והוא סתם סcin של עכו'ם אינו בי' ואפלו נאמר דבSciינט הטומד לתקרובות בשער לא שייך לומר סתם אב'י הלא אפשר עכ'פ' לאוקמי באינו בי' ואי משום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקינוי והדחה ז'ל' דמ'ג'ם גם אב'י אסור לכתלה אלא דהמרש'א כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח'כ' וא'כ' לא פריך מיד עין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סcin לקלוף החתיכות בשער שחתך בסcin של ע'א' יחוון מיד בהאי סcin ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל'ל' لكن פריך שפיר ותפ'ל' משום שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

מקצת בפיסול נמי שחיתתו פסולה וכונראה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב "ב" במסנה שם, וכן י"ל מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"י דרשה וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא גלווי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקרעה ובמקרים מסוימים ולאפוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא זקרה ולישנא דהלה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטים יצאנו ידי "וישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה "שהי"י" דרשה וכו"י لكن כל שקרין בי' שחה או דרס ואפילו במקצת הרי עשה מצחה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהרא אמר להה מדבר מפסולי שחיתה במקצת הסימנים דהרי הנ"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינו ומשני לא צריכא ששחט לפנינו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמור זימני דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" משמע דמתבח הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו ששחט שפיר מדבר ומ"מ כיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מא בכיון שפה ודרס כיון דלא ידע מושם דניינו שלא ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל כיישין דאיירע לו במרקחה שהי"י או דרסה וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי"ל לעלי' לידע את זאת וכמ"כ הרשב"א ז"ל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי"ל לעלי' ואפשר אירע לו ולאו אדעת"י ואם דרס מכל וכל ולא ממש הסכך כדרכו תמייד או פסק בין סימן לסימן לשחות ודיי הוה ידע להיעיד כموון - הרי לך מבורר דהלוות שחיתה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוב השחיטה הייתה בהקשר - וההלה זו געלימה גם מר"ע גדול התנאים עד שקבע ל�מן במסנה דשחט סימן אחד ועקר או דרס סימן השני איןו אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה בר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משניות במאס' זו כוון ונשנו כר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבבי ל�מן שלא מנה hei' הלוות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר ביארתי בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר"ע ניתוסף למשנה אחריו מות רביעי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשו ממש והענין כדי שתשחה עליו עד שתעמדו על אמיתיתו ודוק".

ע"ש גמר תניינו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכו' שחת ותאי את הראש בב"א שלא הולך והביא היינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגרגרת היינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומים שמביא על דרשה סייא דמתני' שחת ותאי את הראש דקתיini בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צווארין וספוך אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנich מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התוי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחיתת דבפרק קמא דקתיini חוץ מגמל קצר והמגירה מפני שהן חונקין. אבל כבר כתבו למעלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחטת כהונון ורק במקצת הס' עשה שני פסולים וזה הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעינן הלכה כי הוא מקרא מלא ושחט ולא וודرس ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתיini בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי פסול.

**אבל התוס' לא ניחא להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת ז"ל ותימא דין זה**

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהميد בסכין דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולוא דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחא דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בזה האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארוי ודוד"ק.

ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעת אייך נעשה הסכין זהו ממשמי ע"ז כי זה מקרי ממשמי דמשמי כי הכותר עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסים כמו ש' רשי"ז הכא דלק"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואייך יאסר הסכין מושום שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו. וצ"ע וכעת לא פנית לעיין ולא באתי רך לעורר את המעיין.

ד"ט ע"א ארוי"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי'M דקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכחה דהני היל"לממן"ס הם וכן אמרו בפי' لكمון ריש השוטט, ותו שהי"י וכוי' מנ"ל גמר' וכוי' ופרש"י היללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמירנן لكمון ושות ומשך, והיללמ"ס אשארא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי"זיל כגון דרשה מושום דגס עיקור דסכין פגומה מפורש כמו דרשה וכןDKתני لكمון במשנה דחויז מגלי קיצר והמנגירה ובשנים מפניו שהן חונקין ופרש"י שאין החותcin אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אין מפורשים דכו' לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין בחד זימנא כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין דבעין דוקא בהולכה כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין זה קושי' דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"י הלכה לחוד בקל עשה גיסטרא שהוא מושחת ממש'כ' רשי"זיל בראש השוטט לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והגרמא כשנחלד הסכין תחת העור והוא מלטה שחחש מעיד עלי' והגרמא הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש'כ' הרמב"ז עה"ת דמלת ושותח היא חתיכת סימני הצואר וא"כ נמעט הלכה והבאה צואר ואין עורף, ידעין דעתוות זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה'ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי' דרשה והשי' וא"כ קsha טובא האי היללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי لكمון כ"ח ע"א דתני' רב' אומר כאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הוויט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה בכלין אין זכר למו ורשי' פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלין ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעור' ושנים בהמה ורובו של אחד כמותו בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמיה קיימת ומה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת' וקנה בעור' אחד ובבבמה שניים ורובו של אחד כמותו שכל הני לכאר' לאו דיני שחיטה לחוד מהה אלא גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רשי"ז ותוס' גם בנחירה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בס"ז וא"כ צרך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לנchor' וכמה בעור' וכמה בבהמה ועיין היבט בהמה שכטבנו שם בסוגי' וכן רק בקיוצר אני מגלה לך סוד עניין זה והוא:

דחני הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחתים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרס או שהוא במקצת הושט שאפילו טרפה לא יהיה כי ושחט קריין ב"י כל שרוב הסימנים נשחתים אבל ההלכה אתה דאפילו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שمبיא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתך חכם קאמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל על מעדו כמשותום איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מתוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך ישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה אדם רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרוגש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמוך אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מתוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"יadam ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפחות עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל וכי דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחטו הרוב ואיך סתם דבוריו לומר הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא צ"ל כתובadam מונה הנשחט לפניו באופן שרוואה ביה"ש מפורעת

שיך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכו' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"כ כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד איןאה מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"כ דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיך זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנستر הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ע עיקור או פסיקה לא שיך למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי"ד קמפרש האיבער דשחה במיועט סי' דלקמן על מיועוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמיש"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיך לה"ש עא"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכחינו דבגרגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כי עוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගרים שליש אמצעי ושות שני שלישיים כשרה ובטוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי מצטרף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ שיבודק בסימנים לאחר שחיטה ע"כ עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשעה הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי"ג "עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארובי פעמים שחט שפיר ממשום דהוה דתלוי בנסיבות והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر ואפיילו לדעת התוס' דמה"ת יש לסழק על רוב פעמים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתני לקודש זקנין מאוחז' רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"א, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבהמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראוי שайн בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דانيا זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכומות שהיא מתחלפת, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משנתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתחדש סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו אין על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למייר דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קודש בבכורה מפני שביעודה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאויר העולם, דהרי הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעינן ואם נחייב את השם זה דانيا קדוש גם לאחר הלידה, צרכין לחדר סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטור רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחייב את השם קתניין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא לאויר העולם, מפרש חזקת איסור היינו אישור לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת איסור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסתם שחוויותינו אין כי מוליכך הבה"ש בריבוי הדם והרבה פעמים לא נשחטו כלל רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צrisk לבזק ולא יסмоּך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כלל או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צrisk אם באמת ראה בשעת שחיטה שטח שנטח הרוב וכן למדי תליון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צrisk שיבזק בס' לאחר שחיטה ואם לא בדק וכיו' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצrisk בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיטת ספר, וא"מ'יר' דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו כלו או רובן, יותר רבודתא הול' דאפיilo ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ"י שיטתו, בהא לצrisk להראות סכינו לחכם הוא משומש לתא דאיירון, וכתבנו כבר למלעה דלאחר שחחמיינו לפסול השחיטה ע"י פגינה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טבח איינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צrisk הרבה יישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצrisk הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וצדארינו لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמר ר"י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם איימת בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעיניים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיiri המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה וחד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל' דלחבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רובה, הרי דמחטת מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחט רובה או רק חייז', וע"ז קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיטת ספר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דברנו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכיו' מר סבר בחזקת אישור קיימת והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת איסור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אכן חזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וכןו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן' לדלדעתם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן' גם דגש לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עס טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעין, שם המשום דסיבתה שלא נשחתה אינה חדשה, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסיבתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נשיק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נשיק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נטרש חזקה טהרה דגברא לחסרון הנגע דשתטא, ונטרר את התכנס לתוכה הבית בתים, ואס נאמר דלעולם לא נשיק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דעד שנכנס לבית ה"ט טהור בשביל שלא נכנס לבית המנווג, וعصיוו נשיק אותו לטהור בשビル שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן הי' חזקה, שאם הטהור יכנס לבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטהרו, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאייכא חזקה טומאה גנד חזקה כשרות דבנה, גם אילא האי פירא, דהרי הי' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פרה יטהר, ואיך נשיק בחזקת טומאתו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאייכא גנד חזקה שלא לידי, חזקה ולד שאינו קדוש גמיע אמו וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מחזיקים את השם הישן אפיולב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביבות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאייכא כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזק, וכן שחתט בסיכון ונמצאת פגומה, דמצרפין חזקה טומאה דגברא וחזקת טבל וחזקתו איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביבות והסיכון, שכן זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאייך נשיק את השם ע"י שנחדר סיבה חדשה לומר שכבר היהת המקווה חסירה והחביבות חומץ והקניינ פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקתו טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן הי' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שנטעורה לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא קתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק הייתה עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכ' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחזק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזקין מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזקין מאיסור אחד לשני, אמנם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביע ראי' שנעשה בה מעשה המכירת הלוא (ועכ"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכירת או המובלט, מעשה החrichtה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתובלט, لكن כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודוקדת המכירתה, משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חחי' מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאשרה מהמת ספק מעשה גירשין, זה אמרין להיפך, עליך להביע ראי' שנעשה מעשה זו כהונון כדי לאסירה עצדי'ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שבחזקת לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבת חדש להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזקין את השם הישן אפיולו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש בכוכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשما הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחזק שם אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחתה" אלא דבחיה ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחתה" כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהונון אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהונון, וממילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשנייהם, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקין ולא הסיבה שלא נשחתה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקין, שגם עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג' נ' אי לא נשחתה כראוי' הרוי נבלה ואי נשחתה כראוי' הרוי ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמש"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזקין השם, וכן המציגו שם שחזקתו איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש בכוכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפni זה חזקה לאותו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקתו

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל ח"י אסור משום נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה משום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא געשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעהchat"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רובה אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשולח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צריכין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קשה וכי ר"ה ברייתא אתה לאশמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז"ל להכenis חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכenis במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה אי שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כנבלה ודאי אבל ר"ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח' בשחית ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת בחזקת ראי' לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צריכין למורשתה הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח' באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך בנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז"ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מחיים בספק שאירע בה דבר מחייב ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחייבים כי רק מה שנעשה מחייבים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחייבים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחייבים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר בנה נטרפה משות דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"י קוץ וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפניו מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרא.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעהchat"ס ז"ל י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלתי בס"י ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו ע"י הרשב"א הנ"ל, דכוון דלהאי נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתשר לacicלה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא דאן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל דלא כרישב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחט את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשמט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלום דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר'ג' ז"ל ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחט שפיר משום חנויות הסימנים וא"כ בספק שמויה איכא ספק בגוף מעשה השחיטה אי נעשה כהונון, ואין דזינה לספק נקה'ו דאן לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דהני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד טבילה, ואם הסcin פגום לא שחט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא דאני רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמויה שהקשה הוא ז"ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפיו נניח שבכל הני איכא ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק לאם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרא, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשמטו - וממש'כ' במקואה הסcin פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרא.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכרתות, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזיק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות עי' מיטתת בעלה ואני דזינה לאביבה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בזו לקהל - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא זהה ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתיב לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבעא לפי פ"ז, וכי לית ל"י דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי, הנה קושי" ז"ו היא דוגמאות קושי" התוס' בד"ה התם מפ"ש נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין תלמוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו לתלינו, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטתה השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לךן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, דקאמר מי חיישין שמא במקומות נקב הנמי' משמעו לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא איכא ומיש מלתננייה דהיא נקב ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיקו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ד"י דטבחא, דקאמר שם בגמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דזא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהחשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטתה השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לךן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשענחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הנאו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קשtightם זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהה שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זהה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעליו לא שיך לאוקמי חזקה, וכך אם נאמר דהיא פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויוצא מחזקת חיוטי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודעים אותו לא שיך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שהקשה השב שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הנאו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הנאו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אן יודעים היה שักษ קודם ואיהה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שักษ קודם ואיהה המאוחר, וא"כ ספק דבמקרה שנדוד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם ורשות, אכן דבר כtabנו לעלה דואה דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתאות כנגד חזקה דמעיקרה כמוון דליתא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרה כמוון שכטבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלי - אדם לא תאמר כן אלא דגס שם שיך חזקה דמעיקרה תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרה מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרה לומר ביאה היה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ"י התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמוון במרקוה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקת, בין לאבי' ובין לרבעה מוקמינן חזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרה נגד חזקה דהשתאות לפין, אבל במקומות דנולד ריעות לא שיך לאוקמי חזקה, זה נגד חזקה דהשתאות אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמינן חזקה, אך נגד חזקה דהשתאות והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעה מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפיו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית ל"י לרבעה דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמוקה שנדוד ונמצא חסר לר"ש, אמנים בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייצטריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן חזקה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז"ל דלulos כבר ידעו כאן דמוקמינן אחיזקה, ומה שרצה רبا לאסור הרא רך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה"ר דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזיך כלל דרש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באונן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה לאחמיר מדרבן בספק במקומות חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב"מ דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק"י ודוו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישב דרבא דס' ל' לכל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהלהcta דסוטה רך להקל ATA אהרה"ר ולא להחמיר אהרה"י, וכפרשי' דברה"י להחמיר כבשר או סורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אכן בו דעת לשואל ואינו דומה לסתה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקו להחמיר ע"ז קמשני דהלהcta ATA גם על רה"י לקולא לכל ס' ט' ברה"י דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דתיהר מושום דaina דומה לסתה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צريق הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש'כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב'ר, דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמין, דאל'כ נימא דוקא בקרקע מהני תנאי וכדומה עי"ש, וכןanca ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל'כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפ"ד בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מחמת חסרונו ידיעה שלא מצרפין לס' ט' וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לעיד ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא'כ אין כאן ספק, דנשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח'י' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודים, טמא ודי' ואינה שותה ודוו'ק.

תנוס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס' ט' ברה"י והוה לי' ודי' טמא וכו' עכ' ל' וקשה לי' טובא, דהא התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מרביין שניהם קרבן טהרה, וכיון דיכולים לבורר ע"י תנאי וסגי בקרבן אחד, למוא יביאו שניהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, יבאו שניהם קרבן טהרה, והא אפשר לבורר ע"י קרבן טומאה על תנאי, זה לך' מadam מדינה שניהם טהורם, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבע חזקה, ע"כ משום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכח אליל בהו'א דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דוגם במקומות דאיילד ריעוטא שייך לאוקמי אחיזקה, גם לאבי' קשה למה לי' להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, כיון דaicaca CAN חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אזלי, קודם שמשיק דאלילן בת רחזקה ולפין זאת מגע, ולכנן גם לרבעא לך' מ, דחשיב לאבי' דאסורה מטומאה א"א למילך משום דההcta הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלרבעא אתה ההלכתא אריה'ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה"ר, לכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל'כ ההלכתא למאי אתה, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות ממש דוקא דמי'רו מס' ט' ברה"ר ומטהר ע"ז דין דאין למדוד זאת מסוטה כמו שחוכחים וכגון במקווה המשקנא איצטריך ההלכתא במקומות דליך חזקה וכגון במקווה שנמדד ונמצא חסר לר' ש' - ומה שכתבו דכאן איזיל בהו'א לאו מוקי ההלכתא גם במקומות דaicaca חזקה, לא חדש עתה, כי גם ב��ושיםם, ידעו זאת דמה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' לי' חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהר'ס אה מקצתו ולא כלו. **ובזה** מתישיב ג'כ' קושי' חומרה שהקשה הפ' ז'ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקת טהרה, והקשה הו' ז'ל והא ע"כ ההלכתא ATA לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל'כ ההלכתא לטהר במקומות חזקה למא, וכו' מש'כ' התוס', אבל לפ' האמור ATA דהלא בא הaily ההלכתא יש לפניו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפיקו במקומות דליך חזקה ואו הוא גזה'כ' בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהלהcta ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז ההלכתא ATA להחמיר, והרי כלל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת טהרה, מהיכי תיתני נוקמי ההלכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצין לאוקמי ההלכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר'ל ניהו דברה"ר אין קטת סתריה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה"ר יש קטת סתריה, ולכאר' אין זה מספיק דכינן דס' אין סתריה גמורא איך נילוף לטהר ברה"ר ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפ' האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', וכיון דבסטה ברה"ר ג'כ' איתרע קטת החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי ההלכתא להקל ברה"ר אפיקו בדליך חזקה כל מלוקמי ההלכתא להחמיר אפיקו בדאיכא חזקה, דבר שוגם בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכח איזלה בהו'א קודם דידעין חזקה מקרא, משום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה' ת, וא"כ במקנא מה' נעשה עם ההלכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה איזלן לקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולידה אסור מה' ת, אלא דמקום חזקה נundy על חזקה אפיקו איילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומא דרומא ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על"ש גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל החיים כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדי' דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מදלא כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות" וכן מכלל דינידן פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ولكن להורות ע"ז קאמרו „אר"ה“ ולא "ר"ה אמר" דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מהולך ומתולח להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאור' רשי זיל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שם בעצם נפגמה, "בעצם שבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ רשי זיל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלכata כתוי" ר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולח להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא ניתית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הנמי' ל�מן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימה בעצם המפרקת אייפס, הר' DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש זיל שימוש לשיבר פליגו, ומושמע מהא דמפירוש טעמא דפלוגתתם וקאמרי בשלה מא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד אמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהה הס"ד כיון דבאמת לית הלכתא כר"ח בהא דתולח במפרקת, למלה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושום דעתם דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הט anzך ושמע פי' הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקשיות ודקוקים, אשר בלבד"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם זהה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז זיל דר"ח דפוזל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, זהה דפוזל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעותה ומה שפוזל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיטת גוף היסמין, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקות שלא"ש היא חיובית המעכbat אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאי מושיב בזה מה שדקדקנו למליה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דניין ומטרמאנן שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניםיהם עוד שלשים דטהרה, אבל ששניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג'כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהה העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל בפשיותם משום דמשום אעיסה קאי אבל לפרש"י שם דרוב מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בללא"ה נמי ניחא דלא מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל דראם תלין באדם הביאו הא דר"מ משום דתתם קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפוחין בעיטה, נטרף וש' מייעט אדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכען שכ' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטפוחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעטו אינם מומחין ג'כ לפעםים שוחטים שפיר, וא"כ הכא במעיוט זה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלאה"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכייסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת רשי זיל לפ' הרא"ש דהיסח הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציין רשי' מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דריש' לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פוסלת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מيري, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בללא"ה לא מצי מيري לאחר קידוש דלמה יפלו ביכולה חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חיים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפוזל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין בלב Ari' ס' דגמ' רשי' סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שרכץ איכא עי"ש היטיב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' הי' כוונת הברייתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בללא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז זיל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ז י"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון בעל שב שמעתתא דבאיסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו اي קמי' שמי' גלייא דאיסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמתה להעbor איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומא אלא

בסבירה או כאן, דא"כ במקורה נמי נימא דין הנידון על המקורה שהוא בא"ה חסר לפניו אלא על הטעמה, ורק לאنعمיד המקורה על חזותו דמעירקא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגוט, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעד לפניו מספקינו שמא בעור נפוגם, ואפילו שיבר בה עצמות, דודאי ר"ה לא יחולק לומר דעתם אינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האי סcin בעניין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שניינו פשיטה דלא שיבר בה עצמות, אבל מ"מ מקרי נקב שלא דודאי"פ שהזאב ודאי מנكب בשינוי, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שניינו ריעوتא עד שצרכיך לומר דבמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לנזכר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' עיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שבסcin, אין מוכרכחים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעوتא אייכא, וחיקת היתר לייכא, דהרי אנו דינן ע"י האי ריעوتא על השחיטה עצמה, لكن קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה,adam רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותם, הרי המה כמו נקבים שבמקומות שניינו של האיבר, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה כמש"כ למעלה, ור"ח מכשיר דאימא בדיקת הסcin שלחיקת העור איתרעו הסcin וצריך בדיקת החזקה מה שיתר בעמדת, אלא מושם דאליגו שלא במקומות שניינו קרוב יותר לתלות באיבר מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במוה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדבק בו קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי" מוכרכה הש"ס לחזור מהאי טума דין כאן ריעوتא, אלא דוגם ר"ח מודה דרייעותא מקרוי, ובזאת דוקא מושם דבחזקת השחיטה עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דחכא קיל מושם דסcin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבר לפניו סברא זו, ולכן נדחה הריעوتא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבמה, ומיליא דבאהי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן אייכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמיינא צ"ל דס"ל דר"ח דמכשיר אף בלא שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול פגום יותר מן העור, אבל בעמ"מ לא הוה תלין לkolא לשמוד על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו באיז אובי ורבא וכאשר הארוכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזה במקומות ריעوتא, אבל אידי אבע"א דל"ח כלון מוטרות דתלין בטעם המפרקת דבתריתא, סובר דוגם בספק השkol יש לסמוד אחזה דמעירקא ולומר דלבסוף איפגם, ומה שתבטו התוס"ד בראשנות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, די כר"ח ולאכשרוי בתרייתא תעדי בדיקה לכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, adam כאבע"א קמא דלר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז אייכא לר"ח חומרא מה דליתא לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקת בדרך הולכה אינו עלול על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו חק.

ועוד אני אומר דבאה דنمיצאות פגומה דקאמור, אפילו לא הי מוסיף האי אפילו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, שיש נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דنمיצאות פגומה בפוגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שיחסות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושם דפוגימה כזו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא שיבר בה עצמות, ואמרינו דבעצם המפרקת נשעה, וא"כ ר"ה רק לרוחתא דמלטה הויסיף האי אפילו שיבר, דלא תדוחק לומר דنمיצאות פגומה דזוקא בפוגימה דקה קאמר שאפשר לא עשותה, אלא אפילו בפוגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומושם דכל שחיקת העור איתרעו הסcin וצריך בדיקת החזקה דא"כ ליבעי שני סcinים מעכבות הבדיקה, لكن תקשה דא"כ פסולה ואל תקשה דא"כ פגימה גסה לשחיטה, אcht שיחתוך בה העור והשני שישוחט בטה היסמין דכיוון בבדיקה הסcin שלחיקת השחיטה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבדוק, כמו דחישין לעניין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטא הוא דכל שחיקת חובה בכל שחיטה לא חיישין לשחחה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי" שמי טעמים להתיר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin אייכא חזקת איסור דבמה, הלא החבמה שחויה לפניך. ובמחכ"ז זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חזק בה עור, כי האי דהרי שחיטה לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסלך האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דינן, דשמא איפגם הסcin בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנתה. אבל יותר תמורה הטעם השני של' הגאון, והוא דבנאבד הסcin אייכא ס"ס שמא לא איפגמים כלל, ואם איפגמים שמא במפרקת איפגמים, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחיקת העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסלך ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואינה ראוי לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקרה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמור لكمן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחදא, כמוון כר"ח ולפסולי קמייתא די כר"ח ולאכשרוי בתרייתא לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקשה תעדי בדיקה לחכם, כיון דלדידי אבד לסcin חזקת כשרות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחוט את השני בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהי בדיקת חכם של קודם החשיטה, כיון דבון הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמייה גדולה.

שיטות הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דזוקא בנסיבות פגומה קאמור, אבל נאבד הסcin גם ר"ה מודה דכשרה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיוטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, למما גמור, דאפילו הוה מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, סמוך מיעוט לחזקת איסור דבמה, דהא כמו כן אייכא חזקת בדוק דסcin ומוקמינו חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בלאי"ה אין אנו דינן על הסcin לא שייך להעמיד הסcin על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמת קשה להשתמש

בתר דמייקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמיה זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'' השלישי שלishi בדאמות אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאטוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוץ מאבתירץ קמא, עיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לח' קמא טעמא דר"ח עצם ואי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בעטמא דר"ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמייקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך ממקומה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל לעלה דשם איכא ג"כ חזקה דמייקרא דה' ראי לטבילה, שהרי לא היא חיישנן שמא המים שטופו איזה חיציצה מגוף, ולא היא צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חוץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצרך עוד חלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יש ממקומה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאטוי' ספק שהה וספק דרס, והא באופן דקורב ומ"ש, דאפילו אם נפרש דספק שהה ודרס, השהה עליה דנטבל מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin אין איתרעת ולא בהמה, אשר בזה מחלוקת בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השלישי שפירוש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה העור ונגעת המפרקת, ע"י איזה מהם נשעה, וגם דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקת, ר"ח מ"מ דהו ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD בעמיהם שחייב שפיר ומסתבר לו מorum דעתה כמו כן, ועוד דאפיקו שהה ודרס לדלא במקומות דאיתנה פסולת כמו בחזקי קנה או במעיות בתרא, או לא שפהה כשייר, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, ועוד שני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכאן בגוף השחיטה, והוגם שכטבו דין חילוק בין איתרעת הסcin להמה, ר"ל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל ועלה אין חילוק, אבל לגבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם היא פוגם מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבכמה מעידה דפוגם היא', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטריף, משא"כ בספק שהה ודרס דספק ראשון אי שחת כמו שריגל או שינה כאן, חזקת אישור דבכמה מעידה שניתנה, ואע"ג דאפשר דהאי שינוי עדין אינו מוכחה לפסל השחיטה, מ"מ הרי בגוף הנחתת כל ספק במעשה אישור ספק על הכשרה לנעל"ד לפרש דברי התוס'.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקום דסcin נשחתה בחזקת היתר מטריפין, מה רبوتא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירוי, דבגימות כבר בתבוננו לעיל יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי וא"כ איזה רبوتא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת ע"כ אשר גם לר"ה כשר, פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשברת עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקת שהוא ר' אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רبوتא בשיבר בה עצמות, דעכ"פ גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירות עצם מע"י עור או מפרקת הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונайд הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך מפרקת - אבל ר' דקאמר בנסיבות פגומה כשרה, יותר תלין בפרקת מבוער, נצחת חומרא בנайд הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נתית המפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר"ה קשה תעשי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב למפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולין קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרעי וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודוו"ק.

תוס' ד"ה סcin איתרעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקומה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקווה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת'' הראשון, סברת סcin איתרעי, ולא בהמה היא, דחזקת אישור דבכמה לא מציא מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו בהמה והסcin יחד, ולכן אינוணין על הסcin בלי התייחסות להנחתת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנחתת אחראית, וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, אעכ"פ שהי' בחזקת ראי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מצין להכريع את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגדה חזקת טומאותו - אולם במקומות שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקווה על חזקתו דמייקרא, ולומר השთ' הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב"כ איכא ספק במקומות זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, אעכ"פ שרייעוטא דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקת סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבכמה לא מעלה ולא מוריד, דגנבר הנחתת אחר הסcin, וכן נראה מפי רשי' דלקמן, ד"ה מכדי מותלי תלין شي' ווא"ל, "דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ"ל.

הת' השני סברת ר' ח' דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמייקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicא לפניו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך ביה לומר דסיבה האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגעג, או שנאמר דבזמן קצר זהה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקת, לא שייך לאוקמי דמייקרא, אבל טומו דר"ח משום דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקת, לכן תלין במצו אלא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עניין לנחתת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבכמה אל המיעוט של פגימות העור - אולם במקומות שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמייקרא, ניהו דגזה"כ הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרי'וותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותוי, אלא כר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וזהקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות ר' מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממוקאות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרаш יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרעה לריעותא לא הוה ר' ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה'כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא לה'כ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירוט להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה ר' ספק, עד שכתב עליו ה'כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה'כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף וזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואי דשאני טומאה דספק קודאי והא ה'כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב זהה, כי הוא כתוב שם בפירוש דיןון האי סברא סclin איתרעה ליתן כלל, והכל תלוי ר' בחרס ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעניין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, זיל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן זיל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכdomה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאlein בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר'ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותוי, אם ה' אומר זיל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו זיל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ' דברי הגמ', דאמור בטעמא דר'ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למלعلا דבנמצא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגמה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרוא' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפגימה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפגימה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי זהה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר'ל, דנייהו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פגומה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגמה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחייב גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איך שינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שינויי אין להחמיר כל כך כנפער'ז. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרעה לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שהי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בגען טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דגע ננד חזקה טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד'ה אדנפיק, שהקשה ג'כ' למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירוצו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגען שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, ומאחוורי הדלת דלעולס "ל" דלא מנגע ילפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, לנפער"ד נכון פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגרר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רבא"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפין נגע בתים מגע אדם, ע"דין הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش יוסף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכתו בדכל עין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמאו, אלא תחלה נתמая הבית, וכן הבית נתמאו הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמאו ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אתמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דהך מלטא דמי למקוה שנמדד וכו' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא מיה חזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מכח חזקת טהרה דגבrai, מזה מוכח דפליג על הא מפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ונעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שעשו על גבוי למפרע טמאות, דהיאנו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחרי האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחרי הבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאoki מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפילו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראיי הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' איז לאופקי הינו מתחלה והע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשר"א שכ' דבין בראשית דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רבא"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימיי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימיי דרא דגברי, או כגו דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהיי שם עובר על המוצה דלכתלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רבא"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההසגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו, אבל הקרא אתה לומר דרך בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' ממש ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבי האי ראיי, דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי" שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', וע"ז מתרץ רבא"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא וע"כ לפרש כן, די כמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' ליל', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא רבא"י איננו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשר"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתר חזקה لكن קאמיר סתם, דאפילו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרא לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעילן מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' ליל'adam רק מהלכה ידעין חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או ריק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי ריק ע"י שנכנס לתוכה אנו בגין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתאות.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נוקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבait טמא, אף שצביר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתיליד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הני גודול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הואה, ויפה דחה הלב ארוי תירוץ זה, דא"כ קשה להיפיך דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך בספק השkol איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעמק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להזכיר, דניינו דאי' בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאנו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחשר עוד קודם הנטבל ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאתו לחזקה דהשתאות ע"פ שכבר החשלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבאר בזה בס"ד, ובתוך דברו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נבאר דברי הריבט"א שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכארו' מבוארת דאנו דניין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום شيء עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתאות עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבאו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמן שלא ה' להני טהרטו שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דניין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתאות אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטה היא דחסורה, ואנו יפלין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטה היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דניין קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתאות, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטוהר השטה לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דניין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצא פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתאות בכוכב"כ הסcin פגומה ואני ראי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטה נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחיקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"ז ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"ז ואיתר הראשונים. אבל קושי הרשב"ז על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לך יליפותא מטומאה ברה"ר, ספק איסורי להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לווי דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוחה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חדש כל דבר זה, דרך באיסורי קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כת"ז דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נעבע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצחה נמי כן מתפרש, ודאי מצחה אכול, אבל בספק מצחה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דריש המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהנו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטעמה כן, ודבר זה למדתי מותו' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בתי" האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דזילין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, מושם ד"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרינו ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג'ו, שפיר אזלין לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראוי כי הראי יוסף בעצמו לקמן בד"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף ז' ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב' חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עמודת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, מושם האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחתה בחזקת היתר עמודת וכו', דהינו מכח רובה בתרו'תא, חדא כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל איך נפרש הני יליפותות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר האי לישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה לישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ב佗א דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגמ', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא יליפותא על רובה אלא מק"ו מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין די וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא לישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני,

עליהם דהו כודאי והה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל. **ומעתה** נשוב למה שהחלהנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטינה דפליגו בהן ר"מ ורבנו,adam לא נדע רוב מקרה דחייב כודאי, אלא יהי' דינו כספק שמוטר בכה"ת, מ"מ עשה למצות בום ע"כ ליתא בקטן וקטינה דשמא הוא סריס או היא אילנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מידוי ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי' לדעת הרמב"ם דכל הספקות מיותרות, ובכדי רובם מ"ל מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, ע"ז קמתמה, הלא כתוב אחר רביס להთוט וכיון Dunn עפ"י רוב סנהדרין אפיקו להרוג את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מיל, ע"ז משיב דרובה דאיתו' קמן לא קמבעי לי, ונקט גם ט' חניות, ע"ג דבאסורין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאני בשר, ספק משוחחות או מנבללה, דאייא נמי חזקת איסור דאייה זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א דה אחר הרוב, דגם בט' חניות תאיכא עלبشر הנמצא חזקת איסור שאינה זבוחה - והדין עטם וכמו שהארכנו לעמלה דברבור שנאנו Dunn שלו שיק לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שיק לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, אבל על רובה דליתא קמן וכגו' קטן וקטינה קמבעי לי' וכן שביארנו לעמלה, דלויל קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במקום איסור ברת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הbia כל הni יפותו, מקרבותו ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלח, דbulletini הni מצות, ai לאו דרוב כודאי, איך אמרה תורה תקיעים המוצה רק בספק דשמא טפה הוה, Ach'כ יlf' ממכה או"א ומרוץח ועדים זוממין, דbulletini הni ai רובה רק ספקה הוה, איך צotta הTorah להרוג את הנפש על הספק, ו/or' איש אמר דעתיא משיחיטה עצמה דאמר רחמנא שוחות וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשטי.

הנה נס האי יפותא נחא לדעת הרמב"ם דכל נקה"ו נבליה, ואין שחיתה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התיירה, כלן הרי איכא חזקת איסור דאייה זבוחה, ועליך להביא ראי' שנזבוחה, ממש'כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקתי דברו לעיל וכן נואר שדעת הרמב"ם נמי כן הוה, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היטב.

ע"ש גמרא כי קמבעי לנו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' ריש"ז ציל דהדר מחלוקת זה והכל נלמד מקרה דאחרי רבים להთוט, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיתו ובין רובה דליתא קמן, ומה ל' ט' חניות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן עלហמות דעלמא שרובם כשרות, דהיא עולה שנייה מקריב, או האי קטן וקטינה שאני דן עליהם פרשו מרובה דעלמא ולא מיעוטם, ועיין בהගות ר'צ' חיוט שנטוורר בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג זיל בפתיחה לתערובות חקירה ai, מניה לנו כלל גדול דכל הלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שיק ב' ביטול חד בתרי, כי על כל חד ואחד אני דין שהוא טפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוז"ד בס' ק"ח סק"ה, והניא ראי' נפלאה מהא פריך ל�מן, ור"מ דחייש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית לר"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרופות שביעולם ברוב הנסיבות ומיותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לרבר איסورو ולא שיק ביטול, דהא שמא במקום שחיתה נקב הוה קפריך, וזאת ai לרבר כמונו, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתיר והאיסור מעולם לא שיק ביטול חד בתרי עיישי.

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג בנדה שם, שכן דירוש בכה"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיב הני תרתי, ויש יותר מקום לדיק רישה וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין שניהם דוקא, אבל במ"א לא, וכן גם כן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר מה זה מה, ואחר והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השם שמטטה שմסביר לו מהו חמירא סכנתא מאיסורה, שכטב דכל שהתורה מהמתה חזקה או רוב, עפ' שקמי' שמי' גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אнос בראשות התורה, ולכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסרה התורה ומילא לא עבד איסורה משא"כ בסכנתא, האי סמייה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ ארע שהמיוט בא לידי, ולכן לגבי סכנתא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי בספק לדעת הרמב"ם דהתורה ואין עליו אשמה, עיין מה שכטבתי שם לתקון דבריו, ועתה אני רואה כי לא הועלת כלום, כי דבר זה ai להעמידו, דהנה לפי הקדמותו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ליל"ת לעין זה, שכבר כתוב הש"ץ חי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אнос מביאו דעבד לא אמרין, אלא אнос כמוון דלא עבד, והסבירו ברורה, דכל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לעשות כן, הרי לא רחשב המעשה כלום, אבל להיפך מי שלא מציל קים מה שמוסטל עלי מחתמת איזה אונס, שייה' חשוב כמוון דעבד, זאת לא אמרין, ועפ' שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאו, אין זה אלא לעין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach'כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס ה' בראשות התורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שרי' רחמנא ואם ארע שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במצבות עשי, אם אכל ספק מצחה או הביא ספק קרבן, איך נימה מספק דאם קמי' שמי' גלי' דפסול hi' הרי ai לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצחה ולא הביא קרבן, וזה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורוב דהמי נמי בנסיבות עשי, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, מושום דמצוי לסתום דודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא ii'ת, מ"מ לא בעי למיחש למיעוט דכמאן דליתא דמי', דרוב כודאי יחשב, ומימילא דבזה נڌין דברי השם שמעתה דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צרכין לחוש על המיעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשוי ח"ל על איבוד נש מהה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צרכיןתו לשבתו דהה דלא חשו על עבירת הל"ת בדאיכה רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן ש"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבן הוה ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ם דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות איינו יוצאת בהם, ומה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס כמוון דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל רוב חזקה מהני גם במע' משום דאיתן לו יפותא

השערים שהוא שניים שונים. מאי אני תמה למאי הולכת מאין האי דרצה שהי' שניהם שונים, דזאת, גם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מהן הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, יותר אף אני קותמתה לא מצאת מי שהרגיש בדקוק עצם הלאה, ומה שהקשה המהיר'א דלמה לא יליף מהן דבעינן שניהם שונים שצרכיכם להיות כשרים לך'מ אין זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלעפ'ד הוא, בדברי מהירוש'א ייל'י' קושיתינו, והכי פירוש הנמר', מתחילה מקשה מהן דשניים שונים, וליחסו דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינם שונים, וכי תימא מה נפ'מ, ר'יל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראיתי מעין זה בהגחות ר'ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזמין ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם ב"ב מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהיל' אחורי רבים לרעות, אלא דכלא'ר' מהן ד"ב מזמין זכאי, אין ראי' כל דאילין בת רובה דמקש'כ אי לא ניזל בת רובה, דלא קטלינו לי' בשbill המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רשי' אדייקא דמזה ד"ב מזמין זכאי נשמע, אדם איקא רובה לחוב דמחייבין אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמובן פטור סגי ב"ב, ולענין חייב צרך לעין שם רשי' בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, וזה פשטוט ודו"ק.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן למלعلا גבי רישה של עולה, דקאמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהיה האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מחתק לנתחים, לפיכך החוצר רשי' לפרש האי יליף דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וככל שלא יהי' ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודו"ק.

תוס' ד"ה מנא הא מלטה, וא"ת כיון אמרין זיל בת ר חזקה כשי' בת רובה דרובה וחזקה רובה עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלהך ואין למידין ק"ו' מאלכה, והקשו האחוריים דעתךין נלמד דאילין בת רובה מקרוב, דרוב עדין מקרוב, וקרוב הלא מפורש בקרא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב'א מתרץ קושי התוס', דהא דרובה וחזקה רובה עדיף דזוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפוטא על רוב, לא איזלין בת רובה כלל ומכח'כ נגד חזקה, ולפי' מישוב גם קוש' האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא דדברי הרשב'א זיל' סתוים, דכמו דידעין עתה לומר לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ' מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפוטא ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בת ר חזקה מכח'כ בת רובה עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע'ד בכוונת דברי הרשב'א הוא: דהנה הא דאוקמינן אחזקה יש לפניו שני דרכים, או דנאמר גזה'כ הוא דנקיק מלטה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעת' הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא דאילין בת ר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד שנשתנה החזקה, החזקה בטלת נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפוטא הדתורה סמבה למילז בת רובה, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה'כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ"ז גם כל דפריש מרובה פריש לא שיק, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שיק בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי אחת היו יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכח'כ שחתיכה אחת שפירשה שモותרת, אבל בבהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות הטרפאות בפני עצמן, ולא שיק בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניו לא שייך דעל כל חדא וחדא נופל הספק שהוא מפסיקו לא מיטרף וזה רובה דליתא קמ"ע ז' קמבעי מני'ל, אבל בסוף קמסיק דלש' וכמו דאילין בת רובה דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי כן איזלין ברובה דליך קמן ומכח דרוב פטמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה תמצוא פשר להא דחקרו האחוריים מני'נו לח' בתר בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השם עתה על הרשב'א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב'א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב'א מודה דሞחר מה'ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, וזה ספק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפנינו מן הרבו או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השם שמעתה דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרבו או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות ורובה דליך קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חדא וחדא שהוא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב'א, ליא' דמקח ספק במרקחה לא חיישין, ולא מצד דאילין בת רובה ודו"ק.

עד' יש לחלק בין רובה דאיתא לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איה סיבה נשתנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקת דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשתנה, הוא כודאי.

ומה' מאד מישוב בזה הקושי' המפורסת ממאט הגה'ק מה'ו משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת קרי' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאילין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המעתים, והאי רוב, רובה דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובה דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נון, דהאי גרעوتא דאיתא בכל רובה דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובנים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיוון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל חישר מחייב את זאת, דטוביים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת חשובה ממש קראי' גשמיית, וא"כ האי רובה, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודו"ק.

ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולכח שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במוב"מ, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא תלקו בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שניתבררה בשעתה ממשיכין לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר קלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, או חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה איפלו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועד השטה הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבוררת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכבר, ואפילו לאחר שצינו דאלין בחר רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתא יצאה היא בהמה מרוב כשרות, ועד השטה הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרות דמשיכין הוודאי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חסלה לאח"ז, דהשתא היא דחששה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר שלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ שלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שצינו למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעמא דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפירה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עליו מאפר הפירה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביבארנו שם הדבר הזה תלו依 אס נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה ההירה האי ספק, אס נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפירה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פירה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה ההירה, באיז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מידי, ודאי, ולכן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרת דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי' ע"ז קאי דרבנן כודאי, וממילא איפלו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטון וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקרים מזחה נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דaicaca כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, איו' ספק מוציא מידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, ולכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה אס סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להזכיר קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכך ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים ע"ג ע"ד' דה' שחו'ו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס Kapitir ליל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר' א' דבלא עשה מצוה חייב באמת גם בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיותה שלה, אבל המקדים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס בעשיה, וכל שאיןנו אונס במעשה, אך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמוון דעבך דמי', הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרופה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קו"ז בשוט מה שכתבתם שם וירוח צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתי מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה' פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכל' ולכאורה' תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שביארתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצאה עונג - ומה שנטחן דלי' עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ אכן הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' אתי מעדים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבוי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבוי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיini כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבוי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבוי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בтирוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, אכן להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזום, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאתא דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבוי, דהרגו אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהורגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, זל' למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנתן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקת, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו שאמרין סוקין ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי מכח רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהווסף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מהחזקת אין לו פירוש, דאי' למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מהחזקת ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאתא כמש"כ למעלה דרוב עדיף מהחזקת אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מהחזקת בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנייהו דחזקת בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספוי לששתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של הששתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מהחזקת בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנייהו דחזקת בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספוי לששתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של הששתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התנוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

וְזֶה דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למיימר יש לתמונה, הচכי בימי ר'מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הוा, דאלו ה' בא לידי מדה זו, מה הי' עשו ווזוק.

תוטס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנסקלין בנסיבות DIDONO במיתה החקלה, הרי דבדני ונשות לא אזלין בתר רובא, ותי ר"ת DCION DIDBCOB'C נחרג בין מיתה למיתה לא אזלין בתר רובא, והוקשי' מפורסמות משרפת ארוסה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונות בשרפפה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראיתי' חותן סופר לדוד הגאון צ"ל שכטב, דעתך הרת' על קושי' זו בס' חותן סופר לדוד הגאון צ"ל שכטב, דעתך הרת' על התוטס' שם, הוא, מה שכתב ההפלאה ז"ל בסוף פ"ק דכתובות על התוטס' שם, דהדא דלא אזלין בתר רובא בממוון, היינו ברוב הנולך עכשי' בהאי נידון שאנו דנין עלי', אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי' נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממוון (והוא ממש'כ לעמלה שיטת הר' ש' והרמבר'ם) ובזה מיישבים כל הקושיות שהקשוו' כויצא זהה עיי' ש' ומימילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתהזהקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם הדגנות, וזאת מהני גם בדייני נשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיוון המטרה
בזה, דניהם דודאי אמרת לאמתו הוא מה ש' ההפלה, כי לול
סבירה זו לא מצין ידינו ורגלו בבה"מ, אבל מה נעשה כי עלי
התוט' כאן ע"כ לא נחתו לסברא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת
לקושיתם, דהרי כאן איזלין בת רובה דאיתחזק דלאו טרפה הוא,
אבל התם בנסקלון ונשרפים שנעתרבו רובה דלא איתחזק הוא -
ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד
הפעם על מס' זו, ריאתי כי שגתי, כי התוט' בקושיות נשרמו מה,
דהרי צ"ל: "הקשה ר"י דהכא לפין מרווח וудים זוממין דאיזלין
ובברור רובה אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכוכו"
עכל' ולא על חנם הוסיפו האי הוכחה מא' בן סורר, אלא לשולח
ההאי תי' של ההפלה באו, שלא תאמר שאני הכא דאיתחזק הרוב,
לכן הביאו מא' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא איתחזק
אליזלין בדיני נפשות עיי'ש, וזה נכון וברור בכוונת התוט'.

אללא דלפ"ז מצד אחר יש לתמוה על התוס' דלמה הקשו מהכא
וומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוגי' דקאמר
בשבנהדרין דרובא דאיתני קמן לא קמבעי לנו דזולין בתר רובה,
וישם המדובר מדייני נפשות, דקרה דآخر רבים להתוות בדנ"פ
כתיב, והי' להם להקשות למה בנקלים עם נשרפים לא איזלען
ובתר רובה דאיתני קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של
דר"ת נפל בבריא. וכי אמר הר"ת דאם נפל מחלוקת בסנהדרין
באיזה מיתה יהרג, שלא איזלען באזה אחריו רבים להמיתו בחומרה
אללא דניינו אותו בקלה, כפי דעת המועט שבסנהדרין, הלא מקרה
מלא דיבר הכתוב אחריו רבים להתוות, ומאן מפסיק לחישך דבר כזה
להוציאו מן הכלל נידונו שבין מיתה למיתה, שלא נלך בו אחרי הרוב
שהחטא דבר זר שאינו בדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, כבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, בביטחון
לא שיקן אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהיתר בתוך האיסור,
ומסתעם דהאיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא
ההuder, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתרעה להיות
מציאות ע"י הביטול, וכן הפטור לא מצוי להתבטל כדי להעשות
חויב וכן מוכח ממנו שאמרו בב"מ דף ו' ע"ב, עשרי ודאי א"ר
ולא עשיי ספק, כי האי פטור שקוץ מן המניין בתוך העדר, לא
יתחייב ע"י ביטול ממנו שכבר נפטר, וא"כ ה"ה הני נסקלים
שפטורין מחייבת שפה החומרה לא יתחייבו ט"י ביטול בנשפים

אפשר דממתניין יב"ח כקושי התוס', וכן הוא מאד ודוק'.
על גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכו' עיין בח' הר'י
 כאן ובתוס' לפקודן דר' כ"ח ד"ה אתה, דאי להוחיכ מכאן דאי
 לשות בדיקה מבחוץ עתיק הילפotta היא מפשח וקדשים, דא"א
 לקרווע את העור ולבדוק החותט, דאיין לך מים גדול מזה - ולענין
 טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שיתרפה
 העור, וא"כ מצינו לבדוק איזה מים קודם, אז יתחיק שאין החותט
 נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם
 ימיא דלא סמכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא,
 וכן שאין מום בחתיכת העור ע"י סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא
 שייך לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת החותט צורך
 הקربה הוא ולא סכך בלא"ה יש לישב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמור וدلמא היכי דאפשר, והיכי שלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי ר"מ דחיש למיועטה היכי אבל בשרא וכו', ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בוושט במקום שחיטה שלא אפשר סמכין ארובה, וכן בקטן וקטנה דאפשר להמתין עד שיגדלו, והנ' כולה מושום שלא אפשר עכט"ד. וכשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר שלא ינshaו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטורפה אפשר שלא לאכול בשר, והלא ר"א משחיתת חולין קיליף, דה תורה אמרה שחוט ואוכל, והרי עד נח נאסר אכילתבשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאווה, ולמה הותר להם שנכנסו לאראץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' מהנה בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, הרי דלית לי' חילוק זה בין אפשר לאפשר, ולא עוד אלא לדמדאויריותה ודאי אין שם סברא לחלק בין אפשר לאפשר, דהרי אפילו בין לכתבה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"ם איןראי, לפי מה שכתו התוס'bek'in ר' ר' רק מדרבנן חייש למיועטה, ועיין בלב ארוי' שנטקתה בכל זה ולא העלה דבר המתיקבל.

ולולי פירושי ז"ל ה' נלפע"ד לפреш פ"י אחר, ועפ"י מה ש' ק"ז בעהחתת' ס' צ"ל ביו"ד חשו"כ"ד על דברי התוס' בכורות דף כ' שהוקשו, ומה לא אמרין סמוך מיעוט אינס מומחין לחזקת אישור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דידי'ני מינגר גמירי, דגש ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתווח"ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעי למילך רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ות"י החת"ס זודאי כל הטרפיות יחד מייעוט גמור והוא לא אצלן בתר רובה וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א חלק ולומר דושט לא נבדוק ממשום דהוא מייעוטי דמייעוטא, אבל אחר דעתינו לሚיז בתר רובה ולא צרכין בדיקה על שאר טרפיות, ורק על הושט ושיפר אמרין דהאי נkeh'וו הוה מעוטי דמייעוטי וככאמ' דליתא דמי עכטדי'ק עיי"ש. ומעתה הכי קامر ודילמא שאניلن בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפיות מן נkeh'וו ונאמ'ר, צרכין כלו בדיקה ממשום שלא אצלן בתר רובה, ונשאר נkeh'וו שלא אפשר לambilדי'ק בלבד, והוא מייעוטי דמייעוטא ולא צרכ' בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר היילפותות קיימו במקומות, ודלא

והרא' שביא מר"ם אינו אלא דהוא ע"כ עבד הci, לבדוק אחרי הח"י טרפיות, ובושט סמק, דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוטא וכמאן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דאכל פsch וקידשים בא בדיקת הח"י טרפוות, כנילעפ"ד מותק חומר העניין.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דבר דאבד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"םazel לשיטתו בהז דס"ל לכל מומר לאייה עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינן בהז כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלאה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים הוה למייר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק הוה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במץ' שחויקתו אין טוריה לבדוק פוסל, וכאשר ביארתי שם, ולכן מי שראה שאחד שוחט בהמותו שלא ברשותו באמת אסור ואפילו הוא מומחה מושם עדברין הוא זוריך בדיקת סכך, לנפע'ד.

והנה עינתי בתוספתא בפ"ב ומצאתה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,, „המוחא תרגנות שחוטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דמצאו הבעלים שחוטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהז רבותא נגד הרישא דמצוא תרגנות שחוטה בשוק, כי כאן הבעלים עבדו שלא כדי, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדייעד אסור מבואר שיטטו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחות למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחי, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש ליישוב ודוק'.

כבר בכ"ז הבאתי לעיל בדקה דהרבנן לא פסק כהאי ברייתא בתרגנות מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא וממילא דה"ה בשוק אסרו, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פילגנו, דממהDK אמר בב"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריונם על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דתהייר את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהaca איכא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחיין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דמיiri בברוב טבחו ישראל דודאי מומחין ומוחזקין הוי, או דהaca בע"ב מيري דין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דין איני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתירוח כר"ח בנו של ר' יה'ג, והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי' מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפלייגו אי אדם עשו להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מיעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידועתי איך אפשר לחלק בין הכא להתחם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצא שחוט ומ"י יודע אם טבח שחוטו או בעה"ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה"ב שישחות אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

זה ברור כמשמעותו' לא נחתו ליה ודוק'.

בсло' סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת שמשמעותו' מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוגי', בקטן וקטנה דפליגו ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דاشת אח אילא גם באחין מן האם, והשבתי לו דלאור' דהיאנו ממש קושי' התנוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התנוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המציאות, אבל אח"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנני מצות וdae קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, וכן הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה התה' מה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על התה' הילא ממזר ודאי אסור רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ'ת לא דק, דהאי דרש דמזר ודאי ולא ממזר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייל בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא ממזר ודאי ולא קחל ודאי, דאפילו א"א שבעלה במדה"י וילדת אין כאן ממזר ודאי, דביאת עכו"ם אין עשו מזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעתך קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרעה התורה איסור מזרות, וממש'כ' לדעת הרמב"ם, דקמבי עני'ל דרוב הוה כוזאי, שלא מצי' למדוד מזה מבון ותל'ם ודוק'.

ד"ה י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגנות שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הראיתא, וכתבו התנוס' וכן הר' ז"ל בחדשו' דברישא איכא למימר דבעליה שחוטה, ובסייפה קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפי' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הל' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שראיינו יישראל מרווח שחוטה, והליך לו, ולא ידענו אם אין יודע הרי זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא וחוות לי, וממצא ההמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרבו מצוין אצל שחיתה מומחין הים" עכ"ל, והכ'ם שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר' ד' מר'ג', האומר לשלווח צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא ציין הראיתא דין דאו שאמר לשלווחו, מושם דהאי דין מטאפרש ממש'כ' התנוס', במציאות השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעליהם מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מרווח וחוטה או דינא דבריתא הוא, דמצוין דר' גן לעיל מני', דראה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, על מירמא דר' גן לעיל מני', דראיה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גmir, לימה רוב מצוין אצל שחיתה מומחין, ופסק הרמב"ם כקושי' ז', וכמציאות שאמר ר' גן בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שבבריתא מתוך השקיל וטורי' דמצוא תרגנות שחוטה בשוק, אלא, דין היוצא מטעם השקיל וטורי', מושם דפסק בהל' ח' שם קר' דבמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר ודפסק בהלכה שאח'ז' באבד לו גדי או תרגגול וממצאו שחוט בביית מותר, והאי בראיתא הלא מيري דמצוא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הוא, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחוטה, והוא נלמד בק"ו מדין הרשותן בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתקו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירוט ראי"א איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירוט דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירוט דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתני הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דס"כ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דכו לום סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחא להו לאוקמי אותו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערכוה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהקל בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי" עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי"ז, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмоיך טרחתית, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷' יששה שליח שולחו מטה, ואם יקשה לך א"כ לר"ג העבילים בטח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיון במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה כן ותני' שני תירוצים אי' בעירובין לא שר'י ספקו אלא בהונם ואח"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולח עירובו ביד אחר עי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי"ז נופל תי' הראISON בביבא, לכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמויך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליח שולחותי' משום דבדרבן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו לומר כפשווט דבדרבנן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו ולא בדאורייתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי"ז המש"ה היכ' מותר ליתן לו לכתלה עירוב בידו, חזקה איכא דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב העבילים יסמכו עליו.

זהנה עיון עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ותוס' פליגו עליו, ועיון ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש"י דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי"ז ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קשה קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקאה שליח עושה שליחותו, דנhydro דבתרומה דרבנן מייר', אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דפליגו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמויך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקאה שליח עושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמויך המשלח וממילא ה"ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מיר', דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' לחلك בין טבחים לעב"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינט' חששין על איבוד אוכלין ואיבוד מזונות, ושליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ז ע"א דשמעי' דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החשיט במשנה, שחת ונתנבל בה בידו, מה שכתבתיהם שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתנבל לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דאשפה מפני נתנבל, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכליים, וכן מורה לשון הגמ' דמנבל ממש שעומדת לכליים ולא לאכילת אדם מייר', דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נתנבלו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מדור לנכרי, ואני דאי ע"כ החשש שמא נתנבל המש בשעת שחיטה תחת ידו, ואדי דאי חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשליקו אותו בטרפה, והיינו טרפה הנטתה למות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבלת היינו בתנבלת בשחיטה ע"י פסולין שחיטה, שהיא ראי' גם לישראל במדבר דעתך ר"ע, עי"ש, וכן כל דבר הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא קר"י ודוחה האי סוני' דבב"מ במעשה רב, וכן האי Tosftata שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו דבזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי דעתות בזה, הרי דקשה לעמוד על הדבר, ומכח"כ אין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, זה ברור עניין ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושםא דרס, ראי'י מדקדקים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל בריש מכילתן גבי' חשו"ק ושםא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייכא למיחש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי תייתי חיליד הסcin' תחת הסימן ולחתחכו ממיטה למטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהחליד הסcin' תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימון הראשון בהבאיה, כשחזר ובא לעשות הולכת, תחוב ראש הסcin' בין סימון לסייע עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדබרים ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא ממציאות איך יחרמי חילדה בלי כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסcin' לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסcin' בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא רוחק הממציאות כמוובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עושה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עושה שליחותו עי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושם במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו כראוי דאיכה לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילתבשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא מסיפה שמעין דין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אףיו בדיליכא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"ז י"ל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר כמלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקם אפיו באיזミיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מתקבל בשום אופן - חדא להלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דחויה, במקום שיש לו דרך מרופות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שערא, מה עלה על דעתו לפך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אגוף הדין אין אומר לדליה, דבזרך סכין אפיו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חשש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיו לכתולת הנראה דמותר לשחיטה כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגираעל הסימנים לשחיטן, ה"י יכול לירוט בו הנגירה במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דחש"ס מדיק לשינה דברייתא דקאמורה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "בדרכה" מיותרת ומורה ע"כ דהשחיטה הייתה כשר שחיות, ע"ז פריך, והוא בשאר שחיותות בעין הלכה והבהא, וכן אין איך אפשר זאת, ע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין בה התנה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו ובעינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת דאפיו חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרמב"ס י"ל אדרבה השימוש את זאת וכותב וז"ל: "ששחטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רmb"ס ותוס' אפיו לפי מה דפסקו כר"ש, דגס בדאוריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריכין אנו לחلك בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאיין מכם למשלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאיין לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפיו במקומות דין אין מכם, דמהא דין חזקו תרום אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רmb"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח שלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפיו באיסור דרבנן במקומות דליך מכם, נ"ל.

ובאמות צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שליח עשויה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפיו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אזיין בתורה בדיליכא מכם לא בדאוריתא ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רmb"ס צ"ל בא"ע סי' ל"ה סע"י י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עלייו, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מטעם קנס אסור בכל הנשים, הינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"ל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ"ב דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דוקא בדאיכא רובה כתבו התוס' דמעולם קנס אסור, אבל לדעת הרmb"ס דאפיו באיסור דרבנן גרידא שאינו לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היתר, דשרי גם בדאוריתא, ודו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי, איך קامر דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרוי כשיעור תור"ם, ורק משום תרום שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב, Adams לא תרום השליך שנגנבן הא夷 חסרון, דבכוב"ב הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמקרים דיכול לבירר הדבר, דין לסמוך על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודו"ק.

ע"ש גמר' י"ל לכ"י תיכל עלי"י כורא דמלטה - עיין למלך ק"יב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרmb"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קאמר ל�מן לא ע"א דבחולין מתעסק כשר, מדאייטרך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטרך קרא לעכובי במסום חולין דפוסל, אבל במתעסק בזיביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור ניחא שפיר, כמו דיש שני יתרורים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דרכונכם תזבוחו דאתא אלעכבר י"כ שני יתרורים "רכונכם" אשר מני" דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר הזיביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דעתכם גם לענין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי שנים שוחטין זבח אחד, אלא יחידאי הוא, כי החכמים חולקין עליו, ועוד דהרי אמר שם ר"כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשו, וא"כ סובל האיני דרישות, וזה אמות ונכוון ולכך יפה השינו תוס' על רשי', דלעת רשי' דאתא למעט מתעסק כמו ורק סכין, י"כ מבן הבкар מתמעט וממעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי דף ל"א אריכות בענין זה ודוד"ק.

על"ש משנה שחיטת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקANTI ל�מן לא"א נפללה סכין ושבחה פסולה משום שני' ושבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרא דזבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכין, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסلين שחיטת נカリ ומשום דבעין דוקא בר זביחה המזויה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכין ושבחה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הווא משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא ד'lein בזה, אלא שהנתנא המתין בדרישה זו עד להתמס, ולא האירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממועט מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי, "בזבחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' ממעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומזכות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרבנן"ס במתוק לשונו הזחוב בפ"ב הי"ב תקין את זאת וו"ל "אבל נפללה סכין וכו' פסולה שני' ושבחת עד שייה' הזבח אדים" וכוכ' דילר בעין למדרש סמכין ושבחת ואכלת אלא מזבחת לחוד ממועט נזבחה מלאיה, ע"כ לומר דגם התנאה כיון רך להאי ושבחת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ושבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, האי אריכות דברים הוא, מפני דזבחת אינה מצוה חביבות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנאה גם ואכלת כי רך בצירוף ואכלת הוה ושבחת מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנאה האי דרישת דין דשחיטת נカリ, כי כאן באמת רך ע"י סמכין מצוחן למעט נカリ, דמזבחת לחוד לא נתמעט נカリ ע"פ דודאי מצוחה ושבחת לישראל נאמרה כמו דלא נתמעט נカリ מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשו' מלאיה אבל סוכת גב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכין וע"י' כדי שלא איצטרך לכפול הדברים, ולכן אני כדעת התוס' דרישין האי סמכין ושבחת ואכלת האי לו להביא התנאה כאן דרשת זו, ומילא ה"י מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכין, ומכש"כ הדרש דזבחת למיעוטי

והשמיט האי כדרךה, וגם לא האזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דף י"ג ע"א גמר' בעי מני' שמואל מר"ה, מני' למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' ז"ל, "כלומר מני' למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתוך זהה דקביעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו כו' בפלוגטה דר"ג ורבנן דורך סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היהת בכונה, וזה לא כארוי' מן התימא דהרי עיקר מירא זו נשנית בזבחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבמי' מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלבד בא כונה אלא כמתעסק בקדשים אחרים" ואתה מתפרש דזהו מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, אלא כוונתו על מתעסק בשחיטה, מהו לי, דקסבר דהוא דברים אחרים, דאפילו יודע שהם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אינפין, אלא דהתמס, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאינו יודע שהם קדשים, וכך אידי עיל פלוגטה דר"ג ורבנן בזורך סכין, מפרשין מתעסק בקדשים, מתעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו חך וכמוש"כ התוס', ותרויהו ילך מושחתת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה להגביהו ולזרוק תוס' דה' מני' למתעסק, פרשי' למתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחיג'ו אפילו בחולין פסול לבון וכו', כוונתם להקשوت אדם אין לנו למעט אלא בכחיג'ו דורך סכין שהא מתעסק ממש, א"כ אידי פסל רבן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטינן אפילו אם נתכוון לחthicת סימנים דקשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גס לר"ג כן הוא, כי לא פליגו רך בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסמה' דמסתפק בהו, וכן מוכח מגמי' לקמן דף ל"א ע"ב דקאמר רבא בהא זכינחו ר"ע לרבן, מי כתיב וחתקת ושבחת כתיב וכו' הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבמי' כוונת זביחה דוקא, וכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חthicת סימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, וכן הקשו להם דהוויל לרשי' לפרש דאפילו נתכוון לחthicת סימנים נמי פסול בקדשים ואפילו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשה ליה כיון דלר"ג באמות ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלשו הנג' דאלו לתוס' מושחת את בן הבкар עד שתהרי' שחיטה לשם בן הבкар, מוכח כריש"י דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהתוס' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דיאica עוד מתעסק בקדשים, והיינו בשוחט משום חולין כדאמרין בזכחים ותרויהו מושחתת את בן הבкар נפקא עכ"ל ור"ל דבאמת כאן לא הי' צריך להביא רך ושבחת, ולדרשו מזה דבלא כוונת שחיטה פסול, ולא פוקוי אפילו כוונת חthicת סימנים דג"כ פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג"כ משום חולין, ואתם אימעט בגין הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מתעסק, וזאת כוונתם במאה שכתבו, דמושחתת את בן הבкар תרויהו נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחתת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א ממעט מתכוון לחthicת סימנים.

ומה מאי מתוייש בזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכדאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיתות נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוכן הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמ"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשום דאיינו יודע בטיב עובודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לשובות לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמי'/amro, בהא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למא, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסורה, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרירוש דמין אף בהז"ז שחיתתו אסורה בהנהה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במ"י שיוועדים בו שאדווק ורגיל לשוחות לע"ז ליכא חילוק.

הנ אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שאינם עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתות אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ול' והאריך ליישב דבריו, אבל ללא יויל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממ"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידבק בידך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ן, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיציא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשミニט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלעפ"ד בהז הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעינן דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עי"ו תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדווק לע"ז דאן סהדי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי' לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פ' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הרוי' דבספק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הוה מוקמנון בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידייא מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעינן סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיתת איינו בר זביהה, וחוץ להז הראה במקרא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מטיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי" שחיתת וכי שחיתתו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחיתתו נבללה עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוחל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומша דקנתני הכא לאו דאוורייתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עיין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שב Tosfeta מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקור ושנ兆בחה מלאיה, מ"מ משנותינו עכ"פ פליגו, דהרי על שחיתות נכרי לא הראה הראה דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפלת סיכון, וגם משום דא"א למעט נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעינן עשו' לשמה ה' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפלת סיכון.

ועל התוספთא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קוף ושנ兆בחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קוף ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש'כ הראב"ד ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפריז על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשהית גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסרה האשה על בעל, וביאת גוי עשה טמאה ואונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא באצלם אלקים ומצווה על שבע המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקוף וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעינן טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דרמב"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כט ע"ב, עי"ש היטיב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיתת עכו"ם נבללה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, עע"פ שאינו מין דינו כמין, כמש'כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיתות מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדווק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמישיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"פ חלק בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיתת עכו"ם נבללה, וד"קינו אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מאפרשי', אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוו' להגמ' לדיק עכו"ם נבללה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת cocci להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לבדוק בסייעתם, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלל, אין לסמוך על הראי"ש שניחת הרוב, הרבה פעמים cocci לטעות בזה, דביה"ש מלא דם וגם מתרחב החתק ונדמה שניחת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמיכין דמסתמא נשחטו כולם כדי לשוחט כל הסימנים, ועיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינן למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתחלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא cocci להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן הסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתק ומרגיש שהסימנים כולם נשחוטים, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שישים שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפקח יבדוק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיתסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשנינו שם המבשול והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאיסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן מושום דע"ג דמחלוקת שבת, איןו חשוד אונבלות, או משום דלא שבק העתiert ואכל איסורה, אבל אין לומר דמיירו באחרים רואים אותם, וكم"ל דלא זהה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חשוד לקלקל השחיטה, וזה דומי" דאור וסומה שאינו חשושין שקלקו השחיטה, עכת"ד מהר"ק ז"ל. ויפה כתובadam דין שחיטות מומר שנן אכן מקומו הי' ניל אחר משנת שחיטת נカリ, אבל גם אי דין חשוד קמ"ל דמאי" שחתט באחרים רואים אותם ג"כ אין אכן מוקומו, דמשנה דרשות בלילה קמפרש הזמן מתי שוחטין כמש"כ למעלה שם, אבל דין השחיטות הוא חשוד והן מומר שייך למעלה מהז כי שם דבר מן הכלל "הכל שוחטין", מי שוחט ומה אינו שוחט.

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מוקשי" מהרשב"ס דנימא כל מלטא אמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת ויוח"כ לא זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלאכה היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני מושום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז לשחיב, דכיוון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשה מותשבותו, עשה חיישׁת קלקול וופטור, עיין לקמן מה שכותבי בזה על דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיוון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיטת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיוון דגם בשנעשה מלאיה

דאז היה אן סהדי דחישב וחשוב כדבר, אוליomin כ"ע מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגם ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאייר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו בגין לא, משום דאיין אודוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביענו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינן למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשחוט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי אבוקה כנדגו וכו', והדין דסומה מביא בפ"ד ה"י ז"ל, הסומה לא ישחוט לכתחלה אלא אח"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בז' מבואר כי הרמב"ס בדיון דשחוט בלילה, דינא דתוטסתא פסק, דשחוטין בלילה לכתחלה והוא שאבוקה כנדגו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנא להשミニון, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' משחו"ק, ושחיטה נカリ נבליה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רבותא להשミニון שלא נטהה לומר דנילוף מקדים דלילה לאו זמן שחיטה הוא, ונינוי דעתך הקרבנה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהורת מידי נבליה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעיננו דשחיטה נהגת גם בשוחט קדשים בלילה, אבל יוכלים היינו לומר דהא דאמורה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאיין שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטת ליל פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעלום שוחטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל دائור האבוקה כארו הימים דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוטסתא, דרכ' ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנדגו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתוב"ג מתני שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו' ולייל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וככו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחוטין בין ביום ובין בלילה, עכ"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה לומר, לפי מה שכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והלליין, ונואה כשוחט להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוטסתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעיבוד ומשום דמייר" דומיי" דסומה, בגין אבוקה כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנדגו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור הימים, אין בו שום חדש, כי גם התוטסתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן בשנעה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

רש"י ד"ה לכתחלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדייבעט טרפה או נבלה כדלעיל דף ט' ע"א, וע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיוון דלא cocci בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת היה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני" היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קריין בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קריין בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו לפינן לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החtica הסימנית, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בהז ועיין Tos' שבת זך ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוה, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון דצורך שחיטה הוה, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מגלגור השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הוה, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםנו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרמ"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים זך ע"ג ע"א דשותן ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחיב' מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דתיקון גמור הוה דהרי טרפה בלאה' אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוה, אבל במ"י שופסיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, מה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוה, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס ריצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחיטת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשטפהה והרבה קולמוס נשתרבו, ובכל מה שכתבו האחראונים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' לצריכה ביאור רב דcollה מוקשה.

א' **בגמ'** ונסבירן חבירא למימור ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוה, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוה, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודוו"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם הי' שוגג ולפיק שחייבתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחייבת מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחייבתו פסולה אלא אחר גמור שחיטה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהירה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והගרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשעת שיוחשות קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל השבת וכו', עכ"ל. **הנה** מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבעפומע אהת דינו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזקה ממומר לחיל שבתו, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד הי' ז' וט' בפירוש דזקה מומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינן שהמומරית שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינן שהmomarity ופסול השחיטה בהדי הדדי קאטו, כמו שאמרינן בעלמא גיטו וחצרו באים כאחת, והתוס' כאן בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזיה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת זאת דהאי שחיטה שנעשה בו מומר, נפסלה מיטעם שחיתת מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינן שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שהוחזק לעבירה זו, הויא ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עי"ש הטיב, וממילא לך' מכך בשוחט בשבת ניהו אדם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו (וספק מותר, ממש דפסול דשותן מומר בו ושמא עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר' ג' ז"ל אבל האי שחיטה שחתה בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנטשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיות חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמת תמורה דלמה לא נאמר דהמומיית עם פיסול השחיטה בהדי קאטו כמו אמרינן גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתייהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרה דזוחבת ואכלת קאטה ודאי כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קריין כאן ואובחת, דהרי נעשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזקה בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ כשר לאזביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשאו כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קריין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" „ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הויאל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמור שחיתה" ולא כתוב „עם גמור שחיתה" כי אז באמת היו בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוה מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותן ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רשי" בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י מוכח דשמעו דבר מוקי מתני" כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעת"כ מוקי מתני" כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני" כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי" דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי, משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יוה"כ דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה"כ.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפי"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה"כ בהדי שבת לאשמעין דגס יוה"כ דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי".

והנה הא דמחל שבת דינו כМОמר לכיה"ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהן דרבנן כה"ת לאו שיחיתתו נבלה, ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין זר ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהיא תנא חמירה לי' וכו', ממשע דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה"ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז א"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה"ת, וניהו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחלל שבת היי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה"ת.

והנה ראיתי בתורה תミימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב DCOUNTHT הנטנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה"ת, אלא דלשנה מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספר, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי", וכיון דקרה דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת הנטנא נחות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. עיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בענין זה דשבת ע"ז. עכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקי זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת ע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יוה"כ דנקט להשוותו לשבת לענין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"ת לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאיו שלא שמו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דממשל הוא, ואייך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחיק מאד לישיב עיי".

ב' לפ' המסקנא דר"י דמஸ' סתם קר"מ דתנאה המבשלה בשוגג בפי' המסתמות פ"ב מ"ג סתם קר"מ דתנאה המבשלה בשוגג בפי' המסתמות קר"מ דתנאה קמ"ד דרב המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתורי האחדדי והן אמת בפי' המסתמות קר"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יאכל למוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, דתנאי תנא קמ"ד דרב המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב מושום דתנאי כר"מ, הרי דאי"א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"י חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, ואייך נפרש לשינה דר"מ DSTSM בוגר בוגר, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר בתורות ר' הייא, יותר פלא בעיני, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר ביחס, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג יאכל בו ביום, ובמאיד עד מוץ"ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' של"ט סק"ז שכטב, לדידיון דפסקין כר"י ה"ה במעשר דאסור לו עולמית, במוח"ש שם מגיה דכו כתוב לדעת הר"ג, אבל לדעת הרמב"ם לא עיי", הרי דרמב"ם מחלוקת מדעת"י דנפשיה בין מעשר למבשלה, משום דמעשר בשבת אינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר' מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך ביה"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיכות, גם המה מודים דאי לאסור הבשר בשביל האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשビル האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורין עולמית משום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתורות ר' הייא ג' ולא קשי' ליה דהרי הנטנא נקט לשינה דר"מ, דיל' דכו דקתי ניקת מעשר בהדי מבשלה, ובמעשר גם ר' מודה דאי לא אכל, ויתפרש כל או"ו לא דעת דינו, בمبשל לא יאכל עולמית ובעשר עד מוץ"ש, כן ה' הי דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואייך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמים כר"מ, ורק בפרק א דרש כר"י משום עמי הארץ, אייך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו כר"י, הלא בלאי' ר' מ' ור' הילכה כר"י, ומכח"כ דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתורות ר' מ' ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים יש סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואייך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה איזיך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המימרא דר"ה ממשי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיקן כן ממתני' דהרי אפשר דרב דינא דפשעה קאמור, ולא קשי' לי' ממתני' דקתי ניטם שבת כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, וס"א אדרבנן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיוון דעתך חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכתב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכן לא שייך עד כדי שעשה כמובן, ולכאורה יפה דן, אלא דא"כ הרי אין שבת דומיי דיווה"כ לגביו מסוכנת, ומותני מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא מותן כמו בגדי הכרבר, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר והחחיטה כמו במஸל וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז ל"ל שכתב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעתך כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמஸל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכוון שרי, ואע"ג דמboseל שוה יותר, וננהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכתב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', וכך יראה שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחררים, אבל לו לא כיצד יאכל עלולות וכו', וכן כל כיוצא בהז"ע כל',فتح באסור להנות, יאכל עלולות וכו', אבל לאחררים שרי, משמע דמותר למגור וסימן בליא אכל עולמית, אבל לאחררים שרי, דהשmitt ולא היבא התבשיל לאחררים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היבא הדין נוטע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו ממஸל, ואמת דבנוטע א"א למסנו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להיבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מஸל דתרומות כר"י, כיון דשם כתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר ומஸל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מותני' ר"מ קפריך, ווערני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומஸל קתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה להקשות ר"מ אדר"מ, דיוורת ה' ליה להקשות דמותני' דמஸל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מஸל - וכל זאת צ"ע.

ראשי דה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטונו ולסמוד אברירה, אבל בתוי"מ וכי עכ"ל, עיין

מיمرة דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אבי בעצמו, דדרש בפרקא כר"מ, וא"כ ע"כ מוקי' משנתינו נמי כר"מ הלא מורה לתלמידי' כר"מ, ומה' כ' דנקט, משום DST לתנא דידן כי האי דמוותר גם ביומה, ויה' כ' דנקט, משום DST לתנא דיקון דיווה"כ תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיווה"כ דינו בזה שבת, דבזמן היה שחייבנו נבלה וכמוש"כ למעלה.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיין חומר, דהא דפרקיך ונוקמי' במזיד וכר"מ הוא בס"ז דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומיי דיווה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחרר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כו, אבל באמצעות מוקי' מותני' כר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דיקון דיווה"כ לאשמעין דיווה"כ כשבת לעניין דשחיטה מומו נבלה, שבוב א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיתתו מומו נבלה. ולבסוף מומר ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומיי' דיווה"כ אתני' כר"י, אלא דבלאי' הפסק כר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויה' כ' נקט משום דומיי' דשבת בכ"ל, וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתרומות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודוי"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנני אמוראי דרצו למימור ר"י דהנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צrisk להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות ובՐ' יתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ מותני' דיקון דשבת דומיי' דיווה"כ, ולדידחו איינו דומיי' דיווה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגמ' לדידחו שבת דומיי' דיווה"כ, אבל לא דיקי' יכול' האי לומר דבunning ממש לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' מותני' דשבת דומיי' דיווה"כ, אע"פ דחש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד כר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומיי' דיווה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומיי' ממש, דכמו יוה' כ' בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושית הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי"מ מלאת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"א דמוותר לשוחט בה אפיקו לכתלה מטמעא דמקלקל, והרי' מעשיה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קתני' עלה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באותן מלאות שמשביחין ומעלון את החוץ בשווי, כמו מஸל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאת נתילת נשמה דמקלקל את שוי' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איז הוה שוחט שהוא מאיסור מטעם שבת, ומ"ש מסcin של ע"י דמוותר לשוחט בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בהזה מה שהני אמוראים לא חשו למעשה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמונה, דינהו שלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, שלא כתבנו למעלה

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו אין אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל החלול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החלול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי'ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספתא וכן מהא דאמר, כי אטם מודים לי שמא יבקע לידי הפרשה, וכי בשביב שלא להפריש,adam למ"ד י"ב, אם לא בא ע"י אישיה סיבה בידי הפרשה, הרי טבל למפרען, מכש"כ למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתנה תרומה, דוקא בא לידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים היו מיעדים להפריש מצד הידיעה הקודמת, דשא לא הי מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא הי' אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה הי' מעותד שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין היו מעותדיין להפריש ושתאן ע"י בחרתו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י אישיה סיבה שייה', הרי אין אומרים בטוח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא הי' מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דעתם לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמוץ מחרום מוקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נהאה לישיב, דהא דקאמר, אימור דשטעות לי', קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שני אימור דחו"א דחו"א בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, התרם, דחו"א דחו"א בידים, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת דחו"ב בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת איש מדעתו" לגמרי, משא"כ בשחתה כאן, אין דחו"י בידים, והמותר, אין, דתנו כל הנרות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחתו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו"א בידים גרע מוקצת, ע"ג דלית אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל' בשחות מוקצת, לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שעמ"י חק הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba זל בהלי' תשובה, כי לא כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל' זאת לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מעותד עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן במקרה תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתחמיים על פי זה, חדא, بلا קביעות מקום איך מתחחל, ועוד דהרי בפי קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרען, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרען עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון דסק"ס לעניין תוי'ם עלי' לסמוך אמרה, שנית דהרי גם לחילול עניין ברייה אה"מ אין המעד מבורר ולא חל השם מע"ש עלי' איך מציב מתחחל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברייה, ופלוגתת רשי' ותוס' בפירוש דין ברייה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י דבריה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרוון ידיעה אי'א עד שצרכיך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה' עירובו לזרחה, ואם למערב ה' עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمנו ר'י, וכבר בא חכם הר'י כבר מבורר הדבר אלא דחרוון ידיעה של המניה אי'א כאן עד שצרכיך להתנות, וזה אינו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לבוא בשbat בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברייה, דלמ"ד יש ברייה, סבר דגם זה הלא אי'א ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאו'ו' הרוח ברשי' שמי' גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלא ליש ברייה, כתובה ברשי' ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי' קומלא, מים שעלו בצדו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ'ל הרי לפניך, שהטעם שהוא אומרים יש ברייה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מאז ומדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם,

ומעתה מה מшиб האי' מ"ד דס"ל אין ברייה, הלא מובן מאלי, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם פשוט לעשות או למנוע מלעשות כפי רצונו של עתה בili מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו hi לבוא בשbat לאיזה רוח שירצה עתה בשbat, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך ביא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', דריש'י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ברייה, וחיש' שמא תרומה שתה" עכ'ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשותה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה' תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון ר'ע"א זל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי' מ"ד כ' דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גס שניהם ע"פ' שהם שני הפסים בנושא אחד, וכמש"כ הרמב"ם זל בהלי' תשובה, כי לא מוחשובות מחשובותיכם ועכ'פ' שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שעמ'י חק הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba זל בהלי' תשובה, כי לויל' זאת כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מעותד עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן במקרה תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, די שביל שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאייכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת מכל אלו, דרך לשוחט בסכךין, ואם יש לפניו סכךין ושוחט באחד מכל אלו, הי' מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גمرا' ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דיון דרך הלכה והבאה בדף, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דיון חילוק בין חולש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו האי פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה" להם בזאה, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכךין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועפ' בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, וענין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מכם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאה, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומזה יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחיך מהן כאן, דהרי איון לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איון חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידע עינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גمرا', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא ירביה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חולה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי' מנינו מיתין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ' גдол עעפ' שסגי לחולה בקטן - קושי' זו אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לIALIZED הום, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיק' אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלישן בשלש תלישות, עעפ' שתלישן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עופ' קטו או שור גдол, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי' ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולן התנא יחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר פסול מחובר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דין למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דין און למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מני לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהלכה מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר לפינן כמו אפסול מדרשה ועיקור, מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצת ויורד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחד מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי' ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידייען דבעינן במליקה מחוחר, ממילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחוחר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדקממעט צואר וסכךין, כי עביד מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עעג' דמסתמא מחוחר בקיציצה ומטהה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבאה, ממילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחוחר מפסול דרשה קשותה דבשחיטה לפסול בפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועין עוד ליקמן, ועדיין צ"ע ודוו"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתץ צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זהה ברור כמשמעותם - וממילא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זוקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונשחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעינן כל לשיחתה אבל מחלוקת הדרשה לשנים דלגבוי קדשים, ובין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלתket, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים חולין הפסיד טumo וכאשר באמת התוס' מתגים יישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו כהלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולן במקומות דהקרה מצרך בפירוש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דaicא קרא בפירוש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דלא נתרבר הדרשה, ואיכא למייר הци או הци, איכא פלוגתא, ולן בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו מניין למעט, דהרי אין מחוחר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מחוחר משני כתובים וכמש"כ רשי"ז לשם ת"כ, לא מחוחר, וא"כ אין מבורר בדרשה עצמה, אי אתלוש קפיד רחמנא, או שכל שאינו מחוחר רצה לשלו, וכן פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחוחר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהי מחוחר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה שכי התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין זאת ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימיא הוא דחקלו חז"ל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשוטה, דעתם הפסול הוא מושום דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר באזה אין לחלק בין הנושאים וכמש"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי, וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad"ק, ואני רואה שרשי" נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי לרaba, כدمפרש ואיזיל" עכ"ל ור"ל כدمפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי, וממילא ה"ה מחני" דמכתשר בגור וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בהא, מושום

שחיתתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמייא - ופרשי" סרנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיתה זו מכח אדם, ותנן לקמן נפלת סכך ושותח שחיתתו פסולה, דכתיב ואחתת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דאשו מושום חצי וכתבו סכך נתקשה ע"ז ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהלך מעשי מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרב הב"ח אצל האי סרנא כדי ישיחט, מה לא קריין בית ואחתת, ומה עניין זה, להאן דנפלת סכך ושותח, דין שם שום כח אדם אלא מאליה שיחטה, וממש"כ המג"א או"ח רנ"ב סק"ב דנוון חיטין לתוך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דמייא אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג"כ רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר מושום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמוננים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל באז לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חיבר מושום מבער, ומלאת הבערה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שיחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגזרו אותו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי"י, וכל הפסוקים לא האזכיר כלל שרק מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עניין למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתת מכח השכל הישר, והוא דודאי לכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחן עם האדם במעשה זה, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דלגבוי מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה חציינו ונשאר האש בעלי בעלים, והאדם המשתתק עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובבר רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, יותר מזה כתבו התוס' ב"ק ד"ז וע"א ד"ה לאתווי, דאם נשתחן שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה דבר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולן בשיחיטה דכתיב ושותח אשר מניין לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורבב בו, הרי לא קריין כי' ושותח.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלרה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול ששותח בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שיחיטה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסל שיחיטה נカリ ליכא, כיון דישראל משותח עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד"ק עיי"ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במכח'ת טעה בדיון זה, ואשר כבר כתבתי זאת לעללה בסוג' דהשותח בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי' דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן ב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיחה, דלרא"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האזביחה בכונستان לארץ לא הי' בשער נחירה אسور בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתהוו עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות זבחת הר' דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופאה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופאה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופאה נמי' ה'י הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכט"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופאה גופה, דלאו לאו מעלי' ה'וא דהא ה'ינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עוד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ללקות על אכילת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'וי' ה'וא דנבלה ה'ינו נחירה או נתנבלת בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ורואה'ג' מפני שנצומה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות שאור לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצומה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולו דציוותה התורה להנחים לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מנייח וכן גם האי לאו יה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וזה ה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': "וטבל ע"ג דאיינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינ'יהו" עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דنمצא הלאו דהא נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הר' עבר אמי'רא דר'חמנא דאמרה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו לו זה, מקום הניתנו לי.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי, ועוד دائ' בدلא מבטל לי, מה שיק' צור וקנה הכא, דה'ה בסכין דינה הכא דלא ישנות לכתחלה בחברו לכוון, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר' רק משום חשש דרשה ומדרבען, ولكن אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדדין קתני' מהו בר אפיקו לכתהלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני' ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוק'.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו, כאשר תורה כי חחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ג', וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעת לי'ה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עניין - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל"מ'.

ע"ש גמר' מתყף לה ר'וי' וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאיירחיקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא גברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעמא - ולפ"ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעדין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפיקו מצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ג' עה'ת ריש דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחרירבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפיקו להשביע תאונות נפשם בלא הקרה עי'ון מש'כ' בריש מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות מהה'גון בחויל' ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מהה'גון ממש'כ' הרמב'ג' זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הראשון קמ'יל, ומ'מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'יש הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרבה, מקרא דנאסר יاقل את הצבי ואת האיל, הר' דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עין זה ודוק'.

ד"ג ע"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דamar בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמא'י קמפלגי, וכן בא'ה' בא'ה' בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמא'י קמפלגי לא ה'י מן היצור לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשوت על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'וי' איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר ה'וא, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמ' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועי'ון בנוב'ת חי'ז ס'ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'וי' על מודר הנהה ובמציאות

איך גдолי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו לכнос בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסטרות הפsti, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהו תנן בכל שוחטין חז' מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הראם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמותת מה דקתי נ' במשנה, חז' מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפיו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפיו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ' מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפיו קטון ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפיו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חז' מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי' משנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין بلا בדיקה, ואפיו לכתחה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חז'ה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפיו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפיו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרף במקצת ושת בפיסול, אלא אפיו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חז'ה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביאנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חז'ה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקב את הוושט וסילק את ידו, כיו' דלא נחרה מקרין מילא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחיתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצרכך עם האי מיעוט באכילה דלא לטהר נמי כוון זה, דשליש של שחיטה לא מצטרך עם שלישי של הגמא

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכiso לא"י, אולי לא חלallo כל דכיו' נצמ' מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל של'ה ה' במציאות להשחתה אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכiso לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיון דכל בשר אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכnisה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיון דהה' עליה עשה דוחבתה קודם שנעקרו סימני', או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיון קודם העיקור היה עלה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin' חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשם "הלכה למעשה" והתמצית ממנה אספתי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin' לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקר בדבירים.

הרא" ש' זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכ' סcin' שתבדוק בהלכה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזרו ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה לעלי' הרה"ש במסוכסכת כיון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט' המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף ז' זל דבירידתו אינה קורעת, וכוונתו בהמה ש' "ולא תריגש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסcin'א, אבל ללימוד משה דסובור קר"ף וביעין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגיעה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin' כדי אוטפרא, וכאמר שיריגש בהלכה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבריו שפגיעה הקורעת קאמו, אלא דלעומת זאת גם על הרה"ש יש לתמורה טובא, אך' מצא ברמב"ם רמז רמי'א דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי' ארישא דסcin'א, גם לא הביא להלכה דברי ב"ה במשנה שא"ז דחשוחט במוגל קצר דב"ה מכשירין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהלכ' אב"ה עכ"פ, והלח"מ הריגש בכל זה, וכוננס בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דהרבmb"ס לא ס"ל קר"ף דלקמן ש' דע"ג דדח' האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגמURA גמיר לי' מרבי, דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרגה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאת' ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע' זאת לדחות בריתיא וחקיל וטררי' שבגמ' לומר דאת' כב"ש, גם לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דאין חילוק בפגיעה הרבה לאחת נגד הבריתיא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעיניהם.

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הנווארה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משחו וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דסcinן פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהscinן נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחות השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברה בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות scinno לחכם אלא מפני דלא סמך של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא פסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני דלא סמך מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהתחב לא בדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבן וקרא אסמכתה בעלמא, ר'ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבדקו לי בשמשא במאי באבשרה ובחות השערת, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת וחותתא. מפשות הלשון משמע דכל hei אני אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והחמיר שבhem hei ר'א"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערת, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות בה לכתחה הרי אכן הבנה דקה בין פגימה לשורה זו פסולה, אבל ר'פ אמר צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה

לפסלה, ע"י"ש ובמה שכתבתי, וכן בזרור כשם שדר"ע קודם חזרה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו לא יידעו מבדיקה סכין, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סכין הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרז בו ר'ע וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתי מוש"י שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סיימים להיות כנירה, ושוב לא יעל שחיטה ממילא סcinן פגום נמי פסול את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא ע"י שחיטה נחרה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לטעם מ"ב, אבל עדי בדיקת סcinן לא עyi, רק מפגימה שיש בכתחה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcinנו לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חילילי דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לקמן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה"מ דביקור סימנים קאמר, והדיון עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהכח לרוב במשהו, הבחנה זו היא הוראה וצריכה חכם דזאק, ולא סמכו נאטבח, וא"כ אי בסcinן, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדיון לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נהגו להחמיר, וכך הוראות הסcinן לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בכל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין זה הבדיקה, רק ע"י דרשיה דר'ח והbabim אחריו נתהוו האילכה, לפסל מכח האי אסמכתה דוחשתם בזאת, כל scinן פגומה, בגין יש בכתח הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכתחה ליקרע, כל שם פגום על הסcinן, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לקמן שזה שיטת הר"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר אע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר'ח דפגימה כדי חנית צפורהן והוא הרגשת צפורהן אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב"ה דוחשת במגל קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבן, גם מטמא כנבלה מדרבן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכך אפיקו באכילה וכב"ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלאי"ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשי"י הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcinna, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר'ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבן, וזה בזרור ואמת ועד לקמן בביואר השיטות ודוק".

ע"ש א"ר חסדא מנין לבודיקת scinן מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוכ' עד א"ר פפא צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרעה וחניקה בעין, וכדתן במשנה חז' מגל קציר והmagira מפני שהן חנקיין, ופרש"י שאין חותמי אלא קורען מהמת הפגימות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חזרת ר'ע וגז מגל קציר ומגירה דזאק פסולת השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסcinן קציר ומגירה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקרעה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר

דאית תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתוב דפיגמת אבן בסיכון של שחיטה, וב███ן של שחיטה הלא המבוקה הגדולה בין הפסיקים מה היא חgitrat צפורהן, הרגת צפורהן או אוגרת הצפורן והוא רצחה לפרש ומסתמן כא סתם ואם דלדי' פשיטה לא' דכדי' חgitrat צפורהן פירושו אוגרת את הצפורן, א' מ' מה מוסיף ביאור איך באינה שכתב, בסיכון של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש לתמוהו, דעתך הרמב"ם קר"ח פסק ולא כהני אמראי, וא' מ"ג מי פרש חgitrat צפורהן אוגרת את הצפורן, הרי איך באן שיעור גדול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דפרש חgitrat צפורהן דר"ח הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה, איך יכול להשוותו לשחיטה הרשב"א דבעין עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א ז"ל בהגחותיו ליו"ד, הלא ר"ח דקאמר כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ם קר"ח דפרש הא דרא"י כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסיכון של שחיטה ממש דתתם ודאי אמראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ורק שמי הרשב"א הלא אוגרת שניינו לך"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתחווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותם באה, דכל שם פגום על הסיכון, שחיטתו פסולה והני אמראי שקודם זמן ר"ח ור"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבודק בשמשא ובבשרא ובחוט השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בבדיקה הרגת השבעה שבטופרা ובבשרא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגת טופרा בהעbara על חוד הסיכון, וכן בבדיקה הרגת בטופרא היא החומרא היית גדולה בלי ספק, ודמי לסאסאה דמצחים ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הראה ז"ל, דהטעם בהז מושם דין זה מגוף הסיכון, והרישב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דסכים הרי נרגש, וכן ק"י לענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהיה"י נאמרה, וכל שיש בסיכון עכבות מוקם שמקילן השוחטים שמחליקים הסיכון אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגין הרגת צפורהן דבב"ה ר"ח נתקה בלבו, הצל גורם או עיקור או שההי"י וכו" עכ"ל - וזה זה פלא והפלא שק"י לאל הריגש כי בתמה שכי, וכי פגימה נאמרה לממ"ס עיקור ושהיה"י נאמרה" סתר את דינו והוא ראי לסתור את דבריו, כי כנים דסכים קדשו דהתורה והללמם"ש לא דיברה כלל מפיגמת הסיכון לא מביע לדעת הבה"ג אשר הרמב"ם והשוו"ע פסקו כוותי, דעיקר של הל"ש הוא עיקור סימנים, דליך סיכון פגום בין הני ה' הל"ש שמנה שמואל לעיל דף ט', אלא גם לדעת רשי" דעיקור הינו עיקור דסיכון פגום, ג"כ סיכון פגום לא נזכר בהלכה אלא עיקור הסיכון, ואנן הו אדמוריין דסיכון פגום אינו חותך אלא קורע, והתורה אמרה ושחת ולא קרע. והנה יש לתמוהו לדעת הבה"ג שהלכטה כוותי, למה באמות לא מנה גם עיקור ע"י סיכון פגומה, אלא שהותס' לעיל דף ט' תירצ'ו ע"ז, דעיקור בסיכון פגום אין זה שחיטה אלא חניתה עיי"ש ומ' כחכם ויבין את זאת,-DDRSHA שמנה נמי ממוועט מושחת ולא ודרס, אשר מה"ט כתוב רשי" ורישב"א בראש השוחט, DDRSHA לאו מהלכה אתה, אלא ממועט מושחת, אלא שאני כתבתי שם, דההלהكا אתה על פיסול במוקצת סימנים, דלמי ההלכה ה' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתירוץ התוס' ממש, דכי היכי דמנה דרשעה הו"ל למימני נמי עיקור דסיכון פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי ז' אלא בשנאמר, דבאמת

ואין זה בדיקת בשורה ולישנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורה, דהמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אבשרה ולא בבראה קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסיכון אם מרגיש הפגימה בכח המשוש וכובדיקתו של עצשיו, וכן ר'יח דמנה ל乾坤 גם להרגיש בכח המשוש וכובדיקתו של עצשיו, לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הסיכון בהדי הנך ג' פגימות שהמה כדי חgitrat הצפורן, והאי חgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא שתאנר בה הצפורן, כאשר תראה מלשון הרמב"ם שאבאי, א' לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פולשת, לפי שהסיכון בשם פגום יקרא וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר'יח ודעמי', וסמכותו אקרה דושחתתם בזאת, דבעין סיכון שאיינו פגום שובי מAMIL נפל כל הני בדיקות של הני אמראי בבריא, ומה מודוקד בזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כدرיך בכ"מ שאידך חולק על הרשות, כי כאן רפ"ח הסכמה חכמי דורו קאמר שחייב לעכובה בדיקת הרגת, וכן נשעה הוראת חכם ג' באצרכתא לעכובה ולא רק מושום כבודו, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג' שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דינה הרמב"ם ז"ל כתב, והוא שילוי פיה חד ולא יהי בה פגום וכו', ואפילו ה' התרם קטנו ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט כשרעה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה ז"ל דזאת א"א בפגיעה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא יריגש אפילו בצד שאין אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והב"י להשותות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כ' דעת"פ דהראב"ם לא האזכיר האי תנאי שהזוהיר הרשב"א, דבלבד שתאנר דבר מה", סתמא כמפרש ע"ז נתהוו כל המבוקה הגדולה בין האחرونים כאשר תראי. ובאמת לא ידעת מה אדונ בי, הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דהראב"ם אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דחוקים כלל,DKSMK על המעין בגמ', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והוויות דאבי ורבא מעולם, ובפרט בדבר גדול זהה שמרבה יגון ואנכח לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הרגת צפורהן פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאנר חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחוט השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאין אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענין זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ כחוט השערה, אז ליכא מי שלא יריגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גדולה دائمא באמתה לא יתוב כידוע.

ועל אני חמה איך לא חלי ולא הריגש הבה"י ז"ל, שהרמב"ם ע"כ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' בה"ב כתוב ז"ל "כל בן שנפגמה כדי שתאנר בה הצפורן בסיכון של שחיטה, הרי זה פסולה" עכ"ל והאחרונים מצאו סתירה בשני פסקים אלו, מהל"ש להלכ' בה"ב, עד שהאגונים הלב אר'י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דהכא בהל"ש מדרבנן קאמר, ואפל' פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בה"ב בה"ב דין דאוריתא קאמר, דהוא חgitrat צפורה עיי"ש באריכות בדבריהם, ובמוכחת' אין בדבריהם ממש,

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" על" וחייבים עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרא דושחתתם בזה ולכן לא מנה עיקור דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי" דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עקר האי פגימה מקצת הסימן ולא רצוי לסמוך,اهرגת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקורו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע עיקור פולס הרי מAMILIA יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הגמ' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אמרין שרש"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקו ועוקריון אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי" הגמ' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להכין את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי" זו שהיא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ג הביא בהלכותיו הני אמרואי בדקו בשמשא במיא וכוי ואחר"כ הביא מימרא דר"פ שצrichtה בדיקה אבישרא ואטופרא והשミニט הא דר"ח דפגימת הסcin כפיגמת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ג מפרש חגירות צפורה שתהיה" הצפורה נאגר בלבד ר"ח כוקצי הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא בלבד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אبشرוא וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרואי בדקו בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא לר"ח וקיימ"ל דפגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קריינן לי, ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי" לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר"ח רק מהני אמרואי בדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרואי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א DSTL דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה ממשמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד בכ"מ שם, אין זו קושי), דהאי צrichtה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצrichtה בדיקה, ואם ירניש איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועיין Tos' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי" לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מלחתוך, אבל ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כדבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגמה הרואוי לעקוור אפיו מקצת ומשחו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסל השחיטה בסcin פגומה אפיו אינו אוגרת, ואפיו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כוון חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכש מגיע עובר הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדוק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קרייה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות עיקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآن פסלין סcin פגום גם بلا עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמשה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכיבו חכמים** לבודק אותו עם הצפורה ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפיו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שלך לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגמה כ"ש חכמים הרציכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותוכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמי"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון DSTMS איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, רק"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עליה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרונטיל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכן כשר לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסcin, מה קאמר דהרי עיקור אסורה רחמנא יהי העכבה בסcin או שאר עכבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאוון באין עלה משום דשחט בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראת ק"ז צ"ל הרגש בהזאת ולכן הוסיף דעתם DSTMS פגום הוא גם מצד שהי"י דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומ הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באותו מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי", אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעכ卜 השחיטה כשייעור שחיטה, אבל אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיו במצו גמי נמי אין זה דומה לגמי, DSTMS חישין שהגמי מעכ卜 כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיתחטוג הגמי, אבל כאן ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כדבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמסרו מיסני, משום דבSciin עיקור בסcin פגימה כאמור, וחכמים הוסיפו פסל DSTMS פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו צית ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמשמעותו חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, דכיוון דלפין מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עליה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּל פג' וסדר פג' וסדר, ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכית שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרדע ובערבה כולם היו חלושים הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, משום שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרדי דסביר הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אמר דברמתן בן הוא, והפלטי מציא דלא בן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עליה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החMRIו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורהן, לאינו מלשון חמורה אלא מלשון חירה בי"ד עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכולם, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, אכן אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירגת צפורהן, (דהיינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשוחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סכינה ושהחtiny בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' בili שתגואר דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, דהיינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בבדיקה אפיקו אוגרת כ"ש פולט דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אומורי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הווה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשוחיטה, ולא קפדו בבדיקה הרגשה גם בתחילת דה, אבל בבדיקה נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמרת שלו, אז' "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולט דה אוגרת אמרין, אלא שאלו ה' נראית שם היו בודקין אותה לאחר אמרין, אס תחגור שום דבר ואפיקו חוט השערה ובכך הוי פולין מכאן, אם נמצא פגימה אפיקו רק אחר שחיטה" עכ"ל הרדי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ בדעי' בתחילת בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפיקו פחות מעובי הצפורהן וכן עניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפולט הסcin פגום אפיקו איננו אוגר שום דבר, אבל בבדיקה כשרה השחיטה עד שתתגואר הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בדיקת חוט השערה אס אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פולט אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיין בפרק מג' במש"ז א' אותן ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בדיקתם במ"י בשושא וכי' נוראית להם פגימה, אז מודיעו אותה אס תגואר דבר מה ואפיקו חוט השערה עי"ש, ואס הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפאלים בעניין, דלפ"ז הני בדיקות במ"י בשושא וכו' ה' מראין להם כל עכבות כ"ד אפיקו אינה אוגרת וכמו בשאר ואטופרא פולג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבישרא ואטופרא פולג עליהם, לומר דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הבאים הר"י' כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתר קשה קושי' הר"ז ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כיוון דאיaca טופרא ובשרא דצבעע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיוטר פשוטה, וכן נוראות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראוי להחמיר אפיקו על פגימה אינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על ה"ב' שחקל באיסור תורה להתיר פגימה פולט פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה היוטר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופליגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה פוגמה פולט פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה בחירות צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למה שביארנו למעלה, אלא דאית' ב' נתקשה לו מה נעשה בהני אמוראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אפיקי הבדיקה עוד יותר מעולות מבדיקה הרגשות בטופרא, ה' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת בן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלאה, לחיש דמפני שכח הרגשות אינה שוה בכל אדם כידעה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דברה, لكن חישו הני אמוראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכם שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו בשמי' ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל' כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחיצ'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה שלפיפים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן בעי בבדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עיין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המויחד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחיצה על מחיצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אין מתרמי זאת אלא לעיתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמריאי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרא צריכה, אבל כלוי האי לא החמיו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמרים בהני אמראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבה, שלא לזלزل בו ולא אמרו אצרכתא אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתה, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהלקחה ר"ח סובר בן דהני אמראי החמירו על עצם, ומשום דכלכל בעל נפש ראו לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים למצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמריאי פליינו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שייעורא, ואח"כ כתוב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתחgor בה בczporen אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהczporen מorghit אפלו בכ"ש עכ"ל הרוי דהרטב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשוניים, ולאחר זהורה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמריאי גם ע"ז החMRIו יותר, דעת כמה ליחמורו ולזיל, וגם איך מהני להו בדיקה שלחם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיטות הראי"פ פי' הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא קר"ח דפגימה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"פ הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקנו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליינו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתחgor בה czporen, דכל פוגימה שמרגיש בczporen היינו שתחgor בה czporen, הלך לא הזיך להזoor הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש“ שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמריאי דבדק אדר"ח את ר"פ דאמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמריאי בדקנו בשושא ובמיון וכוי וכאשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיito האי דר"פ, דלא דיבר מבדיקת הסcin שלאחר שחיטה כדי דיבר מעיקר שעור פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דבדק זהה דר"פ לא שיך כלל בהדי אין, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר ר"ק, אמר ר"פ“, גם לשנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שטפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי שחירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחתו בה לכתחה, דאל"כ לא ה"י מצי לכלול האי דר"פ בהדי אין, ולהוכיח ממנו דלא קר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימה הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצטו כבר ה"י מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי אין, גם לא דבדק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי בה מעלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בתוך עור האכבע, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשוכין נפשנא כדי שתהיה שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאי עומדת נגדו מה שביבארנו לעמלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבותן, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"פ הני דיבער דמייא לסתאה מא', המכש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה מא', הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרוון היה מסתפק ושאל, וכמו שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורה דקאמר ר"ח הרגשת צפורה קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", והדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורה קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורה בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בעין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונו מושם דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דברהונחה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמאי לساسאה הא התייר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמקולק הראאה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن ע"כ דהני נמי אחgorת דבר מה בדקון, ואם כן ראב"י דבדק מחgorת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטינו דבע"פ חgorת חות השערה, אבל להראא"ש אס כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתאי" אונורת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שנרגשת בczפורה, דמדרבען גם بلا אונורת מיפסל, ודמאי לsassאה שאני, וכחילוק הראאה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתאי" אונורת, אלא שירגיש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחקלים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והראאה בשיעור הczפימה עצמה.

וاع"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדרישת במה כתוב, לדינא אין חילוק בין הרשב"א והראא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעין לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הראא"ש דלא כטור נראה נכון דכן משמעו הרא"ש דסובר כשיטת הראאה, וממילא דחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעד רק לכתהלה, והיינו דמי לsassאה שלא התייר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה יפלין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתהלה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתהלה, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הרא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתהלה בדמי לsassאה כשיטת הראאה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והראאה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הר"י', הביא דעת הראא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטה זו

הריטב"א ז"ל דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתהלה, ומפרש דבידה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהגירות צפורה היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אכן רוצה ליישב פסק הר"י' ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס שיב הר"י' במא שהשפט הא דר"ח, דlid'i לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבידי אבשרה ואטופרא והוא כדין חגירת צפורה, ע"כ עדין שיעור הczול בדייעד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הר"י' במאoor בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הראא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבער דמי' לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתהלה ולבעל נש קמיבער, ממש'כ הריטב"א ז"ל עדיין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתהלה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהגירות צפורה בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א ז"ל כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכן יש מקום להאי איבער, ואדרבה צריך עצם בפוגימה ללא חסרון, אבל צ"ל דהרטיב"א סובר זהה חלק, בין פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוש הסcin, כשיתוט הראאה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי' השם מהא, עיי'ש אבל צ"ל דרך לשיטת הראאה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפלו ללא חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדינא ודאי אין חלק בין זלי', אבל לשיטות הריטב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגams שאינו מגוש הסcin כמו sassאה שהוא מה שנוין קורין דרענטיל, וכן שכתוב הראאה ז"ל כיון דלעלום לא שיק בי חסרון שייה' אונור אפלו בעלי נש, שפיר קאמור ר"א מאן יhib לנו וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הרטיב"א, אבל לפי שיטת הראא"ש דגם הני אמרואי השחmirו, לא החמיר אלא בו חgorת דבר מה עכ"פ, מהיכי תתיי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבער, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הרא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתהלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרינא שברשי', ובראה הניינו הרגשת בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבער דמי' לsassאה מא', ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני דבדקו בשושא ובמי', על פגימה שאונורת בדקנו וכפי שני שברשי', וכן בברשא שאונור קצת עור האצבע, אבל בדמייא לsassאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הראא"ש ז"ל.

אבל הדרישת ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראא"ש שכ' "וכל פגימה שהוא מריגש בczפורה, הינו שתagnar בה czפורי", דמשמע ליהפ' לכל פגימה כ"ש הויה בחgorת צפורה ובלבך שתagnar בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראאה לרש"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גודל קאמר, דהינו שאונור בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי חמורי, ולראא"ש ר"ח נמי הא שייעור קאמר, ולא פליגו עי'ש.
והנה תיווה גדולה קחニア כאן, דלפי פירוש הדרישת שיטת

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorsch"א בפירוש אמר דדמי' לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה", וכיון חד דינא אית להו מילא לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבעך ולא השיטה לכתחלה, דמר"פ דאמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אנו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרשיה, שמספרש מה שכתב הטור „וכיון שהפגימה פוסלת צריכה לבדוק הסcin' תחלה“ וכתב הדרשיה, מושם דכתיב ושחותם באזה, וכן הוא בהאי בריש שיחית חולין, וכן שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin' גופה DAOיריתא היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי „וכיון שהפגימה פוסלת וכו"ו הוא ג"כ לשון הרא"ש ולדעת הפרישה, הרא"ש הוא המכמיר ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כביאורנו בשיטת אה"ה שסבירו על קרא דוחתתם בזה, אשר ממש נדע שראוי' להחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעניין חכם כמש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרשיה מושם דכתיב ושחותם באזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עלי מושום דהלא הטור מפרש דעת הרא"ש דבעין שתងור בה הצפוף, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפוף ודיי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי' הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שביאורנו לעיל דלפי שיטת הטור פי' הגمرا"ע כפשוות, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גופו בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן הוא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב „וכיון שהפגימה קורעת צריכה לבדוק הסcin' תחלה“, והטור הוסיף „יסמוד על מה שיבדק אה"כ“, והוא פירוש לדברי הרא"ש, מושם דקשי' ליטור פשיטה בקושי' הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin', אלא צריך בדיקה בתחלה ולא יסמוד לאחר מכן שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפי הבנת הטור בענין לדעת הרא"ש, אין כאן שום צורך להוסיף דלא ישמוד אבדיקה לפירוש הדרשיה, אין כאן שום צורך להוסיף דלא ישמוד אבדיקה לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפוף ולא יסמוד על הראה, דין כאן חניתת צפוף אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדרשיה.

והנה המחבר בש"ע שינה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin' קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יראה"ש", וילשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר איזהה,adam לא בדק לא יראה"ש והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin' קודם, ואין לסמיך על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולזה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא יראה"ש והטעם וכו"ו עכ"ל. הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייה' מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער' נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חניתת צפוף ממש, ולא כפי' הדרשיה, דמשווה את דעת הרא"ש עם דעת הראה", אלא כשיטות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייה' הסcin' חלק לנMRI

בפגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפוף, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"ד לא רצה לאסרו, מפני שאין צפוף חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשמי לי" מאר"י שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו הב"ח והפר"ח גם שניות במחcit לא כיוונו המטרה, דאמית הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפוף, דהינו שתאנגור הפגימה את הצפוף, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת זה מה שהתייר רש"י ואחריו היב"ח, לא בעין לתלות בשיטה זו, אלא גם לדעת רש"א"ו רmb"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיבעך ואני כבן מי שאסיך את רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפוי הבנת הדרשיה וכפי ביאורנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגהה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי דבקו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו قول האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלישה זו ג"כ החמירו הני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר אישור תורה על סמק דעת יחיד, רק אישור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תורה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע"ב פסק ז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנגור בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מಡוקך בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי' הגור"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפוף בחוות השערה, גם משנה מלשון הטור שכתב "ובבלבד שתאנגור", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנגור", להורות דבهرגהה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אלו בקיאין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסטין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשוחט בה לפי שאנו אנו בקיאין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי ושם בעין להבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיאין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדייבעך, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, ולכן לא הגיה כלום, אבל כאן דמיירי לשוחט בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפוף או מרגיש פגימה דקה מדוודה, כתוב דאין לנו הוגין לשוחט בו, והרא"ד דכן הוא,adam יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעמלה שאין אנו בקיאין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה' לרמ"א לכתוב ואנו נהגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון דאין אנו בקיאין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיאין ואין נהגין לשוחט בו לכתתלה, אלא ודאי דאי בנהגש הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדייבעך, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוו"ק) וא"כ לא התיר היב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטות הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה היב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחוט

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדידי' הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה ל' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון הרמב"ם בהל' ביהב"ח, שכטב דגימת המזבח בחגירת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחגירת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יגישי לחוט השערה, וכבאיור הגרא"א ש'כ', דהוא כראב"ד בדיק בhotot השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא כראב"ח דבעי דזוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב בא"ע' ד' צרך לבדוק scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בפס' קודם שחיטה לא ישחות, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, בדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDKאמר ר"פ שהיא בכתלה, ודלא כפ"י הש"ז, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "ולא יסmodal אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כראב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל בכתלה ולא כראב"א, אלא מניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפתחות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דס'ים וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו בכתלה, דלשיטת הרשב"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שנים אסוריין לכתלה, אבל י"ל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אזלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק כססתה שוחטין בו בכתלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניחא לי' לפרש דר"א דאמר מאן ייבן לו מבושרא, יהי' כוונתו רך אידייבד, ולכן פסק בזה קרמבל' אבל לעולם לשחות בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתלה, ולפ"ז אין צרכן כורך גדול בדיוק הscin אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישחות בלי בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישחות בלי בדיקה הצריכה בכתלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשחות בכתלה בסcin שאסרו חכmoz"ל לשחות בו, ולכן דין זה הוכיח הוא לכתבו, ואני צרי' שום טעם, וניהו דהש"ז מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישכח מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישחות בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש אישור גם בדייעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשחות בסcin שאינה בדוקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא ברא"ש וטור כמו שפי' הש"ז דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית ליה הכל כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חותב ביאור סוף הסוגי' דנטקשו בה הראשונים ז"ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הון, והויסף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומישני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כראב"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למזה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדוחש נמי scin של שחיטה בחד שעורה, אלא כראב"א לפי שעורה, וכדי שלא נתעה בזה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשיים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעור הפגימה, דבמה שהויסף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"חمرا דשטעחתא דמניין לבודק scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא הרא"ח, אלא למניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפתחות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דס'ים וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינוו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שההגינה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במציאות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך שהיה נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חצ"ל לבודוק בטופרא שהיא בדיקה המעלוה, ואם נאמר דגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ גימה הנרגשת, ועוד דלפי דבריו הת"ש אכן פגימה האוגרת חות השערה ונינה נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במכח"ת.

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הויינא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנין צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימיسكنנו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לי ולשוחטים המופלגים שלי, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה,ela כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, והוא יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני אמרה, והוא בדבר זה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני אמרה, והוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו שאין לו מדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמי' שאמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, וממי הי' מנסה את החכם, וחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפנים בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף בזה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קדשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתו והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בעבר ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחוות הרגשות טוביה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, היכי באממת אתא הללמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחות? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן היל' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי"ב שמצא חן בעניין היכי נאמר חיו' שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמייר לפוסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף אנן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמץ מושיטתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נהಗין לשוחט בו, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאי אין בקיאן ואסוריין כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חות השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוק לשוחט לכתבה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חות השערה נכנס בתוך הפגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בל דוחק, לווי מה שצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין איה אוגרת ובין אורחות כשייטה זו כי אין בזה כח לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשייטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרשותו הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פגימה האוגרת חות השערה, שאינו אסור השונן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממונם של ישראל, וע"ז אמרו צ"ל גודל הנהוגה מיגע כפוי יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בلتיה להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י חי סע"י ב' בשם: שיעור פגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפלי חות השערה, ואע"ג דבדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר' מצא בה פג משחו ע"י ראי' נגד המשמש וכדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمן סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשם עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחות השערה, ובמחייבת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השליט, הון בדין והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכטב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה השמ"ח פגימה הנראית ואני אוגרת וממילא גם להיפך, מה שהתיר השמ"ח פגימה הנראית ואני אוגרת

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחט תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגרמהanca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחט, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אח' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שעשו. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקטanca דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' רקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שתבנו דעתך כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקומות השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח'ך דרך אגב פלוגתת רבנן וויב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום פלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שיהי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו ויחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עולם.

ד"ה י"ח ע"א א"ר האי בטחא דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח וכו' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדי' אותו ומכריזין על כל בשחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה שהושopic הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא נמצאת סכינוי פגום למאי עי' אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אטו בטח רשות עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי', אשר מה"ט בעין הראת סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבולות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכה באשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידיעד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה ראוי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכרז אבשרה של בהמה זו דטרפה, אע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיעבד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדיעד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין Mai עבידתא, וכן מפרש דמכריזין גם על מה שוחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי דבhai בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, ואע"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עליו דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמב"ם, אבל לא הבנתי על הריטב"א, זה הוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדיעד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחט בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמב"ם דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאיינו חסידין את הטבח דלא יתריח לבדוק י"ב בבדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהעbara בעלמא, עד שלא רוגש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומר, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עי' פ' דיש טרופות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל'ב, מ"מ כיוון דבר נשבח השיט הסימן تو א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימניםlica מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת השיט הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות וד"ק.

ע"ב גמר' העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועי' במරשר'א' لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג'ן כתותי, שנטקתה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג' ולא ממש'כ רשי' כי אן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג' גופא קשה, דבגמי' הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביב'י, והшиб אנה לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחטה ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למיטה בין לרבען ובין לריב'י, ועי' דגם' אמרוא ר'ק על עדות דרחב'א קסמכו, וכמש'כ רשי' שם.

אבל מה שנלפעד' בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריב'י, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחbab'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריב'י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג' לפרש מעצמו עדות זו של רחbab'א, אלא עפי' שמעתתא דהני אמרוא, וגם הש"ס לא קבע הלכתא ר'ק עפי' ר'ג' משום דאפשר לפרש עדות דרחbab'א, באופן דלא פlige עיקיר מקום השחיטה, אשר מה'ט הוזק גם ריב'ל לפרש לו דברי רחbab'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „דהילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום ר'ג' הכי ס'ל בדרחbab'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחbab'א דמקשיך גם למעלה מטבעת הגודלה וד"ק.

ד"ה יט ע"א, ארא' הא' ר'אס מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים ד'ה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצ'י קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו' עכ'ל הגמ'.

הננה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתן הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפ' הקדמות והעיקרים שלוי לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה'ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א"כ הא' הלכתא למאית א'תא, דודאי כל ששחט שלא במקומות שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחיטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממקום שחיטה, הו'א דגם' נחרה לא הות, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיטה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מיד' נבלה, لكن בעין ההלכה דעכ'פ' להיות פסול בשחיטה, גם למעלה ממקום שחיטה משווה לי, לנבלה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד' נבלה, וטעמא דהא מלטא, בזו פליגו ר'י ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו ד'ב'ב, דלדעת ר'ל כל שנפסק השיטם ואפלו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא"כ ממילא גם בנפקד למעלה ממקום שחיטה כו'ו, ותו לא מצי שחט, לר'י דיל' הא דר'ל, ואפלו השיטם השחוט גופא איינו כמוanche בדיקולא, ודלא כריש'א, וכאשר ביארתי שם באר היטב, נ'ל דמ'מ' לענין נחרה לא בעין מקום שחיטה דוקא, אלא ה'ה דלמעלה ממקום שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ'ז לר'ל הקושי', דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן און פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק השיטם והוה כמוanche בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקטצת בפסול, להשמיינו דמצטרף הא' מקצת לשאר השיטם שנטתק בהחצר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, הא' הלכה למאיציך.

אבל לקמ'ן דר'ל לשיטתי' ע'כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הל'ש, סובר בפירוש لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ'ז' דהגרים שליש קמא צשו, באמות כר'י ס'ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הלכה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג' דלאו מקום שחיטה, אבל הילכתא, וכן נחרה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'ק.

ע"ש במשנה ריב'י אומר ע"פ רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתתם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמורו ע"פ כולה משמעה הכי, דגם' מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ'ז' דוקא בשליש קמא פליגו, צ'ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא ATA, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפאי, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם' להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק מלהשוו, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמוoho דאל'כ' ליפלגו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל השיטם, דפוסל במעטות בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחוריים במא שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמוoho ריב'י אמרו, הר' דלבון לית להו הא' דינא, ואולם לפע'ד על גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ב.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיינט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينן לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דלרבען האי כמותו כמותו ממש קאמר, דהרי לא עלי לכתלה הראה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דהרי בעינן לכתלה לשחוט כל הסימן, אבל הכוונה דכיון דגס לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן לשניהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםאנן'ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהתרם לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וכי על רובה דשני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא כשר וכדינא דרכה דקאמר ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבගרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטות בתרא בהגרמה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרח.

ועתה נבוא לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחליה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשר ור"י פסול, ועיין מהרש"א ז"ל על Tos"ד ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמר ע"פ רובה, בבעית גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני הא משחו שבשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי הא שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעינן לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דין בחצוי קנה פגום, או שאין חצוי קנה

שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החlid, דמה"ת לא בעינן גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל לקמן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחטת רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין לקמן כי ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצינן למימר דלכתלה בעינן מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו בהז דרבנן בעינן שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעינן לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מלשוחות לנו מצרי מיפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפני זו, דהוה רובה יואר, דאפילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטתת הרוב, אבל בהגרמה יול' כיון דלאו מקום שחיטה הוא, הוה כפסק מלשוחות, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמות ריב"י לא מאכשר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק בהז, כיון דלהאי לשנאה ATA הלהקה לממ"ס, על הגרמה בתקלה השחיטה שפסולת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסלה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעינן לכתלה שחיטתת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרך אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעינן דלהאי לשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דرك לדידי' נפיק חיותה ברובא, דהינו חיית הקנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבען דבוי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה ג"כ לא נפיק חיותא, זמן שפירקסת, ואפילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעינן, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואז גם לרבען כשרה מושום דהתרם מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כזכור הרוב בפיסול, הוה שחיטה פסולת, כמו נקה"ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלא"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך לחלק ולומר/DDזוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל למעלה ממוקם שחיטה, ע"ג דbullet פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו מונח בדיקולא דמי לאחר דבוקה, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, כמו שתמה על זה הפלתי שחבתאי בד"ק, ודוק"ק היבט.

ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולת, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מדיק' דהאי עורף מול עורף קאמר, דאל"כ, Mai Ari' שוחט אפיקו מלוק נמי פסול, וכואור' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, Mai Ari' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהה בעין שחיטה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דעליל למטה מזה בטבעת הגדולה, אלא דיל', דפסול הגורמה באמות מליקה ידעינו דכוון דאמרה תורה מליקה ממול עורף, ולא מעורף, משום סימנים אמרה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושחיטה לפניו, וזה נכון מאד.

והא דקנתני, בשוחט מן העורף דשחיטתו פסולת, לכואר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק ל�מן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולך, א"כ ה"ה שחיטה מן העורף נמי בלי רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולת מטעם מחליד, ואת אפיקו לרבע דלקמן, דיל' טעמא דמחליד, הדתם לפי הס"ד, דעת רובبشر קאמר, אז ס"ל לרבע דליך תלה, אבל לאחר מסקנא, ע"כ בלי רובبشر, ע"כ הוא מחליד הסכךין ביןبشر המפרקת ליסינים, וכמש"כ התוס' ל�מן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכבותתי עד הנה מצאתו מבואר בראש יוסף, אלא דלפע"ד, דעת יש"ז ע"ל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף بلا רובبشر ומטעמא מיד, והיינו דר"ל/or' אסיך דלקמן דמפרשו, והתזוז ראשיהן כן, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסיך לקמן כ"א ד"ה כתוב הר"ם, גם בלי טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיתתו פסולת, והוא לפי דעת רשי' ע"ל ל�מן בסוגי' דמסוכנת דבעין פירוקס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוט עם סוף שחיתה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למיתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בוי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנפקם המפרקת שני סימניה הרי היא כמותה, וליכא חיית אחר שחיתה, ואנן חיית אחר שחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בנפקו אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר DDזוקא בנפקו הסימנים לגMRI הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלחן, מ"מ הרי לכתה בעין שחיטת כל הסימנים, וגם בעוף דעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה שחיטה ברובה, ובעורף אף בסיכון אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דאונ' דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבילה בעין, ואנן אחר שנפקם המפרקת, אין שני סימנים ראוי לשחיטת למגרון, אך יופסקו כוון, תה' כמותה, ואין זה שחיטה אלא הריגה.

ומה דקנתר ר"ח ל�מן לסיע לעזרי ממתני, דמלך בסיכון מטמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכךין לטהרה מייד נבלה, לכואר' לפי האמור, מה ראי' מביא ממש, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה ולבן מטמא כנבלה, רק"מ דהא דחידש לנו

פוגם דהוה מקום שחיתה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דmadmo הגרים שליש קמא לחץ קנה פגום, ולא מחק בין מקום שחיתה לשלא במקומות שחיטה, מושום דכיוון דלדי"ד כל שנחתת הרוב כמאן דמוני בדיקולא דמי, ממי לא בשתע גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שלמטה ממוקם הגורמה כנפק דמי, אלא דבכלו בהגרמה גזה"כ דפסול שחיטה הוה, אבל כל שהגmr של הרוב במקומות שחיטה שפיר דמי דכוון CMDב"ד, וממי לא בשחתת תחלה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר את זאת כר"י, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תחדר בז' דא"כ הפסצת לקמיה, אלא תודה דשליש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמאן דמוני בדיקולא דמי, ואיך תצטרף שליש קמא דהגרמה להשלים כיון דלאו מקומות שחיטה הוה, אבל ר"י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגרמה, והקשר באמצעי בהגרמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שסובר דרב"י ע"י סימן שלם לכתה, ולכן ההני שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגרמה מצטרפין לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי ז'ל שנגאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס' כ' את ג', שהולך ביד רמה על ה"כ"מ והש"ד יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיתה למטה מקומות הפסוקה כמו בשאר טרופות, והוא ז'ל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמקשיר ר"ה בשחתת שליש אמצעי, מושום דנפיק חיota בשחיטה, ומISK בז'ל, ולכן ברור דהויל דנפקם רוב הגוררת ורובי ככלו בכח'ת, הווע'ל כנטיל, ונפקם הגוררת נבלה עכ'ל, ופלא והפלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ו'ה, דלר"ה כל שנפקם הגוררת הוה CMDב"ד, וממי לא דליך חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוות' סובר, דגוררת שנפקם לאו כמאן בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפקם, ולכן כל שנפקם למטה מקומות שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בנפקם במקומות שחיטה, למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטוטם דCKER הגררת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא כר"י ומטוטם דCKER הוה נהורה, ונפקה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמקשיר בהגרמים שליש אמצעי, והוא שגמר שליש האחרון בשחיטה, דאס פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איתרף וכונטול כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפלתי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדויל ידייהו קמשתלמו, כי כולם נשיכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס' דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ'פ' הקנה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אפיקו למאן דיל' הא דר"ל לגבי ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאתו זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' ל�מן ל"ב, שזכה ל"ב, שידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסיכון אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס ל�מן כ"ט ע"ב וו"ק.

ע"ב Tos' ד"ה שחיטת סגע בו נקב, ולא דמי לשחתת שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיטה גרע מהגרמה לעניין פגע בנקב, הן לר"ה והן לר"י, דלר"ה, לפי מה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת מושום דנעשה כמאן בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמאן בדיקולא דמי ולר"י הגם דבחגרמה כה"ג' כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' ל' טובא, דא"כ מנין לו' דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו'" עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה אז בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו לעמלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושחט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רש"י ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, משום דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רש"י ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מוקוץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירנו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דמוליך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, וזה נכון וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למיפורך טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רש"י אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיד רש"י השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מaad. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רש"י לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דמפורשי לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ"ס סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמויליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רש"י תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה לא מקרי מפורש בקשר, כדומו אמרין במליקה עע"פ דסתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דמוליך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה' במוחבר או אפי' צפויון ודוק'.

היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורוב בשער נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהותזו ראשיהן צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומתרץ דעתין כמו דתניא בברית' וכיצד מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד שmagui לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המפרקת עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמיה הוה, דהינו הותז הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מטה עומדת מוליך" וזה משמע דאדזעריקאי, מ"מ גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מישוב באזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזעריר, וכmesh"כ התנוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא دقיצד מולקין את העוף, והראש יוסף הוכרח מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, ולכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תה' מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא תה' מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין לטהר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דמפרקת עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים דמפרקת עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כן מפרקת עם הסימנים וכיש"ש, וכך אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא מפרקת וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התנוס' לקמן שם בסוגי' נראה דלא סברו כרש"י ולכן לדידחו ודאי צ"ל דטעם חלה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

דף כ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וצפירון, לפי פרש"י דמחוברת קאמור, ולמעוטי מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מותפרש, כשר במליקה, דהינו צפורהן מחוחרת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שון מחובר מהט' גופה, וכן כתוב רש"י בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורהן וכו', וכיון דASHMUNIN צפורהן ה"ה לשון דעתמא משום מחובר הוה" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התנוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברש"י מההדור' בתרא שלא היה פניהם, כי רש"י ז"ל כמו מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התנוס', דלא נקט שון, אלא לומר דלא מייפסל מיטעם מחובר כמו בשחיטה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש"י ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורהן, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שון תחלה, דלפרש"י הוליל לאחר צפורהן, כיוון דנלמד מצפורהן, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשניא דמתני דלעיל, דקטני והשניים והצפורהן ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפורהן ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, ולכן מ"ד דאי ס"ל מוליך ומביא מליקה, ולכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאICA מוליך ומביא גם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כולם תנינו ובמה שכתביים וד"ק.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נ"ט לא יאכלו הכרנים וכו', לאו דוקא, דنبלה לא הוה כדמוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפניו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" ולכן כתבו דنبלה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נ"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקראי דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAG' אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהلتא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דבריו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנו"ב, עיין בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמיהו, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דסבירה לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא דטרפה אישתרי לכהנים מミלא הוה נבלה מוסיף לגבי הכהנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלאי'ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצות' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"י דאי' עתיד לדרשון, מהה ל"י לר宾א להמציא תירוץ דחוק שאיןו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתני בכוונת התוס' דקשי' להו דמן' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתי אהיר להו, והוא לתקון טרפה לנבלה מידי נבלה.

ע"ב גמ' אמר עזיר נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי"

כ"ש מחובר כדי להשותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש"כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדי' במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדי' מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליקה, ולכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאICA מוליך ומביא עלייה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כולם תנינו ובמה שכתביים וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והראי' דכן הוא, דהא בתוספתא דנסמתה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחרمير, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עליה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הורתה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן אלה לעין פסל שחיטה ומילקה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט"ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה ראי', דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השmot אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלתי, שכ' דספק נkeh'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועיין בהזאת היטב ומה שכתבי' בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי זהה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן בסימנים עיקוריים ממקומות חבורו, הגם שהוא טעם נכון על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי באמות ריק פסל ספק הוה, נימא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הסוגי' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעופ אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאי', ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מיידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישיב דעת רשי', ובשנאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכביר נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשוואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאעריג, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאות בית הבלעה וכבר כ' רשי' זיל במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניחו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיota נפש' יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויטה זוטר כ"כ שבשעת בליעתה לגמרי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, וכן י"ל דבחיה ובמה בעינו שני סימנים ובעופ' בחוד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי' לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, כמלטה דפשיטה, דבסיימן אחדangi בעופ' כמו שני סימנים בהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחلك בגין עופ' לבמה לעינו זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עופ'" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עופ'" ורצה לתקן בזה הלשון, שיהי" מכוון לтирוץ של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגוזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקוושי הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, וא"כ י"ל דהכא הכי קא קשי' לי' וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עופ' עומד למוטה מיד, דמש"ה סgi בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התרורה בעולות העופ' על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחוד סימן מטה, דהינו שעומד למוטה תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכ卜 בשחיטה, עור איינו מועלכ' בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי. **בדתנן** בהשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלכ' בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעין שניהם ראוין לשחיטה, דהרי אפילו נקיה"ו מועלכ' את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובהגותות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabbת כאן, דלכתחילה בעי שני סימנים, וע"כ מוח"ת קאמר, ושם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומישום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחות לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחיד,adam לא אמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי סימן השני דהינו הווע שחת רובה, רק מקטנו, והוא נשחת תחה ואיך יתקשר בשחיטה והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

זיל ומטעמא מיד עפ' שmprכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשומאל לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שmai לפקון בעשא גיטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא האצירו דמטמא במשא ור' רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין זהה צורך, דמובן מאליו דכל שטח נבלה עליו מטמא במשא, ורשי' זיל ג' ר' בשביל האי, „מייד“ שכתב מצא בו צורך להוסיף שלא תאמר דר"ל נבלה לעין שלא תחינה בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, לכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרקת, כי האי פירוקש הוה כפירוקס דזבב הلتאה, אלא דגס את מובן מאליו ורק לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניאו דמצין גם על נקיה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והינו דלא מהני בהו שחיטה אבל אינו מטמא מחייב, שאני החם לדಡעת התוס' רק על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה מחייב כלל לעין איסור אכילה נמי לא והכוונה שט דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמו בדיקולא דמי הוה ולא מצץ שחיט לי', וא"כ זאת ודי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנסבר המפרקת או בегистרא וצדומה דמ"מ אם עדין היאichi תהני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוה כחי הרி מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקיה"ו הוה נבלה, ומחייבים לעין איסור אכילת נבלה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו איכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקב הווע השט הוה נחירה ותו לא מצץ שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומאל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, עכ"ב הכוונה דמטמא מיד, והא דקאנטי לעיל במתני שחיטת נקרי נבלה ומטעמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבלה ומטעמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמת בגמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפירות שחיט, קתני במתניתיא דנבלה ודאי הוא גם לעין טומאת משא, ועיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכחב דמש"ה לא קשי' מתני היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה הבלתי רשות, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקיה"ו ופסה"ג, דהוה נבלה מחייב לעין איסור ולא לעין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחייב, لكن לא מהני בי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצין למימר כן, דהוה נבלה מחייב לעין איסור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטה, אבל באמת נהפו הזא, משום דלא מהני בי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מחייבים לעין איסור בטרפות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, איך האי מיון נבלה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרפות, מה לא תהני בהו שחיטה, זה ברור כמשש בצהרים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושי לפקון ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התב"ש ווסכימו עמו כל האחרונים, לחלק בין איסור לטומאה, לא מני ולא מקטני, והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה כזאת ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עופ' בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין בmhרש"א זיל דכוונת רשי' דבهاי עופ' דכבר נשבר המפרקת ורובبشر ערומה, עי"ש, וש להheid, דהא לפקון קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלה עולת העופ' לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמֵר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"וadam ענלה כשרה לרעופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפיילו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולם להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמער, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דויאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבבי"ז גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמער, דלא לשיטמת קרא, הוא דמעכבר, כמו דבזה הקשה המהירוש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכח כתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי"ז עצמה, אבל לפע"ז נראה ליישב דוכנות הגמי"ו, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביאיין קרבנו עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשות אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וככל ב"י כשרים, ת"ל מון וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויה ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבותה להמה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל לדעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכל ב"י, אלא דהתוס' لكمן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להרבע ונרבע, אפיקלו אי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהא לא לישיטם, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"ז דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י אי אמרתו בשלמא, אשמעין קרא דבריה הויה וכוי עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנא קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך גדוּל כמוּבָן.

רשי"ז ד"ה אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק. הה קרא ע"ז לא פסק נינהו, וקרא לא פסלינוו אלא היכי קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחללה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחללה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליקא מצוה להדר לכתחה על שחיטתו השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דפרש הא ב夷' לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקרו אמיוטות בתרא, י"ל דגס בעוף ובמיועט בתורה של השני קמבעי לי, כיון דטורות שחיטה על שנייהם, יש לעין זהה והסבירו בעצם דוחקה לומר, דשיהם ביחס תורה שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוי עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דברי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גס בין עליה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבותה בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממשנו בכל דיני השיעיכים לעוף, ושוה רק בדין השיעיכים גם בקרבותה בהמה, ולכן מוכרכח הת"ק לדריש המשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדריש המשפט העוף לענין ממול עורף, מציע שפיר למילך גס הנני שלשה דיןים מכמשפט, ולא צrisk להזיכר את זאת, דממילא משתחמע, ולא צריכין למה שכי רשי"ז דרי"ז ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי" מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם لكمן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים ממשע, אבל لكمן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי"י דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך להראיתך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהירוש"ש שהרגיש בהז, ועין עוד لكمן מה שאכתב בא זה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הוה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי בני אחרים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, או מון"מ מספיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז ה"י צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נתנו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה ה"י כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה ממעט קטנים מון"מ תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מירר הרבה גם גדולים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, הוא דוחק גדוּל כמוּבָן.

והנה דברי התוס' אלו מישך שיכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מתני' בונדר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכתק'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס י"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיעים מה לדzon ב'י, אי בריה או ספקה הוה עי'יש בתינוי'ם, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בונדר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגדל ממנו, דויאי מי שהבטיח לחברו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקום קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברבנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובקרבות חובה, הלא במקומות קבועים דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דגדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי בונדר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר דלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא ATA קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורמים חד בב'י, ולא ידעינו איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדים נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעינן האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורות או נמעט מן ב'י, והקרא עכ' לפרש אתא ומיסטים קסטם, וצ"ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכח ודאי להביא אחרים, והרי

תורים או ב'י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יbia מצד ספק, הci נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב'י חד מינא הוא וצ"ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאו ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מוה רואי' להקريب, עכ'ל, בלח'מ' פ"ז היל' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדתנן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מע יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי לכפר או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו הילכתן, ועיין במעילה ד' יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר' שיש גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם הילכתא קר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קיימים העשה דוחבאותם שמה, ולבן בדקודק אמר התנא, דלא עללה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חפיסה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איינו עללה אבל לנדרו עולה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' עד שיקריב כמו שנדרך' לא ראי' שום הכרע לומר דכוננותו על ההקربה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך' נראה יותר דסגי במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' שאמיר הרוי עלי' עולה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו רואי' להקريب, לאו הבאיה היא, דננהו דרך מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ"מ איינו ראי' מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכילה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אך גם בהבאיה יצא, אף שאינו להקרים לכתלה, ולפ"ז תי' קמא שבתוס' משיך שיק' לת' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב'י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הרוי זה ספק, עכ'ל וכותב ה'ק'ם, דמסופק, אי הילכה קר'י או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי'יש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפיו הקריםם בדיעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה הוה ופסול, ואיזה זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדיעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש'כ' לפי דעת הלח'מ' דלרמב"ם בעי הקربה ממש, ואילת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכן נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, הינו דספק הוה אי מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכח ודאי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבנלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ולכן למ"ד דהאי מוחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומנותיהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מוחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דלגביה תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא וכי מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסק ע"י פגס ומחייב'כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכhalbcha, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסום טובא, אי הוה ס"ל דישיאור חמץ גמור כר"מ, הי' מחייב' אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב' כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשוו'ת בית שעירים ותית' לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמצ' מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור.) ומה' מאי מישוב בהז'ה, דלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שקל וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליק עלי', אע'ג דכרת לאכילה, פרשי' היינו טעמא דליך כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פי' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטראטי, ועקר התימה, אם מחמתה שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולול הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נס שייאור אין ראי' לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת'ס ז' כתוב, דוזאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמץ הויה מדליק עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישתומם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים كالו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דז'ק ותשכח.

תומס' דרכו דרך אחרת לפרש, דוזאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מدلא חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במא דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילף תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה עד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הויה, אלא hundred50 דריש' כל, אייכא קרא בפסח לחיב' מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל תענית תחולת הציהוב, כראיה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקראי אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דין א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש' פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומנותיהם, והשיס' מוקי האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבנן, יחד עם שיאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שיאור, ונולד ממנעו דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשותה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליף לר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב בחמץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הויה לגביה תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' ז'ל, ולא כמו שהבין ק"ז החת'ס ז'ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר באר בהז'ה בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכל מתקות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המקוּה, הינוּ מקוה חסר, אבל שלם איינוּ נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המקוּה לא משמען כן, אלא דהמעיין בבר' ב' שם בהגחות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקווה רוב כשרים, פossilין את המקוּה מה'ת, למ"ד כלוּ שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממעני הגאון בעל דית' זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, פossil את המקוּה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיריה הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמודד ונתן מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייז, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינוּ מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישך קושי' זו', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי' מתרומות הל' ה' זול' "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך יב' הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמררים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשו והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'" עכ'ל, וכל הני הדיניס, מהה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת להחפרד ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתמורה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמודד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיניו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושרמים חלק קי' יונ' עי' שנותנים עליהם משא'כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגביה מוקה, כתבואה טומאה שזעעה בקרעך, וכי אבל יון במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, והה' דקודם שבטלו'Reビעתית דמקוה, גם בשופcin לבור ריקון'Reビעתית מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרתו דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטעתן, ונטהרו מטהרתו דה' עלייהם בתולש, וניהו דבפossil שאיבת עדין גולמא יש להן דין טומאתן שהי' עלייהם בתולש, אבל בין שיך' חיבור נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סוטם בחמץ נוקשה כר'ם דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר'י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסוטם בשיאור כר'י, והוא משום דפסק כר'ש נטפל'ג' מיותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה שסוטם חמץ נוקשה דהני ג' א' אומנות לערבע עלייהם, לא משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר'ם, אלא כר'א, דמורבה מכל מחמתצת ערבותות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק'ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר בגין הדברים תמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ'ם להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעירפה מק'ו, והה' דהו'מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכוי ולפ'ד דברי התוס' תומוחין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א'א לממוד מק'ו מעגלת בעירפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עירפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום לממוד, אבל עולה איתקש כמה פעומים לחטאתי, לכון דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, במא שכתבו התוס' لكمן פ'ב ע"א דה' עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אווא'ב, וא'כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ד ע"ב תוס' דה התורה העידה וכו' הקשה ר'א, מנ'יל דההינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשבולן וגומעים זב'ז' ונוגעים בכל וכו', ולפ'ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוoco דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתך איבע' דלא איפשطا הוה בפסחים מ'ח ע"ב, בכללי שאון לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטoor והשווע' סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשמצרכ' בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עי'יש', אולם לפ'ד מדלא קמבעי בגמי' בכוכורות שמנוחות על הגודש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאון לו לבזבז כלל, יש לממוד, דבSEL כו' דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הגודש משא'כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"ב תוס' דה ואפלו כל' שטף מציל, פ' ב��' וכו', וקשה לפירושו דא'כ מה חידוש יש בכלי שטף יותר מכל חרס, עכ'ל ולפ'ד נראה פשוט, דכל' חרס שאין מכבלי טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא'כ בכללי שטף, דשפיר מכבלי טומאה מגבן, אלא דחحصرו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשונה ומתמא כלים, لكن לגביה אוכלי שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשון לטומאה, הו'א דגב' כל' שטף לאו הפסיק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נתמא מושם קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעקב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיון ודוק'ק.

דף ב' תוס' דה מה מכלל דכל' עצם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר'ס זיל' שנטתקשה, דמנ'יל דר'ג' דקאמר, כל' עצם כלים מתוכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוקו, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכית, גולמא שלחן נמי מכבלי טומאה, ולפ'ד נראה לא לישב, דהנה הא דעתנו שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשיטה טהורין, ומכבליין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין טומאתן, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון עלך פרק כלל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיכשיר שלא רבדן לשוחט לכתלה שני סימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנחט כל הסימנים, עד שנחט רובה, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למירעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל מה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, ייכשיר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, והי לו להקשות סתם בין אבהמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגס בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתלה ורק בדייעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפינן שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין אהמה לדגים, דاز גס לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפינן, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי"ח דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, לכל גני הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהה דבעוף עוף וחיה שוה, איך נאמר בדייעבד חלוקים מהה דבעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צויתך, שכ' דלשון ושות פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוץו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג"כ לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצא"ג דהלי שחיטה הללמ"ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשארה וכו' עכ"ל ומה שכ' רשי"י כגון דרשה, מושום דעיקור לדעת רשי"י דהוא בסיכון פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרע, וכאשר בארכתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארה איתך לנו סמך מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסול שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו מוצה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

דף ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמוני, ופרש"י אבע"א בעוף אערכו רבען לכתלה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיכשיר שלא רבדן לשוחט מרוב בחשבו שהוא רובה, וזה הי' להם לתקן דלא יכשיר עד שנחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למירעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל מה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, ייכשיר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, והי לו להקשות סתם בין אהמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפינן שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין אהמה לדגים, דاز גס לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפינן, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי"ח דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, לכל גני הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהה דבעוף עוף וחיה שוה, איך נאמר בדייעבד חלוקים מהה דבעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"י ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג'

עליה, אבל אי רישה בחולין ובודםיסיק, עדין אפשר לומר דברי"
אסור גם בדיבוב, ועיין עוד למן ודוק".

ד"ה חצי אחד בעופ, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישנא נמי שמעיא- לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לולי דבריהם הייתי אומר, חצי אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכןן אחד וחצי בבהמה נמי מתרפרש אחד הקנה והחצי הוושט, ולא הרוי זה היפך, כי חצי קנה לאו כולם הוא, וממילא דלא שמעין האי דינא מרישנא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שנים משום קנה אמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצתה הוושט ורוב הקנה שווין ה"ה, ולא צריכון לדוחק של התוס', והוא נכון ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בבהמה לכתלה לא, עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי משום וורידין אסילו ר"י מודה בבהמה, הוואיל ומונחאה אבר עכ"ל, הנה לפי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ודאי משמע דמדין שחיתה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא הממית, עיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז ממילא גם בבהמה בעינן שחיתה וורידין, אבל דלפי דמסיק דאימא עד שיניקוב ולא עד שישחות. אז קיים מימרא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופ, וכमבוואר כן בגמ' למן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הוויל להתtos' לתרץ קושיותם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, ולכן שפיר פריך עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמksen דהכא כבר נחות, עד שישחות דר"י לאו דזוקא אלא עד שיניקוב קאמר, וא"כ לא תירצו מידי, די לא נחות לאז לא נחות ע"כ גם להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש לשונו כפשווע עד שישחות, הרי שייכין הווידין לשחיטה וביעין שחייבן בין בעופ ובין בבהמה ודוק".

ד"ה ותו וכו', ונראה בגרסת הספרים ולטערמיד, ור"כ קאמר לה שחיתה מן הצואר נמי גם' ולא מאינו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתמיא, דלפי פירושם הקרא אתה לפריש ההלכה, דהלהקה מסרה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא אתה לפריש דמתחיל מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב אתה לפריש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחיל מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא לחזור הראש מצד פסול שחיתה, והוא אליבא דרי"ש אבל ההלךcontra מודה בכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפתח תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בفتיחה ותמצוא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשותו כן, ואני זהה רתמי מאי להשוחטים שליל, שייעכוו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

ט"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, די רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA די דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"כ ר"י רק לכתחלה קאמर, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

ע"ש גמר, וקרא למאי אתה דלא לשוו"ג גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי" שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמעו חתחו, הוזא את דמו ותו לא, וכן פ' למן כתהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנא אחרינא פ' דלא לשוו"ג גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתוב ר"י דמה שאמרו היל' שחיתה הללמם"ס, לאו דזוקא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפ' הרא"ש אפיו אם שוחט דרך הלהקה והבאה לא דרשה, כל שוחטך כל הרא"ש הרוי זה היפך, ודורש זאת מלשון חתחו או חתחו ולא יותר, ואז דרשך לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהקה גס על דרשה, ולא כשמואל וכתנא דברי" למן ל' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת ר"ש הלו, דמהיכי תיתני יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשימים דברי ר"י דלא לשוו"ג גיסטרוא לחתו גס המפרקת, שאין מצויה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכן קומתמו, ע"י למה לי קרא דמהיכי תיתני ס"ד דבעינן גיסטרוא, והרש"ב בא בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולעדתו הוה רקס אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא אתה שלא ידרוס שלא יעקור, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלא תראה דרש"ז ל"ל מותיגע לפרש גיסטרוא שלא יחתוך המפרקת, כדי שייהי גס דרשה מהלכה ולא מפורש בקריא, ואם כרשב"א דאין זה אלא אסמכתה בעלמא ומשום הבעלת דם באברים, עדין צריכין למור דקראי כדשמאן או כתדברי" למעט דרשה אתה, וא"כ הול"ל דקראי אתה לדרשה.

אבל האמת יורה דרכו דרש"י בלא"ק מפרש דלא לשוו"ג גיסטרוא דהשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גס המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דכתיב בקדשים חיויב שחיטה גס חולין, וס"ל דלא אישתרי להם נחירה במדבר ולדי"י לא השחיטה לחוד מתרה, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכך שמי' הנחירה מתרת לר"ע במדבר, דמפרכסת היה אסורה משום אבמה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתיחה בעיקר ב' וא"כ כל שחתק המפרקת אחר שחיטת הסימניות הרי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשיר עשה נבלה, צעררי לעיל דף כ' ע"ב, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מוריד, דלא פועלן מידי, ורק לר"ע נתחשד האי הלהקה שנכנסו לאرض, דהשחיטה מותרת מיד, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא לחזור הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל ההלךcontra מודה בכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפתח תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בפתיחה ותמצוא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשותו כן, ואני זהה רתמי מאי להשוחטים שליל, שייעכוו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

ט"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, די רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA די דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"כ ר"י רק לכתחלה קאמר, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

כזית מבית טביחתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לעוף בה מאומה, יותר מזה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישחות את ההורידין, וכן תנא בברייתא המובאה لكمון, וורידין בשחיטה דברי ר' לא הניחו הדברים על פשוטו אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתלה, וגם הא דקתני בתוספתא מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישחות את ההורידין, לא מפרשין כמשמעותו דפוסל בדיעד ומשום דבעוף עכ'פ', דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ'ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דנעבי הוצאה דם הנפש ע"ש שחיטה, רק חזקו במסמורות נתועים לאחר שנטצטוינו על הזיבחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המתרת מיד, ובפתחה הארוכת לbarang דבר זה עי'ש היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיתה לעוף מן התורה, קשה טובא. והא הא פרשה במדבר נאמרה, ואז גם בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר'ע דהכלתא כוותי', וכץ מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר'ע מותני' דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש' שם וזל' "והא על כל כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרירתן הייתה שחיתתן, והנוחר בה' נמי נבעי כיסוי", עכ'ל אלא שנכננו לארץ נצטוו על הזיבחה, הון לבהמה וזה בחיה ועוף, וכאשר תנא רב' لكمן בבריתיא, וא"כ ילו פותא דמושפך, בשפיכה בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שבו ראיתי כי הפלטי ע"ל בריש ספרו עמד על קלושי החמורה הללו, וכל דברי במח'ת' אינם ראויין לגאון ממותו, ולכאור' רציתי לומר דהיא תנא כר'יש ס"ל, דבר תאوة איתסר להם במדבר, ולא הי' נהירה מעולם מתורת אלא שחיתה דילפין חולין מקדשים דכתיב ושחת את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מהיקsha ולא משאר לפותות מושם דכתיב ושפך, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי', וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינס ראויין למזבח הי' מותר בנחירה, אלא דבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בפתחה.

אלום יש לי תירוץ מרוחח על הקושי, עס'י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנהירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהmittet כדרך המיתים לצורך אכילה, אין לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהאי מ"ד דין שחיתה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומצתה כמו היכסי, וכי' יצד' ציד חיה או עוף", אז אני מצוה עלייך ושפך את דמו וכסהו בעפר" והגינה נמי מורה ודושפך שיך לעשהDocsha, ואינו מותני המתאר לומר כי יצד' וכו' ושפך את דמו, אז אני מצוה לך וכסהו בעפר, דהרי האתניתתא עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלף קאי, והוא מותני המתאר, הי' בעל המסורה להעמיד האתניתתא אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, ואכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתניתתא על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצתה, זה ברור, וכיון דושפך מצתה עשה הוא ושיך לוכסהו בעפר, וא"א לומר דرك במדבר שיך הא夷 עשה, ונתבטלה שנכננו לארץ, דזומי' דוכסהו לעמה'ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה'ת באמת צ"ל דישפך דמו הוא מותני המתאר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דבעל המסורה הוא נגד ההלכה, וחומר נראת (שכך המצוי במסורה גם לדידון ולומר, דאן ס"ל דהאי ושפך את דמו שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו וגס וכיסחו בעפר, דהאי בעפר קאי ונמי על ושפך, וכן יש לפרש מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה

ע"ב גמר', אדר'י משום ר'י ב"פ, אין שחיתה לעוף מה"ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכותב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא עי' סימנים, אבל נחרה או עיקור סימנים כשר בו עכ'ל, וכן כתבו התוס' דף כ' ע"א ד"ה לא אמרן, דניהם דאי שחיתה לעוף מן התורה אבל נחרה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלא"ע מה'ת תהני לי' סיכון לטהרה מיידי נבלה, הרי דבעין עכ'פ' חתיכת סימנים כדי להוציאו מדוי נבלה, אלא דיש לראות מני' לנו דנחרה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונונן הש"ס, שחיטה מן הצוואר מנ"ל, עד דמסיק, דאתה מהלהכה, וכאשר אמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנהירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בסבהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, אז כל מה שאמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעוף וב' בסבהמה הכל הוא ג'כ' הלכות נחרה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר בזה כרש'י ותוס', דיה' לנחרה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, דז'ל בפ"ד הי' "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר העכו"ם וככו"עכ'ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנהירה אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר עכו"ם, והוא לכוא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והnableה, רק על אבמה"ח, ולכן יכולין להמית הבע"ח, באיזה אופן שירצטו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלה בלאו דבשך בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולים לנחר ולאכלו כשאר עכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אףן הכתת בשר לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסור דהוא ק"ז מאבמה"ח, דהוא מיתה אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון הנהירה על אבמה"ח שמטמא מכש'כ' מטה כולה, אבל כל שמיית הבע"ח לצורך אכילה, בדרך הנהוג בין העמים, לא הי' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזיבחה שנכננו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהmitt בע"ח שלא עי' שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליץ بعد שיטות רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע"ח עי' שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסהו בעפר, והיוצר מסוגל לשפיכת הדם הסימנים עם וורידי הczor, וכן משמע מדברי רשי' דבسمוך, בד"ה לטהרה מיידי נבלה, שכותב וזל', "...ואין כשר בו' אלא נהירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ'ל.

ודע לדלמי' אין שחיתה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושהחיטה יבשתא פסולה כי ושפך את דמו כתיב, ועיין لكمן במשנה השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, דשחיתתו כשרה, שכבתתי שם, דלכן מנה התנא hei שלושה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענין דין זה, ולא כתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאטא לאשמעני דפאפיו בעוף הדיין כו, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אלשל"ע מה'ת, ב) דמפרכסת אסור להאי מ"ד בעוף, משום דرك בשחיטת התיריה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבהא כתבתתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוא כמותה, וא"כ היינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף את ואלה לגרועו, דההינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה בכל הלכותיה, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי החזאות הדם, על מדוכה זו כבר יש שב הפרמי' שנטתקה לי' מנ"ל לח"ל דחשתיטה מתורת אישור אבמה"ח, עד שאמרו דמאי חתק

ודרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטת עוף בהלכה ובקרה دائשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג ארא"א הקפר משמעוгалו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודוו"ק.

ע"ש גמר ר'ראב"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, دائרכ"ת דמותה גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי חדעת רשי"מ דמותה גם לכתבה סגי באחד, הרי דקנה כעופר איינו בתורת אחד המיעוד קאמר וושט ולא קנה, אם שחת קנה תחלת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחת קנה תחלת שחיטה כלל, ואיך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרפות בקנה קודם שהגע כדרך הרבה קאמר וושט לא שחת קנה רלא לשחות הנקה לוושט, ואיך לא אשתחט תנא לראב"א להזuir שלא לשחות הנקה קודם שחת את הושט, אלא דבר כתבתי לעיל דר' כ"ב ברשי"מ ד"ה כל המעכב המשוכב בשחיטה דגム לרשי"מ דסגי בס"י אחד אפילו לכתבה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם גם לראב"א צrisk לדוחוק כן לדעת רשי"מ דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה توפסל בעוף, וכן מוכחה מרשי"מ עכ"ל ואם נאמר דמייפסל "כלומר הא אפילו בהמה קאמר וכו'" עכ"ל ואם נאמר דמייפסל בעוף אם שחת הנקה תחילה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבה דוקא בהמה מיריע דאיilo בעוף מיפסל בשחיטת הנקה תחילה, אלא ודאי כדארמן, אלא דשיטות רשי"מ דחוקה היא, למור אע"פ דאין צrisk קנה אפילו לכתבה לא, מ"מ שיק לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי מממסס קועי' דמא, פ"ה וכוי' א"נ לעניין ספק דרושא, אפילו לא האדיימו הס"י אלא משחו טרפה, כדאמר לקמן דרגנות דרושא במשחו, דזיהרא מילא קל"י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דרושא פosal בגרגורה במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, دائ משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים איננו פosal כלל, אבל איPCA חש דרושא, אז האדים ללא נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגורה דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

ע"ב גמר רבא, חכים ר"י בררי בטטרופות ר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמי. יש חמוה, וכי גברא אגרברא קא רמית, ומיעידי' רבא ובררי החכים, מר"ז החולק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, ועכ"כ צל דמ"מ ממעשה רב קפרץ, דמוכחה גם למשעה לית מאן דחש לי' לראב"א, אלא עדין קשה דהויל' להביא מעשה בכל יומם, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ יוצא הנקה מכשירין כמו שאנו עושים הימים, דמסתמא גם איז כן הי' עושין, ולמה לי' להביא מעשה שairyע דמסמסס קועי' דמא, אבל ייל' דכינוי דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתיא או מדרבנן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א זיל' בראש מיכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשחותו, אף دائ לא בדק בסימנים בלבד, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שחיטתם שליהם בעופות נמי בין הי' דבודקים גם את הושט, וגמר אם לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומם ודו"ק.

ע"ש א"ר חכים יוסף בררי בטטרופות ר"י, הנה לדעת רשי"מ דמותה לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא דחישו שמא לא אתה למייעבד רובה דחח, ייל' דהכא ליתא להאי חששא, דלכאר' קשה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשהו הוליל' עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודוו"ק.

ד"ה כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"ז זיל' אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי בשחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכנסו לארץ, שאע"פ שניני מטעין שחיטה חולין שתתכנסו לארץ קדשים של עכשי, אין זריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשי, שהטמא והטהרו יאכלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מיריע דלא טען שחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר כניסן לארץ, לפסה"מ של אחר כניסן, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנהירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דיל', ذקרה דזוחבת בפסה"מ מדבר וכמוש"כ רשי"י כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפין בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר כניסן, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודוו"ק. **ע"ש** גמר רבי היא דתני רבי אומר זוחת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבו.

אי **למה** לא נפרש כפושטא دائשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, דכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כת בامتה, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספריו, וק"ז בעהה"ס כת בדורות התנאים חולקים בזה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רבי וכן הופיע מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתא דרב, כאשר תראה בביאוריון בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרה רחוק וڌוחוק, ורוב התנאים חולקין עלי, ואני מ"מ על האי דרצה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שמאן לעיל דר' ט' ע"א שהי' דרשת הגדלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושות ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הלי' נחרה לדעת רשי"מ ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנחר.

ג' **איך** מכניס בקרה دائשר צויתיך, דקאי מפושט אברך וצאן, גם עף דלא נזכר כלל בקרה, והתוס' הרגישו בקושי עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוות ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת כאזו.

ד' **קושי'** **תנוס'** על הגמ'ר, למה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הבהמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהויל' לדתנא דביריתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הבהמה והעוף, דאתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכיר שם התנא, אבל באמות הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפrox' הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הבהמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

בד"ה דرس בהן, ז"ל,, שיחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הרי Adams שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לדר"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למיעוט בתרא, דמה"ת אכן חילוק בין לכתלה לדיבעד, משום דשם אתה ההלכה דרכו של אחד כמותו, אבל כאן, اي שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הורידין מucketם דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשטו וברור, ודוק"ק.

ד"ג כת"ג ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכה וכו', ויש לתמותה טובא על האי צרכיתא, דהאי טעמא לדם הוא צrisk, לא מספיק אלא להזכיר לכתלה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הורידין בקדשים, אמאי פליגו רבנן עלי', וכתבו התוס' בריש פרkon להוכיה מהו, דר"י רק לכתלה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צrisk אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרkon, וכשכ"ב דקשה לצד השני של הצרכיתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צrisk לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מחייבתי, דמה"ד שמייען לגוף בחיטה, ודאי דאין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנלע"ד בהז, דהאי צרכיתא קאי על ההלכה דקתרני רבוי אתה על הושט ועל הקנה ועל רוב אי בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבעו לעיל דרישא סותר לסייע. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לא לכתלה ודיבעד בהאי הלכה, דכתלה בהאי עצה דשלחות חדש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה רב רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין ייש מקומ לפרש ההלכה דעל הושט ועל הקנה בחולין, ומופרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרפות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלגא דוקא אלא ה'ה' פחוט מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגם בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרפות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחוט מרוב, וכן נקט פלגא אבל לאו דוקא פלגא ממש, ובבכי ה' ההלכה מתפרש יפה, וכי ליתן טעם דמחייבתי תיתני נחلك בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צrisk, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגדול בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאן הוה פסליןן מה"ט בקדשים בשחת רוק ובוא, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צrisk, אימא בפלגא סגי, שנתקשו فهو, והא קתני חצי א' בעוף ואחד וחצי בהמה שחיתתו פסולה, ולכך מה קשי' לה, דהא אפשר דמדרבנן פסולה, כמו דמווקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלגא דהכא, לאו פלגא ממש קאמר, אלא מעשה טרפות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגם בכ"ש סגי ליכא למיגוז מידי מכובן.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר לך"מ, דלעיל חצי ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, דבاهאי ממשו בקדשים ממש דם יוצר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דעתמא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מהכחא קאמר ומירי בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו

יקרע רובה ויאמר על מוחצה או פחות ממחוצה שהוא רוב, משוע דלא חס עליה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למיחשת ואיך חשו שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, שמא יארע שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונא והפסד, דעתך להטריף, لكن ידמה על מחיצה שהוא רוב, ולכן החמיירו לשחות לכתלה כל שני הסימנים, וממילא הוא רחוק שיירע לו שחיטה מצומצמת זו, אמרו מעטה כל זאת במקום שאין אותו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשוט, שפיר חשו שמא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייבור זמן שיעור שה"י, והי' החשש שמא נקב הושט או דבאמת נקב הושט ולא יכול להושף על הקנה ממש שה"י אבל כאן שאוחז את הקנה באופן דבטח לא נגע בשוט, تو לא שיק החשש שמא יאמר על מחיצה שהוא רוב והוא מצוי להשלים כל היום, כי מ"מ אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה גרגת ושהה בה וגמרה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשה"י במיועט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לנו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכים ברוי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצריך מה"ת לכתלה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשחוט לכתלה רוק סימן אחד, אלא דלא ידעת' איזה חכמה איך בא ה'י חידוש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה דשלחות רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין ייש פרשימים דר"ח פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרס בהן מהו, הלב או ר' רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי', דהאיבעי בחיליד ושהה במיעוט סי' קאי עלי' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עליה ע"ד ר'י, דורידין יעכbero בדיעד אם לא שחתו, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר'י רק לכתלה קאמר לשחות את הורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה"י ודרשה פסול בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישנה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דכתלה ודיבעד מה עבי הכא, דלפי דעתו, דלא נצרכו וורידין לא בקרא ולא בהלה גם לכתלה לא נצרכו להזכיר שחיתתן, ועכ"ד ר'י רק מדרבנן אצrisk וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעד פסול מדרבנן, ואם נניח לו גם זם זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיתת וורידין לעיכובי ורק לכתלה, א"כ נאמר דרב ירמי' עליה ע"ד דאפשרו במה דאצרכו ובין לכתלה, איתי בי' פסול שה"י ודרשה לפיסל, זה יותר ממה שסביר רשי', דרש"י במיועט בתרא אמר למלאי' ומפני שלכתלה בעינן כל הסי' מה"ת וכאן רצתה ר'י לפסל שה"י ודרשה במה דאצרכו ובין רק לכתלה אתמהנה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכווחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר'י מדין שחיטה קאמר וממילא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקרא, דהרי ושות ובח דרשיןן דבמקומות שוב ושה חיטה, מן הדם, וגם ושפוך את דמו דכתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארץ באזה לעعلا ושפיר אכן מוקם טובא לומר דורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי' ז"ל שכטב

אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שאם נגמרת בהכשר, אגמל"מ יכולה שחיטה הוה, ומילא האידם לאו דם מכיה הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, וכל האידם להכשיר עתה אחר שנטגלה דם שחיטה הוה, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דהכשר אז קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתך לי' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתתק, דין בעינן שאז כאשר הדם על הדלעת יכשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבו סברו, dgili miha ni gom ul dbar ha-mastek, shanamro she'shecha peulato az kodus shantgela, v'lken shpir akarmenin leil b'tari gbara v'tori סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דהא אזדא לי' מעשה קמא ואם אז לא נתמा בשעת מעשה איך טמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אי אמרין אגמל"מ הדבר המסתתק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזבחים ל' קרל, דין אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכל הדם תלת הלכה קרל לבני ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו אי מהני מילא מצי הדם שניתז באמצעות הכתיר עתה אחר השחיטה מיקרי, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות הכתיר עתה אחר הגilio, עת"ד הלב אריה ז"ל וה"ה הדברים שנאמר ל"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזבחים ל' קרל, דין אשר נתגלה עתה, ומה לא חשב בהדי הני החליצה שכבר נסתתקה קודם הגilio שהפילה, וא"כ היינו לך ולמה לע' לחשב בפ"ע, ופלוגתא זו תמצא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועינוי היטב לKNOWN ע"ב בסוגי דמברכרת, אבל עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתתק, איך אפשר שיתחייב על שחוטוי חז' בס"י אחד, מאחר דמתלוי תלי וקאי, עד שיגמור השחיטה, כי ללא גمراה או גمراה בפסול, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעבירה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על' התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה ה"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים וגמר ישראל וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלא בגמ' אמרו בשחתת ס"י אחד נカリ ונמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה להא, בפ"א ה"ח מפסק"מ כתוב הרמב"ם, "שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרן בפניהם וכו' פסולת ישונה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמרא אמרו, בפניהם לכ"ע פסולת, אבל כאן יותר תמורה, דיןון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין נדבמיות סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכו' אין לדחוק קש"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה ה"י בה' שנגות, ולא בפה"מ, ובשנות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשחותה בהמות קדשים בשחתה בחוץ לע"ז תasser, ואינו חייב ממשום ש"ח עד שישחט שנים או רוב שנים, ונמצא כשמור השחיטה שחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' ממשום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי ביאר הרמב"ם דפטור, ממשום דבגמר השחיטה אינו רואין לבא לפניהם, אבל לא ממש"כ התוס' ממשום דהוא שחיטה פסולת, ועתה אם הרמב"ם פסק קר"י דישנה וכו' למה לא מתחייב על תחלת השחיטה שאז ה"י ראוי לבא לפניהם ואי צריך לגמור השחיטה הרי גمراה בהכשר מצד השחיטה, ואי דלע"ז הרי אכן פסקין שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העיו' מצאתה תלי'ת שאין כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגת' ר"י ור"ל הוא כמובא מותו' הסוגי, בהתייחס על הדלעת

או מעשה טרופות, אבל מתחה מהicity תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסול קדשים בשbill זה, וזה ברור ואמת ואין צורך בכל מה שנחקרו האחוריונים בזה ודוק"ק.

ע"ב גמור אר"ל משומ לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סימן אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וכו' מר לא אמר נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתatta העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כגו' שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זהה מוחיב וליה לא מוחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקsha עד מאי יוצא מוחיב ומן פרשו באה, רשי' ז"ל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי' לפרש כן, لكن פרשו בדבכמה קאי, והי' מיפותר למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משומ שעשה דחתatta העוף בס"י העוף, והוא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, ז"ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתatta העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דיןון דמצינן בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בברמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתכרז כי אם בשנים, וכאשר כתבו לKNOWN ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו בהא קיימת דגס ר' ישבע לא פליג עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח ההלכה, דכל שנספהה אפי' במשמעות סימנים הזה שחיטה פסולה ולא טרפה ששחטה, ولكن בגין השחיטה כהונן, הדרין לסבירא דגס סי' אחד שחיטה מקרי לחיבו מושם שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"מ מהרש"ש ז"ל בהגחותו שם בסוגי' שמביא ראי' לסבירת ר"ע, ומהאי דקן עשה בה מעשה דחתatta העוף,adam נפרש כפשו'ו דחתatta העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תחתפק לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאי' אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיב וקבעו אלא במשמעות סימנים פליגו, דלאו מוחיב וליה לא מוחיב, וכן מצאתה בהגחות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי' התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מ' ע"ב, דשותות בשחתה בחוץ לע"ז דחיב ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחתatta העוף ובחצי קנה פגום, אבל באזח בஹמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסורה ואידי' מתחך בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותריצו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל הטע כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, אייד' מתחך בעפר וקנטקללה בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחך בעפר דקאמר הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הרואין לבא לפניהם, אבל לא שחשיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימוד הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותות לע"ז חייב ממשום אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקללה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אריע פסול בשחיטה ודו"ק, ולא עוד אלא דани רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לKNOWN דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגת ר"י ור"ל, דרביב סובר דמחייב סוביר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סוביר אינה וכו', וקאמר שר' פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכシリ, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דיןון דקאמר דלכ"ע בלא נתקנה מכシリ, עכ"מ משום דאגלא מלהתא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, וא"כ איך קאמר לעיל דפלוגי בהכשרה דפירה בתרי גברא או בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא דאגמל"מ שחיטה הוה, ונחקר הרבה,

דחתאת העוף, וכאשר פירשנו למעלה, דלשוון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דחחתת העוף דלכ"ע שם שחיתה עליה, והשיא כשרה, ע"ז מהני היגלי כדי לפיטול, אבל לגבי חיובא ודאי פליינו, דהא הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סימנים, וזה תליוי בפלוגת אגמ"ל, אלא דרכי לשיטתו, גם על נקב הוושט בלבד, שם שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיתה עליה, עלי', ולסוף DKאמר היינו בסוף ס"י אחד, אז שט שחיתה עליה, אפילו הפסיק, אלא דחחתה פסולה תקרה, ולגביה שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו נקייה דהו שט מכך הוא אבון שא"א לשחות עוד אפי' בסימנים שם שחיתה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' דפסול גם לר"ל, משום דנינויו דלאו שחיתת נCKER הוה, מ"מ פסולה, דהו שט מכך עלי' בعلنן, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י ליף מההלך, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומדאمرة לנו ההלכה דבמייעוט קמא מקררי פסול בשחיטה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, משום דלשטיית דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב הי' מקום לשחות כראוי, דaicא רוב חז' מהנקב בצריך מיעוט בתרא, ומדאمرة לנו ההלכה דבמייעוט קמא מקררי פסול בשחיטה עלי' אבון פסול הוה, אבל לא די שפסול הקרן אלא דחייב נמי השוחט, דמקררי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סימנים, אבל ר"ל לשיטתי דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, לא מצי ליף מן ההלכה דמ"ק נמי בשם שחיתה קרא, דלעומם השוחט, כי המיעוט בתרא של הוושט א"א לצרפו לרוב, דהו שוחטה לאחר שגמורה ואפילו בהכחיר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלת איקרי שם שחיתה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשון שעשה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, אבל לא די שפסול הקרן אלא דחייב נמי השוחט, דמקררי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סימנים, אבל ר"ל לשיטתי דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, לא מצי ליף מן ההלכה דמ"ק נמי בשם שחיתה קרא, דלעומם השוחט, כי המיעוט בתרא של הוושט א"א לצרפו לרוב, דהו שוחטה לאחר שגמורה ואפילו בהכחיר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלת איקרי שם שחיתה, אמרו מעתה שלא במקומות הנקב שחיטה בשבר המת, אבל לעולם מציח שט שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבלה, וכיוון דלאו בשם שחיטה יקרא, לא מיבעי דיאנו חייב ברת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מהיביב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגם כשר הקרן דנינויו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה דאמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגם האי מיעוט שיק' לשחיטה, והוה חלק ממנו, אבל שיח' על המיעוט לחוד שם שחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרן עיי' חלק מן השחיטה והטורה אמרה איש אשר ישחט ע"ז לבן לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרן.

ומעתה תראה איך כל פסקין הרמב"ם מכוננים, ומשה אמרת וטורתו אמרת, דהנה לגבי פלוגת' אגמ"ל, הלא איפסיק הלכתה כר"ל לגבי ר"י בחולץ למעוברת, ומימילא גם הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגת' זו אי תחלת השחיטה דהיא ינו נקה"וו בשם שחיטה יקרא אם בפיטול, להיות כשרות פיטול, ולא תhani להתו שחיטה לטהרה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיטול ונמורה בהכחיר שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגם על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזה הדרין לכלא דר"י ור"ל הלהקה כר"י, אבל פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סימנים עיי' נקייה השחיטה פיטול כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומטעים דגם המ"ק בשם שחיטה יקרא, והוה אבוחו של נCKER, אבל לר"ל לא ה' מיטסל בכך, דלא קרין ב' אבוחו על מיעוט סימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים היינו בס"י שלם ולא במיעוט הוושט כנ"ל, ובפסחה"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סימנים בחוץ דמייטסל, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיטסל רק בשחיטה ולזה שתקראי שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה דאמרין אגמ"ל, כמו דאמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענן חיובא פסק דמייטסל ואפילו בסימן שלם, דבהא הלהקה כר"ל, דעתך דבר המסתתק לא אמרין אגמ"ל, דליך על מעשה המסתתק קודם הגilio, והוא כמו נתנקנה הדם דלא מיכשר, והבן הדרבים כי הם אמתאים תליית'.

באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל,קרווא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחלקי השחיטה, ולכן כל שלא נתנקנה הדם מכם רשותה עתה אחר היגלי, משום דנתגלה דהאי דם לאו דם מכח הוה כמש"כ לעיל, אלום כדי לחיב על ש"ח לא די בזה דנינויו דנתגלה דגס התחלתה הי' שיק' לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדס הנינו לאו דם מכח נCKER, אלא דם שחיטה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיטה בשם שחיטה יקרא, לחיב עליו חטא, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ם ז"ל דלא בעין שחיתת ישראל דוקא, ולכן שחיטת נCKER דהו שט מכך ה' י' כשרה, אלא דאסורה מקרוא דוקרא לך ואכלה מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למימר כמש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום דנינויו דלאו שחיתת נCKER הוה, מ"מ פיטול, דהו שט מכך בעלמא, דזהו ליתא לרמב"ם דאם לא יקרא בשם שחיטת עכ"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג"כ כשותי חז' דבעינן זבח נCKER מקרי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק ה' זביחת, כי היגלי לא פועל רק שתה' נקריא חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, ולכן לא נזכיר בגמי' במיראה דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסיומו אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע' דבשם שחיטה סימן השני, ולכן קאמר דשחט סימן אחד נCKER דבשחיטה עד שיחוט סימן השני, ולכן קאמר דשחט סימן אחד נCKER דבשחיטה עדי' אחד ישראלי, דהרי איכא שם זבח עכ"ם גם כשר מטבח או רוח בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד על סימן אחד אפי' بلا סימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לי לאו דaicא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיוון דaicא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך דרבא באמות ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכב נאמרה כאשר נראה ממה שאמר רבא לcker ל"א ע"ב, בהא זכונה ר' נתן לרבענו מי כתיב וחטא זבחת זבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקין בזה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעלות העוף אם מלך סי' אחד למתה וס"י אחד למעלה, נמי לכ"ע פיטול, משום דעשה מעשה דחחתת העוף למתה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמלוכה דומי' דשחיטה בה, וכיוון דמצינן שם מלוכה על סי' אחד בחטא, ה"ה דבעולה שם מלוכה עלי', לפיטול בעשאו למתה שלא במצוותו, דכל הנני לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, דנינויו דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכי לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר,adam לא גمراה או גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרא אלא שחיטה פיטול, ורק בה פליגו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ובמסתתק, חייב ברת וחטא על סימן אחד בחוץ, אם גمراו בהכחיר בפנים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא חייב וע"ז קאמר רבבה ב"ש, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענן לפיטול קרין נמי לא פליגו דפיטול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרין כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענן לפיטול הקרן הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרן לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נזכיר הקרן נגד האי גilio, ולכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דכרת וחטא דהו שט מכך דפיטול, פליגו ור"ל כנ"ל, אבל לענן פיטול מודים דפיטול, משום מעשה

במקום חתך דאיינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה הא שחיטה מפורעת בעין, וכל שנפסק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגררת הוה כמאן דמונה בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דזוקא מתירוטו על מתני' דפסח"ג הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושת קם דיני', דבפסק השוט במקצתו, מציח שחתת מעלה או למטה לטהרו מידי נבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי ממירות האחדדי.

אבל לפ"ע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף באדיכא רוב במ"א, הינו דזוקא בשוט ובשהתחליל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחליל מעלה או למטה ושחט הרוב שם, ומטעם אשר אבאר, דכבר הקשתי לעיל ריש דף ח' ע"א, איך יוכשר לרבע שחתת ב' וג' מקומות בשוט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתת לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דהתחליל בשוט בלי גמור מעשה טרפות, בעלמא הו, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א ורשי' לעיל דף כ' ע"ב, דבכל שחיטה דעלמא איכא בהתחלה מעשה טרפות, אלא דכל שגמרו הרי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בשוט והנינוי נזוקב, וא"כ שחט למטה או למטה, מה לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזזה הו, כיון דביהיק מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפי' שמשחח עליו, מה תאמיר, וא"כ יופסל ע"י מה שחתת כנגד הנקב, כמו דהוא פסلينן סכין מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה, מושם צדדין לעיל שם, שאני התם, דעת' שרייפה או קו"ז ודאי מייפסל משום דיש טרפות לחץ חיות אבל כאן דנעשה בסכין ובדרך שחיטה, הרי ממי'ן שר אדם אין טרפות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח"ח, ע"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכגד השחות, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפSID, וכמו דאם שחט עוף בקנה ומkeitzt השוט אפילו ניקב תחלה השוט, דלית לו בה, ולא נאמר דהרי ניקב השוט תחילה ואני מצטרף לשחיטה שנגמרת בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוא האי נקב בשוט ראוי' לצרפו לשחיטה בלבד, הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפSID, וזה אמרת וצדך.

אמנם כל זאת למ"ז דלא בעין שחיטה מפורעת, אבל למ"ז דבעין שחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דחץ שחותט, הרי שחיטה שאינה מפורעת פסול שחיטה הו. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסול שחיטה, וא"כ האי מקצת חתך בשוט לאחר שישליך ידו מן השחיטה, באופן שא"א להויסף עוד על החתך, הרי האי מקצת חתך בשוט הוה שחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחיטה בדרשה, ומה מהני שאח"כ שחט שחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שיעיר שהי', שאינו יכול להוציא עליו הו"ל למפרע שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפוסל שחיטה שאינה מפורעת, צרך ליוזר שלא לנקב את הושט תחלה ע"י הסכין ויחט רק הקנה, אז, הרי עשה פסל בשחיטה ע"י נקה'יו, מצד שהוא שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסל שחיטה, והשתא לא קsha מר"ל דהכא אר"ל דלקמן, דקאמר התם דשלאל במקומות חתך יכול לשחט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסול שחיטה נמי סובר ב', דמצוי שחט אחר שדרס, כיון דהוא בשני מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שוחטה, וא"כ פסל דשחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסול שחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש זל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דליך ממשום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי ביארנו זה ליתא דבגראת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ע"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק דוחק אחר דוחק

ורהי' והרי לך מבורר גם מתוך סוג' זו דר"י ור"ל פליגו, اي נקה'יו נבלת דהינו כשותפה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל באזכאים קר"ל, לגבי אגמל' דזוקא ס"ל קר"ל אבל לא לעניין אם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש ר' יוסף דגם במיעוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרה דרבא ל"ל כלל, דעת המיעוט שמשחח פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתרת המשניות דף ל"ב ע"ב, דכאן שחתת ואח"כ פסק, dazu פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחתת, בדבר אחר גרים לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזה נתיחס היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש זל, על שהקשה על הרמב"ם זל דהשmittה הא דאמרו, בהכראה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפץ עליו סוללה, דנעלם ממנו, דהרבmb"ם פסק ישנה כי' קר"י, וזה ליתא לפי ביארנו דיפה הקשה הייש"ש, דנヒו דלגביה התחלת השחיטה פסקין קר"י דהשmittה מותחלת ממייעוט ממ"ק, אבל לגבי אגמל' אדבר המסתתק, הלא פסקין קר"ל ולכך הרמב"ם לפסק דהראשון טהור כיון דזהו מעשה המסתתק, אלא לפענ"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ם בפי' ה"ג בה' טומאת אוכלין, בניתז דם בין סי' לסי', ונטקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה קר' אש בgeom' דקምפרש תולין דר' חייא הци, משום דספוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחתה, איינו מכח ודאי, אלא לחומר לא אמרין אגמל' אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכך השmittו הרמב"ם, וסמך שכללמוד סתומים מן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמונה בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה כשותפה פסולה, ולא מצאי לפרש דפליגו ר'י ור'ל בתרתי כנ"ל ולכך הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש הסוג'.

ד' ל"ו ע"א גמר', אמר ר'י אמר ר'י אמר ר'י גמר ר'י, והעיר הת"ח, מה עניין מימרא זו לאכאן, בשלמא לפאי' השאלות דמי'י דבון הכל איכא רוב, י"ל דקאי אמתני' דקתיini דרויבא סגי, וקאמר ר'ב דהאי רוב אפיקו הוא מצטרף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דזוקא באדיכא רוב במקומות אחד מכשיר רב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכחג'יו ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר ה"י מקומו על המשנה דשנים אווחזין בסכין הסמוך בעמוד, וגם יתר הקשוות שהקשה שם על פרשי' עד שמכרייע דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפ"ע"ד נראה דרש"י ושאלות לא פליגו וشنיהם לדבר אחד נתוכנו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשרו כיון דaicaca רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאוד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למטה או למטה ואפיקו במקצת, שב אינו מפורעת, והוא פלא דרש"י בעצמו ע"כ אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת וז"ל: " מגולה ונכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדילא רוב במ"א, אבל בדיכא רוב במ"א אלא דaicaca מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חתך ליפסל, הכי הוול"ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חותך חזץ מן הרוב למטה ולמטה, אז לא מרוחות, אבל מלשון "דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דaicaca רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מחץ אינו מתרפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מחץ שחותט,adam hi הקנה פגום במקצת דין לשחווט במקומות אחר ולא עוד אלא דר"ל מרא דהאי שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב דבשחט שלא

דלקמן, אבל מי שחוותך כזיתبشر אחר שחיטתת רוב הסימנים קודמת לשיסילק השוחט את ידו, מלהגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עליו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטתה דלכתחלה התויה התורה המפרכסת, וכן אחר שחיטתת רוב החס"י וסילק את ידו באופן דתו לא מצי גמרן מפני פסול שהי"י, אבל כל זמן דעתוק בשחיטה לא, ולולוי דמיסתפינהו, הייתי אומר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהי"ה שחיטתה לכתחלה, אבל בשחיטה דיעבד ברוב הסימנים צריך להמתין עד שמתנה ממש, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר י' שם לעניין שחיטתה שאינה בשחיטה אלא במקומות שחיטתה הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול השחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול השחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק נ"ל ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.

דנה בין לרשי"י, דפרש האיבויות על מב"ת, ובין לר"ת דמפרש על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, זה בחדלה וזה בשחמי, ושנים לא קמבעי, לא בدرسיה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר הוא, עוד קשה דהרי אכן תוספתא מפורשת דשחת מיעוט השוט יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה בשחמי מפרש דהאי"ב קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשחמי" כשיעור שחיטתת מקצת סימנים סגי, והרמב"ם בא לשיטתי" יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, כי על מקצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי סוף, כי על מקצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בשינור דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי אם לעניין שיעור שהי"י, בשחיטתת מקצת הסימנים משערין, אבל בחדלה מפרש כפשווטו, דהחדlid במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחדלה, אע"ג דבשאך פסול השחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה אמר ר' ישבב הנראה פסול חלילה הוא תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול חלילה הוא משום שחיטתה שאינה מפורעת, ייינו דוקא לעניין שחיטת ב' ו' מקומות, אבל דבעו שחיטתה מפורעת, והואו דוקא לעניין שחיטת גלו"י הסכך כדי לראות את לעניין חלדת הסכך גם אנו בעין שחתי גלו"י הסכך כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה מלשון התוס"י כאן, ד"ה החליד, דקשי" להו, דמה עניין זה לכך, ולקמן גבי מתני" דחלדה הוה לי' להבאו, ותריצו דאגב דackson רב לעיל שחיטת שאינה מפורעת, קמ"ל דאיתנה מפורעת, זאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלילה, מצד מפורעת נגעה בה, ומעתה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאי"ה עדיין אין השחיטה מפורעת, וכן אין להקפיד על חלדת הסכך

בדעת רשי" זיל ודוד"ק.
ע"ב גמר' עבי ר"פ החlid במקומות סי' Mai, תיקו, פרשי" זיל דבמיעוט בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגימה מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד דוגם בשחט שני שלישים והגרים שליש פלוגו, כן הוא שיטת רשי"י, וריב"ם בתוס' כתוב דהגימה שניי דשלא במקומות שחיטתה ודאי לא נפסלת, אחר שחיטת הרוב בשומר דשלא במקומות שחיטתה, הרוי כלו שחיטת ברגלה, ור"ל, דפלו נפרש כרש"י במקומות שחיטתה, דהוה כלו שחיטת ברגלה, ומ"ם בהגימהlica למיבעי כמו בחדלה ושחמי", דכל עצימות האיבעי הוא, משום דלכתחלה בעין שחיטתת כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה, הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, לעלה ממקומות שחיטתה הוא נגמר ברגלו, וזה שחתך בשומר שלא במקומות שחיטתה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל בתוכו, דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול השחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול השחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק נ"ל ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.
והנה אי לדע, רשי"י מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבנן בזה יש חילוקין דעתות בין האחرونים זיל, דנינו דהא פשיטה לו, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י וכמו שכ' ג' ב' הרמב"ם זיל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במקומות בתרא מה"ת, ולכן כתוב המהריש"ל זיל דוגם לרשי"י רק מדרבנן קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" איך פסק רשי"י להומרה בדרבנן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף זיל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן איזה חזקת איסור איכא הכא, בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי איסרי בזה, ובשב שמעתתא איכא כיוצא בזה, אבל אין דומה לדחaca דוק"ק ותשכח.
אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דידיינא, כי החזקה לא יכרייע את הדין, لكن דברי הראש יוסף תמווחין.
ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאוריתא קמבעי לי, ואין לתמוה כל כך על הסברא דאייך יופסל במקומות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, כאמור כתבנו בהרבה מקומות, דהה דשחיטתת מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, וכן אין אמור דנינו דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא

הרוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחטו ס' השני, ושהה במייעוט ס' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתך רבו הרי הוא כאלו נחתך כולו, ומשוליך ומביא כל הימים באוטו מייעוטא, הוה כאלו חותך ביד וברגל יש כאן שהי' ופסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלשיטה זו צריכין לפרש ההלכה דעתינו רבינו ברברייתא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוכב שניים בבהמה" הוא השיעור דלכתחלה ורישא דהלה, "דעל הוושט ועל הקנה" אתה לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה נצמת האיבען בחלה דין דהאי מייעוט הנשאר כפסק דמי, דכמאן דמבד"ד, עד שהוועה חותך בשער המת, הוה כמו עור דלא הוה בכלל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לעניין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת החי מייעוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוועה חותך ביד וברגל, אי הוה שהי' בבהמה בין סימן לסימן.

ולפ"ז בחלה קמנני, כמו דמוספק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מייעוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאר' מאי קמבעי לנו, דכוון דלא שיק לשחיטה אף לכתילה, אם שואה בחתיכת דבר לאו שיק לשחיטה, ודאי שהי' מקרין, אבל י"לDK מסתפק בהא דשותח בסכין רעה דקאמר רבא דמוליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה הסכין מביה"ש ומוליך ומביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתויש עיי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לו אפיו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מייעוטא, דלא גרעו ממוליך ורשה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמןDKתני, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתני' הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד בדרכ' שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד בדרכ' שחיטה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרשה נגעה בחלה, והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה להשミニונו דגס כאן איכה הא חשש שאם פסקו, וניהו דבכוכ"ב נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או ההלכה עליה, מ"מ נקט ר"י א"ר לישנא דפסקו כמתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחלק ולומר דשאני מתני' דהוא ממטה למعلת ואי' ב' טעם שלא שחת כראוי, لكن הוכרח לנוקוט לישנא דפסקו לומר דגס ממטה למטה איכה חשש זה, וכן כל אונן חלה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ודע לדפ"ז בהני שתי האיבעות הדיניות מתחלפים, דאם נאמר דבעין שני סימנים שלמים בשחיטה דלכתחלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול כשר ושבהי' כשר, ואם דangi לכתילה ברוב הס', אז הוא להיפך, דבחלה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במנ"ת, הוה נבלה ודאי ממן"פ.

עוד תדע דלשיטת ר' אוושעיא חלה ושבהי' ממש, וכן שאר פסולי שחיטה במייעוט בתרא, שלרש"י קאי האיבען עלייהם, לדידי' כשר בפשיטות, דנינו דגס לדידי' מסופק בעל האיבען בפשיט ההלכה כנ"ל, אבל אפיו אי בעין לכתילה כל הס' מ"מ מהיכי תיתוי ופסול בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבען קאי על חלה, ושבהי' ממש במ"ת, הא' דינא דר' אוושעיא בשחיטה בסכין רעה ליתן בה ושורי לכתילה כיוון דלשיטי' בעין כל הס' לכתילה הרי הוא עסוק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז בריש ס' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ס, דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתילה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דב███ שאיתנה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אוושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמעו אף לכתילה, ואמאי כיוון דלדי'הו גם בעוף בעין ב' ס' לכתילה, ועמדתי' משתומם דלפי הבנות של הני הגאנונים למה לא הקשו דגס בדיעבד יה' פסול כמו בבהמה, דהרי לרשי' כל דשיך בו שחיטה לכתילה, פסולין בו כל פסולי שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס' כ"ג כתב דפסלן אין שהי' וכל פסולי שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאיןו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דקושייהם מעיקרא ליתא, דהני

בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו ודוו"ק ועיין בדיבור שהי'.

תוס' דה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה הי' ראוי להביה, אלא אגב דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיינה מפורעת אזאת פסולה מטעם, דפסול חלה מצד שחיטה במשיכה, דמבדרי התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת נגעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחוט לשונם, יש סדק לחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמג' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלי אף שחיטה בגלי עיי"ש, ולכאורה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק לה גירא לר' יונה בר חיליא, ומשיין, הרי דעכ"פ גם עיי' חז מציא עביד חלה, אבל לא"מ דאן הכி לפין מחז, דכמו שהחץ כשהוא יורה אותו הולך בגלי דαιיר, דלוליז את ה"י מעוכב מלילך למרחוק כМОון, כד הולכת הסכין על החואר צריך להיות בגלי ולא מעוכב בהליך על החואר, עיי' שנחלד תחת הס' ומילא גם החץ אם נכנס בתוך הצלאר וחשת הסימנים בחלה דפסולה השחיטה עלי' פ' שעוד הצלאר הצל בגלי, כי אכן ההלכה על הצלאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהז נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסכין מעוכב בהליך, וא"כ חלה מה חשש דרשה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמןDKתני, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתני' הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד בדרכ' שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד בדרכ' שחיטה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה אונן חלה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ד"ה ה' החליד במייעוט ס' מהו, ומפרש ר"ת דהaca בעי' במק' וכו', וכן שהה במייעוט ס' דלקמן מפרש ר"ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכי הרא"ש זל' בסברת ר"ת דאפשר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי' דמנבליה ב' ולא במק' עיי"ש ומכאן ראי' ג' גמורה דלשיטת התוס' נקה' וו אינו נבלה רק טרפה כשר טרפו, וכאשר אבאאר لكمן נצמת שיטה זו, ממה דסבירו התוס' דגס בסה"ג דשיפר מצי שחט למعلלה טרפה מהיכים, רק שאון שחיטה במק' וסבירו ר"ת דאפשר לומר או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, וכן סובר ר"ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה במק' ושיתה זו קשה מעד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקסן נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במעטה קמא בשוט מנ"פ מיטרפף, דכוון דשהה הרי איזל מעשה קמא, והוא לי' נקב בעלמא וטרפה, עיי"ש, ועיין لكمן שם שכטבתי ליישב שיטת ר"ת ודוו"ק.

בא"ד ר' אוושעיא מפרש החליד במייעוט ס' הינו לאחר שחט

במתני' שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף ד捨ר לעשות כן גם לכתלה משום דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"א דחשת בהבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתלה מציע עביד לשוחט בהבא לחוד נקט כן, אבל עתה דקנני והתי את הראש, ומשום דבhabה נגמרה הכי, אבל עתה דקנני והתי את הראש, גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין עם כל הראש, אבל לויל זאת ה"י גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מחייב להביא ולהוליך, דאל"כ, שפט יתר ה"י הא דוחתאי את הראש בע"א, ועינן במל"מ ב"פ היל' ט' שהביא חלק עות בתין זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבא לכתלה, ולפי מה שכטבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דlatent להבא ה"י מן הוצרך להביא ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דוקא נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועינן לעיל ד"ר י"ב ע"ב בעין זה, ודז"ק. ד"ר ל"א ע"א משנה, נפלת סכין ושותפה כדרך פסולה שנ' ואבתת ואכלת, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטרוי שלילה צריכה בגין הרבה, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחוויות נכר נבלה, ובשאר מקומות בגין שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארchip את הדיבור, אבל אודה ולא אושן, כי גם אחר כל הטורה, לא תלטה בידי לסלק כל הקשוות והסתירות הנמצאות בעין גדול ועמוק הלאה, וזה החלי בעזה"ת.

הנה הא נפלת סכין כולל הן נפללה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד שום כח אדם, והוא נפל מיד אדם או מחייקו ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחייקו, שלאו לגבי נזקיין דין אדם המזיק יש להם, משום דאדם מועד לעולם אבל כאן דבעין כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודammer בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דוקא הפילה כשרה, אבל נפלת בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצוא בראש ז"ל, ש' ז"ל, טעמא דנפלה וכו' וא"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא נשתוכין להפילה וע"י אותו נפלת שחיט, אבל אם נפלת סכין מידו בלבד כוונה, היו כמו שמנוחת על הקיר והפילה הרוח, דלא קריין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשם דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מדগלי רחמנא דמתעסיק פסול בקדשים, ואף לחתיכה לא בעי כוונה, דהה לא כתיב וחתכת אלा זובח, ומיהו בלבד כוונה כלל בחולין, א"א, מדכתיב ואבתת דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וצריך לכוון לשם מכתיב ואבתת דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וזה דב"ג דב"ג דהה בזיהה, פ"י לדבירו, דהה בזיהה יש ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומה מה' שוחט בכוונות זביחה דהינו לשוב בכל דקוק שחיטה כמצויה עליו כדי להתרтир את הבעה"ח להודיעו או לבבוח. ב' שוחט בסימנים כדי להmittת את הבעה"ח, להכשירו לאכילת אדם בין נכר ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם אין דרך לאכלו, ועינן תוס' ד"ה וא' אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה ניהו דלא בעין כוונה לזביחה, שכתבו דרבנן דר"ג דב"ג דב"ג כוונה לחתיכה, לא לחתיכת בעלמא, אלא לחתיכת סימנים דידי, וכוונה זו אין לחשוך ע"ג דכוונת מעשה אית להו, כמו דשינוי לעיל ע"ב ב' דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, הינו מעשה שתכליתה ניכרת מידי, כמו חקיקת אגוז לממוד בהן עפר, דמיד שנתקנק הרי הוא מתוקן למדידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"י, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בשבר הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"י, אין בכך שכלם של חז"ק. ג' כוונת חתיכה בעלמא בלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחתיכת בע"ח זה, או לחתכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סכין בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסכין מידו ויעשה

תרי פירושים של רשי"ו/or' אושעיה בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנן פסקין לחומרא כדעת שניהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבע לי' אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פולט, ע"כ מטעם דלא בעין לכתלה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דlatent להבא, ורשאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הס' לכתלה, א"כ הרוי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטת רשי" הלא פשוטה לי' דבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעין סימן דנקה"יו הוה נבלת מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ הני ארויות דבי' אילען נפלת להבתה, ע"י שלא דקוקו יפה בטעם דהני שיטת רשי"ו/or' אושעיה.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו לא בה מלאתא, אי בעין לכתלה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סי' פליגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב, וממש נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלת מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיה ודז"ק.

ע"ש משנה, התיא את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט וההי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בהתי את הראש קאמר, דבעין אוריך הסcin ב' צוארין, אבל בס' לחודן אין קפidea ע"ג דשחת רק בחולכה, דניאו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושותט דרכ' דרשה, אפילו לא התיא את הראש רק הס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש משום, דקן אורחא דמלטה דכל שוחט בדרשה וכחטיבת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רשי' ז"ל בריש פרק, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי שוחט בדרכ' הבהא ולא בדרשה, אי בעין גס בזיה שיעור לסcin, ומה נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דוקא אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מוה שכתבו התוס' בדף הסמוך ד"ה חוץ לצואה, דין ציריך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיעור זה, אלא כדי שישחות בריות, ופעמים שהסcin חריף וישחות הרוב בלא הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסcin פחות מכשיער אלא חשש דרשה, ולא דרשה ודאי, אמרו מעתה דחשש זה אינו אלא בהתי את הראש, זה בעצמו מורה שוחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרך לחותך כל הראש, וכמש'כ' רשי' בריש פרק, כן חחשו כאן בסכין קצר ובהבא או הולכה לחודן, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הס' שאין כאן רעוטה רק הוליך כל אותו השיעור על הדרשה לא חישין גס בסcin קצר וholca לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מدلא התיא את הראש, איך הא הוכחה דצמוצים את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשוחט רק הסימנים לחודן נמי חישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה latent להבא, لكن קאמר דמשום שארע דבhabה לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי" ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהבא הרושאנה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דרש"י כיון לפרש הא דקנני והתי את הראש, לאו משום דוקא בהתי את הראש, והא דלא קתני התנא בפרק שוחט בהבא לחוד, ואז לא ה"י ציריך להא דהתי את הראש בע"א, משום דרוצה לאשמעין נמי latent להבא לעולם ציריך הולכה והבא, וזאת לא הוה שמעין, מהא דקנני שחת בעבאה לחוד לשון דיעבד, דבכל הגי דקנני

כ"ג דלא בעינן אפלו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתה"י סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעינן דוקא כוונת עשי"י לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתתו, ובקונטרסוי, "מצחה שומרה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק את תלמוד בבלי בהז, וליח' לי' דבעינן עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאה בליך כח אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה ביד.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם LICIA שום מ"ד דנעבי כח גברא, דכל"ע גל שנטלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלי' יוחנן דאף לחולין בעי כוונה, מוקמין ביושב ומזכה מתני תלשלש הגל, ועיין מהרמ"ל זל' כאן ד"ה ברשי' אבל הכא, של' דሞצתת שמעין תרתי דבעינן כח גברא וגס דבעינן כוונת זביחה, יותר מסתבר ליבעי כח אדם بلا כוונה מכוונה בלבד כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכךינו עיי". ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דח' כח אדם לא בעינן, ובכוונה פליגו רב ור", ואולי ייל' דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד כתיב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשה ר"ל דניאו דמעטין כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין ללימוד כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הבע"ח, דז עשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוў לאו מצואה להחטוּ התשא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עלי, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו بلا עשי' שפיר דמי, ואמ הרוח תלש האתורוג כשר ליטול, אבל שופר לתוקע, ולא לכורות אתורוג ולולב מן האילן, כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו ולא שפיר דמי, ואמ הרוח תלש האתורוג כשר תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לש"ב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, דאם בעשי' מלאיה بلا כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטין תעשה ולא מן העשיי', ממעטין ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, מא' כהכלתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא בעינן לשם סוכה בעינן וככו"ע. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

מה שיעשה, כי כל שאינו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרותו כח אדם, באזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג'ו'ו' משום דלא בכי כח אדם, וכיון דאייא כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניאו דלא בעינן כוונת זביחה להתריר להדיוט או לבבונה כמו דבעינן בקדשים, אבל הכוונה הפחות ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעינן דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתה ד'فتح את ידו ונפלה הסcin מידו, הוא כח אדם דריך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיתה להתריר או אפלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעינן כח אדם העון כמו כוונת האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הוה כמו דלא עבד מידי', ואע"ג דLAGNI גם זאת כח אדם המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשה ר"ל דניאו דמעטין כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין למדום כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הבע"ח, דז עשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוў לאו מצואה להחטוּ התשא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עלי, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו ולא שפיר דמי, ואמ הרוח תלש האתורוג כשר ליטול, אבל שופר לתוקע, ולא לכורות אתורוג ולולב מן האילן, כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו ולא שפיר דמי, ואמ הרוח תלש האתורוג כשר תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לש"ב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, דאם בעשי' מלאיה بلا כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטין תעשה ולא מן העשיי', ממעטין ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכדאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, מא' כהכלתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא בעינן לשם סוכה בעינן וככו"ע. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

בקדשים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף בטבילה לתרומה וקדשים משחיטת קדשים דלבני כוונה - ואני מוסיף בתימא למה לא נאמר דקרה דוכבש שנית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומה וקדשים דבגד המונוגע אין לנו מסתמא נפקותה אחרת בטורתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימה דעתICA גם לאוכל חולין בטורה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהיה טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי' הראש יוסף וממילא גם קושיתו לק"מ, דמשחיטת קדשים לא נוכל למלמוד רק לקדשים אבל לטבילת טماءים מהם חולין לצורך קדשים, לכוא למייל' מקדשים, וכן מוכבש אין לומר דרכך לצורך תרומה וקדשים בעי כוונת בטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין קדשים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה לעורך חולין, רק לחלק בין קדשים לחולין, היסח דמתעסק פסול בקדשים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, האיסח הדעת פסול בתרומה וקדשים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישី בחולין עשו רבייע בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבאי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתי' למה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלא"ז הוא מה"ת ולרב רק מדרבנן, יל"ג, דנסמע שפיר מתוך הלשון דאמר רב תורה ולרב רק מדרבנן, לא קאמר וטמא לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף דרך אישור דרבנן אייכא דאסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא תורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدل"א אמר אף לביתה אסורה, ומכלל דגמ' לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלישנא דרבנן, וה"י סובר דכמו שר"י דבאי כוונה לטבילה מDAOORITIAKA אמר, כן לרבות חולוק עלי רוק לבבעלה חולוק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת באיסור אינה תורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור ברת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניחו ודוא"י ידע בתרומה וקדשים עשו מעלה לנומר דחווחק לחולין לא החזק למשער, ומינה נשמע דמה"ת באמת תורה לכל, ואיך עליה ע"ד דבר בתרומה מה"ח פסול, זה ליתא דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגם לחולין, דכאן מירי' דנאנסה לטבילה בלי כוונה כלל, וזה אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירי' בשטבל בכוונה לחולין ולא למשער תרומה וקדושים, וכן קשי' לי לרבה adam לרבת לא בעי כוונה לבעללה הה' וה' כשבאי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' משמע לי דלא פליג רב אר"י, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תורה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומראגש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וקושיתוי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבו ואיתרץ הסוגי' בדרך יותר מרוחות, ודוק'.

ע"ב גמרי' היכי דמי נדה שנאנסה לטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפללה מן הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"ז זיל ולא לטבול, ונפללה כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפללה מן הרשב"א, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפללה כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי בטבילה, כוונת מעשה שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שזוכה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

זה לדברי הרשב"א ז"ל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקינו בי"ד סי' קצ"חDKRCAH שפטותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה בטבילה, והוא מירא דר"י בנדזה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, שלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפללה מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחוש שמא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדרך ב"א לעשות כן, אם לא שכוונו לשם בטבילה טהרה, וכך דויא לא שייך דיאICA רואה מי שכוונו לראות שלא עשתה כן, והוא דבר שאינו במצבות, ש אדם אחר ידע את זאת, והי' נראה מזה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמרוא, והג' למלהרות אבל לבעה לא כדרא"ל, עי"ש בתו', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, אבל אכן דיל' אוגף הטבילה אם לא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, אבל פסקינו כרב דלא כר"י דהתמס אל לא לטהרות אבל לבעה לא, שפיר פסקינו כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי טורי לבוי תרי, לפסקוק כרב דלא בעי כוונה לטבילה, ולפסקוק דבקרצת שפטותיה לא עלתה לה בטבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהרא אמרו במתני' שם ע"ז ע"ב וכמו בא גם כאן, דכל הני שחברותיה מתיקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגם לנגב טהרות לא חיישין לкриיצת שפטותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאכיל להנני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשמר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבות דהרי טהורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, עון כרת התרת איסור מיתה מיבעי, אל' בעלה חולין ולא בעי כוונה, עכ"ל הגמ' והקשה הרשב"א ז"ל וממה פריך, הלא מצינן הרבה דברים DAOORITIAKA במס' נדה, שלא נאמרו אלא לטהרות ולא לבעה מושום דעתהות חמיריו להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנא-DDRASH וכבש שנית, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, כמבואר لكمן בסוג'ו' וא"כ כוונה לטבילה DAOORITIAKA הוא, וכן כ' הרשב"א ז"ל, דלא"ז בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממילא דלדי' לי' כא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה וקדושים נמי לא בעי כוונת בטבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמבואר ברמב"ם ריש פ"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכל מעלות הווא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדין תורה הוואיל וטבל העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונת בטבילה DAOORITIAKA או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, נדה לבעה, אבל לתרומה שניהם שונים דלא עלתה הטבילה, וגם תירוצו של ר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קל מנדזה למה בעי כוונה, והו"ל לתרוץ דתרומה וקדושים עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכמו דמצינן במעל"ע שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא לבעה, והותם לי'כא האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שזוכה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

עוד הקשה הרשב"א יוסף ז"ל, דלמה באמת לא בעי כוונה לטבילה בתרומה וקדושים מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחיטה מטבילה לר"י דלייבע כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחיטה דגלי' רחמנא מתעסק

אלו צ"ל דהא דקאמור רבא דבנשתחטה אחרת עמה, דלרבען פרה כשרה, בהמה פסולה, דוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפסול בה שחיטתת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפירה הר' הווא לגבי אחרת כהיפך כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, "ה' דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש להעיר על דברי רשי"ז צ"ל ב"ה ד"ה, שכ' ז"ל, "פירה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"ז דמשום שחיטת שתים נסלה הפירה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"ז תוספת שאינו צריך, לכתוב דבבמה כשרה, דפשיטה ומ"ט גם רבא לא האזכיר רק פק פסול דפירה לד"ה, אבל בשורות דבבמה הוא מלatta דפשיטה, אבל לפ' האמור ניחא, דלאכו'ר' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת עי' שחיטתת שנייה עמה הר' אכן סחדידי דאיינו רוצה שתתכסח האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה קרים, ומהיכי תיתי ירצה לפסלה בשחיטת הבבמה הללו, ונאמר DSTEMA מפרש דוחה לי' היפך כוונה, שלא תתכסח בשחיטה, וא Tat מני דען דבעין כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפיילו לא תתכסח הבבמה והתי' כנוראה, נפסלת הפירה עכ"פ מלחמת פסול מלאכה האחרת, ולכן הפירה לעולם פסולה, ובהמה כשרה, וזה נכון מאיתו, ומופרשים דברי רשי"ז כפושוט.

רשי"ז דה' ופיריות הר' הון בכ' יותן, ומקובלן טומאה מכאן ואילך, דאחסבה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לוי' משקין שסופו לרצון וכוי עכ"ל, וכפי הנרא דלאיפך הוליל', דהוא לוי' משקין שתחלילון לרצון, כי הרצון הוא כניסת ידי והיצאותו מן המים כדי שיזוחו, ושוב מכשירין את הפירות ע"פ שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליית המים בעין שי' לרצון, אבל נפילתן על הפירות אףלו שלא לרצון מכשיר.

ועיין בחו' הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דוקא, מהא דקטני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפיילו אחר שריאנו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאיו' לדבורי הכרע, ואני תמה דיתור הי' להקשوت על הרמב"ם, דמקאנו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל שתחלת תליית המים הי' לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דוקא, עכ' לשיטת' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליית המים מן המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודבר ה'כ"מ שנס פלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדין כופת קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליית המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם ההני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד וח"ש וכן רשי"ז ותוס' דפלייגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלו ברכzon מכםשרין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפיילו בהאי דין Adams אין תחלילון ברכzon וסוף לרצון דמכシリים אז נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אז לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי"ז דה' לעין הקשר אורעם, וא"כ בעל הפירות לא שייך להא כל, אלא רצון של נתן המים כדי שי' להם דין תלושים לרצון, הר' דהאי פלוגתא שביב' הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר

להקר, אין במעשה ולא בគונתה עין טבילה כל גופה כלל.
אבל דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא ההלכה להגבילה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטה פסולה הי' שם שחיטה עלייה, כי ההלכה גורמת שאנו מחילין בין חתיכת טימנים בהחדר לחתיכת טימנים בפיסול, ואשר על כן סברנו רבנן דכוננת חתיכת טימנים סתם נמי כוונת מעשה שחיטה מקרי, דלגי' הכוונה לא נחلك בין מעשה במעשה, כמו כן בטבילה טמאים, אמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לויל דרשת צ'ז"ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הויה מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג בטבילה שלנו, נתהוו עי' ההלכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונת ירידה להקר בILI השקפה על טהרה שציוויה ההלכה אלא נקיית הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הטימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאמיתו, ומופרשים דברי רשי"ז כפושוט.

אבל מה שיש להעיר על האי מירמא דר"פ הוא, דלפי מה שבארנו לעיל דגם לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיו' דכתיב זובחת למצות, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונת לכך אדם, כמו' כהר'א' שhabateli עליל דמתעסיק בכח אדם. לא יחשב עשיית אדם כלל, וכל זה שהבאתי דאייכא קרא דזובחת דמנ'י' ילפינן דבעין עכ"פ כח אדם לעכובי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהה, הר' דלא בעין כח אדם כלל, ומ"ט בנפלה מן הגישר נמי עלהה לה בטבילה לר"ג ע"ג דליקא בנפילה שום כח אדם, ודומה בנפלה סcin ושותפה, וכיון דלר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונת מעשה כוונת דרא'נו מיל' דפליגו רבנן עליו, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו'ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פירה ושותפה בהמה אחרת עמה וכי', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פירה פסולה בהמה כשרה, לרבען פירה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום עיון איך הדין בשתיו חולין, ונתכוון לאחת ושותחת השניה, או שחתה שניהם לרבען דבעי כוונת השניה, דהיאו כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין דהיאו לחתיכת טימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבען קאמור בפירה אדומה ובהמה אחרת, שהוא הולכת למשיחא ולא קאמור בשתי בהמות חולין, נשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני' פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיים כשרות, דיל' דפסול פירה אתה רבען לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכך שאמור לקמן דלר"ג איצטריכא לי', אבל לפע"ד נראת דבבמתה חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מעד לומר דבמעשה אחת תה' אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' להא יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת, "זהו פניו שתי נרות דולקות או כבויות, נתכוון לכבות את זו וכבה את זו או להדילק את זו והדילק את זו חיב', שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשotta" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דיןaca דכל נתכוון לשחיטה ע"ג דעתכוון לאחרת, ונשחתה חברותה דכשרה וממילא גם בנטחוו שניהם ג' מהני כוונה להאחת גם לשניה, דלא אדע מקום לחלק בין שני דינים הללו, ואם כנים אנחנו בדברנו

זהו מטרפינו אם ניקב הושט, אפילו بلا שחה כשיורו שחיתה או ביקור, וזה דבר זר ולומר כן, ולא עוד אלא ד"כ איכא מקום להאייבע במק' ולהיפיך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען דאיכא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא הא שיעורא לשהיי אбел בפסק מלשוחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דרב"ק קמבעי, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קו"ז או חולה, אבל בגיןב ע"י סכין של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דמצוי משלים השחיטה במקומות האני נקב, וזה דבר שאון הדעת סבלתו, ואין לומר דביסילק מחשבתו למגורי מלשוחות, אז מודה ר"ת טרפה הוה מהחמת נקה"ו, דהרי במשנה כתני השחיז הסכין וער ובא חבירו וחחת, הרי ע"ג דהראשו נתיאש מלשוחות עוד, מ"מ מצוי השני לגמור תוך שיעור לשהיי הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול לשהיי ומ"מ כל שמתיאש מלשוחות נפסל מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפסול אם הראשון מתייאש מלשוחות, אלא דעתך יש לישיב כמש"כ בעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, ולכן מצוי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור לשהיי, ולא איכפת לנו מה שהראשו מתיאש מלשוחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שסילק ידו ומהשבותו מלשוחות גרע טפי, ולא מצויתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת אינו כן, אלא כפי אשר נבאר לך בזה.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבנחרה במדבר שהותם להם, הי' צריכין מיתה מהחמת הנחרה, ולא אישתר להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מיתה תוך מעל"ע הויה נבלה, דמיתה שלחיטה תוך מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה והו, אלא נרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין עבד לנעני, דאמרה תורה אם מות תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום יומם עמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חוץ מעל"ע של ההכאה, מקרי מות תחת ידו, וכל שמות אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הו, אלא כמו הגרמותו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיוון דהיא מורתת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد חי, דהרי איפילו בן פוקעה וחורש בשדה כמה יחשב, אחר שנשחטה אמו, אמן אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הו, ולא על חנים אמר רבא בגמ' דשוחט בסכין רעה, אפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשוהה יותר מעל"ע קודם גמר, בטח כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול לשהיי הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו בمولיך ומביא דמצוי מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק משלוחות בשיפור גם שיטת ר"ת דפרש האיבע על מ"ק, דאפשר שלא מתיישב בשיפור גם אלא בין סימן לסייען, אבל במקצת הושט אויל מציין פסלה שהיי אלא בינה לסייען, אбел במקצת הושט אויל מציין גומר תוך מעל"ע אבל לאחר מעל"ע פשיטה דטרפה, אלא דמ"מ קשי' לירש"י על שיטה זו,adam נאמר דכל זמן שלא שhot הרוב אין שם שחיטה עליו לפסול בשהיי אז אפילו بلا שיעור לשהיי כל שסילק ידו ומהשבותו מלשוחות עוד, נימא דטרפה הוה ודוק'.

ע"ש במשנה ר"ש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טבח חכם, ועיין בפיה"מ לרמב"ם כדי ביקור על הסימנים אם נשחותו רובן, ועיין לעיל ד"ט ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, שלא דלא קשה עליו מן הסוגוי, ואדרבה שטתו מוכרת, ע"ש

הו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ם ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר וממילא בטל מה שהצריך הרמב"ם דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרוצה להדייח את ידיו.

אבל המעניין ברמב"ם יראה שנשמר מקושי' זו ד"ל שם בה' י"ד פירות שנפלו לתוך המים ופשת ידיו ונטلن לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, הוכשרו במים שבידיו שהמים שבידיו ועל הפירות הרי הן כתלושין ברכzon"ע כל' הנה תראה דהרמב"ם שינה מלשון הש"ס וכ' ופשת ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעלמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא כמתכוין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מtopic המים כיוון דא"א להעלותון בלי מים שעיליהם אין להקל ולומר דכיוון להעלותון רק הפירות ולא המים שעיליהם, ولكن לדעת כל הני הראשונים גם בחולקה הראשונה דפשת טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעללה הפירות לדעת, העלה המים שעיליהם ג"כ לדעת מכך סברת פסיק רישא, אבל אכן בעין גם נפילתן המים הוה לדעת משום פסיק רישא, אבל אכן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשת את ידיו הרי דהעללה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעללה הפירות עליהם וא"א שלא يتחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם לזה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם" דאם ניחא דלא בעין בعلים ע"כ משום דסיגי ברכzon תחללה על תלישת המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומשום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעיליהם, ודוק'.

ד"ה ל"ב ע"א נגמר נשחתה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה וכו'. הרמב"ם בפ"ד ה"ח מהל' פ"א פסק, דבנשחתה אחרת עמה כהו נחתק דלעת עמה כשרה, וככתוב ה"כ, דע"כ הי' לרבינו גירושא אחרת בגמ' והוא, דבנשחתה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשיטה, וكمשי ס"ד א"ד דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עיי'ש. והנה לפע"ד גירסת הגמ' דילן באמת תמורה מאד איפילו נימא דקרו דאותה מעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מניין לנו אנס נשחתה מלאיה דרך מתעסק, דפושלת את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתה דומי' דידה מה היא בכוננה אף חברתה נמי בכוננה דוקא, דהרי ושחת אותה כתיב והאי שחת ע"כ בכוננה, וממילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוננה, אבל לא בנשחתה ממילא, דלא קרין בה ושחת את חברתה, אלא ונשחתה, וכליישנא דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נוטנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחתה עמה שלא מדעת אינה פסלה, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחת כתיב ואנא נשחתה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ם דלא כי אי שקל ולורי' בין שהי' הגירושא לאו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ם בהרבה מקומות לדחות שקל וטרוי' שא"א להעמידו בחלהכה ודוק'.

ע"ש משנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחיה, כדי שחיתה פסולה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשחה במילוט סי', דבמילוט קמא לא מצוי מיבעי דמן'פ מיטרפ, דכיוון דשחה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול לשהיי' דאתא עליו ההלכה להקל אתה, דלולי ההלכה, מיד כישילק את ידו מן השחיטה

לכולה בפיסול, אבל דאי'כ לא נתиישב לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והניתן שניים, והמתינו לה עד שמתה שתה'י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממני מה בעי ר"ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא כמבעור במשנה דערו ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתת נקרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשוטתו דעד שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שfat יתר הוא לא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושקלולים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם ה"י אומר „ומתה“ אם רצונו לשול של אמר שקדום מיתה תה'י נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזורה תמצא בארככה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, וכאשר התבנו לעלה, וממליא לא ה"י שיעור בנחירה ושהחיטה כמו מן הסימנים צריך לחותך לכל שעשה המעשה המmittה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומטה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלאו דנבלה, ומתהcls גם היותר פרפרקסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' ס"י בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעטה סובר ר"ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתריר, אבל לעינן טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה"י יותר מס"י אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בבדיקה גדול קארם, „והמתין לה עד שמתה“, ר"ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למות עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבלה, וכן אם הרגה בkopiyach אחר שחיטת ס"י אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מותה, נבלה הו (ובמ"א נסתפקת בדיין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למוד העיקרים בפתחה שליל ודוק".

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכי', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובבה נשרשת הפלוגנתא הנגדולה שבין Tos' וייתר הראשונים שנמשכו אחרים, ובין הנשר הגadol הרמב"ם ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמקו והבקין הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום لها בש"ס, ומה דעתו ה"כ"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג אמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דל"ל הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דרואה דנקה"ו אוינו אלא טרפה עי"ש שישים ו"ל, „גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהגנות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי"ד ציין לנו תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"ו ר' רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מחיים כמש"כ הרמב"ם, נובכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמת במכח"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת ל�מן ל�מן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה

היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין, כריש"י ויתר הראשונים חdad, כיון שלא הזכיר התנא בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכיך לבדוקו י"ב בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שייעור לשהיי בבדיקה סכין שאין אתנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שייעור שהיי הללמם"ס הוא כאשר שייעורי התורה, וא"כ צרכיך לומר גם אופן בבדיקה סכין כמו וכמה אמוראי, ולכן פליגנו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, וכן דעת רשי"י ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שייעור לשהיי כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן רובה וקשר ללא תוספת, ואע"ג דרלטמב"ס בעין לכתה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשחות יותר נותניין לו שייעור לבדוק בסימנים, ודוק".

ע"ש משנה שחט את הושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר"ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר"ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה משתפים דינים ודיני דין, וכר"ע קודם חזורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי"ט, וכמסיק ר' יוחנן ל�מן, אלא כאשר הראייך עד הנה ר' יוחנן לא אמר א"ב וכסה"ד, כולם נשנו כר"ע ואשר תראה גם בפרקם הבאים א"ב וכסה"ד. קודם חזורה לו ר"ע, קודם חזורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה וכו' שלא הזקירה hei המשנה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חזורה עי"ש. לכן צרכיך אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שיטת ר"ע קודם חזורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר"י, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האילכה לא ה"י עליה ע"ד שום אדם לדzon נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחרה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישתירי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בקופץ, שלא בדרך המmittין לצורך אכילה כדעת הרמב"ס, ולදעת רשי"י ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיתשר להם במדבר. - ומה נתחדש להם כשנכנסו לארץ, מצות דאיתשר להם בשחיטה, עי"ה הא מצווה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאז עשה דזובחת, והי מחייב נאסר להם בשאר נחירה, והלאה מי שאוכל בשאר נחירה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל לאלו דນבלה מאן דCKER שמי, אלא דההילכה שאמר ר' ישוב משום ר"י גلتה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מוקרא דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ור"ע דלא ידע או לא רצה לידע מהילכה זו, ממילא סובר אכן אלו איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הו, ואסורה קאמר. כך היה לאכור' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר"ע גופא רק בשחתת ס"י אחד בהקשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל השנים בפיסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכיך אנו לומר דל"ר ע, האי לאו דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה עלبشر נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוא, עי"ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צרכיך לומר, דהאי הלכה דר"י לא אצטוך אלא אמkeitach השחיטה בפיסול, כי לולי הילכה הלו לא הינו יודעים דמקצת בפיסול נידונות ככולא בפיסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפיגותא דר"י ור"ל ל�מן דפליגנו לפרש הא מלטא דמה בין מקצת בפיסול

במקום חתק לשלא במקום חתק, הינו בגרגורת דשם אין חילוק, כיוון דכל שנפסק פ"א הוה כמנה בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם ה אי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידש ר' תירוץו לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את גיבוי ושתו, ולכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מנקה"יו אבל לאחר שתירוץ ר' לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח איידך דר' ל', אך אמר דရ' אה מאידם"ד אבל לגיבוי ושתו, גם תירוץו שפיר ור' הוציאר לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה ממשום פסה"ג כי גם הוא מודה דעתך ערך"פ הקנה בעצמו מביך"ד וכמיש"כ הרשב"א צ"ל, כך מתרפרש הסוגי לפי דעת התוס' ויתר הראשונים צ"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර זהה.

א' תירוצם על קושיהם, דהש"ס פריך דהוא"ל למיור עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לקבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הנ"י ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"וו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישיל אל אותם שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על אליסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דברו"ת כת"ס הנ"ג מל' מוכיחה מגמ' זבחים דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחתו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבואר בשיטות הרמב"ם, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשיה, דין במנינו טרפה לחוד קאמר,ומי יכול לסבול דוחקizia, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מרמז זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דنبבלת עוף טמא מيري, דאית ב' תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דין במנינו שחיתה - והמעין בספרא במקור האי דרשיה יראה בלאייה, דין מקום לפ' התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר' דרש נבלה, יצא עוף טמא דאסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"א, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיטתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעתה אי כפירוש התוס' דין במנינה טרפה לחוד אלא גס נבלה, מהו לי טרפה, דהיא מנבלה לחוד הוה מצוי למדרש מיASA משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר' יי' מנבלה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"וו בכלל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מכך להגיה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"וו ופסה"ג טרפה נמי הוי, דין"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוה דטרפות הוו, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעkor אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

הוא ללא צורך, גם זאת הוה תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר' ל' מתרץ כאן ששחת במקומות חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכה, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צ"ל, דר"ל שאמיר שני

הלב אר"י שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ם דגם איסור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזך לשמו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כאור נוגה שיטת הרמב"ם צ"ל ותחלה נבואר איך מתרפרש הסוגי לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקשה על שיטתם, ואיך יairo עיניך לראות או בhir בפירוש הסוגי לדעת הרמב"ם צ"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו ד Nebula תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תל מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו ללא שחיטה חל עליהם הלאו ד Nebula, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הסוגי' זבחים דג' ס"ט דלא משמע הכי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"וו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אייכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבלה בין אם תמותות שהיא ובין שחיתה אח"כ, כי הגרגרת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתויה"ב דכל שנשחט הסימן, כמוון בדיקולא דמי' אפיילו למאו דחולק על ר' ל' דלקמן, בשחת הקנה ואיך נקבה הריאת, כי הסימן עצמו לכ"ע מןחא בדיקולא אחר שחיטה שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודוחו דברי הב"ח שמסתק אס לסמיך ע"ז למעשה עיי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"וו, הלא אינו מעכבר מלשחות שחיתה הוגנת ולמה תהי' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס צ"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דקושי' הגמ' רק מפסה"ג קאי, אבל דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ם דנקה"וו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"וו נבלה תלי במה דכתוב הרמב"ם דהוה נבלה מחייבים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דמחייבים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"וו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחט לעמלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראי יוסף דעת הרמב"ם דנקה"וו נבלה מה שמוס דכל טל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית ליה הכי, אבל מי יכול לקבל צואת, דעל סברא קלישטא בלי יסוד ושורש נבנה דין דנקה"וו נבלה, שיוצאה מזה הרבה קולות כמו לענין אוא"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה בנבלה צו, ואני לרוחא דמלתא הוכחתי דסבירת הראי יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ם נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, ונקבה לנפה וחסרון כאיסור בגרגרת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגרת לפ███ ברובו טרפה, וכמיש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאון הרמב"ם ברכך הטרפיות, אלא הוו נבלה כמו פסה"ג וא"כ מהו מנה בשיט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבלה כמו נקה"וו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזה ליתא, וטעמא אחרתיא את לרמב"ם בזה, וכאשר תראה בביורוני, لكن בהא סלקין דלדעת התוס' קושי' הגמ' ה' רק מפסה"ג, אבל נקה"וו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכוורת שהביא הפרט"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פיסול בשחתה נבלה, והוא לא דוקא בסיכון כל פיסול שחייטת חז' מהגרמה, ס"ל להתוס' דזהו מפני שבמקומות החתק הרוי נגמר הרוב בצרור הפסול ולדעת התוס' ה'ה אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנה בדיקולא لكن המיעוט בתראי כחווץ בשער الرجل, ואין לצרפו לרוב הנשחת ולומר דחזק מן הנקב אכן רוב נשחת בהசש, لكن הוה מיד' נבלה, והוא דחחה הש"ס הא' דר' ל', דמחלוקת כן, בין שחט

שנפaskו הרי הוא נchorה והוא בלao דל"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותכרש ע"י שחיטה, וניהו DCתבנו למעלה דLER"ע גם ס"י אחד סגי בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"כ מטהר ר"ע ע"י שחיטה ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נהירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתון לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו הינו אם מתה תוך מעל"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבהמה DNפי' חיota בתוך מעל"ע, שכן לא קמטע מא ר"ע בשחתת ס"י השמי אחר פסקות ס"י הרשות, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, DCל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן זהינו בשליש אמרצעי של הגורתה, ומ"ק דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' מירא DR"ל דשחט הקנה וכוי נדחתת מפני האי מימרא דמטרץ ר"ל CAN במקומות חתק וכוי או דחזר ממנה, ובפרט דין בלא"ה לא פסקין כי הא DR"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריה דכמאנו דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' הלא סברו CMS"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוה CMDmb"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא DR"ל לדחות תירוץ, שאין מה שום הוכחה דאפשר דהדר ב' וכלהכתא, ועוד דגוף תירוץ עכ"פ לא נדחה, והו"ל להקשוט סתם, כיון שכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות DR"ל, אם כן הוא מימרא DR"ל דכל שנפסק הקנה פ"א שוב הוא מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ס ז"ל:

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי צריכין להקדמות מילון על כלל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ס ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש' א"ט ובפתיחה עיר י"ד ביארني כי לדעת הרמב"ס כל hei ח"י טריפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עליהם, אלא דין דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלהקה לפרש הקרא אלא להסיף עלייו, דטרפה המפורשת בקרא, היא הנטהה למות, DHiny מוסכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, והלהקה דלא בעי נתחה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמהה מעמד החכמה, הוא חמורא רבתא, שהוסיפה הלהקה על הקרא, אשר אין לו דין פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוקין עליה, וכן כתוב הרמב"ס בפירוש בספר המצות שלו, דין בח"ט אלא אסור DRben, והתפארת ישראל בראש א"ט הביאו, וכתיב דבחיבורו יד החזקה חז'ר מניה, ואני הראי דנהפוך הו, כי אדרבה חיק את הדבר בכל פסקו, עיין בفتיחה היבט ותמצוא עוגן, וא"כ נקה"ו ופסח"ג כאשר טרפויות אס הולכת ואוכלת כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עליו, אם שחטה כראוי אפילו בפסח"ג, כיון דaicא ושטי לר"ע קודם חורה לטהר מידידי נבלה, ואין לומר דהא בעין עכ"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראוין לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראוי להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל דבנפסק הקנה CMDmb"ד, וכאשר ביארני זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרכשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה מאן דמונח בDIkolא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"ד, ביארני דזה ליתא, והראי דניתל הלב הוה כניל' הראש דהוה כמתה ומילא מיד, וא"כ כל שעשחט שני סימנים הרי הלב מב"ד, ואכן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חזושים הר"ן ז"ל אכן בסוגי' لكمן ע"ב, אלא DCבר כתבנו למעלה דהלהלו דלית כל נבלה אבשר נהירה אתה, כיון דנחתת מפני האי מימרא בסימנים כל

עד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ס אין נבלה חל אטרפה ולא משום דין אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCן כתוב הרמב"ס בפ"ד הי"ז ממ"א, DCל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חוץ מן נבלה וטרפה, הואיל והטרפה תחולת נבלות היא עיי"ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חיתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"וCDCלה נבלה אסורה, והוא ק"ו כמו בת מתה הבת, דלוקין עליו, וכן דnableaine אסורה אלא לאחר מיתה דרך אז קרו' נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד"ד עיין בש"ר, וכעין שדרשו בב"ק מג"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחוות לאחר שנגמר דין, ואל תשיבני ממה דאמירין בזכחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסור מחים, הכוונה באזה דלאו דטרפה מתחיל מחים, ועוד דהרי כולל גם בשור מוח'ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה'ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה'ט גופא לא מצי חיל לאו דטרפה בעודה בחיותא כי כבר אית בה לאו זה بلا שום מעשה טרפות, אם חותך צית בשור מה'ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעין הלב ובצימד אסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ס אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, DCל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א

הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה כנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשון גם מקצת בפיסול פסול, דלוליז את, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רبا המשנה דאי"ט בעוף דקתוני ג"כ נקה"יו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרין, הלא פסולו כמו הקשרו, ולאחר הנחירה איך תחני שחיטה, וילוי" דלפי מה שביארנו לעילadam שהיתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיטה אח"כ לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבע נפרק בתירוץ והדר ב', וממשני אלו אסורותות קתני יש מהן נבלות וש מהן טרפות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורותות מכח ההלכה דרי" יהושע שבחן במילוקות, עם הני דאתמי מההלהה של חי"ט מושום שאף בהן יש מלוקות לבן לא חש לערביניהו תחת שם טרפה, ועיין להרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא ל�מן מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא הדר לגבי ר"פ, וכותבתי אני שם דסבירת רבע האי דלא דניון הני חי"ט כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכי התוס' כי מאחר ששמע רבע הא דרי" דהכא, חז' מתירוץ דאלו אסורותות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרופות אין בו איסור של מלוקות, ועי" פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתשה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משום דהפרוכס אינו אלא צונב הלטה, לא מצוי לחשבון בין הטרופיות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של רבע שהוא מאמוראי בתראי, לפניו תירוצים של ר"ל ור"י אמרוראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבחא לדינה, דלר"י באמות הני חי"ט אין בהם מלוקות, וכילו מנקה"יו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבע כיון דחתנהו ערביבינו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולבן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של רבעה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, דהילכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר"י דכאן קודםchorah, וכאן לאחר chorah, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא chorah, ומסתמא גם רבעה נשנית קר"ע קודםchorah אלא כל המסתכתא כן היא משנה דאי"ט נשנית קר"ע קודםchorah אלא כל המסתכתא כן מורה, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שחדר מתירוץ קמא אחר ששמע הא דרי"י, אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינה בין התירוצים של רבעה ור"י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של רבע עד לאמר תירוץ של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץ של ר"ל, שאמיר כאן שחתט במקומות חתק וכאן שחתט שלא במקומות חתק, ר"ל אומר לנו מלתא בעיטה על האי הלכה של ר"י משום ר"ג, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן משום דכל שנגמור הרוב של הסימן, והרי האי מיעוט בתרא כמאן דמונה בדיקולה דמי, ולא בעי למשתט אפיקו לכתהלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי הפייסו, כמו לער"י לעיל י"ט ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה שחיטה, משום דמייעוט הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו בשחיטה, דאחר פסקות הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"יו והו פסח"ג, אם גמר שחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיבול ר"ע ההלכה משום ר"ג שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לכתחלה, ואידך כחוותך בשבר המת ולבן כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחתט שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והיינו דין דמשנה דאי"ט, ועי" פריך ומ"ר ר"ל הכה, והא אר"ל וכו', והנה בלאי האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וב', דנヒו דלענין נקה"יו שפיר יש לחלק כנ"ל, adam גמור שחיטה במקומות הנקב

לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בبشر ממילא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום בימה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלבד"ה אמרינו בבכורת דר' י ע"ב דחלב דשתי' חידוש הוה דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התיריה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשאר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשאר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרינו דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיעך כי מכת הא מלטה יש לוי תימא רbeta על פסק הרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרין, והוא מותשי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה התורה חלב אבל מבהמה שאיסור בשאר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייב כלל רק עס המיטה נעשה נבלה, אולם בטרופות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטע סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקן הכתוב לשני לאוין הוא, משום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המטהרת מיד נבלה, אבל האי שאי"א להחשת, מה תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם משום איסור עשה דאיינה זבואה וגם ע"ש סופה הלא תהיי נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר אדם חתק אשר או בשר מן בהמה שנטפסק הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה משום נבלה וס משום אשר או בהמ"ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי' בזה והראיתי' דהרבmb"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, ומה תהי' מקצת שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"יו ופסה"ג הרי בשם בין הטרופות, ואי דאי שחיטה מועלת בנקה"יו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקראי נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבhai שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מקצת נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקריא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דמה"ט לא דקדק מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמייר' ולא בעניין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו ליטרפה ומה ל Nebula, ואפשר דמה"ט לא תחנה כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפוות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנאה כאן פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, הוה לי' למיטני' בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנ' נפקותא גדולה בזאת, כי ההלכה של ר' י' ישב בدل פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאתא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהה זו ויהי נקה"יו ופסה"ג רק טרפה כאשר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהה זו שמופשט על המפורש בקריא, ועי" רצה הרבה לחקל בין שחיטת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחיטת, ולפי האי חילוק לא אתה ההלכה על מקצת סימן בפיסול כלל ואפיקו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בכלל, אלא על סימן השני שהוא

משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.
ועיין בקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרופיות שהתחילה בקינה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברנו בעין זה יתבאר לך דבשפק נקה"ו ראי לחומר יותר מבשר טרופיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דוחה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפו האחرونים כאשר ביראנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרושא חמור משאר ספק טרופות מטעם דדרושא מקרי מושרש בקרא, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמיהו, בסה"ד, וייל דמתני דא"ט משמע לי' לאח"ש, מדקתני סיפה כל שאין כמורה חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו ל�מן שיש, כי האי לשניא איצטרך לומר דאפילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרופיות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבון כן האי לשניא, אלא דתנוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשניא דתנא דמתני בלائح"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנימטרופיות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרופיות דברים הפנימיים וכן דרושא, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובבדיקה הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרה בשעה טרפה קאמר וכmesh"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' עיין בשר והטעם דידיברה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמו בחיה לאברים עומדת דמיטלי תלוי איסור טרפה עד שהחלק לו איסור אחר ובמה"ח וכן שכ' רש"י זיל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דתנוס' זבוחה, עיין תוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א דאיינה זבוחה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מן הטמא, ומכך ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום יצאה מן הטרפה, ומה שמש"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היינו אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן ללימוד מוחלט דעלמא דשתי' רחמנא, מושום דכל בהמה דעלמא יש לשורה היותר, אבל האי טרפה לא, אלא דאלו התנוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרה רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרה טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם זיל והדברים עתיקים הפוך בהם ונמצאים אמונות לאਮונות של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עורני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל יכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עומדים ומשתומים איך אפשר לומר כן הלא איפלו ניטל הירך וחולל שלה הרי זו נבלה ומטעמה מיד משום דאין הפרוכס אלא כגב הלטהה וכmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעיל, אך אפשר שתחיה הבהמה, עד שמנגר כל בשורה עד פחות מכך, ועל חנן געתתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

אבל זאת ועוד, דאי אמת, דתולשبشر מפרקשת שנטרפה בושט או בקינה, אין על האיبشر איסור אכילת נבלה, אלא איסורبشر או אבמ"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלה טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה וד"ק.

בella, ואם שחתט למלعلا או למיטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב הושט שנשחתן קרואוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטתת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דסביר נפקך רובה, אלא דניחאה לי' יותר להביה מימרא מפורשת מר"ל, Daoorcn בפירוש, ולהכי לא מצוי אמר דר"ל הדר מבתורייתא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותך סברת עצמו, ועכ"ד דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרצ' מהנה תנאה נתנאה נקה"ו וופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוזיא אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לייש המשנה דקתני בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אדר"י כאן קודם חורה וכאן לאחר חורה, ומשנה לא זהה ממוקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי' הא דר"ל דאחר שחיטתת הקנה הריהה CMDMB"ד דמי', והה הקנה עצמו, דהרי אין פסקין דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י אדר"י דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמרץ בהגרמה דכשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפים לשחיטה, ולכן שליש אמרץ בהגרמה לית לו בה, אלא דהרשbab"א זיל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה דcmb"ד, דאל"כ, למה לי' ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט שניית קודם חורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתריז' מחור כמו שאר"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביאורנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל DCMB"ד לא מצי לחלק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, DCMB"ד בדבפיקת הרוב CMDB"ד, יש מקום לחלק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שום והבאתי דברי הפלטי שכטב דגס במקומות הגרמה הוה CMD"ז עי"ש, ולכן עכ"ד ר"י סובר, דכל מעשה טרופות במקומות הסימנים דינוי כנחרה,adam mata tok מעלה"ע מעשה הטרופות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו וופסה"ג.

והו' הלכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשותה תוך מעלי"ע, אבל אם שהתה יומם או יומיים רבים, תה' רק טרפה ותהני לה שחיטה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא DCB"D דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פוסלת מיד, וכיון דאלו היהת מטה תוך מעלה"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שם נchorה עליה, והרי תראה דלר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל ד"ר כ"ט שביארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"ם, עי"ש בארכיות.

הו' יצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת איפסל לשחיטה, ומשום DCB"D דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל לכמא דמונה בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום דכל מעשה טרופות בסימנים, ואיפלו במקצת הושט שם נchorה עליו, ולכן תוא לא מצי שחיטה עליו, אם גמר השחיטה בהקשר, ואני CR"Y פסקין נגד ר"ל לעניין זה אבל לא לעניין אגמל"ם עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק קר"י, מותספתה שהביה ק"ז רע"א זיל, דהאי תוספתא נשנית קר"ע קודם חורה ככמה וכמה

הנה דברי חי הר"ן ז"ל שהביא, תיתי לי כי כוונתי להם מדינפשיAi וברכתني ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראיי מפורשת מרמב"ם פט"ז מעמיה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש שאלון בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דהקדיש דבר שמתה בה פשוטה קדושה בכללה וכותב כבוד הקדש להבה או ראשה, הרי הקדשים עוד לבראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהירנשלאג אפשר עוד לחיות זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אטר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכתב, בשיחתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאה לגוף הבהמה איינו תלוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והוושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדרלו ברכון על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשולשא, חדא לריאה וחדא לבוא וחדא לבבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרבים גם למטה מזיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאה מתווך הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאה לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאה, כי פועלתה ותעדותה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי וمتמלאת רוח ע"י הנשימה, ומתורקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פועלתה, והרי היא כשאסר בשער הבהמה, שאנו נקב פסול בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחתת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לקמן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומוסום ריאה כמש"כ רשיי, אשר לפיה האמור אינו מובן, עיין בזה ל�מן מה שכתבתני לישב.

אבל מה ש' הרראש יוסף אמר תשל הריאה לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, ומAMILא דגס לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפוסקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הרראש יוסף אבמה"ח DAOРИיתא ד אסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בש"ב מלוקות, דאפילו נניח לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולדת התלי בחרות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחירות השערה אין בו משום אבמה"ח, וכדדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עיון לקמן לע"ג בתוס' ד"ה מدلא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעת, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הרראש יוסף שלא ליבעי הריאה שחיתות שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיתות סימן החני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה'י סובר דבאמת אין לריאה שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהממה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעהחות"ס ז"ל נפל בהאי שニアה רבתא, שכתב בתשי"ח לי"ד דהא דאית ב"מ. משום אבמה"ח ב"ג, הינו דוקא בשנחתו הסימנים כולם, אבל במעוורין עדין במיעוט בתרא, הו"ל רקaabrim המודולדלים, שאון בהם מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידיו המהרא"ם שיק ז"ל, דהרי ב"ג בmittah תל'י מלטא, ומיתה יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו עומד ומשותום איך לגאון אדר כמותו יקרה כאלה.

ע"ב גמר' ומשנה לא זה מקומה ופרש"י ז"ל ז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביבהמ"ד לא זה מקומה וכו' אע"פ שהזיר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת לו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במיל' אחראנייה לא קפדיין אסידרא" עכ"ל, כל דברי רשיי אלו אינם אלא דברי תימא, דמה הוועיל רשיי בדוחק העצום הלאה, גם בחדא מס' מצין למיימר דאין סדר למשנה, דעתך קשיי לע' לרשיי על רב' מסדר המשניות, אין סדר למשנה דא"ט כזרותה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דברי סידר האי משנה דהaca, לאחר פרק דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהה" כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י לע' לבני ר' ישבב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהתא, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרא שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב', שר"ע חזר והודה לר' ישבב, וכאשר הראייך גם האי ברייתא דברי דזובחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזרה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פפלו ר"ע ור' ישבב בבייה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו נסdroו כשיתו קודם חזרה, עכ"ב דלא ידועו או לא קיבל האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שביעות דף ד' ע"א, רשיי ד"ה ומשנה לא זה מקומה ז"ל. „ומשנה ראשונה אע"פ שהזיר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות שאחר רב, לשכחה מפיים ולבטלת מביה"מ, והניחו את שתיהן וכוכ"עכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי בכם להשיכים ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב לא האמינו לשםועות החזורה, ועיין בהගות מוהרשב"ש שם, שכ' דמבדרי רשיי אלו מוכחה, דבימי רב' ודורות שלחבירו, עדין לא כתבו המשניות ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב' ניטוסף על המשנה אחרא שנטקבל לשםועה, דחזר רשיי ז"ל להודיעות לקבלת ר' ישבב ממשמי" דר' יושע, ולכן דברי רשיי ז"ל כאן תמוין עד להפליא ודוק".

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' איר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הוαι וחיי הריאה תלוי בקנה, אבל בבני מעיים לא, עכ"ל הגם, וכו' הרראש יוסף ז"ל: „משמע ב"מ הון הדקין התליין בשוט, ומושום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלי בקנה כגון הלב והכבד וכדומה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאה, ואיך שפושט הוא לכארו", אבל הר"ן בח' וכו' ואינו מהווור דא"כ הריאה מהנה מטה ואיך יתירנה שחיתות הושט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דאיך יתירנה שחיתות הושט והלא כבר מטה, לכארו" דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון שכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה מתקשה זאת, אלא הכא אגמר' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והחציא את הריאה מהבהמה קודם שחיתות הושט, דמותר דדי בס' אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזטור חיוטי" די בס' אחד, אלא דקשי' לע' לר"ז, اي איתי דלב כבד נמי ניתר בס' אחד דכמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעיקר חיוט דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ז ומה שישים שכן כ' רשיי ז"ל, הוה מא"ש על הא אמר ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאה, ואמאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הוושט, אלא ש"מ דקים فهو לחז"ל, דוקא ריאה היא דחיתה תלוי בקנה לחוד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הריאה יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האי אידך דר"ל, מהא דמחייב בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, שמעיין ד"ל שלא בעינן אף לכתחלה ורק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום לאחר נשחת רובו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכى מתרפרש, דהנה יש להעיר, כי השיס לא מבאר לנו אי היא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסבירה היא, או הלכה היא שקבעו, זה להקל זה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתית קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מגזרת חכמים, אולם לפ"ד נראה ברור דגם האי דינא תלוי בהסביר וטעמא של האי הלכה שקיבל ר' ישבב משום ר'י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס' פסול את השחיטה,adamcar"ל דאמר דההילכה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחוות בידה או ברגלה, וכן לא מצטרף האי מיעוט בפיסול למיועט בהכשר, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת בב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסבירה החיצונה נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימון אחד השחות, שוב לא מיטרפי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פטכי בה נחרה אבל לר"י דלא חלק בין מוקם חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בציורו המיעוט בתרא, ומ"מ אתה ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימון אחד, דה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס' אחד, دائ' אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מקצת פיסול בשחיטה אין כאן רובה, מילא תثير קלירין לעניים ואמיתים למביני דבר.

ד"ג לג"א גמר', אמר ראב"י ש"מ מדרש"ל, מזמנין לישראל על ב"מ, ואין מזמנין עכ"ם על ב"מ וכו', מימה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמלילא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמנין ישראל, דהוא שפט יתר, וכן נרא דרש"י ז"ל בפירושו השמייטו, ועיין בפי ר'ג הנדפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריה משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיותות השוחטין הקנה תחללה, והוא שחיטת הושט לגבי ריה וקנה, שחיטתה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכון נensus זה בכלל האי איסור, וכמש"כ לעמלה, ומזמנים ישראל עלייהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilaya מקשין סתום, דליהו לישראל נמי אבכיה", נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטתה, וכי הנראה, גם הני מקשין לא נחותו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא CABER המודולDEL, וכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כمفושרים ממש, זו קשה מכולם, ואשר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מותק חלلب הבהמה אחרי השיטה ופיתחת גופה, אליה מן הב"מ שירצה, אם הי' בכחו להוציא דבר מה בליך תיכחה בסכך ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנום הרש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגינו בשגיא גדולה צוז, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיתת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדידן ולא לר"ל, כי לעולם להכח"פ' כאבר המודולDEL יחשב כדי ליבע שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליתסרו הריה לר"ל מדרבן כשאר אברים המודולדים, ומכח"ב לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מטורין לשישראל דהרי לא אמר רבבי אלא דין מזמן נזכיר, אבל לשישראל שרי גם הריה, ולדעת הרש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דlididzo הכי פירשו דין מזמינים לנזכיר על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים dazu לשישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחת רק רוב הקנה אז הריה וככל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לשישראל אסורים, משום דנייהו דשחיתת הוושט מהני עליהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומחין כאלו בדעת ר"ל גדול האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הבניסחו את זאת בכלל הדרשה דבשער בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מציא עשו מעשה טרפות ודוי'ק.

ע"ש גמר' מתיקף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי ברייה, מה לי בב"מ, והדר ב' ר"ז עכ"ל הגם, ופליגו בפירוש האי והדר ב' ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב' מוקשינו, משום דמודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דזוקא ברייה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי' אמר דילמא לא הדר ב', וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאין טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר"ז ניקבו ב' מ בין סימון לסימון, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שיחולק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה ז', דהילכתא הכר"ל, דלית מאן דפליג אידיינו ברייה עכ"פ, אלא פליגו בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטעמו ברייה, אי משום CMDMB"ד או משום דין' לח"ח, אבל דעת התוס' אידיינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התרת ברייה, תתייר נמי בב"מ ולכן קר"ז פסקינו לחומרא, דיש טרפות לחץ חיית ולא הכר"ל, והרא' ש ז"ל מוסף דר"ל גופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו היל דאחרונייתא ועבדין לחומרא.
והנה הון שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלם, דכבר כתבנו לעמלה בשם הגאות המהראש"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסייעים, דהדר ב' ר"ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר"ל קר"ז, ומושום דין' טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תיתי לא נאמר כן כדי להשוו שני הלכותיו, ולעומת זה קשה גם להיפק,adamcar"ל משום דין' לח"ח, ומה נקט דינו בנקבה הריה, ולא קאמר סתום נקבו בני מעיים וכרכ"ז, או סתום נטרפה הבהמה, בין סימון לסימון.

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב' אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק'.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד צ"ד צ"ז ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבליה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכיוון דמייד אחר שחיטת הינה כלה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמייד כספרוש הוא מת, דהרי דרשינו כי ימות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוונתו למה שכך' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכיוון דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמורה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאיו מזמן נקרי על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעליה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תאלו' בקנה, ולא אמר דריה תאלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוונתו, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר MADOLAL עד שייה' עומד ליפול מושם דחייבו לריהה קל כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בחיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הואר, דכל אבר MADOLAL דאיו רק חיבור דק לעג' בע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגו' בע"ח, וכך חשבינו את MADOLAL כנפלו קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הדריכים החיצוניים והרחובים ממשן הראש והלב CIDOU, וא"כ נאמר דחרගלים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמר המיתה, זה ליתא, דכיוון כך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחניים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפni חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזא שפיר אמרין, דמיית הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמר מיתה בע"ח, ויש לישב בזא עוד קושי' עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים MADOLALים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל בלא אמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל בלא שום קרא ידיעין דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם דק קלי' ע"ב פריך הש"ס, על אברים דינו כניטל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורם ליטמא MADOLALים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמייה עשו ניפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא בעין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירא החיצונית, דכל MADOLAL הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש"ד דוחה לו לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק".

בא"ד, ויל"מ מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבעי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חש לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רക תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השთא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בفتיחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה הncרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על שפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בفتיחה ודוק".

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי"ל ליה דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי אייא מיד מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנlauf"ד לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפ"ת תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד צח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עומד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיטרא הינו הך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש"כ ברייש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי למימר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני חדח נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן"ס נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובفتיחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש וא"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא כרייש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק".

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דחתמת ספר קامر דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממי לא רשות ליקח יפ"ת עכ"פ, וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכסת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין שלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציון Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתו מושום דמתורת שבר לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת אייסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת אייסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, اي אפיקו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקהלת התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOK לא גבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם שלא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מיידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מיידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ עכ"ל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דאי'כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ מהם דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציג פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיללה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאי'ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, ללא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קامر התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכלל משקה להכשר הארץים, אלא דיבין התולדות שמנא במשנה שם, מצינו רוק ומיל רוג'ר וגדומה שהמה משקה סרוות, ובעל משנה אחרונה כתוב שם לכל הני מכשרין רק מדרבנן עי"ע, אבל על דם שחיטה בהמה חייה ועווף, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשרין, אע"ג דחתנה מנאנס בtower התולדות, דהרי דם קדשים דיאינו מכשר יליף מקרה דעל הארץ תשפכה כמים, ולא מצינו בש"ס כיון זה לילוף מקרה חדש דינים בעני שיאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, ז"ע ודודו".

דף ז' ל"ו ע"א נזכיר ס"ד"א הוואיל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמי, התו"ס נזכרו מאיד לפרש האי ס"ד, דהא גם הגizia לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגizia אסורה מחיים בעבודה, אבל לפע"ד נראה לפרש בפשיות, דח"ד היה, מאחר דחיאן מאיסור גזיה ועובדת דעדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דהדים שהיה עומדת לאריקת המזבח עדין באיסורי קיימה, דשאני הבשר דוגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר האזקה, ומכתש"כ העור והצמר שהי' ניתנים לכחן גם בעולה, لكن לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לאריקת המזבח, لكن צריך קרא דוגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפע"ד ודודו".

עמ"ש בגמי, אר"פ הכל מודים, היכי דאייתי לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פלייגו דמכシリ, כי פלייגו בנטקנה הדם בין סימן לסייעון וכוכי, כבר הבאתי לעיל דף כ"ט ע"ב, מה שנטקנה כאן הר"ן ז"ל בחדשו ומה שהסביר ע"ז הלב אריה ז"ל, כי רוח"ק דבר בו, וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, הינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ו ופלוגתת אבי ורבא, במלפער הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, اي אמרין אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכרח להיות כן לבסוף, ואם דעתינו על דבר המסתתק ממנו, ולא על גוף הדבר עצמוו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי אגמל"ם, דמיד בהתחלה החזיאו האי מעשה ממונדו הראשון, להכניסו למעמדו החדש המשונה, מהיפיך להיפיך, כי כל המעשה אפילו נשך זמן רב, כחדא מעשה יחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחליה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דוגם קודם שנגמר דהינוי עד שלא נתגלה, הווה כנגמר ונתגלה, בזה פלייגו, והוא בחולץ למעוברת דהפלילה לבסוף, דהכל מודים דחיבת בחליצה, אבל אמרין דהניא המת זרע בתוך עמי אשתו, אע"פ שלבסוף הפלילה, לכל שהפלילה לבסוף, אגמל"ם דלאו זרע של קיימת היה, אלא מעוטד ליפול, וכונפל מעולי שתים לדם בהמה לעניין הקשר זרים, אשר מינה משמע מעירקה הוה, ובכל זאת בחולץ למעוברת איכא פלוגתא, דר"י סובר, דכי היכי דעת גוף חיוב חיליצה אמרין אגמל"ם, דהאי לא הניח זרע של קל קיימת, היה אם נחליצה בשעת עיבורה, נמי חיליצה כשרה הוה, מכח אגמל"ם, ור"ל פלייגו וסובר ניהו לאחר הגilio אלו רוזאין דמתחלת לאו זרע של קל קיימת היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדין ספק היל', אי תפול או לא, ועתה שתתברר הספק, מעשה החליצה כבר נסתלק ולא מצא לחול עתה, שכן אין בעשיה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתעבד לוחה למולה, ולבסוף בא השדה ליד מליה, כל שהקדיש או זבן לוה בנתיטים, כ"ע מודים דאתא מליה ופרק וטרף, מישום דהרי כשלא שילם, ואטה לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהיאנו הגיביה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, ומילא נגד האי אגמל"ם, לא מציא הלהה להקדיש או לזון, אבל מ"מ במקדייש או זבן מליה פלייגו, דאבי סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאיתה מודה מכח

מסוף הסוגי', האי הכשר שחיטה לר"ש הוא כען הכשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשר רק מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי דס"ל שחיתה מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרה ג"כ, ור"מ דס"ל שחיתה איינו אלא תיקון בעלמא, וכפי שביראו גם אינה מתרת מיד, לכן אינה מכשרה, וא"כ אילقا ודאי נפקוחה גם בברשותה עצמה, אי הדם מכשר רק הדם מכשר, אז הוה הקשר DAOРИTYA, וא"כ הדם איינו מכשר רק השחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, ואנו אע"ג דפסקין דשחיטה מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, מושם דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיתה המתרת מיד, אבל אנחנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור DAOРИTYA, לכן לא מיסטבר דמשום האי היתר, דיכול לחתו צוית מבית השחיטה שצרכץ להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמכシリ, לכן לא פסקין בהא קר"ש, ודודו".

עמ"ש גمرا' תש"ש, רש"א דם המת איינו מכシリ, מאי לאו דם שחיטה מכשרה, לא הא דם חללים מכシリ, עכ"ל הגמי, ופליגו רשי"ו ותוס' האי דם המת, אי דם אוד דם בהמה קאמר, ולשוני הפירושים צריכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי', ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש כל הסוגי' דהכא, ודרך דרכן לעצמו, והוא בריש פ"י מHAL' טו"א, שלא הזכיר דם חלל אדם שמכシリ, שכפי הסוגי' דהכא הוא עיקר הדם שמכシリ, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר באיה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המני מו המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן ההמה והחייה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח איינו מכシリ שעדיין חיים הן וכוכי, עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ו דמכシリין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"כ דאב המני בין השבעה משקין, הוא דם אדם, ומקרה דם חללים ישתחה כתדרבי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האדם הוא, דעתם הדם כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפוכה כמים, לא מצינו חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא דע"י שחיטה מכシリ, והרמב"ם בעצמו מני' וב"י כתוב, בinity דם על האוכל בין סימן לסייעון ונתקנה הדם, הרוי זה ספק, ופשיטה דם הניטז בין סימן לסייעון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועודין בהמה בתוקפה ובגורתה ומ"מ מכシリ, והוא סתירה גלו"י מני' וב"י, ולא זכית לפרש הני פסקים אחדדי, ובגונן תמייתתי, דלא הזכיר הרמב"ם דעת חילל אדם האב לעניין הקשר, ודם שחיטת בכמה חייה ועווף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכシリין שם, שעמד על זה בעל משנה בפ"ב בביבורים, דקANTI שמשווה דם כתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בביבורים, דקANTI שמשווה דם מוהלי שתים לדם בהמה לעניין הקשר זרים, אשר מינה משמע דעתם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם ה"י סובר דהאי יפותא מקרה, דעת הארץ תשפוכה כמים, יפותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יפותא דם חללים ישתחה, אינה אלא ללמד על דם שחיטת ברמה, דודק א דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מלילצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשותות דם אדם כלל, וכעון שנ' ישחטם במדבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזבחת, שכ' דרכ' מלילצה נאמר על דם אדם לשון שתוי' אבל מ"מ למדין מלילצה או, דודק א דם שנעשה בו חלל דרכ' לקרא משקה, ונאמר בו שתיה, ובאמת במשנה גופה לא האזיר דם האדם, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואיזוק א דם האדם אמר היל' לו לפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעין דם האדם דוקא, ובdom הקזה קתני, "לשתייה" ר"ל דחייב להשkontו לנכרי, אבל זלת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ כישיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכירין דקרי לי תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דכתלה לא ישוחט, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יcallין עוד להעמידה על רגילה, ובו"א ז"ל כתוב טעם לוה לא ניחא לחו למימר דכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרה לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לסתון, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בעלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצאו נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז"ל.

אבל מהSCI רשי"י דנטולה נשמטה קודם לכך, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרשי"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזה, והגאון ז"ל ברוחב בינו בויאור דין הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דעתו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק,adam לא האי חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבינו אמר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מותע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דהאי שחיטה זהה, מילא שחויטה אוכלה מעשה מותע"ס, והוא האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבינו דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סוביר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותע"ס, ור"א אמר, דר"ח דאמיר הולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דליעל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרבוי ור"ח ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי"א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר"ח, ומשים "ומפורשים לא העירו בזה זול צובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי זול בצע", אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזה, אבל להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, اي אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמת פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו לוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביו ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הלה"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן בדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דין מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צרכיא עיינה רביה, אלא דבאמת יש לראות, כיון דרבוי קר"י דאמרין אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור"ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרין אגמל"ם אגמל"ם בדבר המסתתק, וודבר צרייך תלמוד ועיין גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה המכשרה, שלא חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואינם סותרים אהדיי لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרה, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסוטרין אהדיי, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא החזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה בב"א פטולה, אלא דהרמב"ס עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ונבלה וлокין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה דיק הרא' כתוב „אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכפי הנראה, איסור דרבנן או מHALCA שאין לוקין עליה ואני מטמא נבלה, וכן בכם' זו שקטני שחוטטו פטולה, ולא כתני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה ההמה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודאי דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הרא' כתוב דין זה אחר חזרת ר"ע הו"ל לפ██וק גם בזה נבלה וлокין עליה, ודוק'.

גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הרא' כתוב דיל' דנקה'ו ופסחה'ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלאו,DDRUSHו מקרא דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו'ש והפלתי זיל לומר, דהרא' כתוב מוחליך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי' דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא' זיל: „האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו' עכ"ל ומדאמר הרי זו מטהה, ולא הר' זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת' פ' בעין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה שכ' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה'ו ופסחה'ג והוא נבלה מחיים.

רש"י ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תמיין אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והא טרפה ונבלה מוסיף הו על חלב, (כוונתם על מה שכתבו לקמן ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עיי"ש) ומהיכי תיתני נימא דלא חל, והניחו בתיאמה, ולפע"ד נראה דכיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפיו לגובה, והוציא את החלב מכל בשר לענין טומאה, עיין פסחים ג"כ ע"א פלוגתא דר"ע ורישה'ג זהה, ה"ה דאיינו בכלל בשר לענין אכילה, וכן בעין קרא דעתן

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה של תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמהה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטת אייל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע שהוא ר' ישמיאל אייל, דבר הודיעתי דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מAMIL דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה"ה לעניין איסור נמי כו' הו, וממש"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאללו לאיסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל אייל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב באיל דגס כאן על האיبشر בפ' משפטים, ודוק' היטב.

תוס' ד"השתא מהיים אסורה, בא"ד, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמא איצטראיך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס זיל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בה בפתחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר ב"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר דנצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינן ראויין להקרבה, או האיל לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפתחה, וא"כ קשי' התוס' הכראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוונו יפה, ודוק'.

תוס' ד"הו ודלאה היינו טרפה, בא"ד וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בכלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י לדלעיל כיוון דדחה הקשי' וקאמר, לא ס"ד וכי' לא חש לחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקיימת, אבל הכא הקשי' דלמא היינו טרפה היינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאוד.

ע"ב גמר' וא"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכיים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טריפות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאה מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהיה ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפיبشر פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשר פיגול דכתיב בקרא, ונתקק מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאונך.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיוט שבabbrים החיצוניים מקודם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מוחמת אפיקת הכח ולא מוחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיוט הלב וואלא הותז הראש, היה כי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מות, מכש"כ שלא היה רגש חיוט בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין במא שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו בי"ד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דאין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' בבי"ד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימי'ך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלוי במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דאין פסקין דיחיד שעשה בהוראת בי"ד חיבח חטא ודלא כר"י דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהוראה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שהוראה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יאלל ממנה, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מעולם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי"ו ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז אין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראות חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתני שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עלי ממה יתר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת בי"ד הגدول המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס לי' לרעוי' דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמא שכתבתי שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסי' השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכאן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסי' השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דין דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלישנא דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОון.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דזוטר חיוטה אחד ה"ה במסוכנת דזוטר חיוטה טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דחשת בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבללה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמara לא עדיף משהה בין סימן לסתמן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתחלת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמara שפיר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopicת יותר ממה שכ' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחיטה ומיתה בהדי לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה לי' למימר, אבל שאינה עשוña כו', דהיא פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי"ו בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי שכ' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיוט בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדתוי', והוא דאמר בפ' יוצא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכוח, מתיים האברים הרחוקים ממשכן החיות תחלה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאברים הסמכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אברים החיצוניים עדין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהabbrים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטאה, ר"ל דהרי פירקס הוא משפע החיות שקדם לכן, שעדיין פועלת בהני אברים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה לפניי האחרונים ז"ל במוחכ"ת, במא שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטאה, והוא כיציבא בארא' וגiorה בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכוי, עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולת רוליל"א מותרת, ולינו אי מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבללה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"ס אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החלוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבר"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכריו וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכריו, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהחיתות נכריו, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכריו בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכריו אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מהשכח עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שייכלו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעני דיבח דוכרי לטבחו ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דבעל הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכי' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מ踔 דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינוليلשנאותרר דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינן, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליון, וכן פסק אין ב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליון, וכן פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלככים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכוי' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עובדה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קבלת אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילאlico ליכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחתה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכוי', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זובי מתים לא, ולידייק קשה להփיך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ואויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות עע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעת למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולת כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקוש"ז עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנ' נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו מושום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי לומר דמסופקים היו לפסק כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרה ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כריש"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דליעל שכtabתי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכלו מושום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה מושום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו רבועה לפני ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באוניסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדשו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגzel, וכתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"מ עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממו, ולא להחיזר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגbara דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו' חיוא דגbara, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו' לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה"כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיוא דגbara תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הויל ושחיטה צריך זריקה הוא ונחוב שבחיתה ע"מ לזרוק הו"ל כעובד ע"ז דהא זריקה שלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיתה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חייב שפיר, לע"ז, וכן ה"ה אם חייב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיתה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובות למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבות ה"י גס איז כמו שאומר אתה, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו' שכתבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחו"ט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר הבי' סס"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג'כ' לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג' עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכTCP, דמהלהה לממ"ס ידיענן דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין דינא אסורה, שנאסרה בדורותה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ר'א"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה בהמתה זהה כמו הא דעולה, וא"כ ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, דח' דינא אית לי' לkraine עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, ע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, וא"כ כל שניסך וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסך לה יין בין קרנית, וא"כ היא דרשעה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר' הדחכא, אבל מימרא דעלוא דמייריה בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תה' בהמת העבדת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר ע"י עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קראו דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר' ע"ד דהכלכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה' לחצ'י סימן וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידו בלי פחת, חייבו התורה להחזיר לבתו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבוד שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלה, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים אין חיבים לקבעה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קני גמור לקבעה, אבל השואל משיכחה שלו אין כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקוננות, ומה'ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלה, כשעת הגזלה בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשתה הייך בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז' ע"ג קושי התוס' גיטין ג"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואיל' היק שא"נ שמי' היק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי לנקנות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצו בדוחק דחזק' דהיאק שא"ג שמי' היק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהר' כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטם, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב ר'ח'ים ולא מתיים, וא"פ שא"ג שמי' היק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' נקבע, אבל עין בין דינא לפרק הנט'ם, והשיב ממון על קניו של שעט הגזלה, ומודוקיך מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי' לשולם", ר'ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלה, אלא להחמיר שלא מכך להחזיק בגזלה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אומרים הבעלים אתה נתכוונת לנקנות החפש בשעת השגולט ונתחייבת אז לשלו'מו במומו, ואין אני מחייב לקבל מנק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחמירה התורה عليك להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראוי' להשיב, והאי אין רואי' להשיב.

ומה מאי נבון בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרשב"ש של' דמקאן מוכח דאייסורי הנהא מהקרי איןו של', והוא פלא, דהרי אין פסקין דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחט בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע וממיילא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשולם ד' וה', אנו אומרים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמצ' דצע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי טביחה פורתא אנו אומרים דשלו' קטבח, כדי שיאשר בנהה, איך נחייב על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפע'ד נכנו.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחט בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מAMILא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוטבי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דהוכחה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדגנית התוס' והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר בא זה, דהא לנו אומרים דஅחצִי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוה ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' ישבב משום ר"י וחדא, דפסוקת הגיגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקה"ו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיון דאיכא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עליון, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה דומה לחתיכת העור דלא שיק לשחיטה כלל, וכאשר באבר בפתיחה עיקר י"ז ובריש א"ט, בפירוש דבערין דיני שחיטה, ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבערין דינים יחרם, דוקא אבל בשוחט לע"ז, וכי יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזוחט עפ"י הלכות שחיטה, אבל הנוחר לע"ז לא עבר מיד, הלא הוכחנו מגמי' דלעיל דך י"ז ע"א, דגם על הנחרה נופל שם שחיטה זובייה, כדכתיב הatzן וברקר ישחט להם, והוא נחרה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחירה, כי היכי דמקצת הושט מקרי תחלת נחרה, ה"ה מקצת הקנה דמה עין התחלת השחיטה למעשה טרפה, כי רק לדידין מכח ההלכה אין בתחלת שחיטת הקנה משום פוטל שחיטה, אבל לויל האילכה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למזהה לי מעשה טרפה דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בفتיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא Dunnן על פי האילכה דח"י טרפיות, לשום דבר מדיני התורה, רק לענן שחיטה וטרפה בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי אכן שום נפקותא בין מkickת הושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליון, כך לי ושת כמו קנה ולפ"ז יש לקיים שיטת רשי"ז ע"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאותין עלה, דאע"ג דמודה רשי"ז דגם במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ לדעל מkickת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה אכן עליון שם נחרה, כי הון בשחיטה והן בנחירה עניין שתהיה כדי שתצא נפשה מהר תוך מעלה ע"מ לזרוק לע"ז, ותי' דבעין כען פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגלין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תנאי אי מצד תקרובות בעין למשיר, אבל מצד מkickת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגם למקצת בעין מעשה שמורה על המוקצה כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכי איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרית בגין' ולא בעי מעשה להகשות, הלא נצחים מהר דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאותין עלה, הא עדין הוא ראוי לבוא לפנים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, ולכך עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חה"י אסורה מאחר שאין על מkickת הקנה שם שחיטה.

אבל דע לדפי האמור דוקא בלי גמר כל והניח והלך לו, אצל

גmr השחיטה איפלו שלא בכונה לע"ז, או איפלו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, כמו בשחווט חוץ, בהתחילה בחוץ ונגמר בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועיין בשוו"ת מהרי"א ז"ל י"ד סי' ל' מה שפלפל בזה עם בעל יריונות שלמה ומה שנלפע"ד כתבתית ודוד"ק.

תונס' דה' כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרטוי עכ"ל, דעת קדשム לא זכית להבין, והוא

והאי חci סימן אפיקו דקנה כדמות מגמי' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפוגם נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מkickת הושט בעין, ולא על חנס נקט ר"ה כיון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דכך פליגו בזה רשי"ז ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומוחלתה נאסירה, והתו השיגו עליון, וכתבו דאפיקו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיקו מkickת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מkickת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דועלא דאמר עשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנعبد מירי, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מארבע עובדות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ולחיטה עבודה היא, אבל מkickת קנה דלאו שם שחיטה עליון, ואינו כאן עבודה, מוהכי תני תרתי דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדןפשאי מה שחדשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בעבד דעכ"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה, זביחה הוא עבודה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעבוד בגמר זביחה, ואם ולכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצו לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי' הקשה הלב ארוי', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ותי' דבעין כען פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגלין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תנאי אי מצד תקרובות בעין למשיר, אבל מצד מkickת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגם למקצת בעין מעשה שמורה על המוקצה כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכי איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרית בגין' ולא בעי מעשה להקשות, הלא נצחים מהר דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאותין עלה, הא עדין הוא ראוי לבוא לפנים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, ולכך עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חה"י אסורה מאחר שאין על מkickת הקנה שם שחיטה.

ולוד אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דאמר כיון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' קו מוכרכה ממשית רשי"ז בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחות לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דכל"ע פסול בש"ח, אף כsigmoidו השחיטה בפנים וא"כ בע"ז נמי דנאסר בסי' אחד, כsigmoidו אח"כ, ולר"י אה"ג דגם על מיעוט הושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"a

על'ש גמר' וא"פ اي לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תויובתי מ"ט דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכארוי תמורה דהרי כהנים שום משלחן גבוח קצכו, אבל קודם שחיטה וזריקה אין לכהנים שום קניין בו, ויתר הוליל דשל גבוח הוא קדשים הוה, ואולי כוונת רשי' כמש"כ בלשנא אחרינה, דشار זבחים שיש לבעים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מזה משמעו דלשדי' לאו משום דעתך' ברייה'ג דק'ק ממון בעלים ממש'כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נاقل לבעים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטה ע"י, כיון דנמסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעבז ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריוסה'ג, משום דלאה לא נמסר להם, אבל לשחיטה נמסר להם, וכן קאמר רשי' שפיר בחטא דכהנים הוה, ורק דנאכל לכהנים וכן לא מהני מה שמנסר לבעים לשחיטה, ולא יוכלו לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתכי הכהן אוסר את הקרבן שאינו שלו, והה' בעולה דיאון לא לכחן ולא לבעים שום חלק בו, הר' דבמעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שהקשה כן היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה כבאים עליו, דבידו לקלקל ולהפסידו והה' לאסרו והה' אם נמסר בהמת חולין ליד השוחט, דעתci אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה' מקום לחלק, בין שוחט חטא בהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במילקה ודוקא בגין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בהמה שלו דשחיטה שלה בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגוי' דהכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוו"ק.

על'ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרי אין אדם אוסר דבר שאיןו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגוי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסור, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערוי' קמכוין, והקשה לפلت, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מבירתיא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי', דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למאן מצער לע' וכיון דלא שיק' לצערוא' קמכוין, כי שחת בה פורתא ליטסר.

והנראה לפ"ז בזיה, דהנה ק"ז בעחתת'ס ז"ל בחדושיו כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לברייתו,-DDמי' ממון דקני' לי' בשינוי דומי' דגאלן' עכ"ל ודבריו תמווןין כמובן, וחחת'ס מתרצים לומר בצרירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עשו כשלו עי"ש, וכן לדנינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורך במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרירוף איסור הנאה נשעה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועליא דאפייל' במעשה כל דחו, כמו ניסק' יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכל' איז, דבמעשה בלבד שינוי אסרון, וניהו דרש"י דחיה האי פירושא, דמפרש לדר"ג דפליג אר"ה דוקא במעשה זוטא, אבל במעשה הרבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לצערוי' דחבירי' קמכוין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי' לי' לרשי' מה פריך ממניך, והוא התם מעשה הרבה הוה, ורק לפי דברי החתת'ס סובר השתא דלר"ג לא מצי הוה, لكن צרכין למימר דחש"ס ה' סובר השתא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ דבמורר מודה ר"ג דעתci אוסר, ורק בישראל פלי' מג משום דלצערוי' קמכוין, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם זה, וביע מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החתת'ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיינא עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלרי'ג

עלוא בנעבז מיררי, וממייל האי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דיין דרך לשוחט את הנעבז עצמו, וכך לא מצא הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסק לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמובן שר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דעולה עכ"ג לגבי לאסורה את של חבירו, מעשה כל דחו יחשב, כיון דאייננו ניכר בגופה, וכך גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה הרבה רבה קאמר, אלא מקצת קנה דיין בו מעשה טרופות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסורה של חבירו כן ה' נלפע"ד, אבל עיינו ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דמפרש בתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צ"ג דאיך שיק' בנעבז שחיטה, שאין דרך עבודתה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודו"ק.

ד"ה ד"כ חיב שלש חטאות, באה"ד ויל' דאם זرك הורצה וכו' וاع"ג דאו"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהסור זמן דיין זה אלא משום דיין עשה דרבנן יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זرك הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלת דלתוות ההיכל, דאמרו בימא ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלתוות ההיכל פטו, דאייננו ראוי לבוא לפנים, ואם הtmpם דבידיו לפתחו מקרי איינו ראוי לבוא לפנים מכש"כ כשאיסור שבת מעכב, דמקרי איינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים דאם זرك הורצה, אלא דקש"י מאו"ב שג'כ אם זرك הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו חילוק שבין אם זרך הורצה, ואילו זרך הורצה לא לרבנן יחיד ולא לרבנן ציבור, משא"כ שבת דראוי' לרבנן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דליה בעצם איינו ראוי' להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכב, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דוחה את השבת, ומאהר דב"ה לא נחתו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיינה משנה במקומות ב"ה, וכמודומה לי שמצאתני אח"כ בטור אבן שנטעור בזיה, ובתשובה אחת הארכתי ואכ"מ ודוו"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוה, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוה למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חיב' משום או"ב אלא דכיון דאיסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונן, ומיש' משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל' כ"ט ע"ב, ורש"י ז"ל כתב כאן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח"כ כתב חלק מהא דלעיל', דהtmpם טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישחת כלל, דחיתוך עפרא בعلמא הוה, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוה דמחייב, מדברים אלו משמע דיין כאן שחיטה כל, ואח"כ מסיים, "אבל לענין ש"ח לאו שחיטה קדשים הוה" בזה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי' לדוכתי'مامאי לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היבט מה שביארתי שיטת הרמב"ס זה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטאת לא אמרין אגמל'ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגילוי, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל'ם, ובזה הסוגוי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו יבא בשולם, עי"ש היבט

ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסימך דין זה אקרה על הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכנים, שאין לאדם צורך בהן, כן ציוה התורה לשפוך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכוו לונכרי וכדומה, משום דחק עכ"ס הוא לקל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולי זאת קשה למה אמרה תורה לשפוך לאיבוד דבר הראו' להנות ממנה, כי לאחר שנספק על הארץ קשה מад גארו כדי להנות ממנה.

ואח"כ סיס' הרמב"ם וכותב, ואם שחט שחיטהו כשרה, ועת מוכיח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשותט לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, קתני שחוטתו פסולת, ובhai משנה כתני אין שוחטין, משמע דין לעשות כן אבל השחיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הרашונים, וטעמא דהא מלתא דנינו דaicא חש הרואים שיחשדו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חדשין לאיש מוחזק בכרחות, משום שעבד דבר מכוער ואיפלו הוא איש איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקתם כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ עבי בדיקת סכין, איפלו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דין של הרמב"ם דין חדש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא למי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוכה הגומא בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטהו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מברייתא שהביא הגמ' לסתו, דקתיyi בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שני' ובחוקותיהם לא תלכו, ואם עשה כן צריך בדיקה אחריו, אלא דרשב"א הנ"ל בתוה'ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צריך בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך בדבוקה זו להחמיר, שאם ימצא בו שטמי דופי, להחזיקו למיין, וכן נראה מפרשי' זיל ש'כ', בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדל מפטו וממיינו' עכ"ל הרוי לא להכשיר את הנשחט, שscar בלא בדיקה אלא להבא להחזיקו למן אם נמצא בו שטץ פסול, דרשב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתניתו, ולכן גם בשוחט לתוכה הגומא בשוק אין אסור זיביחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעםא דהני המשנה כדעליל, וס"ל דשותט לתוכה הגומא יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכו"ם, לכון מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומא בתטרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנכות חצרו או להנות מן הדם, שא בדיעבד שחיטה כשרה, ובין עשויה כן בשוק דיש רגלים לדבר כדי לעבוד עשויה כן, כי אין דרך לנכות השוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כיון דזהו במקום הפקר ואני משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אכן שמא מין הוא ושחיטתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרמ"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכותב, "ואין צריך בדיקה אחריו בדייעבד, ונפ"מ באינו לפניו, השחיטה מותרת, אבל ודאי בודקין אותו אם הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובודקין מפטו וממיינו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחלוקת' כד שכוב וגויים כתבם, דהנה המשנה ברור מלה דאין שוחטין, אבל אם שחט שחיטה כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוו מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתלה לגבי הלוקחים וכש"כ דין אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צריך לייחס שהוא מין, אלא דlatent להו.

דמיטעם קניון קאתינו עלה, דוקא בדידע שהוא חברי ואז ע"י שאסרו רча לknotta, כדי לעבוד בשלו, אבל בסובר שהוא שלו, ואני מתקווין לקנותו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אינו אוסר אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניון בין שיודיע שהוא חברי ובין שישובר שהוא שלו, מצי אוסר, ומטורץ מעתה הקושי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלא לדידי, לא עשה האי חטא תק Robbie מושם דהרי שגיגם בסחוות חוץ, וסביר שהוא חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לזכות בה, לכן לא מהני, אבל לדידי דבעיטה כל דהו סגי לאסור של חבריו, ע"כ אין הטעם ממשום קניון קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק'.

דפ"מ"א ע"א גמר' ח"ש ב' אוחזין בסוכו וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דשותט בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכבתבי לפרש הסוגי' הלו, כיון דבhai שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פערמים עי"ש.

דפ"מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לאבינוו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפליינו עליה, שרי לאבינוו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"י שם שבאייר יותר, והוא דבשלא דניאל שפכו מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזיך, משום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נקרי דלדידי' לא נאסר היין בהנהה, לא מצי ישראל לתבעו נזקו ממינו, אלא כשמניה היין לנקרי שננסכו, דאל שפכו מצי הנקרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר מושום מזיך שביבן גם בנקרי כדמי' הזיקו עי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב בדמטייר למכוו לכ"ע, משום דין און בכח האדם לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לשפר הסוגי' דשם כמו' חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יינו של חיירו לאנסו, ומה זה דקאמר לאנסו ולא קאמר בפשיטות, דין און אדם אדשא"ש, אלא ע"י הגבהה וניסוכו, מכחין את העבילים שיקינה המנשך את יין לאנשים, והוא כמו' תלוי' וזבון, א"כ שפיר מצינו ליקח דמי' היין מן המנשך נקרי' ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעוזו כשר, כי הנקין והnisich באין כאח' כמו' שכ' החת"ס בשם הרמב"ז, ודוק' היטיב כי נכוון הדבר מאד בס"ד. **משנה**, אין שוחטין לא לתוכ' ימים וכו', אין שוחטין לגומא וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יחקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם זיל, ימצאה שמחקל טעמא דהני דינים לשנין, כי זיל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוכ' ימים ונחרות, ואח"כ כתוב, "ולא ישחוט לתוכ' הכלים, שאם יאמרו עובד מלא מים, שהוא זה, ונראה מקיריב למים, ולא ישחוט לכל' מלא מים, שהוא זורה לצורה במיטים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכגירות הערכות, ובצלולים כדקאמר בגמ' אסור, כמו לתוכ' ימים ונחרות) ואח"כ כתוב, "ולא ישחוט לתוכ' הכלים, ולא לתוכ' הגומא, שכן דרך עובדי עכו"ם וכו'" עכ"ל הרוי דבhai תרתי לתוכ' כלים ריקנים ולתוכ' הגומא, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמקיריב לע"ז, אלא משום דכן דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דשותט לתוכ' ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין במעשה זה כלום, דמה לי' שפכו על הארץ או לתוכ' המים, אבל לעומת זאת אינן חש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוכ' גומא נקייה, אין כאן שיש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה באוי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותט ע"מ לארוק לע"ז כי לדין דם אסור באכילה, ולמכרו לנקרי, שוי' מיעוט כ"ב, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכוער שעווהה כדרך העובדים המכנים את הדם לצורך איזה עבודה

אדם המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לברר שבאמת גב הוא שחייב לשולם לו כל נזקו והפסדו, כי מוגף הדין אין מדובר שם, אלא בדין דמצוי איש למייעבד דין לנפשו¹, ומפניו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועללים, כי שם ה' מקומו, אי להא אתה, לדחין עם הבעה², שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא עליו שם גנבו, אבל מביאו בהילך חובל בחברו, המדבר מדין דעביד דין לנפשו³, ובזה נפל בביראה ג"כ, מה שכ' שם הבאה⁴ על בעל שבות יעקב אשתמייטי הגנה הלו, זהה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דין האמת, אלא דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקומם דאיaca חש פסדה רבה בעבה⁵, הדין עמו, שלא מצין לחיביו להחזיק בבティתו, מי שחוzd בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הוא פשיטה דומה לא דבר המודכי והרמ"א בהגחה שם, ודוק⁶.

על"ב משנה השוחט לשם עולה וכן, שחיתותו פסולה ו/or ש מכשיר ופרשי ז"ל לכל שבא בנדר ונדבה אכן איכה מראית עין, דחרואה אמר עכשיו הוא מאתקדש ושחטו לעולה, ו/or ש לא חייש למזה עכ"ל, מדברי רשיי אלו נשמע דין לא חיישין, דלמא בהאי שחיתה לשם עולה הקדישה עצה, דין הושחתת לע"ז מהני לעשותה תקרובות, הע"ג שלא הוקצה לכך מתחלה, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמות חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דינה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו ה' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTEMA לא כיוון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מריה ע"י, שהרואה יאמר דבhai אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ה' דמשמע דס"ל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, לי'κא כאן משום מריה ע"י, דהמקדש עולה כדי לשחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרש דר"ש לא חייש למרה ע"י דהרי גם לת'ק לי'κא רק משום מריה ע"י, אלoms בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטתו לכל דחיש מאידך, דר"ש אפיקו הקדישה קודם לכך, משום דהקדש, לי'κא כאן משום מריה ע"י להקדישו בחוץ הוא, ולרבנן אפיקו באישור קדשו כרש"י קדושין בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורה לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון הקול העבירו, וראיתו שהביא ממשרת שיצא עליו שם גנבו, אין ראי' כלל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחתי בראיות ברורות, דאדרכה ממון הקול החמור בזה מאיסורה, והרי ספק ממון להקל להנתבע ע"ג דאית ב' איסורה ועין בר"ז קדושין בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורה לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון מרשותו, אין לחוש לשפק איסורה, מכש"כ שמחמתו חssh איסורה שלו, שלא יכול לסלק חבריו משרותו המוחזק בו, ושאני במשרת גנבו, דהבעלים אומרים, כי חזקה בשורותיו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנבו, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינו, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם השוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דMOVTOR למסוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותיות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תורה דחזקת כשרות דගברא חזקה כל כך, עד שתשי כתה עדים המכחישים זו את זו, בגין טורת כלים יותר מהרוג את הנפש.

רש"י ז"הames תלוי בא על ספק חיוב ברת, כגן ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרנו, אחת מהן של הלב היתה וכו', עכ"ל מדברי רשיי אלו משמע נגד דברי ק"ז בעחתת'ס ז"ל ח"מ סי' כי' שכתב, Adams תלוי חייב אפיקו בידע שיש בין החתיכות של הלב וכנסן בצד בטפק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דמצוי, אבל לא יכול בצד ימין משטים בשידע שיש בהן הלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בש"ת בית שערין ז"ל בריש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רשיי אלו, דלאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי לחיביו בקרbone, דניהם דקודם שאכל סגוליה להחזיק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה' מהילך סנהדרין, אבל

צריך לבדוק אחריו, כדי שאחר שמנצא עליו דבר המעורר ספק על השירותו שנמנע משחיתתו מיינו ומפטו, דשما מין הוא, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפךDKODDM בדיקה אסורה ליתן לו לאובות, וכן ינו ומפטו אסורים, וא"כ הבדיקה לקולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו וזהו מפטו מן בסטר וכוכ' מוכח מORTHY שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומפטו מיינו, ומפטו ינו וודאי כתוב רשיי דהבדיקה הוא שיבדל אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשיי דהבדיקה הוא ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקובא כדי להזכירו, ולכן דברי הפרמ"ג מושללים הבנה.

ומההאי דינא נמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק בעל ד"ה ז"ל תשוי ד' לי"ד, שכתב דשוחט שיש עליו לעז רינו, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' אלה מדין משרת שיצא עליו שם גנבו, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקול אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצויה לשלקו עיי'יש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדייפסק ההלכתא כוות'יה בוש"ע, דהבדיקה אחר השוחט שתוחט בתוך כלים או בתוך גנבו בשוק, איןו אלא לחומרא, וכך הרי עבר לתוכן הנגומא, ואפילו לדעת הרמב"ס דמוחמיר, לאסור שחיתתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הנגומא בשוק, דאי'קא רגלים לדבר דלשם ע"ז נתכוון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצרו או בתוך ימים ונחרות, ע"ג דבר עכ"פ על איסורה דאוריתא או דרבנן, לא אבד בזה חזקה שרוטו, וכ"ז בין בנו של ק"ו על לעז ורינו שלא נתברר דאן מקום להעבירו, וראיתו שהביא ממשרת שיצא עליו שם גנבו, אין ראי' כלל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחתי בראיות ברורות, דאדרכה ממון הקול החמור בזה מאיסורה, והרי ספק ממון להקל להנתבע ע"ג דאית ב' איסורה ועין בר"ז קדושין בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורה לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון מרשותו, אין לחוש לשפק איסורה, מכש"כ שמחמתו חssh איסורה שלו, שלא יכול לסלק חבריו משרותו המוחזק בו, ושאני במשרת גנבו, דהבעלים אומרים, כי חזקה בשורותיו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנבו, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינו, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם השוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דMOVTOR למסוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותיות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תורה דחזקת כשרות דגברא חזקה כל כך, עד שתשי כתה עדים המכחישים זו את זו, בגין טורת כלים יותר מהרוג את הנפש.

ואחר שכתבתי תשובי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנבו, בל"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעביד שמסרב לצאת דעביד אינש דין נפשי בלא ב"ד, ויליך המרדכי דה' משרת שיצא עליו שם גנבו, אין צורך לחזיק בבטיו עד שידין עמו בדינה ודי'נא, אלא מצי למיעבד דין לנפשי, וגם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה

אבל בבריאה כתוב „ולא פרכסה“ הינו דראיינו שלא פרכסה, ומ”מ כשרה, ומשום דעתך שפיקת הדם מצינו מית גם בלילה פרכסות, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להושיף וכן בריאה, כיון דאפייל בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב”ם ז”ל שפלטו קולמוסי נגד דברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבחא לי על בעלי השועע שהשミニו דין זה שיחידש לנו הרמב”ם, והלא לפי דעת הרמב”ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחטה והבל לו ספק נבלה הוות, ורמב”ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמייר בראה שלא פרכסה כלל כמנואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה גיב' ודאי נבלה, ג) בראה שאפיפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתתקו הפסוקים מכל זאת וצע”ג.

הדרן עלך פרק השוחט

לאחר שאכל לחיב גברא בקרבן בעינן שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה להאמין לע”א שמצו מביא קרבן על פי ואפיפלו לא מהימן עליה כבב”י תרי, ודז”ק.

[שייך לעיל] לשונה דף לג ע”א בהמה חייה וועף כשרים אחריה ההדפסה ראיינו, כי על חנס כתבתה שם דהרבמ”ס נתן מכשול לפניו במא שהתיר בא לא יצא מהם דם בלילה פרכסות, כמו בבריאה דתנן בשונה שאח”ז „אבל אם היתה בחזקת בריאה, אפיפלו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ ז”ל הרמב”ם בפ”ד הי”ג ממ”א „השוחט בהמה חייה וועף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרם שהוא מותם הי, וכן השוחט את הבריאה ולא פרכסה הרי זו מותרת“ עכ”ל, המדקדק בלשונו הזהב יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבריאה, לעניין דין פריכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב”ס ולא כתוב „ולא פריכס“ אלא סתם דאי אומרם מותם הי, והכוונה בזה, דאי צריכין לחוש שמא מותם הי, ואין צריכין לחזר אחר פריכס, אבל ודאי אם אייר שראינו היטב דלא פריכסו, ודאי נבלה הי, ממש”כ שם, דכל שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה,

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מוח, דכפי סדרו של התנה הולך מראשה לסתופה, ועיין בהרמב”ס שי”ג בביואר שלו שכ’ דלאחר חזורת ר”ע דנקה”ו וופסה”ג נבלה הו, שינוי התנה סדרו ולשונו, אבל לפ”ד דוחוק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזורה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהיתה שגורה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה”ו וופסה”ג נבלה, ואם נאמר דבהאי שהקדמים ושת לגרגרת והפרידם מאין, ומה דקתי נקה”ו וופסה”ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו משום נבלה, למה נדחק הש”ס לעיל ל”ב לישיב לר”ע לאחר חזורה האי משנה, בתירוץים שונים עד שבא ר”י לתרצחה, דבאמת קודם חזורה נשנית, כיון דבהאי נוסח שהיא לפניו נמי מרימות, דנקה”ו וופסה”ג חולק מאין, ועכ”ב משום דבහני אין שיחיטה מטהרתן מיד נבלה.

אבל הט אאנץ’ לשמעו מה שמכוסה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה”ו וופסה”ג בשינויו לשון וקודם לשאר טריפות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב”ם ז”ל, דשיטות התוס’ נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראנו לעיל ל”ב בתוס’ דה רורמנחו, לדעת התוס’ נקה”ו אין בו אלא טריפות בעלמא, כמו ניקב קרום המוח, ואכ”כ למאי הלכתא חיבר התנה יחד ושת עם הגרגרת והקדמים הושט עוד לגרגרת, ואין לך תשובה נחיתת יותר מזה נגד דעת התוס’ דנקה”ו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליך בעדם, עכ”פ במקומות הנקב אם שחת נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי’, דהוה לי להקדים פסה”ג דהוא ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה”ו, דرك אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ועוד קשי’ לי כמה התחיל בהם, ולא התחיל

דף מ”ב ע”א לשונה אלו טרפות בבהמה, עיין לקמן סוף המס’ ק”מ ע”א רש”י דה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפניו מקרה דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, ובהגבות המהראש”ש קמתמה, דהרי האי קרא לענן טומאה כתיב, ולאআתא לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרשי’ לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה וועף עי”ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכר, והויל’ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אbehema קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשדה של טרפה ל”ת, וקרא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, דלפי דרשית חז”ל דקאי על נבלת עוף טהור, אע”ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל’ל נבל וטרף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בעפ”ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת אייא נבלה וטרפה, ואת ידיעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לויל האי קרא ודרשת חז”ל, דקאי על עוף, היה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכר, ומישובים דברי רש”י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק עי”י קובלות חז”ל, דקרא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרי דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודז”ק.

ע”ש נקה”ו וופסה”ג, דקדקדו האחוריים למזה שינה לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגרגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוח, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוויה עקיבא שיחי’ דהדקడוק הראשון מיושב עי’ החני דכדי לחברים יחד בויז’ החיבור, שינה לשונו לשנות נקה”ו וופסה”ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגרגרת חד טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, עד קשי’ לי כמה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עין לממן בהא דאמר עלא שמנת מני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמר בנקה"ו ופסה"ג רש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה, ולא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא ד"ל דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשהנחרה מפרכת נתחדר ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפresh הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחתתי, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת לפני גרגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, לא היינו מטריפין במקצת דרשא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלהך של ח"ט, אבל ר' ישבע משום ר"י הביא הלהך מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפויות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אבל ד"ל דהאי הלכה אתא לפresh הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשהנחרה מפרכת נתחדר ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפresh הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למד' טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכיו' משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה למגדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א'ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון ונידון בפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה הkdimo, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi'א, מכל מקום הנני ניכלים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום סמך בקרא ובבודאי הלכה שהיא הללמ'ס, הכוונה כיון שלא מצין סמך בקרא ובבודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ'ס הוא דמפני עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ'ר, מנין לנו דבאמת לא מפני עצמנו אמרו, הלא הני חית' ראיינו היו להאמיר מפני משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרא דרכטיב חיא אוכל, וכקשי' הדגמ'ר, וכי אמר דהיא לחז' עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפני הגבורה, כדי לעקור הקרא דחי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשב"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל וממשיר ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הילך וכו' ועל זה הילך סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, כמה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הילך הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ'ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנוי ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הילך, ר"ל דזה הילך יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חיא אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו לממ'ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעורף לר'י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לבשר הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז'ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז'ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר' רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכולן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע'פ' שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואני אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארוכה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב וו'ל, "ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה", ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ'ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמוראים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למד' טרפה חייה דזודאי בעינן הללמ'ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עו'ז זאת夷' לעין, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרה מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי'ז סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מיini טרופיות, ולא קסמרק על הקרא דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שמצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב'כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ'ר ז'ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ'ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר'י אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמך זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהכת אתא לפריש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה ל"ת ושפיר ידען דאיתנה חייה טרפה לאכילה, אבל עדין לא ידען דהני טרפיות שמנה איןם חין, הכי נאמר דקרה תא לא פריש את ההלכה, דבר שלא שמענו מעולם, וראה זה פלא אתה לא שמיין דקאמר ל"י דכתיב זאת החיה ודרשין מנין חי יכול דריש"י צ"ל מפרש, לפירוש למתני' דקתני כל שאינה כמו טרפה קמבעי ור"ל ע"ג דאין לדינה שום נפקותא, דהרי הטרפות מנויות ויודיעים לנו, ואפיilo למ"ד טרפה חייה, לא מצין שום פלוגות בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיידשי לקטן הנראה בגודל ואמרו עדין לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיידש שערן הא מותוק משישו בגודל בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גודלים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לענן שיעור ככותבת ביוה"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב דפריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבלל שיעורים וככלים כן הוא, דאי"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשווות הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א צ"ל בתשובה שם דאפיilo מהא מעדים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكمן נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברש בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקתני סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מןין והא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפה,لالג' בס רוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוחץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבוע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטורפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין סירור חדש, ועל האיל קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמק על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך אפשר לומר לך הלהקה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאם שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאם מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיו א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוץ האחרונים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק באמות הטופה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוחץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, יאמרו הני והפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסopo שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, וכופף ומישלש והוא נוטה למות, דהיינו ישוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא אייסור עשה דשאינה חייה לא תאכל אפלו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חייה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דחויקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענינים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העலמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דמיון דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, משומ דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שיכן הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניון בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדבר"י, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' זאת החיה, דמה הראה לו בכשרות בטראפיות היה להראות, אלא לפví דמסיק דעתך מאידך תדבר"י ATI, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזהו.

וה"ה דהוומ"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמוסכת הנטה למota, אלא כיון דמהפץ השאלת השאלת שאלתו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניינ טרפה שאינה חייה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח עפ" שלא נתחה למota, נוכל למצוא רמז בקרה לאסור את שא"ח עפ" שלא נתחה למota, נוכל לקבל האי הלהקה שקבוע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתה על שאינו יכול לחיות, עפ" שלא נתחה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוחך דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, עפ" שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חייה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דחויקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענינים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דמיון דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, משומ דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שיכן הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניון בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתא בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "ענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עזרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירושו אמיתי, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהו פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בצלת ר' ישבב משום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופןן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד משום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ץ והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמסו דבר בטל זהה זלי' דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להשיב.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה בין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה ממכח רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהנה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפיות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי" שס דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפיות לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייריק לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריזו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרשי" ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה משום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרב"ם מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקצתה וא"כ לא כאו' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפראיך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגליה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתרני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזיצו, דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה, והוא פלא, אבל כוונתם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמור אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתכו רגליה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחתכו רגליה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה'ו' ופסה'ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להכנס שטים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה'ו' ופסה'ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ ריק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדק, אלא דמה'ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים מושום דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה'ו' ופסה'ג דאיון להם שחיטה, מושום דכבר שם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת'פ' נקה'ו' ופסה'ג אין חין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה'ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נكب בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה'ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נكب בושט אינם חיין ודאי דה'ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה'ג אינם חיין, ה'ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלאה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליט'יו, וצע"ג,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדק וכמש"כ ה'כ"מ והפר'ח, והפלתי החולק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עיישי'ש ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זה, DARCOBWA הואה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוג' ע"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר'י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca ואישתק, הרי דרב האי נחתך לאו דוקא, אבל וממושך רק בחוד מנייהו, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושך, אבל אי הסוגי' איזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכתבו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוונותם שכתבו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאי' טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ' שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאי' תאורי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונתם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותי', כמו כרשב'א דמקשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקשיר בಗלווה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי' סוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיתם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אי'ח חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב'ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ לקמן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ראה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגנות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב'ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב'א בתשי' שהוצרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילכא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסרה, וכן חורתה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחشب לי' בתלתא, لكن נראה לעפ' דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילכא גולדה דמילא יבין דאי'א למימר, דסביר לי' כר' מ' דמקשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דר' ש' ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר לדתדברי' כרבנן דר' ש' ס"ל, דחסרונו בפנים ל"ש חסרון, וכמ"כ התוס' ב"ה אפיק חדא, עיין لكمן מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסק' הרמב'ס, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממותו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מני הטרפיות, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאת' דברי הרמב'ס בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שה' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות' זאת מכמה פסק' הרמב'ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שעמדו חלק בזה, ואדרבה מירמא דר' ז' לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה' אדים אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סק' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולפ' דה' הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפ' דבאליה' מ' אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוג' שם לא משמע חci, וצ'ע' דו'ק.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרונו גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' היא, ה' לפרק חסרונו ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכללו בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי' ש' ולפ' ע' לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דיק' ריא'ש דחסרונו בשדרה טרפה ממתני', מ' מ' חסרונו ב글גולת ודאי' מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטל מה' ח' וימות, אלמא דאי'א חסרונו ב글גולת הממיית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקרת לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרונו גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמור, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרך שיכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנן מהני הא סיינא, למאנן דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתורא הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר"י דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא"י תנא דמתני פלייג הינו דוקא אמניין פלייג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימס כלל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחויז מן הפרטימס, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימס שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו היא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הци, ומסתמא כן נראה לב"י, לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מdadמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרי לב' תרי, שפסק בעולא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דר"ז ור' ליל, מה שכתבתי שם, ודוד"ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דל"ל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע' ב' דחרשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בה בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמצוי בחיות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבלל הא הילכה דאמר ר"ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר כנטול, ור' הקצר בלשונו, וע' ב' כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה הי' יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא בכלל הח"ט בהילכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוחץ לר"ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכלל חסרה, איינו אלא לרבען דס"ל חסרון בפנים שםיה חסר, דל"ר"ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכלל חסרה ריאת בפנים, אבל לר"ש דחרשה ריאת באה על חסרון שבוחץ וכן לרבען אי ס"ל דחשר מפניהם לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסרה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור'ש זיל דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה"וו הוא דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש"י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חולין נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלהה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יתר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA חסרה אונה כיון דלאה הי' צריך הילכה מיוחדת, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צריך הילכה מיוחדת, כיוון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות לא ס"ל כנ"ל דהרי כתוב דבכ"מ שניינו ניטול, חסר בתולדה שר, ולידי"י גם יתר כנטול אינו מכח הילכה מיוחדת, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה"ה יתר כו, ולידי"י לא"ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ"מ אתה הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מחרותא קשה טובא דהא ע"כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאת בכלל חסרה או ניקבה נינהו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב מiotiy עובדא דרבב"ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וכותב שם הר"ז זל' דהאי בדיקה רק בספק אי בי"ש או בי"א, אבל בודאי ב"ש לא צריכא בדיקה, ובודאי בי"א לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה ובו"א טרפה ע"כ דהילכה כך הייתה, דתנא סתם חרותא בי"ש כשרה ובו"א טרפה ע"כ בדילחמה, וכלן אין בידנו להקל אפילו הדירה ברייא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי הדירה ברייא, וא"כ ע"כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא בי"א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי הינו שהיית י"ב חדש אם הילכה שענשה כן קודם י"ב חדש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אכן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, ומmesh'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה ברייא וחרותא דלא הדירה, והאי ב"ש וב"א אין הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה ברייא, מה לי בי"ש או בי"א, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא בי"א, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ליל' דחרותא היא חד מחי"ט דacho מהילכה, אלא דהוא כמו לocketoa דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פלייג אלא דס"ל דהוא בכלל חסרה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש"ס מדיק מדילא קטני במשנה חרותא בי"ש כשרה, ובברירתא קטני דב"א טרפה, ע"כ אלא קטני חרותא בי"ש כשרה, דהילכה נ"ה א' מושום דצמקה שם טרפות בפ"ע המה, ודוד"ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כרש"י האי תרתי נינהו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד"ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד"ק.

ד"ג מג ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינא של ד"ג חנ"ק נפ"ש, וראיתי ק"ז צ"ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינא נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאת' ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב' כדברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק' ל' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח'כ' לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD בדבורי יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' ל' בא"ט מושם דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה של' בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משנה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי'ו לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המכחה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר שאמר ר"י דהלה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי'ו ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך היח' טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד אינו אלא מושם דסוף המרה ליטל, ולכן בענין צוית במקומות מרעה, והוא לאכ'ור' תימא רבתא, א"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא צוית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכזיות במקומות מרעה, מושם הגנה דמרה בענין אבל بلا' נשתייר כלום ודאי' דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחליף לא שמענו מהלהקה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת בהז פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עליה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර שרופא גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בהז משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לסתה ממש אלב' שני'י מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, זכי' ודו"ק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' לפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' נשתייר ממנה כ"ש, זיל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיה דתנן, דבגמ' הכי איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא לכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתייר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתייר ממנה בז'ית, ולכן הריבי' היבא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ל' הלכה כסותם, איז' נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל מושם שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בהז ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דאכלת בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח' כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי' פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל וויאצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ אינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי' מושם דאי' רשי' כרא'ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס' סתימות שלא' ניטל מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דההס' מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' יש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב א' שלכני' טרפה מושם דזימן מניה זיון בהדי' הדדי' ומה' בכ'ק' כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח'כ' חזרין לפקמן, הרי' כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאו רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חיישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חיישין שמא נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חיישין שע"י הבדיקה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא ממשנה כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, עיג'ג דחשקל וטרוי' דגמור' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך'ג ולרמב"ס זל', שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי זהה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' זיל' הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נתרפה, כיון דaicca למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חיישין שמא נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חיישין שע"י הבדיקה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הווורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הווורה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא קארם הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שליא יקשה לנו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שישנו זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDוד הכא איכא להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רש"י ذקאמר בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסוה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמוה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא איכא חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא איכא חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואית דاشם תלוי על הספק בא נילוף מינני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל איקבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב שם תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא איקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאמתנו אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטמאל ממי' כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קארם רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דاضיר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כאשר בני מעיים, מ"מ קארם בגין' דבכרס קשחת ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לדלאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה' דמסופק בדברי רוב דקארם במשחו, אי הוה בכלל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דaicא ס"ס שמא הילכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואיפלו אי הילכה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד وك"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראו' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי' ותוס' עיי'ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעوتא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקא מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבאות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול איתרעה לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתס איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקא, והוא מגני' ריש פ' שור שנגה, דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבון, ופרק שם וnochzi און אי אלזינו בממוני בתור רובא דלרדייא זבון, ופרק שם וnochzi און אי האי גברא זבון לרדייא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא דזבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלונתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון דזבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלזינו בתור רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו רובא דעלמא לשחיטה זבון לרדייא מכירע דעת הקונה לצד הזה" עכ"ל הזבון, ולכאו' איינו מובן כיון דאן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו ראי' דיש לו שדות וגס בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזבון יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע דעת הקונה הלא, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתובנו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הוו, אין הcovona דמצמצם הוו ממחזה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי איכא רוב לצד אחד, אבל כיון דאן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל ממחזה זרים וממחזה נקבות, פשיטה לנ' דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא ממחזה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' ממחזה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה איכא רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתו שanon מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידין שאנו דניין, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם ממחזה לשחיטה וממחזה לחרישה, הלא א"א למצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוו רוב גמור אפילו הוציא עלי' ממו, לרוב דאל גם במנון בתור רובא מכך"כ דהמי באיסור ליאיל בתורי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמות הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח בשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ למצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא נס בגרגרת שנשמט ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן בי"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשמט כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשמט קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקטני במסנה, ותדע Adams אמר דלא נשמע נשמט מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשמט כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שמות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין באשנתה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכא סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל ב"ע, דלפרש"י

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דזודאי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה רשות, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"י בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבנן אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כמור או כמור בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבינו בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חזי כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפער"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא יאות לשעות כן, ודואי כל שעין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שעין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמיון, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצים דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלים רבא דמי תורא למרא, כיון דלשםואל טרפה מצד הגרמה, אולם לפער"ד נראה ברור דשםואל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מציז מצטרף לפסול, מושם דעל שליש אמרץ בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בצרוף שליש קמא ולכך האי דPOSEL ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מצטרף לשילש אמרץ להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להצטרוף עם האמצעי להיות השילש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להצטרוף להשלים הרבו לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ה מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ"רשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיננה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רביס להטtot וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רביס משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחין בב"ק, אלא במקומות דרביס סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסברא באלה קלישטה דהרי הרביס שומעים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק לרבים אלא דקשה טובא, כיוון דקרה מסיע לב"ה ואREL'ה בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרביס איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עוזה דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKERה DARL'ה ליכא יפליגו, אבל לפער"ד דמה שאמרו הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שירה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דסל' ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז ייל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז"ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכת, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכת, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז"ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנטפץ מה פריך משמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנטפץ, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לר'ב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרש"א ודז"ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקידק לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לר'ב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דסל' ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז ייל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז"ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח"א למהרש"א ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمراא, בכוכ'כ איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקוושי' סובבת על רב דשדררי' קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרואין לככ' שלא לאכול מהה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת'ח' שלא לאכללו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمراא מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי' סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי' ציה מאי, ופרש"י Mai שתסמווק עליה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בדס זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב'ח צ'ל בס' קפ'ח, דמה שלא פ'י דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת ציה התיר לי' פ' חכם, דזהה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' ליש' דבר הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי' כיוצא בזה, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנען' דדברי הטור והב'ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהיה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמווק על מה שהראה פ'א דם ציה לחכם, וזאת נשמעו דליתא ממעשה דילטא דזאללה לגבי רבב'ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דזאללה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטירר דמיה, על סמך שהראה כיוצא זה לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'ci לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירר, וכן פרש"י דקביע ניהו דעת עצמה אינה יכולה לסמווק אולי' שהרתה יכולה ליסטמווק עלייה דילטא, זאללה לגבי חכם והאמינו לה, ה'ה' שהרתה מצי לסמוק עלייה, ודחה דין ממש ראי' כמבואר בגמ', ולכן דין זה הוועיל להטור להבאוו דאיתנה נאמנת שהרתה שלא צטרך לחכם, אבל זאת דאיתנה נאמנת בובאה לפניו חכם, פשיטה כנ'ל, והא נאמנת בכזה ראייתי ואבדתיו הגם שכתבנו לעיל בדייבור הקודם, דכל שביע' הבדיקה יתירה עי' חכם דזוקא, י"ל דאיתני הכא דעתית לה חזקת טהרה, ובאי אפשר נס ספק להקל מעיקר הדין, ומה דפסקין בריש סי' ק"ז בשם יש שאומר דברגנישת שנטחת מקורה ובודקה ולא מצאה כלום טמאה, דהרגשא דאוריתא, נראת דה'ינו דזוקא לדידן, דין רואין דמים וכל מראה הנוטה לאדמיניות מתמאן, אבל בזמן הש"ס דהיו רואין דמים, מהיכי תיתני נוציאה מחזקת טהרתה, אם הוא

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעיל מעלה כיון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, וכך גם לכahn אסורה וזה אמת ונכון.

ולבן נראה דקוושי' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב'ח, אלא מהני תנאים דמפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת'ח' להזהר בשנייהם אלא דלמר נראת להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינא, ואולי אז ודאי יחזקאל בשנייהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمراא וא"ר חסדא איזה שונא מתנות ייחה וכוכ' ויל'ד לומו לא כפשוטו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' ק"ז ל' הרנייש בהז, וכ' דגם מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייטי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי בהז, אבל לפע"ד נראת, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מאד, ולכן קבוע אייזה שונא מתנות יצטרך ליתון, והוא מודה גראעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר יהי', שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במונו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا' ר"א כי הוה משדרי' לי' אבי' נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראת דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי, ויל' דלביזיון לטעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי' כי' כי' חשב להלחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושותת שכין בעלך וכוכ' אל תלחות את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, ע"י' שבטוס', ולכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיך האי קרא מבון, אבל כשהזמין לטעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי' נמנע מליל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד"ה משום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניליה' מזיל גבי' ונראת כנוטל שכר על הוראותו, ולקמן ד"ה הרחק מן היכיוו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאה, שיתננה לו באול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו בהז, ודבורים לא מתישבים על הלב, ומה שנלפעד', דריש' צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמי', דבמטייר בסברא דה'ינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איךชา חדשא אבל אם אגמר' סמך הלא גלי' וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתני ספר או חכמים אחרים ונחי', אי' יפה הורה, ולמי'ש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדשא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא משום שמא יעוט את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה מבון ודוי'ק.

טוס' ד"ה היכי עbid ה'ci, והא תנ'י' חכם שטימא וכוכ', ואית' דלקמן גבי' האי מחתא וכוכ', י"ל דההם אגמרה סמך וכוכ', וכי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאםמער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנكب פוסל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי דדין תימא לרב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הר"ף, דקרמא תחתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה ממי לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני פוסק עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורשב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכיון לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא,, נשתייר ממנה צוית', והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב כזיט, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לייא לMPIFST דהני מיל' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזיה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן איזלען בשיעורייהו לקולא, אבל איזלען הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי' ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל איזן שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עתה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אידיינה عدد דאיןקב תחתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכל איזן שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמות, התחל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלען הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיוור לחשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצרכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלאר כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדludeת רש"י משום שאר ריעותות דשיכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברש"י לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשיכח בה ריעותא בדיקין וכמו עכ"ל הרוי דנסמר לכתוב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד ל"ב מאין, כתוב בפירוש ובסრיכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאין, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן דשיכחן, בדיקין בתရיהו, וזה אינו מכובן לשיטת רש"י, דאפיילו לא סופו לפסקוק, עyi בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רש"י בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויקך לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבתת זו אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי דצרכיך להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפ"י ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין להפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימרא, והו מה דקאמר לית לו בדיקה, דבביצה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, שלא סופו לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרק"ג שם בשם הלבוש, שלא מטרפין ע"ש סופה, אעפ' שבודאי ניקב המחת את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא ניקב און שכן מחראה אבר, ומכח"כ אכן, שהטרפות אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בל"ה קושי התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי"י מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעץ, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ורא"א דameri קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטרפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שראיתני בת"ח כאן של' ז"ל, "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרובי בשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, וצ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל"ע ריאה שניקבה דמתני' מירי' שהגיע הנקב לבשר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדיקב קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאין הטרפות בגוף האבר לא פסילין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג اي הטרפות הוא בשור ולא בקרומים, לא שייך להטרף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, اي הטרפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקב ניקב, והבשר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחראה אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפות שאין מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י ז"ל דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רש"י, דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מכח ללא דיבוק למא"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ורק יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה ברייה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן חסר או יתר חיוי ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דוורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דוורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשארא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האזכיר במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו הישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצר מזהadam עםמדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרי ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקרין ל' טבחא עינוניותה דוורדא, ודאי דליך למשמע מנ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, והוא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchromera ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמ"י לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הריאת שניקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, עכ"פ שחולשים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה ربთא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוות הנמשך וכוי' ואפיקו הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרק עמה קром הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"ח א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוק ליחות הנקב מתדבקת דока שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא"ה אינה שכיח כלל כמוש"כ לעיל, ולכן אין תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מד魯סה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המצויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, נטרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלת בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchromera ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצאת מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבואה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמייכי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושות בהם דרך בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' היביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הוה זיקה כרבו, מדאמר המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתלות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאה הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאה סמכה לדופן, רק נסמכה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאה הסמוכה לדופן, כלומר שנסמכה לדופן, עי' וכיוצא בזאת נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז, למחלקל בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשיעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשיעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דוחוץך לשמיינו דשיעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתני, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשיעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשיעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשיעא ודאי הוה, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרנס דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה' מ' ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה' מ' דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתימא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרנס דשיעא, אבל הא דשיעא נלמד מרבה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן דاصر דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו, כתוב דה' שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו מעתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרנס בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרנס דוקא ריאה יכולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבים דחוקין וסוברים דשיעא מרבה שמעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשיעא טרפה, וכל זאת משמיינו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפץ הסדר לקבוע תקופה דין דשיעא תקופה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשיעא מופרש נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio 18twohundred דשיעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין לאמיחו ודוק'.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחלקין בין יכולה לבין אוננות אופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרנס דשיעא קאמר, אבל מאחר דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניהם, אבל אופתא בשום בין שתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להילך בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאה נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתס דר'ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתס ריאה נשפכה בקיתו כשרה, יש לדוחק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירהן להלכטה כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאוריתא והרי תראה דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלכה כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תראה כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלכה ודוק'.

ע"ש גמור' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם, אדם כן הוא אז ודאי כיוון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה ודיין אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhayesh כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותוchk שאית להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבל עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף משום דספוגו לניקוב, וקורט של חלית דאסרין משום דספוגו לניקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד חשובים ניקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחט, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ליט', שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזה א"א דהרי בעין מחסירה אבל עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושכתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד חשובים ניקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוות אינו, ותדע Adams אמר דרך משום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדרי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה משום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משום דספוגו לניקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוט בעורות גופא, וע"כ משום אמרין דברך את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמי' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דעתבי, חזינחו להנק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערמה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יותר גודלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו עמי' כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיוון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהט שמנצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הויל' לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קמר וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן' דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקרומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלד דוחק בעין עצמו, וכן נחלת דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוניות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הוושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפר' דסביר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הוושט, ולי' ודוו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרש'י, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ש'א, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הוושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הוושט במרה לשמא הבריא, ומטריך משום דרוב נבלעים דרך הוושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הוושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקורובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרש'י, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הוושט נכסה במרה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרכ' הוושט, אבל כל הנבלעים דרך הוולכים לחוץ דרכ' הכרכתהא כדריכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייאתא קויצ' אוכלי, וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרש'י ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירורא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבוק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, והוא ע"י' ש, וכן כ' התת' ח' ולא ידעת מה ל"י אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הווע ל"י להוכיח זאת מכח הדיון בסתים ולא סתים, דהרי דאייתרא איננו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת' ח' דמה לו לאתוני הא דר"י דאינהו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאשתחא גרעיע טפי דתותב, כפרש'י, ופשיטה דאשתחא הוא איננו סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, ע"י' ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלוי, ועין لكمן בתוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא איננו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאינו סותם, דלרשות' משום דאינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז רבא מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרmb"ם דלרשות' משום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרmb"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואין

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דריאת קרומי הראה קאמר, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסرون הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני כי תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתרורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה"י מי שיחי, דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע עץ הכהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הן אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה כי' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר ל' אכתי טעמי' דבר Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיתה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיתה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, לענין שחיתה לאו מקום שחיתה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הוא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום ישעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובה הן אמרת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכי והוא ס"ד דלרבע תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובה, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוטthon בגרגרת ברובה טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונו ברובן, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה איזיו דרמי בי"ס"ל, דלרבע תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי'ה תדוע הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכקושי' המהרשה'א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם בלי' שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כושט بلا דר' אבינה, וזה ברור אמרת צדק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמואל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקתה ברובה, א"ר בגיןין בי' אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טרפה גם بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב בי' אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר' חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, דאייך פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אני עובדות שמביא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לי שני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא כען זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואייך פליגו אי אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתי נ"ר, רשב"ג אומרו", ולא "אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז אן קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, ובגליון, בית לאח"ז משולל הבנה קצת, ובפרש"י שבראי' ליטתא"ה האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ז ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצבו, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, לכן אין סומקין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' אנו דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ידא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובן, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רש"י ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ'י טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר'ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שיעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרכי אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars אי לא כר' הוא, הרי הוא ושת דנקובתו במשחו, ולהק' לישנא דלעיל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי' לא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר הצאן שהכbesch מן הארי, וכן שפיר מצין למימר דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפה דברי ר"י בכתנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתנית' כתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובה ממשום דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר נקרע רוב החוץונה, ושיעור טפה דוחוץ מאד לידע לא כתני, ואי הוה כתני שיעור טפה ממילא הוה יעדין דקטנה דליקא טפה סגי ברובה, וע"כ דת"ק פlige עם ר"י, ולא מצאת' ישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החוץונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, ועיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושיתינו הנ"ל דעת' סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת מושום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסה"ג ובפסוקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, ממשום דמשונת האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצין פלוגות רבות בשיעוריהם, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לישנא חז' מבני מערבה דמפרשי דנקרע רוב החוץונה על הכרס עצמו, א"א לפרש על רוב עובי הכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דشمואל לעיל בריש פרקן אמר בשר החוץונה את רוב הכרס ברובה, כי הוא מפרש המשנה דרוב החוץונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי בירבו דشمואל, دائ' ברוב עוביஇ זהה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשמויאל אין הפ' ברוב עובי כמו אם מתני' עלبشر החוץונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשםואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דشمואל ליתא דלא נזכר בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשר החוץונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ"ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החוץונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בשר החוץונה כמו בכרכס עצמו لكن לשמויאל ודאי רק בק:right; רובה ממש兼用. קאמור ודז"ק.

הננה הזכרתני לך כ"פ ובעיקר יoidך הארכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האי הלכה דחי"ט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האי הלכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מתקח טוות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החית', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לאחרישה ולגדלו ולדאות, עד שיאמדות הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברא痴 דאי ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoidך.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפ"ט'ז ה"ו מהל' מכירה, ו"ול מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנティבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדל ולדאות, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנת, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגחים על האי הלכה, ודינן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, לטבחה דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מוח"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו بما שהעומס בו דמייר' אפי' בטרפות דיסרכות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודז"ק.

ע"ש אל' ר'יס לאבוי, חז' מר האי צורבא מרבענן דאתא ממערבא ואמר ר' אוירא שמנוי וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכ' לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' גטווע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדודוי דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שמנצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת ההוא ייל דת"ק נקט זאב משום דבריה בהוויה וכדכתיב זאב יטרוף וכן הקרא דבר שבדה טרפה סתמא באב מיררי לפ' הרב ابن עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן הארי, וכן שפיר מצין למימר אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, וכן שפיר מצין למימר דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפה דברי ר"י בכתנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתנית' כתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובה ממשום דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר נקרע רוב החוץונה, ושיעור טפה דוחוץ מאד לידע לא כתני, אי הוה כתני שיעור טפה ממילא הוה יעדין דקטנה דליקא טפה סגי ברובה, וע"כ דת"ק פlige עם ר"י, ולא מצאת' ישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החוץונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, ועיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושיתינו הנ"ל דעת' סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת מושום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסה"ג ובפסוקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, ממשום דמשונת האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצין פלוגות רבות בשיעוריהם, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לישנא חז' מבני מערבה דמפרשי דנקרע רוב החוץונה על הכרס עצמו, א"א לפרש על רוב עובי הכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דشمואל לעיל בריש פרקן אמר בשר החוץונה את רוב הכרס ברובה, כי הוא מפרש המשנה דרוב החוץונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי בירבו דشمואל, دائ' ברוב עוביஇ זהה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשמויאל אין הפ' ברוב עובי כמו אם מתני' עלبشر החוץונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשםואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דشمואל ליתא דלא נזכר בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשר החוץונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ"ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החוץונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בשר החוץונה כמו בכרכס עצמו لكن לשמויאל ודאי רק בק:right; רובה ממש兼用. קאמור ודז"ק.

רש"י ד"ה מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרה וכו' ובסבירא דריאת מושום דשכיחן בדקינן אחורייה עכ"ל, מה דבעו רש"י הכא בזה עיין בלב בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל להעיר על שיטת רשי' הוא, דאם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחורייה, דນפיקת הריאת אינה מעיקר הדין. ועיין בשו"ת כתוב סופר ז"ל שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ד נראה דעתך מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי מכרו הבשר, ואח"כ מי שבא הריאת ליזון, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שינפחו את הריאת לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריאת הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודז"ק.

תוס' ד"ה מחת אחד טרפה כך פרשי' במא', ואפי' את' המסס אפי' מחת אחד טרפה כך רקי' רקי' חצי העור וכו', עכ"ל שאין סברא שייה' טרפה, הויל ולא ניקב רקי' רקי' חצי העור וכו', עכ"ל עיין בראש יוסף שבאמת ברשי' בב"מ שם מבואר טעמא לאסור בניקב מחת אחד מושום שעורו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיינה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדת מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" אם עדיין לא קם, ואთ היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דריש"ב וכל ששתה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל ששחיטה תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דילפ"ז ריב"ב לדממה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות דעלמא וניכר באברים הפנימיים שנתרסקו ואני היה י"ב חדש בשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנקב או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא ניכר הריסוק, ועוד נדחק הדר"ז הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי" ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי" ולא מחורר, אך אמרין חושין, משמע שדינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטעם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הרכ"ז ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מארץ מערב.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דריש"ב מדמו להו לטרפה, וכן דבrozח פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דריש"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם עמו מפיו מה שי" ראיי לידע מדעת עצמן, וכעין זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אריה'ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, וכיון שהוא שיבין את זאת, ורק"י במחני דאי' כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפלו חי'ichi אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מיה'ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל שוחטה תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מהיה'ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארכוה בסנהדרין דף ע"ח ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כיימה כל نفس אדם, דמעטה את הטרפה שאין כאן כל نفس, אבל גוסס הרי אכן כאן כל نفس, אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל דה נש' משמעו, ורבנן פטרו דכל נש' עד דאי'א כל נש' וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ' דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתнос' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש וכייא למידרש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעם מרבה ולפעמים ממעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כיודע, וה"ג ממעטינו ההווג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל نفس רק חי נפש, דמחסרא אבר שהחיות תלו בו, ומרבין את הגוסס דהוה גופ שלם, לדrhoש אפלו כל نفس, ר"ל מקצת نفس, אבל בגוסס בי"א פליגו בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, ממעט אותו מכל, דין זה כל نفس, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשוחחת אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה שהיא הללממייס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ע"א, אסור לשחותו מיד, כמו שפרשי"ע על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללממייס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ע"א, אסור לשחותו אותה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזמן זה טרפה לא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסור לשחותו אותה" שימושי מזיה, דהו איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנה, משום דא"ל לבדוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי"ד אין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי"י שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוך מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי"י מתפרש כפשוטו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול"ל דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מהננים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהשונית ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואני כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, וא"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מייד גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה

ששתהה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקחתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטירין הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשרד שבדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוטת מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כל דבעינן מחסرا אבר, דהרי עשה נטחה למוטת ע"י הכאח אפיו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי אפיו שהתהה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שמכסת עדיין, כשרה, ולכנן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי כתני נפלת מן הגג ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדתו שחתה מעל"ע, דעתו לכיא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, לדידי"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכנן לדידי"י אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי דיברה כל מליא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לא משבתינו לא טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהכה או שחתה מעל"ע באופן שיצאה ממסוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותווארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו"ע עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה א"ז שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה א"ח ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニט הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"ז לבדוק שמא נתרסק אבר וכוי"ע עכ"לומי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ור"י א"ר בהלכה אדריאנה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרוסה איס במקומות שעשו אותה טרפה, ובנפולה לכך אמר מרוסק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בבהמה למסוכנת מהמת נפילה, כי אינה גילה להסתכן עם מהמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי" דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה בעי משוםiar טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שרויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמידו כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלו"ט, והביא דין הוייצאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומפהף הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני" דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה ממפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפהlica לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתוודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפהה חייה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש חייה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקון הוא, ומה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם לתארה בתורה מה היא, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היא זו מותרת וכו' עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד הנה, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היא זו מותרת וכו' עכ"ל, וכך הוכח שואל, מה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד דוקא ע"י חוליו שבא מעצמה ותשש חייה, כי זאת נדע מ"ק"ו אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרונו אבר, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חוליו כליל שכרהה דוקא ע"י חוליו שבא מעצמה ותשש חייה, כי לאחר מעל"ע תו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חיתת העיר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמתיה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דנטטה למות מחמת המכיה ביל חסרונו אבר, דהוא בטראפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דכל דאמ לא שחטה אסורה, ומשום מסוכנת ב"י או שאיר סיבה החזינו שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבליה בין הח"ט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבהמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהינו שניתנה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שוחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו"ט רשי" והרמב"ם לשיטותם, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כל שבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטראות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה נ"ב לרשי" ליקמן נ"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ב לרשי" ליקמן נ"ב לא איתחזקו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא ואין ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאיכא ריעוטה דانياו הולך איצטרך לי' לאשמעין, דאי לאו הcy' פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הcy' אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנטולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הcy' אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאיין מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפוץ צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, וכן הוו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאורה' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להטריף, אבל لك"מ, דהה דפוסל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הcy' מ, דלמד זאת מהא דר"ג דאיתץך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאיין שוטרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דין דין לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' אין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמימר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הcy' אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ ממש נקבע רוחם החיצונית או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחסונית הבהמה, וגם לא ניחא לי' לרשי' דמן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה' מושמי' הני, דמן'ג אי' איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמימר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה' חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דרישק נס' ב"א דומה לגוסס ב"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו ד' והותר, והווצרתכי להאריך כ"כ, ולכפול הדברים כמו פעים כי דעתינו שקשה מאי להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מחשש ריסוק, וזאת לדשי' ותוס' ניחא, דכיוון לדידיו טרפות נפולה היינו מסוכנת ב"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחשש ריסוק, ובמי' בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו חולן או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסתבר שפיר דانياה יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה שם ובפתחה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למיטה, אין חושין ממשום ריסוק, ולכן אין צrisk בבדיקה דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי ע"כ בלא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בבדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה' הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל בא عمם, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזראי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר אינה יכולה לעמוד לפני שעיה, אבל בהניח למלחה ומזכה למיטה ואינה יכולה לעמוד, הרי' גלים לדבר שנטלה, ולמה לא נבע עכ"פ שהי' בדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למיטה, אין חושין וכן כל הני דחשי' בהלכה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דrisk בביטחון הרחם, הא דלא הlk מידי' שום ריעוטה דאיין דרכו לילך מיד, וממילא גם אי' נמי' גראה דבביה' הרחם קאמר דאפייל לא עמדה לא חושין, דבביה' הרחם, הא דלא הlk לעמוד, אי' נמי' מורה על מסוכנת דמחמתocab הלהקה רגילות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בביטחון הרחם דאיינו הולך ריעוטה הוה, משמע דברינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרכז لكمו, הב"ע בהפריס עג"ק, אין הפריש כפרש' י' נער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות רביינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ'ל יותרו הול' להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי מleshon זה ש'כ' "כמו וכו'" מוכח/DDוקא בנחלקה למזרי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוה נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחוא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגנדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די לא יצא שגנת הורה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפליים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ם שיף ז"ל מה ש'ב זה ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ"ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעיל'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעיל'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעיל'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת בי"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי לצריכין לגרוס עמדה א"צ מעיל'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבע מעיל'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעיל'ע, כבר יצאה מידי גוסס בי"א, ונעשה כגוסס בי"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"א ס"י נח טע"י ו, כל שהלכה אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט"ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אני יכולה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, נעקירה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר"כ ור"א שאלו על נעקירה מכון ומכאן עס האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרפ איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמריתא, הינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פליג את' קוזאב בססה נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאוב בססה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאוב, משמע לכל מן זאוב ולמעלה שוה, איך אמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתה, דהרי הנץ איןו דורס בעוף הגס, ועיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลומ לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פליג גס בעופות, דلت' ק אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי" אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו ז"ל, "לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמיר וכו'" עכ"ל, ועיין שם במהרמ"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נעקרו, דהינו נשתבררו דקאנני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כלחכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גס בעוף, נקט דshmואל, משום איןך דshmואל, ולא מדקדק בי' דחויה דלא כלחכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר כרב, ולזה כיוון רשי" ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נעהר צלע מעיקירה לא ממשע דעת החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי הלחכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטסת דהכא מפרשיהם דברי שמואל כרשי" דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלחכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים הי' כידעו, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דshmואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלהכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלחכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודז"ק.

ע"ש גمرا' מיתבי דרשות חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחל, אבל דרושא ליל' ותסברא, והוא זר' ורמב"ס ז"ל מפרשיהם עד שתנקוב לחל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשיהם, והנה לדידחו,, אבל דרושא ליל' להו" לא לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ליל' ותסברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרושא כל עיקר, ע"כ ה'י מפרש עד שתנקוב לחל, מצאך נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דלא"ה אס לאחר שנקוב לחל יש להם דרישה, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישא, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנקייב לחל, יש להם לר"ף ורמב"ס לפרש כן, אבל דלפ"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"ף ורמב"ס לפרש מה שנקוב לחל, דאפיינו הגע הצפורה לתוכה החחל, אין ארכו של צפורה הנץ כלל, דנקב אחד מאברים הפנימיים, מהם רכים וaines מתחשים מספיק, לננקב בכל לאחריהם, ועיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו וחוויין בכל לאחריהם, ועיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחחל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שאחلك גדול ממנו נכנס לתוכה החחל, ולא בעומד בשפת החחל ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גمرا' מיתבי ותסברא נץ לא דריש, והא תנן ודרשות הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלחכתא נקט הנתנא דברייתא נץ דלא דריש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, ולר"ף ורמב"ס דמפרשיהם דכשיגיע

בנעהר צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיתא קאמרו, מ"מ מקצת מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודז"ק.

ע"ש גمرا' איש נעהר צלע מעיקרה כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי" אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דshmואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו ז"ל, "לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דshmואל, משום איןך דקאמיר וכו'" עכ"ל, ועיין שם במהרמ"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום DMRI' לא מצי פריך דלחשוב נעקרו, דהינו נשתבררו דקאנני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל וدلיא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא Dshmואל שהוא דלא כלחכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גס בעוף, נקט Dshmואל, משום איןך Dshmואל, ולא מדקדק בי' דחויה דלא כלחכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר כרב, ולזה כיוון רשי" ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נעהר צלע מעיקירה לא ממשע דעת החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי הלחכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטסת דהכא מפרשיהם דברי שמואל כרשי" דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלחכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים הי' כידעו, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל Dshmואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלהכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלחכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודז"ק.

ע"ב גمرا' מתקיף לה ר"א ולתנייהו גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכארו' יש לעיין, איך קאמיר אכן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה'ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בללא שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכותות ולחות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגבלת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו Dshmואל קאמיר וכן לטרפה, למ"ד ט"ח, מושם דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש"מ מצי סברו ט"ח, ואין כאן כיסיות למאן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהורי דברים באז אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודז"ק.

ע"ש גمرا' אר"י א"ר, בהמה מן הזאוב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרשות הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דריש, וכי' דאיידי נקט מן הזאוב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה'ג' איןכא לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצםו לא קמבי עס' דידע שיש מהם DorSים, ויש מהם שאינם DorSים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם DorSים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי' חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנחנו מקרקרים, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאייערב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועינו בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אין ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שניגנו האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולאב' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס בין העופות, והוא שותק והן מקרקרים, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועי' בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמאן דס' לדרי' פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את'י קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישא בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתנ'י' דר' פlige את'ק. דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישא בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י' ד"ה עד שתינקוב לחול, כקוץ בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה בקוץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י' "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהס' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי ניקב בחול, עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידי הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ' הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביר צפרני ננד חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מייר' لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ' צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתني לעיל, רשי' הוכיח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודורותה הזאב" ובזה סגי' להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף בקוץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ' דבזה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ניקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרישא וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מארי וזאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דריש בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דריש וואב טורף, ובשביל זה מצינו למינר דר' פרש' הת'ק' אתא, משום דההילכה דיבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וגוי יותר ערעלים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ'ז' ביטני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דריש מה דינס של איינך, דלא הזכירים התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפרק' לי' ממתנ'י' והאנן תנן דרישות הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי' המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא כתני, א"ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואינך בדצוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלילים יותר לדריש, لكن אלים זהיריהם אפלו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת ודוק'.

ודע דהיך דרישא בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורהנו, וכמו בזאב בבהמה, ולא הי' להם לפרש' האי דרישא צפוני' מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפוני' מון הנדרס, אבל הי' להם לפרש' הסימן טומאה של דרישא מה היא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרקע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינויו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושת, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעשה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכחג"ו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מארוי שנכנס לבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על שועל או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזאת כתוב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזאת הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא הזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרשב"א שהביא בעצמו בב"י, זצ"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראת דהש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושומאל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בנויל ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווץ בשוט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והו"ל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה מתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרム לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשהכו שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' היריב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב"מ, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומהז' ג' י"ר ראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה של מושום ריסוק קאמר שהוא דאוריתא, כי הלהאה כך אתא על דרושא הזאב ועל נפלת מן הגג, ולר"ל אפילו בהלהאה לנו שנייהם פסולים לקרבן, משום דatarua בדרישה ובנפילה, והקרבתו נא לפחתך ודוו'ק.

תוס' ד"ה ספק שונרא ס"ק אמר קני, וא"ת דבריש פ' התערבותה עד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דברין נקובת הקוץ לדרישת הזאב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא"ל ז'יל, דלמה לא נוקמא דעתערב בדרושא שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואינחו מקרקרים, דלשומואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'יל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א"צ בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' ב' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעדידי יש להקששות מה לא מוקי דאייכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנטערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן הזאב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורהן האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבען דרישת האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"מ, דנヒו דאנן ברושם בעלמא סגי' לנ' להתריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' וזה שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וכו' בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדושים לביה"פ, ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, גם לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רקס דספ' במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה"י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רבוי יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן ישראי' למה שכתבו התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטריך דעיקר שמो ה"י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח"כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנו רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה"י זוכר את רב שהי' החשוב מיתה: והראש יוסוף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אין נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיota עי"יש. ובמחייבת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאין בה חיota קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאין שחיטה מועלט בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ז לעיל בפ"ב בסוג' דሞגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן כמגב"ד ותו אין שחיטה מועלט בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגבני נידון דיון של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידומו החיווכים, אלא דמי"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכיוון דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יاسر אפילו נמצוא האדים הבשר אנחנו ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי בי' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים כאן עין בי'. ועתה הדריני כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ولكن א"א דריש"י פליגו בזה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדרישת, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מה תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואינו מקרין פלי, ממש דאייכא עין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משומס דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב"מ והסימנים דרש, דלא מיטרפ' בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רק חד ספק שמא דרש במקום שעשווה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפל ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה Ari' ולא ניכר מבחוץ מקום הדרישת ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, גם רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה"י ניכר מקום הדרישת, לא ה"י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממilia צרכיך לבודק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדרישת אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדרישת באיזו שתווק ואינו מקרין, ה"ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדרישת, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאשרה ההלכה, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדול במחכ"ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושום נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאיינו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עיון בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשлом, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לו טעם ופירושא דהא מלטא ולכן עתתיק עצמוני למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בריש פרוק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רקי הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דחשlick בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחי התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחי העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחי התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחי העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחי התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' ופסה'ג בו'יו החיבור דASHUMAYIN זהה ובערבעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשער החופה את רוב הקרים עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתננא לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر „או“ דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכאבל המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור"י הכא, דרב סובר כר"ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. ולכן קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיטה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר"י פlige על הא דר"ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכן לדידי אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי"ע עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיל זך יט ודף ל"ב בפלוגתת ר"י ור"ל באזה. אבל לפреш דרב ור"י כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי יבוא ויקיף דקאמר ר"י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאייך ישמות עוד הפעם סימון השומות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי לר"י סימון השוחט לאו כמדמב"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכן דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבי"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי מי לאתווי שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ"י וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש"כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבדורות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידיים דין אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי הי' עוד מקריבין קרבן פסה (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי" ודו"ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגדיא נשי' יש תרופה ותחבשות דאי הכי הוליל, דגמירו דאי בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי בדרי לה סמי' וחוי לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ס שהבין כן. זל"ב בפי' היב"ב לאו זל להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבהמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ' הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנא ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיפו האמורים עפ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ובידו איזה רפואה שמאנו אומרים לאו זל לא דבדרך כלל אנו אומרים כן זל הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצהרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחסרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחסרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכלל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרכיש וזה אמרת לאמינו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין במתני' לסתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אמרנו אם נזכר באלו בשורתו, דעתנו הכלכלי כשרה, דעתنا להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לסתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לסתה דהרי לסתה דגראן מניקב או חסורה, רק הא דר מתנא דשfried להני, כיון דגראן מהני, ובכלל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיini טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותו והן מזורמות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו בשורתו ניטלו הכלכליות כשרה, הו"ל למנות ט' מיini טרפיות, וגם לכלול לסתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליינו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליינו, דהרי לסתה דגראן מניקב או חסורה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להני, כיון דגראן מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשfried מודוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטולו נוכל לרבות אותן באזה הכלל, אבל אי לא דמי' לניטולו, אפילו לר"ל דאלו בשורת דזוקא וקאמר דעתה לא רבו"י הא דר' מתנא דלא דמי' לניטולו, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטולו, ואין לרבותו באזה הכלל, אלא דאי לאו מתני' דאלו בשורת הו"א לומר דלא דמי' לניטולו וקשר, ואתה אלו בשורת לנגולות לו דמי' לניטולו, ומילא איתרבי באזה הכלל, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטולו נמי לא דמי", דהא לאו נטלה לגמרי הו"א ואח"כ כ' בד"ה ההני, ז"ל "הני נטולו הוא דשרות ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטולו, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו בשורת, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקיובי דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטולו נמי לא דמי'" משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, ונגולות לו רשות דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטולו, ע"כ כן הואadam נאמר נאמר דלמי' אלו בשורת דזוקא, פתח פותח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כלל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו בשורת ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהאה דר' מתנא דהוה פחות מניטול וונחתך, אבל דומה Katz לשנתן, ותולו אי אלו טרפות דזוקא, או אלו בשורת דזוקא, זותה ממד' על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו בשורת מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטולו, לאו דמי' ממש אלא דאייא למיטועי בי' דמי' לניטולו עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתולו נמי לא דמי' ג'כ ה'י ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכותב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשfried קצת לנוטלה הוא למד, מנהתכו רגלייה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה דאי כשר הוה homel באלו בשורת, דרגל דשfried DDMM' לנחתך כשר, כמו דקתני נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכנו שא"א להסביר על הטרפות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשfried, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרורה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו בשורת שנטל או ניקב כשר בהם, דעתה לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישע' רישבא, דמחו בגדי נשייא וקטלי, דאי כהן שאל טרפה עכ"ל, ועיין עוד בדיבור שאח' ז' ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"הizia לדר' מתנא דעתה בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר"י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנק' דמתני', וא"כ האילקוטש דלקתת coli' הicy ATI, והא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיini טרפות מנו חכמים דעתה למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"י' ויתר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיון דאיינו דומה להני דמתני' אין לרבות באזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות באזה הכלל דמתני', אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו באזה, ולכן כתבו "دلעולא דח' מיini טרפות שנוחכמים" והוא שינויו לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיini טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיינו נאמרו שמנוה מיini טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרוני אלא אני מינים דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועלו באזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דנעהו דלא נזכר בשום טרפות שמננו שם לקותא, מ"ט טעות גדוול לומר, דאין לרבות לסתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שם חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנותנס השבר כאשר כתוב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתך או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשורת שרופא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלסתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסורה, וכותב שבזחוק י"ל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסורה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות יתר בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ולא תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות יתר בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למלית"ו והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות יתר בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאגם המוקם עשה כן, וכן נטאש האיסור בשמו, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאגם המטרפין, לנפער"ד נכון ודוק"ק.

על"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקטן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיציא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק"ק ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה הי' בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב' טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק"ק.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتן אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי' צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتן אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיושבים בחנות, מקרי עסוקים במלاكتן, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רשי' לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שהיה עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק"ק.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, لكن מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיי' פליג ר"י דאמר אל"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ודלא קר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו הינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהינו ניטול الرجل ממוקמו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהג דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה של' הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו'" עכ"ל, וחידוש בעניין של הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשוחט צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין הזה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משותומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפע"ד ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מיוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתني בפתחה דטרפות זו וכן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסוגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי' וסופו שימות הע"ח מהאי CAB, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי' וראוי להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתקן הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי' יmittiy, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבד' והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי' דלא מיטרפי' הו, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' Adams חתק בין סימן לסימן ואין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לח"ח, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אדים חלקיים באכילה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ' רשי' והרבע'ט דמשום דמידי' דלא מיטרפי' הו. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי' דרישא קותני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגנא נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינים שנתחדשו, לתוך המשנה, וממש'כ' לתרץ המשנה שלא היה היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק'.
תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז אמר להיפך, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו ביטול מלאכה, וא"כ התו"ס הוויל' לאותו' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכות, וגם דבלא זה הרוי אכן בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק'.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה ונולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטתה הוא, דסלע הוה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטתא דשיעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ור' ג' קאמור דהאי כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ואין זה עניין לעד ועד וכלל שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעוט. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז'ה ודוק'.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק'.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התו"ס' מידי מהא דתפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם חומרא או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משעריו במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעוט עד סוף ג' קאמור, או עד סוף ד' קאמור, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחוומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפטל השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רשי' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאך חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון יחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' ימ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג' וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג', ופסה'ג' שלא נטעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, דא'כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות טני. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג', וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג', דאי פסה'ג' היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג' גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג'. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ' הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג' רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג' נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ' דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג' ביע' ש' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מHALCA ATI אלא כמו שאר טרפיות הריאה-DDMI לדיזט או אופטא וכדומה, דכלו בכל ניקב וחסר הו', ורק התנא מכח הניסיון נתודע לו כי

לאכשו, וכదא מירין לךון ע'ה ע'ב, אבל לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתו מתרת את העובר, ומיש'כ' שלא מהני על חתיכות טהור, אבל י"ל דהאי דיא נפוא איתא התנא להשמיינו, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ עס הבהמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתייר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מייל, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחרס מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתינו יכולת טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרנו וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובኒק בבסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכלוי', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חלל, מסתמא ניקב מפולש בעינן. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתייר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתייר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעינן, אלא דכל שניקב עד שלא נשיר כעובי דינר זהב, הוה נקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתייר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בוגדנה, דס' ל' דלעולם ניקב מפולש בעינן אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' ועי'ש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי' ש' כשרה בי'א טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי' ש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובביריתא רק עיקר הדין כפי שאתא מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי' ש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידיעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבת לייל הא דפרק, והא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הלכה מוחדת, דאל'יך מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדירה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי'ש ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מHALCA ATI אלא כמו שאר טרפיות הריאה-DDMI לדיזט או אופטא וכדומה, דכלו בכל ניקב וחסר הו', ורק התנא מכח הניסיון נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלַי, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשוינו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זו"ל, „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו“ הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוו"ק.

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה וצדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני עליל דשתטה וצדק. אבל יאדי פסול דרישוק אברים, ובשניהם צריכה בדיקה משום יוצאה מידי פסול דרישוק אברים, ולא מצאת יישובשאר טרפות, וכל זאת הוא זיהוי דחכה, דהרי בין עמדת בדקה, גם הגון אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת קדשו, וכאשר ביארתי זאת בארכזה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפרכסת" דמה בא לשול, שלא מותה פשטי, אלא דבא לומר שהיא מסוכנת, כדי אמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרשות אורתא בעוף דחליש ע"י דרושא וטרפה בכוטל נעשה מפרכסת וגוססת, ואינה יכולה לעמוד, והוא מסוכנת בי"א, דטרפה בלבד שום חסרונו אשר, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשום אשר, ודיניו כטרפה, וכאדמרין בסנדזרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט בי"א פטור מהרוג את הטרפה, וכל ששתה מעל"ע כבר יצאה מגוסט בי"א, ונעשה גוסט בי"ש, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילת מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליה אשר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדה משום דהוא ק"ו משחתה דהרי בששתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדה, אבל יצא מגוססת בי"א ונעשה גוססת בי"ש, ואית צrisk התנה לאחשמענו. אבל עמדה פשיטה דהרי כל שעמדה אין כאן מוסוכנת כלל, ועין לעיל מה שכתבתי על מה דאמר ריא"ר עמדה אינה צריכה מעל"ע, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאברה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדה ובין שחתה אעפ" שציאה ממסוכנת בי"א, אבל עדין לא יצאה מחשש רישוק אברים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי דנפולה ודוו"ק.

וראית במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"ז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר دمشום לתא דאיסורא ראיי להמתן נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מו"ית כמו בבהמה, דלמ"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן קתני עכ"פ תוך מעל"ע למגור את הначירה בושט הנקוב ואיין כאן טרפות אלא מדרבנן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי ענייא עניין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדשוינו אנחנו ואנה ודוו"ק.

ע"ש במסנה הוכחה חולדה על ראהה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום רישוק אברים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה בדיקה ממשאי טרפות עצמה של האי הכהה, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדידי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיענו משום דקתני ודרותת האב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדurst טרפה, וכן בנפולה אתה הלהלה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראהה, הרי דזה שם טרפות מוחלות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבהמה, וא"כ כ' כאן רשי"י בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ', אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יבצבע, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בסמשנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחוכתא חולדה על ראהה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק"י דלעולם יבצבע, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכוכתי לעולם יבצבע, הרי דהה כמעט מון הנמנע שלא יבצבע בבדיקה, וזאת קמ"ל התנה במאה דקתני הוכחה חולדה על ראהה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכסת ושחתה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דuous לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלין, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"ל ואין שחייטה נקבה, ש' „ואעוף טמא קאי וכו“, והוא דנקט לה לשון

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתרברן לנו דאינה יכולה לעמוד לא נחזק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהן עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגתא לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב ולירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מען, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו ע"פ' שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעו"ט על הרא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דיני הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דודאי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי הכל אפשר דבדרי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבהמה כשרה, שמות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבהמה טרפה בגמרא שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופה קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותה ירך בבהמה ושמות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היתר. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותה ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהירוש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י'D בדק בידא ולא חיש למאכילד טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, ממי לא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה נבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגתא דליקא לצרף חזקת שרחות דבבמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבבמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע'י מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ' זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' ט' בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשטרב שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי'ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הון בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי'ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי' לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשות הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינה מן הכהנהafi בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפהafi מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמירם בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמש"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסירות וז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמירם דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, איז אמא דכל צמן שמעורות בגיןו נידונים כגון אחד עס העוף, והוקה עליהם מושום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתור של איז"ג ואילו שכך נארו קודם שגמרן, אלא ואיז ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוקה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דילשנא קמא דאמירם סבר לי' קרabiי דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר, איז נמצוא שאינס גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כמושם איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ודאי דעכ"פ מדרבנן אסירות, דכל שנמצוא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמירם רק מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמירם ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפיי הקדמות דברים אלו נבואר הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמאירם מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יהודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID איצטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנה אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דעכ"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנה עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחלacha היהת בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היהת לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשה לה שפורפרת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, דאם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הו. אלא דבבנוי תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בראיה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בראיה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בראיה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח זהה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פלייגו, ולא על גוף המציאותות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמירם הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג' זו עמוקה עד דרכך בה דרכך לעצמו, ואני לפרשה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה דרכך לעצמו, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזיה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצמתה פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינה, והוא ביווצה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל' בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל' "מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל' המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דגנדה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שיצא ממן, ועיין דנדנה זיל' תוס' ד"ה קושי התוס' הענין שכתב שם וכן תם קמן ס"ב ע"ב, בדיעיר דתרגונתא ותרגונול דאגמא שני מינים המשם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל' להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצאה מן היוצאה, כיון דבחיצה עצמו אין בו אלא איסור יציא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוה הוא מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הטרהור הוה, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יציא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצאה מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר'ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל' מביא האי דינא דאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדזינהו מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדזינהו ממונן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל' "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבודה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"ע דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושם דעתו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו כתמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומperfisi הפרשה יש לך מעלה גרא ומperfisi פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסורה מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביבים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל' אינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חזי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדעת הרמב"ם זיל' גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל'. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, אכן כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי' אבל נתחדש לעילו יוציא מן הטמא דמתוך הנקרא יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפир חולקין עליו הפסיקים, דニーון דאיתמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמא ובטума. אבל עדין יוציא מן הדם, וא"כ כל נששתנה הדבר החלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםן, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו חכם אחד, איך הוה אסריםן חלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר דיויאן דמן הדם מותר, דחלב חידוש הוה, ועיין בנו"ב שהקשה לו דודאיינו ראי' לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין על החלב טמא לדעת הרמב"ם, וכמו שבלו דפסקין דאין עבור עליו משום דראוי לזריקה בעין, וכש"כ חלב דודאיינו ראי' לזריקה, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור דפסקין דאין עבור עליו משום דראוי לזריקה בעין, וכש"כ חלב דודאיינו ראי' לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי המשם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עלי. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיויאן מן הדם איסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבשלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בתוכך דבריו דולד נשנהה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דינה וחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרו משום זוז"ג דיןנן בחכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצת טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגביה ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה ממש דעובר לאו ירך אמו, ע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להח席ים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני משום דהשינוי מכשרין למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצת טרפה דשייר למאבה משום ה"ט גופא, דכל נשנהה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דרא, ולגבי הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצת טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פליינ במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דיחלא קמא אסור, למלקות קאמיר וכדעת התוס' דאונ' פ' נשנהה ביצת טרפה ולא הוותו ירך אמו, ולא כלל בשער בשדה טרפה, ואינו אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדתהייר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא איזע זרע הזכור גורם היתר, כן ביצת טרפה, דהרי זרע ההזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל ע"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ל', דהרי איינו בשער, והויאמן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבת זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר ע"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עליה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצת טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליךון על יוצאים מן הטמא, ולכן ביצת עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביצת טרפה אייא גורם היתר של זרע ההזכר, ויש להסביר דוגם זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו ע"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עלי, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשער זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתترت, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואני לוקין דכל נשנהה ביצת ואינו בשער, איןו אלא יוצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביצת טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצת טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מזבח, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דינה וחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרו משום זוז"ג דיןנן בחכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצת טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגביה ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה ממש דעובר לאו ירך אמו, ע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להח席ים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני משום דהשינוי מכשרין למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצת טרפה דשייר למאבה משום ה"ט גופא, דכל נשנהה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דרא, ולגבי הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצת טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פליינ במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דיחלא קמא אסור, למלקות קאמיר וכדעת התוס' דאונ' פ' נשנהה ביצת טרפה ולא הוותו ירך אמו, ולא כלל בשער בשדה טרפה, ואינו אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדתהייר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא איזע זרע הזכור גורם היתר, כן ביצת טרפה, דהרי זרע ההזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל ע"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ל', דהרי איינו בשער, והויאמן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבת זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר ע"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עליה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצת טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליךון על יוצאים מן הטמא, ולכן ביצת עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביצת טרפה אייא גורם היתר של זרע ההזכר, ויש להסביר דוגם זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו ע"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עלי, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשער זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתترت, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואני לוקין דכל נשנהה ביצת ואינו בשער, איןו אלא יוצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביצת טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד איסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילורין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמר דוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלבבי נבלה דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לשבי בשר בחלב של עוף וגוף האיסור אינו אלא דרבנן לא חשבו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמעורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיירה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכואן הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיירה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קאמר, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעיירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתריך משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קאמר, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדامر בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והוב'. ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי דהרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי' ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דלוקין על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גם האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, וה"ה يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמימר גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה يولדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה يولדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמיר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמיר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דלוקין איזוצא ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דהש"ס הכא סבר דאם אין לוקין על היוציא ואין בו אלא איסורא בעלהא חכזי שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דלוקין על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דבולד טרפה פלייגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידידי לא מהני השינוי להתריך לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בטרפה ולבسو' עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצה ודאי אסורה משום יוצא אפיו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצע' דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

וזע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאייך יפרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש אייך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאייסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבעי בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית ליה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כציר של אבמה"ח, ולא כציר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועל"ל, דב"ה גزو בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגזרו על שיחала אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות דבנמצא במעי האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל' לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הילכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס הין מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמייר דשיחала בתרא שרוי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דאיתן לנו טרפה אין יולדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אטז מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ור'ת כנ"ל ודוק.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בריש הסוגי' ודוק.

ד"ה והלכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחוות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלה זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפה حق כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקון, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלתה ברייתיה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטריפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או חסרו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בבהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעמלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, וששותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין הח"ט טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל דלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשרין דאפיקו איקא בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה חי וזה אינו חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדיבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקתני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלהכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקון אחת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הבע"ח על צד הרחוק, וכן אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ו יותר מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, אתה הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז'ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, עכ"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי זאת סוגה למות ומ"מ כשרה, והארכתி בזה עכ"פ שהדברים פשוטים, מפני שהחטוי זי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום דלמד כן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דלו נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין להז שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כי האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

דפ' נט' ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, שמהם שמהם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספ"ר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פי חיה, אכתיא איכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתך איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורם, ואון בהמה תורה בעולם חז"ז משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצין שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהරש"א מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהראש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהראם"ש זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצין לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאם בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשrown, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאיכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזיר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאון להם סימן כל נמי רק בעשה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לומר דכל דמייך ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי' צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו" לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשר קשה, ומה פרט להני כל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה' כתיב כן הו"א דכל שאי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דפרקינה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיא איכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזור על טלפים, דסביר היה טמאה איינו לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שיש"י התוס' לפ"י הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אח' להוציא הגם וחבריו וחזר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאון לו להוציא התי' מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח'י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח'ז ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי, וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק' הש"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק' דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו במתנית' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבותו, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרף מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חז' мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חז' мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאצט דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבsofar פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחמתם יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמה הכהנים, והכל בעזה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ה ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיותר וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהורין, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולס חז' ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמיןהו, כמובן לרקמן ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנצטרכ' לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איזה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאינך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"י מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הי נשר ותורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חז' мало ארבעה, כמו מה ש שינוי במשנה דפירה מובהה לקמן, דכל העופות פסליין את מי חטא חז' מן היונה מפני שמווצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסדר לי רב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסדר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מיראה דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועוף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהוא עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו אכזר' אינו מובן, אם שם במקומו שהוא שכיח אוכליין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אוכליין אותו עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי אוכליין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שעמידע על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריכין לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דילוי זאת אין סומכין על הגדתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבני בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ'ל שאסור חבר אוזות הגדלות שהיו מתרבים אז במדינתינו, הביא ראי'

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלתם, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדלים בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל כיווץ בהן לטומאה לאו דוקא, דחוץ מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציא בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר וטורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשועabi דלא נתרפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאי בקי בהם, כך נלפ' עד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרה אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרוי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מסקפ, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרה, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' העת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמקץ אכבע יתירה, איינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא ניחא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהיא עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להאיה שם כון, ורש' סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר ומה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו لكمן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת העינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת העינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יויצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשייקין וה' בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים אלה ATA, ומה דדי' קא בהאי עוף טמא מרבה ביצים שלו לאיסורא, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אינה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, מסורת הוא שעוף זהה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף זהה הוא העוף הנאכל מקודם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורש"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וצ"יד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי" בקי' בהן ובشمוטיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מסתמא עפ"י בקי' אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעתות אם טהורה, אז מותר במקום אחר שרhaiו לשם מאותו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, עפ" שאן אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוט שסבota שמי התר מסתמא עפ"י בקי' או כלים, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' כתב צאת, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקום אוכליס אותו ובחד מקום מנמעים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקם שאכלינו אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתב הרשב"א עיי' ומה עניין זה לכאן, דמיiri שביביאין מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירשו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדים, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמעו ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא ה' אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי' בהן ובشمוטיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ" מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיין כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי' בהן ובشمוטיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניינו השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, עפ" שיש לו שם אחר מהמת איזה שניינו שבו, ואסס כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבני שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצח פיהו, עיי' וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי' ודו"ק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי מרויבות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי בהן ובشمוטיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שה תורה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככתוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל אינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם לא אמר דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ע"ז בחדומה למסכח זו באריכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסடיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת זו תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיר הדרין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כ האי,,ונאסר האבר" שפת יתר הוא, כבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידה, וכען אמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיתה בין חתכו לאחר שחיתה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלא יתעורר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בה האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כל עד שנולד אז בלאה"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מוקם החתק ע"י שחיתה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועיין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר שבדה טרפא לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדין לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאון לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכובנת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו היתר בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיתה ובין לאחר שחיתה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורק"כ הוא דהרי מקום חתק بلا החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמור דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין לו היתר בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מיטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לידי יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא ללא נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידי הוה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידי, וכען אמרו ע"ג דמנكب הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו והابر לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו", ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהר האבר היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו כאן מיריבי נשחתה אמו מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחולקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידי על יציאה זו ודינו כהבר היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות,, ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורת,, ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורת,, ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב,, ונאסר האבר" כי בשני אופנים מכי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעומם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולא אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שישولاد סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מואה אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמנא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הוא, הטען לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטען שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו ולא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצאה צעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאיון השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעת בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו הוציא ידו שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשר בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועיי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחן איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמנא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטת העובר ומיטמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ ס"ל לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמין אמרו דעובר לאבר המודולל, כונתם על כל מני טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסרו באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, אע"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצאה, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשר בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצאה היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצאה באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצאה, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשיו, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ לאין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחוורה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באממת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלבבי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך לך' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי באמות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דס"ל בפשיות כדעת התוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחוורה מהני, וא"כ למה יאשר כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עם היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה ומה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבשניות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכיר רבינו הגadol באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכטוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפט יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתן אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשר היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרופה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשר מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לחרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימא גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לא חדא אתה הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו שם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנהידו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

על'א דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה היינו מושום עדידיין אין לנו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו משום דהו'ל האיל וכבר שארה עצמו, והוא כבר מאבריה, וכיון שנשחטה הוו'ל האיל ולד כבשרה בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל ולד שנולד מבן פקעה נשחטה אמו ג'כ' ח齊' שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק ח齊' סימנים או סימן אחד, ואני להתרח ח齊' השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' כו', דין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על ח齊' השחיטה ח齊' השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם א' דשחטי' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלקמן דמצד שהי' נגע בו שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' ה' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא דאמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מותרי דשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כאחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרben לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דין לשחוט בمعنى אמו, הר' דחש'ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, משום דאי לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נשחטיבים כשותין, ומצד שהי' נגע בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניטר בשחיטת האם ע'כ משום דאי לו סימנים וכבר שארה בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' שחוטין דמי', וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחוט דמי', וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' דה' תלתא לא אמרין, תימא Mai Kmevui' ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו מהו לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובש בשדה, או הוא אסור רק משום דאי שחיטה מועלת לו משום דאין כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוחה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"ב דקראי על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטה אם לווד ממי לא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה,DSLמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דשא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומין, והכי נמי הלידה מתחלת יציאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה והוה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר הקניין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא חתם אמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דאתא מולה טרייף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתטה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכן לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסchar הדעת, רק בנתקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי בהקדישו אם לא חל בשעת המכירה, שוב לא מazi חיל, וכן בהקדישו אם לא חל בשעת ההקדש והוה דבר המסתלק כמו נתקנה הדם, בה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים ז"ל הרבה נתבחטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חוץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזירה כיון דנאסר ממשום ובר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק הי' עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז"ל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא ממשום ובר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחת בהתמת קדשים בפתח העוזרה וידה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזר, ולא ממש"כ הבב"י ונڌחק בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דריש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתרה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא שלא דרישין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דריש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שורשה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכן דריש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבסוגין, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דריש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתיב להא לא מazi דריש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליין כשאר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממי לא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכן לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט כי מקרה דפ' וקרא עיין מש"כ בהזאה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אבר אחר ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכן שואהרכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומוחמת קדושתו צריך קבורה: אמרם הדין דין אמת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה מא' לאו מחתק ומניית והוציא אבר מותר לחותך, וע"ז מוכרת מהרש"א לתרצ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ' שישות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לשברא אז, דבלתניןיו לא אמרין אגלאי מלטא למפרע לחיבבו מושם מטיל מום, לא היה להם להקשוט כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש' הגמרא דפרק אמראי לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דייזו סברא איכא דבלתניןיו לא אמרין אגמל"ם דהוה קדוש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום אמרין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני הגליי夷 לשעות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתה בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתה בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתה עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתתק כמו בחולץ למעוברת לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בנינו על הדעת, למען דמאנני שם החליצה אף דליתא העשה בעולם בשעת הגליי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עטה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכשר מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתה בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמיתיו כאשר תראה שם וכאן. מעתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמקאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתהעבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך רחים פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דרכ' דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרוןים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר עצמו, דהתס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות הש Ost, ולכנ' לכ"ע לענין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף לידה נמי בשני שלישים האחרונים, וניהם דאמ' יצא כדרכו מצטרף גם מתחילה הלידה הרוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה הלידה, הרי ליכא התחלת קדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא שלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרך רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתח רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרך רחים ולכנ' שפיר קאמר הרבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה מתחלת הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי' קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חיצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתקלה הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמקאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור זビית הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה השכעתה בזה תראה מעצמך, איך שיתקי קושיות התוס' מותישבות מלאיהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム לא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדייל' האחרוניים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו' בכורות. ולפי העצתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הכהר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכנ' שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"ם זל ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אבר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוף זופן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל היא אבר המשלים לרוב עוברתו לא ישליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא זאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעמא מחתך בכלב, ועל כרחך לומר דאגמ"ל"ם לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדר בדילא בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ דופן דלא חל הקדושה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ דופן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דיליא, אבל לידה מקרי, זה אינו דחיה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרדי דעל אבר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"ל"ם דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אבר דיליא בעולם לא שייך אגמ"ל"ם, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממשום מטיל מום, וא"כ קשה כל הגוי אמוראי ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגייל למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, וא"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדיש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש לסתו [ע"י מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כר"יח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"ל"ם, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

ד"ה ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בנדזה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מכירויות, דהא לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אינו מוכרכה דיצא מחותך הוה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דהרי אף לר"ה דמפרש מחתך מקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דליעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דהא נפיק לי' רובה, הרדי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הולך כייל. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ דופן ושני שלישים דרכ דזודאי פטר רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שבו כשייא האבר המשלים לרוב ררוב ע"פ דזודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראסון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דזודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל הא' אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתחבר רש"י קבר בפסותו יצא בב"א יקבר גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל אשר עד כ' כו, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק הכר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתך ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כלו, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כלו, וסיפה דקאמר דמחתך ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתך משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלילה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחלה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אשר עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המעוות,תו לא משליך דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת לכחל, ואם ישlico'ו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה לחול, וזה מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני וליכא כאן ממצא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מותניתן דחדא קתני והרמב"ס רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אשר נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מיועט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרביה, דמחתך עד רבו ומנתניתן דחדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו ואביו יצא רבו בא"ו וכוכ' אבל לא האזורי דהשליך ג'כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותליית' כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישיא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בוכרות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'בל בחולץ לעמובה ר'ר'ה כריו"ח ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בוכרה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערקי' הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יומם אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי' זרעה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי' תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יומם ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני' רב ובין לשובאל, אי' תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאו טומאה בלועה, ולכון קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא החזיר ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפניהם ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגבי נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בחושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה איינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצה אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו ומניל הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מירר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרשי' אליבא דרישה"ג דקאמר בטומאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל' כוותי', בהדי איןיך מצי לפריש גם דברי ייחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא דרישא דרישה"ג דמליך בון טמאה לטהורה מייא הוא. אלא דפלפי"ז טמא דרישה"ג דמליך בון טמאה לטהורה מייא הוא. להולך שמשה בטהמה בפ"ע אלא ייחשב כאחד מאכילה, והוא הנונת להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בהזע על הסברא אלא דרך חז"ל להסימיך הכל על הכתוב, ולכן קשא א"כ ילייף נגד הסברא הברורה מסמיך בעולם. והנראה נפ"ד בהזע דיל' דפלוגתתם תלוי בהאביי דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהושיט Ammo ומי' קי' דנטיר בטהמה והשחת ב"ט דקמבעי נמי לרבען דנטיר בשחיטת Ammo, אולי מהני שחחיטה עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, דא"כ איך ניתר בשחחיטה עצמו. ומה דמסתפק דאיך דיש לו שחחיטה לעצמו מהני נמי שחחיטה Ammo. לאמר כן, הוא לפאי הילפotta דבבהמה הרוי דהתרור קרוא בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחחיטה עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה"כ יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דרישא דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, דא"כ אין הטעם ממש דהה abusive דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, דא"כ אין הטעם ממש שחיטה הוא דלא בעי מזאה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחחיטה עצמו במעי Ammo ודוק.

ד"נ ע"א האשא שמית ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמא, כך טהרה בלועה אינה מטמא, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי הבנה, הון לפאי רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות ומלה שקשה עליהם, ואח"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז"ל ונחנתי מaad. ועיין לעיל בסמוך.

מוסorus amo טמאה. לידה תנן, וכן ע"כ צ"ל דאיכא אויא רבותה בדיון זה, לגבי מעט אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעט אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחתקה, דחאבי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דකוש, דיצא מוחותך הרוי הוא כילוד ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבוי' דלעיל לחומרא, דיצא מוחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעינן רובה בב"א ואולי ייל' בהזע דאה"ג אלא אז היה נפשט האבוי' דלעיל ממונתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדוחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא abusive דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב לא abusive דלעיל, ולא abusive דהכא, אלא אבוי' דהכא, ועיין בריר"ט אלגזי שם בהזע. ודוק היבט.

ע"ב משנה בהמה שמית עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי"ד דעתמא דת"ק מבוואר מק"ו כדאמר ר"ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחזינן דהתריה ההתרה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום גם בבהמה אין שחחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בבהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דניתר בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר Ammo, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, ולא קרינו ב"י כי מות מן הבהמה, ולא כי גע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפריך בגמרא אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai טעמא, ומה פריך וכי משועבד הוא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי' רימרי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתג גם בלי שום קרא, דאי על הולך שמשה בטהמה בע"פ אלא ייחשב כאחד מאכילה, והוא הנונת להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בהזע על הסברא אלא דרך חז"ל להסימיך הכל על הכתוב, ולכן קשא א"כ ילייף נגד הסברא הברורה מסמיך בעולם. והנראה נפ"ד בהזע דיל' דפלוגתתם תלוי בהאביי דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהושיט Ammo ומי' קי' דנטיר בטהמה והשחת ב"ט דקמבעי נמי לרבען דנטיר בשחיטת Ammo, אולי מהני שחחיטה עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, דא"כ איך ניתר בשחחיטה עצמו. ומה דמסתפק דאיך דיש לו שחחיטה לעצמו מהני נמי שחחיטה Ammo. לאמר כן, הוא לפאי הילפotta דבבהמה הרוי דהתרור קרוא בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחחיטה עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה"כ יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דרישא דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, דא"כ אין הטעם ממש דהה abusive דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, דא"כ אין הטעם ממש שחיטה הוא דלא בעי מזאה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחחיטה עצמו במעי Ammo ודוק.

רש"י דהא ק"ו כלומר איפלו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכה מודה מק"ו וכוי' עכ"ל, וכ"כ התווע' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלכו בהזע לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו הוה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מנ"ל משום דר"ע דדורש טומאה דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמא דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנין כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בבחמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

ובמנא לי דכל שהיא ממשיא טבעי אין זה בכלל משא, לא באוכל ולא בולד במעי אמו, דבנדה מ"ב ע"ב קמבעי, אותו מקום של אשה בלועה הוא או ביחס"ת הוא, ונ"מ שתחבורו לה כזית נבלת באוטו מקום. ולמה לא קמבעי להו על ולד מת, אי מטמא ממשיא מה תאמיר, דולד ודאי בלועה הוה משום דהוא טבעי, רק בנבלת

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

והתוס' הקשו על רשי"י, ^{א)} איך קامر לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע ביחס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הוה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועלה, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוה משום מגע בהיס"ת והיה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רשי"ז של עצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' י寥וטות על טומאה בלועה קרא דנבלת דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא, "וכשם" שאמר הרבה, הци פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שעינם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במשנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"י ובתוס' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אם לחזירו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחות לאמר עליה יצאה חוץ לחמצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא וז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוא נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה דאי העובר חי הוא מגע אבמה"ח דטמא כנבלה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ הוה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהיו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טורה, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוותי' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראיו חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי' כר"ע את' מותניתן מדרבן קאמר, דעתה אטו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבלה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבין מני' טומאה לעובר במעי האש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהרש"א ז"ל דלר"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהרש"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוט' لكمן ד' והחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליהו טומאה בבמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי' פסקינו ודוק.

וזע דלמן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר'י' ור'ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי האש, ולר'ע לרבות גולל ודופק ור'ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור'י' מוקי' האי קרא לרביית דם מן המת, ור'ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל רביית מ' מותים דטמא ואון בהאי דינא דרביעית מב' מותים דטמא קר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאתת לא תל' זב'י, דבלא' ההקו' התוס' דלא' תרי' קראי לרביית דם ל"ל וע"כ לומר דר' מוקי' חד לד'א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי אש ועל כל נפשות מת לרביית דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח לסת' ק"ח ע"ב ברשי' ד'ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיאנו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ז נראה דקושית התוס' לך'י, דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיון דאיון נפש, ור'ע מקרה ילי' לפ' מצטרוף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזירה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חזז ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזירה והאי לית לי' תקנתא בחזירה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזירה, להיות נתהר מטמאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהmittah, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשה ניפול בשעת שחיטתה הרוי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרוי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמגוזה"כ מועלות לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהmittah והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלך על הولد שבעמי הבהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבהמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבהמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרוי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחחותה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע" בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, האם, אבל בעובר מות דהאי אבר לעולם באיסור קיימת, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאו באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן ר' ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שחיטה עשוה ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמע דאם אינו בבהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם אי לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא היתר ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשחות הר' אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעו היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוה ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות מה לא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוה שחיה פועלות הפוכות, דעת"י שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מטמאים פלאו ממי, דפלי דעתו דר"ח בעובר מטמא אבר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוה ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי"י שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, כיון דרש"י פלגי חכים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דוחכיהם שיטמת מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוה ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה שחיטה עשוה ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי"י דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצה חזץ למחייבו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הבמה יחשב, והוא כה' מכח הבמה,இאו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוה ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא לא נקבע בא"י עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והי' נההר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציאו ידו, טהור הרואה גם לר"ח לחדר תירצא שבתוס' / אלא דכתבו לבסוף, דיל' דלא לפין טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטעמא הרבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה דאי"א בחזרה להיות נתהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי ר'ק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ויז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכו' ואם נחתק לאחר שחיטה האוכלינו י乞ו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל כיון דין לידה לאברים אי לא קרא דבר בשדה לאסורהبشر שייצא חזץ למחיצה הוה שחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחקל בגוף אחד לאמר דברבו שחוט ומוותר, ומיעוט איסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר ממד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל איקבע איסור זה דיויצה חזץ למחיצה, אלא על ידי חזרה דאי נתבטלה הלידה, אבל קודם שהחזרה אס יולד אח"כ הרי אגמ"ל דיציאת האבר תחילת לידי היה. ולעיל בסוגי' דמכברת הארכתי בזיה. וכן בשחיטה דכיוון דנשחתה אמו הר' נתבטלה הלידה, ואגמ"ל דהאי יציאה לאו לידי היהת אלא יצאה חזץ למחיצה, ונאסר מקר' דובשו בשדה. ופסק זה כולל אבר היוצאה ואבר המдолדל בהמה, ובשר קודש שייצא, וכמ"כ ה"ה שם בפירוש

שתמות הבהמה ולדה, וכן בעובר מות אחר שתמות הבהמה יהיו האבר אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיון דאת מודית לן דבחזרה מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין השחיטה מועלת להתריר באכילה, אבל לטהר למוה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוה ניפול בגין עכ"פ בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציאו עובר ידו הדין כן דתחוור הרועה בגע בו, דכיוון דין יידי לידה לאברים ונידון כבר מן הבהמה, מה לי טמאו ומה לי טהור, כי השחיטה גורמת איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לרבען. ועיין במוהרשי' ז"ל שכטב דודאי יפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוה ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דזוקא בא"י הוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הkdoshim פלאו ממי, דפלי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אבר הקדושים פלאו ממי, דפליגי דר"ח בעובר מות מטמא אבר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוה ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי"י שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, כיון דרש"י פלגי חכים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דוחכיהם שיטמת מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוה ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה שחיטה עשוה ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי"י דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצה חזץ למחייבו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הבמה יחשב, והוא כה' מכח הבמה,இאו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוה ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא לא נקבע בא"י עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והי' נההר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציאו ידו, טהור הרואה גם לר"ח לחדר תירצא שבתוס' / אלא דכתבו לבסוף, דיל' דלא לפין טماء מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטעמא הרבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה דאי"א בחזרה להיות נתהר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוה ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת"י השחיטה והקבע האיסור דaber היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הבהמה אס יהי' נחתק, כיון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת איטי ב"י איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבבהמה דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והי' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשחיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיל קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה איילו החיזיר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזאי, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין כאן איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעשרה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעליל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתר רבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לדיות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשר בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דין שחיטה עשוה ניפול, ואמ כז מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתך חכמים דין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשחיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי' ח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום ז"ל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם שחיטה הוו' א"ד דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי כalgo בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין כאן איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פרש דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתת הولد, אבל לעומת זה אסיף החזיר וניתר על האבר מילא נטול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לשחיטה דכיוון דשחיטה האם, אין בזה שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן לאסיף אבר המдолדל, אלא קרא דבושר בשדה טרפה, וא"כ איך יטמא והיה חמור מטרפה, ואי מסברא ידע דbabar המдолדל אסור ומטמא, ולא דריש כי יפול עד שיפול, וכס"ד דגמר' לקמן דף קכ"ז, מניל' לר"ל דחכמים פלייגי על ר"מ בזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם משום דשחיטה טעמא פלייגי בזה ובזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם משום דשחיטה עשויה ניפול, דגם לפניה השחיטה מתמא משום שעומד לפול לנפל דמי. ולא עוד אלא דלר"ל א"א לאמר כלל, דלר"מ היהbabar המдолדל מטמא בעודו בחבورو ומשום דוחה נניפול, דהא לר"ל הוא דאמר לעיל דף ל"ב ע"ב דשחיטה את הקנה, הריהה כמוון דמנחא בדיקולא דמי', ע"כ ס"ל לר"ל דדינוhabar המдолדל מכח החיבור שיש לה להגונן, דאל"כ איך תהי הריהה ניתרת בסימנו אחד והסימן השני לגבי הריהה לאו כלום הוא, כמוון דאמרו לעיל דף כ' וכי מטה עומד ומולק, וע"כ צ"ל דמשום דבוקה במקצת ולהכי מהני השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"לbabar המдолדל נמי מהני השחיטה ואיך קאמר כאן ר"ל, דלר"מbabar המдолדל אסור וטמא דמייד שנידל חשוב לנפל ומטמא משום אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתר את הריהה, ולאמר דהרייהה ניתרת באמות ע"י סימן אחד ואפיו אם נפסק לגמרי ואני מעורבה בהמה כשרה הריהה, ואפיו אם לא ישחטו יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם מי ישיבור כו, (ועיין לעיל בסוגי' שם דהרואה יוסף ז"ל שבזה) וא"כ ע"כ דר"ל גם עלhabar המдолדל מהני השחיטה ואנו אסור אלא מצד בשער בשדה טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן לשאר ראשונים. אבל טומאה מאן דכר שמי', וא"כ החמי' קיימות ועומדת לר"ל לשיטוון, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריהה צמאן דמנחא בדיקולא זהה, איך מציא אמר דלר"מ איןhabar המдолדל שחיטה. וצ"ל דבאמת הדר ב"י מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר שחיטת הקנה וא"כ נקבה הריהה כשרה, כאשר הדר ממה שאמר דשחיטה בין שחת בטעם חתק או שלא בטעם חתק, עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודוק' היבט.

עוד שם גמר', אל לא אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואתbabar המдолדל שבה, דב' שוגפה וכו', הנה כפי שהעלתי לפקמן דף ע"ה שחיטת טרפה אין מסקן איסור אבמה"ח אין הקונה כאן עלhabar המдолדל בהמה טרפה, אלא קרי שחיטת טרפה אם הבמה נתרפה או אםhabar המдолדל קרווא טרפה, וזה ניחה לדעת הרמב"ס דאייכאbabar המдолדל איסור טרפה דאוריתא, אבל לתוס' האיhabar המдолדל בה בל"ה אין לו פירוש, דכיון דניתר באכילה ע"י השחיטה, איך שיק' כן טומאה כלל והוא ראי' גודלה לשיטת הרמב"ס, ותוס' לקמן נדקרו הרבה בזה ועיין בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' דה' מהי טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצת קשה דשאניhabar דבמה דמדאוריתא שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם לא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי', דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות פרוש, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורוצם לא זכיתי להבין, הלא אՓשי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לבני נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

תבוננה לדינה, לדעת התוס' ורש"י ז"ל איכא מלכות באבר היוציא אפילו החזיר, אלא דרש"י בעורב מת אילא נבלה ולא אבמה"ח, ומ"מ בשניהם טהורים מטומאה כרביה, גם בעורב מת פלייגי, ולදעת התוס' לעולם הוא לוכה משום אבמה"ח, משום דכابر מן הבמה דניין לי. ולעומת זה יש קולא לדעת שניהם בעורב חי והחזיר ונולד אח"כ כולן שחיטת האם, אין בזה איסור כלל. אבל עוז קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או נתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתת הولد, שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן לאסיף החזיר וניתר על האבר מילא, או שחתט את הטרפה או נתנבלת בשחיטה, לעולםhabar שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון היוציא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילאhabar היוצא גם בט甫ה או נתנבלת בשחיטה, אסור מן התורה ודוק' היבט בכל זה.

ע"ב גמ' אמא טומאת בייס"ת היא. כבר כתבנו לעולה, דבעורב כי אפיו בין ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלה כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אין עשויה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחותךhabar מעורב כי שלא לצורך האדם, והאיhabar הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורbern שייך צעב"ח. וביריש דחתכו קודם שחיטתה, וכן לעיל במברכת דקtiny מחתךhabar אבר אחר שחיטה משום דהותם היא לצורך הבמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד כי משום צעב"ח.

דפ ע"ג ע"א גמר', ארשב"ל כמחלוקת בעורבון, אבלhabar דבמה ד"ה שחיטת עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטת עשויה ניפול לא הבניי ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרין דבר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטת לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטתה למה לא גופה, דהאhabar המдолדל נמי גופה. אלא דלי' יוחנן י"ל דלאו מקרין דבר בשדה אסיריןhabar המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעליון ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליון ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואינו יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو בהמה, אלא דגלי קרא דבעין נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לבני איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זהה ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לר弁ן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זהה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדותה והבשר המודולדי. ועוד כיון דקאי אברייתא דקתני בה האברים והבשר המודולדי. ועוד לא למאי דמסיק דמ"ד לוכה מייר' במתה ומיתה עשו ניפול קשה טובא, איך נשמע זאת מלשון דקאמר אכלו לזה דمتה עשו ניפול עלי ניפול עלי לאשמעין, הא ב"כ וב"כ איכא מלכות או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גזג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והוא ענייני תימא רבתא. וראיתי בלב אר' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצאה ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבכמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הניגונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דברים, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לר弁ן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצאה לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצאה השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצאה לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הולד להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, דהא זהה ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לר弁ן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זהה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדותה והבשר המודולדי. ועוד וכיון דקאי אברייתא דקתני בה האברים והבשר המודולדי. ועוד לא למאי דמסיק דמ"ד לוכה מייר' במתה ומיתה עשו ניפול קשה טובא, איך נשמע זאת מלשון דקאמר אכלו לזה דמתה עשו ניפול עלי ניפול עלי לאשמעין, הא ב"כ וב"כ איכא מלכות או מושום

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תני לחלק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שיהי' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכוי, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא"כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא"כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא"כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא"כ נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא"כ מותר, וא"כ לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא"כ מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלא אפילו לרבן, שכותב דמכתש' ב' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע' כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת amo מותר, ע' כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיזו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה' האיסור אבמה' ח' הוה נבלה ו מהני השחיטה לטהר ולהתריר, דהאי איסור אבמה' ח' הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מחה כל הבבמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקא מיתה למגרי, אבל מסוכנת שר' ע'ג דעומדת למות, ה' במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעינן דוקא כי ימות למגרי ולא שי' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לבגי איסור דטרפה דבר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג דעדין כי אסורה משום טרפה, ה' בטרפה מקצתה דהינו בש' מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

אבמה' ח' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחוץ ממה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו מושום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז' לדפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דאבר היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מצד כל בבהמה תאכלו נסר אבר היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטר' דריש פרקון משמעו דהוא דאוריתא, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פרוש מדרבנן ודאי לא ה' מצ' מושה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזורי, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגי גאנינים נדחין ודוק היטב.

עוד ראייתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב' ג', וא"כ דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב' ג' מאן אסריינו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע'א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגרי מן הבבמה, דאפילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדרכינו) הרי דאיכא לב' ג' איסור אבמה' ח' באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י' מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י' מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בחשי' ק' דהכת'ס ז' ל' יוז' דסימן י' ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעינן דרשעה לmittah דעושה ניפול, ושלקו'ן דר' קכ' ע'ב אמרינו דנסברא הוה אמרי' כל שעילא דזרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah שעשה ניפול, וא"כ בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארוכה הוה נשל, ולא בעינן כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאיסור במה' ח' וכרי' שם וכן פסק הרמב"ם בפ' מה' מ' א' למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגרי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועייר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמבה' ח' דאיכא קרא לבגי טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמרי' שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה' האיסור אבמה' ח' הוה נבלה ובמקצת דהינו בכמה, דאם מחה כל הבבמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקא מיתה למגרי, אבל מסוכנת שר' ע'ג דעומדת למות, ה' במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעינן דוקא כי ימות למגרי ולא שי' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לבגי איסור דטרפה דבר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג דעדין כי אסורה משום טרפה, ה' בטרפה מקצתה דהינו בש' מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בין מת שפתח הבהמה, וכשמ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בין מת קודם שחיטה למת אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איק מותיר למצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי דגム לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' דלא בעי אויר דlidah, וכל זמן דהולד סגור במעי האם לייא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיטה למאפרע. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליך שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מהו חידש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, לייא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגרמי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה אעפ' שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דכן מוכח מסוני' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, דאך כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik' לאמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עס אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סייננסים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע אעפ' שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך אעפ' שחלבו וגידי אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי דגム במקרה שחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצאה בו מזיק בי', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטה במנינו שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחוטה מקרי אין במנינו שחיטה, ועוד בגין ט' חי הנמצא במשנה ומילא דין טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מות במעי אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי דגム במקרה זה חי, כיון דהיה כשחותט, וכן השחותט אין טרופות נהוגה בו, דזהה אין במנינו שחיטה, כך כוונת הרמב"ז צ"ל במה דכתב דהרי הוא אצלנו שחוטט, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לנו הא דבעי ר' הושע'י בהושיט ידו למעי בהמה ושחט בגין ט' חי,adam נאמר בגין ט' יש לו שחיטה במעי אמו בלבד ר' הושע'י ממעי אמו גם בלא אוירא, א"כ יש במנינו שחיטה מקרי, ושפיר היה נטרף במעי אמו גם בלא אוירא, דזה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דבהרפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מובהר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו בלא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב adam נמצוא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשミニינו כיון דהס ברבו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רבה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין فهو בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו הול נבלה, ואין בגין אבומה"ח פשיטה יש בו אייסור חלב כלו, אין אכן איסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, ואין בגין נבלה לאבומה"ח אלא דלאבומה"ח מצרפין גידי ועכומות לכזית, נבלה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מズות עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבומה"ח, וא"כ בשליל בט"ח דיولاد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבומה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה'ولاد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מזומה על האי ולד, וחכמים ס"ל הכר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הולד חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחותה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחותה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוי ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא Bi' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידי לאברים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבומה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון עלابر היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבומה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין فهو בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו הול נבלה, ואין בגין אבומה"ח פשיטה יש בו אייסור חלב כלו, אין אכן איסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבומה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, ואין בגין נבלה לאבומה"ח מצרפין גידי ועכומות לכזית, נבלה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת הלבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוה ספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטума דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בחרירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, אלא אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חיית גמורה ומותר לאכולו כלל להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מכרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבוי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי לי' היינו משום לכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"י פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ף והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפייל לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי' מי שייה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ז ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפייל בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ז ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דauseג דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדריש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו פדותה בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצה דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמ' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רוצה דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רוצה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הכי איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דההילו נטלה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותית את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו מושום דמדיכר דיכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, מושום דלא שכיה, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז"ל איןנו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' ז"ל דדי לולד להיותו אכמו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו מושום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכasher בארכוה בפתיחה בעiker ג' דבעינן מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי' פ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירה, הלא אוירה אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירה כלל מחיים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ولكن בנמצא הولد מות אפילו לא שטח אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א שעדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירה גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירה כדי שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ל"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתי לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ' מ' קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התמיा, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי מושום דבעי' שחייבת מדרבנן מושום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה מושום מראית עי'. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדייעבד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג"ק קרען מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להליכם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מזוטרא בפסח. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" she. הן אמרת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ג קרע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג"ק קרען, ליתא להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדיננו דבשל תורה הלך אחר המחייב, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיצא בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הפסוקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דר' רק כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיكا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשחי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשחי' בחיתת איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתייר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחחות בטרפה, עד שלא מוד מה שאר להתייר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתיר הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, אך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנראה דהרבנן ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכי הגראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמיר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפשח, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שההעמידו, דמהו שלה מה שחותו היא דאין פודין בשחותה והרי היא בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפשח ממעלינו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפחס אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שה וכמיש'כ הרמב"ם א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבנן ז'ל שכבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ם כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ם ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפ██וק לקובא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש"ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעלינו לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ם כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דברייתא מסוימתה למ"ר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עלי נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי"ה בדורו כשם הוא דהרבנן ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב' לזה ודאי היה פסק הכרמב"ם עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ם ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בן פקועה שהפריס ע"ג קרקע بلا שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמן' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' להכות על ראשו הוא לפי דעת הרמב"ם

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה הממיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האיל' לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל' טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי הממיתה פעלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מיירי, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתrix ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חחי' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל' הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכלכלא עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: וזכור הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו באבר היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שעשו אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, כי הדין דסיפא השיך לכך אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהי' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהוא כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה און כאן רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתבי ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דaina בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתי נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבהמה ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ודברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרוע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదמוכח מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמדבר לא שחטו בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חזה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים תלקס מן הזבחים לגמור, נצווה העם ליתן מזבח חולין עכ' המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוד'ק.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עי"ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפריך אח"כ ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה נודה ריצה לרבנן א"כ הא דנקיט קרא לא שחתו הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ריצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, וא"כ מהיכי תיתי נימא דאם הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחטו מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזכינו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה קדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השנוי משום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחטו כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דוקא בשניהם קודש ודוד'ק היט.

ד"ט ע"ג גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש הצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז'ל דין כאן שום צד מיחוד דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפש'יו הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ'י' שפהח וחצ'י' בת חורין דאסורה לחצ'י' עבד וחצ'י' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה'ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה משום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משונים בקהלם ובתוארט החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רבנן אודני' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודני' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איכא צד סוס מסוס וצד חמור מחמור ולא איכפת לנו שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איכא כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכטבתה שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחטו, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחטו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבטה. אלא דפל' מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אישור דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי דבמדבר בהדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוד'ק. **תוס'** ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפסה וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכטבתה לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מנ"ל לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסול קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסול דהשלמה, דאי אמרת נראה דאי הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמןhot לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דהשלמה, דאי מעתה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על מעשה דגברא ולא להכשיר קרבן פסול אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דאו"ב שהוא לא בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואס הלאו נדחה ממילא דליך מוחוסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי מוחוסר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו ברבנן, לא מצין למימור דaicא כאן פסול קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבעי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי' משום דהוה עשה ול'ת. ואח' ככתב דיש לתמוה על התוס' דהה דאו"ב חשיב מוחוסר זמן הוא דוקא אחר שזכינו להא דוי' מושיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו נצמה העשה איינו ברבנן ולפי דבריו ז'ל נוכל לפרש הא דבעי בגمرا' מניין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מניין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מוחוסר זמן. ואח' כ' פריך ודלא מא בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דאו"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוד'ק. שוב ראיתי

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשו חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, הע"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי ע"ג דאייכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משלחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה חצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטירה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למינו בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין ממש"ח דששא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחכ"ת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה ב תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עג' דעתה לא ניחא לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחא לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספוקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. והדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור ה希י, ומון החמור והסוס' ה希י, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בת רובה, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות דסמכין עלי' עג' דאייכא מעוט טרפות, ע"כ כמו שפירש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה ATA לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאין חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספוקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספוקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לسفוקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין סוס, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiata דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכטב הרמב"ז ריש פרשת תזיע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתתק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמולדת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו תיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התישה לאמר דאיין חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עג' דאביו תיש והשני כלו שהע"ג דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת מחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולדות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאיין חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיין כאן תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה מה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומון החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר את צד חמור ומשתמש בצד סוס, דאיין כאן צדים אלא מין בפני עצמו, וכך שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש במחרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שיби בשלך אסור לגביה, כך שלך בשלি אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שלך בשלי אסור להדיוט כך שלך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אסור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה רואה, משום שהוא כמו בעלה עלייה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אסור אחר דאיתר רק מכח ש"ח לדעתה דההו, ועbara אמרה דרחמנא למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שהכתוב נתכו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר ניתק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הניתק לעשה כהגו' ביוםא לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםא לאו מצד לאו הניתק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנסו לאرض ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת Dolola העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבלה מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתיסטר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצטח מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירושם גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמחוסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרשין, לכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כברשי' כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי' נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכך עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי לנדר לא ירצה קאי' נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, לכל עצימות הלאו נצחות מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתכו לעשה, דא"א דהלאו קאי' אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליקא מלוקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתיב נתכו לעשה מלאו דלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרוא דירצה דיש בו שם עשה על הלאו, לכל והכי דaicא למדרש דרשין ולא מוקמינן לי' בלאו' יתרוי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דaicא למידרש לא מוקמינן בלאו' יתרוי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו', אבל לא במקומות דליקא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בזיה אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתכו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתכו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי בלא' יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמירין הבURA לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק' לאמר נתכו מלאו שלא ה' בכלל מעולם, וכל זמן דליקא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן נתכו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מתייבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליף ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפota אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדים' ששה'ר' שמה שחיטה, ואי זה הו ai יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד דאפילו אייכא שא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דההו, מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליקא יפותא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין המש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהיא רשות רואה כנ"ל, ושפיר מצין מליל' דהה אס הוא שא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים שא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בששא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דאי שחיטה דערירה משחיטה דההו אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוא ונ Kra שחיטה כבדתי' וחתט את בן הבקר, ואיך נאמר דלגביה או"ב לא מקרי שחיטת הראשו שחיטה ועיין בדבר הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואייה פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראת, דכיוון דאסר הכתוב או"ב בקדשים, מויז' מוסיף על עניין ראשון, הרי גזה'כ דליקי עג'ג דלאו שחיטה רואי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דליקא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיב אפיקו לר"ש עג'ג דלשא'ר מיל' חשובי שא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגביה אישור ייל' דהוה כמו בעלה עלייה זכר, לכל עצימות דאיתנה רואייה נצחה מכח שאסורה תורה ש"ח או או"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר"ש' דבש"ח ונעשה שא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לכן ס"ל לר"ש' דבש"ח דמפורש כרת ומלוקות הר' הוא גזה'כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרין דבקדים' אניו לוכה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה רואי'. ובזה מ דויק' היטב מוה דמפרש רשי' זל דקשי' הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשו דמיקטל קטלי', הרי שני ראי לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי' להקשות אמא' פסול, וזה ליתא דמכח החשי לא מצי' מקשה, דהרי התורה פסל מקרה דויז' מוסיף על עניין ראשון, וכקשי' התוס' אבל מצד הראשו שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשו קודש גם באוא"ב ששי'ר' מקרי, ומ"מ אסורה התורה באוא"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ' גזה'כ הוא דלגביה או"ב גם שחיטת קדשים שחיטה רואי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגביה איסורה בעין האי גזה'כ, וא"כ ה"ה דלוכה מגזה'כ ז. ובש"ח נמי גם בלאו' אישור כרת דש"ח מקרי שחיטה א"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושן נ"ז ע"ב ברשי' זל ד"ה מה שלוי בשליך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דההו'

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עליה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמותה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דיללה לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי' שקדמו והה' לכל שבעה וזה לבליה קידוש ז"ל הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פ██וק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכור מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתוך, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבכורו מיררי דקדושים מוחכם, א"כ האי תנתנו לך עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לך' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקאמר שיהי' דלילה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה דעליה לאו זמן הקרבה קאי, וא"כ נמי אימים ולא אלילות קאי, דבלילה בלאה אין להקריב מקרא דבאים צוותו. אבל בהאי קרא דמויים השמיini והלאה ירצה דמיררי בחולין ומיררי נמי מהקדשו, וכאן ויהי שבעת ימים תחת אמו דאסור גם להקדשו בכל שבעת הימים בין ביום ובין בלילה וא"כ קאמר ומיום השמיini והלאה ירצה נתקשה לך' שפיר הא ליל ת' מה תהי עלי', ועי' קמורתך דנינו דוחה שבעת ימים תחת אמו אקדושה נמי קאי דין להקדשו, אבל הא מים וכו' ירצה קאי גם אקדושה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה דעליה לאו זמן הקרבה, ולכון לא מציא אמר דמתשלום يوم השבייעי והלאה ירצה משום דהקרבה אסורה בלילה אבל הקדושה לעולם שרי בלילה ודוו"ק.

ע"ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכוכ' בהגנות ריש"ש נתקשה לך' אושע'י דלעיל למה לא קתני פלוגתייה בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הויל' למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מציא למינקט ריש' פטור, דהא חייב עכ"פ מליקות משום מחוסר זמן, דלר"ש וכי אchosר זמן כבזבזים קי"ד, ונירנוadam הראשון קדשים והשני חולין מציא מתני פטור, אבל סתם פטור לא מציא למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר' ר' ל"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין א"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מציא כתני מחייבן עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשיים גמורים ולשונו מחייבן דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר"ש דפטור א"א לא אמר כן ממשום ומכח"כ לר"י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדי"ד לא כתני קדשים משום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת ניחא לך' אושע'י דבשני קדשים איך מאושע' אונא"ב ומchosר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שיחיתת האם וליכא שם שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעון פטור אלא בזאה ייל' לפ' מה שכ' התוס' לעיל, עליה לאו בת אכילה היא, דלר"ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פ██וקים נס למחוסר זמן, ואין כאן נתקע לעשה כלל כמובן. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ"י הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה נתקע לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ מי פיריך עכ"ל. ולא זכית לי הבון איך לפי פירושים ניחא האי סוג', דנינויו דגיגל לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקאי אמחוסר זמן בגיגל ושילה, גם במחוסר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס. וכן קשה על פירשו של הר"ר שמואל מווארון, דמכח תרתי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרתי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרתי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי"ד דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגיגל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכינס מחוסר זמן בזה וגם בזה, אבל לעשות מזה תרתי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשרו חד מליקות לא נלקה משום דוחה לאו שבכללות ואיך נוסיף עי' כללות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוו"ק.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר"ש אין אונא"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר וכו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואצטריך למדרשי' מווי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ מי קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא וכו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובהadam התורה אוסרת אונא"ב גם בקדשים זהה כמו ש"ח ל"ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיפ' זיל' בריש פרקן, דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכוקשי' התוס' שמש דכל קרא דואו"ב בין בחולין לבין דגיגל לקדשים, אלא דלא דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא הוה פ██ול בקדשים שמחוסר זמן, ומווי' מוסיף ילפינן דעתית בי' משום מחוסר זמן בקדשים, ולכן ר"ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורהlica לשחות אונא"ב פריך, נירנו דלא דריש' וכו' מוסיף לעשותו מחוסר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורה עכ"פ ועי' קאמר דל"ר' שיא"ר, וזה פירוש אמתני בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמתני בס"ד ודוו"ק.

עו"ד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכו' עין לעיל אהא דר' אושע'י דטעמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגביה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאיון מליקות אונא"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתנו דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עליה שלמים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבע דמחלוקת בין עליה שלמים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעליה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz עישה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס כאן מצי מיררי דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקש וחוחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חיו"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיל ז"ל דבמשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס איך מדיוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבור זה, דל"ע קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסוליה שחיטה משום נבלה אלא דוקא נחרה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נארסה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסוליה שחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתי שם בארכוה ומיליא דלא אתא להקל להתר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוה כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוו' כלא נשחת להתר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכסוי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבע מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטו מהה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסוליה שחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורט בקרוא ומליקין עלה ומיטמא נבלה דהוה כמו נחרה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה בארכנו בفتحה דכמו דאמר ר' דיל דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסוליה שחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאייזו מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן.

והנה לכל המעין יקשה מדוע הטענה דקתני תשחה פלוגותת ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינה דעתןbal במאמר מוסגר, כי מי שאין לו שייכות להקודם הוויל להקדים האי דינה דהוא עיקר דין דוא"ב אינו חייב רק בשחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגותת ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שניי' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דגס אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחלק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה כתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמערker משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומת על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, נחר או נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכתווב תחלה נחר, ואח"כ או נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו א' זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקוישטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי"ד שהביא הרמב"ם ז' דין דכסי הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמערker פטור מלכשות לעיל פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות זהה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגותא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosfot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצמו השמייט דינו דנחר ומערker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נחר ומערker משום דכ"ש הוא מנמצא טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט בהלכה מיחידת דין דחשוי'.

וראייתי בתו"ט שהרגינש על הא דנחר ומערker להקשوت להיפך, לממה קתני דוקא hei תרاري, וממייח שאר פסוליה שחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסוליה שחיטה הון הלא הנחר והמערker איןו שחוט ופסולי שחיטה הון דוקא בשוחט, אלא שאירע לו איה פסול במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון שחוט דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסוליה שחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמעט אלא נחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסוליה שחיטה כבר תנא בכשו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר ומערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסוליה שחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקדוק עצום בהאי משנה במאמר דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבור, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר משום אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור משום דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלהקה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו משום דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדם בדעתנו ר' מאיר ר' מאיר לאכילה מכ"ש נחרה דדין נתנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחט את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דחדר ב"ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו איסור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחט נתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבוטא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עיין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי ר'יו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציון ציון ודבר מירוח על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לר'יו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ לר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי לר'יו"ח כמו לעיל. אמר לי ר'יו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו"ר כיוון דלאו לר"ל קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין לר'יו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ר'יו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש בן בדברי לר"ל דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דר'יו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי רק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על לר' קל Kata'a, אבל לפי המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ר'יו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר' לא ח' להסביר על זה, כיוון דבאמת אייכא תנא דפליג אבד' חזקי' עיין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

דז' דז' פ"ב ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לענין דינא תנן תנא אם קדם השני הרי זה זרי ונשכר, זרי דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשאר, עכ"ל הסוגי', ופרש"ז זיל לענין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון וחשת ראשון לא לענין או"ה שם רצה השני לשוחט ראשון והרשות ימתין עד לakhir מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלקת ראשון רשות לשוחט ואין צורך לחוש שחת השני תחלה, משום דלשני אין לו רשות לשוחט בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני וחתת זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחט בעלי נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על איסור או"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכן בודאי היה רק האי סיוף חדשנות ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר'ש ור' מ' תלמידי ר'ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעינן דוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחרה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה משום דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא איסור מצד אחר ג'כ' פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחרה, וממיילא כל שם שחיטה פטור עלי, אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עיין לפחות פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שצינו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' וכלן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר'ם ור' ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור משום או"ב, כי כך הייתה נסחתה (עיין מבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosף עלי' הרישא פלוגת' דר'ם וחכמים שהוא ר'ש. ועתה אין לפреш האי נתנבללה בידו דקאי על השוחט שארע לו פסל שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר'ע, והי' חיב' באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אלא איסורה מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דשחט כהונן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיינו י"ז ובש"ז סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר'ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והmittה געשין אהבת אין בשחיטה זו משום או"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמותה מלאי', דאן מיתה שע"י נחרה בעין, עיי' מש"כ זהה דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דר'ע דחוותר להם בשר נחרה במדבר היה נוגג או"ב בס' בנוחר ומעיר, דאיון זה כמותה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי משום קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עניין ראשון וכמו כסה"ד דה' נוגג במדבר לר'ע, כן נמי או"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתתו לצוק זו היא שחיתתו לענין או"ב, אבל לאחר שנטטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחרה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רש"י שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר'ע והזודה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחט ונפשלת שחיתתו פטור משום או"ב, כי ניהו דלאחר שנטפהה הלהקה דכל פסל בשחיטה נתנבללה גם נחרת נטפהה בידו מצין לפרש דapsulation נחרה גם בהשות ונתנבללה בידו מצין להר' פטורי מאוא"ב קאי, מאחר דעתה גם זאת נחרת נבלה, אבל מאחר דמוסיף גם הנחר והמעקר, א"א לפרש אפסולי שחיטה דלמה צריך להוציאי' הנחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה האי הנחר והמעקר ורבנו הקדוש לא רצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ ר'ש' שבועות דף ד' ע"א ד"ה ומשנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר'ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלתא ומדריכם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנחר והמעקר ופטור משום או"ב, דכל זאת שפת יתר, היינו משום דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא דיסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנת ר'ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה לעמיה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר לעל"ם וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש זהה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות אוא"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום ויום ועודמה, ובסוגי' שם הארכתני בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוחה הוקן דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צרי' ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' זה הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו זהה למד מלשון רבים דלא לשוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןינו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אין משמע שהיה אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק'

היטב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריונים חייבין. התבש' מקשה ודלאה קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומtwohundred94 שיחות חברו, ואמ אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשי לשוחות, מפני שגם לשוחות ושמא שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשון מהבו שוחט, אבל לענין דינא תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל בשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר מהם זירות שישמוך על עצמו לשוחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ד לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשי לשוחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכור שהлокח ישוחות היום. כך מתרפרשת האי מירא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשוחות מצד דינא דחבירי, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبוע ישוחות הוא ראשון, ואיך נדחהו משום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי' באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, למה יגרע חזו מכח הлокח ממנה.

אבל דע דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הлокחים לשוחות הום, והדבר בספק מوطל אם הום או ליום אחרינו לקחו לשוחות אין בעה"ב להודיעו שהוקח השני אמה מכרכתי לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישחט שמא לא ישוחות השני הום. אבל הוא בעצמו אין רשי לשוחות הום, שמא שחת הлокח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין בעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישוחות, מצד דין חברו אין רשי ויכול הлокח לتبוע מעתו מן הבשר או לتبוע מעתו משום דין אם בשעת המקה היה בדעתו לשוחות היה מכורbi להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הום. וכיוון דלא היה הרהו כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הום. אבל למכור לשני היה רשי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשי למכור. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחות, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחות וכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שמא שחת הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישוחות, וכך בא לב"ד וטעו דהוא קודם מצד שצרי' לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענתו טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דהיא צרי' יותר ישוחות הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם יוציאו מאמורים לו איך בא את לדי מדה זו לתבוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקחת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון קודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשי לשוחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחויב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרכתי לשוחות דניהו דהיא דבעה"ב מ"מ לכתבה גס בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין בו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבל יפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירעו עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בונפה לפני מוכחה שחיין, הוה אמרין אדעתה דחכלי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סהדי דלא נכנסת בשום ספריא אפלו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואעג' דלא התנה אין סהדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צעג' ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנולד אדרבה הול'ל דבנולד אין צrisk ההרה כלל,angan סהדי דאדעתא דחכלי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמריא לא אמר דשותט היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, ועכ' דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדלא"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהוadam ערך תחלת העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمراו אל' אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אלל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחיטה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסורakash בשהחט הראשו נאסר השני בשחיטה ואיך יהל עוד הפעם איסור ע"י שחיטת החלשי ומכם"כ כשהחט שני בניה כיון דכבר נאסר לשחות אמו בשחיטת הראשו איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחיות בן שני ללקות שמוניות. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כען שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ס בפ"ד מהלכ' שבועות Adams אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כדי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשמה התראה, הרי Adams מתרין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנא אח"כ חייב ע"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנא מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנא, אכ' ה"ה בשחיטת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה Adams שניהם שחתו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואותו ממש"כ בתבב'ש, ואכ' באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו בשבועה שלחאן זה זהה, אלא כיון דלא אמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבועה דשם שבעה תרי שבועות וכאנ רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחת שני בנימן ואח"כ אםם או פרה ובת בתה ואח"כ בתה כל שהטרו בו בשחיטת הראשונים שפיר וכי תרתו למפרע על שחיטת הראשונים דכל או"א הוה תנאי וגם איסור אף על פי שנשחת ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקייל ישנה לשחיטה מtoo"ד מניל' דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב אר' דשגה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי ATI לא נשמע דינא דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך דאחד חייב משום בנו ואותו, וקשייתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא DIDUNIN דשנים שישחוטו באז"י שהשני חיב, משום דהראשון רק חחטו ברבים כדامر בסמור, אלא האיסור, הוא מדכתיב לא שחחוטו לא בדامر כבדם בטעות, אלא דילפין נמי דגס בנו ואותו חייב מבדלא כתיב לא ישחוטו אבל כל זאת אם ליכא מציאות לאוקמי בשניהם שוחתו בב'א ונחיב שניהם, אבל אי מצין לאוקמי בשניהם בב'א ולהחיב שניהם מניל', דהאחד התנאי והשני האיסור דלמא שניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שניהם חייבין כמו בשבת זהה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין ואכ' לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אם שניהם האיסור, אכ' שניהם שחחוטו או"ב ר'ל שניהם בציירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מוויה אמרהמשה נ"י השיב לי' בדשלמא מאן דשחט האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב'א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהא אלו שחת הוא בעצמו או"ב את אמה היה פטור, וכל שאינו באז"ז אפלו בב'א איינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זהה אחר זה אפי' בב' א' אחית אינו רק במקומות שניהם מתנגדים כמו קידש' ב' אחית בב' א' כיוון דז"ז אין מנוחה את האחרת מלתקדש והוה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושן נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטב"א שם. הגהה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמניל' דחיב השני באז"ז דלמא שניהם בעין עיי' שחיטת אח' והא דלא תשחוטו אתה לחיב שניהם כשחוטו בב' א' כמו שנים שעשו מלאכה. ואני לי' תירץ אחר רק בשנאמר דז' הוה למכתב אותו על בנו כיוון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב ידיעין דהראשון התנאי והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיים דלמא היינו טעמא דאדעתא דהכי שימצא ההורג לא אקדושא, כי היא דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איכא הקדש טעות, וסביר ריה שחטא ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעה מעיקרה נתבטל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איכא בנמצא ההורג, ועכ' ההוראה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איכא בנמצא ההורג, דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מהיים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדישו, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דברמת גס בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הוה לו למימר דהקדשו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו בלב' קד' קי"א ע"ב, בחטאת שמתה בעליה, דאי לא דהלהמ"ס שד' חטאות מותות הול'ל אדעתא דהכי לא אקדשה עייש' בಗמרא ותוס', ואכ' הכא באש טלי דליקא הלהה, ומה לא נאמר אדעתא דהכי לא אקדשי' لكن קאמר משום דלבו נקפו גמיר ומקדיש. ובמ"א הארכתי הרבה בכלל זה דברמת קשה בכל הקריםות שהוממו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עליך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' צוית וכו', ופרש' דלית בי' בזאת בחד מננייהו וכוי' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עם גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכתבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי אמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד דקאמר היינו יום ולילה כמו שנ Kraה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני' הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עיטה ממ"ע הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עטה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקום דאייבע איסור, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנס, דכל שנכנס מזיד אפילו בספק במקום דאייבע איסור התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מצי להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מצי

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא נאמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכל בחייב אלא דכאן דיבר בהוה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דקאה קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאסם בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הchein' המחוורת צידה, ולא בעין שום קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא' ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר' ע' קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעטה מה דנקטו במוניטין ונוחג בחיה ובעוף סטם, ולא אמר ואני נוחג בחמה ניחא מiad, מושום דכלוא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר' ע' נשנו, וככל המשניות הסטומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוחג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דין"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוחג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרא דוקא ולא שם הכלל חייה ולבמה, דהא בהמה דהוא שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דבקרא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרא אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמר' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דין' מא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלי' אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', ועכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותער בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץ קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבותי לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתמא דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעperf דכיון דהקפידה תורה על כסוי עperf דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעperf דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעperf רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן פ"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדיין צריך שייה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבעינן נבל בעperf איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעperf ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמנח אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרاوي לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדושים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא קטטא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוועס בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפotta אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוחג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה כתני ואינו נוחג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי' במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נדוק נשמע, והא דלא כתני בשאר פרקי, משום דבכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עperf למטה ועperf למעלה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעperf, עperf לא נאמר אלא בעperf וכו', ופרש"י ז"ל עperf למטה ולא על קרכע קשה. ריצה לשולול בהזע פי' התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעperf לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק עperf ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' שעתו לאו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעperf לאחר שפח ר' הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעperf, וכיוון דלא כתיב הכי, אנו דעתן לאפשר לקיים וכסחו בעperf ע"י שיתן תקופה עperf על הארץ שיזמין בפה העperf דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעperf לאחר שפח אלא אדם הזמן עperf דלמטה בתחלת דיבך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעperf אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעperf וכסחו בעperf, דגש השפיכה תה' לתוך עperf, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עperf תחווח לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעperf ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשון, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשון לאו צורך כלל כמובן. ולעל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה עperf לעבוד כסוי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חייה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דהשותט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בילה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאי בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראיו לשמע כד שנוכל לקיים ושמע איש, אלא דמהא דושמע אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראיו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאיך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמזיא, אם לא במה דקתי דאיו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפיו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלפלפני ושפק את דמו בעפר, אין להזאור דרישה גמורה והכרחית כموון לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסנהו ברגלו דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מיוזו טעם היה נראה לחז"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדי תמיד אויל מותך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במוחסר קרקע וטועמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עיי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בקושי התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובנה אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שיאינם באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בקושי התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חייבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חייבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עיי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר רחלה העמאר, ובסתומו והויא יתור ממש לא צורך דרכי הילל במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למעללה בראמי דר"ז ושפק את דמו ונסהו בעופר עופר לא נאמר אלא בעופר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

וועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"פ פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעופר משמע שעוזם טמון ונבל בעופר קודם הכסוי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעופר, והוא פלא דא"כ עופר למעללה היכן כתיבא דאפשר לשכות במהו שיריצה רק שהם יהי טמן ונבל תחלה בעופר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעם כד ופעם כך תראה, כי הילופוא הלווע עופר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למעללה בראמי דר"ז ושפק את דמו ונסהו בעופר עופר לא נאמר אלא בעופר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

ולעתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה עליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעופר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמעינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק כל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין זה המשמש מוצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכסטות דם הנשפך מחיה ועוף בעופר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרע קשה ומדרונו קצר. ואז הכסוי קשה מאי צרך לילך כל אותו הדרך ולכסטות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כל או גומה כדי שי"י הדם כנוס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשמעותו וגמרא וצדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, וכן אמרו ז"ל דהשוחט צרך שיתן עופר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקרוא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטעמאDKDISIM אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"פ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עופר למטה ומון התורה, וכן זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים,שוב לא צרכיהם אנו למימר דר"ז דארוייתא קאמר, ומונע מוצאות כסוי, אלא אסמכתה הוא, ולמען לא ישחוות בכל להקל עליו הכסוי, צו לחת עופר למטה,כנ"ל בזרור ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דממה שכותב הרמב"ם אבל לא ישחוות בכל יוכסה בעופר, נראה דסובר דלא בעי הזמןה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עופר למטה לאו משום מוצאות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין זה משום מוצאות כסוי כלל, ורק דרך אסמכתה נדרש כד.

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו למצות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו למצות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דידי' הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו למצות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן נאסר להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דידי' הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלא פוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו למצות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנחו במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני נוהג בחיה ועוף ודוק' היטיב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתה של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמן, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעה בדבוק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי' דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי' אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כמים ששתוט איינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי מושום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלוקת הקרה בין חייה לבהמה במצות כסוי, מושום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוכן מינו דתורות ובי"י יהי נגרר הרוב שהן שאינן קרבין אחר מועט הנרבין ודוק' היטיב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאوة איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנחו וקרא דושפיך את דמו מנהירה דיבר וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דידי' הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היה אינה קדוש ידעין דאיין מצות כסיה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כי יצד דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסיה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיילו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתו כסיה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר ישפוך דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגム בהמת קדש וועלת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינהו תמא וכ' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א'כ לכיסינוו ואפלו קודם פדי' ואפלו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים ז'ל ד'א' מה קאמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל ד' פ' ע'ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשוו' ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשוו' שחיתה ראוי מושם דברוך דמי' ועוד מדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואין דרכו לצורך אבל צפוריםDDRךן לצורך אפלו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם ז'ל ומישדרכו להיות נצד חיבם גם בניצוד ועומד, אבל דעתו לפטרן מכסי וה"ט דידע דהאי כי יצוד דיבר בהוה ממש"כ אליבא דר'ש דס'ל שחיטה שאינה ראייה לא שמה שחיטה, ע'כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכסה"ד דשהיא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס'ל ששא"ר לא שמה שחיטה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר'ם בלשון המכימים דס'ל ששא"ר שמה שחיטה, אך בכסה"ד דכתיב אשר יכול דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא'כ כל שיש במצבות שיה' ראי' לאכילה ע' פדי' אשר יכול קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דאשר יאכל משמעו דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי אכילה, וא' מושם ששא"ר הלא אכן קר'מ ס'ל דשם שחיטה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצער'ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמא ונכרי בטהור וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' איסור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא'כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים ז'ל, אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח איסור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א'כ ליתא האי סברא דעתמא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' שחיתה כשתיה דעלמא המחרת איסור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר'ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י ז'ל, ולא דקדקי ביתר דבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר'ג דאן לנוין ואוכליון א'כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דאי' לא אמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלווי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישטה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ' שאמור וה' העולם עכ'ל בפשיותו י'ל דשפוע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראי' לך' ע'כ יאכל וישטה פחות ממה שיש לו אבל יلبש וייכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אתמהה, והרי תראה דכמה פעמיים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך בדים, אין און היקש למחלוקת, רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקרה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דAKER מים לא, און אKER כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, איין בו מצות כסוי וצעיג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, איין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואין דרכו לצורך אבל צפוריםDDRךן לצורך אפלו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם ז'ל ומישדרכו להיות נצד חיבם גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאן דרךן להיות נצדין והם פטורי אפלו אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופה דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאן דרךן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' יצוד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדרכו להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראת מהה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמנפרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממש' שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס דכתיב במזומן מيري ולכאורה י'ל דבזה מתישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצוד דזוקא בשאיינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידי'ין מושם דכי' יצוד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם ז'ל שכתב בפ"ד הלכ' ב' ז'ל לא ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, כסהה"ד נהוג במזומן ושאיינו מזומן, לא נאמר אשר יצוד אלא כסהה"ד דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה עכ'ל. וכ' עליו החל'מ ז'ל דזה כתוס', אלא כתוב מהה עכ'ל לא כתוב רביינו דאשר יצוד חייב למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמנפרש בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס'ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהור וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מדעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' יצוד דלא תימא דזוקא מזומן, וכונו ג'כ' להא דרמב"ם ז'ל דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס'ל דניהם דיש קצח רבota דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל ס'ל לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופה סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לו לב שופר וסוכה וכדומה הד贇ן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשיס איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להלisco לכלהו, עכ"פ א"א לא אמר דר"מ ור"ש שדורשין טעם דקראי פליגי דביבוכ"כ הוא גזה"כ, דודוקא שחיטה ולא הריגה בכלל.

יש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דאינה נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לו לב שופר וסוכה וכדומה הד贇ן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשיס איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודרכ"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתב ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע הלכה/carbis כרבים מחייבים בסתס' דבזה לא שנייה מייד, שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מייד, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתוי'. לפיכך הביאו בסתם, אבל כאן במשנה בפיווש לאמר דברים חולקים על היחיד, דבר שאינו כן הוא פלא, אלא דעתך יותר מזה מצינו בפסחים צ"ע ע"א דקאמר באב"ה השני והוא העיקר. בכלל קסביר שמדובר הלכה/carbi מחבריו ולא מחבריו וכו' ואילו מחבריו, וסביר מתני' איפכא כי היכי דלהי רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבנן. כי היכי דתיקום הלכתא/carbis נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאין שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגותם כאן וכן בטבח ומוכר בכב"ק, דבכל אלו ס"ל לר"מ שא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגותם, לדורש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכו', מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ ור"ש פליגי בפלוגותא דרי"ש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו נם נחירה במשמעות, דנחריתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דרבי"ש ס"ל דבר תאوة איתסר להם במדבר זולת בע"מ ושותחה דוקא קאמר, וא"כ רובה קדשים זהה, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדושים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדושים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחט חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דחולין מקדשים לא ילפינן להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים לא ילפינן כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך דמכך ראי לדעת הרמב"ן דלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפיקלו אליבא דר"ע דהו תור נחירה במדבר, מ"מ רוב הנחותים היו במשכנן בתורת שלמים ולא נהרו בחוץ מה שהיה ראוי להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב נחיה, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ש ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם ור' הרמב"ן ז"ל בין לר"ש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור או"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די' בשיר תאوة, איתסר להם ואי קדשים וכי עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשיר תאوة ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נהגה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבר שר תאوة איתסר להם, והינוי דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי' לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי' דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועעד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי'ה צ"ל לפרשי' דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראי' לאינה ראי', ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא מושום נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר ר' קר"מ באוא"ב ע"כ מושום דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב מושום או"א"ב, וטבח בגין כמו שחיב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאי מ"ט ראי' לאכילה. ובכשה"ד שאמר דאכילה כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועיין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראי' אף כאן שחיטה הראי', והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהולל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' כמים, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' קרי' לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראי' לא שמייה שחיטה, אלא מטבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שחיטה. אבל לפ"ע דנראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביהה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביהה או שחיטה קרי' לי'. וכ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאן ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי' ומתרץ דנחריתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעטה נחירה משום ציוויי דבציוויי מדקדק על הלשון לפניו בדקודוק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביהה זביחה או שחיטה קרי' לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אנו דנין אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי' הפשט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלהו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראי' לאכילה אבל אם באמת איינו ראי' לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביהה וכן הרבהה. ובזה מישובת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למליך מהתס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונון המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותם להם הנחירה, דעכ"פ אתי למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבעין נמי ראי' לאכילה, ודוק ועיין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי' עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט אכל - ושגהanza כי רשי'

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפ"י גם לר"מ מאשר יאכל דנטא למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiac אל כל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמ"שכ' רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראואה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראואה חייב בכסוי, لكن בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקות חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבין דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה תואו דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ור"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליף או"ב מקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בכsha"d דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י ז"ל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכריה נתגללה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב ז"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י עונשים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שלוי בשלך אסור, ממשום דמי תירום הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מידי איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מידי מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראיוי היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם דבסטוף הפרשה שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על ד שגמרא' מ"ט דר"מ בכsha"d גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראיוי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכשות וזיל שם: "פטור מלכשות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למיאן דמחייב בכסי' בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי' לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שחיטה וחיבב בכסי' דומי' דש"ח. ואין להקות דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דאי' במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אופן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה בא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזא גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם אס' צד אונם לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKRA מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאמר דאם נמצא טרפה פטור מכסוי.

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגתא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על אמן דמיון, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק"ק.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן משום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תטהר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלבד"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו' לא תטהר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה דמשם היינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד א"ה שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלבד"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק"ק היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשميיט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו משום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמ"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק"ק היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמר, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידען כל דמהசר אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחשר אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבענן ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך"מ דקו"ש התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שכא"ר, אלא למוטוט הירגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך למחרות דטמא דאין בmino שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין בmino שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ולכך דר"ש מתרצ'ו דעא"פ דזה אין בmino שחיטה וזה יש בmino שחיטה, ע"ז תרצו דעא"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידען דבמהחשר אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים משום דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל משום מחותסר זמן, הרוי דאית ב"י משום פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגתא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הולד ותהי' ממיילא שחיטה ראיי מושום הولد. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהני שחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דעליל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשינן לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לولد להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור משום אכילת נבלה כאמור שאסורה משום טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי DINIA אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי DINIA בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' אכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי היב"ז ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבת הי"ל לעין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDUASH"S דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני'). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם ששא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה לא איזלן בת רוחש בטהר נמי מי שוחט שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלן בת מחשבתו וחיב בכסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב אינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכיתה נזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דהיתר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהז' דכון תנן מפורש במסנה אחראינה, הן הא דאחרים רואין אותן דתשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭiat דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דתחוור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דיןים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שינויים, וע"כ מושום דPsiṭiat וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש ומה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שמשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב לגמור אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואומר אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגור מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחת רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיתה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלת כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרות חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התורת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחתי דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי' מש'כ' בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי' שמיים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי' אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי' התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו' והוא יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני'ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמր כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלמה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפי מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפנינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזק לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לריעות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לוداعי טמא, וכיון דלוداعי טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוداعי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובזה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבען וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין זו, מ"מ טעמי ממשום דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשום דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דכוודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המעוט

לעיל מדקתי ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודים דסופג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו זה שוב אין תימא דלענין כסוי כתני סתם פטור ממשום דניהו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר במסתם קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּה כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חשו"ק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי"ל לי דר"מ דחיש למעוטי גם אי הוּה ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לאמור דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דחכא דאם בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שbarang דlidid" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנ נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק".

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' זו, דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חו"ק שחיתתו בין עכ"ל ובפי"ד הלוי י' אהריםם, לפי שאין שחיתותם שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלוי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חיו"שין שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכספי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פlige כי הפירוש הפשט וסבירת התוספת' אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל דזה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש כוונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שחיתתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו דזה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממשום דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריהם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זהה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פי"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הוא, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן סימן כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן יפותא מיויחדת לחיב כל ישראל (ויתר הוליל'adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מצות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא ע"כ דיאנו כאשר מצות עשה) ותירץ דלולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'עה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שם עבר או אננס או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השkol, ובתוםאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולחן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקוישת התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעשה יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטא, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קוישת התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטtotות ונחפק האיסור להיתר ע"י ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ"ל, ודבריו הקדושים לא נתרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתרلقאנו, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטא כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ"ל למיעוטי מדרבנן, ועכ"ס' ס"ל סמוך מיועטא לחזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתרצת בחרברתא, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואו' בעו הסבר גдол, דמהיכי תיתני נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה רגיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק היתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להתבטל ואין דרכו של היתר להתבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול להתפשט ע"י הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך להתחשב ע"י ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטtotות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצחים לעשות מציאות ע"י ביטול דהינו החיבור במעשר וזה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצוה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיועטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיסיים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי אם לא בטעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרשות מועות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא און מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצתת מועות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחו דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאון הכבוד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

ע"ז שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתית אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמותו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין און תרומותו תרומה, והתמס אפשר לבטל הפרשותו אם נאמר דלא עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צריך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיטות דנ"מ בעונה אמן ויפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתה גדול מן המברך משום דשם וושומע עונה וגם ענה אמן, אבל מבריך בלבד עונה לית לוי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית לוי תרתי מברך וגם שומע עניית אמן דהוא בעונה אמן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך בדקה דבמחץ אייכא לאו דב", דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעלים לא ידעו מחמצץ ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין ליכא כאן CHOIV על השוחט למגור המוצאה כיוון דלא התחלת, ואין שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום CHOIV למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא CHOIV וזה את ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב מצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטת חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא ברCHOIV היא פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב"ם ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח כלל, ולכן טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכ הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושא או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליך שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרוחת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאםרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויה אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גודל כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכיה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחויה, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידח' אידח'. אבלanca פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטה הואナン'ל. ומה דקאמר לישנא דהוא אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחויה אצל מצות צרכין אנו להכנסי כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויה אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויה כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובך חדש דלא שיד' דחויה, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטה כדامر בגמור' והסבירו הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הול' כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה הכא כתיב עמיוטה וכסהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במקור דמותה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטה דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויה או אין דחויה, הינו בשאר מצות אבל בכסי ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחויה, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה דאפיילו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה מבברך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום ברכה משלם משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלם. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצווה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיא עליו מותחה.珂"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והrhoח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה בה' נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל' כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרא התולדת, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתויחה בכלם אנו דורשים אפיילו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישו כאן ה'כ, וכאן ה'כ, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתויחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכליתencia חיויב בהתמדת המעשה הלו אפיילו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעשתה דרכו לבליל השב ושלח הוכח אפיילו מאה פעמים וכאן בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהrhoח מכסחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרך כידוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרית נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פום.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי"ו ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחולב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עליהו איסור תורה בכען אליו כיוון ממוני צרכיו ואיש דהוה שרי לגלותו מיד, היה יכול לכסתות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי" הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידעו שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlixן זא"ז, ור' אומר מכאן למיון במינו שאינו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlixן עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אידמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהי' בدم השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אידמיות גמור במים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אידמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידע, הלא אינו ידע מב' צדדים, דלפי דעתך ידע להיפך דין השער במים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מציא קאמר ע"ז שהוא דבר ידע שאין בדם השער במים כדים לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסתות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסתות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקשה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל כשהו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתום משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על כסוי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לאBei כסוי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כשהו ונתגלה פטור מלכסות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסות, אבל דכסי לחוד עשה מצה, דכל שמכוסה אפשרו רגע אליא לה המצוה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכסטותו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ויתחיב בכסי, שוב אסור לו לעשות צרכי כפרשי' שם, אבל לכסתות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי' הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

עד שם גمرا ומי' מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסתות, ופרש"י חייב לכסתות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי' חייב לכסתות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסתות דר' ל' שחייב לגלותו ולכסות, אבל לכסתות מה שכבר מוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, וד"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני האי דחויה וניעור, מושום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOW חזר ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור למים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מהלחה כורך ומורו, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורו מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין וה יצא בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) אינו מבטל הדגן והוא צא בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) איננו מבטל מצה DAOΡיתא, דהרי מוסג'ו' דשם מוכח דלאו מטעם דמטעם גיראה ATIIN עלה דהרי מוסג'ו' דשם מוכח דלאו מטעם גיראה אמרינו, דא"כ לא הוה פריך מידי) ותרצו דמרור הו מבטל למורי טעם מצה עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני דא"כ מה מהני היא מצות אין מבלתיין אז"ז, וכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצה, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiטיא הוא אם יכול צוית פת אישור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיון דהאי סוג' דחתם בלאל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנרא לאמת בפי המשניות וסוג'ו' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפרש מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. וע"ין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחמתם בהם מום בהם, דביהם משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דביהם דמיות ההא דחו"ל למכותם בהם אתה לא אמר בעיניהם דוקא. עיון זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדיפתא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, וע"ז בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באהיל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיון דaicא צוית ורביעית. וע"ז בՐיטב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באהיל, אבל האי צלلتא אפלו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי אפלו הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיון דעכ"פ שושואה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י בՐיטב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דtos' דה ר"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמות הדרשות אלא מה שהש"ס מדונה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעמים אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו יש בעל מודה זה, ואח"כ עיינתי בסוגי דזבחין ע"ח ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני סתמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושג גזירה מינו אטו אינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול מבואר בי"ד סימן צ"ח וכ"ג, וראיית ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות ב��שי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דאין מבלתיין זא"י כפי דפסקין הכר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לא לך זה דוקא לר"ל דס"ל התורתא ספק לא שמה התורתא, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורתא, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעלין אין מבלתיין זא"ז. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבד"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעלין אין מבלתיין זא"ז, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דמה איכפת לי' אם יכסה הכל או יזרוק הכל, וכל ענין bijtol אין אלא דלא צrisk לחוש על המיעוט אבל לא דאייסו רשות לעלי' במוקם דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעמא דחצ"ל שאיסרו דשליל"ם, משום דבקושי התירה התורה לסמק על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקומות שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסמך על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA ר' כ"כ דאי היה אין מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו יכול דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר' דמבד"מ מתחזק ואייסו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעלים לביטולו ולכן שפיר אמרו הן בסיסי והן בזריקה דכל זמן דאי היה בימים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן וע"ז כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכוסות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכוסות, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמב"ס ז"ל תיבה ז, אם לא להבינוינו למה לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר' ל' מה איכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דPsiטיא הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בDSLIL'ם נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיון דביבטול בעין דלאו מטלום לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מהר דרי' סובר בלאל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن איסרו DSLIL'ם hon bijtol מהesh.

ובזה יש לישב סוג'ו' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן זהה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז^ז צל"ש כתוב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ז לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי^ז הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכטב וצ"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י נגבוי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקtiny מכסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פ"ז ה"ג כתוב מותר לכסתות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה^ז כתוב שם דupper עפר ערפה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ז, וכתרוץ רבא. ולכאור^ז מסתבר יותר דאחר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper ערפה, מה עניין זה לבן הלה ענו מכל האדם אשר על פ"ד ה"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דאין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה הש"ס ומשמעותו דלא תא דע אס הסברא נוותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שפיר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נוותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמקרה מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאFIELD בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, דיאמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבק בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לחת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ז.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל האדם אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלקין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפלו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחובר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחובר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפלו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דرك במחובר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם ממשנה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב' במחובר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכך לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחוברים ילו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקטר הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש בעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל"מ שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה דלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל"מ שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר"י דפליג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פליג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר"מ דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו גיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהחמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר"מ ור"י ביגד וחלב של שליל, ועיין בתוינו"ט ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו דהא אללא סיומה דפלוגתא דת"ק ור"י והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכואו ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר"מ טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, دائم זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשביל דברי ר"י דקאמר אי' נוהג בשיל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ש' ז' התם, ולכך קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשביל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשיל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר"י דקאמר אי' נוהג בשיל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר"מ, ומ"ד שחיתת האם מטורתו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר"מ שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודיה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ דמן'ל דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מנ"י בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מנ"י דס"ל דאיכא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו' דברים של מה בכ' שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי'יש', ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' העדיפה דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' העדיפה לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכע"ן שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים aiaca לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' בי' acila, ור'ל דניהו דלאו acila גמורה היא אבל כיוון דעתך טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ לשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי' ערלה וקשה של כלאי כרמ, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעתך בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקא אי יש בגידין בנותן טעם אייסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam, הג שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרני, גם בדילא טעם גמור ביגיד, דעתך פ' נהנה מקרני, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק שחזק' מazi לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעתך בי' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש הכר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירצ' דמותוך הסוגי' דהתרטט משמעו דרך לר'ש' שאית ל' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא הכר"ש, היינו דכיון דמצוי למידחין כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, ורק שלי טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחמי' לי' דטעמא הכר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירצ' דלפומ' סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דיל' כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן הכר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דלי' איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן הכר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להחנים בחתאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שייך כאן איסור قولל, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדשות גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנא ולא טעמא קאמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סימנא ובפתחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סימנא קאמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"י איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשביל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה משא"כ לת"ק דמשום אחע"א קתאיין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הוा.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מבייע לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדיין נהוג בגין מבייע לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משומם דידע דיש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטורי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדיין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימטא קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימטא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין קמבייע לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדיין יליכא שיש ג'כ לדחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דجيد עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א" בגדיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א" צ"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דجيد לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דجيد קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דיריך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמה והן דחיה, ובchein דחלב גמור שר"י מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקיים וא"ת והיכי אותו בההדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כదامر ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' חי והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ועל'

וזל דכלוא סתמא דפרק א"ד דברי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הוא לידע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ איינו נוהג בטמאה, מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דיריך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לקשרו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם איזנו דיאנו נוהג בטמאה לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דיאנו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, ולכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דיריך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיומה ממשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילוריין לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דא"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, כיון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קתאיין עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאסיר גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, איינו טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, איינו טעמא אלא סימנא בעלמא, וכך כל שאסירה התורה אז לבני יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"ן ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"ן ממשמאה. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הזכר ליקמן בגמי' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכין דאית ל' אין בגיןן בנותן טעם קשה לי' איך אסירה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרינו בע"ז דף ס"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרץ זאת נאמר דגה"ן שעני' דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור הגיד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי יליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דף ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי' משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בעפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו יותר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלמה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש בזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאזכיר אני בזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשטות לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר ה"י לו ליפרך ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשין עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb ומותר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר ליפרך ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אומר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דין ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימטר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בעפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דນיתרין הגיד וחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מಡעליל, דממה דນיתר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאומו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רשותה, ולא נקטה אלא מושום דברי ר"י המתיר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שנין רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"ב כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדאית לי', דר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רקס בחלב, אבל בגין גיד דר"מ מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, מושום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אגיד, דהלו בפלוגתם לשיטתייהו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרת אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' מושום דידי' לוולד להיות כאומו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידן סתום בזה כר"מ דוניג בשיל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שיטה שונה דברי ר"י בלשון חכמים דגם בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא בגין ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דוניג בשיל, אינו ר"מ בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דין ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב דה' מותר, דבunning חדים ואוירא, וכמוש"כ התוס' לקמן בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן מדרארא"א אדשנואל דאמור דחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פליג נמי אחלב עכ"פ בגין ט' חי ומושום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במוחבר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקRib בעצמו אינו אוכל דאל"כ עד DATA תיאיר חזקאל מנ"ל, וכן ראייתי לאחד מן המפורשים, וא"כ עצמות וגידין דבעצם אין ראיין לאדם אלא לכלבים, ודאי גרוועים מאיסורה דראוי בעצם אלא איסורה הוא דרביע עלי' ומ"מ מחוברים עלו דבחד'بشر אין בו גנאי להקריב דכו' דרך להקריב לפוחתך נמי ריך שלם ועיין ברטיב"א מובה ג' בראש יו"ף כאן שכתב ג' כ"ד ממשקה ישראל רק אכולא איסור אמר, ולא אמוחוברים, וא"כ למה לי קרא מיעוד לחBOR דאיסורה ואולי ייל' דרביע דסובר מסתמא. יגבנ"ט, כאשר סתם כן בכולא פרkon ואיתא קרא דוחקтир הכהן את הכל לריבוי דגה"ן, היינו אפי' פירש ועודם בפ"ע, דהרי בכלל בשר הוא, וכמ"ש בפסחים כ"ב ע"א, דלמ"ד יגבנ"ט הוה הגיד בכלל נבלה, ואני ממעט מקרא דוועשית עלותיך הבשר והדם, ומ"מ איצטריך למיעוטי עצמות וגידין שאינם אכלין משום דאי לא קרא דוועשית וכו' לא הוה ידרוש קרא דוחקтир גס על גה"ן שפירוש, דהרי אין כאן יתרא וכל הדרשה בהז נצחת רק מסתירת הני שני כתובים, וחכמים שהקשׁו לר' ממשקה ישראל למנחה, לאו למירא לדידחו חלצו לתפתח כר'ה לקמן, דהרי בחBOR לא שייך ממשקה ישראל למנה כסביר הריטב"א, אבל הקשׁו לו לדיד'ם גם בפירוש מקריב, דהרי מקרא יתרא דוחקтир הכל ריבוי על גה"ן

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר שניית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבון הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באהלוות הקשׁו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצין הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בה' ק"ז בעההה"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגיד בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגינדי מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שיעור ושפיר חל גיד על חצי שיעור קדשים, עיין בהגות ר' ז' חיית לעיל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' ז', ומסיק דכיוון דהוה שיעור לג"ה הוה נמי שיעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא דגיד איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שיעור, אבל מה עינה כאן דקאמר גיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ע"ד אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מון שאון בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי איגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שיעור מ"מ אם אכל שיעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר בן פסק הרמב"ם והשוע"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפקע איסורי משום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טעמא דהא מלטא בטוב טעם וא"כ איך קתני סתום דנוהג במוקדשין, היכי נוקי זאת בתלוש הגיד ממעי' אומו של שליל קודם שיהי' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וככתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע לה' דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתום דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטא לכל הני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איך תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה בר', והוא הוא מסיים דבריו ואני נהוג בטמאה. והוא קושי' נאה ראי' למהרsha"ז. אבל לפ"ע"ד נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבו דהא דחלק התנא האי משנה לנשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טעמא בעי, וככתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר'ש הוא ומטעם שבשו אסר גידו מותר, דהרי ר'ש ס"ל אין בגינדי בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגינדי בנז"ט טעם. אולם ייל' עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתום כר' ז', ולגביה טמאה סתום כר' ז', ואין כאן תרי סתמא דסטוריא אהדי, דהא גם ר'ש מודה דנזה במקדשין, וניהו דלא מטעמי' דר' מושם דגידי חמור ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתום כר' ז', כאן כר' ז', דנוהג במוקדשין וכן מצין לעיל דף ל"ז ע"א בנתקנה

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דሞקדשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל ור"ל סבר אין אייסור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אייסור חיות אתוי אייסור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד וו"א אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוותו לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דעתך לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רבי ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמתארץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמתארץ הכא בולדות קדשים עסקיים ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשוט קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה"י אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה"י לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול אייסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה اي לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשר ער איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני"ן דלא כדורי, דחני"ר י"י אומר לנו מה אלא באחת והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אלום ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתרתי אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם אייסORA רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוביים יעלו מקרא דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דעתך לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה מושום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רבי ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם משמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקsha אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"ץ ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשוט, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסק משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חי' משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקsha קצר עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשו פועלתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין בmaharsh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לסייע את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכוכ'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה' הוּה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוּה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' כזית ומזה כזית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג כזית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציוו, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציוו כאשר ציוו התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימא דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' ומזה כזית ומזה כזית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להם לא תנן דר"י פלא דאיינו גאג אלא באתה כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף' אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' اي מעיך הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"ז גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין מאמתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דמלש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהז' דר' אשדי דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשוט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו בייעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מצ' להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים ס' לדחמים דר' דע"כ למיטה מטעם שכטב המהרמ'ש ז'ל, ולכן ס' לדחמים דר' דע"כ למיטה מרא'נו נשי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד'ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח בייעקב ונפל בישראל, דבר שלח בייעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח בייעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרש"י ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'יל דבר שלח בייעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' גם אם ימירא או דר' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ג' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס' לדליך' התחיל האיסור בבב' אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד'ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' דלא לא נאסר אפ"ה ה' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה'ג' שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתיה ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניון חז'ן מן הזכור הלאה, משא'כ' בגין הנשה דכתיב ב' ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודו"ק.

בא"ד א"ג פרע להו בה"ש הינו נחירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה'ח'. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר'ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניהם" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא נדע שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל'כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית' כדמוקי בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית' חיב, ר' פוטר עד שיה' בו צית', וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאל'כ ב' גידין, דلت'ק לוכה פ' ואע'ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתה אותה לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליקא צית' דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיוון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית' לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דנעהו דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית', ואני כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע' בכוונות התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש התוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתה אותה לוכה שתים עיין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע' דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגיד בעין שנאסר מחחים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר'י, בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז'ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקרא שם איסור, עיין לקמן מה שכטבי' בזאה ודוד'ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר'י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז'ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר'יל דשל ימין, ור'יל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס' לדנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בל' שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרא דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחוריו' אתה, והלא גם מლפניהם מצ' לנשי' בתרווי'יו אתא' ריאתי שההרמ'ש שף ז'ל נתקשה בזה ות' דמלפניהם אין דרך לשום שתי' ידיו למיטה, אז את שכנגו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכןון הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למימר מאחוריו' אתא' ונשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר'י "דהירך" יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך דכתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי האי פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נהירה אלא דנחרית עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊זה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה נטה שנטגנבה בידו, וזה הי נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנטגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תחלוכי העווה' ובוקשי נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי א"א כאשר התייתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה"י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום דן על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן ולעסוק בהווית העווה' א', כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי לפירוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' א', והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשםוח בחי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג א"ז בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י' הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נהירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקדק לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' שצין על מש"כ בחר"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטם להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוטס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דלטבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רക לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של mahersh"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחששו על שחיטת נכר שזו נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוטס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המצווה שלא לא נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכר שיאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרו דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפראם להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמת וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל קר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממן שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש דלא נאסר אלא מה שעלה הקף, ע"ז משני דלמיועט� עופ נדע מאייך דכתיב כי נגע בcpf יrek בגיד הנשה, וכן לעיל מני' בסיפור המעשה כתיב וגע בcpf יrek ותקע cpf הירך יrek, ומסתמא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' אך שיש לו כף, ולא הי' צריך כתוב במצווי, אלא ע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג כי נגע בcpf יrek יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על cpf הירך" שצביי לדריש לדושמאן. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הגי' cpf הירך דכתיבי לצרכו אייכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליןDDRשין דיכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם cpf עיי"ש, ועיין בחר' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בברמה ולית לי' פשיטה דיאנו נהוג ממ"ג דאי כתפלין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית' להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בcpf, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחולום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי, שהוא עולה או יורץ תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבן ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקום, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקום עכ"ל, אלא דאי' כ' קשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקום, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששב עליו אבן שנסתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקום ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכוו, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ' מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכווי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ', כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל להלה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בהיר' הנדף בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכאר' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדים ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרבן, מפני שאין לה דמיון לאדם, לנו' אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומיסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלבו דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפלוגות ר"מ וחכמים בעסקי שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי'. דנהה הסוג' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהייה השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסבראה הירה או לקאים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסבראה עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"יד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"יד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסבראה נונתנת דחילוק גדול בין איכה בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין להבמה אתה ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לו לא כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולהזק סבראה האmittiot הלאו, המזיא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדמם, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלואו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסבראה לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הרא"ש זדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה האי שרויותא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגה בשליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" ומביא דברי ר"י החולק בהזה בדרכי יחיד, ואנן כיון דפסקין בהזה כסותם מתניינ' גם בחולב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם. הן אמת דיש לדון אם מכח כל בהבמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאור עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזה בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפי בייארנו הייתר מחזרות, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהבמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לו לא זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ לשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מיחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיצא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטה אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר אינו ונוגה בשליל אפי' בון ט' ח' קי אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטה אמו, ואפי'ה שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל אורא' בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתייהו איזו וועל עסקי' שחיטה פלייגו ובבן ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לו לא היהות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוזר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייג ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נוגה ואינו נוגה בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי ונוגה בחולב בגין גיד הוא בשליל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור אינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הoxic ר"מ, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, והוא סתום ונוגה בשליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" ומביא דברי ר"י החולק בהזה בדרכי יחיד, ואנן כיון דפסקין בהזה כסותם מתניינ' גם בחולב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאור עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם, והה הולדה לא יתיר האי חלב שהי' אסור בעור, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזה בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפי בייארנו הייתר מחזרות, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחולב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהבמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכtablet סברת הר"ן זיל, דdemo אינו בכלל כל בהבמה תאכלו מפני שיכלון קאים הרא באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשועורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשועורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשועורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא בר'ין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפיןן, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דזוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סריקה ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עיישי' בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמאCN נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותnek בשאר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עיישי', וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשאר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עיישי' אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבunning משעה שונצרא. ומה שלא בריש פרken. ותירוצים דילפין מאמש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' חלב הגבוח וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבורי דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממש'ו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, למה יפרש הקרה דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דזוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' כתע ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהטי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דמפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עיין לקמן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא חלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשועורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולס הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דזוקא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשועורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשועורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר לבשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דבאמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש אברש, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משוש דஅחשי"ב ע"י שאכלו במאיז, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור א"כ בשחלה ביאתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתו, כיון דבשעת תליה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מית' עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיטורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהנו, וממילאenan דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעתם מצח'יל' ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' מסתמא מכך רחמי' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו ולא להני שקל וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, "עד היום הזה" הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב' ע' הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטוב.

בג'ג'ות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבולות דוקא גה'ג' מותר בהנהה מטעם דר"ש מי שבשו אסור ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלבד לא פריך איך מותר לשלוות דאיתנה השביל הגיד שבתוכה, אלא בלא'ה מותר לשלוות דאיתנה שווה יותר בשביל הגיד באמת אסור דהגמ' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушות ממנה רצועה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף זל' לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

תיבת ירך כלל, אלא רשי' זל' כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה לא פירש דקמדייק מדתקני, "מן פנוי שמקומו ניכר" דע'כ' בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוה' שמואל קופטש עיי' השיב עיי' דלשון "מן פנוי" שהוא בהחלט מורה דע'כ' ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למייתני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מן פנוי" וכן יפה עשה רשי' זל' שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך איז מצח'תני מפנוי שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ'ם אומר אני דשפירות הפס רשב'א זל', כי פרשי' זל' בה הפלאopolא, כי האי, "חותוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בויז' ולא חתוכה בייז' קאמר, כי באמת בין כולה למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הכהף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כemo בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפנוי שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, משמע אינו מפרעת כמש'כ' רשי' זל', מה זה דקמדייק במשמעותה ג' בתוכה, פישיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגע' בתוכה, והכי הוול'ל' שלוח איד' לנכרי מפנוי שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' מושום דנאסר לב'ג', או כרבנן משום דע'כ' האי איסורה דבנ' נשנית בסיני ע"פ, פישיטה דלא ניתוסף איסור הנהנה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור' דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ דלא סבר בהז' כפי' הרמב'ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרב'ם נגד הרמב'ם ז"ל, מסתמא מכך חיל'י' ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' ולא להני שקל וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב' ע' הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטוב.

וועוד לדידי בלא'ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ'ל דמקשה מגה'ג' וודם דאיך אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהנה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לח:right שור דכתיב לא תחרוש בשור ובחמור ייחדי, אבל בשור לחודא ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש', אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג', דאפי' למ"ד זוז'ג' אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדור דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחס, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת מושום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שווי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החורש, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אפי' בלא זוז'ג' דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהנה דשרי'ת', כמו חליפי איסורי הנהנה דע'כ' פ' שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המוסק והשדה החורשה, בدلיכא זוז'ג' אבל בדאיכא זוז'ג' עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהז' פ' דש'ג' דושוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עי'יש', וא'כ' פישיטה לי' דאמ גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהנה, דלא הי' רשאי לח:right וולדוש בשור, וא'כ' מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דג'ג'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ' דקשה לר'ש' דס'ל באמת דג'ג'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרוכב עליו, וביעני צע'ג' וד' יאיר עניין.

ושוב נת' ש贬ת עדר ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דג'ג'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק חזקי' ר'א לאכול דיקתוב. ועיין בצל'ח' פשחים בסוגי' דחזק' ר'א שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבלת מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה איז קשי'י כ'ב, שלא סמך הקרא למדוד הירך הנהנה מכללא וכעון זה מצין הרבה פעמים ודוק'.

כתרב' הרראש יוסף זל' דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דג'ג'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ'ב ע'ב ד'ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשביל הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא צויתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכלא פירkon, א'כ בכל גוונא איכא הנהנה כשהגיד בתוכו כיון דראוי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו היריך שבידו, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי בኒוקור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתו התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, דלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמ' ע"ז דף י"ד ע"א וז"ה ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי" הרשב"א ז"ל מסוגי" דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפשם, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אוריינית עיין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אוריינית Каאמר דאסור למוכר דהוה צען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמייריך באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למזהו בדשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, דלא מצין למילך דחתוכה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משות דידי'ר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן היריך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתוכה וחטיפה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתמיינ"ט טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתוכה מן היריך המונקרת נתכח, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהיריך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשער, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתמיינ"ט מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפרק בגמ' א"ה שלמה נמי לא לשדר ל' דחתיך ל' ומזבון ל' נמי אין הפירוש דחתוך ל' לי בחתוכות ומזבון חתוכה חתוכה דזא פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפרק דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערעה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נחפק הוא דאפי' חתוכה לשדר ל' דכיוון דגוי מצי לחתוך בחתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"ו דאפייל חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמצוי מחתוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתир בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין אין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידי'קינו מן המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ' לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיה ממשע, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצד אשköוי אנטפקא, ואנפקא חיה ממשע, ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזינה, אלא דלא משמעה הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמע. משמעו דעד השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיד' דהא עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköוי מזוג מאכבר ובזה אטעהו. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם וה邇ים באמצע כשהמשם עומדים למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דאטעהו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזינה קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בוגמי' אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס המשנה התנאה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניח דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמיא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידעו בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנא, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרכ' הארץ, דמסרבין לקטן, דהינו לחברו כמותו או לקטן ממנו, ולא מקבלין מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוז אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמנהגו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקיים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידון כתבריו של הדין, וא"כ בפעם א' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם א' לע"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' ביוו' שראתה אמו עלתה לגד ונפלה ומתה, אף הוא עלה לגג ונפל ומותה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדיין דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכח שמא ימכrnaה לישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש"י דמוקי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכח למחיש לשם ימכrnaה וזה ולהטא לדר"א עדין איכא למכח שישראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדר"א עדין איכא למכח מותקמא ליקמן, דליך איכא אבוי' שטס'ים רשי' זיל' דחכי מותקמא ליקמן, דליך איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דחכי פירושו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכח שימכרנה לישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מותקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי, אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר"א גם משום שמא יחוור וימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאור' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisראל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לוبشر שעוד שmag' לאיטלי' ויציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרש' לא משמע כן שכתב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי זיל' דניז'ה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא ה' עולה כבduckו ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיק כבר בדין ונותל הבשר בחמס ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זה זיל': "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" וכ"ל ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כלו' מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י זיל' בפק' לדפרוש דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע"ד בפי' דברי רש"י זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חיישין שםיא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הו, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין יזדמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חיישין שהעכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פlige אתנא דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין כמש"כ רשי' ז"ל, ויש לדברנו אלו סמך גדול בלשון הבריתא, במה דקתני' במציאות ומפני' ב' דברים וכו' ומלה זו משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימcor אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכו' כמש"ב בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זהبشر מפני' ב' דברים וכו' אבל סמך דקאי לשולח ריצה לרשות הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני' גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, מושום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, דבנו"ט במקומות כשרות אפי' בסתם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן ממשום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא דקתי' דין בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני' הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקר אוותה לא שכיח, DSTMATA דמלטה כל שפרעה, כדי לנקה פרעה דהרי מה"ט רשאי לסמך לאכללה בתורת מנוקרת כמש"כ הראב"ד תוס' דה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתוך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תננא דמתני' התנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דדבריהם. ופירוש לדבריהם דבריתאי קמתמו על רשי' ז"ל דלאכאר' קשה דנראה שמענה דבר בקום ועשה או בשב ואל

ביה א', ולא דמי לשאר רואה דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הוה, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בהז' דבל כל הגי איסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יעבור אדאורייתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזהיירו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק איסור תורה, דמוכח האי סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסורה לסוך ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמי' שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוה, אמרו מעתה כל שהזהיירו חכמים דתו לאו אнос הוה ממילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יעבור עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מותר חס פעמים דאיירע טרפה ולא הכריזו מחמת איה סיבה וכמו דמייר' במציאות שארע להם טרפה ולא הכריזו ניהו דלא בעי' הלוקח מן הנכרי לחוש להז' וממציא סמך ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשד דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוה ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו והי' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייטי ברשות התורה דאמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב' לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאסרו לך חכמים מפני' האנסין, ממילא אין כאן טענות אונס מצדך ואל תתעקש לחלק בין אסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא, הכא והכא לאו אнос הוה, מושום דעשה שלא כדין ועבר אדרבי ז"ל, והוה זאת כמו תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא היה הכבב והגדיל בראשו הגג, ממילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, ולכן והכא דכוותני' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר ועבר אזהרת חכמים, בא לידי אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, ולכן לא די במה שאמר בಗמ' אי איתא דהוה טרפה אכזריזי הוה מכרי דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריזו דז' נקרא אצלם מஸול ולא אונס דתחלת שילוחו בפשעה הה, لكن צrisk רשי' ז"ל להוסיף, דאפי' אידי' אידע כן דלא הכריזו איז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדלעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא זהה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומידלא אכרז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' אירע דלא הכריזו באונס אבל האי בשר שלחק הנכרי גם איז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך באירע בעיר אלא דהאי שבדינ' הנכרי בכוכ' ב' לאו טרפה היא ואיכל ומה בערך דבכח'יו אוף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריזו דגס איז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' דה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתוך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תננא דמתני' התנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דדבריהם. ופירוש לדבריהם דבריתאי קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פ' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שני תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין עלبشر שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירנא נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא השר במקום שהניחו שנחוש להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחדיש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר נתעלם מן העין איך קאמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמר ולא גוזר שנזר רב, וכמו דלעיל דף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרcum היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזר ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמיהימן לעיל, וממשנה דמckerין נמצא בשר ח' דמנה נשמע דין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמאצאו במקום שהניחו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא יחוור וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשיהו פ"י בכו' וכו' לכך נראה דהנתם בסתם אסור משום דין לא רוח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ"ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלוי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי שהיוער לרעם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכtab דהנתם במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמר שמא יחוור וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ"ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' האי טובח מן שור הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתראי אי לא דאמירין דלצערוי קמכוין דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"ס כמה נאסר כל המקולין בשבביל בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שאין מכרין, או דבשביל טרפה אחת מכריין בעיר כדי שלא יקוחו בכל המקולין נקרים, ה"יינו משום תקנה להטבעים, דלוליז את שאסו ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמckerין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מוחר דזה שמא מליק בחשר אחר שמכר לבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבתל בשביבו איסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כמבלט בשבביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמא' וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מוקלן ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמיהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דמודה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהנתם תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניזי דע"י דנכבשינהו לא עשה מידי אלא דבטיל הקביעות, אבל עדיין כולן אסורים דהרי בע"ח לא בטלו מדרבנן מפני חшибותן, ותדע דלא עשה מידי בזה דהרי לכתחלה ביבש איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינהו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטול האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש וזאת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק בשעת הקביעות, דהרי אז כולם אסורות הי', ואיך שיק לומר דנולד הספק אז, דהאי ספק אי הא שור פריש מן הרוב פריש או מן המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הניד, ולכן לא מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מופרש הכל היטב לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הברייתא טט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחות שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים בדוחק דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא גזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסירין כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לאע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתוב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמカリין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניזי דט' חניות מירי בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלטי' שהרגיש בזה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפי מה דמוקי לי' דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דבריית' תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תלוקה על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו בלב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיudit ולפ"ז נראה כמש'ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ'ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאה בפי עכבר ומה לי' נמצאה ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, וא"כ הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מיידי הוא טעמא אלא לר אינו מדוקדק, והכי הוליל רב מותרך לך דמותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועליה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דהוה אוסר,-DDילמא דוקא מושם דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או באדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן Adams תאמיר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סיידר התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ר'ב איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב' הדוחת ל' אתלן קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו שבນמצא בפלטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והוא ראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג' תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזרה קודמה לא נתקorra דעת, דעתין אין מוקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזרה וממנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמתרך תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכתבת, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר ה' שגור בן בפי ה תלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכח, אבל כאן בגזרה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאה'ה כל גזרה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזרה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזרה שנוי' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השינוי' קודם האי גזרה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזרה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. וכך מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דגירוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משتمر מראה דהרגיש בקושי' וז' רוצה לתרץ זאת ולומר דሞמר דמווקין האי בשר שהיתה בחזקת משتمر כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') **על** קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מיידי הוא טעמא אלא לר' הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובא ישראל דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינות הנכרים נפל הלא גם המה רובبشر שבידם מן המקולין הוה, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשבר שביד עכו"ם שאסור מדינא משום מיעוטبشر טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעל עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידוبشر טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי בשער הנמצא ביד עכו"ם מותר, אולי באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשבר שביד עכו"ם, וע"כ דבשער ביד עכו"ם אסור מדינא, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלייעוט טמא לא חישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינא והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא היה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעשה האי מייעוט בציגוף מייעוט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמייעוט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב בשער הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגער הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי לחזק האי דין דבשער הנמצא אסור מדינא משום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אסור רב כל בשער שאינו ביד המשוחרר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דין דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים וא"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדרפרק מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממן, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרוזים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרוזים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מאייה חלק הבהמה הוא ג"כ שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חיישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה"י מתירה שיצאו כולם ויהי טרודים ולא ייאר חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי טרודים ולא יש לא פעל"ד לא הוועיל בהז כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליו לחזור אחריה הגנבה וה"י נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בעלי שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינא אלא משום חומרא דרב דחש בברשות השנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור דרב בשנמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אסור כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשער הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומשום דמקשה לי התם ממעשה השה", חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער כשר שבעיר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם דוחש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנציא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובಡאיaca אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה ה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה ה"ג אסור דעוף טמא נינהו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובענין דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברשות סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' ז"ל/DDינה דבשנמה"ע אשר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קאמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קאמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס ז"ל דאין הנית סוגי דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטם דהסוגי דילן ס"ל דרב דין קאמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דבריו של הרמב"ס ז"ל דפסק שהחמיר עצמו, הלא היירושלמי נסדר בדורו או קרובה לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פולגותות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבבלי גירין נגד היירושלמי, אבל במה שהיעיד היירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי דילן לא ידע מיה וסביר דדין קאמר רב, לא נדחה עדות ברורה של היירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קאמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה קאמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניתן לי' מן השם להגדיר בו תליית וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני" דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דהה לנחר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון מבון. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביאה האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל עבי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשוףטא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שנמצא ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרך לאבד. ואולי לאזה כיון רשי"ז במה שכטב וכי בעדי נמי הכלי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארובא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבעי לי' ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעתו' ופרש"י מיד כנסחתו, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בש"ר ביד עכו"ם, ליכא חד מכל הני הרי דהוא בכלל אסור בשנמה"ע, ועיו בלב אר"י שנטעورد ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת היירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזרתו מושר המונח על שולחנו מבון, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס ז"ל דפסק בין בשר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה, אבל גזר או אחר לדעת שנייהם אחר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל גזר אחר דגזרת ר' דבצלאל גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס ז"ל תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעלמא שמדובר הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח"כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מboseל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז ממשני מידיו הוא טעמא אלא לר' רב באמות מפרש האי מותרות דרך משום נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעלמא שעשו פלאג ובוטמאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חשש מדינה וא"כ ספר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר' לא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי"ז' דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ' דרכנו שהוא דעת הרמב"ס ז"ל, האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארובא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבעי לי' ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לביר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבירי דלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבירי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסורה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' אוcola ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטענו ר' והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקנו מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכם המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתת הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין רקיעים זה עכ"פ שבורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסורה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סברו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן כרבנן דר"י דבשו' פרקו ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בاثת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפ"י חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסון מהן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הר' זה סימון, ומה שכתוב דמתניתן דבב"מ דקתני חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשיר דודוקא דגים ולא בשיר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחזור רק דגים קטנים אלא דגס בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקורין של צפירים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה' הא בשיר דקתני צפירים קטנים קامر דדריך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשיר הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררייא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, וכן מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבדה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומה בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקדם דמהה דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימונים ריעותא דרצונו שיחסירו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכלCIDודוק".

תוס' ד"ה פלני דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על לשון הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיב' בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלוין רק אלוין דאכילה, ולא אלוין דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דאית בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמאDKRA, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב' בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאתא לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף באין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז'ל שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוו"ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צരיך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר"י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז'ל יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז'ל ריש פ"ח כולל חלבו וקונקנות כתוב עליהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונקנות במה דקמננו משום ר"מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוטך שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהג אית' ב', וממילא דחומר מן קונקנות דאיינן אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כאשר איסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' איסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל' מ' שמס חקר ממ' ג' אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪצ. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪצ'eki אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי' התוס' לפי שיטתו דרך הatzotot הענינים השונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ'ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪצ'eki באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ'ם לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאוי דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש'כ' למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר' ל' שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר' ר' ל�מן כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז האי שיורו כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקולא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס ז"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שריגיש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola ר' ר' קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קטני שם במישנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, ביון שנפל על תנאים ושם לא קטני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיורו דכל שנרגש טumo בחיך ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור ממשום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי', הלא ר' ר' אמר לנו ל�מן דעתם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ'י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקANTI בסייפה, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שריגיש בחיך דהרי מין במנינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שערוhow בששים כמו שכתב רשי' זיל' דhai גירה תערובות מינו אינו מינו דלבעי' ט' כאשר אמר רבא ל�מן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת היינו הרגשות הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיורו מוסומים לכולם, וכייד בשער אויל אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהוווחא דמלתא לדrho שדאית כף הירכי, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדיע אסור, והרי מצין באיזה איסור שחיב ב'כ'ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אנסלה דעכ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי' זיל' דעכ' שאסור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה' עכ' לר' ע' דדורש טעמא דקרא כתלמודי' ר'ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דלייטה מה שכטבו התוס' דריש וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעינן כלו מצד גזה'כ' וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהומה כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי' זיל' במקו' ט' ע"ב דרומש על הארץ על הנקיינטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאורהה תורה דאל תשڪצ'eki בכל הרמש הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש זהה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי תורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שיקיל וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגת ר' ר' ובבן על צד הרחוק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום אליו לשוחות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עסקו לפרש דינני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' באלה פסק בפ"ד באכל צפורה תורה בחיה בכ"ש ממש, ומשם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה ל�מן בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור' שדחשיב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר' ומה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מידי דעכ' ביטולתו לא עומד לשروف, והוה שפירח שיב וכמו שכתבו התוס' ל�מן ק' ע"א לעין חתיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה' לעין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי' לי' למיעוטי עוף דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי'. ועיין לעיל צ'ב ע"ב בעי' דר' מיה שכתבתה בה, אבל עדין לא נח דעתך כי איך נאמר דקראי דארש על כף הירך למיעוטי עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג' של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהוווחא דמלתא לדrho שדאית כף הירכי, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי' זיל. הנה רשי'

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכנ לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בנ"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כן הוליל מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח הי' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפריש הסכמת אמוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שללא סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בlfת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בlfת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' דה' אם יש בנ"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפירוש דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסויע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחילה כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מירiy דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לפ"י רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל שלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בנ"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכ שינייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש'כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש כלמעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתבשל בגידה או בלא גידה. וממש"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' עם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עם בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"ב מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות ישב ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דlibtel ברובה, ובלח בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין كالו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כאשר שיעורו הדרורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאת אילו אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בlfת הערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת עיין זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות דזרוע בשלה יلفותא גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאנון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עיי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם יעד רשי ז"ל דע"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער הירך בין הירך דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. ונס אמר לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כולן אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכלען בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנותן לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטՐ甫ות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאי דליתעמעה לפִי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפִי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ' כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו אם נסמק על הגדתו, אבל אמר לטעמי' דהינו לפִי תומו, ודיקי' קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ'ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש'כ התוס, וכלען דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפִי תומו ר'ל בטעימה לפִי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או'ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קוש' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר'ת' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו'ט בתערובות יי'ג' ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הhn דנותן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאי ארמא בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הhn כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קוש' דכיוון רק אמר דשמען מר'י דסמכין אקפילה ארמאי א"כ באופן הhn'ל קאמר, די בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהראלו איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך, ודוק.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתי דבר יקר لكمן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סטייה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ"י מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפִי מה דפסקין דרותה דצלי איינו כרותה דמובשל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב איננו מפעפע בשואה אלא הולך בשבל הנוח לו יותר安娜 ואנה ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכך הצל' בכח הבישול,תו ליכא לחلك ולומר דצלי איינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכהות צלי ובישול שווין הן. ולכן קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר'ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק'ל' בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, ואז' הי' אסור בצלוי עע'פ' דאיינו בו סמק' וכדעת הראה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמובשל, אבל מאחר שחדיש לנו דצלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דאיינו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דאית בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הhn'ל, דמוני ס' אף בצלוי ואע'פ' דחויש פחות מרווח דמובשל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קוש'י הת' הדרה לדוכתי' ודוק', אח'כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו'ם ואשמעין דሞטור לסמוך עלי' לפִי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' עכ'ל מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע'ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפִי תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומו ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל' דעתם עלי' כהן רקי דודאי רקי דרבנן הוה'ai טעהא שלآخر ס', ולמה דעת קפילה, דודאי רקי דרבנן הוה'ai טעהא שלآخر ס'. שנית אמאי בעין מסלפ'ת ולא נסמק אומן דלא מרע אומנתו כמש'כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' הוה' סותר מה שכתב תחלה לפִי תומו, דהרי מסלפ'ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע'ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל' ה' לפרש דעת רשי' זיל' ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל' לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע'ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמענו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך,

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להगעל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דווה גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכח בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי"ט דעתם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshei העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמא. ועכ"פ כיוון שכח הוא זיל דלרשי"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש دق מקום שניינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי כהן דזה ליתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שניינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במושאי"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו וביבריה"ת דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומא אלא دق הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמא וبن"ט שנינו בתמורה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי קפילה ארמא, דהדין כן, ועכ"פ פרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דחכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמ' נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעם יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם כחומרא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אינו מינו, לנו ר"ל עפ"י אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ר"ל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהא דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאיכא רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפי' לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ, לייכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחהشبישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה היא' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכח דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעליל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי ז' כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעליל, ומה המתין בפ' ז' עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהגעה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב ושרה, מה נבי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעליל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דככל מיון לא דברה מהתירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביל שאינס דומי' דכל"ע המהרא"ם אתמהה. וה"י עולה בדעתה זיל סובר כקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל סובר כקושי' המהרא"ם לא אסורה תורה אי בכל האיסורי טעם בעקבים שheimer קבלו טעם אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מון הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דבתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס איז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאזה כיון הראה"ה וס"ל דבאמת אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל מידי רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחהشبישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בורייתא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בורייתא מש"ה נקט ב"ח וברותומא הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטלה מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי' הריטב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מליל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דאין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' ללבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ו' ר' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעור רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעור לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעור דבשר בלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור'ל לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כלפת, אלא דזאת רק לגיב' גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, וממילא דלי' ליתון שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, וממילא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בן'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, ואינו נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' ל', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור ותערובות, ואיך יאסר מה'ת לאכול ממנה ומהא דס' הפר ודס' השער דיליף ר'י דאין דס' מבטל דס' לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ' מ לעניין כיסוי הדס' ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי' הריטב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בני"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ס בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס הי' סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מהה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' צויתא תרaba וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' צויתא וכו', נ"ל דהה תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר בימה דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, הי' סובר דעתמו בהז מה שמוסד דהאי צויתא נפלת נטה בזיה ודו"ק.

ע"ש גמר' האי אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא הי' צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא הי' קורא זלזל, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי' זלזל נדע דמשום שיש מקום להקל רצה לממעט בשיעורי', אבל רשי"ז לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי"ז לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא זלזל בהן,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש אל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין אל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכחל דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למזה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה איסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הר' בזמנן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דליךון, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעיר זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני במתני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני במתני' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הר' דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහננה עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ"י בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמර, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහננה בגיד קאמר כבשר בlfת וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכחל כיון דאיו יכולה כליה איסור רק החלב הכנוס בתוכה עללה שכן ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דaicaca כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים אין לנו שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואן לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצי עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיורו לפיה התנה דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקלין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתחבו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחיל גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רחא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רча להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרך בהני שיעורים רча להקל במקומות שהוא DRVBN אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חילוק, וכן נראה מרישי פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ורק חצי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק דוקא ולא פחות דאי יש מקום להחמיר בביבצה או מטעמא דרמב"ז ודעמי" משום היכרא דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רча לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודם ובחייב שיעור רча בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבצה, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבצה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דהאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירן قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מושב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דיאיכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתני היינו שעיל' ומה עינה הו ז"ל לרמב"ם דבעי בביבה אפרוח אינו מינו" עכ' וזה רדרישת טמאים שלקל ס"א והיא, היכי הו ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל באדיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מוותרות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרמב"ם ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם איכא קפילה ואמיר דאין בהם טעם אפרוח דמותות, אם לא שיאמר דע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמיר, ולא עוד אלא דא"כ לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר אינו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחו' חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דיאיך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירוא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשרар מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מירוי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מירוי בשאר תבשיל, דהרי אינו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט", ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט", דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפה לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגערון חדא בכח כתוב סתם דהויאל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשר עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אוט ט' ذרך המורה להודיע לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בהז' ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כוארה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופה והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שמא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאין דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"י מה שייה' אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט שמיון במקומו דהרמב"ם ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר סמכותו אקרא דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דיליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל פפינוי בסוגי' דזרוע אקרא דזרוע בשלה וכאשר באבר דעתו ז"ל פפינוי בסוגי' דזרוע המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה במובא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' וווסיפו על ברוי' עוד אחת בתערובות אינו מינו דעיקר בקפילה ואמ אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דיליכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט דעתה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במובא"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במובא"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למודה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט' א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפ' פירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפ' מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחל האפרוח להתרקס בה לתקה עלייה משום שרך העוף אבל בייצת עוף טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי' לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עלה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כ"ז שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצה דף ו' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהליך שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא כדאורייתא, כמו חצץ שיעור וזה לוקין מכת מרדות, כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליהן אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכללה לוקה עלייה משום שרך השורץ על הארץ, אי היכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ד הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מקל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' המשום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים אין כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בעניינו יתור מרוב ולא אותו איןנו רוק אדרבה איןנו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא אינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר ז"ל זיהו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"י ס' הרציך בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין סמכן, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך מה"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאיפסק הולכתא בששים, הרי דסובר רשי"ז"ל דהאי פסק הולכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא איפסק האי הולכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הולכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרך על גיד בירך ATA וכפטת דברי רשי"ז"ל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הולכתא ATA שייעור דבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

והיא דשיעור ס' ק' וק' ק לא נזכר רק על תערובות מב"מ, והטעם של ס' הוא כדי שיאבד בעוצם מיעוטו, כי הא חד בתاري בטל מאחריו רבים להטוט מה"ת הוא מצד הדוחק וכמו טומאה חז"י בזיכור, ولكن בטל לכתיה חד בתרי אסור לעשות כן מה"ת, וכאשר ביארנו כל זאת בפתחה הכללית וכן אסרו חז"ל לספיק בביטול איסורים על חד בתרי והצריכו שישים כדי שיאבד בעוצם מיעוטו שכן עינו עומדת, ורק דlauf"פ דבבמ"מ אין חילוק דלulos לא בטל בשמא ובטעמא כיון דושא למבטל, וצריך התייר של אחריו רבים להטוט גם בס' וק' כמו בחד בתרי, מ"מ לפי מראית העין יש חילוק גדול, דבחד בתרי ניכר הריבוי של האיסור בתערובות, אבל בנפל ל"ס בין ס' לס"א אין העין עומדת לומר דזרוע בשלה, אלא דרכ החלטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וכי חכם יבין את זה דבבמ"מ ולכך קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, אס' או ק' בمبשא"מ ולכך קפילה, דהו לקולא דסמכינו לתלי בטעמא, וכל שלא נרגש הטעם שרוי גם בלא ס' וכל שנרגש אסור גם בדאיכה סמק ומדרבנן דטעם עיקר דרבנן, וכן באינו מינו לא הזרכו לבטל בעוצם מיעוטו כמו מב"מ וסגי להו בביטול הטעם בלבד מושום דבריאנו מינו שנשתנה האיסור בשמא ובטעמא ונחפק לגוש אחר חילך לו האיסור וכדעת רבנו יונה ז"ל וכאשר ביארנו זאת בפתחה דכו הוא לכ"ע אפי' לדעת החולקים על רבנו יונה עיי"ש. ולא הזכיר הרמב"ס ז"ל ביטול ס' בمبשא"מ עד אחר ביואר כל דיני ביטול מב"מ בהלכה כ"ה, חז"ר לאינו מינו וכותב וכבר ביארנו שאם נתן דבר האיסור טumo בדף המותר נאסר הכל וכו' ואח"כ כתוב מי יטעום את החערבות וכו' ומשיים ואם אין שם עכו"ם לטעם משערין אותו בשיעورو בששים במאה או במאתיים עכ"ל, הרי לך מבואר דעתך ס' או ק' על מב"מ נקבע, ונסמן אקרה דראא בשלה אבל בטיעמת קפילה ורק במקומות דליך קפילה סמכינו אששים, והוא ממירמא דרבא, אבל לא ממירמא דראא, ותדע עוד כי הרמב"ס מצרך בתמורה ק' ובערלה וכלי הcars מאטים כמו מב"מ ועכ"כ מושום דבריאנו מינו ללמד ממיינו, לשער בחדשיעורא מושום לא פלוג.

והא דקתני במתני' כיצד משערין כבשר ב:left הראב"ס ז"ל בפי"מ מפרשו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנאה נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בירך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ס עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בירך. כי כו' כתוב בריש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

בשוה בטעמא עסקין, אלא דמミlia נדע דגס באינו שוה בטעמא כך הוא דמאי שנא. כך מופרש הסוגי לדעת רשיי ז"ל וסרו מהר קשותות התוס' עליו בד"ה רבא אמר. דודאי מטעם כל דחו ה' לו לאסור הכא מושום דמבר"מ הויה, ואיליא דר"י דהלהתא כוות' וכאשר רבא בעצמו ס"ל כן לדעת רשיי ז"ל לא חילק מעולם בין טעם כ"ש לטעם ממש וגמור, דהינו בין פחות מס' יותר מס', אלא בין ממשיא לטעם באב"מ, וממילא נצמת דגס בשאיינו טעם באלא ממשיא איינו אסור רך מדרבן, וקראי דמשרת ווגולי עכו"ם אסמכחות נינחו, ורק בקדשים הוה טעם כעיקר ואסrer במינו בכ"ש, אבל בשאיינו מינו שפיר גס בקדשים בטל בס' מושום דבריאנו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דראיב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ובלטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דליך קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גס לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניזיר, דכל דליך טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם מב"מ בלח ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל וכן כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דטעם עיקר דאוריתיא לאו דרצה גמורה היא, דהרי זווע עס האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא קאה קבלה היהת בידך, ואסמכוחו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גס בפחות סגי, ואם אירע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים فهو דובייר מס' לממר וק' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שיראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא דזרוע בשלה, אלא דרכ החלטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומיכם יבין את זה דבבמ"מ ולכך קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכוחו אקרה דזרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה לצריכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהחומרא ז"ל „ועוד דילפין לאסor עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע"ל אינו מובן כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר דלא מרגש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שייך לא פלוג כלל, כיון דדאיכה קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכה קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמבר"מ אותו מינו גזרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' מב"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ס ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעון לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני' בברית' זה היתר הבא מכל אישור דבררי רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם עיקר בקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס והן בסברא, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ס ז"ל: דמה"ת חד בתרי בטל מב"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טעם ולא ממשו מותר מה"ת, דטעם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבן אסרו מב"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בירך. כי כו' כתוב בריש פט"ו ממ"א ז"ל:

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלפת במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסלך החומרות מרשי"ו רומב"ס על אופן אחר כדי שלא נצרכז לכל מה שכתבו אחיזק לי' טבותא רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיועטי Maioco, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיועטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי לכתחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו דביטול איסור לכתחה איסור מה"ת, וכדעת הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקושי התירו ההוראה, ומהיכי תיתני לכתיחה לבטל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פאי יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכאשר הסביר הרמב"ם זיל דנאנבד בעוצם מיועטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתחה עכ"פ מה"ת, דניאו דביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתחה, וזה נכון מאד, אולם בלא'ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתחה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי' בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעליל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתחה ומיל' דאם בישל בלא הגעללה דהתבשיל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעליל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתחה התיר לבטל איסור דניינו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל כ"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא דעתו תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגוןابر המודולל כוון איסורין כדאמרין ב' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם ע"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיטת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו איסור. שוב ראייתי שהראש יוסף זיל נתעorder בזה וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעוינו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסוריין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. תלונה על הרמב"ם דסבירו דשיעור ס' עיקרו אמר"מ איקבע א"כ מה ראה התנא להשמיט שיעור ס' בשאר איסוריין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפי פירושו bahwa כיון כבשר בפלפת דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאם דקאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלפת, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסוריין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי'') דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במבשא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות ממן מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזה דידי' הכתוב בהווה בדרך שדריך שמים בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טumo נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלפת קאמיר דהיאנו בדרך שמים בוגרנו לעלמא הואה, וכאשר הארכנו בזה לעיל עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכה המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הואה, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפוי דרך המבשלים להטעים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשהה שהוא פחות מכך א"כ פאי לוקין עלי, אפיקו אכן כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות ב'ן"ט, ור"ל כערך בשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בפלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרובי לו, וממילא דהאי ב'ן"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפוי ערך בשר בלבד קתני במשנה דערלה שיעור שאר איסוריין במ"מ בפלפת, ולכן לא קתני במשנה דערלה שיעור שאר איסוריין רך כבשר בפלפת משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסוריין רך כבשר בפלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם של מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במב"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במב"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהו דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הזה כחתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנהה הזה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנאסרה עי' בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי' בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשא Sor דמעיקרה מציח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ"ר רש"י צ"ל וחן לפ"י הרמב"ם צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלאו דהינו בראשי הלהפת יותר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין ייד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלאו ייה' מכון עס' ומילא א"א לפרש גם בגמ' דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' וע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרע בשללה, דהוא דרש'ה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הכרם וכמיש'כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא'ו וכון הקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו הי' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקייעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הכרם במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במב"מ וסמכותו על קרא דזרוע בשלה, וע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בkowski התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במב"מ בלאה'lica לכיא טעמ' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעללה, וא"כ פשיטה דאיין חילוק בין לח לח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה"ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום איינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחליקים בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הקבע, ונלמד מזרע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקדל חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ו"ד דעת הרbam"ס ז"ל הנ"ל, הווא נגד הש"ס בהרבה מקומות א') لكمן בגמי מביא בריתא דאמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב, הלא לא נאמר אלא בני ישראל, ולא נקרא ב"י עד סיini, ולדעת הרbam"ס תקשו לדנפשם, הלא גם המה מודים דנאסר עוד לבני יעקב אלא שבסייעי נתקיים האיסור מחודש, ב') לעיל צ"א ע"א דרש ריב"ח, טובוח טבח והכן, והכן טול גה"ג בפניהם כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, הרי מפורש דלאידך מ"ד דהויינו רבנן דר"י, גה"ג לא נאסר כלל לבני יעקב, ג') בסנהדרין דף נ"ט ע"א אמר ריב"ח לכל מצוה שנאמרו לב"ג ולא נשנית בסיני לישראל נאמרו ולא לב"ג, ואנו אין לנו אלא גה"ג ואליבא דר"י, ולדעת הרbam"ס הלא גם לרבען נאמרה לב"ג דהינו בני יעקב ולא נשנית ומילא לישראל נאמרו, אלא דלפ"ד הי' לרbam"ס דג' ז"ל הכרח גדול לשיטתי' מקרה גופא דהנה בהאי קרא דלא יאכלו ב"י את גה"ג מסיים במולות "עד היום הזה" ואיך אפשר לומר דהאי לא יאכלו דרך ציווי נאמר ובסיני מקדושה חמורה לקודשה קלה, ע"כ נצטוינו על גה"ג בסיני, ופלא עניין שכח חבל המפרשים הראשונים ואחרוניהם העבירו עיניהם מקרה מלא הלאה, שהוא מסיע לעדעת הרbam"ס ז"ל, ומה"ט hei סובר הרbam"ס דג' לבני יעקב ובניינו הנו בו איסור נאסר להם ורק שהتورה ספרה לנו שייעקב ובניינו הנו בו איסור שלא לאכלו, ואנו מסתמא נצטוינו בסיני על גה"ג מטעם מי איכה מידי, ונרמז בטורה מושום דכתיב בני ישראל, ועיין עוד לקמן בדף גמרא' ז' ודוק'.

גמרא' וסביר ר"י אח"ע א', והתני' ר"י אומר יכול תהי נבלת עוף טמא מטמא בגדים בבית הבלעה, ת"ל נו"ט לא יאכל לטמאה בה מי שאיסורו מושום בל תאכל נבלה ז"ו שאין איסורו מושום בל תאכל נבלה אלא מושום בל תאכל טמאה.

עיין במחdash"ל ומהרש"א ברש"י ד"ה ת"ל וכפי המבואר במס' מעילה דף ט"ו פליגו رب ולוי اي איסור נבלה חל איסור טמאה, והרבמ"ס בפ"ד מנ"א ה"ז פסק כרב דນבלות הטמאים עם הטהוריות לא מצטרפין וכן פסק בראש הפרק דמיינם הטמאים שאין שחיטה מועלת בהן, אינו לוקה מושום נו"ט אלא מושום אוכל בשר טמאה, וע"כ מושום דנו"ט לא כולל ולא מוסיף הוה כדי שיחול על

מותר ניחא, אבל אי התנאה דמשנתינו מטעם אין אח"ע סובר, דאיינו נהוג בטמאה ובאשר באמת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשותם גמורים אח"ע, ואיך אמר כאן דאיינו נהוג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקsha יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקдал בשבת אתה איסור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנתקдал הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מוסיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקдалו היום חל אcolo עלמא, וכן מיד בשעת מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגדין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום חלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנתקдал מז' דליך העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקдал, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דמטעם חמוץ קאתיינו עלי', אבל אין לומר כיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבמהה טמאה חשתרי, זה אינו דכיוון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבמהה טמאה נאסרה גם דאייך אח"ע, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבען נאסר גה"ג לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטוינו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר נצוי מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטוינו קודם הדיבור

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוסיף אייה חומר כמו הנהה, מוסיף מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלה הזה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנהה, אבל ודאי החומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנוקה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הנה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה איינו תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין וכיון מי שייעבענו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיגו דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חרומו בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקדחה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דῆה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הו, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנהה, שוב הזה מקרי מוסיף דאיתו סוף הנהה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"י ז"ל, וכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הזה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנוקה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ"ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנהה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"יך הא דלקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' אי אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והתניא שבת וויה"כ וכו', ופרש"י ז"ל דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לי' ע"ב, דיויתר מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבל. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עלייו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, אינה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי ה"כ"מ ז"ל דבלאי"ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשער תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אין ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז"ל זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה לוקה אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הויאל ואכללה כולה לוקה עכ"ל, וכתיב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אדם ה' פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דامر נבלה שאינו ראי' לגר איינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז"ל, דῆה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דנטלפ"ג אסור כמובן שאילו שגמ' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' ב' דברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשיל וונימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאיון ללימוד מנבלה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בלא'ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפילו נסחחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז"ל. ולפ"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' לגר, והני ראי' לאדם בלא'ה ליתא, דהא בណבלת בעין ראי' לגר, דוקא בנסרחה איינו ראי' לגר, ואל תשיבו דהאי איינו ראי' לגר, דוקא בנסרחה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לגר, אבל ודאי למ"ד אחע"א לא צריך למעט, ולמ"ד אחע"א באמות נעעת ה' סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לגר. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לאו מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד ח' דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרך שלם, וא"כ י"ל בהני שרך לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ולפ"ע"ד אמר דלא אוכל שרך שלם רצץ, ומושום ושלם ומילא תרתי שלם וגם צוית לוקה משום שרך, ומושום בשער מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל וכפירוש ה"כ"מ ז"ל ועוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכదדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשوا החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתיא אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק'.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריטיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהליך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה הג"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שקדם מלה"ז גה"ג והויל"ז זהה קחיתת כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש "בכל ישראל" מדיק האי בכל ישראל לומר, דנינו דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסורו לא רק על בני לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"ז ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריש"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אותן בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דריש"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מקרי, ומה לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבני אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המלך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מקרי, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה ליכא דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחקי"ו ר"א ומושום דאין איסור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמן אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות איסור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויה"כ דריש"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי איסור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל איסור בב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לסתן דק"יד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק'.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדו הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאית מדכתיב ב' אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב כאית בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שי' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מכזית בין הכל, אכילה דעתך ב' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמכתחו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב' מה'ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה'ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה'ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ור' ל' לפון, דודוקא לר' ידבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דbam'ח בעי בזית מפני דעתך ב' אכילה, משא"כ לר' דבון אבמה"ח ובין בשער מה'ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום ב' מה'ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מכתחו מה דלא כתיב בקרא, מכש'כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה'ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב' מה'ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל שכתבו, למ"ד באבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוא דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ור' ל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דbam'ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה'ח לעי' לאבמה"ח עי'יש ולא ידעתי מה הוועיל בהז' לישב דברי רשי' דהכה דעתך קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה'ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר' לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית באבמה'ח, ולא רשי' כל דבב' מה'ח זיל' קאי תירוץ זה ר' דאיתא מקרא דבר בשדה דבלא'ה רך לר' קאי תירוץ זה זיל' קאי שיעור אסור מה'ח, ולר' דחצ'י שיעור מוחר מוחר מה'ח ואולי באמות לית לי' כלל דמי איכא מידי עי'יש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דbam'ח אפיקו לא הי' נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב'ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשוט מי איכא מידי דהה אסור לישראל מצד איז' או במא'ח עכ'פ' בחצ'י שיעור, ואי לר' לה לא ל"ל מי איכא מידי, וא"כ הכלל דנאמרה ולא נשנית לישראל נאמרה ולא לב'ג ליתא לדידי', וזה ברור כשם. וממיila דנדחו כל דברי הרаш יוסף דלקמן בד' רישא בישראל וסיפא בע' שנתקשה לי' בעין זה באבמה"ח מנ' דונhog בב'ג עי'יש ודוו"ק.

ע"ש גמר', אמר רב באבמה"ח צרך בזית, מ"ט אכלה כתיב ב', פרשי' זיל' ע"ג דתרוי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחדר באבמה"ח, לא תימא דאיתרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתיב רשי' דמשום דbam'ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור' יותר ה'ilo לו להקשוט דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחולוק הכתוב לשני לאוון אבמה"ח ובמא'ח, ידעינו דבעינן באבמה"ח בזית ולא מהיביןاقل שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רך באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב', ע"כ אכיות אתה עי'יש, והדבר צרך ביאור סכ"ס והענין צע"ג לפע"ד.

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי' מותם מן הבהמה אפלו מתקצת בהמה, הר' ד'אבמה"ח הואابر המתמן הבאה בבהמה חיה, ואיך נאמר דאי' איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסה לארץ, או נחירה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הר' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר' לכזאת כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אי'נו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בלי חתיכתابر, ולפ"ז אי' אינ' אמר דהא פלוגתא לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי' אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או לאותן נפרדים, והלכו ר' ר' לשיטותם, דלרי"ז דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנ'ו דעומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנהابر עם עצם וג'ידין, ר' ר' סובר לאברים עומדת כיו'ן דעכ"פ לאכול חי' עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה ליابر, ומעתה דברי רשי"ז צ'ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר' ר' דזאת א' לא לומר דלא תה' על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר' מctrף וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיו'ן דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחירה,תו אי'נו עומדת לאכילה לא חי ולא מות, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מוחסר מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית' ב' כזית ובין לית' ב' אסור, ותמונה הב' צ'ל למה לי להשמעינו גם פחות מצעית אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאי'נו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בה'ז דאי'ן דני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הראשונה היבא הלב אר'י בשם פרמי"ג, לדדרבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיו'ן דלא שיך בו חי' לאצטרופי, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ אי'א גם בהאי חצ'י שיעור הקצת בשר דפשיטה דגד' ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא'כ' אי'א משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעין, דכיו'ן דכתב דאי'נו נהוג בטמאים, הר' דנחותה כאן לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' נפקותא גם לדיןן לעניין פסולין עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף ג'ידין ועצמות, וצריך לאכול כלו' למילוי כרס, דמאכליין אותוابر טמא דלית' ב' איסור מלקיות, ולאابر טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר' ר' שאם תלשابر שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיו'ן שהוא עכ"פابر שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנ'ו דבחלק אבר בחוץ פטור הינו טעמא דבטל מנ' ש' אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ'יו' ע'ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מctrף אין דהא אי'א אמר אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק' היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ'ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי' אי' כזית הוה מחיב' דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ'ל ואיל': ולא ידעת מי הכרחו לה, דהא אי' אי' כזית בשר הוה חיב' משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אל' חן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב' אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכזית בשר ה' חיב' משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא'כ' אי' מחיב' רשב'א ממשום אבמה"ח דכיו'ן שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אי' אנו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי' דבבליעתו מ' משום דזוטר חי'ota טובא וגסס נמי כמת' ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בណלו'ו בדגים סימני טרפה אי' חשוב רשב'א אבל בעוף דבב' שחתה מ' דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת מ' שיטת רשי' צ'ל דחיב' משום בהמה"ח גם לרבי דס' לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשׁו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתוב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מ'א לא מביע לר' דיליפ' ב מה'ח מבשר בשדה, דצ'א חוץ למיחיצתו טרפה קרי' ל', הר' צ'ל שלא נחלש מ' הח' אי' קרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שר chord ונפש לחודא לחיב' על אבמה"ח ועל מה'ח הלא בשר לא מקרי עד שמת', וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו'ו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מה'ים, ואי' מצין לחיב'ו בבלע צפ'ר חי' משום בשר מה'.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ'ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע אי' מאח'ים מובן שיטת רשי' צ'ל הידעו' דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה' ב' פוטר ר' משום דלא מצי' חי'ו'ה'כ' איסור זה הקדים, והתוס' שבועות כ'ה' ע"א, וביצה צ'ו' ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו'ו אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביב' דבזה ניחא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלש' צ'ל יקשה מה נעשה להאי למ"ד דהכלתא כוותיה, דאי'ה' דחזקת איסור אי'א לדידי'. אבל אין ספק אצלי דרש' צ'ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוננו'ו במ'ח'ח, וכן הוא רגילות לקרו'א גם במ'ח' ששם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ'ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבש' בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוננו'ו ודאי לbam'ח' ובמה'ח' הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ' ד לא חל מל'ח'ים, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשׁו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ'ז לא קשה דהא במ'ח'ח וטרפה אליבא דר' דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאי'ה' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב'ס צ'ל בפ'ד הילכה י' דבליה ובמה'ח' מctrףין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחלת נבלות, וא'כ' ה'ה' במ'ח'ח' עם נבליה נמי מctrף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב'ס שם בהכל' הנ'ל דבליה ובמה'ח' מctrףין זעטן איסור ע'ה' נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהא איסור במ'ח'ח הlek לו ואתא תחתו נבליה או טרפה, דכיו'ן דמctrףין לכזית הר' דהינו'ה'ז, והוא ברור כמשמעות דכך ס'ל לרשי' צ'ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמו"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, וממשני דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי' זאת הוה קרי לי' בלהי' בלהי' נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו' שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא'ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתהי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיון דליך מאטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ר' ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא'פ' גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ', עכ' לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרדי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא'ז מבואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מן טרפות ונבלות אפילו אכלו באז'ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיות דברים קילוריין לעניינים ועכ'פ' הדין דין אמיתי. וכן ל'ק קושי' התוט' על רשי' זיל אמרת שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ'ג' דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכון רשי' זיל מיאן בזה עדני טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמו"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר' לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שeah' זיל מה לע במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כול מלני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כול מלני יוצא מה' מחייב, במה"ח ובשר קדשים שיצא מה' מחייבתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא'ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל ר"י דעלמא נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיה תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דכל שאר בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחייב אכיזת פנויו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנויך נצטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וכותבת לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חייב אבבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבלכ' בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' באבמה"ח אליל לר"י קבעי, דlid"י אבמה"ח בעי צוית גם בחלקו מבוחץ חייב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י א' חייב הרי נהנה גרונו בכזית, לר"א פטור אכילה בעמי עיין. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו דבשלמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרונו גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל לר"י א"ח צ"ו שכתב דLAGBI נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרונו לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה בעמי עיין עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דקרוי לי אכילה בהנת גרונו לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואף לא כדי יתובה דעתך" ולא דאי דסגי בהנת גרונו לחוד לחיב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סובר למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא איסורין. ואולי ר"ל איכא יתובה דעתא בכזית لكن בעי אכילה דהוא פחות מכך, וא"כ איכא יתובה דעתך" רק בעי אכילה בעמי דוקא להיות מיטבא דעתך". ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א איכא יתובה למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא משמע להו, וכן עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ואדי דLAGBI שבעה אינו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמידין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבלכ' איסורי תורה הנאת גרונו אכילה יקרה, ה"ג לענין שבעה, זה אמת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמוקי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבואה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבואה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומISK דמ"מ חיל', משמע דר"י פשיטה לי דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה כולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכו' דהוה שיק לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה עכ"ב בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, דאין אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"ה בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חייב אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומשום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר דלרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי לרבע למימר דמש"ה איןו חייב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לאו לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולאכול משום דאנו ביבחה בעין לנו מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאסרה תורה אך בשנפשו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דhalb בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אטמהה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יותר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הוצר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קוצר אלא ע"י מוחשבתו שצרכיך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מישיב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושם לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמוון לא תאל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת איכילטו משה לי' כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר גידוד לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאכה שرك הכוונה עשו אותה למלאכה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האי מעשה שם מלאכה זו ולכן הזכור אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אינו רשאי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על כולם לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכולكامור, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכבר תנא בריש פרkon ואידאג בנהה קתני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס כר"ע ע"ת מתני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין רק דקתו חולין ומוקדשין תני נמי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתו דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ס עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנו קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכו" עכ"ל וא"כ הו"א דLAGBI בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' גה"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. בראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך מישך שייכי להכא, דהרי בנדרים הולclin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"מ על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקווא במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים היינו לריושה"ג דשרי בב"ח ומה דרגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"מ, דמאי שייאכி דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער בר מרואה ובטעמא דמשה"ה אסור רבנן. גם מה שכי' דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג הוא ר"ע וכו' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שיויו האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלאו איסור בב"ח שוה עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי Mai דקתו הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זו ליתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בدلעין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דברתא רק הנני תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנה דילפין מקרה דלא תבשל הנה אמר במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמה שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרש באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שרי בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדרוש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלא אני תרתי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הינה הנהה לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעתך בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי ע"פ שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פות וDOI דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זה פולוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוח קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עליום מלוקות. ולכן בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבה מארח בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ס מיאן בכל הני י寥פות שבגמ' משום דاسمכתות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מְלֵבָב** או נבליה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבליה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח לא מצי חיל על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין לקבעו בין רשעים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקבעו לא נאמר אלא במקום דרך מקרה לא מצי חיל יש בנסיבות שיחול אם הוא היא"י קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין איסור זה כלל בשער נבליה או חלב, ולא שיק' לומר דחל לקבעו וכו' כיון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מייזיש ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתום לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתום דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסורה בnder דכלול בשר אלאandalibava דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamat התאוי סייפה דהנודר מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדרכי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצ נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ור' קא' מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילד"י עוף בכלל בשר גם בלאו טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכאשר בamat קטני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביה בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכאשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבון מאליו שעשו גדר וסיג משמרת למשמות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שכל אלו החווין והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור משום דמובן מאליו, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השכטב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה"י מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דדבריו ז"ל, הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאור דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הרי דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דאבן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאיסון, וזה ברור ואמת בדתות הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכחה בדתות ר"ע דס"ל חיה ועוף אינס מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסור בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתום בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייג בעוף אי אסור בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצ' סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבנן, אבל עוף דלא דמי בשר בהמה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייג ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייג בחיה כdmprsh בדבריהם מהכי תיתי לומר דפליגו עוד בעוף דאי בדבריהם רמי, אבל לפיכך העצטנו בדתות הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דר' ר"ע מצ' סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב-DDOKA בנדור על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הרא"ש ז"ל דבאמות קשה טובא לדעת הר"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינן שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדור על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלא"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשיר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהים והא בסיפה דנדור מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מון הספר דהרי לו לתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהרי סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור בבל" הינו בשיהה, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשיר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשיר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכללبشر, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, ולכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כל شبישלו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדור מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמת עניין יפלא מאד איך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הר"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפיilo על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא ימצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר איינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo אדם לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיכי תיתי היו בכל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשיר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשיר דגים וחגבים (دلמ"ד חייה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכיריס"ג לקמן) הרי דדים וחגבים איינו בכלל בשיר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשיר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום דאם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בשילו הרמ"ס בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר בארכנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים הילך אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשבר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישתומים על לשון הלאה, שbamן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגס הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאיןם מין בשיר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשיר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכל בשיר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן מתרפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשיר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אכיע' כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדור רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדור על יום הקזה, אבל מלשון הרא"ש שם משמע דה"ה בנדור לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבתי שם על המשנה המעליה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדרכי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם לב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשח'azzל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ז מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומוק"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, שלא רצוי חז"ל להזכיר בה ידי עובי ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמורה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמורה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער וגבינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשו אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיטש גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם,, "מן רשותו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרייך קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובבכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרייך המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן,, "חוץ מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דעוף אינו בכלל בשער סTEM, דיש לו שם לויי כמו דגמים, וא"כ המכ כי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגס' היה אינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה ש' התוס' דפלוגו ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשנים דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabeiי לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע היה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג היה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה שברו דחיה מול"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דמטרץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדורייתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפלוגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין DSTEM כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרבנן פרקו DSTEM כר' יוסי דהרי כתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד DSTEM שבעדיות דפלוג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא שוא דבורי ר' יוסי אלא משום אומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דְלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָּרוֹת רַחַי, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְּלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיְלָוק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָּא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יְדָה שְׁהַדְבֵּר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנתקבב בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפריש דשאל אלהר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלاهר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר קל בשר שנתקבב בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגס לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שון לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנתקבב ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמיהיני תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אכל בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפריש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה זהה ונראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי"י שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" וננהANTI ודו"ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להאה

איסור דבר שסנהמה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועינו שם שהארכתי בזה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חידש לנו ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת-DD בדרכו שלא נזכר בשום משנה או ברינייתא, ואדרבה ההן מברינייתא דאגרא והן מברינייתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ומוכחה דاز לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מברינייתא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארי"י דאמר, "ולא כלום" מר"ח דאמר אכל בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדיור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מיני ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ"ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מברינייתא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חז' מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שי' המשך מן הבשר בשעות או עכ"פ סעודה אחראית מושום טעם המשך בתודת הרמב"ס. בתוך פיי כדעת רשי"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשיר ואח'כ גבינה הכי האי מימרא דר"ח כבר היה מתפורמת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיעורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאבי' המתין מעלי' והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מרבי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של גם על מה ישחה בין בשיר לבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר מר"ח ארי' קפרק' איני' דר"י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י די לו בקינות והדחה, וכברינייתא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השנ'י, וכפרש"י ז"ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר"י ביביהם"ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ"ח הרי' דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי' תראה דבדורות הפסוקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כmoboa ברמ"א בהגה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"סSENDUCH לישב במאמרות הראשונים להשווות עם חומרות נתהוו ארכ"כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מהו מברכין עליהם, ובכללה כלל כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר הבה"ג כלל זה אלא במצבות דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחלתה דבתבשול תחלתה הלא בעין שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחלתה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחלתה מצוי מיר' ובສילוק שלוחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וככתב רשי"ז יול שחונוני ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וככתב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שמא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוור לכוטי מפני שקשה למכוור בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להascal באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הואר, דרצה לומר דהיא גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חונוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתת, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתת ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעות, וא"כ איך נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו ה' מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלבד קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה' לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סודה אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי שולחן יזכירו יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות והדחה הלא משום היכירה עבדו כדי לא יאכל הבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סודה גבינה אחר בשר אף קינות והדחה עד סודה אחריתא, משום מושך טעם קרשי", או משום בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סודה אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סודה לסודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, אמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיה שיעורא למלאה, ע"כ בחדא סעודתא אסור, וכל שלא אכל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, לא האריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסודה אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושותל אי גם בלבד קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעות לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סודה אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עי" שסילוק שלוחן וברכה ובש"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייתו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה' עלייהם חובה ליטול אחר הסודה לפיקד נוחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נוחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקרה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נוחבות אצלם כמזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו של שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחരית רק אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם במידי דמאנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמבואר שם בב"י לדעת הרاء"ש והרין והמרדי כי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודה שחരית ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישיב קושי התוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי לשעודה שחരית, אלא בין שעודה לשעודה וע"ז קאמר רב דמהני תנאי, דהרי הוא כיוש בשעודה כל היום מבוקר עד ערב. ולפי פירושנו כל הדינים היוצאים להפסקים מכח שסבירו דאנטילת הנקיון של קימה בבורק קאי נופלים בבירא. וחיליל מלשון הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ז מברכות ה"ז, גוטל אדם ידיו שחרית ומותנה עלייהן כל היום ואני צריך ליטול את ידיו לכל אכילה ואכילה וכ"ל בהאי תוספת דברים, "ואין צריך ליטול בכל אכילה ואכילה" אתה לאשמעין דמנטי לאכילה דבר ולא מונטילת שחരית לתפלה זהה ברור לפער"ד ודוק". שובראיתי בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הרגישי בימה שכבתבי וננהנתי.

דף ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ"י י"ח דע"י כריכת מפה מצי אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התוס' והוכrhoו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, והוכrhoו לתרץ דרב נמי ריק באין לו מים בסמוך קאמר ממש"כ התוס', וא"כ הא夷 שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד גמור קאמר, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו לעמלה דרב נתני לשעודה שחരית קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, ואפי' בלא שעה"ד כלל מצי מותנה על כל סעודות היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוךידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכוכות במפה כידוע ודוק".

תוס' דה מי לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קמתה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, והה רמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקדש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השליש פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לכרוך ידיו במפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק קדשים דמי, או לאו קדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלתו מוקי רביה ב"ע מתני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים קודש מחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באמות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבל ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ונבלה חמורה דאית בה גם עשה דaina זבחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני' חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרוי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וככתב רשי ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטlein ממשום דלא היו להם שעת הכהר, ובעינוי פלא, דבמלתא דרבנן דיזדעין טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכהר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך דעיקר נטילת ידים לתרומה ה' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שנייהם חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמי לא מפני שמלבליין את הזהומה ממש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן ממש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכהר הכא. ולטעם שככתב הרמב"ם שם דחמי טריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וודע משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגיה בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשבת זר י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעב בא בתומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מ"ש ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עי"ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יכל מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודייא ננאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמנה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שייה' רגיל בתני' אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ח"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בתומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גילה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדין שלא יניח אצל האוכלי ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתקנה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל משום דא"כ די' לתקן נז"י להנימן לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחരית ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים וմדברי כלו' נלמד דס"ל דבר קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו שכתוב רשי"ז ל"ה לא פלא לאילו צ"ז ע"א מפרש האילו בנ"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דיליכא קפילה, או ליאכ לא מיקם אטעמא משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמזה? ועינו לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמראי לא פריך אמתנני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ה דמיiri במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בוג"ט דמתנני ע"כ ליאכ לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מון העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפריש האילו בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ל"ה כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך בנ"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפה הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מהא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז ל"ה מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבולע בעל מפליט לא פלייט, ואי כפי' הרמן"ז ל"ה דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אסורה השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דזיאי היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמלפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבליה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבולע בעל מפליט לא פלייט ואינה אסורה השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועין היטב بما שכתי לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"ה, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורה כל שאר החתיכות ע"י פלייט טעםبشر לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליות טעםبشر לחוד, ולית לי' סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבולע בעל מפליט לא פלייט היינו בס' ד' אפשר לסחטו מזור עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו דכלומר דכתיב רשי"ז ל"ה אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"ה, ובשאר חתיכות פליגו אמוראי בגמ' אי אסורתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גס האילו חתיכת הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז ל"ה בעצמו בפיירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכת שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פלייט עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי' מיריר בעינור לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי' נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד' מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו' ז' ודו"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל"ה חולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מיли לא כביצה שכtab דלדעת התוס' אפללו לכחנים דהתירו להם מפה דזוקה לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דבל עצמיות נט"י חולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואך לכהן, ועיין בלב אר' ז"ל שהביא ראי' דשיטת הרמב"ם ז"ל מהא דבב"ק אח' בacob מחתמת מאכלי אי בעי נט"י לאוכל והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאכול בל' נט"י בחולין דאסור במפה עי"ש. אלום לפע"ד נראה דלשיטת התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י חולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי' חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התירו לא מפה ולא אוכל מחתמת מאכלי, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתירו מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וככעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ"ע' ודז"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפללה על החתיכת וכו' הנה פליגו בפיירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכת שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכת שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכת שכלה חוץ לרוטב מיריר לא בפיירוש אטמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל"ה أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפיירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמן"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמן"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכת ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אסורה את השאר ממשום דזה הבלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכת עצמה נעשה נבליה ואסורה גם השאר בלי ניעור ממשום דחלק התחthon שבחתיכת אסורה השאר שבקרה. והכוונה דזיאי החלב לחלק התחthon שבחתיכת שאסורה בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, ولكن מן החלב לא נאסר חלק התחthon שבחתיכת דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחthon נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבליה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה ממשום דבhai כח המתפשט בחלק העליון לא מץ' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דיליכא רוטב, וניהו דהחלב המגי' לחלק התחthon שבחתיכת תפשת עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסורי כי לא מסרי מתפשט דרך הילוכו, אלא אם מיד בכל הראשון מץ'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסרן, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינן דלעולם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמננס כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אוסרת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעניא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסירה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ בימיים, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה ונחלה מותוק הקדרה רק ממהול לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מותוק הקדרה שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מוחמת שנתבשל בחלב רק מוחמת שחלה נתבשל בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי"י, דאסטר דדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעולת הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסירה תורה לא נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא אדרבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא בתבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטיעמת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אוסרת את השאר אלא בסיסי ק"ה סתרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דהנהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאיסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האיסור ובפרט בבב"ח לא ליכא אוסר לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאיסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האיסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאיסור אלא במקרים שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושאו להתפשט לא נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אוסר, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מובהרת דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאיו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נבלה, אבל האי מוהל שעומד לצאת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמווחת שטם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואיסר המוהל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוהל לא הי' עומדת להתפשט מלאיו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאוסרת כנבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מוחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסירה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאלים נמי הכי הוה, אבל כאן לאו מעד חדש.

קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב. **גמר'** אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מיר כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא און איסור הידוע ביחסו לדברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח"כ שקיים ותורי' בה ממי'א. וגם לישנא ומאי קסביר בו' מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליקא ברוטב שישים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיiri בלית ברוטב שניים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינן למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהbihshol נאסר מושם דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח"כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מני' בונה, על דכל נשתנה שמא וטעה בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתעורר בז'ה למשל יין בימים הרוי הכל נתהפך למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הר"ן ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני', כי העני' נכו' מעד, Adams נתערב יין בימים ונתהפך היו' למים פקע ממינו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י' שינוי העצם פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במ"א שם, דנשתנה לדבר המותר שרי', ואנן לא פסקין בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השיש, ולכן אין נסח שנעשה חומץ עדין לא הותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י' שנשתנה לד"א אבל נאסר מצד יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בדבתרובות לא מצי חיליל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג ובפתיחה כוללת עי'יש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי' רבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון Adams יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתחום התעריבות לח בלתי, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הראשוןخلف הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה"י מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דחומי' רבים להחות, ואשת בקושי התירה תורה וכמו בטומאה אי' דחומי' היא בציבור אמרין דכל כמה דמץ להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין להמתין עכ'פ' מדרבן עד מהר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לsoftmaxו מותר וע"ז מכירע רב' בלא ניור מתחלה אלא לבסוף קר"י ובנינער מתחלה ועד סוף כחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיירי הכא, אבל באבל המשנתנו מיירי בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם بلا ניור לרבות ודוק' היטוב. אבל לדעת התוס' ר' רב אמר די לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שיאשר כל הקדרה, וכן מפרשים הרישא דלא נזכיר ניור, דאיינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קאמר ומيري בעינויו, כמו שמספרשים ע"כ ר' דביריתא, ע"ג דלא הזכיר ניור דאם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הרי סותר האי סתמא, סתמא דרך שלמעלה, ואין לומר דרב טובל הא סיירה משום דברי"ס' כמו שכטבנו כן לשיטת רש"י, לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לא לפреш המשנה דמיiri בנינועו בלי הכרח, ונבוא במובכה שיטטרו תרי סתמי אהדי. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בא ניור מיירי ואסור דקנתני רק אחותיכה בנינועו לבסוף זאת הסיפה מיירי בנינועו לבסוף, ועד שתתנו טעם אחותיכה קאי, ובס' משערין דמ"מ הוא ולא בטעמייה וע"ז קאי רב וחולק אסיפה וקאמר, כיון שאתה טעם בחתיכה חענ"נ ואוסרת כל החתיכות قولן מפני שהוא מינו, ולא צריך לי' לפреш דבנינועו מיירי, וגם הגמ' לא פלפל בהזה כלל, משום דמלשונו דקאמר כיון שאתה וכיו' מוכח דקאי אמתני וע"כ אסיפה קאי ולהולוק אתה ובסיפה מבואר דמיiri בנינועו, אלא אי לאו דרב, הנה מצין לפреш דעתך שתתנו טעם הטפה דקן&DAMAR לאפשר לsoftmaxו מותר, אבל רב דסובר אפשר לsoftmaxו אסור האי עד שתתנו טעם אחותיכה מוקי ואומר דגם המשנתנו סובר חענ"נ אלא דמ"מ בטל אבל הוא אמר מלתי' לר' דמ"מ לא בטל. ולכן קושי' הגמ' וכי לית לי' סלק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחותה דמיiri בלית ס' ברוטב, ולא בעי למימר ברוטב עבה וכפירוש' דיליא רוטב כל רק הכל מין בשאר, אבל לדעת התוס' הפ' של רוטב עבה הוא דאיaca רוטב מועטה ומה דקרי' לי' רוטב עבה משום דרב קאמר דאוסרת כל החתיכות אפילו יה' הרבה חחול הים, ואם כן אם הרוטב מועטה ממילא עבה הוא ע"י ריבוי החתיכות. ולכן לדידחו הווה מצי להקשות כמו כן על הבריתא דלקמן כנ"ל אלא דשם יש לו קצת הוכחה דמיiri ברוטב מועטה ממש'כ התוס', אבל על רב משקה קושי' קלישטה כמות שהיא ומתרץ דמיiri ברוטב מועטה ורקרי' לי' עבה כנ"ל.

ועתה נבוא אל העינו מה רהייט להקשות מסלך על רב, טרם שביאר דברי רב מאי קסביר באפשר softmaxו, ובפרט לשיטת התוס' דהקושי' בל"ה קלישטה. דנהה הר' ז"ל נדחק מאד למצוא מה בין עין חענ"ן לאפשר לsoftmaxו אסור, דהיא היא, لكن נראה דהאי אפשר לsoftmax בامتה אשר איסוריין קאי כמש'כ רש"י באיסור שנבלע בהיתר ומסתפק מאי קסביר רב בשאר איסוריין באפשר softmaxו,adam בשאר איסוריין סובר דמוכר או לא הי' מצי לאessor כל הקדרה בע"ח, והוא עפ"י מה שהחידש לנו הרשב"א ז"ל בסוגי' זורע בשללה, דילרבא דאלין בתר שמא וכאר פסקין ג' כוותוי', לעולם חתיכה בחתיכות מין בשא"מ הוה, דהא המולח היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות אינו שוה בשמא, זה מוהל בשאר וזה בשאר, כמו חמורא חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים ע"י שמוהל שיוציא מהם עם מוהל של החתיכות האיסור נגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"מ וממילא יש כאן מוהל איסור הרבה שמי' איסר את החתיכות, וכך כתוב הרשב"א ז"ל כאן בסוגי' דתחלתה נאסר המולח היוציא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מותוך קושי' עצומה עיי'יש. והנה ידוע מש'כ הש"ז ז"ל סי' צ'ב' דכל שנעשה בע"ח ואיסר תערובות אחרת לאו בע"ח מקרי, רק

שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאensor אחרים הרבה עכ"ל. וזה אינו דהה בא בע"ח קיימין ואשמעין דבר שעשוה עצם האיסור לאensor את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתה ואחרונים הריגשו בשוי' דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואני את חلكי בעזה'ית.

הנה לדעת רשי' ז"ל דרב לפреш משנתינו אתה, ואמר דאסור דרישא לאensor את כל הקדרה, ע"כ בלא ניור קאמר, דהה בל"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרי' דמ"ב' מלא בטל, והתנא דידי' סתם מעלה בשונה דיריך כרבנן דמ"ב' מלא בטל, וכתיב הר' ז"ל דרב כיוון דCKER' ס'ל, ה' מדקדק בלישנא דמשנתינו דקאמר סתם אשוו, ולא קאמר עד שישים, סתם כאן קר', ווותה אם נאמר דבלא ניור לאensor רק החתיכה לבדה קאי, ולמה לי' לאוקמי לפреш שפיר המשנה דאסור אחותיכה לבדה קאי, ולמה לאו במשנה ויצטרך לדוחק דסותם כר' נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לרב אסור בלא ניור, لكن מוכחה לפреш דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתם נחאה לי' לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מתני' קר' דס'ל כוותוי'. ולכן כאשר פריך, וכי לית לי' לרב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצין לדוחות דמתני' מיירי בליכא ס' ברוטב, דהה כל חיל' דרב דמתני' קר' אatti', משום דסתמא כתני', ומסתמא מיירי בכל גונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב"א ז' ותמצוא שם כי כיון להה, במה ש' והינו דשמעין מהא דרב דלי' סלק, דהה בקדרה או רוטב הרבה יש בטל את החתיכה, (וברש"א כתוב "את הטפה" חמורת, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח' שיטת התוס' כתוב ז'ז'ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הר' ז' ז'ל כנ"ל. ומעתה א"א לטרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי בטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה'ג' ר'ל אם הינו מוכחים לומר דאיaca רוטב ע"כ אפי' רוטב הרבה יש דלי' סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע"כ מאפי' דסתמא אסור כמו חתיכות דמקומין אפי' דאיaca הרבה, משום דסתמא כתני' ה'ג' הינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לאן דאיaca רוטב כלל, דהה רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר דלי'א רוטב, איינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה וכפירוש' ז' ז'ל דק של בשאר ושומן דחכל מין בשאר הוה. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב בתמני' משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יה' דוחק כיון דסתמא כתני'. כך הפירוש לדעת רשי' ז'ל דרב מפרש המשנה. ומה מאידiom שבסוב' לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבעל בעל מפלט לא פلت אשר מזה הוכיחו תוס' לשיטותם, דהאי ברית' ע"כ מיירי ביכולת חוץ לרוטב גם לרשי' דהה רב' מוקי לה בנינוע מתחלה ע"כ משום דבלא ניור כלל איינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבלא ניור כל מבעל בעל מפלט לא פلت, ר'ל מבעל בעל רק במקצת חתיכה וכפירוש' שם דחלהב עומד בגגה של חחיכה דאין לומר דרב' מוקי גם הבריתא במקצתה ברוטב כמו רב משנתנו, דא'כ מנ'ל דרי' גוזר שמא לא ניור יפה, דהה לא נזכר בדבrio ניור כלל, אלא ודאי דרב' מוקי הא דר' ביכולת חוץ לרוטב ובנינוע מתחלה וגוזר שאם לא ניור יפה וחכמים מתיירין אףלו ניור בסוף דסברו אפשר

על גוףא חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא כארוי' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפזרו זמ"ז פקע איסורון וכלzman שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן וגופר לטחono איסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליוי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono מותר, אולם אנן דפסקין כלוי בשני חזאי זתים דליהקה על בישולו פסקין ג' כרב דאפשר לטחono איסור נ"ל דסבירא לנו דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סוגג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

רש"י ד"ה לעולם לא מctrפבי בסוף הדיבור, לפי שאינו מctrפין מכל היתרן לקרוות שם איסור עד שיהי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארוי' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג' לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה אישור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב אלא מאי מותר דלי רשי' ז"ל Mai פריך, והא בכזיתبشر א"א ליינס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam החולב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר ריך לאפוקי פחוות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בש"ר שיובלע בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא אדם ליכא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והוא גם בפחחות מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעטبشر ביורה גדולה של חלב או חצי זית בש"ר, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מה"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' לקמן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ראשונה במקומה עומדת דלא זהה פריך מידי לר. והנה בגוף

כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 נס בשאר איסורין דאלת"ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרתיך חענ"ג המוחלים נא Sorim ולא נעשים נבלח, ושוב כשיכנסו בתחום החתיכות לא צרייך רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בש"ר מבשא"מ זהה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר גנד החתיכה, וזה הוא שורח להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבלע בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסור איסור איסור גודל לטחono בהגדו, היינו דהאי מוחל של היתר ג' כנעשה איסור ואיכא כאן שיעור גודל לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לטחono איסור לא נעשה המוחל נבלח, ואיך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמר, אלם أولי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לר' סלק, אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לר' רב בשאר איסורין אפשר לטחono איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלח, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סלק, ולעולם המוחל באיסורו עומד כבתחלה דהוא מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גס מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכן צרייך להקדמים דרב אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא דפרק לסתו וסביר רב באפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לטחono איסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לטחono איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemor כיitz בש"ר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בש"ר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמאי מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו הczyta בש"ר מקשרו הוא עם החלב שביריה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלח כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלח הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מואד לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר למה שבקדרה מבלו שבחתיכה, והנראה לפ"ע דזה דהא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד איסר ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרייך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחדר איסור חשבין אותה כהע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הגי טעמא משום דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' דיינו של ר"ש המובא בתוס' לקמן להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעבד פ' בדיעבד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלן איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' לקמן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעם בשר נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' נראה דהרמב"ם לשיטתי איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה אסורה, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אב אל אם נמי ק"ז, אבל אין עניון הבישול כולל עניון אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אסור אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכך כאן שינוי כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליון, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד"ה חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס"ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה דין לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט לכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ לכלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס"ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א' מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים דלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי" קרוו שתי וערב וטחו בכותל. ווא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדיין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיווקה הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי"ז'יל דאטפה קאי ובגינור בתחילת הרוי דאפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שעשו איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו לי והוא קמא בטל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנרא העינו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינון מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרייך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניתנתaska ליטובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבטלון רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתוכו הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מני'ל דחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלת מדרבנן וצriger ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צriger ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צriger ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו בזה. אבל לפע"ד נראה דה Tos' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא נירת להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' היחילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשר ארי איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפער"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלווע מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאיינו חמור מן האיסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז"ל שכ' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזילן בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקשות, דלמה להו להtos' לחפש זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האיסור, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניאור דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחיה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתלא לר"ג מכדי כל אשרلن רחמנא שרלא נכויותי, אסור לנו דמא שרא לנו כבדא וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שאינוי טבעי ושפיר קאמר דזכותתו שורא לנו אבל בא"א ואשת את וכחות דלית בחווא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע לעליהו ממתקים אוטם, כמו"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרא לנו נגדן לכל דשרא זהו כאשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא נגדן יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אה במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא נגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד א"א. אלט זאת בלאה"ה קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתנית להראות, ולכן אמר ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיתה הבעל אינה מתרת, אבל קאמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתנית לא קאמר משום לדעתה הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ושי להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לשחטו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כליה. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיini דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב Ammo, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה לאסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכלל, במה יוציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דיין בדמו כזיות פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן ד齊ית בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דיין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאין בו כזית "דס" הוועדי תיבות "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דיין ר"ל דמיiri בעוף שאין בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו איינו עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככיתה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"י דמכ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהטא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי איינו עובר, אלא דבעוף מלהטא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דיין עובר עליו יוסף מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דיין עובר עליו להיות בcartת דמשמע הא מלכות אייא דם הנבלע בשער הלב מצרפין למלקות, ולא הבנתי דהלא לא דעינו כמה נפיק וכמה נבעל ואייך נלקה מספק, ובפרט לרשי זיל דעתם עיקר איינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"א ר"א אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב ALSO ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני החולב קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאיכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין החולב עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזה כפי הנראה לא דבר התנה כלל, ولكن רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמע מנין הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילת בשר בחלב שחוותה ודאי עכ"י איכא איסורה איכא, וכן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמיר מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קיים ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשה לקבالت חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דיקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא ליכא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי ור"ל לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א יקיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קוינו של הארץ דפ"י מדברי רבנן חיליה, אנחנו לא נעבוד ד' לאכilo מפרי הארץ ולשבוע מטובה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ"ל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים הייצאים מלבד טהור וקדוש על כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיזמי חלצוי, אבל מהਆה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך לומר שאינו מעיקר הדת מתווך רוב התלהבותו לעובד UBודת ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי"ה יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצואה דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצאות בארץ ובזמן שישובת הארץ ומושלת בה, וכן בתשובה דאמונה על גאולתינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסוק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומם המצוות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עלי, וכך היא משפט הארץ שבי"ד של קיומה המצוות למי שאין רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאין רוצה בהן צרך כמי או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה תלי' בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאין רוצה בתורה בתרו

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תטול שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנספס שכר המצווה, אלא דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה לקיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרךמנה, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל בי"ד של מעה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על ביטול לביש בתגד של ד' כנופות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דrittenה אע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנופות, וכן קשה למה באממת אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרךמנה בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי"י ויל' התי מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דהיום לשוטים ומהר לקל שכרם, ז"ל מטה יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה דכל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין על כל האומה הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בהא בספר שביבי אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכל מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב מבש ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר יודי התורה דכתיבו על כל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כל האומה ולא על היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שבדקו ורשות מאיריך ברשעתו, אבל במצוותנו כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי לפרש דקאי על כל האומה, ובטעמא דה מלטה ייל' דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בהא במ"א, דכל שהאומה גדורה בעיריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארכאה באין מפרקיעו, והכל בטבע העניין, וכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תאיריך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, וכן עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולא טבע נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיו' דהוא שכר המגיע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, וכן ספר קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכרו אחר התהיה ומעתה מעד עמקו מחשובות האי גברא רבה דאם דכל מצוה שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיומם המצוות למי שאין רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאין רוצה בהן צרך כמי או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה תלי' בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאין רוצה בתורה בתרו

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שככו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין בי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהגנו העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמביא ראי' ממנהג העולם דמבלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשיל אחר מלילה, כמו שכתו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהגון שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין מבלין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותיו דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמר שמוואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין לקמן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דאיינן נאכל מחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורחא עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין אונן כן, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' או דכברא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושום דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפ"ד לא יצא ידי חובהתו כי באור סוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלוואו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אברא אף לא לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ דסל' קרשי' דם שבשלו ושמלוואו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אינו אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאיתיב בכריותות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאינו כנוס בסמ"א אינו בכלל זה, כאשר אברא ודבר זה הי' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והപלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בערךי וגידי האבר קאמרא, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם הי' כוננתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיהי' בי"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכותב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי איתת לך עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפוח רוחם של מוחשי כיין, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשובים מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשי הקיין בתפק רוחם ר"ל. ודוק' היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבתني בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בט"ז שם בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בטלית שם דרך במי ששאל טלית לתפלה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה" דהכי שואל לו, שיהי' במונתה עמליה"ה כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון כרגיל כנפיע"ד בכונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש סי' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הב"ד רוצה לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחו"מ סי' ק"ז בסמ"ע דבאמת דוחה האי דהשחת העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. ולפ"ד לולי שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצינן לירד לנכסיו ולשלמים חבו למה לו להלquitנו, ויפה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותן בסוכה ומניחים לו תפילין בזרוע ובראשו, اي המצווה הייתה מתקיים אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעניין וכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלquitו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמ' יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דיןוס ממאן דלא עביד דמי'. וזה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלום, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שככו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם נ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העrobotות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחוי עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואפיילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם נ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מזה ראי"ד קודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' זה הוא משמעם דברודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר שער נ"ג דלהתחייב מלוקות קודם בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא לדבר זה הוא תימא רבთא בעניין, דאיסור דם יתהוו לאח"מ ופרישה מן הבשר, ומנו"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורה דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ"ל אשר ממנו לומד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי"ר ברורה שדים הנבלע בשער אפילו פירש אח"כ לא נاسر מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבדא מנ"ל דשרי' דהרי' כולהDMA ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דצורתא דדמא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שנימוח מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ"ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא DMA, מנ"ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם על הארץ תשפכו, הרי דרך על דם הראו' לשפיכה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות וצדק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שנימוח דשפир ראי' לשפיכה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שנימוחו, והרי יצחיק נמי רק לעניין טומאת מות קאמר דדין מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאסר מחייב לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"נ לעניין גיד, דכל שלא נאסר מחייב שב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תליי' בගירסת רשי' ור"ף ורמב"ס ז"ל בגמ' כריתות הנ"ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבהמה חייב כרת, ומשנני הוא דקנתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשנני הוא דקנתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, וא"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדר ותנא, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"י"ף ורמב"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדים אתה מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסת לבשה הוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקנתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס לבב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קנתני דם האברים, ומשנני תנא והדר ותנא, הרי דלפי גירסת ז' הוא בכרת והן בלאו איןו אלא דם הכנסת בעודה הבהמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירכתת חי תחשב, וכל שנעשה אז מכונס וראו' לשפיכה הרי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקנתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכונס ואינו ראוי' לשפיכה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוח אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' ור"ף ז"ל וכותב דריש"י רק ב' מני דמים יש לבב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"ף יש ג' מני דם דם הנבלע בשרו', ודם המתכנס

האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כ"ז ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הויה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהגנות מלאכת יו"ט ובהגנות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתוה"ב בית ג' ריש שער נ"ג דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מזה ראי"ד קודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' זה הוא משמעם דברודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר שער נ"ג דלהתחייב מלוקות קודם בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא לדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם יתהוו לאח"מ ופרישה מן הבשר, ומנו"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורה דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ"ל אשר ממוני לומד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי"ר ברורה שדים הנבלע בשער אפילו פירש אח"כ לא נاسر מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבדא מנ"ל דשרי' דהרי' כולה DMA ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דצורתא דדמא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שנימוח מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ"ל דשרי', והביא בשם הלבוש לא חקר על כבדא דכולא DMA, מנ"ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם על הארץ תשפכו, הרי דרך על דם הראו' לשפיכה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות וצדק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שנימוח דשפир ראי' לשפיכה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שנימוחו, והרי יצחיק נמי רק לעניין טומאת מות קאמר דדין מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאסר מחייב לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"נ לעניין גיד, דכל שלא נאסר מחייב שב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תליי' בගירסת רשי' ור"ף ורמב"ס ז"ל בגמ' כריתות הנ"ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבהמה חייב כרת, ומשנני הוא דקנתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשנני הוא דקנתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, וא"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדר ותנא, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"י"ף ורמב"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדים אתה מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסת לבשה הוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקנתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס לבב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קנתני דם האברים, ומשנני תנא והדר ותנא, הרי דלפי גירסת ז' הוא בכרת והן בלאו איןו אלא דם הכנסת בעודה הבהמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירכתת חי תחשב, וכל שנעשה אז מכונס וראו' לשפיכה הרי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקנתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכונס ואינו ראוי' לשפיכה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוח אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' ור"ף ז"ל וכותב דריש"י רק ב' מני דמים יש לבב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"ף יש ג' מני דם דם הנבלע בשרו', ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם שי' פ' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז', וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה. אבל לפער' ז' הוכיח פירושו משום דבריא דרבא המציא את דין דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בקרים דף יג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' שרב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכו מאד לפער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גزر על כל נתבי' ועין איסורبشر שנעלם מן העון דלעיל צ"ז, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, וכו' לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר' ז' ולנהנתאי ובזה ניחא דאמר חס לי לזרע' דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי עוז קשה דאמר חס לי לזרע' דאבא וא"כ שפיר שדבורה דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قول' האי, וכו' בלא'ה לא סי' למיר דלא עבד שמואל איסורה, דזואי איסור לעשותות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור י"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט בנ"ט, וכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה ממשרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסרו לו, וכן קאמר חס לי לזרע' דאבא שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לזרע' דאבא וכו', וככארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין מהר"ם שיר שנטעורה דמלعلا אמר ר' ג' גאמו לשבא, וככתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה כל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין שבתנאי דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי,

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שהשאיב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה גבי כדא דcmcaca אני תמה דהחשש שייפול מן המכما לתוכה המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבלתיו אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבלתיו זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין שאין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטול טעם החלב בקדרה, אבל הלא אכן אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבע' לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו' אסור, וא"כ ربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דה' לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭia דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסמוק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיוודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן אפיקא פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתל"י בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא אישור עשה, מההכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשורת ולקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצמיות פלוגת רב ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בគותה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל איי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בוגות הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי" ז"ל לדידוקא איצטך, הא אוכל עוף בחלב עופר, ועיין בראשו יוסף ז"ל שכותב דמדלא פירוש כמסכת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי" ז"ל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי" דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ משום דמפרש מתני' שהח' ז' כר"י ו' וכפפי הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ יכול שאום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשתות דברי ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר ה' לי לרשי" ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי" ז"ל קלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו דאי נמי אכל ל' לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמה דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלרי' יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליגו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפresher ז"ל ולאיבי' פליגו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר ז' מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסקינו כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ומשם דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפפי פשות המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסי, זו היא שיטת רשי" ז"ל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז ז"ל דתפסו תירוץ של ר' אשיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשיםaea דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי", אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי ז"ל, "ומה אמר אינו עופר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוכחת דקן דעת הרמב"ז ז"ל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שרייך וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר על בשר, לא נאמרו אלא משום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב Mori דקביעי, ה' משום דה"י מסתפק ציר של בשר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקANTI במשנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבן דזיעא בעלמא וכגד אמרינו לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא ממש' התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז ז' כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכגד מוכחה מהא דלעיל דף צ"ח ע"א דאל ר' אשיל לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י ח齊 שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דין לאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפлот לא בלו וכבלו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וכיפה שלחן, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עשה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטך קרא על שתוי' שהוא כאכילה בrotein, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmedi דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצץ דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצץ שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז ז' ושם ואאריך בזאת ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מישרשי' אין מחייבין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאסור מכח זה למולו בני מעיים עם שארבשר וכרכ' דהכא דם מישرك שרייך ואני להתר מטעם שרייך אם ה' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכי' עכ"ל, כבר מליתי אמרה דלדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר אסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחול, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משם, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיון דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחול, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו בוגמי', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ' דגדי כולל רחול וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה פרkon, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אולו אינם נהגין אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולו המב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהנה א"כ כאן דעיקר דין אלו לא אשמעין דאיתנה נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה ל' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בבהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה' לו לנקט גם אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ" שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז'ה ודוק"ק היטב.

רש"י ז"ה פרט לעוף ולחיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופו שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו הוויל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאיו דיתור מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגמ האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגם כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה, דקרו נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכטיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במקילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר אין לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומושום חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא כמו באל אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו באל יರאה ובול ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתיו, איך אפשר ללקות מאכילה. ומבייע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בירוש פסחים שהוא תורה על בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הוא אישור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בירוש פסחים שהוא תורה על בישולו, אבל אסורה בישול דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, אלא קרא כדכתיב, אלא דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتית היתרים לאיסור אכילה והנה וכתדברי" דלקמן, אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך איכילה, משום דאח"ע, אבל אסורה בישול האיסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצקה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה חלב בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתיו. ולא הביא האי תדברי" דגנולד מג' לא תבשל בישול אכילה והנה אלא דברי המדרש הרבה לא שתק הכתוב בהזה ר' פ"ז דרבנן מלאיסור אכילה אלא מפני שאסורה הבישול כלומר אפיקו בשולו אסורה ואצ"ל אכילתו. עי"ש מה שכתבתי שם. והנה הרראש יוסף ז"ל נתקשה כאן למה לא ליקה על אכילת חלב בחלב כיון דמצטרף הקלב אל החלב לכ zie וליקא כאן איסור חלב רק חצי שיעור עי"ש. וכבר כתבתי בפ' גה"נ דכל שאוכל כזית נבילה וטריפה אעפ" שנסבע על חצי שיעור וחל השבואה מ"מ באכל כזית לא ליקי כאשר פסק כן הרמב"ם והשוו"ע, וכאשר הסברתי בטוב טעם טמאה דהא מלטה. וא"כ גם כאן בשאכל כזית חלב מירি, וע"ז קאמר דלא ליקי על אכילתו אפיקו אם אכל חלב עם החלב לא מצטרף עם חצי שיעור חלב, אבל אם אכל רק חצי Ziית חלב

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכי, עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, דר"ע במותני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובכמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, טמאה, וכפי המבואר בגמ' משום דסביר אחע"א ויליף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפילו מבישול קממעט ממש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו איתפרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל אישור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיון לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד לחלב בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לך, למה לי מייעוט אבומה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מוסף הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן צרכי, וא"כ נפלו כל הני והנה ובישול, והובא דרשת זו להלכה בטור וא"כ נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכי, וא"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפיקו חדא דרשת לא מצין לדרשת מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ר'ך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהזה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממיאלא קרוב להתבשל בחלב אמו דמוכנת לפניו, וא"כ איך מצין לדריש מגיד ולא בשער, ומהבל אמו ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבור הכתוב בהזה. מכל הליינו טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשטוות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בענין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א "אין אסורה מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, וגדי הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב אמו אלא שדיבר הכתוב בהזה (ר'ל דה"ה הזקנים שבמיini בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכו' בשער חיה וועוז וכו' אין אסורה אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל דר' ר' דר' ר' בוגר דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבור בהזה. ולכן ממילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעז ע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מבכמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבנן אסורים באכילה, ובכמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבנן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כידוני, וכו' חיה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכל בהמה אבל לא בכלל גדי,adamadam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד ר' מאיזה מין שהיה', וא"כ גם ולד ר' של הטמאה בכל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשטות לשון ר"ע ומשקול וטרי' שבגמ'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, וכך פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אכזריות של מעשה הבישול, אז נפהוץ הוא דידיוקו גדי בחלב אמו שנאסורה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחוד טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכך קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מחזיק לקל הוא החומר, ומה שאתה מחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר'י لكمון, וכיון דזוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע'כ' דלאו מטעם עניין אכזריות אמרה תורה לא תבשל רק הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב'ם בשם המדרש הרבה רב שוב אמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא וכמש'כ בחלב אחותה ובחלב פרה ורחול ולא דבר הכתוב רק בהווה כנפלו'ד נכו' וברור בס'ז.

שוב ראית' בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכותב דהאי ברייתא את' הכר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד' כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז' זיל' בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ז, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איך נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה ואת' ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשותות משמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היטב.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם לשאר לפופות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים זיל' דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מות שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם זיל' שם, דאסור הבישול וכמש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא תבשל וגם ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא תבשל לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיון לפנין למלוא ילפנין מלאו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב לפנין למלוקות גם מלאו דלא תבשל באם אין עניין, ממש'כ התוס' בב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז ייל' דכליל הילפויות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שబשלו בחלב חייב וכותב המהריש' א' זיל' דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו לעלה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הועל המהריש' א' כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, מושם דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה דבישול אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך בקרבו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיב תרתי אפיגול ואבב'ח' ומשום דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף זיל' שכ' דמפרש' נמי משמע דלא כמהריש' ואו והוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו מושם אכילת חלב אלא מושם בב'ח, אינו לוקה דלא ATI איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיו לאיסורה לא חיל, Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו בי' מושם חלב מהה לא לוקה מושם בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא תিtroו בי' מושם פיגולilkha משמעם בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש' וכו' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפיו מייתורה לפרט ר'א דקאמר מיעיקרא דדינא פירכא משונה מעד הגם שרשי' זיל' ר'א רצה לתקנן, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתחלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרקו, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בעניין איסור בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן זיל' דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר מצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון וראייאת בי' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא זיל' בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב'ם זיל' וואז מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפיו לאו אכילה והנה כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא מושם דזוקא כתוב בהווה. דוק'ק גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל דשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' ידעינו ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מתוועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, כמו שצינו לדרשא ז', שב נפשט דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שצינו לדרשא ז', שב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה ל'ת כל תועבה אתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחוםס, השיב לו ק"ו משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דרך אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתנו בנו ומשילוח הקן דליתשרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציע לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דר'י הסנדLER תקشا חורש בשור וחמור

בعلמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשוי ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק"ז החת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניון לאן דכתן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבورو דר'מ נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות שכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דר'מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מוטו'ם כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עיי' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, מהו הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מומתקח לחמו ממדרש רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכים, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מלאלי טפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי' הי' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרישת רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל תועבה כל שעתבתி לך הוא בבל תאכל, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחוםס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי איניך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתורה והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דוחק ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכאנ שלא להנות מאיסורה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי הושיפ' איסור אכילה, ובפרט בשילוש בשילוש, מהו לא נימא דמש'ה' הוציא בילוש דרך שבער לאו דלא TABSHL אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב צרכין גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בשילוש, מהו לא TABSHL אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב צרכין גם הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין, הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודעת דהרי כייל נא ומboseל בהדי, ונא ודאי רק באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דר"ל איסור הנאה מד"ר אבוחה יליף, משא"כ לרבי ממש"כ המורה"ש לא כן נראה לפ"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו ששינה רביב, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבוחה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבוחה קיליף, וכן גם אליבא דר"ל מוכרכ רשי' ייל' לומר, דר"ל לית לי דר' אבוחה, דאל"כ תקשה עליי קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רביב. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרביה"ה מדר' אבוחה פקה.

ע"ש גמר' דברי"ה תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתني בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי' איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, דאית' מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתך לטרפה ע"ז ג"ש ואין ג"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאהני ג"ש ובעיני יפלא, דאפילו אפשר לומר אהני ג"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا ג"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי ג"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דaicא ג"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז ג"ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אך נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרש לו לדוחות דרישה דגוז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזא ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמפורה בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפ"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, ור"ל קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א יליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבוחה, אבל ר"ל דיליף מיתרוא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה יחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגוז"ש ובעי ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן אכלל דר' אבוחה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם וברש בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לנו דלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית לי' קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכח"כ בגעשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בעין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים איינו אלא לגובה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק היטב.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לאאור', דידי' לית לי הא דר' אבוחה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לשלוח רשי' לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, אבל לאחר מכן לואה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומ שני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, אבל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחדש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששינה רביב וכו' ב"ח ק"ז צ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששינה רביב, ולDEDיד לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרביב שניות דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרביב דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי ור"ל דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרש באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרביב דאית' לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתך לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, דאי לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר אית' לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרביב יליף הנאה כדר' אבוחה בכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם ועיין במו הרש"א משום דבעניינן דדים כתיב הרוי הוא כדים ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למוחצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל חשליכון לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקו"ש או קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עין בריש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הותי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר בירושא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רשב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו' אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ליל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיאות הנרא לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין איסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלא נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זול' „אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם/licא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכז'ו שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עיון בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומי חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מקרים גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בשבר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשותט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדוחק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפילו ערומה שאירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לזרעה בשום קליפה ואפילו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטים בשעוירין ושוררים בקליפהון וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהון" וכותב אצל חטים „בשעויריהן" ועיין בערך ערך "סער" ששיר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעוירין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשעוירא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאין בשעת קתני הרוטב והקליפה שאינן שייכים כלל להבהיר, והוא דקדוק עצוםabis מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא נראת דתניתא להא דת"ר לכואו' אבל מזוהה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניתא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתין יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, לכן מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין קאמר דoor מctrף, וכך בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הרוטב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"יו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא טבאה דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגמ' כגן חטה בקליפה התם מרביבין מקרא דזרע זרע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דהוא בಗלי, ואין למדוד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, ולכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף ספר מכניס ומוציא דכינוי דכואכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דרכה דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרה דזרע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמרא' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי"ו ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש"י מפרש דקליפה העליונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפותא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העליונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העליונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנהב דבר כל הנך דקאמר תיתיב ב"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וככלעיל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להנך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר' בר' דרי' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקיים רחמנא בזערעים, דגמרא מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר' הד' בביאת מים, ובזה ניחא נמי לא דקתני בבריתא שהביא לסייע לר'וי וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבלה טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסברא הנ"ל,adam כר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליים אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' דרי' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו בלי חלק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ם, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, دائمין הגדים מן הקרע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתן טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ם ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבימה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נתמאו המשקין עם האוכל, ואמאי לא נתמאו ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל דאין שם משקין עליו עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נתמאו המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה عليهן להיות נתמוא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נתמוא האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה عليهן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נתמאו המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר למשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נתמוא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מהתמאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מהתמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהן" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיתמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלועה ומגע ביה"ס לא נתמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט' דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ם ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאפשרו כ"ש מקבל טומאה, וככאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שתימטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מובלתם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שמטמאין משקיין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ם בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומוסיא ושומר מכניס ומוסיא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהננס ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאכין ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזיכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א אדי אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהליפתן וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנותו שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר צ"ל, דלענן איסור חשבא בריה בירח שעניינו דחיקא הוא, דא"ג דלענן איסור חשב בריה, אבל כשיעור שלם, מ"מ לעניין שיעור טומאה דחוק להחשב בריה, אבל לעניין להחשב בריה להצריך לה יד ושומר לעניין זה אין דחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדחוק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דושמר מצטרף להשלים השיעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה בטומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השיעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך דחוק גדול דהרי חשבת בריה לא מהני אלא בחזא, אבל בתורי בריה להחשב בחזא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדחוק לתרצ' כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דאין השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרון מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דושמר האזרען שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומוציא, מושם דוחה תהרה בלוועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבוי הוא עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאמות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטה דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושום דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיוון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכול יצליל נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא فهو באזה, וס"ל דחחות מציל מושום דלא עבדי כעןبشر עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לעניין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגム התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בראש פי"ב לעניין הקשר כתוב דבענין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידוע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכור עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא ס"ל דהקשר תחולת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכורי' דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס צ"ל, אבל בהזה צ"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריאו לנו אי ס"ל לר"י דהקשר תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דר"י לית לי' האי סברא, لكن בחר הרמב"ס צ"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, ואולם צ"ל דהרבmb"ס צ"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנפש שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס צ"ל משמע דאפילו הנשים הצעירין להשלמת הגרעין הי' מכשיך דזא כבר אילך זרע אלא לא נגמרה וגמ' וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה בעלמא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך בהזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתתי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacילה עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי עברו ויתחייב ביפור, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביפור בשאים נוגעים החלקים צ"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ג ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לעניין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיבת לחם עוני, וধחה מכך האי ברייתא דהמזהו וגמרו, אלא ה"ט דמי פירות אין מחמיצין עיי"ש, וצ"ל האי הקישא לא מהני אלא על גוף עניין חמצ ומצו להשותם, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינא, ולכן אין הוה מקשהanca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניהם כתיבת אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצ אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצ לעניין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינא לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרוכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לעניין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הגי קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא הי' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי הי' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא כנבלת, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ס ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמצ חלב ונבלה שהוא המשם אין למדוד ממנה למשקה היוצא מן הפירות שהוא רק זיעא בעלמא וכמ"כ גם התוס' חילוק זה, ויש באה מיבורה גדולה באחרונים בפ"י בקונטרס האחרון לאיסור חדש, ובכח"צ בתשו', ובתשובה גם אני הארקטיא ואכ"מ, להאריך יותר ודוק"ק.

ד"ג קכ"א ע"א גמר' האי בשק שפלטו סיכון היכי דמי אי דחשב עלי' אפי' באפני נפשי מיטמא, ופרש"י ז"ל ליטמא טוי"א וכו', אבל טומאות נבלות ודאי לא מהני מחשבה אחר שהעור מבטלן ומהשכבה שאח"כ לא מהני לעשותו בשר רק אוכל בעלמא. עיין ברמב"ס פ"ב ה"ג מיטאן שהביא דאי זה שהאל אם חישב עלי' לאכילה מכבול טוי"א, והכ"מ ציין על זה הסוגי' דהכא, וכותב דקאי אהא דאמר ר"י אל המוכנס אם שצית ב"מ"א חייב וכוי עכ"ל, וטעות פלטתו קולמסו שלא קאי אהיא דר' יהודה דמייר' באל-

לא פריך דאף טו"ג יטמא ولكن כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא מהנה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיקו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ס דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ס בסוגי' דחחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז וממצו שהביא דברי הרמב"ס בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד הממחה ושותה דמשמעו דשווין הן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ס ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הריגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה דאתא מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ס דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצ וצדמה, כל שהמזה גופו המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכין דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראוי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעת, מ"מ לא מקרי שלא כדה"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אין ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכ"כ דהמזה חמץ או חלב ונemu דלא מקרי שלכלדה"ג ורק וכן אדמתה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגמ' דמשמעותו שמריבוי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' וכו', מ"ש חמץ ממצאה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והת"ח רצה לומר מכך זה דלגביה מצואה יוצא נמי בשלא כדה"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דוזאי אין חילוק בהז בין עשה ללי'ת. והנה לפי האמור לעלה ה"י לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המזהה דלא מקרי שלכלדה"ג הינו למי שיש לו טוחנות לעלוס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעulos ולגן המזהה את הגויש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזהה ונemu דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيئا' לעulos אבל למנן דאי לו ודרכו להמזהות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכrho לומר דמי' מל' לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות חתיכות לא היתה באה לדי' טומאת נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש ברכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרה עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבר אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טו"א והוא לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טו"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טו"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טו"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גדולה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעני הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזה لكمן בד"ה בפרש"י ז"ה אל' מודה חזקיי'. ובאמת לק"מ דהכ"מ ה'י סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר ששחט ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שישחוט הישראל לצורך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה'י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיתה להקשר. והן אמרת דההרבנן זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות דם השנפש יצא בו, ובמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומפני שמיינן עכ"ה ה"ג מטו"א כקילוח דם השותת לאחר קילוח, דם הקילוח הוא דם השנפש יצא בו, וכמוש"כ הרמב"ם זיל דם הקילוח אין מכך שמיינן חיים הנו ישנה דת השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכשר הבשר דם השנפש הוה כמותה גמורה ומפני טו"ג כי הפירוכס אחר יציאת הקילוח הוה כמותה גמורה ומפני טו"ג כי הפירוכס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהיא דממעט שס מדים חללים ישנה דיאצ'ה דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמיכשר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמו עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנין וב' ה' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקשה מה"ת ולא אמר דרחויות מציל עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דרחויות מה"ט ואישום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה דתיריה התורה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הויה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

גמר' ר'יא האל וכו', אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעיקרא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו בגיןוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

אבמה"ח התיריה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל היה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה אכן טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הואריל, ולכן יצא לחדר בדבר החזרה דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הואריל ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחות מצליל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתת לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משווין אוכליין. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"י קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה בנטמא מטה רבעה ולבסוף השיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס מה"ט מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוציא לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcarsה משווין לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מטו"ק פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דבע"ד דבר חזקיי ובין לאישום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה בשחיטה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הויה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

תוס' ד"ה הואריל ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גודלות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה הן לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הקרעים במקצת, משום דהרי עוסק להיות טהורה בעודה מחוברים הקרעים במקצת, המשם דהרי עוסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא יכול בפלותו סכך אבל בפלתו מטה ר' אליבא דר' יושב עליה דשׁוב אין מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשׁוב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורעה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעה אלא דבנתים נגע שרע' בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעה. וכן אין מוכרים לפרש"ז"ל דמיררי דוקא בטלית טמא וקורעה כדי לטהרה מטמאתה, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רך מהצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואינו קרע אלא מה שצרך כדי לטהרה, אלא דלפירות זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורעה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעה, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעה תהני למפרע כשחישב עליה לקורעה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעה כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי"ז"ל הריגש בחומר לשון זה דטילת שהתחיל בה לקורעה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורעה כדי לבטלה מטורות טלית. אלא דאי"כ הוסיף על חומר דלפ"ז אם היה קורעה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהачילה בה לקורעה. ואין לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורעה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אתי למיעבד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דיננו דכיוון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורעה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבות יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בהתחיל לקורעה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבות יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי איינו חיבור לפי פרש"ז"ל איינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי"ז ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא קרע וחולק וכו' עכ"ל. דעתו ז"ל לפresh הא דקעתי במשנה דהачילה לקורעה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעה, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתחר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קרע וחולק מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאסר במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי"ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל נתקנס מאילו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה ננסו אחר שלא הפשיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני מה הנCONS לשוו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר' אליבא דר' ישמعال אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך בגין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חצאי בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאהבה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר' יי' וכדמפרש ר' והוא שכניםו, וככתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הениו לשוו' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ם ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור' דאמיר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר' סובר דהעור מובלן, מהני הениו לשוו' בשם לטמא טומאת נבלות, ואם נתקנס בלא מחשبة מאילו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז"ל הסוגי' ז"ל השוגי' אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן אכן בתיאר במשניות ר' יוסי. ואולי משום לכך דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שיחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של יושב, להוסיף אף חזיר הבר, ואח"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנא אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שיחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרכיס וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא יי' גזרו רבנן מושום הך חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמיר לי מהו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן הטע טלית שהתחיל לקורעה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במתני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורעה לשננים, כיון שהגע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עליה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפresh המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמיר דכיון שהגע לרובה שב אין לו חיבור כollow קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקימל' דרובהaggi, דליקזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהותם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כלה עיי". וככאר' דבריו תמוין, דס"ס אם יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגז'ור משום דלא חיש לשוחות אפיקו כלה, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שישייה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמתו לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משה ומכש"כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כלה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיaggi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפי מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד' ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שסובך ט' דיפה דיבור הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הכי דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ' ז"ל במחייב' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינהה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כלה ולאaggi ברובה ואפיקו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי' בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרועה כלה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרועה כלה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשי', אלא דראייך כך שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעוף וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרובה כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחיט כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כלה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כלה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כלה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הוויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרועה כלה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור ממחשבתנו מפני שיש חט על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העוף ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרועה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהימים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרועה רובה תורה ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגזר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגם' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחדר איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה ע' אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אם מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ' דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל דילן בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทבי בריתא פ' כל הבשר לעניין דמקי' מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"א ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שاكتוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שקל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא יפלין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקדוש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה היינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקדוש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דיפרנקנו ודז"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחים מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארר כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מצין לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה"י לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכארו', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצה להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסмоך לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר ווא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה"י פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שית הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ריצה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הtos' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכוין דמצאו קולית המת בטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת בטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכוין בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון מטמא במגע משום עצם והן דלא מטמא באוהל משום דליך חיota בשער או מוח, אלא דהת"ח ז"ל מקיים פ"ז זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמת אייכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני מטמא במשא. ולפי מה שכתבנו למעלה נិחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתאריך איך גרו על שם שמש נותר יותר משימוש נבלה. וע"ז קתני דעשהה בקולית המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדברי התוס' דלקמן נראה דבעין לממצא איזה רבota בא דקולית המת דוגע בו מטמא וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אוול דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המורהש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא משום DID ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכייתי ליריד לסוף דעתו דמלה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפך או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דטהה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו וכן שיק בזה טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלאה באריכות ודוק".

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוי סייש'C זית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתי ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שקמתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכהג'ו'ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞודה מטמא במשא פשיטה, כיוון דמטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דדוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דדוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי"י אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתוב דכל שאיינו מטמא במגע אין מטמא במשא, עיין בכ"מ שקמתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא משום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא במשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור' אל' ערובא פרח וכו'. אל' אני היום סמכוני באישיות וכו' עיין בלב אר"י וחוזי ק"ז זצ"ל. ואני אומר מלטא עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדוק בדבוקות למעלה ית', מראין לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה האי רבה בר"ה ה' עי' מטורח הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למ"י שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה' רבה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשו למונע התשובה להאי שואל מחתמת חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, והוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנונתנים לי להתאכזר נגיד לבلتה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העי' מטורח הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ד"ה ולהעמידה על פחות מכיות, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"ה הכא הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דהא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומווציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר הוה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להו בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איך דאין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוה עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל חזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דהא אבי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוה שכתב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוכו האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נטמא מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוכו האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمן בשמעתן, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمן, ועיין لكمן על דברי התוס' במהר"ל זל מה שכתב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך ואי דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمן מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו"ז פי' הק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمן בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתב ע"כ איקא דליך מוח ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איקא דליך קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיהי' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס' דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, ייל דחחוקו של רשי' הי' ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מציא מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' דה' ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', ייל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמס עיין במהר"ל זל ובת"ח ובלב אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דהא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החתם אפילו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דaicא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרא אלא דכל נגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מככל דaicא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושם, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעט, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צירכי עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל וזה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכותבו ותמצאו פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולחותיא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרכך בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קוריبشر, אלא להכניס ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכותב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדרולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פוי' הוא כוון מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דaicא תרי מיני מהาย, מายיל, מהาย בטורמא רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דינהו דטומאה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפילו איקרי לי נגעה ממש דאית ב"י נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטורמא רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרא אלא דכל נגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, ולכן אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"י לר"י, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ו ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר טומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמיהר"ס ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרהש"א ומהר"ס' וגהנמ', ואולם לפער' נראת דהא דבדבוקת ועולה טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבדוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, טומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסתרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיבורן שווה, ופרש"י שימוש שניים פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימוש שניים פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרות שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשון שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בעלמא על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דראויין אנו ק"ו מאדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטא בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מאדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידעו מהאי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו יחשב, ולמדו ממוני להמה מק"ז ועפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בטיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נמי לא ברא ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא במסנה שאח"ז דהא "דابر והבשר המודולדין באדם טהורין" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דח"כ מות האדם וכו' והבר מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDUVAL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מאדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחיים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בליא יישוב. ולכאורה' רק' מ' לפ' מה שכ' התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נרא דבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מאן ברואו. תוס' ד"ה יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטהורה אתה לאשמעין ואתה נלמד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטהורה וביצת השרץ שركמה הינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איזה בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אדלעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז ז"ל בפ"ד ה"ו מאבאה"ט, "ביבת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראית מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראית מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ בmouthה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביצת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הינה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה נמי כו ת"ל השרץ. ובאמת דבמה"ח לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך ליכא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסינן הכא בבריתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין במהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יושב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מدين דמייה עשוה ניפול ודוק'.

על'ג גמר' נשחתה הבמה הוכשרו בדמיה וכו' במא' קמיפלגי וכוכ' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיתה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיתה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיתה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה'ת ולדעת התוס' ורש' מדרבנן, הרי הא' הקשר א"א לבוא כלל על הא' אבר ואיך תhani מה שנותר הבמה להקשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר'א אמרו כי חילקו על סברא זו. ואעפ' שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להקשר לויל' דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דל' ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדמיה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כא"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר'ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דחלשון נמי מורה דאהקשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא' הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע' ודוק'.

ד"ה קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הר' הוא כמו שהוא, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הוה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת' הדתוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדמיה לר"מ ואיך אפשר לומר דבר' דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ' הש"ס ותו'כ' ובאמת מכאן משמע דבעינן עכ'פ' חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע'ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיא דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבמה איזה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבמה וע"כ דעפ' הרוב דבר' דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא' בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעור לא שיק' כלל לבשר וצע'ג.

על'ג ר'আ' בא' ר'דرب איקי אמר בנתקנחו הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנחו קודם גמר' השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע'ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר'מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע'ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו'ג אבל טו'א מטמא עכ'ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו'א, ובלא'ה נראה דהאי, "ואפ'ה טו'א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ'היפה קאמר התנא דמטמא טו'א. אבל לפע'ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ'פ' בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ'ג ע"ב, ואע'ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו'ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעLIN אורוכה אפילו טו'ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפ' תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

על'ג גמר' מסיע לי' לרחב'א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב', עיין בת'ח שכטב דלא אגופה דדיןיא מסיע, דדלא'ה נמקו לא הוהCMDOLLDIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דזהה כתלוש לעין טו'א ולא לשאר מייל', מייתי' ראי עי'יש'. ולפע'ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו'א דחשוב כתלוש ולטומאות אבמה'ח חשוב כמחובר דזאת לך'ם, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו'א ולא טו'ג, דלגב' טו'א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבעה לטמא טו'א ממה שריבעה לטמא טו'ג נדקתי במתני' שם, אלא דפרק' אי דמעלה אוarchה הר' הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו'א ואי דמיiri' בלא מעלה אורוכה, ותלי ר'ך בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתלוש יטמא משום אבמה'ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דאתה נגד הסברא החיצונה. וא' הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ'ל הא' דינא לחיבו' חטא'ת נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילף ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת'ח הר' התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני'ו ותירצ'ו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו'ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו'א ולא טו'ג, דלגב' טו'א חשובה ממשהה ולגב' טו'ג כחיה, וצ'ל' משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמת דעתך אין ראי' דצמוקו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו'א, דאפשר דזהה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר כהבר התלוי בחוט השערה, ע"ז מביא אח'כ' לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמוקו באיביהם וכמוש'כ' התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשון הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב', ור'ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מייל' דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואתה פשיטה, אבל עדי' צמוקו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדי' אפשר לומר דצמוקו חשוב חיבור יותר ולא יקבל טו'א ע"ז מייתי' מתופסתא דירקות שצמוקו, ודוק'.

תול'ג דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא Mai משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז'ל כי' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלות דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מיל' דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיות, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דאבר ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו'ו'ט' נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במותם קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתית דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעדות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשאה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשאה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דחאה הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתחר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתחר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתוי, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנה אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ת, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחאה כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה מטעיטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמאבי בטלה מתורת חמץ ומותר להניחה בבבתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול הא חדא, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזירה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמצ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם גגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכיה לחلك בין טומאה להקשר, אלום לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבען בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבען ע"כ הי' סובר איזה סברה, החלק וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתיתו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבען דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליו אלי בא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו מות שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אלום לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועצם כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבבאי כאן הלב ארוי גמור" ארכוה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" אדים ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל אדים כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גمرا" אל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר'א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, והה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר'א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי למד גס זאת מק"ו ודוק".

ע"ש השתא דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר'א ר"ו ור"ג ע"ז עדות פ"ז, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנהו שלפניו דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, דכיות בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכותב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומ"מ מות מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב אל אמריעתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור משום אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, זהה ודאי ריך לשישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מתה הבמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה הבמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זה אוכל הרואין לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואון לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרא דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהה אין לנו קרא על מיתה הבמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אס לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא משום אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אס מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא משום אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גס שניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחיל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחיל חרב על אבר המת מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע גם בלא"ה תהיו קחצינא בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחיל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובללח לחוד קדריש, דחיל בכ"מ הוא הנהרג ע"י אדם ולמה לא קאמר במתות שכולל הכל גם במתות מיתה טבעית, لكن דרשין בחיל זה אבר הנחל מון החיה, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב אתה דחרב הרוי הוא בחיל, וכך אצל גונע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהול, אבל בחיל כתיב דקאי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina אין דריש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה בחוית ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהול, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהול. ובHAL' ד' אצל אבר מון המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליי בשר כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפלויגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחל מון החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחל מון המת ואין בו כדי להעלות ארוכה או מטה" זה אבר הנחל מון המת ריק במגע ומשא בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כשר עצמות המותים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כשלורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עyi שיעור, ואפיו בפחות משועורה מטמא במגע ומשא דלאאת כיוון הראב"ד ז"ל בהשגתנו וא"ג דלשונו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון הכר"מ דהשגת הראב"ד קאי על שישאר בו כזיתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור או אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק"ק.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ת, אמאי אמרו לי לר"א מ"ט כרובה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מון המת תhor ה"ה אבל מונבלת דטהור דמ"ש. אבל מה דקש"י לי הוא דאמאי מבניין אב ילפנינו, איך שיק לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפני השםועה תושבע"פ כי צאת לא

אבמה"ח איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליי צית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מון המת ליתא מות מצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא מושום בשר המת, ממיילא גם במשנה דלעיל דטהור דטמא נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא מושום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשלה מעלה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלידינה אין כאן נפקota דין הלכה קר"ש ודוק"ק.

תוס' ד' היא צית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראת דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובדבמה"ת וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونנים ז"ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפלויגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחל מון החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחל מון המת ואין בו כדי להעלות ארוכה או מטה" זה אבר הנחל מון המת ריק במגע ומשא מטמאין ולא באוהול, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת עלי אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והപלא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז"ל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדים הרוי הוי כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חיל חיל אבן, או חיל שאיר דברים מפי השםועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספרי כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור דעלמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דאסיר טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דהנתן שאן דמיטריך התנא לתת טעם דאפיקי מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להשמיינו כל האי דינא, דהנתן שאן לא דרש האי גז"ש. והש"ס דקאמר לקמן דראשית הגז והה מתנות הם לצורך אפיקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, וזה פנוי שרבענו הקדוש לא עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפנוי קבלתו במס' עדויות קיבלה דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' גנדים מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גנדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיקו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בשם ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בשם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התנאה דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נהוגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטריך בחול' לאפיקי מדר' אילעאי והה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראתה בפשיות דלאפיקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטריך התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דהנתן לית לי' דאי אית' לי' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחול'ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נהגת גם בחו"ל, אז האי' מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפיקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמאפרש בחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכו' ת"ל ואtan אוטם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דן מעצומו צריך התנא לתת טעם דאפיקי מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להשמיינו כל האי דינא, דהנתן שאן לא דרש האי גז"ש. והש"ס דקאמר לקמן דראשית הגז והה מתנות הם לצורך אפיקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, וזה פנוי שרבענו הקדוש לא עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפנוי קבלתו במס' עדויות קיבלה דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' גנדים מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גנדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיקו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בשם ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בשם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התנאה דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדאמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנתחש' לי' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר' מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ"י דהכי קאמר בגין דמתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אותנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור לי' מה ש' התוס' דלא את ידי שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכ"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל, משום דמתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל, משום דמתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממונ" משמעו דאית בה דין דין גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצין לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחנייהו דשוב ליכא גט מעיקרא רק מדין מצוה אין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיבור גט מעיקרא רק מדין מצוה אין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהה חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחייבים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביאה ומטה אין להביא דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעאן להפריש עליה מהדרה מתים וחופשי מון המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמש מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכני לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה וויצו דופן ומהUSR זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל��וח דשנית קודם כלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתומם דתקני בסוף ולא קשי' להו רק שתרומות יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מלכות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל��ודקני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמי דאמר מלכות וכו' עד ויחום ורק מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר דבטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק אבקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז אמרין דלא מהני הביטול משום דלעולם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהוו מציאות, ולכן כל שפטור שהוא החעד לא יתהייב ע"י ביטול שחיי במצוות, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהעתשר מחותם איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתהייב במעשר, כי כל שנסתלק המניעת הרוי הוא כאשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז'ל בחודשו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לד"ר ח' דאר"ח המזיק מותנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מותנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מביברים דלארעד ולהלה"ק קראו חכמים מותנות סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מוצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה' של מוצות נתינה, קראו זרע ולהלה"ק מותנות שאין בהם מוצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מותנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, لكن לא קחشب בהדייהו דין ואיך ונקרו ראשית הגז, והנה אם טעמא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עירק דין על זרע ולהלה"ק, ושאר מותנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט היז' למה אמר ר"ח דין בהני ולא בכל מותנות כהונה והכי הול'ל, כל מותנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מון פסק הרמב"ם שהביא דין זה רק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפמא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבר מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תיתי לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון ענים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר ענים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון ענים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון ענים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עomid ומשתומם הרוי תרומה, אע"פ שלאأتה לייך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן לךן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במידת בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה במידת אף שלא הגע ליה כהן חייבה עליה התורה לשלים, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במידת, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסוף חמישתו עליו ונתן לךן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לךן את הקודש וחמישתו יוסף עליו, כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחמישתו יוסף עליון, אלא ודאי דאתה קרא למדנו דרכ היחס לכהנה אתא אבל הקרן משלם גם במידת באוכל אתרו בי', וכן משמע מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במידת וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המל"מ ואח"כ דבר מאכל באוכל במידת שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס' דבמיזיד הוה לי' ממון שאין לו טובין ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אכל תרומה במידת אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא לי' כהן, ובסוגי' שם הארכתי בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מתרונות לפטור האוכל והמזיק מושלמיין ולא דבר מתו"מ משום דבתרומה לעולם חייב,

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המוצה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייהו בעין היה עלי' חיב מוצה ליתנס להן דהינו לאחד מן השבט הרים נשאה עלי' כתוב לגבי השבט מושום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דהגבוה זכה בחוב עולה של הילדה דין עלי' אלא משום מוצה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה שחייב לשלם כי הני מתנות מכח המוצה ה' משובדים לשפט הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המוניות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחייב לשלם כי הני מתנות מכח המוצה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם ה' המשובדים לשפט בחרדים, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חייב לשלם בגין השבט ה' יחיד כמו קדש שפיר ה' לתבעו ולהוציא בדייניהם הזיק שיעובדו, וכן יפה כתבו ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דליתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גול השבט איכא, וממילא דבי"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוט', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, איך נאמר דמן דדרש מ"ז, פוטר גם מדיני שמים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטור מגול השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דה"ה דהויל' דאתה קרא לפטור גם במכיריה כהונה אי אכלן, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכלכ"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בילשנא קמא דדרש מואה לפטו רשותה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא ה' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שיריצה, וא"כ הו"יא דמה לי הן ומה לי דמיון ואשר פסקין בחומר'ם סי' רמ"א דהחרצת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס' להתוט' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס' כן דבריש הלו' גולה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה מושום דעתינו אבל העשה דוחשב לו קיים ובכמה סוגי' הארכתי בזה וא"כ שפיר מצי לקאים האי מוצה גם בתשלמי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המוצה בדמיו, וכן בשי קרא דזהה דאיו המוצה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעות ליה מוצה, ואידך לשנא סובר דמסברא ידעין דהמוצה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דינא שווין, דצאת ידי שמים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוד'ק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום למקומות וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג ה' הר"ז מודה דחיבך עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דליתנייהו ביד הבעלים סובר הר"ז דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מוצה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המוצה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטור אלא מיטעם דאין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוט' סובב תמייתו שכטבו דל"ק דפוטר ר"ח מקרא דזהה פטור הקרן את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממען דבמתנות פטור הקרן את הטבח כתורה כתובה בשטר וכמו דלית לי' להאי לשנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא ל"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katain עלה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו عشر תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר גזל השבט, וזה מדברנו נתחיבנו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בראש פ"ב ממעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו ע"מ בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבליו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לצורכי ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי נשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזב כל המתינו בהפרשתו עד שיתברר אם באמות יאכלם, וכן להיפך כל שגומרן למוכר אין כאן חייב מעשרות ומותר לאוכל מהן או רעוי כמו קודם הגומר, וכן שפסק כן הרמב"ם ז"ל בראש פ"ד אבל לומר דאם גומרן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אחר^כ, או שיפטור בגומרן למוכר אף שמתיחס להחזק לעצמו, לא נשמע מזה. ואבאר יותר הרמב"ם ז"ל לשיטתי מוכrho החיה לטלות זאת במחשבתו כנ"ל, דהנה הוא פסק בראש פ"ד דין הטבל נקבעamus מערות מן התורה עד שיכניסנו לביתו, שנ' בערתי הקודש מן

ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותוקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טבאה למה לי לפרק מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו בטבליו מתשלומיין, הרי דלית לי הא דר"ח דהוה לי ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלעה משום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדושה, אמרין מה לי הוו ומה לי דמיון, אבל כאן בטbel ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר, "האוכל פירוטיו בטבליין וכן לאכל המעשר בטבליו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלמיין המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכו' ובוח"ל מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שקמתמה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני המתנות לבעליהם שנ' אשר שכ' עפ"י שם חייבין מיתה לשמים אין משלמיין ובחלכ' בכורים אצל התשלומיין קידושי לחייבו בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איך מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמיין" ובחלכ' בכורים אצל התשלומיין קידושי כתוב "אינו חייב לשלם", דקדוקו נכון אבל תירוצו אינו עולה יפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הבריתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין במיד משלים פירות חולין, אלא דבשוג נעשה התשלומיין קודש מגז"כ, אבל במיד לא נעשי קודש. ומעתה הו^ו א דגס בעודה טbel כיון דפתיכי בי תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושי ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהורמה, וע"ז ATA קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה שכ' הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבין אוכל טbel כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טbel כאוכל תרומה דבון ובין בשוג ובין בשוג ישלם פירות הראוין כפי מה שאכל, מ"מ "אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקדוק עצום שינוי לשונו ולא כתוב פטור או אינו חייב דזה פשוט אינו חייב משום גזל השbat דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דאיכא משום תשלומי תרומה دمشעת הרמה ואילך באמות משלים הון בשוג והן במיד ולא משום גזל השbat דהרי במאזיק גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלים קרו וחווש ולא כתוב חייב לשלים, ובחלכ' ה' כ' אכל תרומה במיד וכו' משלים הקרן ואינו משלים החושש ולא כתוב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוונות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי בכאן דמה פריך הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמות לא ס"ל דאוכל תרומה במיד צריך לשלים פירות מצד אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם פ' הילכתא מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד"ג קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרכנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרוט פטור מלער. קוש"י זו קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קטני ולא חייב לשלים, וכיון דמצוי מעשר מטבל אחר טbel שבידי, דהרי הוא כמוכר, ואישר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטbel מפני שהוא מכוכרו". וכתוב הכך"ם שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנאה הרי הכהנים היו רגילים בכך, וכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרן ביד גודל היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, וכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י ז"ל וד"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך ז"ל בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו' שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א,DDRSH ונתנו ולא שיטול מעצמו וד"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' הי' מכאןראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיו בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג וד"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' הי' אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דין האי ספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי הי' האי ולד' כולה שה, הלא לولي הצבי לא הי' נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה וד"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין כולו בגיןה ועובדיה ולמה לא יתחייבו כולו במתנות כיון דכלו חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיו נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"י מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למחרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכnisם לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטר מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב עכ"ז קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,,שעדתו להוליכן לשוק" עתה הרדי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזר ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו הי' דעתו למחרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ יהיו איק שחיי' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיבר לעשר, עכ"ז רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למחרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתין לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולי' לא חייבו בהפרשה ונתנית תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתניתה חי'בו רבן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. וכך פריך במתנות נמי' ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, כבורה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דבורה כמוכר, עכ"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא יהיה' כאו"א מוכר דכחון חי'בו לעשר במוכר, אלא משום שלא יהיה' כאו"א מוכר ולוחק שישתרשו לי' התומ', לכן הוכרח חז'ל לחיב המוכר והלוקח בתומ', אבל כיון במתנות הרי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קוש' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן וד"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דבורה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז צ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא היה גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, וכן קאמר דשלח עי' תנינוקות דלא צוי לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גזל אהמה, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא באם בסוף פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בז' דפוזין ובזה דין' פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומיר זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעליה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיו' דרحتיט ואיזיל שה מעליה קרינן בי' ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאין פודין דלא הוה ש מעליה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שנייה הראינה ז"ל טעמו הכא' גבי בכורה לכתב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמתנות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתםDKדשים שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המתנות עכ"ל, ודרכו בהז' געלם ממנו ומיתן ואיזה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התורה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמיں שא שייך בהו מתנות ובכורה וממילא לא מצי הביטול ברוב מהני לחיבתו במתנות דניהם, דהינו גיהה ועובדת פקע ממן ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המתנות לאו מטעם איסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב בחיה, דלא שייך במתנות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעליה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מתנות לחיבוב, שוב לא שייך ג'כ' כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי' קבוע וכמחזאה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או'ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמיד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתם דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלה וחייב בכיiso כחיה ואיסור חלה כבמה והחחות' הס הרגיש באיה וככתוב ע"י ביטול לאיסור שהאemat המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנויין לתוכה דכלון פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצוותה ונתערב בכמה שחיברים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנבטל הפסול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטרפה שנתערב בזבחים פריך ונבטל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, ולכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא' דכוותי' דבקדשים אין מתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדשנה ממנה מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמע דבבcor שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפטרים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דתורה אמרה דפסח"מ מהנה מה' מש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמיר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנסיבות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה של השבעה הפראה ה"י פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואני בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittito בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כולם פטוריין ואין בו אישור גיזה וعبادת, דהאי צרכי יחשב ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, עכ"פ שמותר בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס נתבטל ואין בו אישור גיזה מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בת ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איתקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני למה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרben בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ט, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכחנים ומאי לימירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ וחד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע הקדושה מנני למזה לא יתחייב בנתנות, אלא בתורה אותן לטענן בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבן, זהה ליתא דעתמא קבוע שאינו ניכר רק מדרבן, משום דמה"ת בטל מילא הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נתבטל ולא נטהpec להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לבין דפרה בחזקת פטורה קיימת וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנסיבות הרוי דומה ממש לשפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה חייה הפראה ה"י פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואני בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittito בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כולם פטוריין ואין בו אישור גיזה וudad ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איתקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני למה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרben בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פדרין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, עכ"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע הקדושה מנני למזה לא יתחייב בנתנות, אלא בתורה אותן לטענן בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מזוהה שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ע ז"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איןנו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ונמכתה לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמתרונות מגע להנינים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיחק אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן אין חלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן שהוא בח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקחים בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה בעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ובבא הכניס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולהקל לשכניו, אז יצאו הכהנים מחייב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאות הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דין נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דיין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דין נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכותב ג"כ הטעם דין און קדושה חלה על קדושה כדי שיחי' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, דשני דין ממשני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האין דין נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחוריוני לטעות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעל הזכה לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואינה חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיבת באה בזמן שכל בהמה מהם לאחד כול פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כול פטור מתרונות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כול או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזכה מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזכה של הי' הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום דיין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כול, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' הי' כולן של אחד לא פטור אלא מתרונות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד מהו ואחד הוא השוחט את כול היינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מה שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דани רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ע ז"ל השמיטו משום לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנן לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנן לו בכבוד ובזמן שהם רבים ב biome"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שקל מפני ששמע האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שקל אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ למד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתי לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבר שפיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא דאו הוליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה יוז"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כסות, אבל הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לו לב וציצית מפני חסרון כס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואני מן הוצרך להלקותו עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסי, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כס כולי האי, כי היכי דנייא דמנני חסרון כס נמנע מלעתון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דעא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצווה לא מהני הכפיה, דעא"פ דאין מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלת لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כס אינו רוצה להקיים מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שוב ממי לא ניחא לי בזכות המצווה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שס דתכלית המצווה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצווה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצווה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסי וኒיך לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצווה רק מחמת חסרון כס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידוש אתה לא שמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה לומר דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל"י ולא באכלן וכmesh"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל"י, דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוול"ל וראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזלו ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דעבד איסורה בליךחה והומר במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצבה על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דבמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאה הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהילך כמו כל הצניעים שהילכו א"ז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז ה' המתוות מרווחת لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפיו, ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכ העולמים, או לא, لكن כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקומות דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע' כ"ט ב"ד וו"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שマー שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חז' מחלק העשيري' שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري', והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשيري' ביל עמל וטורה, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלבו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري', אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דידי' לו ולא לאחר, כנפער' נכו' לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הכהנים ורק הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנן דידי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שבדו' לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיו' דאמר ע"מ שהמתנות של תיב' שהוא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משלך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משלך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל ד"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם כאן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשوطה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עיזבה, וכל המעין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' משב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדורייתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזות גיטתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משלך וتون לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בא חייב באדי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חייב דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חייבא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף' מקרא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכיר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חייב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חייב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חייב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חייב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאתו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעת' פ' איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממו שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזק פטור כדמרין פרה וה"ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, ה"י סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה כהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפריש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספר',

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכוי' הא ذקי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספר' שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambilא קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאלו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לבלתי דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים וחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרוץון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעמא קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריה"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדשים ורק ממילא נשמע ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשמעו, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקראו קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לריה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרשי"ק קו' הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דרכי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקהדי' בה"ב שנפדו שחייב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקהדי' בה"ב קא. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רש"י וכמו שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטורין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעיין מיועט אצתך והרמב"ם הביא על פטור דקהדי' בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דטא"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איך ראי נפלאה נגד רש"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצופה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגן דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרתת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתחם על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף ממצואה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיטה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע Auror על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיברים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ו_nfdu פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נחות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדשות בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדי' כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשין מוקדי' מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מקר' א"ת, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקהדי' בה"ב קאי דמקדי' מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני קדם הקדשן את מום וnfdu דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מריה"ג הרי היא ה"ק דקהדי' מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קתני כלל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מזינה פסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן קתני בקהדי' בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקהדי' מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דולא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזג נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קיצחה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו ולכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiṭṭa דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נהינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוזל השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקdon נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツא נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות נתינה, ור"ל דאינו מחויב לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, דPsiṭṭa li דא"א ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

שוכן אין יכול בנסיבות אלה לא ביארכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה בגין מגע כשייער על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף אמר דעל שם כא"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבך מבון, וע"כ הא דמעטינן שותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמ' רק בדאיKa כשייעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בשותפות ישראל גם בדיליכא שיעור לכוא"א ומטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגע לישראל כשייעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הו אבל לר' אלא עלייא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעור לא כוא"א, משום דיש קניין פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשייעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אס לא מגזה"כ, ולכן יפה מופרש כפשוות מה דפרק הש"ס ולר' עלייא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכוא"א, אבל היא שותפות דנכריอาทית בי" שיעור ואם בסבירה ה"י חיבך אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראלי בדיליכא שיעור פשיטה דപטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogותם בדאיKa שיעור לא כוא"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות מושג בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כא"א ופטורין בדיליכא שייעור לכוא"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחילקו הגם שאינו מצזין ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשייעור חמץ צאן לחילקו, הרי זה מגזה"כ מלטא בלא טעמא ר' אלא עלייא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והתורה לא Chi'ba רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא לעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעתכו"ם, אבל דישראל חייב אכן ע"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ Chi'ba התורה.

והנה כמה דקತני בבריתא בהמות השותפות חייב ולא ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבון, וכן הוא ברמ"ס שכתב השותפות חייבון ברה"ג, ע"כ בכוונה קתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבון השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن קתני חייב, ותו לא צרי' לפреш דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וזה, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבון ההזקק לפреш והוא שיהי' בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עordanו בני הרב מוח' עקיבא שחי' ויפה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק החש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, דאי פלוגתיהם ה' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ' סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ' לחכמים אליבא דרבא בשותפות ישראל חייב בדבריא בחלק כא"ז כשייעור, אבל בדילא כשייעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחובין כא"ז לבב' בפ' ע', הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על הכל כ' שכך' דהרמב"ס למד דין זה מדין חלה בב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח להב אורי' ע"ז, דאדרכה בחללה בעיסת השותפות חייב כਮבוואר ברמ"ס בפ' זו י"ז מבכורים, והוא ע"כ אפיקלו כש-bin הכל רק שייעור אחת עיין בלב ארוי'. ולא עוד אלא דגם במתנות זרע והולאה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת ל'ק"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וזה כי על השותפות לא מצין להטייל חיובא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואי דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק"ז ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק"ז ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכר אדם שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משומש דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא", א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא יידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רוחות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיליכא בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובשלו אשכנז איינע יורדי ישע פרازן, וכאשר אבאר לך מ"ט חשבין איך שחקלו ללקחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבשו באים להסביר ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כי, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפני, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיב'ו חכמים דרא"א גם בליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפירוט השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו"א לבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א כשייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיליכא שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחות שתוא בריה בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מי ימצאו ואני כתבתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכתבת לי עלי בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנאה כסותרים א"ז, ולכן אין בה הקיבוע הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפ"ד נראה דהני תרי לשנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומциין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שניות, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שכן חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניות, אז בישראל חיים גם שניות, דמה איכפת לי דין חלק כא"א בישראל חיים חלק, ולמה נימא ממש דגנץ, א"כ גז צאנך נמי כן הוא משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGER מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אייכא למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdraba וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במנתנות דמת זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתי לעיל בארכיות דרק לרבעא מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעא אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דוחד קריא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנץ וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקריא לבז קסמק לפטור אלא דמסבירה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חי" עורני לפי מה שכתבת בריש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ הינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוטו. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הרא, אלא דזוי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השמי וכו' דויצהרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה"י כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנץ וע"כ משום דנקט הני בסוף משום דגנץ, א"כ גז צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנץ. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיוון דבכל חטה וחיטה יש לשניות חלק, ולמה נימא ממש דגנץ דמי. ועיין בח" ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וצ"ל ולפער' לא נחית רשי"י לך. אלא הכי פירושו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנץ ממש מאין ואילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה"י דומה בראשית דגנץ מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז ז"ל להא דכתבת לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהז דמה שכתוב בתמורה כתיב דגנץ והרי אחרי החלוקה הריא הוא דגנץ גם למ"ד א"ב במכח"ת זה ליתא דהא גם בתמורה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להז השותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזרוע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ צ"ל דלא כאר' הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י' דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRSH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטרפה חיב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזיבחה בהמה טהורה אע"פ שהיא טרפה כיון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו אע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן אע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב עיי"ש. והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבורו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לולי הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב עיריסותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל הי' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלא כאר' ה' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עורב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עורב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עיי"ש במלבי"ם שהוא עפי' האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עיי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י צ"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חlek לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשמווע דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל אע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו אע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן אע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב עיי"ש. והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגם לר"מ איתמעט טרפה מנתנות ומונ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן למעט מזובייח זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי לספריו שהוא ר"ש לדריש את מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה"ה איננו מיותרת כלל ולמה להזכיר דרישת ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגם בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, פריך עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומיכש"ב מן הטמא מנין וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי ע"ז דלא ממיטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחමץ במוחבר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוי דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיהי שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשוט בפשיטות דפטר מנתנות מונטן לכחן דדרש שא"ה בדרדר"י אמר דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרישה דספרי קסמן להקשוט וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספותא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו ישנה באוא"ב ר"מ ובכסה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דהנתה לא ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומה נצמח דלית ל"ג היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת שחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומה נצמח ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראוי אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניהם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז היהת תלוי בmittah אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחטה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הרוא"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הרוא"י שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"יש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראייתי כי בתוספותא בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישוחט שחיטה הרוא"י לאכילה. הרי לך דתוספותא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראייתי כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפשיטות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברה"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תננו לו ולא לכלבו, והר"ז זיל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגם לר"מ איתמעט טרפה מנתנות ומונ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן למעט מזובייח זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום מיותרת כלל ולמה להזכיר דרישת ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגם בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, פריך עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומיכש"ב מן הטמא מנין וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי ע"ז דלא ממיטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחමץ במוחבר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוי דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיהי שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשוט בפשיטות דפטר מנתנות מונטן לכחן דדרש שא"ה בדרדר"י אמר דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרישה דספרי קסמן להקשוט וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דהנה התופטה בפה הביאה פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מתייר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביאה פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכשות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, את הטרפה כתנא דמשנתינו, מהז מוכח דבעל התופטה לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמן שלא להביא גבי כסה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספותא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, אך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכשות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכשות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפקפק עלייה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התופטה כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חייב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לכ"ע בין לר"מ ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דיןא, דאי היה קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא ה' חולוק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר אכן אלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דיןא בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמת לאmittתו שכן דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו הי' נוחותים להה ודי לא העמידו דין או לה חייב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוק' היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש' דתchan לו דדרש אשר יכול לנ"ל כל שוחט לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן עי"ש ואין צריך לכל זאת, דתchan לו בתרומה נמי לא דרשין לנ"ל ודוק' ק.

על"ש גמר, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגמ מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשוות דגמ מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעת דגמ מכאן איכא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראי' לכבל דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידין וידין, אבל הולכת ואוכלת כשאר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אוכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקראatti לטעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרה דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דבגמ' ממעניין את הטרפה מקרה דמן הבקר ממשום דהאי מיעוטא אטרפה המפורשת בתורה אתה, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכו"ת' הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפות עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמתה דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה קר"ש בכ"מ ושנוו בלאשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד קר"ש אבל רבינו מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללמידה מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק קר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבינו לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi אלל ממשנו או לא מazi אלל ממשנו, ולכך קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאתה דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכמו שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmporush בתוספתא אולם לרבי דפסק בכשה"ד קר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דاع"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תרזה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או משום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחוור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמתן כן הוא דרבינו צא ושותות אמר דהו לא לשיטתי'DDRASH אשר יכול לנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ קר"מ ATI דהרי קאמר כיצד עישה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפינו, וכן לא נוכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ז ע"א שלא מביע טרוף כלל בעי כייסוי, אלא אפילו נחוור לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעאל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע מצי אמר כי מהאי תוספתא ATI קר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי' בלאייה לך"מ, ועיין שם במה שכתבת. ומה"ט המשmitt הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש המשmitt במשניות דואוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת איכא באה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צריך לברך ברכת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאלכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה כשותט הראווי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בא"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשותט נמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אל", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבחא, אדם רבי מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא שפיר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גדוול בדרכי חז"ל כאשר
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו קבלה מכמה חיב' מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיב' והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שם על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמאלו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת
הוכיחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דזוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשיות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
ונופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן את מהה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל'
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי' שמוועה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל' דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דההתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן ואיך דמקרה ד' דבפחות מארבע לא מצין בתורה
דיה"נ נקרא צאן, ואיך דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל' שמק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליינו ר'ח
ורגב"ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנן"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור
משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומכר חייב, ורבנן"ה ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מעת קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומכר פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי'
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנן"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנן"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולת זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחرون הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נזקcia
דווקא פישח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושם דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מיושבת זהה ג'כ' קושי' התוס' ד"ה למילך צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיב' טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספותה כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי' כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לענין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפי שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צולת צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה המכוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגיון תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר דדיין הכתוב בהווה, משום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ה"ה ומכח"כ בשעבוד בצאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבה התורה
לייתן להכון, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה מגיה המכוכר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, והנה לעיל
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה כתובנו
כתובנו דבמוניות לא מ齊ין למעט טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
אין סבירה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו היהת כדי
שיהי' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל

ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז אן ולאחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלאי ודוק'.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיורא גבי מוכר בת רוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיוון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים לייכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין ה"י אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה לשלחו, יצא זה שא"א מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הци' ור'ל דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר ה"י להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הולול'ל דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלפירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא بما מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון גם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשליח, ולכן שפיר משליח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילה וקדרש שפיר משליח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילה ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭāta דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשליח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור'ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבעי להביאו לידי גבר ולא לשלחו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז' בפ' כסח"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך זם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות זם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסח"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכmarsh'כ ג"כ הרמב"ן ז' במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומן, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר'ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך זם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דעתך להקדש ב"ג גזא דרחרמא איתי, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבואה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דמעולין בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגבוה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגבוה, בחולין שהוא ג"כ של גבוה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גבוה עמו ור"ע דס"ל דמעול אפיקו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מطبع של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שבועלם, מחמת האי תעירבות ע"ד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכממה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתחזק איסורה אמרין כל קבוע עם"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכאן לידי או ליד חביריו והוא פשוט ועכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית ודוק".

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דבכל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח ודוק".

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז ודאי היתה חיובית ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דבריו הזו"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"י יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שעפ"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל הحلכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב איינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעלמא, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י ודוק".

בלי דעת ב"י שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גזבר אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי ודוק".

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביון דנטיאש הגזבר מחמת שמרדו הוה כהפרק עי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור וודע קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין שם בעלים עוד קודם דأتא ליד זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפקר והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפקר ממש ודוק".

ע"ש גמר' אלא דחزاן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דاكتשינו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דاكتשי' ובגוף דברי החו"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודוק".

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דעתך ב"י גזא דרחרמא איתי דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי בה"ב שמרדו ולילדי דاكتשי הוי הפקר ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הаг'ו אף שמכיר המזא איזוזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנו זוכה, מ"מ לגבי הkadש דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דעתך ב"י גזא דרחרמא איתי, ומסתמא ה"ה בnfלה מطبع של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הkadש מעילות או עי" פדיון, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי" פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמצוין של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שתניתעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמעול לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכס, והקשר בtos' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז' ס' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דמוננו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכת הוא דודאי גם ממונו של חיירו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי"י שוויי עי" שינוי או יאוש דזלה דמוננא עלי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאו טעם של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתעשר בממוני של חיירו אישעתבד לשולומי לי' שוויי מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' למתקן להקשوت למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ ברכותך ז' י' ע"ב, ולמלה הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאיורתי בסוגי' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למליפ כל, דילמא מכח ספקא לך לא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלאל מלכות חצי שער, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק.

ע"ש עופ טמא רובץ וכו', בשלמא עופ טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה'ם אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרשנו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופ טהור רובץ על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהז וחזרו אינו מספיק דהרי מדתני דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד בא דלפי מה שכתבתי למפלגה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות רועו ולוח'ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוחג בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שארע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העוף דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו ממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה איך ממיעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופ טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ש סיבה נטרפו. אבל י"ל דשאני הכא דעופ טהור שי' רובץ על בגין עופ טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופ טהור של לפקר על בגין עופ טמא של הפקר. אבל לדריש הקרא ע"י במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכיח, ודאי עדיף לדריש עי"ז, ומילא נדע גם דין זה דבצוי עופ טמא, ולא שיק' כאן לומר דבר שהוא רק במרקחה אי מתקה הaire מקרה הוא האזורה שכיח מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמו כן. וכי להשミニו זאת لكن העמיד ר"כ דרשנו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופ טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופ טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמע, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני ז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאית רוצה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממן' לי תיא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטץ סיימים אמא קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשי אינו בת שליחות, א"כ קשה איך סמן הרמב"ם ברישא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה'ם וכאשר כן האמת דרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופ ממשמע לנו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב צפור סתם, אתה כנף לרבות חגבים וגם טהורות ובמקום דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופ בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופ טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק.

ד' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יכול לטמאה בה ובଘאות מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרו דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרו דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופ טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרו דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרו בהמה איירי דפי' המקרא הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרו דנו"ט לא יכול לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי' בשלמא עופ טמא וכו' יכול לא עופ טהור רובץ על בגין עופ טהור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחת חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתחתייה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על בגין עופ טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קתני דהיניא דהיניא דהיניא דהיניא יוכלים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראיין לך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופ טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה'ח ידעין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי דביצה ז"ל ש' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרער ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שהוא איינו חייב לשלה דכיוון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש"ל שאם הי יכול לשום הביצים תהיך עופ אחר חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כעל כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף אסורים באכילה שפיר קריין ב' לך ולא לכלביך ודוק.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עופ' טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעופ' טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעופ' טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עופ' טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הפימ'ש לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עופ' טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעופ' השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעופ' השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעופ' עובי לכתיה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת וננטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עופ' טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביוי תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' או על שלוחה האם קאי הלא ה' מוכרכה לשולח שלא ל蹶ה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דריי, והוה מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והוא מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושותה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו למ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה למצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דכתיב תשלח יתרא כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך ל蹶ה, ובע"ג דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני ל蹶ה תח' דלא תחת, אין כאן אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'ק' מ' השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלח אין כאן שום עשה אלא ל"ת צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שליח האם מעל הבנים ולקיחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלoms לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזלות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

גם החוי' ה' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד איזהיר שלא ליקח מעל הבנים, איך מצי לפרש שהעשה דשלח תשלה היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד הטענה לא תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלבד בליך לעבור אלו דלא תחת, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכוי, דהיינו הול' תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלה את האם, וא"כ הלאו דלא'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, וכ"פ אם הקדמים הלאו דלא תח האם להחיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלול אותה מן יליה שמרחפת עליוון לשמרון, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצוד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרוחפת עליוון שלא ליקחו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנעד ההיתר דשלח תשלה לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא ע"כ דחוי' ג'כ' ה'י מפרש דלא'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלה את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלה האם, אלא שלח תשלה לחלוון ואם תרצה תח לך ה' הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר הזה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'י וחכמים במשנה שאח'ז', דריי' אומר הנוטל האם על הבנים ל蹶ה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא משמע והיינו דמפרש דעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולחק האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דכתיב אח'כ שלח תשלה את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא משמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניה את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לחק האם עם הבנים, ולכן ע"כ הפ' דשלח תשלה למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלחים עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'י ואומרים משלח ואני ל蹶ה, ודנו אותו לתקן הניתק לעשה כדקטני במתוני', מפרשין הלאו דלא'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עbor, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלה לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, וכמו והשיב את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלה אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימה דaicia רשות גזול כדי לקיים מצות שrifat נותר, וכן או להותיר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שrifat נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאizar בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שליח האם מעל הבנים ולקיחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלoms לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזלות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתני' אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דעבר וشكלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשלק גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צריכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה דעבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צריכין לדידי' כלל לו מ"ר דנטלה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא hon בkowski' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צריכא דעבר וشكלי' מכון קשה לפ' ריב"א וכו', קושי התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צריכין קרא דתשלח להורות דכאן ילקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוקא לחכמים קמבעי' ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחחים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בili לעבור אלאו דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלאו ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעובר אלאו ומקרים התקין בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכחכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכא תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרו דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרו דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצריך לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicaca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשונות שבגמ', דמשמע דaicaca מצוה בשילוח הקו טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אין אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שי"ע שלו על האי עני גدول וקבוע הלהכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים דאיון כאן מצוה שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, ואות שאיון כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk בידייו לשלהו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לשח相反, ולהרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כטהורה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול האם פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השם מותר כמש"ר הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה הינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שבירארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בניים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשע א"כ כל שנטול אם על בניים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מושלח יתירה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמה דבדינים של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רך עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגייע לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתינו בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מזויה וכמו שהארכתינו לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטליה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצואה דלידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצואה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגיננו לגביה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי' מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיו קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדריה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האיל לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלוח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האigner דעוף טהור הוא, והי' אוכלי אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך חייב לשלוח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא ושלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי'ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע' עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית בי' מלכות לא שייך בי' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב"ס ורוק בנולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הولد כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעתמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפelogת' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי' נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי' שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הولد שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי' שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתגדל הولد שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל לה'י' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הولد לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר לדהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי' שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנן ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא' אם תלש אבר וטרפה בה דaicca על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחטי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א דכוונת הש"ס היה דכיוון לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דכוונת הש"ס היה דכיוון דאיון להאי אבר היתר ע"י שחיתה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיתה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיון לו היתר ע"י שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פליגי אי האי אבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הוועלה שחיטתה האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטתה האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ' למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופה תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי נולד הولد באבר היוצא ללא שחיטתה האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולד או לא, עיין ברמב"ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הولد אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד ללא שחיטתה אמו'ר ה'ג' אסור וכשית הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכותב נולד היא שהוציאו את הولد ח'י לאחר שחיטתה האם עי'יש', ולא זכיית להבדין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאיזה ש איסור איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצatz איסור אמה'ח קאtiny עלה שפיר י'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה איך תועל שחיטת הولد לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב'י' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולד הנולד דכיוון דיש לו שחיטתה עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע'י הש'ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הولد ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצatz ציר של אמה'ח וכ'ל. אבל לרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאיון אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בдиוקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיוקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ כמנהא בדיוקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לו מר'יל הרמב"ז"ל בסוגי" דרכוביה דף ע"ו דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה"י באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למלעה הכי נאמר גם OTAה החתיכה חזרת להקשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח"ה ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטלש מה"ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה"ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאייכא זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהווה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאייכא זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב"ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל איזה חיבוטו כלום אבל חיבוא גברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי"ז דעשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איז'ה' עלי האבר שנטלש איסור עשה ובזה ה' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איז' חל איסור אבמה"ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איז' תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בתהי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס חיו צנגב הלהטה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתני לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה' בהזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהאי רגע כמיירא קודם גמר ההזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה'יה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחייב טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכך מטה שחוכתי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטשל האבר איך יתחייב מושום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייקות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דף קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל ונינויו דעדין לכיא אבמה"ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקררי אבמה"ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה"ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיתות, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיצ'ל' ה' להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל' צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאי דריש הסבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין שחייטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר'ל דלאחר מיתה או שחייטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע מה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מחייבים אלא דאייכא איסור לחתק ממן אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחתן או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכוון דמחסור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחייבים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דף ל"ב דשחטת הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמן דמנחא בדיוקולא דמי' הריא דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אם נקבה תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, ונינויו דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דلغבי קנה גם כמן דמנחא בדיוקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דلغבי קנה גם לדידן תו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פולת אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ומן מותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתי תרי מני נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא באבר המודלד בה נמי לאכילה לא מהני שחיתתו אית' לחו אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמר לחים ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה זהה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיון כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיילא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכוון דמהני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וכתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנר

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומזה שככבה דהה"ז פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי' איך טרף הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאם ניקבו הדקין יפלו גם על הריה עכ"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי' משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ קי' שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריה זהה קי' שאין לו פירכא לפען'ך.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שכתבתני ולא נסגת אחריו גם אחרי דברי כבושין שכתבתני לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכתבתני דאיון אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמר לחים ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה זהה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיון כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיילא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכוון דמהני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וכתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥תבי ברייתא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי' דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמנים שלעין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מער קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מער קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מער קלוייזענבורג